

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA
ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA
MUZIKOLOŠKI INŠTITUT
INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE
INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO IN MIGRACIJE
GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA
PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA
DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

POROČILO O DELU 2020

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO
UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA
INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE
GLASBENONARODOPIŠNI INŠTITUT
FILOZOFSKI INŠTITUT
INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA
BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA
INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO
INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE
INŠTITUT ZA KULTURNE IN SPOMINSKE ŠTUDIJE
ZALOŽBA ZRC

POROČILO O DELU 2020

POROČILO O DELU 2020

© ZRC SAZU, 2021

Odgovorna urednika

Barbara Šterbenc Svetina in Matej Ažman

Lektorski pregled

Jožica Narat

Urednica za bibliografijo

Alenka Porenta

Za vsebino poročil odgovarjajo vodje inštitutov in enot ZRC SAZU.

Bibliografije, ki so objavljene na spletnih straneh inštitutov ZRC SAZU, so del Poročila o delu ZRC SAZU za leto 2020.

Oblikovanje

Tanja Radež

Prelom in priprava za tisk

Biro11

Fotografije

Igor Lapajne, Marko Zaplatil in sodelavci inštitutov

Založil

Založba ZRC

Novi trg 2, 1000 Ljubljana

www.zrc-sazu.si

Za založnika

Oto Luthar

ISSN 1408-2349

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

**POROČILO O DELU
2020**

LJUBLJANA 2021

KAZALO

OTO LUTHAR: ŠE EN TEST VZDRŽLJIVOSTI ...	7
YET ANOTHER TEST OF ENDURANCE	8
GENERACIJE ZNANOSTI XXVII	9
NOVI DOKTORJI ZNANOSTI	13
SPLOŠNA ORGANIZIRANOST ZRC SAZU	17
Uprava	21
Projektna, poslovna in kadrovska analiza	23
INŠTITUTI	27
Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša	29
Inštitut za arheologijo	55
Zgodovinski inštitut Milka Kosa	69
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta	81
Muzikološki inštitut	95
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	101
Inštitut za slovensko narodopisje	111
Glasbenonarodopisni inštitut	129
Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije	143

Filozofski inštitut	161
Geografski inštitut Antona Melika	171
Inštitut za raziskovanje krasa	201
Paleontološki inštitut Ivana Rakovca	221
Biološki inštitut Jovana Hadžija	227
Družbenomedicinski inštitut	241
Inštitut za kulturno zgodovino	247
Inštitut za antropološke in prostorske študije	257
Inštitut za kulturne in spominske študije	267
Infrastrukturni program Naravna in kulturna dediščina	279
PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH REZULTATOV IN PRENOS ZNANJA	285
Založba ZRC	287
Koncertni cikel v Atriju ZRC	295
Historični seminar ZRC SAZU	296

ŠE EN TEST VZDRŽLJIVOSTI ...

Podobno kot v uvodu v letno poročilo o delu za Upravni odbor ZRC SAZU se tudi na tem mestu ne morem izogniti okoliščinam, ki so odločilno zaznamovale naša zasebna in poklicna življenja. Nič ne pomaga, če se še tako otepamo tega, da bi preteklo leto opisali kot neobičajno, prelomno, posebno ... Prej nasprotno. Bolj kot se temu – iz kakršnega koli razloga – izogibamo, bolj je jasno, da se nam je med marcem in decembrom dogajalo nekaj neobičajnega. Nekaj, kar je poskrbelo za preskok v našem zasebnem in profesionalnem življenju. Čeprav se svet zaradi pandemije verjetno ne bo spremenil na bolje, bo ta nedvomno odločilno vplivala na raziskovalno delo. Tudi na naših inštitutih in drugih delih centra. Spremembe so pravzaprav že tu in vidne so bile že po nekaj mesecih. Tudi spremembe na boljše. V slabem letu smo občutno napredovali pri uporabi raziskovalne tehnologije in pri organizaciji raziskovalnega dela. Bili smo prisiljeni uporabljati programe in aplikacije, ki so se nam prej zdele vabljive in koristne, a si nikoli nismo vzeli časa zanje.

O tem najbolje priča uvedba novega poslovnoinformacijskega sistema, za katerega smo se sicer odločili že leto pred prvo karanteno, a šele prve rešitve so pokazale, kako prav so imeli tiste in tisti, ki so nas k tej koreniti spremembi nagovarjali. Prepričan sem, da smo si s tem pridelali izjemno prednost pri spremljanju projektnega dela in poročanju o njegovih rezultatih. Čeprav je šlo deloma tudi za intuitivno odločitev, se vse bolj kaže, da smo tokrat res bili daljnovidni. Nekateri pozitivni učinki novega sistema se bodo sicer pokazali šele čez čas, a že sedaj ugotavljamo, da bodo nove rešitve še najbolj blagodejno vplivale na tiste delovne procese, ki bi jih nekateri radi odpravili kot »nepotrebno birokracijo«, čeprav so bili v resnici najbolj na udaru tisti, ki so ponavljajoče operacije morali vsakodnevno opravljati.

V okviru raziskovalnega dela je vpliv karanten ta hip še težko oceniti, pri čemer pa moramo paziti, da morebitnih nedoslednosti in napak ne pripisemo izrednim razmeram. Še posebej to velja za napovedi prestižnih rezultatov. Na tem področju nam je spodletelo skoraj na celi črti, zaradi česar moramo čim prej ugotoviti, kaj je šlo narobe. Upati je, da nerealne napovedi niso posledica površnosti, nezbranosti ali nepoznavanja realnih možnosti. Sprenevedanje, površnost, nezmožnost presoje, ... so za temeljne raziskave pogubne. Še posebej ker so raziskovalne ustanove, torej tudi ZRC SAZU, smiselne samo, kadar se lahko posvetijo temeljnim raziskavam, raziskavam, ki so osredotočene na izvirna spoznanja, občasne aplikacije rezultatov pa so logično nadaljevanje raziskovalnega dela. Prav nobena neposredna nadgradnja ali storitev ni in ne more biti posledica politične prisile, da kot javna raziskovalna ustanova moramo deliti, omogočiti, nuditi, ..., pač pa delamo to zato, ker je smiselno povezano z našim osnovnim poslanstvom. Oglejmo si portal *FRAN*. Nastal ni zaradi dokazovanja sposobnosti za prenašanje znanja širši javnosti, temveč zaradi ideje, kako bi bilo to mogoče narediti. To, da je zelo hitro postal svojevrstna planetarna učilnica, ena največjih sploh, je verjetno samo dodana vrednost.

Na podoben način lahko razumemo tudi ustanovitev spletnega časopisa *Alternator*, ki so ga na pobudo ZRC SAZU soustanovili raziskovalni inštituti, združeni v Koordinacijo samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije (KOsRIS), sedež uredništva pa je na Novem trgu 2. Potrebe po tej in podobnih oblikah prenosa znanja (od člankov v dnevnem časopisu, nastopov na radiu in televiziji do intervencij v novih medijih) pa v letu 2020 nista narekovala samo zvedava javnost in naš strah, da slabo apliciramo, temveč tudi rastoča kultura omalovaževanja znanja, ki se v slovenskem prostoru ne kaže samo v historičnem revizionizmu, temveč tudi v gomiljenju alternativnih dejstev in spoznanj. Pri tem ne gre samo za priložnostne manipulacije z dejstvi ali potlačevanje neovrgljivih spoznanj, temveč dejansko za kulturo spreminjanja resnice. Pri tem se pod vprašaj ne postavljajo le kantovska načela etike ali kartezijanska racionalizacija filozofije, temveč tudi evolucija in temeljni principi zdravljenja, vključno z zavračanjem cepljenja. Glede na to smo se v zadnjih mesecih morali tudi na ZRC SAZU hote ali nehote postaviti v bran znanosti.

Ob tem pa so nas bolj ali manj ves čas preganjale skrbi za zdravo delovno okolje. V različnih ozirih. Z nekoliko pretiravanja bi lahko trdili, da smo se v 2020 borili na treh frontah. Ob zagovoru smiselnosti in potrebnosti našega dela smo morali skrbeti tudi za varno okolje, v katerem smo to lahko počeli. Soočeni s primeri šikaniranja smo se skušali še dodatno zavarovati pred nekolegialnim ravnanjem, predvsem pa smo se morali ubraniti pred virusom. Oboje smo vzeli skrajno resno in oboje se nam je obrestovalo. O tem priča tudi statistika: odstotek z virusom okuženih sodelavk in sodelavcev je bil pri nas v 2020 globoko pod slovenskim povprečjem, delovno okolje pa v večini primerov ni bilo izvor okužbe. In to kljub temu, da smo vsem, ki doma nimajo pogojev za delo, omogočili reden dostop do kabinetov in laboratorijev. Morda je prav to odločilno vplivalo na to, da se lahko tudi v minulem letu pohvalimo z zelo dobrimi raziskovalnimi in odličnimi poslovnimi rezultati. O teh priča tudi odmev našega dela v strokovni in splošni javnosti. V celotnem 2020 ni minilo več kot dvajset dni, ko ZRC SAZU ni bil izpostavljen zaradi omembe vrednih raziskovalnih rezultatov.

prof dr. Oto Luthar,
direktor ZRC SAZU

YET ANOTHER TEST OF ENDURANCE

Just as in the introduction to the annual report on the performance of the ZRC SAZU Board of Directors, it is also here that I cannot avoid mentioning the circumstances which left a profound mark on our personal and professional lives. As much as we may try, we cannot get away from describing the previous year as unprecedented, memorable, a landmark, and so on. Quite to the contrary, the more we try to avoid it, and for whatever reason, the clearer it becomes that in the period between March and December we were facing something extraordinary. Something that prompted a tremendous shift in our personal and professional lives. Although the pandemic will most probably not make the world a better place, it will undoubtedly have a decisive impact on research work, including at our institutes and other parts of the Research Centre. In fact, in just a few months, the changes have already taken place and led to tangible effects – also for the better. In less than a year, we made tremendous progress in employing research technology and organizing research work. We were compelled to finally make use of software and applications that we had previously found attractive and helpful but never really took the time to try them out.

This is best illustrated by the introduction of the new business information system, which we had decided to implement already a year before the first lockdown, but it was only the first solutions that confirmed just how right those were who encouraged us to make this radical change. I firmly believe that it will provide us with considerable advantage in following up on the project work and reporting on its results. Although this was partially an intuitive decision, it is becoming increasingly clear that it was indeed a farsighted one. Whereas some positive effects of the new business information system will only show over time, we are already finding that the new solutions will be most beneficial to the work processes that some would rather have dismissed as “unnecessary bureaucracy,” disregarding that the brunt of the burden fell on those who performed these repetitive operations daily.

For the time being, the effects of the lockdowns on research work are still difficult to assess. However, we should be careful not to attribute any potential inconsistencies and mistakes to the “extraordinary conditions.” This especially holds for the anticipated prestigious results, where we have almost completely failed, and we had better review what went wrong as soon as possible. Hopefully, the unrealistic outlooks were not a result of sloppiness, lack of concentration, or poor understanding of real possibilities. Deceitfulness, cutting corners, poor judgment, etc. have a disastrous effect on basic research. Especially because research institutions, and hence also ZRC SAZU, are meaningful only provided that they can perform basic research, research focused on original findings, and provided that periodic applications of results constitute a logical continuation of research work. Not a single direct upgrade or service is and can be made under political coercion pressuring us as a public research institution to share, enable, provide anything. Quite the opposite, we do it because it forms an essential part of our basic mission. Let us look at the portal FRAN. It was developed not to demonstrate the capacity to transmit knowledge to the general public but based on the idea of how it could be done. The mere fact that it quickly became a unique planetary classroom, one of the biggest ever, probably only testifies to its outstanding value.

In a similar way, we can also understand the creation of the online newspaper *Alternator*, which was co-founded at ZRC SAZU's initiative by research institutes joined in the Coordination of Independent Research Institutes of Slovenia (KOsRIS), and whose editorial board is seated at Novi trg 2. In 2020, however, the needs for this and similar forms of transmitting knowledge (from articles in the daily press, radio and television appearances, to interventions in the new media) were dictated not only by the inquisitive public and our fear of poor “application” performance but also by the growing culture of trivializing knowledge in Slovenia, as much through historical revisionism as through accumulating alternative facts and theories. This is not merely about occasional manipulations of facts or suppressing irrefutable findings but the actual culture of changing the truth, putting at stake not only the Kantian principles or the Cartesian rationalization of philosophy but also the evolution and the fundamental principles of medical treatment, including the refusal to vaccinate. This is also one of the reasons why over the last few months ZRC SAZU has had to – willingly or not – take a stand in defense of science.

Our main and constant concern was to provide a healthy work environment – in many regards. To slightly exaggerate, we might say that the year 2020 had us fighting on three fronts. Apart from asserting the merit and necessity of our work, we also had to ensure a safe environment in which to do it. Faced with incidents of harassment, we sought to provide additional protection against unsympathetic conduct, and especially to create the best conditions to protect ourselves against the virus. We took both tasks very seriously and were greatly rewarded. According to statistical data, the percentage of fellow researchers infected with the virus in 2020 was far below the Slovenian average, and in most cases the workplace was not the source of transmission – even though everyone with unsuitable work conditions at home was provided with regular access to cabinets and labs. This perhaps also crucially contributed to our good research and excellent business performance in the previous year, attested by the broad reception of our work in both the research and general publics. In other words, not more than twenty days would pass in 2020 without ZRC SAZU being mentioned in the media for its noteworthy research results.

Oto Luthar, PhD
director of ZRC SAZU

A grayscale photograph of a modern meeting room. In the center is a long, dark wooden conference table with rounded ends. Several white, modern-style chairs with metal legs are arranged around the table. In the background, there is a white door with a window, a whiteboard on a stand, and a white cabinet. The room has a clean, minimalist aesthetic with light-colored walls and a wooden floor.

GENERACIJE
ZNANOSTI XXVII

UNIV. PROF. MAG. DR. MARIJA WAKOUNIG

častna članica ZRC SAZU

Univ. prof. mag. dr. Marija Wakounig je redna profesorica na Inštitutu za vzhodnoevropsko zgodovino Univerze na Dunaju in dopisna članica Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Glavnino svojih raziskav je posvetila zgodovini diplomacije in plemstva od srednjega veka do sodobnosti; družbeni, znanstveni, gospodarski in socialni zgodovini vzhodne Evrope in regije Alpe-Donava-Jadran, pa tudi zgodovini žensk in spola. Njena bibliografija vsebuje nekatera temeljna dela o Ortenburžanih, Žigi Herbersteinu in ženskah v prvi svetovni vojni. S svojo pedagoško dejavnostjo na dunajski univerzi dejavno predstavlja izsledke slovenskega zgodovinopisja tuji akademski publiki. Aktivno sodeluje na znanstvenih posvetih v organizaciji ZRC SAZU, zlasti Zgodovinskega inštituta Milka Kosa. S tamkajšnjimi mladimi sodelavci je spletla močne vezi. Mnogi so pod njenim mentorskim vodstvom pridobili avstrijske štipendije. Po zaslugi Marije Wakounig je Zgodovinski inštitut Milka Kosa navezal stike s sorodnimi ustanovami v srednjeevropskem prostoru, kar odpira nove znanstvene tematike, ki včasih celo presegajo ožje področje zgodovine. Marija Wakounig je poleg tega izvrstna mediatorica, poslušalka in motivatorica. Kot koroška Slovenka pa predstavlja tudi vidno osebo kulturnega življenja slovenske narodne skupnosti v Avstriji.

DR. JANJA KOGOVŠEK

zaslužna raziskovalka ZRC SAZU

Dr. Janja Kogovšek je na Inštitutu za raziskovanje krasa kot strokovnjakinja kemijskih ved odprla novo raziskovalno področje, ki je bistveno izboljšalo razumevanje vloge kemijskih procesov pri razvoju kraških pojav in oblik. Na njeno pobudo so na inštitutu uredili laboratorij, ki ga je vodila do upokojitve in ki je omogočil stalno povezovanje terenskih in laboratorijskih meritev. Mednarodno se je uveljavila z vodenjem projekta o spremljanju širjenja škodljivih snovi v krasu s sledili in modeli. Prispevala je k uvedbi novih tehnik sledenja voda kot ene izmed najpomembnejših raziskovalnih metod v kraški hidrologiji. Osrednji del raziskovalne kariere pa je Janja Kogovšek posvetila t. i. vadozni coni kraških vodonosnikov. Več let je gradila študijski poligon v rovih Postojnske jame in na površju nad njo. Začela je v zgodnjih osemdesetih, ko so na kapnikih v jami opazili sledove onesnaženja, po njeni zaslugi pa so z analizo curkov prenikle vode potrdili onesnaženje oziroma s sledilnimi poskusi izsledili vire onesnaženja na površju. Izpostaviti velja tudi njene raziskave kitajskega krasa v provinci Junan, kjer je že ob prvem daljšem obisku sredi 90. let pridobila osnovne podatke o kemijskih značilnostih tamkajšnjih kraških voda.

IZR. PROF. DR. MATJAŽ KUNTNER

zlati znak ZRC SAZU

Izr. prof. dr. Matjaž Kuntner je na Biološkem inštitutu Jovana Hadžija zaposlen od leta 2006. Bil je tudi njegov predstojnik, leta 2018 pa je postal direktor Nacionalnega inštituta za biologijo. Ne glede na to še naprej sodeluje tudi s svojimi kolegicami in kolegi na ZRC SAZU. Še več, na njegovo pobudo smo z Nacionalnim inštitutom za biologijo vzpostavili izjemno plodno sodelovanje in se dogovorili za skupno uporabo raziskovalne infrastrukture. Sicer pa je Matjaž Kuntner med vodilnimi strokovnjaki na področju arahnologije. Najbolj odmevne so bile njegove objave o raziskavah spolnega dimorfizma in pajčje svile. Ker je pajčja svila močna kot jeklo in hkrati elastična ter po natezni trdnosti prekaša večino sintetičnih materialov, bi utegnila postati material prihodnosti. Svoja spoznanja je Matjaž Kuntner sistematično delil z mlajšimi kolegicami in kolegi, med katerimi je tudi vrsta njegovih doktorantk in doktorantov.

DR. JERNEJ RIHTER

srebrni znak ZRC SAZU

Srebrni znak dr. Jernej Rihter prejema za doktorsko disertacijo *Stratigrafija grobišča Župna cerkev v Kranju in tipokronologija zgodnj srednjeveškega nakita*. Kronologija je v arheologiji večna in nikdar dokončana tema, ta doktorska disertacija pa je velik in pomemben korak pri njenem razreševanju. Disertacijo poleg tega odlikuje uspešno in posrečeno iskanje novih strokovnih izrazov, ki jih je bilo treba skovati za nove metodološke situacije. Končni rezultat pa je natančna tipokronološka analiza nakita, najpogosteje najdenih predmetov v zgodnj srednjeveških grobovih nasploh, ne le v Sloveniji. Prispevek Jerneja Rihterja k poznavanju zgodovine srednjega veka je tudi v izboljšanjem arheološkem datiranju, ki doslej ni bilo natančnejše od stoletja. Z Rihterjevimi delom to točnost v najboljšem primeru zožimo na nekaj desetletij. Njegova disertacija je znanstveno izvirno, pionirsko delo, ki stroki prinaša pomembno razvojno spodbudo in ne izboljšuje le poznavanja kronologije zgodnjega srednjega veka Vzhodnih Alp, temveč pomeni metodološki napredek pri kronoloških raziskavah nasploh.

AMRA ŠABOTIĆ

modri znak ZRC SAZU

Amra Šabotić že vrsto let čisti prostore Filozofskega inštituta, Inštituta za antropološke in prostorske študije ter Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije. Njeno delo sodi v sklop tistih enoličnih storitev, ki se zdijo samoumevne in so zato spregledane. Toda Amra Šabotić je nepogrešljiva delavka, ki ekipam vseh teh inštitutov iz dneva v dan zagotavlja brezhibno in prijazno delovno okolje. Je skoraj nevidna: dela tiho in v ozadju, najpogosteje takrat, ko je drugi večinoma že zapustijo svoja delovna mesta. Toda kako vestno je svoje delo opravila, se razkrije naslednje jutro: vse je skrbno počiščeno in pripravljeno za nov delovni dan. Njena učinkovitost, prizadevnost in brezhibnost opravljenega dela so tolikšne, da je njeno odsotnost opaziti, tudi če traja samo en dan. Z besedami enega od njenih sodelavcev: »Izžareva tako skrb do prostorov vseh treh inštitutov, kot bi bili njen dom!« Amra Šabotić je poleg tega neizmerno topla oseba, ki jo je veselje srečati in z njo poklepetati.

NOVI DOKTORJI
ZNANOSTI

V LETU 2020 SO DOKTORIRALI

Nejc Čož

Inštitut za antropološke in prostorske študije, na Univerzi v Cardiffu, 22. 1.;

Shakira Guani Quinones Lebron

Biološki inštitut Jovana Hadžija, na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, 17. 4.;

Manca Volk Bahun

Geografski inštitut Antona Melika, na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, 18. 6.;

Jernej Rihter

Inštitut za arheologijo, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 25. 9.;

Lea Kuhar

Filozofski inštitut, na Podiplomski šoli ZRC SAZU, 22. 10.;

Vanja Huzjan

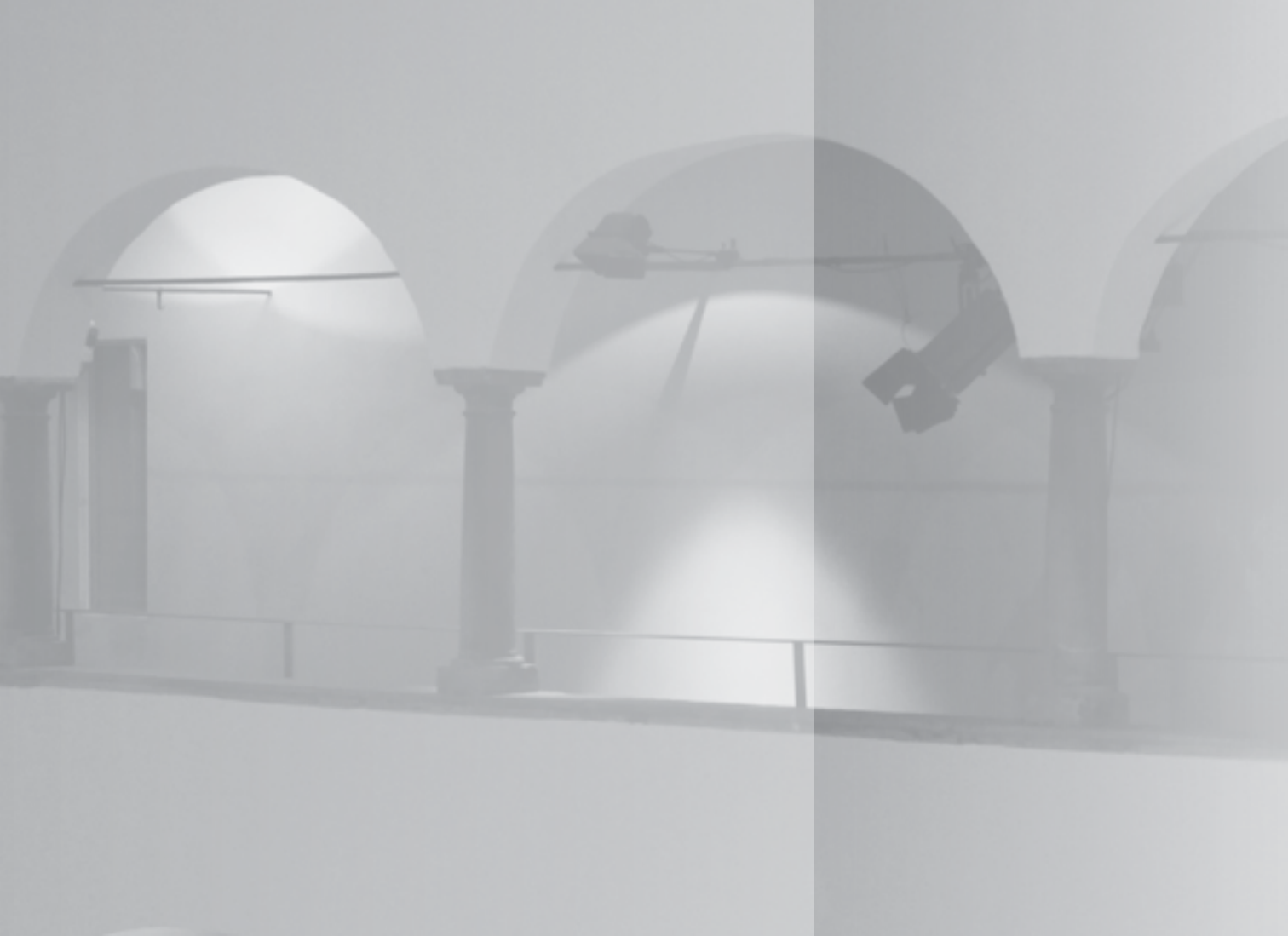
Inštitut za slovensko narodopisje, na Podiplomski šoli ZRC SAZU, 4. 11.;

Nina Ditmajer

Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede, na Podiplomski šoli ZRC SAZU, 20. 11.;

Filip Kuzmič

Biološki inštitut Jovana Hadžija, na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, 14. 12..

SPLOŠNA
ORGANIZIRANOST
ZRC SAZU

ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU

UPRAVNI ODBOR

DIREKTOR

ZNANSTVENI SVET

INŠTITUTI

Zgodovinski inštitut Milka Kosa

Inštitut za arheologijo

Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

Muzikološki inštitut

Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije

Glasbenonarodopisni inštitut

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

Inštitut za kulturno zgodovino

Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede

Inštitut za raziskovanje krasa

Inštitut za slovensko narodopisje

Geografski inštitut Antona Melika

Inštitut za kulturne in spominske študije

Biološki inštitut Jovana Hadžija

Paleontološki inštitut Ivana Rakovca

Družbenomedicinski inštitut

Inštitut za antropološke in prostorske študije

Filozofski inštitut

UPRAVA

RAZISKOVALNA PISARNA

POSLOVNA PISARNA

Služba mednarodnih raziskav

Finančno-računovodska služba

Služba aplikativnih raziskav

Kadrovska služba

Služba raziskav ARRS

Splošno-pravna služba

Služba za izvajanje projektov

Računalniški center

ZALOŽBA

VODSTVO ZRC SAZU

Direktor

prof. dr. Oto Luthar.

Namestnici direktorja

Vanda Baloh, dr. Mimi Urbanc.

Pomočnici direktorja

dr. Jerneja Fridl, Tanja Valte.

UPRAVNI ODBOR ZRC SAZU

Člani: dr. Drago Perko (predsednik), dr. Peter Klepec, akad. dr. Milček Komelj, akad. dr. Andrej Kranjc, akad. ddddr. Jože Krašovec, Viljem Leban, Zoran Mezeg, dr. Petra Svoltjšak (namestnica predsednika) in dr. Jožica Škofic.

ZNANSTVENI SVET ZRC SAZU

Člani do 10. 11.: dr. Matija Ogrin (predsednik), dr. Jožica Škofic (podpredsednica), akad. dr. Tatjana Avšič-Županc, akad. dr. Matija Gogala, dr. Boris Golec, dr. Duška Knežević Hočevar, akad. ddddr. Jože Krašovec, dr. Mija Oter Gorenčič, dr. Ingrid Slavec Gradišnik, dr. Marjeta Šašel Kos, akad. dr. Peter Štih, dr. Borut Telban, dr. Oto Luthar, direktor ZRC SAZU, član po položaju.

Člani od 11. 11.: dr. Mija Oter Gorenčič (predsednica), akad. dr. Tatjana Avšič-Županc, dr. Matej Gabrovec, akad. dr. Matija Gogala, dr. Boris Golec, dr. Špela Goričan, dr. Jana Horvat, dr. Marko Juvan, akad. ddddr. Jože Krašovec, dr. Oto Luthar, dr. Ingrid Slavec Gradišnik, dr. Jožica Škofic (podpredsednica), dr. Peter Vodopivec.

KOLEGIJ ZRC SAZU

Člani: dr. Kozma Ahačič, Vanda Baloh, dr. Jerneja Fridl, dr. Špela Goričan, dr. Marko Juvan, dr. Metoda Kokole, dr. Mojca Kovačič, dr. Marina Lukšič Hacin, dr. Oto Luthar, dr. Mija Oter Gorenčič, dr. Tanja Petrovič, dr. Gregor Pobežin, mag. Aleš Pogačnik, dr. Rado Riha, dr. Tadej Slabe, dr. Ingrid Slavec Gradišnik, dr. Petra Svoltjšak, dr. Urban Šilc, dr. Lilijana Šprah, dr. Ivan Šprajc, dr. Mimi Urbanc, Tanja Valte, dr. Anton Velušček, dr. Matija Zorn.

UPRAVA

DIREKTOR

dr. Oto Luthar.

TAJNIŠTVO ZRC SAZU

Jana Mancevič, *vodja*,
Marija Maja Stipar.

RAZISKOVALNA PISARNA

SLUŽBA MEDNARODNIH RAZISKAV

dr. Mimi Urbanc, *namestnica direktorja*.

SLUŽBA APLIKATIVNIH RAZISKAV

dr. Jerneja Fridl, *pomočnica direktorja*.

SLUŽBA RAZISKAV ARRS

Tanja Valte, *pomočnica direktorja*.

SLUŽBA ZA IZVAJANJE PROJEKTOV

Tanja Pavčič, *vodja*,
dr. Breda Čebulj Sajko, Neža Hlebanja, Nina Juvan Mastnak,
Olga Kardoš, Staša Koderman, Tinka Mihelič, Neva Stepic.

RAČUNALNIŠKI CENTER

Matija Likar, Primož Mesner, Lovro Strmčnik.

POSLOVNA PISARNA

Vanda Baloh, *namestnica direktorja*.

FINANČNO-RAČUNOVODSKA SLUŽBA

Majda Bogdanovič, *vodja*,
Elizabeta Ambrožič, Matevž Baloh, Helena Gajski,
Anja Mikolaj, Sara Močnik, Urša Učakar Eftimov.

KADROVSKA SLUŽBA

mag. Jelka Pekolj, *vodja*,
Špela Žumer.

SPLOŠNA PRAVNA SLUŽBA

Martina Jug, *vodja*,
Nastja Hegediš, Anita Janžekovič, Janja Kodrič,
Diana Lavrič, Katja Novak, Anja Skapin, Agata Tadeja Tomažič.

TEHNIČNA SLUŽBA

Marko Jevnikar, *vodja*,

Nasiha Brakić, Naida Ferizi, Ivanka Gerlica, Matic Jevnikar,

Barbara Marinković, Bernarda Rogić, Slavica Rogić,

Amra Šabotić, Melita Škrabl, Liljana Višić, Slobodanka Višić.

PROJEKTNA, POSLOVNA IN KADROVSKA ANALIZA

PREGLED PROJEKTOV NA ZRC SAZU

Število projektov, izvajanih leta 2020, glede na vrsto in vir financiranja

Vrsta projekta	Nosilec/koordinator	Sodelujoči/partner	SKUPAJ
ARRS – raziskovalni programi	17	2	19
ARRS – infrastrukturni program	1	0	1
ARRS – temeljni projekti (podaljšani) ¹	40 + 1	21	61 + 1
ARRS – aplikativni projekti (podaljšani)	9 + (1)	2	11 + (1)
ARRS – ciljni raziskovalni programi	5	6	11
ARRS – bilateralni raziskovalni projekti in drugi ²	7	1	8
ARRS – podoktorski projekti (podaljšani)	11	0	11
ARRS – mladi raziskovalci	39	0	39
SKUPAJ ARRS	131	32	163
Mednarodni centralizirani projekti ³	2	15	17
Mednarodni decentralizirani projekti ⁴	4	9	13
Mednarodni decentralizirani projekti iz naslova kohezijske politike ⁵	6	2	8
Drugi mednarodni projekti ⁶	0	12	12
SKUPAJ MEDNARODNI PROJEKTI	12	38	50
Nacionalni projekti (brez ARRS)	22	3	25
SKUPAJ PROJEKTI NAC. USTANOV⁷	22	3	25
Naročila na trgu ⁸	34	5	39
SKUPAJ NAROČILA NA TRGU	34	5	39
SKUPAJ	199	78	277

1 Vanje so vključeni tudi projekti ERA (oznaka H).

2 Mednarodno sodelovanje v okviru sheme vodilne agencije, ERC komplementarne sheme, programa Marie Skłodowska-Curie Pečat odličnosti in H2020 Era net programa.

3 FP7, H2020, Hera, ERASMUS+, *Ustvarjalna Evropa, Evropa za državljane*, drugi projekti generalnih direktorats (EaSI, AMIF, COSME, EU Civil Protection).

4 Evropsko teritorialno sodelovanje (interregionalno, transnacionalno, čezmejno).

5 ESRR – Evropski sklad za regionalni razvoj, ESS – Evropski socialni sklad, KS – Kohezijski sklad.

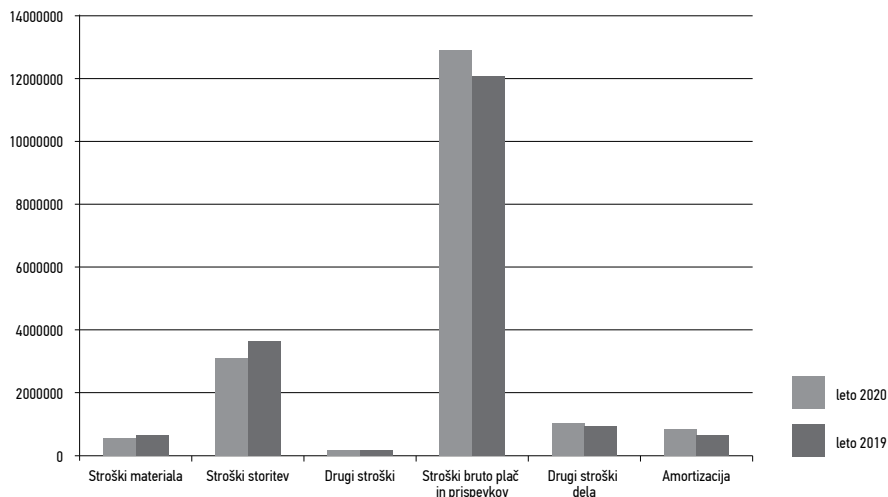
6 Norveški in EGP mehanizem, SCOPES, COST akcije.

7 Projekti iz razpisov nacionalnih inštitucij (ministrstva, agencije (razen ARRS), uradi, DARS, ZRSZ, ZZS, občine, muzeji ipd.).

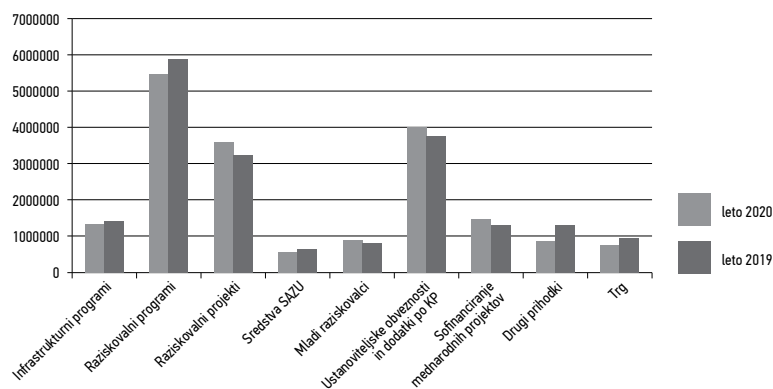
8 Domači in tuji naročniki storitev: gospodarske družbe, samostojni podjetniki, državne inštitucije, javni zavodi, društva ipd.

POSLOVNO POROČILO

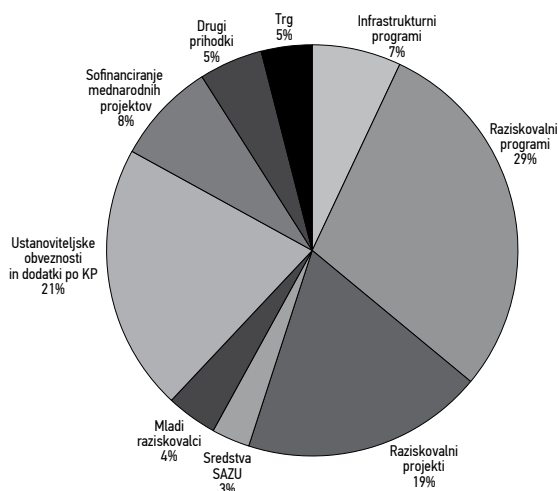
Primerjava celotnih nastalih stroškov v letih 2020 in 2019

Primerjava realiziranih prihodkov med leti 2020 in 2019

Struktura prihodkov 2020

KADROVSKA ANALIZA

Inštitut	Asis. / višji asist.		Višji strokovno razisk. asist.		Višji strokovno razisk. sodel.		Sam. strok. sodel. v human. special.		Strok. sodel.		Višji strok. sodel.		Samostojni strokovni sodelavec		Vodilni strokovni sodelavec		Asist. z doktor.		Strok. razisk. sodel.		Znan. sodel.		Višji znan. sodel.		Znan. svetnik		Ostali		Mladi raziskovalci		Skupaj po spolu	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA	1				1						1						1			1	2	1		3		1		1	1	9	5	
DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT	1										1										1		3					1	1	6		
FILOZOFSKI INŠTITUT			1																		4			3	3			1	8	4		
GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA	1	1	2											1		1				8	6	3		4		1	1	3	19	13		
GLASBENONARODOPISNI INŠTITUT									1		1	1					1			1	4	1	1		1			2	4	10		
INŠT. ZA KULT. IN SPOM. ŠTUD.													1			1				1	3		1		1				1	7		
INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE	2	3										1				2				3	4			2		1		2	10	10		
INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO	1			2					1	2			1		2	1				2	6	2	1	3	2	1	1	2	13	17		
INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO							1				2									1	3		1	1				1	5	5		
INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA									1	1						2				2	1	2	1	4	4	2	3	2	2	15	12	
INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA	1															2				8	14	3	6	2	3		3	2	3	17	30	
INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO IN MIGRACIJE	2									1						1	2			1	5	1		1	2		1	2	4	15		
INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE	1						1									1				3	2	2		1				1	6	6		
INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE												1	2			1				2	6			1	3	1		1	2	6	14	
MUZIKOLOŠKI INŠTITUT											1									2	2				1	1		1	2	6		
PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA			1						1							1			1	2	1		1		1	1	1	2	5	8		
UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA				1						1	1			1		1	2			1	3		2		1			2	4	12		
ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOŠA											1					2				2	1	3	1	3	1		1	2		12	5	
UPRAVA ZRC															1												7	39		7	40	
ZALOŽBA ZRC																										6	5		6	5		
SKUPAJ po spolu	6	8	4	3	1	0	1	1	4	5	4	5	2	4	1	2	12	12	0	1	44	64	18	18	28	23	18	56	11	28	154	230
SKUPAJ	14	7	1	2	9	9	6	3	24	1	108	36	51	74	39	384																

Na ZRC SAZU smo v letu 2020 na novo zaposlili 26 oseb, vključno z mladimi raziskovalci. Delovno razmerje je prenehalo sedmim zaposlenim: petim zaposlenim so potekle pogodbe o zaposlitvi, dva javna uslužbenca pa sta delovno razmerje odpovedala. Na dan 31. 12. 2020 je bilo zaposlenih 384 sodelavcev, od tega 283 raziskovalcev in 101 strokovno tehnični sodelavec. V letu 2020 je bilo skupaj zaposlenih 39 mladih raziskovalcev. Na zadnji dan leta 2020 so se upokojili trije sodelavci, in sicer dva znanstvena svetnika in ena tehnična sodelavka. V tem letu je doktoriralo pet mladih raziskovalcev in trije strokovni sodelavci.

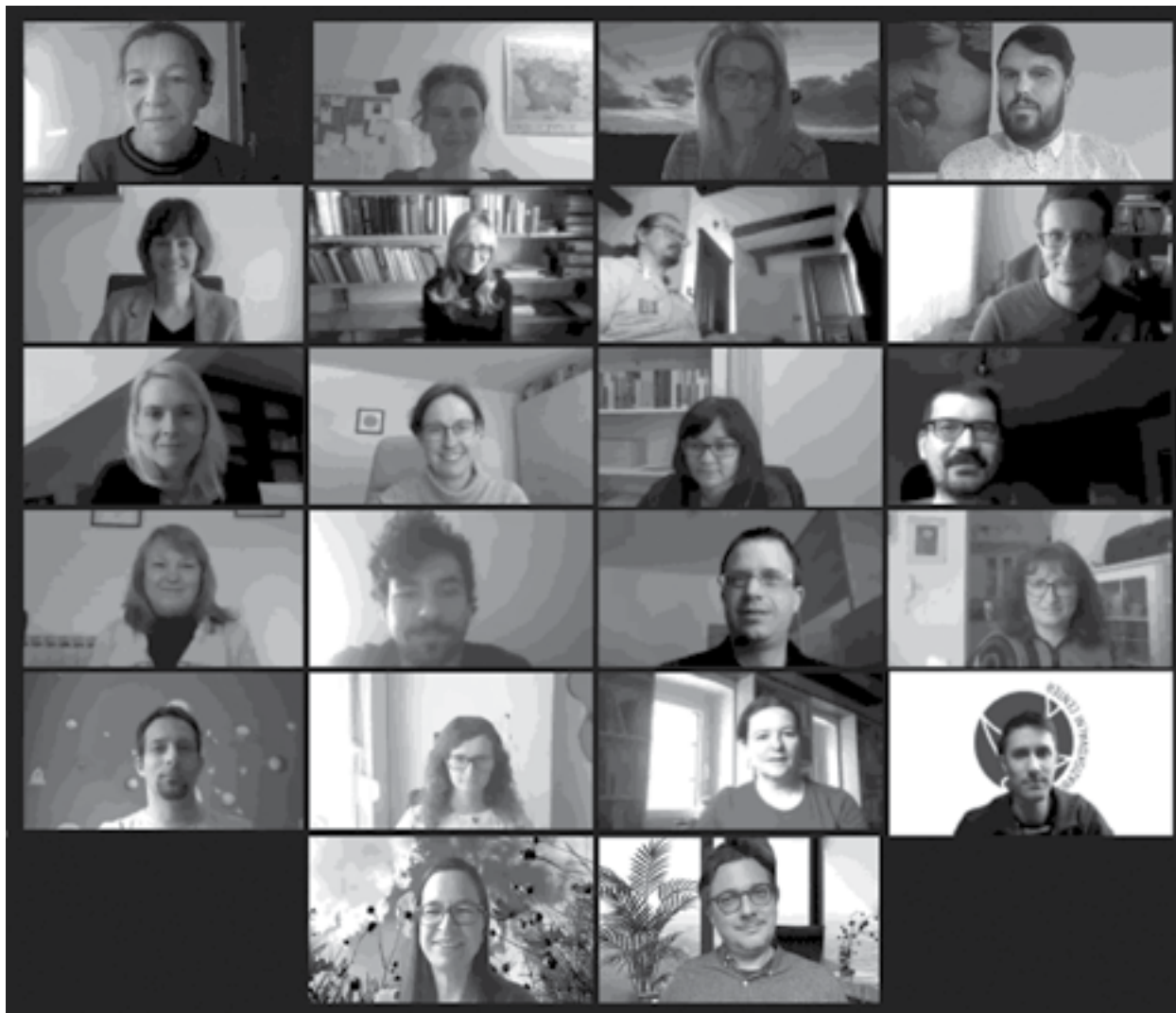

INŠTITUTI

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

ZNANSTVENI SVET

Do 2. 11.: akad. prof. dr. Kajetan Gantar, izr. član SAZU prof. dr. Marko Snoj, izr. članica SAZU prof. ddr. Marija Stanonik, izr. prof. dr. Kozma Ahačič, doc. dr. Nataša Jakop (namestnica predsednice), prof. dr. Jožica Škofic (predsednica), dr. Mojca Žagar Karer.

Od 3. 11.: izr. član SAZU prof. dr. Marko Snoj, izr. članica SAZU prof. ddr. Marija Stanonik, izr. članica SAZU prof. dr. Andreja Žele, izr. prof. dr. Kozma Ahačič, doc. dr. Nataša Jakop (predsednica), doc. dr. Andreja Legan Ravnikar, dr. Mojca Žagar Karer (namestnica predsednice).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Kozma Ahačič.

Namestnika predstojnika: doc. dr. Nataša Gliha Komac, dr. Janoš Ježovnik.

Samostojna strokovna sodelavka: Alenka Porenta.

Tajnica: Alenka Lap.

Leksikološka sekcija

Vodja: dr. Nina Ledinek, znanstvena sodelavka, dr. Janoš Ježovnik, asistent z doktoratom.

Znanstvena svetnica: izr. član SAZU prof. dr. Marko Snoj, izr. članica SAZU prof. dr. Andreja Žele.

Višja znanstvena sodelavka: doc. dr. Nataša Jakop.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Nataša Gliha Komac, doc. dr. Boris Kern, dr. Simona Klemenčič, dr. Domen Krvina, dr. Matej Meterc, dr. Mija Michelizza, dr. Tanja Mirtič, dr. Andrej Perdih, dr. Špela Petric Žižič.

Asistent z doktoratom: dr. Janoš Ježovnik.

Asistenti, mladi raziskovalci: Manca Černivec, Dejan Gabrovšek, Duša Race.

Pravopisna sekcija

Vodja: izr. prof. dr. Helena Dobrovoljc, višja znanstvena sodelavka.

Višja znanstvena sodelavca: doc. dr. Aleksandra Bizjak Končar, dr. Peter Weiss.

Znanstvena sodelavca: doc. dr. Tina Lengar Verovnik, dr. Matej Meterc.

Asistentki, mladi raziskovalki: Manca Černivec, Urška Vranjek Ošlak.

Terminološka sekcija

Vodja: dr. Mojca Žagar Karer, znanstvena sodelavka.

Znanstveni sodelavci: dr. Simon Atelšek, dr. Tanja Fajfar, doc. dr. Mateja Jemec Tomazin.

Asistent z doktoratom: dr. Mitja Trojar.

Delovodja: Karmen Nemec.

Dialektološka sekcija

Vodja: dr. Karmen Kenda-Jež, višja znanstvena sodelavka.

Znanstvena svetnica: prof. dr. Jožica Škofic.

Višja znanstvena sodelavca: dr. Tjaša Jakop, izr. prof. dr. Matej Šekli.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Januška Gostenčnik, dr. Mojca Kumin Horvat, izr. prof. dr. Jernej Vičič, doc. dr. Danila Zuljan Kumar.

Sekcija za zgodovino slovenskega jezika

Vodja: doc. dr. Andreja Legan Ravnikar, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetnik: izr. prof. dr. Kozma Ahačič.

Znanstvena sodelavca: dr. Metod Čepar, dr. Alenka Jelovšek.

Asistentka, mlada raziskovalka: Eva Trivunović.

Etimološko-onomastična sekcija

Vodja: prof. dr. Metka Furlan, znanstvena svetnica.

Znanstveni sodelavec: dr. Silvo Torkar.

Mladi raziskovalec: Miha Sušnik.

Jezikovnotehnološki razvojni center – JetRCe (medseksijska skupina)

Vodja: doc. dr. Mateja Jemec Tomazin, znanstvena sodelavka.

Višji znanstveni sodelavci: izr. prof. dr. Helena Dobrovoljc, izr. prof. dr. Tomaž Erjavec, dr. Karmen Kenda-Jež.

Znanstveni sodelavci: dr. Alenka Jelovšek, dr. Mojca Kumin Horvat, dr. Andrej Perdih, izr. prof. dr. Jernej Vičič.

Asistent z doktoratom: dr. Janoš Ježovnik.

Asistentka, mlada raziskovalka: Urška Vranjek Ošlak.

Mladi raziskovalec: Miha Sušnik.

RAZISKOVALNA PROGRAMA IN PROJEKTI

Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: K. Ahačič.

Sodelavci: K. Ahačič, S. Atelšek, A. Bizjak Končar, M. Čepar, M. Černivec, H. Dobrovoljc, M. Furlan, D. Gabrovšek, N. Gliha Komac, J. Gostenčnik, N. Jakop, T. Jakop, A. Jelovšek, M. Jemec Tomazin, K. Kenda-Jež, B. Kern, S. Klemenčič, D. Krvina, M. Kumin Horvat, A. Lap, N. Ledinek, A. Legan Ravnikar, M. Meterc, M. Michelizza, T. Mirtič, A. Perdih, Š. Petric Žižić, A. Porenta, D. Race, M. Snoj, M. Sušnik, M. Šekli, J. Škofic, S. Torkar, E. Trivunović, M. Trojar, J. Vičič, U. Vranjek Ošlak, P. Weiss, D. Žuljan Kumar, M. Žagar Karer, A. Žele; I. Grdina (Inštitut za kulturno zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

eSSKJ: Slovar slovenskega knjižnega jezika

Na podlagi slovarskega koncepta so se izdelovali slovarski sestavki različnih besednih vrst. Začelo se je razreševati nerazrešene ali nedorečene metodološke zagate, ki so vodile v posamezne neskladnosti slovaropisnih rešitev. V začetku leta je bila objavljena e-knjiga *eSSKJ 2019* (M. Černivec, D. Gabrovšek, N. Gliha Komac, N. Jakop, J. Ježovnik, B. Kern, S. Klemenčič, D. Krvina, N. Ledinek, M. Meterc, M. Michelizza, T. Mirtič, A. Perdih, Š. Petric Žižić, D. Race, M. Snoj, A. Žele).

Lematska baza

V lematški bazi je bilo izdelanih 517 novih opisov. Vzporedno z urejanjem baze so se izvajale raziskave govornjene knjižne slovenščine. Zaradi prikaza podatkov v *eSSKJ* je bilo narejenih nekaj sistemskih sprememb baze (T. Mirtič; A. Perdih – tehnološka podpora).

Sprotni slovar slovenskega jezika

Slovar se je dopolnjeval z novimi še neuslovarjenimi besedami, v manjši meri tudi z novimi pomeni že uslovarjenega besedja. Poseben podarek je bil na koronskem besedju: 49 slovarskih sestavkov je bilo že aprila objavljenih na portalu *Fran*, različica covid-19, decembra pa je bilo na *Franu* objavljenih skupno 157 slovarskih sestavkov. Pri več sestavkih je bila vzpostavljena sinonimija (D. Krvina; T. Mirtič – oblike, izgovor in naglas). Poskusno je bilo pripravljenih nekaj etimoloških osvetlitev (S. Klemenčič).

Slovar neglagolske vezljivosti v slovenščini

Nastavljena je bila tehnična osnova za izdelavo slovarske baze in oblikovani vzorčni slovarski sestavki. Decembra 2020 je bilo na portalu *Fran* objavljenih 121 slovarskih sestavkov (A. Žele; J. Ježovnik – tehnična podpora, D. Race – vizualizacija).

Slovar Pohlinovega jezika

Dokončana so bila spremena poglavja in dodatki. Vsa besedila so bila uredniško pregledana in oblikovana. Slovar je novembra izšel v inštitutski zbirki *Slovarji* pri Založbi ZRC (M. Snoj; T. Mirtič – uredniški pregled, D. Race – oblikovanje tipičnih strani, S. Atelšek – prelom).

Fran: slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU

Urednik portala: K. Ahačič.

Uredniški odbor: H. Dobrovoljc, M. Kumin Horvat, N. Ledinek, A. Perdih, A. Porenta, M. Snoj, M. Žagar Karer.

Izobraževalna dejavnost: N. Jakop.

Urednica oblikovanja: D. Race.

Aprila je bil portal posodobljen s podatki o besedju, povezanem z epidemijo koronavirusne bolezni (t. i. Fran, različica covid-19); pri slovarskem opisu novega aktualnega besedja so poleg članov Leksikološke sekcije aktivno sodelovali zlasti člani Pravopisne in Terminološke sekcije, tematske izbore pa so pripravili tudi v Dialektološki in Etimološko-onomastični sekciji ter v Sekciji za zgodovino slovenskega jezika. Dela za pripravo in objavo *Frana 8.0*, ki je bil objavljen 3. 12., je vodil K. Ahačič, tehnološko podporo je nudilo podjetje AMEBIS, programska oprema, d. o. o. Pri tehnični in tehničnouredniški pripravi slovarjev za objavo so sodelovali: K. Ahačič, J. Ježovnik, A. Perdih, D. Race – vsi slovarji; N. Ledinek, Š. Petric Žižić – *eSSKJ*; H. Dobrovoljc – *ePravopis*; M. Černivec, H. Dobrovoljc, T. Lengar Verovnik – *Pravopisne kategorije ePravopisa*; D. Krvina, T. Mirtič – *Sprotni slovar slovenskega jezika*; M. Furlan – *Novi etimološki slovar slovenskega jezika*; A. Žele – *Slovar neglagolske vezljivosti v slovenščini*; M. Meterc – *Slovar pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov*; M. Kumin Horvat, J. Vičič – *SLA 1* in *SLA 2*. Pri pregledu slovarskih baz so poleg navedenih sodelovali še: D. Gabrovšek, N. Gliha Komac, J. Gostenčnik, N. Jakop, T. Jakop, K. Kenda-Jež, B. Kern, S. Klemenčič in J. Škofic. N. Jakop je izvedla več izobraževalnih delavnic o uporabi portala *Fran* za različne skupine uporabnikov. Portal *Fran* je bil vsebinsko in deloma oblikovno dopolnjen v okviru projekta *PORTAL FRAN: Dopolnitev virov, oblikovna in tehnična prenova do 2021* (gl. opis nižje). Ob koncu leta je portal *Fran* obsegal 38 slovarjev s skupaj 689.805 slovarskimi sestavki, dva zvezka *Slovenskega lingvističnega atlasa*, jezikovno in terminološko svetovalnico ter dvanajst zbirk.

Fonolaboratorij Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša

V prostorih Inštituta je bil ob podpori Uprave ZRC SAZU ter nesebični pomoči Gregorja Švabiča in Vida Ahačiča vzpostavljen fonolaboratorij, opremljen z najsodobnejšo opremo za studijsko in terensko snemanje. Odrprtje z javno predstavitvijo je bilo 29. 6.

ZRCola 2

Odpravljene so bile manjše napake v delovanju programa in v skladu s potrebami uporabnikov je bila dopolnjena pisava ZRCola. V sodelovanju s podjetjem Amebis se je začela pripravljati prilagoditev vnašalnega programa za uporabo s poljubnimi pisavami, tj. različica ZRCola 3.0 (J. Ježovnik).

Slovarček jezikoslovnih izrazov Pravopisa

Na podlagi pravopisnih poglavij *Pisna znamenja*, *Krajšave*, *Slovnični oris za pravopis*, *Prevzete besede in besedne zveze* ter *Raba velike in male začetnice* je bil pripravljen geslovnik 367 iztočnic za slovar in zaslonske namige. Oblikovana je bila nova terminološko ustrezna konceptualna zasnova in izdelanih 220 slovarskih sestavkov iz poglavij *Pisna znamenja*, *Krajšave* in *Slovnični oris za pravopis* (A. Bizjak Končar, pregled M. Žagar Karer in K. Ahačič, tehnološka podpora J. Ježovnik).

Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU

Predsednica: H. Dobrovoljc.

Koordinatorica dela: T. Lengar Verovnik.

Strokovna sodelavka: M. Černivec.

Člani komisije v ožjem sestavu: A. Bizjak Končar, H. Dobrovoljc, N. Jakop, T. Lengar Verovnik, P. Weiss; akad. prof. dr. Janez Orešnik (SAZU); dr. Andrej E. Skubic (samostojni kulturni ustvarjalec); izr. prof. dr. Hotimir Tivadar (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); Marta Kocjan Barle (lektorica, fonetičarka).

Člani komisije v širšem sestavu: K. Ahačič, M. Snoj, M. Žagar Karer, A. Žele; dr. D. Kladnik (Geografski inštitut Antona Melika); doc. dr. Nataša Logar (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani); dr. Peter Holozan (AMEBIS programska oprema, d. o. o.); izr. član SAZU prof. dr. Marko Jesenšek, prof. dr. Irena Stramljič Breznik (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru); izr. prof. dr. Mateja Petrovčič (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Po javni razpravi sta bili dopolnjeni poglavji »Pisna znamenja« in »Krajšave«. V sodelovanju s KSZI in GIAM je bila pripravljena elektronska in tiskana brošura Živim v Bukovem Vrhu pod Bukovim vrhom, kot vsebinska podlaga spletne ankete glede zapisa nepravilnih imen. Dokončani sta poglavji »Velika in mala začetnica« in »Prevzete besede in besedne zveze« in pripravljeni za javno objavo. Pripravljena je bila priloga »Nprve sestavine zemljepisnih imen« v obliki slovarčka. Izdelanih je bilo deset preglednic za prevzemanje besed iz tujih jezikov, ki so jih pripravili strokovnjaki za posamezne jezike, in sicer za kitajščino (M. Petrovčič), japonsščino (L. Culiberg), korejščino (Ch. Shigemori Bučar), nizozemščino (A. Srebrnik), portugalsščino (B. Müller Pograjc), baskovščino (I. Kafol), danščino (M. Kocjan Barle in J. Orešnik); francoščino, italijanščino, španščino (M. Kocjan Barle).

ePravopis

Prirastek v rastočem slovarju je vključeval 1032 slovarskih sestavkov, več kot 500 obstoječih pa je bilo dopoljenih in razširjenih. Dodanih je bilo sedemnajst problemskih sklopov, in sicer: *Domišljajska in mitološka zemljepisna imena*, *Glasbene vrste*, *Imena krajev*, *Imena objektov in stavb*, *Imena vladarskih in plemiških rodbin*, *Imena voda*, *Imena vzpetin in gorovij*, *Imena zgodovinskih osebnosti*, *Izkratične besede*, *Nadomestna imena in poimenovanja za skupine prebivalcev*, *Nagrajenci in nagrajenke*, *Poimenovanja bolezni*, *iger*, *jedi*, *Poimenovanja prireditev*, *Poimenovanja zgodovinskih dogodkov*, *Prevzeta občna poimenovanja*, *Pripadniki in pripadnice (uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice)* in *Tvorjenke iz kratic*.

Jezikovno svetovanje

Moderatorica: H. Dobrovoljc.

Uredniški odbor: H. Dobrovoljc, N. Gliha Komac, A. Jelovšek, T. Lengar Verovnik, M. Michelizza, U. Vranjek Ošlak, P. Weiss.

Sodelavci inštituta so odgovorili na 315 spletno zastavljenih vprašanj različnih uporabnikov. *Odgovarjali so*: K. Ahačič (5), M. Čepar (1), M. Černivec (27), H. Dobrovoljc (119), M. Furlan (3), D. Gabrovšek (2), N. Gliha Komac (17), A. Jelovšek (20), M. Jemec Tomazin (1), J. Ježovnik (3), S. Klemenčič (2), D. Krvina (26), M. Kumin Horvat (1), N. Ledinek (4), T. Lengar Verovnik (39), M. Meterc (9), M. Michelizza (5), T. Mirtič (6), Š. Petric Žižić (1), M. Snoj (6), J. Škofic (1), S. Torkar (2), U. Vranjek Ošlak (67), P. Weiss (49), M. Žagar Karer (3); Uredništvo JS (1).

Vsako vprašanje je uvrščeno na največ tri jezikovne ravnine (kategorije), v okviru teh pa na področja podkategorij. Ključne besede se ob iskanju na portalu *Fran* pojavljajo kot iztočnice. Vprašanja uporabnikov so uporabljena za zaznavanje normativnih zadreg. Pod ključno besedo covid-19 je bilo objavljenih 17 odgovorov.

Terminološki slovar živinoreje

Dodanih je bilo 206 slovarskih sestavkov. Potekal je usklajevalni pregled slovarja (S. Atelšek, M. Trojar in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Terminološki slovar agronomije

Dodanih je bilo 716 slovarskih sestavkov (T. Fajfar, M. Jemec Tomazin in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Terminološki slovar betonskih konstrukcij

Potekal je usklajevalni pregled slovarja. Slovar se zaključuje (M. Žagar Karer, M. Trojar in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Terminološki slovar tiflopedagogike

Dodanih je bilo 163 slovarskih sestavkov (T. Fajfar in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Splošni tehniški slovar

Opravljen je bil testni terminografski pregled slovarja (S. Atelšek, T. Fajfar, M. Jemec Tomazin, M. Žagar Karer). Dodanih je bilo 375 slovarskih sestavkov (M. Humar in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Kamnarski terminološki slovar

Dodanih je bilo 540 slovarskih sestavkov. Potekal je usklajevalni pregled slovarja (T. Fajfar, M. Žagar Karer in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Kriminalistični terminološki slovar

Dodanih je bilo 157 slovarskih sestavkov (M. Žagar Karer in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Davčni terminološki slovar

Dodanih je bilo 495 slovarskih sestavkov (M. Jemec Tomazin in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Fizioterapevtski terminološki slovar

Potekalo je zbiranje besedil za korpus (S. Atelšek in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Računalniški terminološki slovar

Potekalo je zbiranje besedil za korpus in izdelava geslovnika. Dodanih je bilo 17 testnih gesel (T. Fajfar in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Botanični terminološki slovar (2. dopolnjena izdaja)

Dodanih je bilo 76 slovarskih sestavkov (Borislava Košmrlj - Levačič in zunanji sodelavci).

Gledališki terminološki slovar (2. dopolnjena izdaja)

Dodanih je bilo 156 slovarskih sestavkov (M. Žagar Karer in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Geološki terminološki slovar (2. dopolnjena izdaja)

V pripravi je nov koncept slovarja (M. Trojar in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Terminologišče

Sodelavci Terminološke sekcije urejajo spletišče *Terminologišče*, kjer redno objavljajo terminološke odgovore. Junija je bila dodana tudi elektronska izdaja 2. izdaje *Farmaceutskega terminološkega slovarja*, prav tako je bil dopolnjen izbor terminološke teorije (T. Fajfar).

Terminološko svetovanje

Uredniški odbor: S. Atelšek, T. Fajfar, M. Jemec Tomazin, M. Trojar, M. Žagar Karer.

Sodelavci Terminološke sekcije so na *Terminologišču* v okviru terminološke svetovalnice objavili 75 skupnih mnenj o terminoloških problemih z različnih strokovnih področij (geografija, kinologija, šport, ekonomija, mladinska književnost, psihologija, medicina, fotografija, politologija, komunikologija, epidemiologija, imunoonkologija, smučanje, okoljevarstvo, socialna ekonomija, fizika, gozdarstvo, energetika, zgodovino-pisje, migracije, informacijska tehnologija, dedno pravo, navidezna resničnost, podjetništvo, zobozdravstvo, trženje, matematika, genetika, oglaševanje, didaktika, geografija, literarna veda, varnost in zdravje pri delu, arhitektura, letalstvo, turizem, kemija, računalništvo, umetnostna zgodovina, socialno varstvo itd.).

Slovenski lingvistični atlas

Dialektološke terenske raziskave so potekale v 7 raziskovalnih točkah, narejeni so bili 4 novi zapisi posnetega gradiva. Za SLA 3 *Kmetovanje* je bilo izdelanih 6 gradivskih indeksov in 3 zapisi po vprašalnici. Narejenih je bilo 66 prvih in 55 drugih različic kart in komentarjev, pregledanih je bilo 54 prvih različic. Odprta redakcijska vprašanja ob pregledovanju so bila obravnavana na sekcijских sestankih (J. Gostenčnik, T. Jakop, K. Kenda-Jež, M. Kumin Horvat, J. Škofic, D. Zuljan Kumar). Sproti so bila dopolnjevana navodila za izdelavo atlasa (J. Škofic, K. Kenda-Jež) in različni pomožni gradivski sezname (povezave do drugih jezikovnih atlasov, delovni seznam morfoloških analiz, transkripcijska tabela idr.). Začela se je uredniška priprava zvezka. Opravljene so bile prve korekture gradivskega dela atlasa, uredniško je bilo pregledanih 22 komentarjev (J. Škofic) in 8 morfoloških analiz (M. Šekli), prenovljeno je bilo poglavje Literatura (J. Škofic). Pripravljene so etnološki komentarji Vita Hazlerja in skice Urše Kogelnik. Oblikovana je bila vprašalnica za SLA 4 *Vas* (J. Škofic).

Slovenski lingvistični atlas

Za zvezek *Refleksni *i, *u, *y* v slovenski redakciji je bilo narejenih 8 kart (M. Kumin Horvat, K. Kenda-Jež) in 16 komentarjev (T. Jakop, J. Škofic, Vera Smole). Opravljene so bile korekture kart in avtorske korekture morfoloških analiz za zvezek *Sorodstvo* (K. Kenda-Jež, M. Kumin Horvat, J. Gostenčnik, M. Šekli). Pripravljeno je bilo slovensko narečno gradivo za zvezek *Glagol* 1 (K. Kenda-Jež). Pojasnjena so bila sporna mesta v slovenskem gradivu zvezka *Higiena in medicina*.

Skeniranje gradiva Dialektološke sekcije

Za skeniranje je bilo pripravljeno jezikovno-geografsko in slovarko kartotečno gradivo (52 enot; K. Kenda-Jež, J. Gostenčnik) ter drugi del arhivskega zvezkovnega gradiva SLA (296 enot; K. Kenda-Jež, M. Kumin Horvat). Narejen je bil načrt za preimenovanje še nepreimenovanih skeniranih listkov iz kartoteke SLA (A. Perdih, K. Kenda-Jež).

Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja

Poleg prve redakcije treh obsežnih novih gesel je bilo opravljenih 292 pregledov, drugih in tretjih redakcij najbolj zahtevnih gesel (A. Legan Ravnikar, A. Jelovšek, M. Čepar). Prva knjiga slovarja je bila pripravljena za izid v tiskani obliki; dokončan je bil uvod (K. Ahačič). Razreševala se je nova problematika in vzpostavljali so se modeli za reševanje podobnih gesel v naslednji knjigi. Na 13 sekcijских sestankih je bilo sprejetih veliko dopolnjenih in novih redakcijskih pravil (A. Jelovšek, A. Legan Ravnikar, E. Trivunović). Vsi zapisniki sestankov so pri obravnavani problematiki dopolnjeni z obsežnim ponazarjalnim gradivom (10–30 strani pri vsakem sestanku). Za pripravo oblikoslovnega zaglavja za 2. knjigo *SSKJ16* je bilo pregledanih 33.000 listkov (imeti; M. Čepar).

Urejanje lastnoimenske kartoteke slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja (nastavitev iztočnic in priprava geslovnika)

Pregledana je bila lastnoimenska kartoteka *SSKJ16* od A–I, skupno 40.000 listkov, alfabeticirane so bile iztočnice črk C, E, F, G, H in I (M. Čepar).

Skeniranje kartotečnega gradiva Sekcije za zgodovino slovenskega jezika

Za skeniranje sta bili pripravljene obsežni kartoteki listkovnega gradiva dveh obrnjenih slovarjev, Vodnikovega slovensko-nemškega slovarja (50 škatel, pribl. 150.000 listkov) in Hipolitovega slovensko-nemško-latinskega slovarja (104 škatle, pribl. 312.000 listkov; M. Čepar, A. Legan Ravnikar, E. Trivunović).

Novi etimološki slovar slovenskega jezika

Za *Novi etimološki slovar slovenskega jezika: zoonima* je bilo geselsko obdelanih 480 iztočnic. Za *NESSJ* kot rastoči slovar je bilo za objavo na portalu *Fran* leksikografsko prilagojenih 46 zoonimskih gesel; letošnja novost je v strukturo gesel uvedena slikovna ponazoritev iztočničnih zoonimov (M. Furlan). Mladi raziskovalec M. Sušnik se je seznanjal z vsebinskimi in formalnimi specifičnostmi etimološkega dela.

Historična antroponimija in toponimija vzhodne Tolminske

Opravljene so bile vse korekture. Monografija je septembra izšla v inštitutski seriji *Linguistica et philologica* pri Založbi ZRC (S. Torkar).

Metelkova zbirka slovenskih toponimov 1823

Opravljen je bil prepis vseh 3614 slovenskih toponimov, njihovih nemških ustreznikov in slovenskih rodilniških oblik, kjer so te navedene. Izdelana je bila analiza 1245 toponimov (S. Torkar).

Slovenske množinske oblike na -a nesrednjega spola v indoevropskem kontekstu

Študij ustrezne literature in zbiranje gradiva. Pripravljena je bila formalna podlaga za avtomatsko urejanje bibliografskih podatkov in literature v besedilu (M. Sušnik).

Skeniranje kartotečnega gradiva Etimološko-onomastične sekcije

Za skeniranje je bila pripravljena večja količina kartotečnega gradiva (S. Torkar, M. Furlan). Nadaljevalo se je delo pri digitalizaciji skenirane Pleteršnikove zbirke zemljepisnih imen (M. Sušnik, M. Furlan).

Arhiviranje

Omrežno diskovno polje – NAS naprava ISJ-64TERA – ima vzpostavljen Trajni arhiv, v katerem so shranjeni rezultati potekajočih projektov (projekt *Franček*, digitalizirane listkovne kartoteke ISJFR, monografije in znanstvene revije ISJFR).

Temeljne raziskave slovenskega jezika

Vrsta projekta: program *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda*.

Vodja: K. Ahačič.

Obdobje trajanja: 1. 1.–31. 12. 2020 (letni projekti od 2009).

V okviru programa *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda* so bili dofinancirani: redakcija tretje izdaje *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, ki kot rastoči slovar pod oznako *eSSKJ* izhaja na slovarskem portalu *Fran*; posodobitev pravopisnih pravil in redakcija novega pravopisnega priročnika; redakcija različnih terminoloških slovarjev; redakcija *Slovarja slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*; izdelovanje geolingvističnih del; priprava in izboljševanje interpretacij občno- in lastnoimenskega gradiva; s tem povezane raziskave in jezikovno svetovanje.

i-SLA – Interaktivni atlas slovenskih narečij

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: J. Škofic.

Sodelavci: J. Gostenčnik, T. Jakop, J. Ježovnik, K. Kenda-Jež, M. Kumin Horvat, M. Šekli, J. Vičič, D. Zuljan Kumar.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V okviru projekta je bilo izvedenih več delovnih sestankov sodelavcev in spletnih srečanj z zunanjimi sodelavci, ki bodo sodelovali pri oblikovanju podatkovne zbirke in apliciranju podatkov v izbrano orodje GIS (IAPŠ ZRC SAZU, Forschungszentrum Deutscher Sprachatlas v Marburgu, Nemčija). Pripravljeni so bili indeksi narečnih odgovorov s povezavami do skenov za 110 vprašanj iz pomenskega polja »kmečko orodje in opravila«. Pripravljena je bila vprašalnica za pomensko polje »vas« in preizkušena s snemanjem v kraju Ruda – Ruden (SLA T035). Vzpostavljena je bila spletna stran z informacijami o projektu in načrtom raziskav.

Aktualna raba pregovornih izrazov slovenskega jezika: korpusni in slovaropisni vidik

Vrsta projekta: temeljni podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: M. Meterc.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2018–31. 3. 2021.

V paremiološki slovarski bazi, ki je nastala v okviru projekta (A. Perdiš – tehnološka podpora), je bilo za objavo v *Slovarju pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov* (SPP) na portalu *Fran* pripravljenih 130 slovarskih sestavkov. Zaključena je bila vizualizacija slovarskih sestavkov (D. Race). Slovarske sestavke sta pred objavo pregledala N. Jakop in D. Krvina. Oblikovani so bili uvod v slovar in spremna besedila k slovarju.

Rastoča baza pravorečnih težav

Vrsta projekta: aplikativni podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: T. Mirtič.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2021.

Na podlagi evalvacije doslejšnjih raziskav naglasnomestne problematike je bilo v *Rastočo bazo pravorečnih težav* dodanih 53 enot. Zaradi potrebe po dodatnem vpogledu v naglasnomestne problemske sklope je bil oblikovan anketni vprašalnik, in sicer za strokovnjake, ki se ukvarjajo z govornim knjižnim jezikom, in uporabnike, ki jih govornji knjižni jezik zanima. S spletnimi anketnimi raziskavami je bilo raziskanih 36 naglasnomestnih problemov.

Terenske raziskave na jezikovnostičnih območjih – primerjava metodologije dialektoloških, folklorističnih, etnolingvističnih in sociolingvističnih raziskav

Vrsta projekta: bilateralni projekt Slovenija–Rusija.

Slovenski partner: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Ruski partner: Institut slavjanovedenija Rossijskoj akademii nauk, Moskva, Rusija.

Vodja: K. Kenda-Jež.

Sodelavci z ZRC SAZU: N. Gliha Komac, J. Ježovnik; B. Ivančič Kutin (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2021.

Izšla sta dva znanstvena prispevka, povezana z raziskavami v okviru izmenjav leta 2019.

Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika

Vrsta projekta: projekt evropskih strukturnih in investicijskih skladov, Ministrstvo za kulturo.

Vodja: K. Ahačič.

Sodelavci z ZRC SAZU: S. Atelšek, A. Bizjak Končar, M. Čepar, H. Dobrovoljc, T. Fajfar, N. Gliha Komac, J. Gostenčnik, N. Jakop, T. Jakop, M. Jemec Tomazin, J. Ježovnik, K. Kenda-Jež, B. Kern, S. Klemenčič, D. Krvina, M. Kumin Horvat, N. Ledinek, A. Legan Ravnikar, M. Meterc, M. Michelizza, T. Mirtič, A. Perdih, Š. Petric Žižič, A. Porenta, D. Race, M. Snoj, M. Šekli, J. Škofic, M. Trojar, J. Vičič, U. Vranjek Ošlak, P. Weiss, D. Zuljan Kumar, M. Žagar Karer, A. Žele; T. Pavčič, A. Tomažič (Uprava ZRC SAZU).

Obdobje trajanja: 19. 7. 2017–30. 9. 2021.

Nadaljevalo se je delo pri pripravi sodobnega učnega e-orodja, ki bo kot organsko povezana kombinacija več e-orodij služilo kot vsakodnevni pripomoček pri pouku slovenščine v osnovnih in srednjih šolah. Izvedena so bila načrtovana dela v okviru naslednjih akcij: P – Portal *Franček*, K – *Korpus šolskih besedil*, S – Jezikovna svetovalnica za učitelje, Š – Šolski slovar *slovenskega jezika*, eSSKJ – šolska izdaja, KŠ – Analiza korpusa Šolar, Ps – Šolski slovnadni opis – »Kje je kaj v slovnici«, BO – Šolska baza besednih oblik, N – Šolska baza narečnih besed z opisi, Z – Šolska baza pojavitev besed v zgodovini jezika in šolska baza etimoloških osvetlitev, G – Baza posnetkov in visokokakovostnih sintez izgovorov besed, Po – Šolska baza pomenov in pomenskih povezav, O – Sistem slovarskih oznak za šolsko rabo, POU – Razvoj ter spremljanje učnih pristopov in metod prožnih oblik učenja in In – Informiranje in komuniciranje z javnostjo. Izvedeno je bilo 4. izobraževalno-evalvacijsko srečanje za učitelje sodelujočih vzgojno-izobraževalnih zavodov.

PORTAL FRAN: Dopolnitev virov, oblikovna in tehnična prenova do 2021

Vrsta projekta: projekt Ministrstva za kulturo.

Vodja: M. Michelizza.

Sodelavci: N. Jakop, J. Ježovnik, D. Krvina, N. Ledinek, M. Meterc, A. Perdih, A. Porenta, D. Race.

Obdobje trajanja: 20. 10. 2020–15. 11. 2021.

Projekt uresničuje vsebinsko in tehnično prenovu portala *Fran*. Izpolnjeni so zastavljeni projektni cilji dveh sklopov za leto 2020: vzpostavitev razdelka *Izgovor in oblike* v eSSKJ na *Franu* (prilagoditev XML strukture, oblikovanje tehničnih specifikacij); priprava novih, oblikovalsko sodobnejših slovarskih ikon; tehnična obdelava slovarskih baz (posodobitev *Frana* za leto 2020: *ePravopis*, *Sprotni slovar slovenskega jezika*, *Pravopisne kategorije ePravopisa*); priprava dopoljenih in aktualiziranih spremnih besedil rastočih slovarjev (*ePravopis*, *Sprotni slovar*, *Novi etimološki slovar slovenskega jezika*); priprava rešitev za prikaz kompleksnih črkovnih znakov (fontov) na *Franu*; priprava diaprojekcijskega gradiva o funkcionalni uporabi slovarskega portala pri odraslih.

Slovenski govori v okolici Skrada na Hrvaškem

Vrsta projekta: projektno financiranje javnih ustanov, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Vodja: J. Gostenčnik.

Sodelavci: M. Kumin Horvat, M. Šekli, J. Škofic, D. Zuljan Kumar.

Obdobje trajanja: 3. 6.–31. 12. 2020.

Opredeljeno je bilo predvideno terensko delo, tj. zbiranje narečnega gradiva z anketno metodo po že izdelani leksični vprašalnici v bližnji okolici Skrada v Gorskem kotarju na Hrvaškem.

Raziskave slovenskih govorov v Gorskem kotarju (delo)

Vrsta projekta: projektno financiranje javnih ustanov, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Vodja: J. Gostenčnik.

Sodelavci: M. Kumin Horvat, M. Šekli, J. Škofic, D. Zuljan Kumar.

Obdobje trajanja: 13. 11.–31. 12. 2020.

Urejena so bila podrobna interna poročila s terena. Pregledani so bili fonetični zapisi pridobljenega narečnega gradiva v posameznih krajih v Gorskem kotarju na Hrvaškem, opravljeni sta bili natančna (fonetična) jezikovna analiza zbranega gradiva ter primerjava z do sedaj raziskanimi bližnjimi krajevnimi govori. Določila se je skrajna južna meja kostelskih govorov dolenske narečne skupine slovenskega jezika. Opravljen je bil končni pregled (neznanstvenega) *Rječnika brodmoravičkog govora*, ki nastaja na pobudo lokalnega narečnega govorca.

Zahodna narodnostna meja v luči sprememb časa

Vrsta projekta: projektno financiranje javnih ustanov, Mestna občina Nova Gorica, Občina Brda.

Vodja: D. Zuljan Kumar.

Sodelavke: Š. Ledinek Lozej, K. Šrimpf Vendramin (Inštitut za slovensko narodopisje); N. Makuc, P. Kolenc (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); P. Testen Koren (Inštitut za kulturno zgodovino); J. Fakin Bajec (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2021.

V okviru slovensko-italijanske strokovne skupine za vpis pokrajine Brda/Collio/Cuei na Unescov seznam kulturne dediščine je bila na novo pripravljena dokumentacija za vpis na Poskusni seznam (tehnična dediščina). Potekala sta metapodatkovni popis in digitalizacija pisemske zapuščine Henrika Tume. Pripravljeni in oddani so bili predlogi sodelavcev Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici za programsko knjigo Nove Gorice za Evropsko prestolnico kulture 2025. V okviru projekta je izšla publikacija *Izvestje*, pripravljala se je znanstvena monografija *Saggi scelti sul mondo sloveno al confine italo-sloveno: storia, lingua e società*. Pripravljenih in izvedenih je bilo šest predavanj in delavnic, posvečenih različnim vidikom kulturne in naravne dediščine, v sklopu *Gradnikovih večerov* pa je bila prirejena virtualna okrogla miza *Vloga kulture in umetnosti v izrednih razmerah*.

SODELOVANJE PRI PROGRAMIH IN PROJEKTIH

Dediščina na obrobjih: novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci: J. Ježovnik; M. Bofulin (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); P. Pipan (Geografski inštitut Antona Melika); M. Pisk (Glasbenonarodopisni inštitut); N. Rogelja Caf (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); M. Topole (Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2024.

Sodelavci interdisciplinarne programske skupine se posvečajo premisleku o razmerjih moči v dediščinskih procesih ter o razpiranju in preseganju nacionalnega pri ustvarjanju dediščine, predvsem pa vrednotenju in analizi manjšinskih dediščin. Raziskovalno problematiko nago-varjajo v petih tematskih sklopih: Dediščina na dinamičnih mejnih območjih, Dediščina v mobilnem svetu, Jezik v rabi – raba jezika, Živeti z dediščino in Dediščinenje prostora. Vzpostavili so spletno platformo *Heriskop*, kjer strokovni in širši javnosti posredujejo spoznanja svojega dela, novice o svojih aktivnostih, dogodkih, ki jih organizirajo ali se jih udeležujejo, in o svojem terenskem delu. Organizirali so okroglo mizo *Benečija, tako blizu in tako daleč* ter dva hodinarja, raziskovalna pohoda, in sicer v Istri in na južnem Koroškem.

Vključevanje pravnega izraza evropskega prava v slovenski pravni sistem

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodilna organizacija: Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: prof. dr. Grega Strban.

Sodelavci: T. Fajfar, K. Nemeč; izr. prof. dr. Matej Accetto, Sara Bagari, dr. Gregor Dugar, prof. dr. Aleš Galič, prof. dr. Vid Jakulin, dr. Marko Kambič, dr. Maša Kovič Dine, dr. Luka Mišič, doc. dr. Aleš Novak, prof. dr. Barbara Novak, prof. dr. Leopold - Marijan Pavčnik, dr. Neža Pogorelčnik Vogrinc, izr. prof. dr. Katja Škrubej, dr. Tilen Božič Štajnpihler, Iztok Štefanec, dr. Luka Tičar, Nejc Urankar, prof. dr. Saša Zagorc (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani); zasl. prof. dr. Polonca Končar, akad. zasl. prof. dr. Janez Kranjc.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2018–31. 12. 2023.

V okviru raziskovalnega programa nastaja usklajena slovenska pravna terminologija za pojme, relevantne v pravnem redu Evropske unije. Nadaljevalo se je redno delo, in sicer so bili angleškimi pravnimi terminom z različnih področij pripisani slovenski ustrezniki, razlage in povezani termini. Terminografsko je bilo pregledanih in usklajenih 181 slovarskih sestavkov.

Tradicionalne paremiološke enote v dialogu s sodobno rabo

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: S. Babič (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci: T. Erjavec, N. Jakop; V. Huzjan, B. Ivančič Kutin, M. Kropej Telban, M. Peče, K. Šrimec Vendramin (Inštitut za slovensko narodopisje); izr. prof. dr. Darja Fišer (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); doc. dr. Nikola Ljubešič (Institut Jožef Stefan, Fakulteta za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Pri projektu, ki raziskuje paremiološko gradivo z namenom interpretirati kulturne podatke iz folklornih obrazcev ter ubesedenih stereotipov z etnolingvističnim in semiotičnim pristopom, sta potekala pregled in urejanje obsežne podatkovne zbirke pregovorov v arhivski hrambi.

Zgodovina slovenskega literarnega prevoda

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Vodja: prof. dr. Nike Kocijančič Pokorn.

Sodelavci: K. Ahačič, D. Krvina; izr. prof. dr. Andrej Blatnik, doc. dr. Robert Grošelj, prof. dr. Mihael Kovač, doc. dr. Tamara Mikolič Južnič, prof. dr. Agnes Pisanski Peterlin, doc. dr. Damjan Popič, prof. dr. Tone Smolej, prof. dr. Vid Snoj (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); dr. Melita Koletnik Korošec, doc. dr. Simon Zupan (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Vzpostavljena je bila internetna stran z informacijami o projektu in prvimi načrti raziskav. Začelo se je delo s pregledovanjem obstoječih nacionalnih zgodovin literarnega prevajanja in zgodovinskih raziskav slovenskega literarnega prevajanja do vključno 18. stoletja. Pri tem je bil upoštevan zlasti jezikovni vidik.

OptiLEX: Raziskave in optimizacija predstavitve leksikalnih jezikovnih virov za implementacijo govornih tehnologij na vgrajenih sistemih

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Alpineon razvoj in raziskave, d. o. o.

Sodelujoče organizacije: Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Mariboru, AMEBIS programska oprema, d. o. o., Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani.

Vodja: prof. dr. Jerneja Žganec Gros.

Sodelavci: K. Ahačič, T. Mirtič; Igor Bizjak, dr. Stanislav Gruden, dr. Mario Žganec (Alpineon razvoj in raziskave, d. o. o.); izr. prof. dr. Simon Dobrišek (Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Mariboru); dr. Peter Holozan, Miroslav Romih, mag. Simon Rozman (AMEBIS programska oprema, d. o. o.); Marija Ivanovska, dr. Janez Križaj, Klemen Pečnik, Robert Sedevčič, izr. prof. dr. Vitomir Štruc (Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

V okviru projekta se razvijajo novi postopki za zmanjševanje odvečnosti pri predstavitvi in računalniškem zapisu jezikovnih virov ter pri razvoju referenčnega slovarja izgovorjav, ki bo omogočal hiter razvoj novih jezikovnotehnoloških orodij in aplikacij. Projekt se posveča izgovoru tako v knjižni kot tudi v neknjižni slovenščini.

Razvoj slovenščine v digitalnem okolju

Vrsta projekta: projekt evropskih strukturnih in investicijskih skladov, Ministrstvo za kulturo.

Vodilna organizacija: Univerza v Ljubljani.

Sodelujoče organizacije: Univerza v Ljubljani (Fakulteta za računalništvo in informatiko, Filozofska fakulteta, Fakulteta za upravo, Fakulteta za elektrotehniko, Fakulteta za družbene vede, Pedagoška fakulteta), Univerza v Mariboru (Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Pedagoška fakulteta, Fakulteta za organizacijske vede), Univerza v Novi Gorici (Fakulteta za humanistiko), Institut Jožef Stefan (Odsek za tehnologije znanja, Laboratorij za umetno inteligenco), Inštitut za novejšo zgodovino, Alpineon razvoj in raziskave, d. o. o., AMEBIS programska oprema, d. o. o., Aikwit, podatkovne storitve, d. o. o., Vitis, informacijske tehnologije, d. o. o., Slovenska tiskovna agencija, d. o. o., Pošta Slovenije, d. o. o.

Vodja: dr. Simon Krek.

Sodelavci z inštituta: S. Atelšek, H. Dobrovoljc, T. Fajfar, N. Gliha Komac, A. Jelovšek, M. Jemec Tomazin, J. Ježovnik, D. Krvina, N. Ledinek, T. Mirtič, K. Nemeč, A. Perdih, D. Race, M. Trojar, M. Žagar Karer, A. Žele.

Obdobje trajanja: 4. 5. 2020–31. 8. 2022.

Cilj projekta je zadovoljiti potrebe po računalniških izdelkih in storitvah s področja jezikovnih tehnologij za slovenski jezik za raziskovalne organizacije, podjetja in širšo javnost. Končni izdelki bodo na uporabniško prijazen način pomagali pri sporazumevanju, sodelovanju, poslovanju, izmenjavi znanja in udeleževanju v družbenih in političnih razpravah ter prispevali k premagovanju jezikovnih meja. Sodelavci Leksikološke sekcije so sodelovali pri delovnih sklopih Vzdrževanje in nadgradnja korpusov (aktivnosti Leksikon besednih oblik Sleks, Referenčna korpusa pisne standardne in nestandardne slovenščine Gigafida in Janes) in Semantični viri in tehnologije (aktivnost Vzdrževanje digitalne slovarske baze in poenotenje izdelkov). Sodelavka Sekcije za zgodovino slovenskega jezika je sodelovala pri delovnem sklopu Semantični viri in tehnologije (aktivnost Vzdrževanje digitalne slovarske baze in poenotenje izdelkov). Sodelavci Terminološke sekcije koordinirajo delovni sklop Terminološki portal in so sodelovali pri vseh podaktivnostih v letu 2020 (Programska in vsebinska zasnova Terminološkega portala, Orodje za luščenje, Smernice in vzorčne zbirke, Urejevalnik terminoloških virov, Terminološka svetovalnica). Izdelana je bila specifikacija Slovenskega terminološkega portala. Sodelavec Terminološke sekcije je sodeloval v okviru delovnega sklopa Govorne tehnologije pri aktivnosti Izdelava govorne baze.

Slovenščina na dlani

Vrsta projekta: projekt Evropske unije iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za kulturo.

Vodilna organizacija: Univerza v Mariboru.

Sodelujoče organizacije: Univerza v Mariboru (Filozofska fakulteta, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Pedagoška fakulteta).

Vodja: izr. prof. dr. Natalija Ulčnik.

Sodelavec z inštituta: M. Meterc.

Obdobje trajanja: 21. 7. 2017–31. 9. 2021.

Namen projekta *Slovenščina na dlani* je izdelati inovativno interaktivno učno e-okolje, ki bo obogatilo pouk slovenskega jezika. M. Meterc sodeluje v projektu pri vsebinskem sklopu o frazemih in pregovorih, ki se imenuje *Frida*. Zadolžen je bil za predstavitev stotih pregovorov v slovarski obliki, za pripravo nalog, povezanih s pregovori, ter za paremiološki del tako imenovane baze znanja, v kateri so na poučen, jasn in nazoren način učencem predstavljeni ključni frazeološki in paremiološki pojmi.

GRACE – Grounding RRI Actions to Achieve Institutional Change in European Research Funding and Performing Organisations [Oblikovanje aktivnosti odgovornega raziskovanja in inovacij (RRI) za doseganje institucionalnih sprememb v evropskih organizacijah, ki financirajo in izvajajo raziskave]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, SwafS.

Vodilna organizacija: Fondation Européenne de la Science, Francija.

Sodelujoče organizacije: Conoscenza e innovazione società a responsabilità limitata semplificata, Italija; Aarhus Universitet, Danska; Kentro erevnon notioanatolikis Evropis, Grčija; Association Européenne des expositions scientifiques, techniques et industrielles, Belgija; Rijksuniversiteit Groningen, Nizozemska; Università degli studi di Siena, Italija; IVL Svenska Miljöinstitutet AB, Švedska; Agència de gestió d'ajuts universitaris i de recerca, Španija.

Vodja: dr. Maria Ildiko.

Vodja z ZRC SAZU: M. Urbanc (Geografski inštitut Antona Melika).

Sodelavci z ZRC SAZU: H. Dobrovoljc, U. Vranjek Ošlak; R. Benčin, J. Šumič Riha (Filozofski inštitut); Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2021.

V projekt je vključena *Jezikovna svetovalnica* kot dejavnost, ki predstavlja področje tesnejšega sodelovanja z državljani in državljanke RS. Jezikovno svetovanje namreč lahko vpliva na odnos raziskovalcev do uporabnikov slovenščine, hkrati pa se tudi tradicionalno pojmovanje jezikoslovca kot edinega odločevalca demokratično spreminja.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **K. Ahačič** je redni član ustanove L'Institut d'études slaves v Parizu, član Predmetne razvojne skupine za slovenščino na Zavodu RS za šolstvo, član Strokovnega sveta za splošno izobraževanje Republike Slovenije, sourednik revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*, urednik portalov *Fran: slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU*, *Slovenske slovnice in pravopisi*, *Korpus16* ter *Franček* in član uredniškega odbora *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika*. Je član skupine za pripravo akcije *Beseda leta* in recenzent razpisov Ministrstva za znanost Črne gore.
- **S. Atelšek** je za tisk pripravil naslednje publikacije: *Kje pa vas jezik žuli?: Prva pomoč iz Jezikovne svetovalnice* (uredile Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik, Urška Vranjek Ošlak), *Živim v Bukovem Vrh* pod Bukovim vrhom (uredili Helena Dobrovoljc idr.), *Jezikovna samozavest – obstoj in razvoj materinščine je odvisen od nas samih* (uredila Milan Dekleva, Marko Snoj), Silvo Torkar: *Zgodovinska antroponimija in toponimija vzhodne Tolminske* (uredila Andreja Legan Ravnikar), Marko Snoj: *Slovar Pohlinovega jezika*. Je član uredniškega odbora *Terminološke svetovalnice*. Kot avtor je sodeloval pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.
- **A. Bizjak Končar** je članica mednarodnih društev European Systemic Functional Linguistic Association in International Systemic Functional Linguistic Association ter programsko-organizacijskega odbora *Škrabčevih dnevov*.
- **M. Černivec** je moderatorica *Jezikovne svetovalnice za učitelje* v okviru portala *Franček*. Pripravila je anketo o pisanju zemljepisnih imen, ki je skupaj z izsledki objavljena na spletišču Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU, je sourednica publikacije *Živim v Bukovem Vrh* pod Bukovim vrhom.
- **H. Dobrovoljc** je članica Založniškega sveta Založbe ZRC in Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, urednica zbirke *Lingua Slovenica* in članica uredniškega odbora *Kamniškega zbornika*. Je članica programsko-organizacijskega odbora *Škrabčevih dnevov*, uredniškega odbora portala *Fran*, uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in *Novega etimološkega slovarja slovenskega jezika*. Je članica in predsednica ožjega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU ter moderatorica *Jezikovne svetovalnice* in članica njenega uredniškega odbora.
- **T. Fajfar** je članica Terminološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, sourednica zbirke *Terminologije* in članica uredniškega odbora *Terminološke svetovalnice*.
- **M. Furlan** je članica Etimološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, članica Deutsche Orient-Gesellschaft (Berlin) in Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen pri Vladi Republike Slovenije. Sodeluje v uredniškem odboru revije *Jezikoslovni zapiski* in uredniškem svetu *Novega etimološkega slovarja slovenskega jezika*, avtorskega rastočega spletnega slovarja. Kot avtorica je sodelovala pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.
- **N. Gliha Komac** je članica mednarodnega Odbora strokovnjakov za Evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih pri Svetu Evrope in mednarodne znanstvene komisije za vzpostavitev večjezičnega šolstva v Kanalski dolini (Italija), predsednica Slovenskega kulturnega središča Planika Kanalska dolina (Italija) ter članica Komisije za slovenski jezik v javnosti pri SAZU in znanstvenega sveta Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI (Italija). Je tudi članica strokovnega sveta spletnega portala *Slovenščina kot manjšinski jezik* in uredniškega odbora *Jezikovne svetovalnice*. Je recenzentka razpisov Ministrstva za znanost Črne gore in članica mednarodne žirije za najboljšo magistrsko delo s področja rabe jezikov, jezikovne politike in večjezičnosti pri Evropski zvezi nacionalnih ustanov za jezik (EFNIL).
- **J. Gostenčnik** za dialektološko sekcijo ureja e-zbirko člankov iz slovenske dialektologije.
- **N. Jakop** je predsednica Znanstvenega sveta Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, koordinatorica modula *Leksikologija, leksikografija, slovníčarstvo* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, članica uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, Komisije za slovansko frazeologijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju in Evropskega društva za frazeologijo Europhras, članica ožjega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU in uredniškega odbora portala *Fran*, zadolžena za izobraževalno dejavnost.
- **T. Jakop** je urednica *Istrskobeneškega jezikovnega atlasa slovenske Istre / Atlante linguistico istriano dell'Istria nordoccidentale* Suzane Todorović.
- **A. Jelovšek** je članica uredniškega odbora in tehnična urednica revije *Jezikoslovni zapiski*, članica uredniškega odbora *Jezikovne svetovalnice* in sourednica portala *Fran: Korpus16* (xml). Uredila je znanstvenokritično izdajo monografije *Gorske bukve 1582*.
- **M. Jemec Tomazin** je članica uredniškega odbora revije *Jezikoslovni zapiski*, Terminološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, upravnega odbora CLARIN.SI in odbora za pravna in etična vprašanja CLIC pri CLARIN ERIC, članica delovne skupine pri projektu *SI-IUS*, sourednica zbirke *Terminologije* in članica uredniškega odbora *Terminološke svetovalnice*.
- **J. Ježovnik** je urednik *ZRCole 2, Rezijskega slovarja* Jana Baudouina de Courtenayja, glavni in tehnični urednik spletišča *Heriskop* ter član organizacijskega odbora *Shoda za znanost*.
- **K. Kenda-Jež** je članica mednarodne komisije *Slovenskega lingvističnega atlasa* (OLA) pri Mednarodnem slavističnem komiteju in predsednica slovenske nacionalne komisije OLA. Je članica uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov* in revije *Rozprawy komisji językowej ŁTN* iz Lodža ter uredniškega sveta *Novega etimološkega slovarja slovenskega jezika*, rastočega spletnega slovarja M. Furlan.
- **B. Kern** je član uredniškega odbora *Kamniškega zbornika*. Vodil je okroglo mizo *Slovarji v izobraževalnem procesu* v okviru *Dneva slovarjev 2020* in 4. izobraževalno-evalvacijsko srečanje učiteljic in učiteljev sodelujočih vzgojno-izobraževalnih zavodov pri projektu *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika*. Kot predavatelj sodeluje pri projektu *Le z drugimi smo*. Je član programskega in organizacijskega odbora 4. mednarodne znanstvene konference *Slavistični znanstveni premisleki: Izzivi slavistike v 21. stoletju*.

- **S. Klemenčič** je članica upravnega odbora Mednarodne lingvistične olimpijade (IOL) in Azijsko-pacifiške lingvistične olimpijade (APLO). Sodeluje pri delavnicah lingvistične logike za osnovnošolce, srednješolce ter mentorje in pri izbirnem tekmovanju iz lingvistike za izbor ekipe za Mednarodno lingvistično olimpijado. Je mentorica slovenske ekipe na Mednarodni lingvistični olimpijadi. Koordinira akciji *Beseda leta* in *Kretnja leta*.
- **D. Krvin** je avtor in urednik *Sprotnega slovarja slovenskega jezika*.
- **M. Kumin Horvat** je članica uredniškega odbora portala *Fran* in članica Pomurske akademsko-znanstvene unije (PAZU). Kot avtorica je sodelovala pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.
- **N. Ledinek** je članica uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, uredniškega odbora portala *Fran* in upravnega odbora CLARIN.SI. Sodelovala je pri organizaciji prireditev ob *Dnevu slovarjev 2020*.
- **A. Legan Ravnikar** je članica Slovenskega slavističnega komiteja pri Mednarodnem slavističnem komiteju ter članica izvršilnega odbora in vodja jezikoslovne sekcije Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja (SD18). Je urednica knjižne zbirke *Linguistica et philologica*, sourednica portala *Fran: Korpus16* (prepisi) in članica uredniškega sveta *Novega etimološkega slovarja slovenskega jezika*, rastočega spletnega slovarja M. Furlan.
- **T. Lengar Verovnik** je članica ožjega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU ter koordinatorica dela komisije; je tudi članica uredniškega odbora *Jezikovne svetovalnice*. Na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani je članica komisije za študijske zadeve FDV.
- **M. Michelizza** je vodja Sekcije za leksiko pri Zvezi društev Slavistično društvo Slovenije (ZSDS) in delegatka Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v upravnem odboru ZSDS. Je članica uredniškega odbora *Jezikovne svetovalnice* in tehnična urednica revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies* (z D. Race).
- **T. Mirtič** je vodja normativnega protokola, ki usklajuje normativna vprašanja med posameznimi delovnimi skupinami inštituta, in članica organizacijskega odbora *1. slovenskega pravorečnega posveta*. Uredila je *Slovar Pohlinovega jezika* (avtor M. Snoj).
- **A. Perdih** je član uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in uredniškega odbora portala *Fran* ter urednik podzbirke *Rastoči slovarji*. Je član Komisije za leksikologijo in leksikografijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju.
- **Š. Petric Žižič** je urednica Šolskega slovarja *slovenskega jezika*, ki nastaja v okviru projekta *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika*.
- **A. Porenta** je članica uredniškega odbora portala *Fran*.
- **D. Race** je tehnična urednica revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies* (z M. Michelizza), urednica oblikovalka portala *Fran* in urednica inštitutske spletne strani (z A. Lap). Oblikovala je naslovnice, kolofone in spremna besedila za inštitutske e-knjige rastočih slovarjev na portalu *Fran* ter uporabniški vmesnik za mobilno igro *Besedoboj*; pripravila je vizualizacijo slovarskih sestavkov slovarjev na portalu *Fran* (*Slovar neglagolske vezljivosti v slovenščini* (A. Žele), *Slovar pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov* (M. Meterc)) in vsebinskih zavihkov na portalih *Fran* in *Franček*.
- **M. Snoj** je izredni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, tajnik II. razreda za filološke in literarne vede in član Predsedstva SAZU. Je podpredsednik Komisije za slovenski jezik v javnosti pri SAZU, član Sveta za razvoj pri SAZU, Komisije za tisk in publikacije SAZU, širšega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU ter član Medresorske skupine za spremljanje izvajanja jezikovne politike Republike Slovenije. Je urednik zbirke *Slovarji*, član uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, uredniškega odbora portala *Fran*, uredniškega odbora *Jezikovne svetovalnice*, revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*, Komisije za nagrade in priznanja ZRC SAZU in Študijskega sveta programa Slavistika na državni univerzi v Sankt Peterburgu, Ruska federacija. Bil je član organizacijskega odbora *1. slovenskega pravorečnega posveta* in skupine za pripravo akcije *Beseda leta*.
- **M. Šekli** je predsednik Zveze društev Slavistično društvo Slovenije, predsednik Državne predmetne komisije za splošno maturo za slovenščino in član Državne komisije za splošno maturo. Je član mednarodne komisije *Slovanskega lingvističnega atlasa* (OLA) pri Mednarodnem slavističnem komiteju in Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen, član Društva za indoevropsko primerjalno jezikoslovje (*Indogermanische Gesellschaft*) in član uredniškega odbora zbirke *Ars et humanitas* na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Z Lidijo Rezoničnik je organiziral *Slovenski slavistični kongres* s krovno temo *Slovenski jezik in književnost v srednjeevropskem prostoru*.
- **J. Škofic** je predsednica slovenske nacionalne komisije pri *Evropskem lingvističnem atlasu* (ALE) in članica njegovega uredniškega odbora. Je članica Dialektološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, znanstvenega sveta jezikoslovne revije *Gwary Dziś* (Poznań, Poljska), mednarodnega društva dialektologov in geolingvistov (International Society of Dialectologists and Geolinguists – SIDG) in komisije za imenovanja v SIDG. Je članica uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in organizacijskega odbora *1. slovenskega pravorečnega posveta* ter urednica knjižne zbirke *Jezikovni atlas*. Je podpredsednica Znanstvenega sveta ZRC SAZU in članica Upravnega odbora ZRC SAZU. Kot članica je sodelovala v Delovni skupini za jezik Koordinatorja varstva nesnovne kulturne dediščine (SEM) pri Ministrstvu za kulturo RS. S Klemenom Klinarjem je v sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem pripravila predlog za vpis hišnih imen v Register nacionalne žive kulturne dediščine pri Ministrstvu za kulturo (vpis 29. 9.). Je sourednica nastajajoče monografije *Dialect Classifications of Languages in Europe* (DIACLEU).

- **S. Torkar** je član Onomastične komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, recenzentskega sveta revije *Voprosy onomastiki*, znanstvenih svetov revij *Slavia Occidentalis*, *Prace Językoznawcze* in elektronske revije *Translatorica&Translata* ter uredništva revije *Magisterium*. Movoznavči *studiji*. Je tudi član uredniškega sveta *Novega etimološkega slovarja slovenskega jezika*, rastočega spletnega slovarja M. Furlan. Kot avtor je sodeloval pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.
- **E. Trivunović** je bila članica uredniškega odbora spletnega simpozija *Trendi v znanosti: 8. simpozij raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti*.
- **M. Trojar** je član uredniškega odbora *Terminološke svetovalnice*.
- **U. Vranjek Ošlak** je članica uredniškega odbora *Jezikovne svetovalnice*. Organizirala in vodila je webinar z Marcom van Oostendorpom z Meertensovega inštituta (Nizozemska) v okviru projekta *Grace*.
- **P. Weiss** je urednik revije *Jezikoslovni zapiski*, predsednik računalniške sekcije pri *Slovenskem lingvističnem atlasu* (OLA) in član uredniškega odbora *Jezikovne svetovalnice* ter ožjega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU. Sodeloval je pri vpisu solčavskega govora v Register nesnovne kulturne dediščine za Zgornjo Savinjsko dolino.
- **D. Zuljan Kumar** je vodja Raziskovalne postaje ZRC Nova Gorica. V skupini za pripravo Lokalnega načrta za kulturo Mestne občine Nova Gorica vodi podskupino za kulturno dediščino. Je članica nadzornega odbora Zavoda za kulturo Občine Brda, članica odbora za pripravo *Gradnikovih večerov* v Brdih in programsko-organizacijskega odbora *Škrabčevih dnevov*. Bila je članica odbora za organizacijo znanstvenega srečanja *Simon Rutar in Beneška Slovenija*. Sodeluje v slovensko-italijanski skupini za vpis pokrajine Brda/Collio/Cuei na Unescov seznam kulturne dediščine.
- **M. Žagar Karer** je članica upravnega odbora Evropskega združenja za terminologijo (EAFT), Terminološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, širšega sestava *Pravopisne komisije*, koordinacijskega odbora *Historičnega seminarja* in uredniškega odbora publikacije *Historični seminar* ter uredniškega sveta *Slovarja slovenskega knjižnega jezika (eSSKJ)*. Je tudi članica uredniškega odbora portala *Fran*, sourednica zbirke *Terminologišče* in članica uredniškega odbora *Terminološke svetovalnice*.
- **A. Žele** je izredna članica Slovenske akademije znanosti in umetnosti, II. razreda za filološke in literarne vede, članica uredniškega odbora in glavna urednica za jezikoslovje pri *Slavistični reviji*, članica uredniških odborov *Jezikoslovnih zapiskov* in *Slavistike*, uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, širšega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU, Mednarodne komisije za slovnično zgradbo slovanskih jezikov pri Mednarodnem slavističnem komiteju in Znanstvenoraziskovalnega sveta ved pri ARRS za področje jezikoslovja.

Inštitutski sodelavci so delovali kot recenzenti prispevkov za več domačih in tujih znanstvenih revij, monografij in prijavljenih projektov, kot ocenjevalci pri habilitacijskih postopkih in člani komisij za zagovor doktorskih disertacij. Pripravljali so tedensko rubriko *Beseda tedna v Delu* ter s svojimi prispevki sodelovali v različnih slovenskih tiskanih medijih. S skupaj 103 prispevki so sodelovali v različnih radijskih in televizijskih oddajah: K. Ahačič (31), M. Černivec (1), H. Dobrovoljc (10), N. Gliha Komac (8), T. Jakop (2), A. Jelovšek (1), M. Jemec Tomazin (5), J. Ježovnik (4), B. Kern (4), S. Klemenčič (10), D. Krvina (3), M. Kumin Horvat (2), N. Ledinek (1), A. Legan Ravnikar (1), T. Lengar Verovnik (5), M. Meterc (1), M. Michelizza (1), T. Mirtič (2), M. Snoj (6), M. Šekli (1), J. Škofic (3), S. Torkar (1), D. Zuljan Kumar (1), M. Žagar Karer (1), A. Žele (3).

K. Ahačič, H. Dobrovoljc, T. Lengar Verovnik, U. Vranjek Ošlak, S. Torkar in P. Weiss so sodelovali v več spletnih pogovorih o monografijah *Kje pa vas jezik žuli? Prva pomoč iz Jezikovne svetovalnice, Protestanti v stripu, Kozmologija* ter *Historična antroponimija in toponimija vzhodne Tolminske*, S. Klemenčič pa tudi v spletnem pogovoru na temo akcije *Beseda leta 2020*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- Mediji in govorjena slovenščina. Znanstveni posvet. Ljubljana, 25. 9.
- 4. izobraževalno-evalvacijsko srečanje za učitelje sodelujočih VIZ pri projektu *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika*, 21. 11., spletni dogodek, <https://bit.ly/3mhQIPB>.
- 1. slovenski pravorečni posvet. Znanstveni simpozij. S soorganizatorji: SAZU, Filozofska fakulteta UL, 15. 12., spletni dogodek, https://isjfr.zrc-sazu.si/sites/default/files/zbornik_povzetkov_in_program_0.pdf.

KNJIŽNICA

Vodja: A. Porenta.

Knjižnični fond se je povečal za 138 monografij in 34 zvezkov revij. Poleg redne izposoje in skrbi za medknjižnično izposajo je bilo opravljenih veliko poizvedb, organizirana je bila izposoja v obdobju nedostopnosti knjižnic ter reproduciranje za potrebe raziskovalcev. Knjige, ki so služile kot gradivo za SSKJ, so bile izločene za arhiv. Začela se je prostorska prerazporeditev knjižničnega gradiva in delno izločanje nejezikoslovnega gradiva.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Pravopisne kategorije ePravopisa 2019. Uredili Helena Dobrovoljc in Tina Lengar Verovnik. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Elektronski vir (Slovarji. Rastoči slovarji).
- ePravopis 2019. Uredili Aleksandra Bizjak Končar, Helena Dobrovoljc, Janoš Ježovnik, Boris Kern, Tina Lengar Verovnik, Urška Vranjek Ošlak in Peter Weiss. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Elektronski vir (Slovarji. Rastoči slovarji).
- Slovar slovenskega knjižnega jezika 2019. Uredili Manca Černivec, Dejan Gabrovšek, Nataša Gliha Komac, Nataša Jakop, Janoš Ježovnik, Boris Kern, Simona Klemenčič, Domen Krvina, Nina Ledinek, Matej Meterc, Mija Michelizza, Tanja Mirtič, Matic Pavlič, Andrej Perdih, Špela Petric Žižič, Duša Race, Marko Snoj in Andreja Žele. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Elektronski vir (Slovarji. Rastoči slovarji).
- Helena Dobrovoljc, Nataša Gliha Komac, Mija Michelizza, Urška Vranjek Ošlak, Tina Lengar Verovnik in Peter Weiss, Kje pa vas jezik žuli?: Prva pomoč iz jezikovne svetovalnice. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Jezikoslovni zapiski 26/1. Uredil Peter Weiss. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Živim v Bukovem Vrhu pod Bukovim vrhom: O spremembi pravopisnega pravila za pisanje zemljepisnih imen. Uredili Helena Dobrovoljc, Manca Černivec in Matjaž Geršič. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Matej Meterc, Slovar pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov 2020–. Elektronski vir (Fran. Rastoči slovar).
- Andreja Žele, Slovar neglagolske vezljivosti v slovenščini 2020–. Elektronski vir (Fran. Rastoči slovar).
- Silvo Torkar, Zgodovinska antroponimija in toponimija vzhodne Tolminske. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Linguistica et philologica, 40).
- Jezikoslovni zapiski 26/2. Uredil Peter Weiss. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Marko Snoj, Slovar Pohlinovega jezika: Na osnovi njegovih jezikoslovnih del. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Slovarji).
- Mojca Šorli, Semantična prozodija: Leksikalni in besedilno-diskurzivni vidiki. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Lingua Slovenica, 16).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Committee of Experts of the European Charter for Regional or Minority Languages, Council of Europe, spletni dogodki: N. Gliha Komac, 65., 66. in 67. redno delovno srečanje.
- European Association for Terminology (EAFT), Vaasa, Finska: M. Žagar Karer, sestanki upravnega odbora (v živo in na spletu) in udeležba na generalni skupščini (spletni dogodek).
- European Federation of National Institutions for Language (EFNIL), spletni dogodek: N. Gliha Komac, 18. redno letno delovno srečanje.
- Slavjanski lingvističeskij atlas (OLA), spletna konferenca: K. Kenda-Jež, M. Šekli, J. Škofic, P. Weiss in Vera Smole, redno letno zasedanje delovne skupine in mednarodne komisije OLA pri Mednarodnem slavističnem komiteju.
- Terminološka komisija pri Mednarodnem slavističnem komiteju, spletni dogodek: M. Jemec Tomazin, M. Žagar Karer, sestanek članov komisije.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Ksenija Komarova, Filologičeskij fakultet, Moskovskij gosudarstvennyj universitet imeni M. V. Lomonosova, Moskva, Ruska federacija, 15. 2.–13. 3.: študijsko izpopolnjevanje.
- Dr. Marc van Oostendorp, Meertens Instituut, Amsterdam, Nizozemska, 19. 9.: predstavitev svetovalnega portala Meldpunt Taal, spletno predavanje *Presentation of successful public engagement mechanisms* za sodelavce *Jezikovne svetovalnice*.
- Dr. Hana Mžourková, Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, Praga, Češka, 28. 9.: spletno predavanje *Nova podatkovna baza jezikovnih vprašanj, postavljenih v češki jezikovni svetovalnici*.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Kozma Ahačič

- *Adam Bohorič med šolo, mentorstvom in slovnico*. Predavanje ob 500. obletnici rojstva Adama Bohoriča, Krško, 6. 2.
- *Kdaj naj se ustavimo?: o nadgrajevanju jezikovne snovi pri pouku slovenščine po šolski vertikali*. Prispevek na *Slovenskem slavističnem kongresu 2020*, 8. 10., spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/09/koncna-razlicica-programa-ssk-2020/>.

Simon Atelšek

- *Srednješolski učbeniki za slovenski jezik o terminologiji in terminoloških slovarjih*. Prispevek na *Slovenskem slavističnem kongresu 2020*, 8. 10., spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/09/koncna-razlicica-programa-ssk-2020/>.

Manca Černivec

- *Pouk slovenščine in obravnava pravopisnih jezikovnih priročnikov v gimnaziji*. Prispevek na *Slovenskem slavističnem kongresu 2020*, 8. 10., spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/09/koncna-razlicica-programa-ssk-2020/>.
- *Jezikovna svetovalnica za učitelje*. Predstavitev na 4. izobraževalno-evalvacijskem srečanju za učitelje, projekt *Spletni portal Franček*, *Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika*, 21. 11., spletni dogodek, <https://bit.ly/3mhQIPB>.

Helena Dobrovoljc

- *Spolno občutljiva raba jezika in slovenska slovnica*. Predavanje na seminarju o spolno občutljivi rabi jezika v raziskovalnih organizacijah, Ljubljana, 3. 3.
- *Slovenski knjižni jezik in njegov pravopis*. Predavanje za prevajalce v javni upravi na področju Furlanije - Julijske krajine, SLORI, 26. 11., spletni dogodek.
- *Normativna merila in pravorečni izzivi pri prenovi pravopisa*. Referat na *1. slovenskem pravorečnem posvetu*, 15. 12., spletni dogodek (soavtorica T. Lengar Verovnik), https://isjfr.zrc-sazu.si/sites/default/files/zbornik_povzetkov_in_program_0.pdf.

Metka Furlan

- *Med besedotvorjem in etimologijo: slovensko narečno gospoda »gospa«*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 6. 1.

Nataša Gliha Komac

- *Evropska listina o regionalnih in manjšinskih jezikih*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 5. 10.
- *O slovenskem pravorečju: z vidika statusa in korpusa slovenskega (knjižnega) jezika*. Referat na *1. slovenskem pravorečnem posvetu*, 15. 12., spletni dogodek, https://isjfr.zrc-sazu.si/sites/default/files/zbornik_povzetkov_in_program_0.pdf.

Januška Gostenčnik

- *Kostelsko in čebranško narečje dolenske narečne skupine slovenskega jezika*. Predavanje za študente Oddelka za slovenistiko, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper, 8. 1.
- *Kostelsko narečje*. Preizkusno predavanje za izvolitev v naziv docentka za jezikoslovje, Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 5. 5., spletni dogodek.

Nataša Jakop

- *Pod površjem portalov FRAN in FRANČEK: uporaba v vrtcu, šoli in doma*. Predavanje na seminarju društva Bralna značka Slovenije, Murska Sobota, 24. 9.
- *Razbijati si glavo s frazeologijo v slovarjih: SSKJ in eSSKJ*. Predavanje na prireditvi *Mednarodni dan slovarjev 2020*, 16. 10., spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/10/mednarodni-dan-slovarjev-2020/>.
- *Kar se Franček nauči, to Fran zna: predstavitev portalov FRANČEK in FRAN*. Predavanje na seminarju društva Bralna značka Slovenije, 3. 12., spletni dogodek.

Tjaša Jakop

- *Narečno barvanje besedil slovenskih ljudskih pesmi*. Referat na mednarodnem simpoziju *Večejezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore*, Ljubljana, 2. 10.
- *Uporaba narečnega razdelka v šoli*. Predstavitev na 4. izobraževalno-evalvacijskem srečanju za učitelje, projekt *Spletni portal Franček*, *Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika*, 21. 11., spletni dogodek, <https://bit.ly/3mhQIPB>.

Alenka Jelovšek

- *Slovenski zgodovinski slovarji in slovenski slovarji skozi zgodovino v učnih gradivih za slovenski jezik v srednjih šolah*. Prispevek na *Slovenskem slavističnem kongresu 2020*, 8. 10., spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/09/koncna-razlicica-programa-ssk-2020/>.

Mateja Jemec Tomazin

- *Pravni jezik in pravna terminologija kot del pravne (ne)varnosti*. Referat na simpoziju *Obdobja 39: Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo*, 18. 11., spletni dogodek, https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/11/Program_Obdobja_39_splet.pdf.
- *O terminologiji*. Delavnica za Združenje stalnih sodnih tolmačev in pravnih prevajalcev Slovenije SCIT, 21. 11., spletni dogodek.
- *O vrstah slovarjev in slovarskih spletnih mestih*. Predavanje za študente Oddelka za slovenistiko, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, 15. 12., spletni dogodek.

Janoš Ježovnik

- Serija predavanj: *Kako se rodijo jeziki, kako se rodijo narečja?, Tersko narečje v kontekstu slovenskega jezika in Tersko narečje navznoter – razlike in podobnosti*, Bardo/Lusevera, Italija, 22.–24. 7.
- *Glasovi obrobij v slovenskem medijskem prostoru*. Referat na posvetu *Mediji in govorjena slovenščina*, Ljubljana, 25. 9.
- *Kolikostne opozicije v knjižni slovenščini*. Referat na *1. slovenskem pravorečnem posvetu*, 15. 12. (soavtor M. Snój), spletni dogodek, https://isjfr.zrc-sazu.si/sites/default/files/zbornik_povzetkov_in_program_0.pdf.

Karmen Kenda-Jež

- *Tonemska in kolikostna nasprotja v slovenskih narečjih*. Referat na *1. slovenskem pravorečnem posvetu*, 15. 12. (soavtorica J. Škofic), spletni dogodek, https://isjfr.zrc-sazu.si/sites/default/files/zbornik_povzetkov_in_program_0.pdf.

Boris Kern

- *Društvena odgovornost u rječnicima slovenskoga jezika*. Vabljeni prispevek na mednarodni konferenci *Rječnik i stereotipi*, Zagreb, Hrvaška, 11. 12., spletni dogodek, <http://ihj.hr/mreznik/page/rjecnik-i-stereotipi/31/>.
- *Co nowego w relacjach rodzinnych z leksykograficznego punktu widzenia?* Plenarno predavanje na mednarodni znanstveni konferenci *Wyraz i zdanie w językach słowiańskich (opis, konfrontacja, przekład)*, Wrocław, Poljska, 15. 10., spletni dogodek.
- *Koncept Besednodružinskega slovarja slovenskega jezika kot drugega in tujega jezika*. Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci *Leksikografija i leksikologija u svetlu aktualnih problema*, Beograd, Srbija, 29. 10., spletni dogodek, <https://www.sanu.ac.rs/leksikografija-i-leksikologija-u-svetlu-aktuelnih-problema/>.

Domen Krvina

- *Covid-19 in z njim povezano noveše besedje v Sprotnem slovarju slovenskega jezika*. Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci *Leksikografija i leksikologija u svetlu aktualnih problema*, Beograd, Srbija, 29. 10., spletni dogodek, <https://www.sanu.ac.rs/leksikografija-i-leksikologija-u-svetlu-aktuelnih-problema/>.
- *Rodilnik zanikanja. Pregled po problemskih sklopih: pojasnila in primeri*. Predavanje na *Decembrskih dnevih* Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik Univerze v Ljubljani, 22. 12., spletni dogodek.

Mojca Kumin Horvat

- *Prekmursko narečje panonske narečne skupine slovenskega jezika*. Predavanje za študente Oddelka za slovenistiko, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper, 8. 1.
- *Sprehod skozi Besedotvorni atlas slovenskih narečij*. Predavanje iz cikla *Jezik v prostoru* v Dialektološki sekciji, Ljubljana, 27. 2.

Nina Ledinek

- *Enojezični splošni razlagalni slovarji slovenščine in spodbude za njihovo rabo v srednješolskih učbenikih za slovenski jezik*. Prispevek na *Slovenskem slavističnem kongresu 2020*, 8. 10., spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/09/koncna-razlicica-programa-ssk-2020/>.
- *Razdelek Kaj pomeni ta beseda? na portalu Franček*. Predstavitve na 4. izobraževalno-evalvacijskem srečanju za učitelje, projekt *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika*, 21. 11., spletni dogodek, <https://bit.ly/3mhQIPB>.

Andreja Legan Ravnikar

- *Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*. Referat na simpoziju *Pleteršnikovi dnevi*, Pišece, 16. 9.
- *Homonimija, sopomenskost in večpomenskost v SSKJ16*, Referat na simpoziju *Pleteršnikovi dnevi*, Pišece, 16. 9.

Tina Lengar Verovnik

- *Okrogla miza Pravopis med normo in rabo*, Novo mesto, 19. 2. (soavtorja P. Weiss in H. Tivadar).
- *Slovenščina v radijskih programih na avstrijskem Koroškem: odslíkava sodobne sociolingvistične podobe prostora*. Predavanje na simpoziju *Obdobja 39: Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo*, 17. 11., spletni dogodek, https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/11/Program_Obdobja_39_splet.pdf.
- *Normativna merila in pravorečni izzivi pri prenovi pravopisa*. Referat na *1. slovenskem pravorečnem posvetu*, 15. 12. (soavtorica H. Dobrovoljc), spletni dogodek, https://isjfr.zrc-sazu.si/sites/default/files/zbornik_povzetkov_in_program_0.pdf.

Tanja Mirtič

- *Govorjeni knjižni jezik*. Predavanje na posvetu *Mediji in govorna slovenščina*, Ljubljana, 25. 9.
- *Kodifikacija govornega knjižnega jezika na primeru problematike naglasnega mesta*. Predavanje na *Evropski noči raziskovalcev*, 27. 11., spletni dogodek.
- *Odpiranje pravorečnih vprašanj pri pripravi rastočega slovarja eSSKJ*. Referat na *1. slovenskem pravorečnem posvetu*, 15. 12., spletni dogodek, https://isjfr.zrc-sazu.si/sites/default/files/zbornik_povzetkov_in_program_0.pdf.

Andrej Perdih

- *Učenje o slovarjih v šoli: Portal Franček kot most med splošno in pedagoško leksikografijo*. Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci *Leksikografija i leksikologija u svetlu aktualnih problema*, Beograd, Srbija, 30. 10., spletni dogodek, <https://www.sanu.ac.rs/leksikografija-i-leksikologija-u-svetlu-aktuelnih-problema/>.
- *Sinonimija na Frančku*. Predstavitev na 4. izobraževalno-evalvacijskem srečanju za učitelje, projekt *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika*, 21. 11., spletni dogodek, <https://bit.ly/3mhQIPB>.
- *Kako najti primerne iztočnice na Frančku (pregled baz)*. Predstavitev na 4. izobraževalno-evalvacijskem srečanju za učitelje, projekt *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika*, 21. 11., spletni dogodek, <https://bit.ly/3mhQIPB>.

Špela Petric Žižić

- *Usvajanje besedoslovne jezikovne ravnine in raba slovarjev pri pouku slovenščine v osnovni šoli (pregled učnega gradiva za tretje vzgojno-izobraževalno obdobje)*. Prispevek na *Slovenskem slavističnem kongresu 2020*, 8. 10., spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/09/koncna-razlicica-programa-ssk-2020/>.
- *Okrogla miza Slovarji v izobraževalnem procesu na prireditvi Mednarodni dan slovarjev 2020*, 15. 10. (soavtorice T. Lengar Verovnik, dr. Martina Križaj, dr. Lara Godec Soršak, dr. Alenka Rot Vrhovec, dr. Mihaela Knez), spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/10/mednarodni-dan-slovarjev-2020/>.
- *Šolski slovar slovenskega jezika na portalu Franček*. Predstavitev na 4. izobraževalno-evalvacijskem srečanju za učitelje, projekt *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika*, 21. 11., spletni dogodek, <https://bit.ly/3mhQIPB>.

Duša Race

- *Splošni razlagalni slovar kot pokazatelj komunikacijske norme v slovenskem jeziku*. Referat na simpoziju *Obdobja 39: Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo*, 18. 11., spletni dogodek, https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/11/Program_Obdobja_39_splet.pdf.
- *Besedoboj*. Predstavitev na 4. izobraževalno-evalvacijskem srečanju za učitelje, projekt *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika*, 21. 11. (soavtor Niki Bizjak), spletni dogodek, <https://bit.ly/3mhQIPB>.

Marko Snaj

- *Kaj je novega pri starih rečeh ali nekaj svežih etimoloških razlag*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 13. 1.
- *Besedotvorje: prikaz na samostalniških izpeljankah s priponskimi obrazili -ica, -ca, -ka in -ika*. Predavanje na *Slovenskem slavističnem kongresu 2020*, 8. 10., spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/09/koncna-razlicica-programa-ssk-2020/>.
- *Vse slovenske besede*. Predavanje na prireditvi *Mednarodni dan slovarjev 2020*, 15. 10., spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/10/mednarodni-dan-slovarjev-2020/>.

Matej Šekli

- *Danuvius-Alpes-Hadria, kjer je (bila) doma tudi slovenščina*. Uvodnik na *Slovenskem slavističnem kongresu 2020*, 1. 10., spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/09/koncna-razlicica-programa-ssk-2020/>.
- *Geneza naglasnih sistemov slovenskega jezika in njihova standardizacija v knjižni slovenščini*. Referat na *1. slovenskem pravorečnem posvetu*, 15. 12., spletni dogodek, https://isjfr.zrc-sazu.si/sites/default/files/zbornik_povzetkov_in_program_0.pdf.

Jožica Škofic

- *Krajevni govor Kroke*. Predavanje iz cikla *Jezik v prostoru* v Dialektološki sekciji, Ljubljana, 30. 1.
- *Tonemska in kolikostna nasprotja v slovenskih narečjih*. Referat na *1. slovenskem pravorečnem posvetu*, 15. 12. (soavtorica K. Kenda-Jež), spletni dogodek, https://isjfr.zrc-sazu.si/sites/default/files/zbornik_povzetkov_in_program_0.pdf.

Silvo Torkar

- *O izvoru in pomenu krajevnih imen Šebrelje in Jagršče ter o nastanku priimkov v Šebreljah in Jagrščah*. Referat v organizaciji Turističnega društva Šebrelje, Šebrelje, 1. 2.

Eva Trivunović

- *Frazeologija in terminologija v Slovarju slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*. Referat na simpoziju *Pleteršnikovi dnevi*, Pišece, 16. 9.
- *Variante in modifikacije (iz)biblijskih frazemov*. Referat na simpoziju *Jezikovne tehnologije in digitalna humanistika 2020*, 25. 9., spletni dogodek, <http://www.sdjt.si/wp/dogodki/konference/jtdh-2020/urnik-timetable/>.

Mitja Trojar

- *Design of a historical dictionary of Slovenian linguistic terminology*. Referat na konferenci *The First International Conference on Linguistic Terminology, Glossing and Phonemicization*, Yamagata, Japonska, 22. 2.

Jernej Vičič

- *Distributed Ledgers and decentralised WoT architectures*. Referat na mednarodni konferenci *InnoRenewCoE 2020*, Izola, 3. 9.

Urška Vranjek Ošlak

- *Med besedo in besedilom: jezikovnozvrstna delitev besedil v luči besedotvorne stilistike*. Referat na simpoziju *Trendi v znanosti: 8. simpozij raziskovalk in raziskovalcev na začetku znanstvene poti*, 7. 12., spletni dogodek, <https://www.zrc-sazu.si/sl/dogodki/trendi-v-znanosti-8-simpozij-raziskovalk-in-raziskovalcev-zrc-sazu-na-zacetku-znanstvene>.

Peter Weiss

- *Okrogla miza Pravopis med normo in rabo*, Novo mesto, 19. 2. (soavtorja T. Lengar Verovnik in H. Tivadar).
- *Naglaševanje črkovalnih kratic v slovenščini*. Referat na *1. slovenskem pravorečnem posvetu*, 15. 12., spletni dogodek, https://isjfr.zrc-sazu.si/sites/default/files/zbornik_povzetkov_in_program_0.pdf.

Danila Žuljan Kumar

- *Mladi in slovenska identiteta v Beneški Sloveniji*. Prispevek na *Posvetu o Simonu Rutarju in Beneški Sloveniji*, Ljubljana, 2. 9.
- *Bajeslovna bitja Terskih dolin / Mythic creatures of the Ter Valleys*. Prispevek na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Večnaslovniška odprtost pravljic*, 17. 9., spletni dogodek, <https://zdsds.si/2020/11/simpozij-vecnaslovniška-odprtost-pravljic/>.
- *Vloga kulture in umetnosti v izrednih razmerah*. Vodenje okrogle mize v sklopu *Gradnikovih večerov 2020*, 19. 11. (soavtorji: dr. Kaja Širok, Neda Bric Rusjan, Tina Novak Samec, Jurij Paljk, Pavla Jarc, Mitja Prezelj), spletni dogodek.

Mojca Žagar Karer

- *Terminologija in terminografija*. Predavanje za študente Oddelka za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 9. 1.
- *Osnove terminologije (s poudarkom na športni terminologiji)*. Predavanje za učitelje iz zamejstva v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik, Ljubljana, 23. 6.
- *Terminologija in terminografija*. Predavanje za študente Oddelka za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 26. 11., spletni dogodek.

Andreja Žele

- *Slovstvena folklor v precepu ubeseditvenih možnosti / Literary folklore facing the dilemma of articulative possibilities*. Referat na mednarodnem simpoziju *Večjezičnost v folklori / Multilinguality in folklore*, 1. 10., spletni dogodek, https://gni.zrc-sazu.si/sites/default/files/program_2020.pdf.
- *Slovenščina v sodobni slovenski znanosti*. Referat na simpoziju *Obdobja 39: Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo*, 18. 11., spletni dogodek, https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/11/Program_Obdobja_39_splet.pdf.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Jernej Vičič

- Univerzita Karlova, Matematicko-fyzikální fakulta, Praga, Češka, 11.–19. 1.: raziskovalno sodelovanje, predavanje.

Danila Zuljan Kumar

- Università degli Studi di Padova, Padova, Italija, 1.–31. 1.: študijsko bivanje.

PEDAGOŠKO DELO

Kozma Ahačič

- *Zgodovina, osnove in didaktika leksikologije, leksikografije in slovníčarstva*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Aleksandra Bizjak Končar

- *Slovenski jezik III – Besediloslovje*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje, študijski program *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Helena Dobrovoljc

- *Slovenski jezik I – Slovenski knjižni jezik*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje, študijski program *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Jezikovnosvetovalni seminar*. Izbirni predmet na dodiplomski stopnji študijskega programa *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Normativnost in sociolingvistika v slovarjih, slovnica in pravopisih*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Metka Furlan

- *Hetitščina*. Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Laringalna teorija*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Izbrana poglavja iz indoevropske primerjalne slovnice*. Predavanja za 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Diahrono raziskovanje jezikov: primerjalna metoda in metoda rekonstrukcije*. Izvajanje predmeta za 1. letnik interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa *Humanistika in družboslovje*, Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Nataša Gliha Komac

- *Normativnost in sociolingvistika v slovarjih, slovnica in pravopisih*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Nataša Jakop

- *Jezikovna norma in jezikovna kultura*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Leksikologija, leksikografija in slovníčarstvo sodobnega jezika*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Izbrana poglavja iz frazeologije*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje na Inštitutu za slavistiko Univerze v Celovcu, Avstrija.
- *Slovar: zgradba in raba*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje na Inštitutu za slavistiko Univerze v Celovcu, Avstrija.

Boris Kern

- *Korpusno jezikoslovje*. Predavanja za 3. letnik 2. stopnje na študijskem programu *Slovenski jezik in književnost*, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Slovenščina za tujce*. Predavanja in vaje za 1. letnik 2. stopnje na študijskem programu *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Slovenački jezik I–IV*. Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje, Paneuropski univerzitet Apeiron, Bosna in Hercegovina.

Simona Klemenčič

- *Pregled indoevropskih jezikov*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Indoevropske starožitnosti*. Seminar za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Indoevropska dialektologija*. Seminar za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Historična fonetika I, II*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Domen Krvina

- *Struktura ruskega jezika – Fonetika in fonologija*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Struktura ruskega jezika – Morfologija II (glagol)*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Nina Ledinek

- *Izbrana poglavja iz splošne leksikografije*. Izvajanje predmeta na študijskem programu *Družboslovje in humanistika* (3. stopnja) na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Andreja Legan Ravnikar

- *Zgodovinska leksikologija in leksikografija ter zgodovinska slovnica slovenskega jezika*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Tina Lengar Verovnik

- *Osnove novinarskega dela*. Seminar za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Novinarstvo* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Novinarski jezik in stil*. Predavanja in seminar za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Novinarstvo* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Novinarsko sporočanje 1*. Seminar za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Novinarstvo* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Radijsko novinarstvo*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Novinarstvo* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Vloga dialektalnega v slovenskem (javnem) govoru*. Predavanja in seminar za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Oblike govora* na AGRFT, Univerza v Ljubljani.

Marko Snoj

- *Indoevropska primerjalna slovnica: akcent in prevoj*. Predavanja za 1. in 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Matej Šekli

- *Uvod v slovansko jezikoslovje*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Rusistika* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Uvod v študij slavistike*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskih programov *Polonistika*, *Češki jezik in književnost* ter *Slovakistika* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Uvod v slovansko filologijo*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Primerjalno slovansko jezikoslovje* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Od praslovanščine do stare cerkvene slovanščine*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Slovenistika* na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Makedonski jezik 1 (uvod v študij južnoslovenskih jezikov)*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Južnoslovenski študiji* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Primerjalno naglasoslovje slovanskih jezikov*. Predavanja za 1.–3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Primerjalno slovansko jezikoslovje* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Pregled zgodovine (slovenskega) primerjalnega jezikoslovja*. Predavanja za 1.–3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Primerjalno slovansko jezikoslovje* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

- *Arealni vidiki slovanskih jezikov*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje študijskega programa *Primerjalno slovansko jezikoslovje* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Leksikologija slovanskih jezikov*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje študijskega programa *Primerjalno slovansko jezikoslovje* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Jožica Škofic

- *Dialektologija slovenskega jezika*. Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za slovenistiko Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Jeziki v stiku*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za slovenistiko Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Etimologija slovenskega jezika*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za slovenistiko Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Jezikovna identiteta slovenskih pokrajin (narečje kot izvorni temelj slovenskega jezika)*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Jernej Vičič

- *Jezikovne tehnologije*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Programiranje I*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Programiranje III – Vzoredno programiranje*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Računalništvo I*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Programiranje I v angleškem jeziku*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Programiranje III v angleškem jeziku – Vzoredno programiranje*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Računalništvo I v angleškem jeziku*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Osnove računalništva*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Andreja Žele

- *Morfologija slovenskega knjižnega jezika*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Leksikologija slovenskega knjižnega jezika*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Leksikografija*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Znanstvena in strokovna terminologija*. Predavanja za 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Kozma Ahačič

- Neža Tomažič, diplomsko delo, Filozofska fakulteta in Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 22. 9.).

Helena Dobrovljč

- Manca Černivec (mlada raziskovalka), doktorski študij (somentorica), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Kaja Jošt, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Anika Velišček, diplomsko delo, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici (zagovor 22. 9.).

Metka Furlan

- Miha Sušnik, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Nataša Gliha Komac

- Manca Černivec, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Tadej Kralj, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Jure Verčko, diplomsko delo, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani (zagovor 27. 1.).

Nataša Jakop

- Duša Race (mlada raziskovalka), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Vesna Žnidar Kadunc, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Alenka Jelovšek

- Eva Trivunović (mlada raziskovalka), doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Karmen Kenda-Jež

- Ema Štarkl, diplomsko delo (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 18. 9.).

Domen Krvina

- Dejan Gabrovšek, doktorski študij (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Nina Ledinek

- Dejan Gabrovšek (mladi raziskovalec), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Andreja Legan Ravnikar

- Eva Trivunović, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Tina Lengar Verovnik

- Uršula Zaletelj, magistrski študij (somentorica), Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- Barbara Laznik Mestinšek, magistrski študij (somentorica), Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- Kaja Jošt, doktorski študij (somentorica), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Andrej Perdih

- Miha Sušnik (mladi raziskovalec), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Marko Snoj

- Emilija Neškoska, magistrski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Žiga Pirnat, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Matej Šekli

- Elzbieta Czuba, magistrski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Žiga Pirnat, doktorski študij (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Jožica Škofic

- Teja Breznik, diplomsko delo, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- Urška Celin, diplomsko delo, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 22. 9.).
- Janja Raspor, magistrski študij (somentorica), Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 17. 9.).

Jernej Vičič

- Gašper Moderc, magistrsko delo, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 16. 6.).
- Niki Hrovatin, magistrsko delo, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 3. 9.).
- Jamolbek Maqsudovich Mattiev, doktorska disertacija, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 28. 12.).

Danila Zuljan Kumar

- Tanja Maučec, diplomsko delo, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici (zagovor 15. 7.).
- Urška Vranjek Ošlak (mlada raziskovalka), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Andreja Žele

- Duša Race, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Urška Vranjek Ošlak, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Barbara Kopač, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Klasja Kovačič, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Dejan Gabrovšek, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

NAGRADE, ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA

K. Ahačič

- Zoisova nagrada za vrhunske dosežke pri raziskovanju slovenske jezikovne preteklosti in sedanjosti ter inovativne predstavitve znanstvenih dosežkov različnim uporabnikom (*Odbor RS za podelitev nagrad in priznanj za izjemne dosežke v znanstveno-raziskovalni dejavnosti*, december).

J. Ježovnik

- Srebrni znak ZRC SAZU (*Generacije znanosti*, avgust).
- Nagrada Slovenskega raziskovalnega inštituta v Italiji za doktorsko disertacijo, ki predstavlja pomemben ali izviren prispevek k poznavanju slovenske skupnosti v Italiji (september).

M. Šekli

- Nagrada Ustanove patra Stanislava Škrabca za posebne dosežke na področju slovenističnega jezikoslovja (oktober).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isjfr.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The staff at the Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language comprises forty-seven researchers; among them, as of 31 December 2020, there are six junior researchers and three technical associates. Their work is carried out within six sections: Lexicological Section, Orthographic Section, Terminological Section, Dialectological Section, Etymological-Onomastic Section, Section for the History of the Slovenian Language and Centre for Language Technologies Development. This is the only Slovenian institute engaged in pure research on Slovenian; its activity is primarily directed towards lexicography and production of linguistic atlases. In 2020, the Institute published the following works: (1) *Slovar slovenskega knjižnega jezika 2019* (*Dictionary of the Slovenian Standard Language 2019*, online edition), edited by Manca Černivec, Dejan Gabrovšek, Nataša Gliha Komac, Nataša Jakop, Janoš Ježovnik, Boris Kern, Simona Klemenčič, Domen Krvina, Nina Ledinek, Matej Meterc, Mija Michelizza, Tanja Mirtič, Matic Pavlič, Andrej Perdih, Špela Petric Žižič, Duša Race, Marko Snoj and Andreja Žele; (2) *ePravopis 2019* (*Slovenian Normative Guide 2019*, online edition), edited by Aleksandra Bizjak Končar, Helena Dobrovoljc, Janoš Ježovnik, Boris Kern, Tina Lengar Verovnik, Urška Vranjek Ošlak and Peter Weiss; (3) *Pravopisne kategorije ePravopisa 2019* (*Problem Categories of ePravopis: Slovenian Normative Guide 2019*, online edition), edited by Helena Dobrovoljc and Tina Lengar Verovnik; (4) Helena Dobrovoljc, Nataša Gliha Komac, Mija Michelizza, Urška Vranjek Ošlak, Tina Lengar Verovnik and Peter Weiss, *Kje pa vas jezik žuli?: Prva pomoč iz jezikovne svetovalnice* (*Having Tongue Problems? First Aid from the Language Counselling Site*); (5) *Jezikoslovni zapiski* (*Linguistic Notes*) 26: 1, 2, edited by Peter Weiss; (6) *Živim v Bukovem Vrhu pod Bukovim vrhom: O spremembi pravopisnega pravila za pisanje zemljepisnih imen* (*I Live in Bukov Vrh under Bukov vrh: On Changing the Orthographic Rule regarding Geographic Names*), edited by Helena Dobrovoljc, Manca Černivec and Matjaž Geršič; (7) Matej Meterc, *Slovar pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov 2020–* (*Dictionary of Proverbs and Similar Paremiological Expressions 2020–*, growing dictionary, online edition); (8) Andreja Žele, *Slovar neglagolske vezljivosti v slovenščini 2020–* (*Dictionary of Slovenian Non-Verbal Valency*, growing dictionary, online edition); (9) Silvo Torkar, *Zgodovinska antroponimija in toponimija vzhodne Tolminske* (*Historical Anthroponymy and Toponymy of East Tolminsko*); (10) Marko Snoj, *Slovar Pohlinovega jezika: Na osnovi njegovih jezikoslovnih del* (*Dictionary of Pohlin's Language: Compiled on the Basis of His Linguistic Works*); (11) Mojca Šorli, *Semantična prozodija: Leksikalni in besedilno-diskurzivni vidiki* (*Semantic Prosody: Lexical and Textual-Discursive Aspects*).

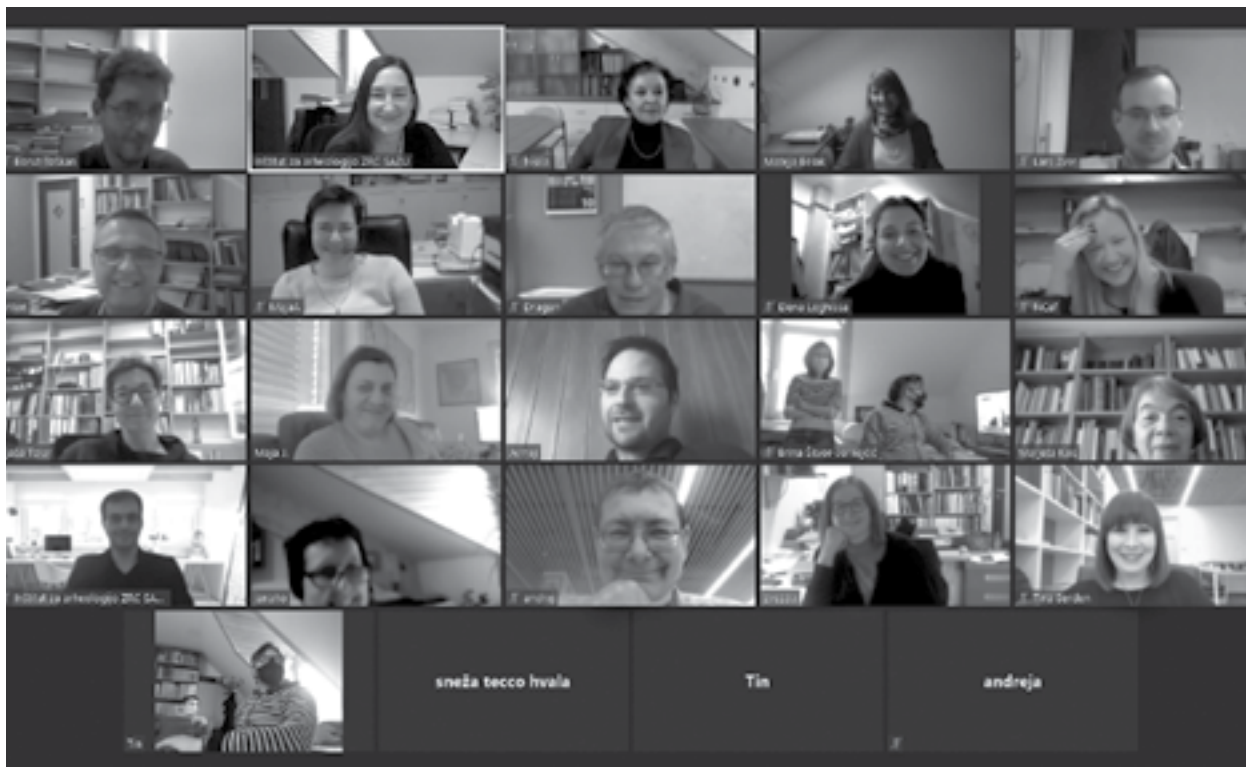
The work on several dictionaries, linguistic atlases and monographs continued. The interinstitutional National Commission on Orthography continued the work on modernization of orthographic rules.

The dictionary portal Fran was updated. At the end of the year, Fran included 38 dictionaries with 689.806 entries altogether, two volumes of the linguistic atlas, two language counselling sites, and twelve collections. 390 questions were answered on both language counselling sites. The Fran portal functions as a digital thesaurus which contains a large majority of Slovenian lexis in its synchronic, diachronic, diastatic and diatopic perspectives, and provides several services for language users.

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, akad. prof. dr. Ljubinka Teržan, dr. Jana Horvat (predsednica), dr. Zvezdana Modrijan, dr. Sneža Tecco Hvala, doc. dr. Borut Toškan,izr. prof. dr. Anton Velušček.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Anton Velušček.

Znanstveni svetniki: izr. prof. dr. Dragan Božič, dr. Jana Horvat, prof. ddr. Andrej Pleterski, dr. Marjeta Šašel Kos, izr. prof. dr. Anton Velušček.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Benjamin Štular, dr. Sneža Tecco Hvala, doc. dr. Borut Toškan.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Maja Andrič, dr. Lucija Grahek, dr. Zvezdana Modrijan, dr. Primož Pavlin, dr. Anja Ragolič, dr. Brina Škvor Jernejčič, dr. Tjaša Tolar, dr. Matija Turk.

Višji strokovnoraziskovalni asistentki: Mateja Belak, Andreja Dolenc Vičič.

Asistentki z doktoratom: dr. Elena Leghissa, dr. Edisa Lozić.

Asistenti, mladi raziskovalci: Tina Berden, Nina Caf, Miha Mihelič, Jernej Rihter, Lars Zver.

Samostojni strokovni delavki: Tamara Korošec, Lucija Lavrenčič.

Višji strokovni sodelavec: Tilen Podobnik.

Tajnica: Maja Jevnikar.

Tehnik: Drago Valoh.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Arheološke raziskave

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: A. Velušček.

Sodelavci: M. Andrič, T. Berden, D. Božič, N. Caf, L. Grahek, J. Horvat, M. Jevnikar, T. Korošec, L. Lavrenčič, E. Leghissa, Z. Modrijan, P. Pavlin, A. Pleterski, T. Podobnik, A. Ragolič, J. Rihter, M. Šašel Kos, B. Škvor Jernejčič, B. Štular, S. Tecco Hvala, T. Tolar, B. Toškan, D. Valoh, L. Zver.
Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

V okviru neolitskih in eneolitskih raziskav so se sodelavci ukvarjali s problematiko koliščarske kulture Ljubljanskega barja ter s povezavami med osrednjeslovenskim prostorom in Tržaškim Krasom v 4. in 3. tisočletju pr. Kr. Ukvarjali so se z absolutno kronologijo začetka pozne bronaste dobe na Slovenskem. Na Pezdirčevi njivi v Beli krajini so nadaljevali z arheološkimi terenskimi raziskavami. Objavljen je bil zbornik o manjših rimskih naseljih. Posvetili so se problematiki rabe prostora na Malem Krasu v predrimski dobi in topografiji Ptuja, kjer so izvedli arheološka izkopavanja. Izšle so monografije o zgodovini slovenskega prostora v antiki do vlade Maksimina Tračana, o poznoantičnem Korinjskem hribu in o arheoloških raziskavah Blejskega otoka. Opravljeno je bilo testno sondiranje v okolici poznoantičnega najdišča na Tonovcovem gradu. Objavljeni so bili rezultati palinoloških raziskav na treh koliščih iz 4. tisočletja. Ukvarjali so se s koščicami dreva in preučevali pasje iztrebke. V sklopu arheozooloških raziskav so bili objavljeni tudi prispevki, ki znatno dopolnjujejo arheološka dognanja o najdiščih. Dopolnjevala se je spletna zbirka arheoloških najdišč Slovenije (ARKAS. Arheološki kataster Slovenije (2004–)), nadgrajevali sta se spletna storitev *Zbiva* in podatkovna zbirka grobe rimske keramike. Organiziran je bil *11. Grošljev simpozij*. Sodelovali so pri organizaciji mednarodnega simpozija *Petoviona in njen ager*. Intenzivno so potekale priprave arheoloških vsebin za razstavo o koliščarjih na Igu. Pripravljali so koncept nove arheološke razstave v Belokranjskem muzeju in pomagali pri urejanju arheološke zbirke.

Predmeti in krajine. Strukturiranost notranjskih železnodobnih skupnosti

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Narodni muzej Slovenije.

Vodja: dr. Boštjan Laharnar.

Vodja z ZRC SAZU: B. Štular.

Sodelavci: M. Andrič, E. Ložič, T. Tolar, B. Toškan; dr. Peter Turk, dr. Janka Istenič, dr. Peter Kos, Vesna Svetličič Turk (Narodni muzej Slovenije); dr. Žiga Šmit (Fakulteta za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020.

V projektu raziskovalce zanima strukturiranost železnodobne družbe, kot se kaže v drobni materialni kulturi na eni in v oblikovanju krajine na drugi strani. Oboje se preučuje z naprednimi naravoslovnimi metodami; sodelavci IZA sodelujejo predvsem pri naravoslovnih analizah ekofaktov.

Zgodovinski atlas slovenskih mest

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Kosi (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Sodelavci: B. Štular, B. Golec, V. Kočever, M. Preinfalk (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); J. Fridl (Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Namen projekta je izdelati zgodovinski atlas mesta Ljubljana, ki bo na zgoščen in moderen način prikazal zgodovino mesta Ljubljana. Poudarek je na srednjeveškem razvoju mesta, vendar bo vključen tudi razvoj prostora v arheoloških obdobjih od prazgodovine dalje.

Skupnosti mrtvih, družbe živih. Pozna bronasta doba vzhodne Slovenije

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Univerza na Primorskem, Inštitut za arheologijo in dediščino.

Vodja: doc. dr. Martina Blečić Kavur.

Sodelavci: L. Grahek, P. Pavlin, B. Toškan; izr. prof. dr. Boris Kavur, prof. dr. Irena Lazar, doc. dr. Zrinka Mileusnić, doc. dr. Alenka Tomaž (Univerza na Primorskem, Inštitut za arheologijo in dediščino).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

V okviru raziskav mlajše in pozne bronaste dobe se je začelo analizirati keramično gradivo, ki izvira tako iz starih (1976–1978) kot tudi modernih (2019) izkopavanj naselbinskih plasti in starem trškem jedru Metlike.

Na stiku med Alpami in Mediteranom – kontinuiteta in prelomnice

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: S. Tecco Hvala.

Sodelavci: J. Horvat, L. Lavrenčič, Z. Modrijan, M. Šašel Kos, B. Štular; doc. dr. Tina Milavec, doc. dr. Branko Mušič (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Potekalo je zbiranje podatkov o najdiščih zgornjega Posočja, izdelana je bila preliminarna analiza najdišč v visokogorju in poznoantičnih naselij. Opravljena je bila stratigrafska analiza svetiščnega območja na Gradiču pri Kobaridu ter izdelana baza novcev. Na izbranih lokacijah so bile izvedene geofizikalne meritve, na Tonovcovem gradu pa arheološko sondiranje. Opravljeni so bili topografski pregledi in testne sonde na izbranih območjih nad Zgornjo Trento in nad Tolminom. Radiokarbonske datacije opredeljujejo 11 visokogorskih najdišč v čas od mlajše bronaste dobe do visokega srednjega veka. Opravljeni so bili redakcija in recenzentski postopki ter pripravljeno gradivo za objavo novejših odkritij na levem bregu Idrije na Mostu na Soči.

5000 let paše in rudarjenja v Julijskih Alpah: proučevanje jezerskih sedimentov, antropogeno preoblikovane krajine in arheoloških najdb ter rekonstrukcija vpliva klime in človeka na okolje

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: M. Andrič.

Sodelavci: J. Horvat, T. Tolar, B. Toškan, N. Caf, D. Valoh, T. Podobnik; Š. Goričan, A. Horvat (Paleontološki inštitut Ivana Rakovca); prof. dr. Andrej Šmuc (Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Končana je bila palinološka, sedimentološka in geokemična analiza vrtnin z jezera na Planini pri Jezeru in jezera v Ledvici. Opravljeni so bili vegetacijski popisi okrog pelodnih pasti na Planini pri Jezeru, jeseni pa so bile na obeh lokacijah zamenjane pelodne pasti. Pridobljenih je bilo 22 novih radiokarbonskih datacij vzorcev z arheoloških in paleoekoloških najdišč. Julija je bilo izvedeno palinološko vrtnanje pri Srednji vasi in Rodinah. Opravljena je bila preliminarna palinološka raziskava obeh vrtnin.

Metodološka zrelost zračnega laserskega skeniranja v arheologiji – pilotni projekt

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: B. Štular.

Sodelavci: M. Belak, L. Lavrenčič, E. Lozić, T. Podobnik; Ž. Kokalj (Inštitut za antropološke in prostorske študije).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2022.

Uporaba podatkov zračnega laserskega skeniranja (t. i. LiDAR) je v arheologijo v zadnjih letih že prinesla nesluteno količino novih podatkov. To je edina metoda daljinskega zaznavanja, ki omogoča izjemno natančno kartiranje zemeljskega površja. Ti podatki omogočajo arheološko interpretacijo anomalij na površini, ki med drugim razkrivajo pokopane ruševine naselbin, fosilne krajine ali starodavne poti.

Colonia Ulpia Traiana Poetovio – nastanek in razvoj mesta

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: J. Horvat.

Sodelavci: A. Dolenc Vičič, M. Šašel Kos, A. Ragolič, Z. Modrijan, B. Toškan, T. Tolar; doc. dr. Branko Mušič (Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Izšla sta znanstvena monografija o Panorami in katalog razstave *Osrčje Petovione. Ptuj v rimski dobi*. Nadaljevale so se geofizikalne raziskave na Panorami, ki so dale boljši vpogled v vrsto, ohranjenost in globino arheoloških ostankov. Z arheološkimi izkopavanji smo na Panorami raziskali odsek obzidja s stolpom in obrambnim jarkom. Ob obzidju smo odkrili ostanke delavnice koščenih predmetov in livarsko delavnico.

Kolapijani – ljudstvo ob reki Kolpi v železni dobi

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sodelujoče organizacije: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Arheoterra d. o. o., Narodni muzej Slovenije.

Vodja: L. Grahek.

Sodelavci: S. Tecco Hvala, D. Božič, A. Ragolič, B. Toškan, T. Tolar, T. Podobnik; prof. dr. Helena Grčman (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani), univ. dipl. arheol. Otmar Kovač (Arheoterra d. o. o.); mag. Nataša Nemeček (Narodni muzej Slovenije).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Začelo se je analizirati rezultate nedavno opravljenih naselbinskih raziskav (Kučar, Metlika) in izkopavanj grobišča na Pezdirčevi njivi. Začelo se je z določevanjem kostnih (živalskih in človeških) in organskih (oglje, usnje, les, semena) ostankov ter petrografskih in pedoloških vzorcev.

Popis, analiza in vrednotenje primarnih in sekundarnih virov slovenskih raziskovalcev o »posoškem staroverstvu«

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Vodja: A. Ragolič.

Sodelavci: M. Mihelič, A. Pleterski; M. Bizjak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); izr. prof. dr. Katja Hrobat Virloget (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem); prof. dr. Cirila Toplak (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2021.

Cilj projekta je priprava večdisciplinarnega elaborata, v katerem bodo zbrani, analizirani in ovrednoteni primarni in razpoložljivi sekundarni viri slovenskih raziskovalcev o »posoškem staroverstvu«. Opravljeno je bilo etnološko in arheološko terensko delo, popisani so bili primarni viri, hkrati so se zbirali sekundarni viri.

Poselitev jugovzhodnoalpskega prostora v zgodnjem srednjem veku

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Vodilni organizaciji: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU in Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija.

Sodelujoča organizacija: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Maribor.

Vodja v Avstriji: izr. prof. dr. Manfred Lehner.

Vodja z ZRC SAZU: B. Štular.

Sodelavci: M. Belak, A. Pleterski, E. Lozić, Z. Modrijan, J. Rihter; Andrej Magdič (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Maribor); dr. Iris Koch, dr. Stephan Karl, dr. Christoph Gutjahr (Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2018–31. 10. 2021.

Namen projekta je napisati sintetično študijo o poselitvi jugovzhodnoalpske regije v zgodnjem srednjem veku (6.–11. st.). To bo doseženo s kronološko in prostorsko analizo poselitvenih faz za celotno regijo in s tremi mikroregionalnimi študijami. Slednje bodo obravnavale izbrana vprašanja o gospodarstvu, družbi in kulturi. Izhajajoč iz tradicije arheologije grobišč projekt temelji na arheologiji naselbin, odkritih v zadnjih dveh desetletjih, in na sodobnih arheoloških metodah, vključno z digitalnimi orodji.

ARIADNEplus – Advanced Research Infrastructure for Archaeological Data Networking in Europe plus [ARIADNEplus – Napredna raziskovalna infrastruktura za arheološko mreženje podatkov v Evropi plus]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020.

Vodilna organizacija: VAST-LAB.

Vodja: dr. Franco Niccolucci.

Vodja z ZRC SAZU: B. Štular.

Sodelavca z ZRC SAZU: A. Pleterski, M. Belak.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2022.

Projekt *ARIADNEplus* je nadaljevanje predhodnega projekta *ARIADNE Integrating Activity*, v katerem smo uspešno integrirali arheološko podatkovno infrastrukturo Evrope. Tako je na portalu *ARIADNE* indeksiranih že več kot 2.000.000 podatkovnih enot. V projektu bomo nadgradili te rezultate in podpirali raziskovalno skupnost, ki se je oblikovala. Vključene so vodilne inštitucije s področij, kot so paleoantropologija, bioarheologija in okoljska arheologija, ter z drugih področij arheologije, ki pokrivajo vsa obdobja od pojava človekovih prednikov do sedanjosti.

Social landscapes as multicultural spaces: stećci in Bosnia and Herzegovina, SOLMUS [Družbene krajine kot večkulturni prostori: stečki v Bosni in Hercegovini, SOLMUS]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, EU Research and Innovation programme.

Vodilna organizacija: University of Reading, Department of Archaeology, Združeno kraljestvo.

Vodja: doc. dr. Saša Čaval.

Sodelavka z ZRC SAZU: L. Grahek.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2018–31. 10. 2020.

Zaradi epidemije covida-19 je bilo odpovedano nadaljevanje terenskih raziskav bronastodobne gomile s stečki v Hateljih v BiH. Delni rezultati z leta 2019 opravljenih izkopavanj so bili predstavljeni na EAA letnem srečanju.

ARKWORK – Archaeological practices and knowledge work in the digital environment [Arheološke prakse in proizvodnje znanja v digitalnem okolju]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, COST akcija.

Vodilna organizacija: Uppsala University, Information Studies Department of ALM, Švedska.

Vodja: prof. dr. Isto Huvila.

Vodja z ZRC SAZU: B. Štular.

Sodelavec z ZRC SAZU: Ž. Kokalj (Inštitut za antropološke in prostorske študije).

Obdobje trajanja: 5. 10. 2016 (člani od 6. 2. 2017)–5. 10. 2020.

Cilj projekta je konsolidacija raziskav okoliščin, v katerih nastaja arheološko znanje, in diseminacija deležnikom, ki so odgovorni za proizvodnjo, reguliranje, koordiniranje, ohranjanje, upravljanje in uporabo arheološkega znanja.

SEADDA – Saving European Archaeology from the Digital Dark Age [Reševanje evropske arheologije pred digitalnim temnim vekom]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, COST akcija.

Vodilna organizacija: University of York, Združeno kraljestvo.

Vodja: prof. dr. Julian Richards (Archaeology Data Service, University of York, Združeno kraljestvo).

Vodja z ZRC SAZU: B. Štular.

Obdobje trajanja: 4. 3. 2019–3. 3. 2023.

Narediti arheološke podatke prosto dostopne je prioriteta širom Evrope, vendar v arheologiji močno primanjkuje primernih trajnih repozitorijev. Glede na krhkost digitalnih podatkov na eni strani in neponovljivosti arheoloških raziskav na drugi je arheologija kot veda tik pred tem, da se izgubi delo cele generacije raziskovalcev. Ključno je, da arheologi in specialisti za digitalne podatke delimo izkušnje ter znanje. Na ta način lahko skupaj ustvarimo vire in orodja, ki so najprimernejši v konkretnih primerih v posameznih državah.

Pes ali njegov gospodar? Znanstvena študija človeških ali pasjih koproilitov s kolišča na Starih gmajnah v Sloveniji

Vrsta projekta: bilateralni projekt Avstrija-Slovenija.

Slovenski partnerji: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Univerza na Primorskem, Univerza v Mariboru.

Avstrijski partner: Österreichische Akademie der Wissenschaften, Österreichisches Archäologisches Institut, Dunaj, Avstrija.

Vodja: T. Tolar.

Sodelavci: M. Andrič, N. Caf, B. Toškan, A. Velušček, L. Zver; dr. Elena Bužan, dr. Laura Iacolina (Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo Univerze na Primorskem); dr. Alfred Galik (Österreichisches Archäologisches Institut); dr. Franc Janžekovič, dr. Tina Klenovšek (Fakulteta za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru); dr. Matthieu Le Bailly (Université de Franche-Comté); dr. Erwin Rosenberg (Technische Universität Wien).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2023.

Namen projekta je z interdisciplinarnim pristopom (arheobotanika, palinologija, arheozoologija, paleoparazitologija, DNK, biomarkerji) analizirati pasje koproilite s kolišča Stare gmajne na Vrhniki. Skušalo se bo odgovoriti na vprašanja glede prehrane, zdravja in sorodnosti med prazgodovinskimi psi (pred ok. 5500 leti) znotraj istega kolišča in ugotoviti, kakšno je bilo tedaj okolje ter status psa.

Interpretacija biotske raznovrstnosti in dediščine kolišč na Ljubljanskem barju

Vrsta projekta: projekt evropskih strukturnih in investicijskih skladov, Ministrstvo za kulturo.

Vodja: E. Leghissa.

Sodelavci: M. Andrič, T. Tolar, B. Toškan, A. Velušček; K. Polajnar Horvat, A. Smrekar (Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 11. 2021.

Pripravljale so se strokovne vsebine o koliščarski dediščini na Ljubljanskem barju. Za potrebe razstave, ki bo postavljena v Interpretacijskem centru, so pripravili vsebine in oblikovne rešitve za prikaz odkritja kolišč na Ljubljanskem barju, za pregled zgodovine raziskav koliščarske dediščine, stratigrafije Ljubljanskega barja, razvoja in uporabe interdisciplinarnih metod ter za natančen vpogled v kronološko sliko Ljubljanskega barja s poudarkom na koliščarski dobi. Pripravili so tudi predloge vsebin, ki bodo prikazane v okviru povezovalne učne poti in rekonstrukcije koliščarske naselbine.

Palinološke analize za projekt »Poizkopavalna obdelava arhivov najdišč za izvedena zaščitna arheološka izkopavanja na avtocestnih odsekih in posameznih lokacijah izkopavanj, kjer poizkopavalna obdelava še ni bila izvedena«

Vrsta projekta: tržni projekt – Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Center za preventivno arheologijo.

Vodja: M. Andrič.

Obdobje trajanja: 22. 6. 2017–31. 12. 2021.

Projekt se izvaja v okviru 11. sklopa okvirnega sporazuma javnega naročila za »izbiro izvajalcev za sodelovanje pri predhodnih arheoloških raziskavah«. Vzorci s posameznih najdišč se dostavljajo periodično in popolnoma nepredvidljivo.

Makrobotanične raziskave za projekt »Poizkopavalna obdelava arhivov najdišč za izvedena zaščitna arheološka izkopavanja na avtocestnih odsekih in posameznih lokacijah izkopavanj, kjer poizkopavalna obdelava še ni bila izvedena«

Vrsta projekta: tržni projekt – Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Center za preventivno arheologijo.

Vodja: T. Tolar.

Obdobje trajanja: 16. 6. 2017–31. 12. 2021.

Projekt se izvaja v okviru 12. sklopa okvirnega sporazuma javnega naročila za »izbiro izvajalcev za sodelovanje pri predhodnih arheoloških raziskavah«. Vzorci s posameznih najdišč se dostavljajo periodično in popolnoma nepredvidljivo.

Arheozoološke raziskave za projekt »Poizkopavalna obdelava arhivov najdišč za izvedena zaščitna arheološka izkopavanja na avtocestnih odsekih in posameznih lokacijah izkopavanj, kjer poizkopavalna obdelava še ni bila izvedena«

Vrsta projekta: tržni projekt – Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Center za preventivno arheologijo.

Vodja: B. Toškan.

Obdobje trajanja: 16. 6. 2017–31. 12. 2021.

Projekt se izvaja v okviru 14. sklopa okvirnega sporazuma javnega naročila za »izbiro izvajalcev za sodelovanje pri predhodnih arheoloških raziskavah«. Zaporedje analiziranih najdišč in časovnica izvajanja del sta odvisna od tega, kdaj CPA ZVKDS dostavi gradivo. V letu 2020 so bile zaključene študije najdišč Obrežje (del prazgodovinskih kontekstov), Radvanje, Velike njive.

Arheološki raziskovalni konzorcij za Ljubljano

Vrsta projekta: tržni projekt – Muzej in galerije mesta Ljubljane.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani.

Vodja: doc. dr. Andrej Gaspari.

Vodja z ZRC SAZU: Z. Modrijan.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Andrič, T. Podobnik, T. Tolar, B. Toškan.

Obdobje trajanja: 28. 3. 2017–28. 3. 2021.

V letu 2020 se je nadaljevalo delo pri koordinaciji sodelovanja med partnerji. Potekalo je mokro sejanje in pregledovanje z različnih najdišč, arheobotanični pregled vzorcev (Erjavčeva, Gosposvetska, Šumi, NUK) ter delo za objavo najdišč Gosposvetska in Tribuna (arheobotanika, epigrafika).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Andrič** je članica uredniškega odbora revije *Documenta Praehistorica*.
- **D. Božič** je član uredniškega odbora zbirke *Katalogi in monografije*, mednarodnega znanstvenega odbora furlanske revije *Quaderni Friulani di Archeologia*, področni urednik za arheologijo pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu* ter soavtor spletne enciklopedije drobnih arheoloških najdb *Artefacts*.
- **N. Caf** je organizirala spletno konferenco *Trendi v znanosti: 8. simpozij raziskovalcev in raziskovalcev na začetku znanstvene poti ZRC SAZU*.
- **L. Grahek** je med pripravo koncepta prenove stalne arheološke razstave v Belokranjskem muzeju pripravila izbor najdb in spremna besedila za koledar z arheološko tematiko.
- **J. Horvat** je članica uredniških odborov revije *Arheološki vestnik* in monografskih serij *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*, *E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae*, *Zentraleuropäische Archäologie* (Dunaj) in *Polymnia* (Trst). Soorganizirala je mednarodni simpozij *Petoviona in njen ager*.
- **Z. Modrijan** je članica uredniškega odbora revije *Arheološki vestnik*.
- **P. Pavlin** je član uredniškega odbora spletne enciklopedije *Dedi*.
- **A. Pleterski** je član uredništva monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* ter monografske serije *Studia Mythologica Slavica Supplementa*.
- **A. Ragolič** je članica komiteja v Združenju za grško in rimsko epigrafiko (Association Internationale d'Epigraphie Grecque et Latine) in članica organizacijskega odbora v *Epigraphy.info*. Je soorganizatorica vsakoletnega *Grošljevega simpozija*.
- **M. Šašel Kos** je članica uredniških odborov revij *Arheološki vestnik*, *Keria*, *Aquileia Nostra* in *Miscellanea Hadriatica et Mediterranea* ter članica uredniškega sveta revije *Epigraphica*. Je tudi članica komiteja v Združenju za grško in rimsko epigrafiko (Association Internationale d'Epigraphie Grecque et Latine). Je soorganizatorica vsakoletnega *Grošljevega simpozija*.
- **B. Štular** je član uredniškega odbora revije *Arheološki vestnik*, strokovnega sveta zavoda SPARC (Spatial archaeometry research collaborations, CAST, University of Arkansas) in strokovnega sveta zavoda Skupine STIK. Je mednarodni evalvator EU projektov *Horizon 2020* in recenzent mednarodnih znanstvenih revij *Quaternary International*, *American Antiquity* ter *Journal on Computing and Cultural Heritage*.
- **S. Tecco Hvala** je glavna urednica revije *Arheološki vestnik* in članica Strokovne komisije za arheološke raziskave pri Ministrstvu za kulturo RS.
- **B. Toškan** je član uredniškega odbora revije *Arheološki vestnik*. Bil je gostujoči urednik revije *Quaternary International*.
- **A. Velušček** je sodeloval pri organizaciji tradicionalnega cikla strokovnih predavanj *Barje, ali te poznam?*. Je član uredniškega odbora monografskih serij *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* in *E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae* ter uredniškega odbora poljudnoznanstvene revije *SLO – slovenski zgodovinski magazin*. Bil je urednik tematske številke *Dežela kolišč* pri reviji *SLO – slovenski zgodovinski magazin* in gostujoči sourednik posebne številke revije *Quaternary International*.

RAZSTAVE

- **Da bo zemlja dobro obrodila. Zakladna najdba poznorimskega poljedelskega orodja**. Spletna razstava, Notranjski muzej Postojna, Postojna, od 3. 12. dalje (soavtorica A. Bavdek).

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Meseci in letni časi od antike do renesanse**. 11. Grošljev simpozij. Organizatorja: Inštitut za arheologijo in Društvo za antične in humanistične študije, Ljubljana, 3.–5. 3.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Bibliotečno obdelan fond se je povečal za 355 novih knjižničnih enot, od tega 176 monografij in 179 zvezkov periodike. Knjižnično gradivo je bilo pridobljeno z zamenjavo, nakupi, darovi in obveznimi izvodi. Na dom so bile izposojene 103 enote gradiva.

Libera. Računalniška zbirka literature o zgodnjem srednjem veku

Obdelana je bila vsa nova literatura, vnesenih je bilo 631 novih bibliografskih enot. Zbirko uporabljajo študenti ter kolegi doma in v tujini, zaradi nezadostnega financiranja potrebne infrastrukturne dejavnosti pa sedaj zanjo v celoti skrbijo raziskovalci, kar ogroža njen obstoj. Nujna bi bila prenova spletnega vmesnika.

ZBIVA. Zbirka zgodnesrednjeveških arheoloških podatkov za vzhodne Alpe in obrobje

Sprotno je bila zbrana nova literatura ter vneseni novi podatki (191 enot), 1196 enot je bilo nadgrajenih. Uporabljajo jo študenti ter kolegi doma in v tujini. Prenovljenemu spletnemu vmesniku in spletni storitvi *Zbiva V.3* (<http://zbiva.zrc-sazu.si/index.htm>) smo koncipirali, razvijali in testirali najdišča; jeseni smo sestavili koncept za razpisno dokumentacijo glede grobov. Posodobili smo tudi vsebino za potrebe analiz arheološkega gradiva.

ARKAS. Arheološki kataster Slovenije

Sprotno poteka dopolnjevanje spletne zbirke arheoloških najdišč Slovenije z novimi podatki in objavljenimi viri (v letu 2020 vpisanih 296 enot); del te zbirke je tudi spletna interaktivna karta.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Arheološki vestnik 71.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Slavko Ciglencečki, Zvezdana Modrijan, Tina Milavec, **Korinjski hrib in poznoantične vojaške utrdbe v Iliriku / Korinjski hrib and late antique military forts in Illyricum.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae, 39).
- **Manjša rimska naselja na slovenskem prostoru / Minor Roman settlements in Slovenia.** Uredili Jana Horvat, Irena Lazar, Andrej Gaspari. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae, 40).
- Jana Horvat, Branko Mušič, Andreja Dolenc Vičič, Anja Ragolič, **Arheološka najdišča Ptuj. Panorama / Archaeological sites of Ptuj. Panorama.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae, 41).
- **Srednjeveški Blejski otok v arheoloških virih / Medieval archaeology of Bled Island.** Uredil Benjamin Štular. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae, 42).
- Miha Mlinar, **Most na Soči. Arheološke raziskave v letih 2000–2016 na levem bregu Idrijce / The 2000–2016 archaeological investigations on the left bank of the Idrijca.** Uredila Snežana Tecco Hvala. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae, 43).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Université de Savoie, EDYTEM, Chambéry, Francija (dr. Fabien Arnaud in dr. Pierre Sabatier) in Laboratoire des Sciences du Climat et de l'Environnement (LSCE), Gif-sur-Yvette, Francija (dr. Ulrich von Grafenstein): raziskovalno sodelovanje pri paleoekoloških raziskavah v Julijskih Alpah.
- Univerza v Readingu, Združeno kraljestvo (doc. dr. Saša Čaval, prof. dr. Aleksander Pluskowski, dr. Rowena Banerjee), Univerza v Stanfordski, ZDA (prof. dr. Krish Seetha, doc. dr. Saša Čaval), Univerza Ca' Foscari v Benetkah, Italija (dr. Alessandra Cianciosi), Univerza v Beogradu, Srbija (dr. Monika Milosavljević) in Republiški zavod za varstvo kulturnozgodovinske in naravne dediščine in Banjaluki, Bosna in Hercegovina (prof. Ljubica Srdić, Ljiljana Vručinić): raziskovalno sodelovanje v okviru projekta *SOLMUS*.
- Multidisciplinary Laboratory (MLAB) – Abdus Salam International Centre for Theoretical Physics (ICTP), Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Università degli studi di Trieste, Dipartimento di Studi Umanistici, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Budapest Neutron Centre, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Universität Graz, Institut für Archäologie, Gradec, Avstrija (izr. prof. dr. Manfred Lehner): temeljni raziskovalni projekt v sodelovanju z avstrijsko raziskovalno agencijo FWF J6-9450, *Poselitev jugovzhodnoalpske regije v zgodnjem srednjem veku*.
- Österreichisches archäologisches Institut, Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija (dr. Alfred Galik): raziskovalno sodelovanje.
- Université Bourgogne Franche-Comte, Faculté des Sciences et Techniques, Besançon, Francija: raziskovalno sodelovanje.

- Institut für Ur- und Frühgeschichte, Christian Albrechts Universität, Kiel, Nemčija (dr. Dragana Filipović): raziskovalno sodelovanje.
- Universität Basel, Die integrative Prähistorische und Naturwissenschaftliche Archäologie (IPNA), Švica: dogovarjanje za izvedbo mednarodne delavnice.
- Freie Universität, Berlin, Nemčija in Arheološki muzej Istre, Pula, Hrvaška: obdelava favnističnega gradiva z Mušega pri Rovinju.
- Universalmuseum Joanneum, Gradec, Avstrija: obdelava favnističnega gradiva z izbranih najdišč avstrijske Štajerske.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Jernej Rihter

- *Stratigrafija grobišča Župna cerkev v Kranju in tipokronologija zgodnjerejnoveškega nakita*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 25. 9. – doktorska disertacija.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Maja Andrič

- *6600 let klimatskega in človeškega vpliva na okolico Bohinjskega jezera*. Predstavitel dosežka na prireditvi ARRS *Odlični v znanosti 2020*, 16. 12. (soavtor: A. Šmuc), spletni dogodek, <https://danarrs.si/>.

Tina Berden

- *Panorama na Ptuj – izkopavanja v letu 2020*. Predavanje na simpoziju *Petoviona in njen ager / Poetovio and its ager*, 18. 11. (soavtorici J. Horvat, Ana Kovačič), spletni dogodek, https://iza2.zrc-sazu.si/sites/default/files/petoviona_program_programme.pdf.
- *Multidisciplinarne raziskave v arheologiji*. Predavanje na 8. simpoziju *raziskovalk in raziskovalcev na začetku znanstvene poti: Trendi v znanosti*, 7. 12., spletni dogodek, <https://www.zrc-sazu.si/sl/dogodki/trendi-v-znanosti-8-simpozij-raziskovalk-in-raziskovalcev-zrc-sazu-na-zacetku-znanstvene>.

Nina Caf

- *Pogled pod lupo: kaj nam cvetni prah lahko pove o spreminjanju pretekle vegetacije*. Predavanje študentom 2. letnika magistrskega študija pri predmetu *Pragozdovi in gozdni rezervati* (nosilec Tom Nagel), Oddelek za gozdarstvo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 17. 11.

Lucija Grahek

- *Tracing a Bronze Age farmland: the case study of Škofja Loka - Trata, Slovenia*. Predavanje na 26th EAA Annual Meeting, tematski sklop *Exploring landscape evolution and material culture's impact through Interdisciplinarity and multi-modelling approaches. New challenges in Archaeology*, 28. 8. (soavtorji Barbara Brezigrar, Helena Grčman, Rok Turniški), spletni dogodek, <https://www.e-a-a.org/EAA2020virtual/Programme.aspx?WebsiteKey=79538f04-4210-43d4-90c1-704213a00c84&hkey=e5eed11c-a2ea-404a-86f3-482344cb3829&Program=2#Program>.
- *Pezdričeva njiva v Podzemlju*. Predavanje na strokovnem srečanju *Arheologija v letu 2019: dediščina za javnost*, 11. 12. (soavtor Otmar Kovač), spletni dogodek, http://arheologija.splet.arnes.si/files/2020/12/Arheologija-v-letu-2019-WEB_corr.pdf.
- *Hatelj (BiH): izkopavanja prazgodovinske gomile s stečki*. Predavanje na strokovnem srečanju *Arheologija v letu 2019: dediščina za javnost*, 11. 12., spletni dogodek, http://arheologija.splet.arnes.si/files/2020/12/Arheologija-v-letu-2019-WEB_corr.pdf.

Jana Horvat

- *Panorama na Ptuj – izkopavanja v letu 2020*. Predavanje na simpoziju *Petoviona in njen ager / Poetovio and its ager*, 18. 11. (soavtorici T. Berden, Ana Kovačič), spletni dogodek, https://iza2.zrc-sazu.si/sites/default/files/petoviona_program_programme.pdf.

Elena Leghissa

- *Contacts and mobility between the Carpathian basin and the Trieste Karst based on multidisciplinary investigations*. Predavanje na 26th EAA Annual Meeting, 27. 8. (s soavtorji), spletni dogodek, <https://www.e-a-a.org/EAA2020virtual/Programme.aspx?WebsiteKey=79538f04-4210-43d4-90c1-704213a00c84&hkey=e5eed11c-a2ea-404a-86f3-482344cb3829&Program=2#Program>.
- *Provenance, technology and possible function of Gata-Wieselburg vessels from Friuli Venezia Giulia (north-eastern Italy)*. Predavanje na 26th EAA Annual Meeting, 27. 8. (s soavtorji), spletni dogodek, <https://www.e-a-a.org/EAA2020virtual/Programme.aspx?WebsiteKey=79538f04-4210-43d4-90c1-704213a00c84&hkey=e5eed11c-a2ea-404a-86f3-482344cb3829&Program=2#Program>.

Andrej Pleterski

- *Arhitektura mitične pokrajine*. Predavanje za študente arhitekture Univerze v Ljubljani, 10. 11., spletni dogodek.

Anja Ragolič

- *Missio agraria – delitev zemlje v Petovioni / Missio agraria - Allocation of land in Poetovio*. Predavanje na simpoziju *Petoviona in njen ager / Poetovio and its ager*, 18. 11., spletni dogodek, https://iza2.zrc-sazu.si/sites/default/files/petoviona_program_programme.pdf.
- *Povej mi svoje ime in povem ti, kdo si. Imena rimskodobnega prebivalstva Emone*. Predavanje na *Festivalu antika* v okviru *Noči raziskovalcev*, 27. 11., spletni dogodek, <https://noc-raziskovalcev.ff.uni-lj.si/aktivnosti>.

Sneža Tecco Hvala

- *Most na Soči – nove raziskave naselbine iz starejše železne dobe*. Referat na znanstvenem simpoziju *Gabrovčev dan 2020: Halštatske kulturne skupine na območju Slovenije – Svetolucijska skupina*, Ljubljana, 16. 1.

Tjaša Tolar

- *Zanimive arheobotanične najdbe s slovenskih kolišč*. Vabljeni predavanje v sklopu predavanj *Barje, ali te poznam?*, lg, 15. 1.
- *Arheobotanika*. Predavanje študentom arheologije 3. letnika 1. stopnje pri predmetu *Arheologija okolja* (nosilka M. Andrič), Filozofska fakulteta v Ljubljani, 19. 10., spletni dogodek.

Borut Toškan

- *Vloga arheozoologije pri raziskovanju prazgodovinskega obdobja*. Predavanje na *Evropski noči raziskovalcev*, 27. 11., spletni dogodek.

Matija Turk

- *Laboratorio sul flauto di Neanderthal*. Predavanje na sejmju arheologije *Un Mare di Archeologia* v okviru festivala znanosti *Trieste Next*, Trst, Italija, 26. 9. (soavtorja: Giuliano Bastiani, Katinka Dimkaroska).
- *Paleolitske raziskave Franceta Osoleta ob 100-letnici rojstva*. Predavanje, Ljubljana, 13. 10.

Lars Zver

- *Arheogenetika*. Predavanje študentom 3. letnika (1. stopnja) pri predmetu *Arheologija okolja*, 10. 12., spletni dogodek.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Zvezda Modrijan

- Bayerische Akademie der Wissenschaften, München, Nemčija, 27.–28. 2.: obisk v zvezi s pripravo projekta.

Anja Ragolič

- Universität Hamburg, Hamburg, Nemčija, 19.–21. 2.: 4. delavnica v okviru vzpostavitve nove epigrafske platforme *Epigraphy.info*.

Jernej Rihter

- Universität Graz, Institut für Archäologie, Gradec, Avstrija, 21. 7.: sestanek v zvezi s projektom *Poselitev jugovzhodnoalpske regije v zgodnjem srednjem veku*.

Lars Zver

- Senckenberg Naturhistorische Sammlungen, Dresden, Nemčija, 6. 1. –6. 3.: delo v laboratoriju.

PEDAGOŠKO DELO

Maja Andrič

- *Arheologija okolja*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Palinologija. Tisočletja med Jadranom in Podonavjem*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Jana Horvat

- *Rimska mesta med Jadranom in Donavo. Romanizacija*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici in Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Benjamin Štular

- *Prostorska arheologija – arheologija v prostoru. Metode in prakse raziskovanja prostora v arheologiji*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Arheologija zgodnjega srednjega veka*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Spatial archaeology - archaeology in landscape*. Predavanje dodiplomskim študentom modula *Methods and practice of studying Medieval landscapes in archaeology (20S 561.422)*, Institut für Archäologie der Karl-Franzens Universität Graz, Gradec, Avstrija.

Borut Toškan

- *Arheologija okolja*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Paleoekologija*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje študijskega programa *Varstvo narave*, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo Univerze na Primorskem, Koper.

Anton Velušček

- *Družba in kultura vzhodnoalpskega prostora od prazgodovine do visokega srednjega veka*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Maja Andrič

- Nina Caf (mlada raziskovalka), doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Petra Karalič, dodiplomski študij (somentorica), Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Timotej Pavlin, dodiplomski študij (somentorica), Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Jana Horvat

- Iris Bekljanov Zidanšek, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Tina Berden, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Tadeja Mulh, doktorski študij (somentorica), Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Marija Ogrin, doktorski študij (somentorica), Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Andrej Pleterski

- Jernej Rihter (mladi raziskovalec), doktorska disertacija, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 25. 9.).

Marjeta Šašel Kos

- Zala Rott, doktorski študij (somentorica), Oddelek za klasično filologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Benjamin Štular

- Jernej Rihter (mladi raziskovalec), doktorska disertacija, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 25. 9.).
- Andrej Magdič, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Tjaša Tolar

- Petra Karalič, dodiplomski študij (somentorica), Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Borut Toškan

- Lars Zver (mladi raziskovalec), doktorski študij, interdisciplinarni doktorski študijski program *Bioznanost – smer Biologija*, Biotehniška fakulteta, Fakulteta za elektrotehniko, Fakulteta za strojništvo, Fakulteta za računalništvo in informatiko in Zdravstvena fakulteta Univerze v Ljubljani.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Članek Maja Andrič, Pierre Sabatier, William Rapuc, Nives Ogrinc, Matej Dolenc, Fabien Arnaud, Ulrich von Grafenstein, Andrej Šmuc: 6600 years of human and climate impacts on lake-catchment and vegetation in the Julian Alps (Lake Bohinj, Slovenia), objavljen v *Quaternary Science Reviews* 227, 1–18, je bil izbran med najvidnejše raziskovalne dosežke v letu 2020 v okviru nacionalnega dogodka *Dan ARRS2020: Podpiramo odličnost*. <https://danarrs.si/>.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNA NASLOVA INŠTITUTA

http://iza.zrc-sazu.si/si/naslov_iza.html

<http://iza2.zrc-sazu.si/#v>

SUMMARY

Our research activities include studies associated with the research programme and individual research projects of the Institute of Archaeology.

The *Archaeological research* programme is focused on basic research and aims to investigate the development of people and society in southeastern Alpine region, from the oldest archaeological time periods on. Building on the development of new knowledge, it includes very wide spectrum of various activities including introduction and verification of new research methods, construction of databases and information technology systems, and new discoveries, which will help us to better understand archaeological settlement pattern, economy, social processes and general way of life of people living in southeastern Alpine region from prehistory to early Middle Ages.

In 2020 our researchers worked on several projects, among others *ARIADNE plus - Advanced Research Infrastructure for Archaeological Data Networking in Europe plus; Social landscapes as multicultural spaces: stećci in Bosnia and Herzegovina*, *SOLMUS*; *ARKWORK – Archaeological practices and knowledge work in the digital environment* and *SEADDA – Saving European Archaeology from the Digital Dark Age*.

The institute has a large library (ca. 61,000 items) and the following (digital and on paper) databases: ARKAS (Archaeological cadastre of Slovenia), LIBERA (Digitalised database of the literature concerning early Middle Ages), ZBIVA (Early Medieval archaeological database for eastern Alps and hinterland).

The Institute publishes annual journal *Arheološki vestnik* (71, 2020) as well as two monograph series: *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* (OIAS) and *E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae* (E-MIAS). In 2020 five books were published. The complete bibliography of researchers of the Institute of Archaeology is available in the COBISS online bibliographic system.

The Institute of Archaeology has a widespread international cooperation with numerous European research institutions. Our researchers take part in undergraduate and postgraduate teaching programmes at the University of Ljubljana, the Postgraduate school ZRC SAZU and the University of Nova Gorica.

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, akad. prof. dr. Peter Štih, izr. član SAZU prof. dr. Peter Vodopivec, doc. dr. Matjaž Bizjak, izr. prof. dr. Boris Golec (podpredsednik), dr. Katarina Keber, doc. dr. Miha Preinfalk (predsednik), izr. prof. dr. Petra Svolfjak.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: izr. prof. dr. Petra Svolfjak.

Namestnik predstojnice: doc. dr. Miha Preinfalk.

Znanstveni svetniki: izr. prof. dr. Boris Golec, dr. Dušan Kos, prof. dr. Andrej Rahten, izr. prof. dr. Petra Svolfjak.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Matjaž Bizjak, dr. Katarina Keber, doc. dr. Miha Kosi, doc. dr. Miha Preinfalk.

Znanstvena sodelavca: pridr. prof. dr. Neva Makuc, dr. Miha Seručnik.

Asistenti z doktoratom: dr. Gregor Antoličič, dr. Vanja Kočevar, dr. Vojko Pavlin.

Asistent z magisterijem, mladi raziskovalec: mag. Matjaž Grahornik.

Asistent, mladi raziskovalec: Jaka Banfi.

Področna podsekretarka: mag. Barbara Šterbenc Svetina.

Višja strokovna sodelavka: dr. Petra Kolenc (Raziskovalna postaja ZRC SAZU v Novi Gorici).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: M. Preinfalk.

Sodelavci: G. Antoličič, J. Banfi, M. Bizjak, B. Golec, M. Grahornik, K. Keber, V. Kočevar, D. Kos, M. Kosi, N. Makuc, M. Seručnik, P. Svoljšak, B. Šterbenc Svetina.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Programska skupina je pridobila povečanje financiranja v zvezi s pandemijo covid-19, programske raziskave pa so zajele tudi vsebine iz zgodovine epidemij.

V okviru programa so se nadaljevale raziskave zgodovine plemstva v slovenskem prostoru (Čopi, Celjski), razvoja zemljiških gospodstev na območju Tržiča, zgodovine urbanih naselij (Sodražica), cerkvenopravne slovenike, slovenskega uradnega jezika, cenzure v različnih obdobjih, socialne zgodovine medicine, zlasti epidemij, tridesetletne vojne, zgodovine kolektivnih zavesti prve svetovne vojne (begunstvo, vojne vdove in sirote, demografija) in diplomatske zgodovine. Za objavo so se pripravljali prepisi Raigersfeldovih dnevnikov. V raziskave je vključeno tudi področje digitalne humanistike, z njenimi orodji so bile pripravljene spletne zbirke podatkov (Slovenska historična topografija, Centralna kartoteka listin). Večina raziskav je bila objavljenih. Z izbrano programsko tematiko je bila oddana doktorska disertacija in poteka usposabljanje drugega mladega raziskovalca.

Begunci – nikoli dokončana zgodba

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Inštitut za novejšo zgodovino.

Vodja: P. Svoljšak.

Sodelavci: M. Preinfalk, G. Antoličič, A. Rahten; B. Vodopivec, K. Mohar (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta); prof. dr. Božo Repe, doc. dr. Jernej Kosi, izr. prof. dr. Kornelija Ajlec (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); dr. Bojan Godeša (Inštitut za novejšo zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 4. 2021.

Začela so se zaključna dela za znanstveno monografijo, osrednja pozornost je posvečena begunstvu med 1. svetovno vojno ter v času koroškega plebiscita in po njem, obdelane so bile tudi begunska motivika v umetnosti, usoda plemstva po 1. in 2. svetovni vojni ter problematika beguncev v vojnah na tleh nekdanje Jugoslavije.

Zgodovinski atlas slovenskih mest

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Kosi.

Sodelavci: B. Golec, V. Kočevar, M. Preinfalk; J. Fridl (Geografski inštitut Antona Melika); B. Štular (Inštitut za arheologijo); G. Pobežin (Inštitut za kulturno zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Analizirani so bili topografski podatki za Ljubljano v srednjem veku in identificirane njihove lokacije, obdelan je bil franciscejski kataster s poudarkom na stavbah, opravljena je bila transkripcija slovenske oklicne knjige ljubljanske stolne župnije, transkribiran je bil terezijanski kataster za Ljubljano ter zbrani podatki o hišah v ožjem središču Ljubljane v 17. in 18. stoletju. Pripravljajo se kartografske predloge za srednjeveške karte atlasa.

Umetnina kot odsev znanja in povezovanja. Pomen izobrazbe in družbene vpetosti umetnikov in naročnikov v poznem srednjem in zgodnjem novem veku

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: M. Oter Gorenčič (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).

Sodelavci: B. Golec, M. Kosi; G. Bence, A. Furlan, A. Lavrič, B. Resman, H. Seražin (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta); doc. dr. Lilijana Žnidaršič Golec (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Raziskane so bile najzgodnejše omembe umetnikov v slovenskem jeziku, in sicer na podlagi ljubljanske oklicne knjige iz srede 18. stoletja. Izvedena je bila raziskava 42 grbov iz kapele na gradu Turjak in identificirane plemiške družine, katerim so pripadali.

Umetnost v času zatona plemstva: transformacije, translokacije in reinterpretacije

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Filozofska fakulteta ter Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru.

Vodja: T. Košak (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).

Sodelavci: M. Preinfalk; A. Iskra, R. Komič Marn, A. Rakovec, B. Vodopivec, N. Bernik (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta); doc. dr. Franci Lazarini, izr. prof. dr. Polona Vidmar (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru); izr. prof. dr. Igor Sapač (Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Transkribiran je bil rokopis Jožefa barona Erberga o njegovem službovanju na dunajskem dvoru, zbiralo se je gradivo za spremno študijo.

Postimperialne tranzicije in transformacije iz lokalne perspektive: slovenska mejna območja med dvojno monarhijo in nacionalnimi državami (1918–1923)

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoče organizacije: Inštitut za novejšo zgodovino, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Inštitut za narodnostna vprašanja.

Vodja: doc. dr. Jernej Kosi.

Sodelavci: K. Keber, A. Rahten, P. Svovljšak; D. Ličen (Inštitut za slovensko narodopisje); doc. dr. Peter Mikša, izr. prof. dr. Rok Stergar, doc. dr. Žiga Zwitter, izr. prof. dr. Tanja Žigon (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); Neja Blaj Hribar, dr. Filip Čuček, dr. Andrej Studen, dr. Marko Zajc (Inštitut za novejšo zgodovino); doc. dr. Petra Kavrečič (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem); dr. Attila Kovacs (Inštitut za narodnostna vprašanja).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Potekalo je zbiranje digitaliziranega gradiva o delu Pisarne za zasedeno ozemlje v Ljubljani. Analizirano je bilo gradivo za članek o španski gripi v časopisju. Potekala je tudi raziskava slovenskih državnopravnih konceptov v luči razprav o ustavni ureditvi jugoslovanske države.

Ambicije, karierizem, pohlep, prevare: socialno-materialne strategije, prakse in komunikacija družbenih elit na Slovenskem v zgodnjem novem veku

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Znanstveno-raziskovalno središče Koper.

Vodja: D. Kos.

Sodelavci: B. Golec, K. Keber, M. Preinfalk; doc. dr. Dragica Čeč (ZRS Koper).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Začelo se je preučevanje arhivskega gradiva v slovenskih in dunajskih arhivih. Na podlagi dnevnikov Franca Henrika barona Raigersfelda iz let 1735–1759 je potekala analiza socialnih komunikacij. Zaključena je bila raziskava o dvorcu Podšentjur v Podkumu kot večkratni slovenski posebnosti. Potekala je tudi raziskava korespondence iz časa predmarčne dobe kot vira za zdravstveno zgodovino in preživetvene prakse nekaterih plemiških rodbin iz slovenskega prostora.

Kulturni in zgodovinski vidik staranja: izkušnje, reprezentacije, identitete

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Znanstveno-raziskovalno središče Koper.

Sodelujoča organizacija: Inštitut za novejšo zgodovino.

Vodja: dr. Urška Bratož.

Sodelavci: K. Keber, mag. Matic Batič, dr. Dragica Čeč, dr. Tilen Glavina, dr. Borut Klabjan, dr. Gašper Mithans, Alenka Obid, dr. Vojko Pavlin, dr. Claudio Povolo, dr. Rok Svetlič, dr. Tomislav Vignjevič (ZRS Koper); dr. Meta Remec, dr. Andrej Studen (Inštitut za novejšo zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Predmet raziskovalnega dela je bilo gradivo v zvezi s starostniki v Ljubljani v 19. stoletju.

Latinske in nemške kronike na Slovenskem

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: doc. dr. Matej Hriberšek.

Sodelavci: B. Golec, V. Pavlin, M. Preinfalk; M. Ogrin, L. Vidmar (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede); G. Pobežin (Inštitut za kulturno zgodovino); doc. dr. Petra Kramberger, doc. dr. David Movrin, prof. dr. Tone Smolej, izr. prof. dr. Tanja Žigon (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Potekalo je evidentiranje kronik po strokovni literaturi, arhivskih vodnikih in deloma v javnih in zasebnih (cerkvenih) arhivih. Pregledani so bili komentariji k prevodu Fajdigove kronike – poglavje o Sveti Gori. Pripravlja se transkripcija pisem Franca Franza iz tridesetih let 19. stoletja Jožefu baronu Erbergu v Dol.

Likovna umetnost med cenzuro in propagando od srednjega veka do konca prve svetovne vojne

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Vodja: doc. dr. Franci Lazarini.

Sodelavci: M. Kosi, P. Svobljšek; G. Bence, T. Košak, V. Krmelj, M. Oter Gorenčič, N. Vaupotič, B. Vodopivec (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta); izr. prof. dr. Polona Vidmar (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 6. 2017–31. 5. 2020, podaljšano do 31. 12. 2020.

Raziskane so bile reprezentativne zgradbe grofov Celjskih kot oblika dinastične propagande.

Pripravljen je bil članek o umetnosti med cenzuro in propagando v Avstro-Ogrski med 1. svetovno vojno. Rezultati so bili predstavljeni na konferenci, objavljeni v člankih in prirejeni za spletno razstavo.

Toponomastična dediščina Primorske

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Institut Jožef Stefan.

Vodja: M. Bizjak.

Sodelavci: M. Kosi, M. Seručnik; dr. Tome Eftimov, dr. Peter Korošec, dr. Jurij Šilc (Institut Jožef Stefan).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Opravljene so bile arhivske raziskave v Arhivu Republike Slovenije, v Pokrajinskem in Škofijskem arhivu v Kopru ter v Pokrajinskem arhivu v Piranu. Nadaljevalo se je vnašanje v podatkovno bazo in geolociranje paleonimov iz nekaterih objavljenih zbirk virov in iz neobjavljenega arhivskega gradiva. Potekale so priprave za prenovo spletnih strani.

Popis, analiza in vrednotenje primarnih in sekundarnih virov slovenskih raziskovalcev o »posoškem staroverstvu«

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Vodja: A. Ragolič.

Sodelavci: M. Bizjak, M. Mihelič, A. Pleterski (Inštitut za arheologijo); izr. prof. dr. Katja Hrobat Virloget (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem); prof. dr. Cirila Toplak (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2021.

Zbrani so bili arhivski viri in opravljene konzultacije v zvezi z relevantno strokovno literaturo za študijo o poselitveni zgodovini osrednjega dela Soške doline. Začelo se je vrednotenje pridobljenih podatkov s fokusom na poselitvene faze posameznih delov obravnavanega ozemlja.

Pozabljene žrtve prve svetovne vojne – vdove, sirote in vojni invalidi

Vrsta projekta: podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: G. Antoličič.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2022.

Začelo se je sondiranje arhivskega gradiva v Sloveniji, saj zaradi pandemije covid-19 obiski avstrijskih arhivov niso bili mogoči.

WalkOfPeace – Trajnostni razvoj dediščine prve svetovne vojne med Alpami in Jadranom

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-A Slovenija - Italija.

Vodilna organizacija: Posoški razvojni center, Slovenija.

Vodja z ZRC SAZU: P. Svoljšak.

Sodelavci z ZRC SAZU: G. Antoličič, A. Rahten; P. Kolenc (Raziskovalna postaja Nova Gorica); A. Furlan (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2018–31. 10. 2021.

Nadaljevalo se je s prepisom katastrof vojaških pokopališč v Posočju, pripravljena so bila besedila za razstavo in dokumentarni film (skupaj z ERPAC) ter izhodišča za spletno zbirko podatkov.

Zahodna narodnostna meja v luči sprememb časa

Vrsta projekta: projektno financiranje javnih ustanov – Mestna občina Nova Gorica.

Vodja: D. Zuljan Kumar (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Sodelavke: N. Makuc; P. Kolenc (Raziskovalna postaja Nova Gorica); J. Fakin Bajec (Inštitut za kulturne in spominske študije); Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje); A. Di Battista, K. Figelj (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta); P. Testen (Inštitut za kulturno zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2021.

Nadaljevalo se je z evidentiranjem različnega gradiva, pomembnega za slovensko zgodovino in zgodovino zahodnega slovenskega prostora ter z raziskavami gospodarskega in političnega življenja ter kulturno-socialne dinamike preteklega življenja v Trnovskem gozdu. V okviru projekta poteka digitalizacija Tumove zapuščine (Tumova korespondenca).

DARIAH – Digitalna raziskovalna infrastruktura za umetnost in humanistiko

Vrsta: infrastrukturni projekt.

Vodja z ZRC: J. Fridl (Geografski inštitut Antona Melika).

Sodelavca z ZRC SAZU: M. Seručnik; M. Peče (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: od 1. 1. 2013 do preklica.

Člani skupine DARIAH-SI iniciative so sodelovali pri rednih mednarodnih srečanjih in v posamičnih delovnih skupinah in iniciativah, začeli so z urejanjem podatkov prvih treh pilotnih zbirk, ki bodo vnesene v repozitorij. V okviru sekcije za digitalno humanistiko ZRC SAZU je glavnino dela pomenila obnova spletne strani.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **G. Antoličič** je član Koordinacijskega odbora za raziskovanje diplomatske zgodovine (KORDZ) in uredniškega odbora zbirke *Studia Diplomatica Slovenica*.
- **M. Bizjak** je podpredsednik Zveze zgodovinskih društev za Slovenijo; je član Založniškega sveta Založbe ZRC in sourednik elektronske zbirke *SHT – Slovenska historična topografija*.
- **B. Golec** je član sveta Mestnega muzeja Krško. Je član naslednjih uredniških odborov/svetov: knjižnih zbirk *Thesaurus memoriae* (serije: *Dissertationes, Fontes, Opuscula*) in *Biblioteka – Bibliotheka* (SAZU), mednarodne znanstvene revije *Ekonomika i ekohistorija* in revije *Podravina. Časopis za multidisciplinarna istraživanja*, od junija tudi revij *Šolska kronika* in *Arhivi*. Je član mednarodne Komisije za zgodovino in kulturo Nemcev v jugovzhodni Evropi (Kommission für die Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa). Je podpredsednik Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja, vključenega v mednarodno združenje, predsednik nadzornega odbora Slovenskega zgodovinskega društva za novejšo in sodobno zgodovino. Od leta 2020 je predsednik strokovne komisije za arhivsko dejavnost pri Ministrstvu za kulturo RS in kooptirani član vodstva Združenja za preučevanje 18. stoletja v Jugovzhodni Evropi (Gesellschaft zur Erforschung des 18. Jahrhunderts im südöstlichen Europa).
- **M. Grahornik** je sodeloval s Pokrajinskim arhivom Maribor pri izdaji 45. zvezka *Gradiva* za zgodovino Maribora z naslovom *Zapuščinski inventar po Mariji Eleonori grofici Orsini-Rosenberg, roj. grofici Khisl, iz leta 1725*.
- **K. Keber** je sokoordinatorica Historičnega seminarja ZRC SAZU in članica uredniških odborov: revije *Kronika, Historičnega seminarja*, knjižne zbirke *Thesaurus memoriae* (serije: *Dissertationes, Fontes, Opuscula*) ter urednica knjižne zbirke *Obzorja Koroške*, ki jo izdaja Zgodovinsko društvo za Koroško. Je članica Arhivske komisije Vlade RS in terminološka svetovalka za področje zgodovine pri slovarskih sestavkih v *e-SSKJ*.

- **V. Kočevar** je član izvršilnega odbora Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja. Uredil je znanstveno monografijo *Tridesetletna vojna in Slovenci. Evropski konflikt in slovenski prostor v prvi polovici 17. stoletja*.
- **P. Kolenc** je urednica *Izvestja Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici* in sourednica *Goriškega letnika*. Strokovno sodeluje z društvom Planota (Lokve), kjer vodi sekcijo za kulturo, v okviru katere nastaja knjižna zbirka *Besede s Planote*.
- **D. Kos** je član ustanove Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien, Dunaj, Avstrija.
- **M. Kosi** je član delovne skupine za zgodovinske atlase mest (Atlas Working Group) pri Mednarodni komisiji za zgodovino mest (Commission Internationale pour l'Histoire des Villes) ter član Zveze za proučevanje križarskih vojn in latinskega vzhoda (Society for the Study of the Crusades and the Latin East). Je član naslednjih uredniških odborov: knjižne zbirke *Thesaurus memoriae* (serije: *Dissertationes, Fontes, Opuscula*), revije *Kronika* in knjižne zbirke *Castellologica Slovenica* ter sourednik elektronske zbirke *SHT – Slovenska historična topografija*.
- **N. Makuc** je članica uredniškega odbora revije *Goriški letnik: zbornik Goriškega muzeja*. Je dopisna članica Istituto Pio Paschini (Videm, Italija) in redna članica Istituto per gli Incontri Culturali Mitteleuropei – ICM (Gorica, Italija).
- **V. Pavlin** je član Istituto di storia sociale e religiosa (ISSR, Gorica, Italija).
- **M. Preinfalk** je odgovorni urednik znanstvene revije *Kronika* in sourednik zbirke *Castellologica Slovenica*. Je član izvršnega odbora Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja, Koordinacijskega odbora za raziskovanje diplomatske zgodovine (KORDZ) in uredništva serije *Personae* zbirke *Studia diplomatica Slovenica*.
- **A. Rahten** vodi Koordinacijski odbor za raziskovanje diplomatske zgodovine (KORDZ), ki skrbi za knjižno zbirko *Studia diplomatica Slovenica*. Je član uredniških odborov naslednjih znanstvenih revij: *Časopis za suvremenu povijest, Pilar, Studia Historica Slovenica* in *International Journal of Diplomacy and Economy* ter knjižne zbirke *Mednarodno pravo*. Je član senata in habilitacijske komisije Filozofske fakultete Univerze v Mariboru,
- **M. Seručnik** je član Koordinacijskega odbora za raziskovanje diplomatske zgodovine (KORDZ), urednik inštitutskih spletnih strani, sourednik elektronske zbirke *SHT – Slovenska historična topografija* ter soskrbnik inštitutske knjižnice.
- **P. Svolfšak** je predsednica Upravnega odbora Inštituta za novejšo zgodovino, članica Upravnega odbora ZRC SAZU in podpredsednica Upravnega odbora ustanove Fundacija Poti miru v Posočju. Je članica Koordinacijskega odbora za raziskovanje diplomatske zgodovine (KORDZ), uredništva zbirke *Studia diplomatica Slovenica* in članica Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (University of Pittsburgh, Pittsburgh, ZDA). Je vodja delovne skupine za pripravo vpisa Poti miru na Unescov seznam svetovne dediščine. Je članica Zgodovinskega odseka Slovenske matice. Je soskrbnica inštitutskega profila Facebook in članica komisije ZRC SAZU za izbor *Besede leta*.
- **B. Šterbenc Svetina** je glavna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona* in tehnična urednica revije *Kronika*. Bila je sourednica publikacije *Poročilo o delu – Znanstvenoraziskovalni center SAZU*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Posvet o Simonu Rutarju in Beneški Sloveniji**. Soorganizator Slovenska matica, Ljubljana, 2. 9.
- **Visual Arts between Censorship in the Habsburg Lands**. Mednarodna konferenca. Soorganizator: Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, 2.10., spletni dogodek.
- **Koroška kot diplomatski problem**. 2. slovensko-avstrijska konferenca o diplomatski zgodovini. Soorganizatorji: Avstrijski kulturni forum, Občina Mežica, Koordinacijski odbor za raziskovanje diplomatske zgodovine, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, ICPE, 6. 10., spletni dogodek.
- **Stoletnica rapalske pogodbe**. Strokovni posvet. Soorganizatorja: Park vojaške zgodovine Pivka, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, 11. 11., spletni dogodek.
- **A Decade of Slovenian Anxiety: (1918–1929)**. Organizacija in izvedba panela na *2020 Annual Convention of ASEES*, 14. 11., spletni dogodek.
- **Stoletnica smrti feldmaršala Borojevića**. Strokovni posvet. Soorganizatorja: Park vojaške zgodovine Pivka, Muzej novejšje zgodovine Slovenije, 9. 12., spletni dogodek.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Na inštitutu v Ljubljani in njegovi izpostavi v Novi Gorici je obsežna tematska knjižnica za vprašanja slovenske zgodovine. V Ljubljani se hrani tudi znanstveni del rokopisne in knjižne zapuščine Franca in Milka Kosa ter Boža Otorepca, pa tudi Staneta Grande in Darje Mihelič, v Novi Gorici pa Henrika Tume.

V letu 2020 je bilo v knjižnico inštituta v Ljubljani vpisanih 89 monografij in 74 zvezkov periodike, v knjižnico novogoriške izpostave pa 122 monografij in 19 zvezkov periodike.

Knjižnica v Novi Gorici ima na novo katalogiziranih 141 enot, inventariziranih je bilo 21 enot drobnega tiska goriškega (primorskega) domoznanstva ter 98 enot preostalega, predvsem periodičnega tiska, ki se postopoma vključuje v vzajemno katalogizacijo.

Centralna kartoteka srednjeveških listin (CKSL)

CKSL je zbirka listinskih virov, ki pokriva slovensko ozemlje v obdobju srednjega veka (do okvirno leta 1500). Nastajala je v letih 1975–1995 pod vodstvom pokojnega dr. Boža Otorepca in obsega okoli 6300 tipkopisnih transkripcij listin na kartotečnih listkih.

Poteka digitalizacija obstoječe zbirke, v dolgoročnem načrtu pa je tudi vsebinska dopolnitev in izdelava sodobne podatkovne baze, dostopne na spletu, ki bo vsebovala vse poznane srednjeveške listine, ki se kakor koli nanašajo na slovensko ozemlje.

Slovenska historična topografija (SHT)

SHT je podatkovna zbirka omemb krajevnih imen v zgodovinskih virih in kot taka osnovni pripomoček pri identifikaciji toponimov, na katere naletimo v najrazličnejših srednjeveških virih. Obenem omogoča različne raziskave na področju krajevnih imen, nudi pregled ohranjenih zgodovinskih virov za posamezni kraj idr. Zbirka, ki temelji na gradivu, zbranim v okviru dolgoletnih raziskav akademika Milka Kosa in dr. Pavleta Blaznika, je zasnovana kot spletna aplikacija (<https://topografija.zrc-sazu.si>) in je bila med 2011 in 2015 razvita v okviru projekta *Slovenski toponimi v času in prostoru (Historična topografija Slovenije od srednjega veka do 19. stoletja)*. Postopno se dopolnjuje s podatkovnimi korpusi za posamezne dele slovenskega ozemlja. Trenutno je v zaključni fazi razširitev podatkovne baze na ozemlje Primorske v okviru projekta *Toponomastična dediščina Primorske*.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Grad Turjak**. Uredili Mija Oter Gorenčič, Renata Komić Marn, Miha Preinfalk. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Castellologica Slovenica 2).
- **István Széchenyi. Iz vizije v dejanja**. Uredil Gregor Antoličič. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, soizdajatelj Balassijev inštitut / Balassi Intézet.
- Boris Golec, **Slovenska posebnost – dvorec Podšentjur v Podkumu. Od nenavadnega nastanka do desetih rodov rodbine Čop**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Thesaurus memoriae. Dissertationes 14).
- **Tridesetletna vojna in Slovenci. Evropski konflikt in slovenski prostor v prvi polovici 17. stoletja**. Uredil Vanja Kočever. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Ljubljanski kongres 1821. Diplomatskozgodovinska študija Vladimirja Šenka – znanstvenokritična izdaja**. Uredili Andrej Rahten, Gregor Antoličič in Oskar Mulej. Celovec - Ljubljana - Dunaj: Mohorjeva založba, soizdajatelj ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa, Muzej in galerije Mesta Ljubljane, Center za evropsko prihodnost (Studia diplomatica Slovenica, Monographiae 5).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Bayerische Akademie der Wissenschaften, Bayerische Landesbibliothek in Institut für Österreichische Geschichtsforschung, München, Nemčija: M. Bizjak, raziskovalno sodelovanje.
- Commission Internationale pour l'Histoire des Villes: M. Kosi, član delovne skupine za zgodovinske atlase mest.
- Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvaška: M. Preinfalk, sodelovanje pri mednarodnem projektu *Tranzicija hrvatskih elita iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu*.
- Institut für den Donauraum und Mitteleuropa, Dunaj, Avstrija: G. Antoličič, raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: D. Kos, raziskovalno in publicistično sodelovanje.
- Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Krakov, Poljska: P. Svoljšak, raziskovalno in projektno sodelovanje.
- International Society for Eighteenth-Century Studies, Gradec, Avstrija: B. Golec, raziskovalno sodelovanje.
- International Society for First World War Studies: P. Svoljšak, raziskovalno sodelovanje.
- Istituto per gli Incontri Culturali Mitteleuropei, Gorica, Italija: N. Makuc, raziskovalno sodelovanje.
- Sveučilište Jurja Dobrile, Pulj, Hrvaška: K. Keber, P. Svoljšak, raziskovalno sodelovanje.
- Wiener Stadt- und Landesarchiv, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Universität Wien, Institut für Osteuropäische Geschichte: G. Antoličič, A. Rahten, P. Svoljšak, projektno sodelovanje.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Gregor Antoličič

- Sodelovanje na strokovnem posvetu *Stoletnica smrti feldmaršala Borojevića*, 9. 12., spletni dogodek
- *Anton Korošec in habsburška dinastija*. Predavanje na *Koroščevem simpoziju*, 14. 12., spletni dogodek

Matjaž Grahornik

- *Stare knjižne zbirke na Ruškem*. Referat na *7. Glazerjevem posvetu: Zasebne knjižnice*, Selnica ob Dravi, 16. 10.

Katarina Keber

- *Survival in peril: healthcare and social consequences of WWI for the Slovenes*. Predavanje na 52. letni konvenciji Združenja za slovanske, vzhodnoevropske in evrazijske študije *Anxiety&Rebellion*, tematski sklop *A Decade of Slovenian Anxiety (1918-1929)*, 14. 11., spletni dogodek.

Miha Kosi

- *Representative Buildings of the Counts of Cilli - an Expression of Dynastic propaganda*. Predavanje na mednarodni konferenci *Visual Arts Between Censorship and Propaganda in the Habsburg Lands*, 2. 10., spletni dogodek, <https://us02web.zoom.us/j/84239508775>.

Neva Makuc

- *Goriška v novem veku – identiteta večjezične in obmejne dežele*. Vabljeni predavanje na gradu Kromberk, Nova Gorica, 18. 2.

Miha Preinfalk

- *Jožef Kalasanc baron Erberg in dunajski dvor: vzori, vplivi, spomini*. Predavanje v okviru znanstvene delavnice *Staro in novo v plemiških rezidencah: adaptacije, prenosi in nove namembnosti*, Ljubljana, 22. 6.
- *Med dolgovi in družino: oporoka Herbarda Turjaškega*. Predavanje na znanstvenem posvetu ob razstavi *Knjiga, znanje, razum: od protestantizma do razsvetljenstva (1500–1800)*, Ljubljana, 7. 10.
- *From the emperor to the king: nobility in Slovenia after 1918 and its uncertain social position*. Predavanje na 52. letni konvenciji Združenja za slovanske, vzhodnoevropske & evrazijske študije *Anxiety & Rebellion*, tematski sklop *A Decade of Slovenian Anxiety: (1918–1929)*, 14. 11., spletni dogodek.

Andrej Rahten

- *Zwei Brüder zwischen zwei Staaten. Die Tätigkeit von Ivan Švegel und Viktor Schwegel bezüglich der Kärntner Frage 1918–1920*. Predavanje na znanstvenem simpoziju *100 Jahre Kärntner Volksabstimmung: Plebiszite als Akt der nationalen Selbstbestimmung*, Celovec, Avstrija, 10. 9.
- *Die Kärntner Volksabstimmung im Lichte der ersten slowenisch-österreichischen Auseinandersetzungen auf der internationalen Ebene*. Predavanje na mednarodnem simpoziju *Arbeit und Demokratie. Vergangenheit – Gegenwart – Zukunft*, Celovec, Avstrija, 24. 9.
- *Slovenci in versajski sistem*. Predavanje na posvetu *Stoletnica rapalske pogodbe*, 11. 11., spletni dogodek, https://www.youtube.com/watch?v=UDuMQaU_8R0&feature=youtu.be.

Petra Svoljšak

- *Art between Censorship and Propaganda during the First World War*. Referat na mednarodni znanstveni konferenci *Visual Arts between Censorship in the Habsburg Lands*, 2. 10., spletni dogodek, <https://us02web.zoom.us/j/84239508775>.
- Sodelovanje na strokovnem posvetu *Stoletnica smrti feldmaršala Borojevića*, 9. 12., spletni dogodek, <https://www.youtube.com/watch?v=axlA6-0bnll>.
- *Censorship in the Austrian Empire during the Great War*. Vabljeno predavanje na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Puli, 17. 12., spletni dogodek, <https://ovh.unipu.hr/b/dfo-26k-4we>.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Gregor Antoličič

- Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv; Kriegsarchiv), Dunaj, Avstrija, 12.–17. 7.: raziskovalno delo.

Matjaž Bizjak

- Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija, 20.–24. 1.: raziskovalno delo.

Boris Golec

- Archiv der Diözese Gurk, Celovec, Avstrija, 1. 7.: raziskovalno delo.
- Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija, 7. 10.: raziskovalno delo.

Matjaž Grahornik

- Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija, 8. in 22. 1., 5. in 19. 2., 4. 3., 22. 7., 30. 9.: raziskovalno delo.

Dušan Kos

- Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Finanzarchiv, Allgemeine Verwaltungsarchiv), Dunaj, Avstrija, 26.–30. 1., 1.–9. 9. in 14.–25. 9.: raziskovalno delo.

Miha Kosi

- Österreichische Nationalbibliothek, Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Hofkammerarchiv), Dunaj, Avstrija, 7.–12. 6.: raziskovalno delo;
- Archiv der Diözese Gurk, Celovec, Avstrija, 15. 1. in 22.–23. 6.: raziskovalno delo;
- Dediščina grofov Celjskih, Posotelje in Posavje, 7.–11. 9.: terensko delo.

Miha Preinfalk

- Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Kriegsarchiv in Allgemeines Verwaltungsarchiv), Dunaj, Avstrija, 20.–24. 7.: raziskovalno delo.

PEDAGOŠKO DELO

Boris Golec

- *Zgodovina institucij*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Miha Kosi

- *Zgodovina srednjega veka*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Zgodovina* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

Neva Makuc

- *Zgodovina historiografije*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Uvod v študij zgodovine*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Andrej Rahten

- *Novejša slovenska zgodovina*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Zgodovina* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.
- *Novejša neevropska zgodovina*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Zgodovina* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.
- *Kulturna zgodovina (novejša)*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Zgodovina* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.

Petra Svoljšak

- *Svetovne vojne 20. stoletja*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Zgodovina nasilja*. Predavanja v okviru modula *Kulturna zgodovina*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Dvajseto stoletje – stoletje globalizacije*. Predavanja za 1. letnik podiplomskega študijskega programa na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Boris Golec

- Lara Ošterbenk, diplomsko delo, Oddelek za zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Katarina Keber

- Blaž Štangelj, doktorski študij (somentorica), doktorski študijski program *Humanistika in družboslovje – Zgodovina*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Alema Hađić, magistrsko delo (somentorica), Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (zagovor 22. 9.).

Miha Kosi

- Jaka Banfi (mladi raziskovalec), doktorski študij, doktorski študijski program *Humanistika in družboslovje – Zgodovina*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Miha Preinfalk

- Miha Markelj, doktorska disertacija (somentor), študijski program *Zgodovina Evrope in Sredozemlja*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 29. 5.).
- Matjaž Grahornik (mladi raziskovalec), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Andrej Rahten

- Nina Steinbacher, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Petra Svoljšak

- Ana Čič, doktorski študij (somentorica), Podiplomska šola ZRC, Ljubljana.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://zimk.zrc-sazu.si/sl#v>

SUMMARY

The Milko Kos Historical Institute is a central Slovenian institute for the study of Slovenian social and economic history from the Middle Ages to the collapse of the Habsburg Monarchy. Its research focuses on critical source editions, topography and colonisation, economic and social history, history of the 19th and the first half of the 20th century, with an emphasis on the history of the First World War and diplomatic history. In 2020, scholars conducted research within the framework of two research programmes (Basic Research in Slovenian Cultural Past, The Past of North-Eastern Slovenia among Slovenian Historical lands and in Interaction with the European Neighbourhood), one infrastructure programme and 15 research projects, including one cross-boarding project and two funded projects. In 2020, the research programme Basic Research in Slovenian Cultural Past was expanded to include the field of historical epidemics due to the covid-19 programme expansion.

The Institute publishes three book series: *Thesaurus Memoriae* with three editions - *Dissertationes*, *Fontes* and *Opuscula*; *Studia diplomatica Slovenica* with three series: *Fontes*, *Monographiae* and *Persona* and in cooperation with the France Stele Institute of Art History the series *Castellologica Slovenica*. In 2020, the Institute published four monographs: *Grad Turjak* (ed. Mija Oter Gorenčič, Renata Komič Marn, Miha Preinfalk), *István Szécheny. Iz vizije v dejanja* (ed. Gregor Antoličič), *Boris Golec, Slovenska posebnost - dvorec Podšentjur v Podkumu. Od nenavadnega nastanka do desetih rodov rodbine Čop, Tridesetletna vojna in Slovenci. Evropski konflikt in slovenski prostor v prvi polovici 17. stoletja* (ed. Vanja Kočevar) and co-publisher of the monograph *Ljubljanski kongres 1821, Diplomatskozgodovinska študija Vladimirja Šenka - znanstvenokritična izdaja* (ed. Gregor Antoličič, Oskar Mulej, Andrej Rahten), *Celovec: Mohorjeva d. o. o. (Studia Diplomatica Slovenica)*.

The Institute's researchers collaborate on the New Slovenian Biographical Lexicon as editors and authors.

The Institute has (co-)organised six online (zoom) conferences: *Posvet o Simonu Rutarju in Beneški Sloveniji* (2. 9.), *Visual Arts between censorship in Habsburg Lands* (2. 10.), *Koroška kot diplomatski problem. 2. slovensko-avstrijska konferenca o diplomatski zgodovini* (6. 10.), *Stoletnica rapalske pogodbe* (11. 11), *A decade of Slovenian Anxiety: (1918–1929)* (14. 11), *Stoletnica smrti feldmaršala Borojevića* (9. 12). The researchers cooperate with many European research institutes, archives and universities and create the networks for applying for European project funds. They participate in the conferences in Slovenia and abroad, because of the pandemic the conferences were organised mainly online. The Institute cooperates with the Ministry of Foreign Affairs and Austrian Embassy (Cultural Forum) in Ljubljana in organising bilateral conferences on the history of diplomacy. The Institute cooperates with Slovenian municipalities, museums and the Slovenina Post as a consultant for commemorative stamps. Many researchers participate in undergraduate and postgraduate studies at the Slovenian Universities in Ljubljana, Maribor, Koper and Nova Gorica and at the Postgraduate School of the ZRC.

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

ZNANSTVENI SVET

Do 15. 12.: izr. član SAZU prof. ddr. Janez Höfler, akad. izr. prof. dr. Milček Komelj, doc. dr. Tina Košak, doc. dr. Franci Lazarini, prof. dr. Oto Luthar, doc. dr. Mija Oter Gorenčič (predsednica), doc. dr. Helena Seražin (podpredsednica; predsednica).

Od 15. 12.: dr. Gorazd Bence, akad. prof. ddr. Janez Höfler, akad. izr. prof. dr. Milček Komelj, doc. dr. Katarina Mohar (podpredsednica), doc. dr. Mija Oter Gorenčič, doc. dr. Helena Seražin (predsednica), izr. prof. dr. Polona Vidmar.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnika: prof. dr. Oto Luthar; doc. dr. Mija Oter Gorenčič.

Znanstvena svetnica: doc. dr. Helena Seražin.

Višji znanstveni sodelavki: doc. dr. Mija Oter Gorenčič, izr. prof. dr. Polona Vidmar.

Znanstveni sodelavci: dr. Renata Komić Marn, doc. dr. Tina Košak, doc. dr. Franci Lazarini, doc. dr. Katarina Mohar.

Asistenti z doktoratom: dr. Gorazd Bence, dr. Alenka Di Battista, dr. Simona Kostanjšek Brglez, dr. Barbara Vodopivec.

Višja strokovnoraziskovalna asistentka: Vesna Krmelj.

Asistentke, mlade raziskovalke: Tina Bratuša, Manuela Dajnko, Klavdija Figelj, Anja Iskra.

Vodilni strokovni sodelavec: Andrej Furlan.

Višji strokovni sodelavec: Nejc Bernik.

Strokovni sodelavki: mag. Andreja Rakovec, Nika Vaupotič.

Upokojena sodelavca: dr. Ana Lavrič, dr. Blaž Resman.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: M. Oter Gorenčič.

Sodelavci: G. Bence, T. Bratuša, M. Ciglencički, A. Iskra, R. Komič Marn, S. Kostanjšek Brglez, T. Košak, F. Lazarini, K. Mohar, M. Oter Gorenčič, A. Rakovec, H. Seražin, P. Vidmar, B. Vodopivec; dr. Ana Lavrič, dr. Blaž Resman (zunanja sodelavca, v. p.).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Vsebinsko so raziskave pokrile čas od srednjega veka do vključno sodobne umetnosti in obravnavale ikonografijo, umetnostno naročništvo, slogovne primerjave, atribuiranje in datiranje, umetnostni trg, provenienco, recepcijo, kontekst ozadja nastanka umetnin idr. Člani programske skupine so objavili več izvirnih znanstvenih prispevkov, izvedli več predavanj na znanstvenih srečanjih in objavili nekaj monografskih publikacij. Organizirane so bile tri mednarodne konference.

Umetnina kot odsev znanja in povezovanja. Pomen izobrazbe in družbene vpetosti umetnikov in naročnikov v poznem srednjem in zgodnjem novem veku

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: M. Oter Gorenčič.

Sodelavci: G. Bence, A. Furlan, H. Seražin; B. Golec, M. Kosi (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); doc. dr. Lilijana Žnidaršič Golec (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); dr. Ana Lavrič, dr. Blaž Resman (zunanja sodelavca, v. p.).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Organizirani sta bili dve interni delavnici. Člani projektne skupine so v letu 2020 objavili štiri izvirne znanstvene članke in štiri samostojne znanstvene prispevke v monografski publikaciji, izvedli pa so tudi dve predavanji na mednarodnih znanstvenih konferencah v tujini.

Begunci – nikoli dokončana zgodba

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Inštitut za novejšo zgodovino.

Vodja: P. Svoltjšak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Sodelavci: K. Mohar, B. Vodopivec; M. Preinfalk, G. Antoličič, A. Rahten (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); prof. dr. Božo Repe, doc. dr. Jernej Kosi (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); doc. dr. Bojan Godeša (Inštitut za novejšo zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 4. 2021.

V okviru raziskovalnega projekta so se nadaljevale raziskave beguncev v likovni umetnosti in vizualni propagandi prve svetovne vojne na Slovenskem. Nadaljevale so se analize množičnih medijev, kot so razglednice, plakati in periodični tiski, ki so izhajali na Slovenskem, ter analize umetnostnih razstav in likovnega ustvarjanja domačih umetnikov v času prve svetovne vojne.

Umetnost v času zatona plemstva: transformacije, translokacije in reinterpretacije

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Filozofska fakulteta ter Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo (Univerza v Mariboru).

Vodja: T. Košak.

Sodelavci: A. Iskra, R. Komič Marn, A. Rakovec, B. Vodopivec, N. Bernik; M. Preinfalk (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); doc. dr. Franci Lazarini, izr. prof. dr. Polona Vidmar (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru); izr. prof. dr. Igor Sapač (Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Raziskave so se nadaljevale (arhivske raziskave, delo v knjižnicah in terensko delo so bili sicer zaradi epidemije zelo okrnjeni). Prvi rezultati članov projektne skupine so bili predstavljeni z referati in na vabljenih predavanjih, objavljeni so bili že prvi znanstveni in strokovni prispevki. Zasnovan in programiran je bil spletni portal o gradovih in njihovih funkcijah, pripravljeni so prvi teksti zanj. Izvedena je bila prva projektna delavnica z vabljenimi gosti (*Staro in novo v plemiških rezidencah: adaptacije, prenosi in nove namembnosti*, ZRC SAZU, 22. 6.).

Transformacije – iz materialnega v virtualno. Digitalni korpus stenskega slikarstva –nove razsežnosti raziskav srednjeveške umetnosti v Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: M. Oter Gorenčič.

Sodelavci: G. Bence, A. Iskra, K. Mohar, N. Bernik; doc. dr. Gašper Cerkovnik, Anabelle Križnar, Sara Turk (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V prvih štirih mesecih projekta je bila v skladu z načrti izvedena interna delavnica članov projektne skupine, opravljeno je bilo vse potrebno delo za vzpostavitev spletnega portala *Corpus picturarum muralium medii aevi*. Izvedeno je bilo tudi predavanje na znanstvenem simpoziju in objavljen samostojni znanstveni prispevek v znanstveni monografiji.

Koprska Pretorska palača: podoba, pomen in namen

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoča organizacija: ZVKDS OE Piran.

Vodja: doc. dr. Renata Novak Klemenčič.

Sodelavci: H. Seražin; G. Pobežin (Inštitut za kulturno zgodovino); Mojca Kovač (ZVKDS OE Piran); Ana Jenko Kovačič, David Kabalin, dr. Dušan Mlacović (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Projekt je namenjen temeljnim raziskavam Pretorske palače ter njeni umestitvi v prostor in razvoju mesta Koper skozi čas, kar služi kot model za raziskave historičnih mest s pomočjo digitalne humanistike. Začelo se je raziskovalno delo, zbiranje gradiva po knjižnicah in arhivih ter terensko delo. V pripravi je bila spletna stran projekta in vsebine zanjo.

Likovna umetnost med cenzuro in propagando od srednjega veka do konca prve svetovne vojne

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Vodja: doc. dr. Franci Lazarini.

Sodelavci: G. Bence, T. Košak, V. Krmelj, M. Oter Gorenčič, N. Vaupotič, B. Vodopivec; M. Kosi, P. Svöljšak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); doc. dr. Martin Bele, izr. prof. dr. Polona Vidmar (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 6. 2017–31. 5. 2020, podaljšano do 31. 12. 2020.

Raziskave cenzure in propagande v likovni umetnosti od srednjega veka do konca prve svetovne vojne so bile v tem letu zaključene. Organizirana je bila mednarodna konferenca, izšla je tematska številka *Acta historiae artis Slovenica* z objavo končnih rezultatov projektnih raziskav, pripravljena je bila razstava o cenzuri in propagandi v likovni umetnosti med prvo svetovno vojno.

European Women's Remembrance – REWOMEN [Spomin na evropske ženske – REWOMEN]

Vrsta projekta: mednarodni projekt programa Europe for Citizens, podprogram European Remembrance (618293-CITIZ-1-2020-1-RS-CITIZ-REMEM).

Vodilna organizacija: Arhiv Vojvodine, Novi Sad, Srbija.

Sodelujoče organizacije: Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru; Galerija mesta Ptuj; Zavod za turizem Ptuj; Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož; Fundacija Novi Sad 2021 – evropska prestolnica kulture, Novi Sad, Srbija; The Initiative for Rightfulness, Innovation and Democratic Act, Novi Sad, Srbija; SOS ženski centar, Novi Sad, Srbija; Ženska alijansa za razvoj, Nikšić, Srbija; Ženske študije i istraživanja, Novi Sad, Srbija; Polyplanity, Atene, Grčija; Amaka astiki mi kordoskopiki etai pia, Atene, Grčija; Agorà Società Cooperativa Sociale, Genova, Italija; Pertej barrierave, Tirana, Albanija; Fundacija Łodzki Szlak Kobiet, Łodz, Poljska; Multicultural city e.V., Berlin, Nemčija; Stichting Tumba, Leeuwarden, Nizozemska; Institut des Croisements, Villeurbanne, Francija.

Vodja z ZRC SAZU: H. Seražin.

Sodelavka z ZRC SAZU: B. Vodopivec.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–1. 7. 2022.

Projekt je namenjen raziskovanju in s predstavitvijo rezultatov v obliki potujoče razstave osveščanju javnosti o vlogi in pomenu žensk in njihovih dosežkov v zgodovini, saj so v uradni zgodovinski naraciji in pojavnosti pogosto nevidne. Potekala so usklajevanja glede načrta dela in vsebinske priprave na prvo mednarodno delavnico in potujočo razstavo.

Mapiranje urbanih prostorov slovenskih mest v zgodovinskem okviru. Modernistična Nova Gorica in njeni konteksti

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Občina Nova Gorica, SAZU.

Sodelujoči organizaciji: Filozofska fakulteta ter Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko (Univerza v Mariboru).

Vodja: H. Seražin.

Sodelavci: N. Bernik, M. Dajnko, A. Di Battista, K. Figelj, K. Mohar, B. Vodopivec; doc. dr. Franci Lazarini (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru); prof. dr. Marjan Heričko, Alen Rajšp (Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 10. 2020.

Nadaljevalo se je raziskovalno delo v arhivih, knjižnicah in na terenu ter zbiranje fotografskega gradiva, namenjenega vsebinam za spletno stran <http://www.novagoricaart.si> in pripravi strokovne monografije o stanovanjski arhitekturi v Novi Gorici v zbirki *Umetnine v žepu*. Izšle so štiri knjige: *Umetnost na stičišču kultur. Umetnostnozgodovinski oris Mestne občine Nova Gorica* (ur. H. Seražin) in njen angleški prevod (ur. H. Seražin in K. Mohar), *Art at a Cultural Crossroads. The Municipality of Nova Gorica* (ur. H. Seražin in K. Mohar) in zbornik prispevkov z mednarodne znanstvene konference *Mapiranje prostorov modernističnih mest v kontekstu načel CIAM-ove Atenske listine* (ur. K. Mohar in B. Vodopivec), ki je bila v inštitutski organizaciji namesto marca (odpoved zaradi karantene) izvedena med 26. in 28. 8. v Novi Gorici delno *in situ*, delno preko spletnega orodja Zoom; na njej so rezultate svojih raziskav predstavili tudi člani projektne skupine. Izdelana je bila virtualna vizualizacija nastanka Nove Gorice (N. Bernik). Rezultati projekta so bili javno predstavljeni 29. 9. v veliki dvorani občinske stavbe v Novi Gorici.

Digitalizacija judovske dediščine v Sloveniji

Vrsta projekta: bilateralni projekt Izrael-Slovenija.

Slovenska partnerja: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU in Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Izraelski partner: Center for Jewish Art, Hebrew University of Jerusalem, Izrael.

Vodja: izr. prof. Polonca Vidmar (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru).

Sodelavci: G. Bence, N. Bernik, K. Mohar; O. Luthar (Inštitut za kulturne in spominske študije); M. Hrvatina (Geografski inštitut Antona Melika); izr. prof. dr. Andrej Hozjan, doc. dr. Aleš Maver, doc. dr. Tone Ravnikar (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2018–31. 8. 2020.

Nadaljevalo se je dokumentiranje judovske dediščine v Sloveniji in vnašanje podatkov v digitalne indekse. Raziskovalci so se posvetili preučevanju podobe Judov v likovni umetnosti in literaturi, naseljevanju Judov na Slovenskem ter preučevanju judovske dediščine med drugo svetovno vojno in po njej. Pripravili so pregled stanja raziskav in izdali monografijo.

»Moč žensk«. Uveljavljanje žensk pri ohranjanju naravne in kulturne dediščine na Finskem in v Sloveniji po letu 1918

Vrsta projekta: bilateralni projekt.

Finski partner: Univerza v Helsinkih, Oddelek za študije kultur.

Vodja: B. Vodopivec.

Sodelavci: K. Mohar, H. Seražin; dr. Viktor Pál (Univerza v Helsinkih, Oddelek za študije kultur).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022.

Zaradi epidemije covid-19 v času poročanja izmenjave niso potekale. Preko elektronskih medijev je bil zasnovan program izmenjave v Sloveniji v letu 2021. Opredeljena so bila vsebinska izhodišča za prijavo skupnega evropskega projekta na program *Obzorje Evropa*, kar je eden od namenov bilateralnega sodelovanja.

Walk Of Peace – Trajnostni razvoj dediščine prve svetovne vojne med Alpami in Jadranom

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-A Slovenija - Italija.

Vodilna organizacija: Posoški razvojni center, Slovenija.

Vodja z ZRC SAZU: P. Svoljšak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Sodelavci z ZRC SAZU: A. Furlan; G. Antoličič, A. Rahten (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); P. Kolenc (Raziskovalna postaja Nova Gorica).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2018–31. 10. 2021.

Sodelavec z inštituta je bil v projektu udeležen kot oblikovalec.

Umetnost za turizem. Umetnostnozgodovinske vsebine kot podlaga razvoju trajnostnega turizma Vzhodne Slovenije

Vrsta projekta: projekt evropskih strukturnih in investicijskih skladov, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodja: S. Kostanjšek Brglez.

Obdobje trajanja: 1. 4. 2019–31. 3. 2022.

Sistematično se je raziskovala umetnostna dediščina dela kohezijske regije Vzhodna Slovenija s poudarkom na območju upravne enote Slovenska Bistrica in mesta Slovenska Bistrica. Rezultati raziskav so bili predstavljeni v strokovnih, znanstvenih in poljudnih člankih. Vsebine bodo uporabljene pri pripravi umetnostne topografije in razvoju itinerarijev. V stalno turistično ponudbo turistične agencije Sajko turizem, ki je partner projekta, sta bila umeščena dva itinerarija: *Jernejeva pot in Slovenska Bistrica* ter *Kulturni in naravni biseri Pohorja, Haloz in Dravinjske doline*, realiziran pa je bil del itinerarija *Po poti plemstva: dediščina plemiških družin in imenitnejših meščanov v Slovenski Bistrici*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Zbiranje dokumentarnega gradiva za umetnostno zgodovino slovenskega ozemlja

Potekalo je redno dopolnjevanje topografske baze spomenikov, kartoteke in baze umetnikov, specialnih kartotek in baz ter fototeke. Podatki so se zbirali po literaturi in arhivih ter s terenskim delom. Ob kartotečnih evidencah se je nadgrajevala računalniško vodena dokumentacija. Fotodokumentarno delo na terenu je obogatilo fototeko za več tisoč posnetkov (predvsem v digitalni obliki). Delo je potekalo zlasti v okviru naslednjih podatkovnih zbirk: leksikon umetnikov, ikonografija, umetnostni spomeniki Slovenije, korpusi, virtualna knjižnica Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta.

Potekalo je zbiranje podatkov in dokumentiranje umetnostnih spomenikov na terenu ter arhivsko delo. Priprava arhitekturnih posnetkov na terenu je bila omejena predvsem na sakralne stavbe (cerkve; N. Bernik). Po že ustaljeni metodologiji fototopografske dokumentacije se je za potrebe raziskovalnih, razstavnih in izdajateljskih projektov nadaljevalo terensko dokumentiranje po upravnih enotah (Slovenska Bistrica, Tržič). Izdelan je bil 3D model Ravnikarjevih stanovanjskih blokov v Novi Gorici, na podlagi katerega je bila izdelana video animacija nastanka Nove Gorice in rekonstrukcije razvoja gradnje Ravnikarjevih stanovanjskih blokov (N. Bernik). Izdelan je bil 3D urbanistični model občine Nova Gorica s Solkanom (N. Bernik). S pomočjo starih morfoloških kart in zračnih posnetkov so bile izdelane plastnice urbanističnega razvoja mesta Nova Gorica s Solkanom (1945, 1957, 1963, 2020; N. Bernik). V okviru projekta *Umetnost v času zatona plemstva: transformacije, translokacije in interpretacije* je potekalo fotografiranje grajske kapele sv. Jurija na Ljubljanskem gradu s 360° kamero (N. Bernik).

- **G. Bence** je tehnični urednik knjižne zbirke *Umetnine v žepu*.
- **A. Furlan** je član uredniškega odbora revije *Umetnostna kronika*.
- **R. Komič Marn** je glavna urednica revije *Umetnostna kronika*, je članica uredniškega odbora revije *Acta historiae artis Slovenica* in sourednica znanstvene monografije *Grad Turjak*.
- **T. Košak** je članica izvršnega odbora Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva, članica uredniškega odbora ter glavna urednica revije *Acta historiae artis Slovenica* in članica uredniškega odbora knjižne serije *Castellologica Slovenica*.
- **F. Lazarini** je član nadzornega odbora Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva ter uredniških odborov zbirke *Castellologica Slovenica* in revije *Umetnostna kronika*. Bil je gostujoči urednik tematske številke *Acta historiae artis Slovenica*, 25/2.
- **K. Mohar** je članica uredniškega odbora revije *Acta historiae artis Slovenica*. Bila je sourednica strokovnih monografij *Art at a Cultural Crossroads. The Municipality of Nova Gorica* in *Art at a Cultural Crossroads. Art historical outline of the Nova Gorica Municipality*.
- **M. Oter Gorenčič** je članica uredniškega odbora revij *Acta historiae artis Slovenica* in *Umetnostna kronika*, predsednica Znanstvenega sveta ZRC SAZU, članica izvršnega odbora Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva, uredniškega odbora zbirke *Thought, Society, Culture. Slovenian and South Eastern European Perspectives* založbe Peter Lang in mednarodnega znanstvenega komiteja zbirke *Analecta Cartusiana*; je sourednica znanstvene monografije *Grad Turjak* in lokalna sourednica revije *RIHA Journal*.
- **A. Rakovec** je področna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona*, urednica spletnega portala *Likovna umetnost v prostoru mesta Maribor* in pomočnica glavne urednice revije *Umetnostna kronika*.
- **H. Seražin** je članica mednarodnega uredniškega odbora revije *Res Mobilis*, lokalna sourednica revije *RIHA Journal* in članica uredniškega odbora revije *Acta historiae artis Slovenica*, glavna urednica in članica uredniškega odbora zbirke *Umetnostna topografija Slovenije*, članica mednarodnega uredniškega odbora e-zbirke *Women's Creativity* ter njena glavna in odgovorna urednica, področna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona*, urednica strokovnih monografij *Umetnost na stičišču kultur. Mestna občina Nova Gorica in V ospredje/To the Fore*, sourednica *Art at a Cultural Crossroads. The Municipality of Nova Gorica* in *Art at a Cultural Crossroads. Art historical outline of the Nova Gorica Municipality* ter članica nadzornega odbora Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva.
- **P. Vidmar** je članica uredniškega odbora revij *Umetnostna kronika* in *Studia Historica Slovenica: časopis za humanistične in družboslovne študije*; bila je urednica znanstvene monografije *Umetnostna in zgodovinska srečevanja z Judi na Slovenskem*.
- **B. Vodopivec** je članica uredniškega odbora revije *Umetnostna kronika* in področna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona*.

RAZSTAVE

- **Nina Sotešek. Kje sem, ko spim?** Atrij ZRC, Ljubljana (kustosinja z inštituta: A. Rakovec), 8.–31. 1.
- **V ospredje III: pionirke slovenske arhitekture, gradbeništva in oblikovanja.** Hiša arhitekture Maribor (HAM), Maribor (avtorici razstave z inštituta: H. Seražin, B. Vodopivec), 5. 3.–3. 4.
- **Plečnikovi neuresničeni projekti za Ljubljano.** Javni zavod Mekinjski samostan, Kamnik (avtor razstave z inštituta: N. Bernik), 1. 9. 2020–1. 9. 2021.
- **Andrej Perko. Terra devastata.** Atrij ZRC, Ljubljana (kustosinja z inštituta: A. Rakovec), 29. 9.–20. 10.
- Pregledna arhitekturna razstava **V ospredje.** Spomeniškovarstveni center, Ljubljana (avtorice razstave z inštituta: K. Mohar, H. Seražin, B. Vodopivec), 12. 10.–18. 11.
- **Vojna in moč podobe. Vizualna propaganda in cenzura na Slovenskem v času prve svetovne vojne.** Spletna razstava (avtorji razstave z inštituta: F. Lazarini, V. Krmelj, B. Vodopivec).

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Staro in novo v plemiških rezidencah: adaptacije, prenosi in nove namembnosti.** Delavnica. Ljubljana, 22. 6.
- **Mapiranje prostorov modernističnih mest v kontekstu načel CIAM-ove Atenske listine.** Mednarodna konferenca. Soorganizatorji: Mestna občina Nova Gorica, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko in Filozofska fakulteta (Univerza v Mariboru), Nova Gorica, 26.–28. 8.
- **Vpliv pravnih in zakonskih vidikov na umetnostni trg / Legislation, legal structures and their impact on the art market.** 5. mednarodni posvet cikla *Tools for the Future: Researching art market Practices from Past to Present* (v sodelovanju s Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Université Paul-Valéry Montpellier 3 in Institut d'études supérieures des arts, Pariz-London). Spletni dogodek, 7.–8. 9., <https://uifs.zrc-sazu.si/sl/dogodki/vpliv-pravnih-in-zakonskih-vidikov-na-umetnostni-trg-legislation-legal-structures-and-their#v>.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: R. Komić Marn.

Bibliotečno obdelani fond se je povečal za 1.285 enot (1.098 monografij in 187 zvezkov periodike).

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Acta historiae artis Slovenica 25/1, 25/2** (= *Likovna umetnost v habsburških deželah med cenzuro in propagando / Visual Arts in the Habsburg Lands Between Censorship and Propaganda*). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Umetnostna kronika 66–69.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Ana Lavrič, **Portretna galerija škofov v zbirki mariborske nadškofije. Škofovski memorialni portreti od ustanovitve lavantinske škofije do mariborske nadškofije.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Umetnine v žepu, 18).
- **Mapiranje prostorov modernističnih mest v kontekstu načel CIAM-ove Atenske listine. Zbornik prispevkov mednarodne konference / Mapping The Spaces Of Modernist Cities Within The Context Of CIAM's Athens Charter. Proceedings of the international conference.** Uredili Katarina Mohar, Barbara Vodopivec. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Grad Turjak.** Uredili Mija Oter Gorenčič, Renata Komić Marn, Miha Preinfalk. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Castellologica Slovenica, 2).
- **V ospredje. Pionirke v slovenski arhitekturi in oblikovanju / To the Fore. Female Pioneers in Slovene Architecture and Design.** Uredila Helena Seražin. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Umetnost na stičišču kultur. Umetnostnozgodovinski oris mestne občine Nova Gorica.** Uredila Helena Seražin. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Art at a Cultural Crossroads. The Municipality of Nova Gorica** [protokolarna]. Uredila Helena Seražin. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Art at a Cultural Crossroads. Art historical outline of the Nova Gorica Municipality.** Uredila Helena Seražin. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Umetnostna in zgodovinska srečevanja z Judi na Slovenskem.** Uredila Polona Vidmar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Opera Instituti Artis Historiae).

MEDNARODNO SODELOVANJE

Mednarodno sodelovanje je potekalo s številnimi institucijami, in to v okviru skupnih projektov, sodelovanja na simpozijih, (mednarodnih) uredništev, raziskovalnih združenj in skupin, mdr. RIHA (International Association of Research Institutes in the History of Art), ASEES (Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies) idr.

Med drugim so raziskovalci inštituta v letu 2020 raziskovalno sodelovali z naslednjimi tujimi institucijami:

- Albertina, Dunaj, Avstrija.
- Alpen-Adria-Universität Klagenfurt, Celovec, Avstrija.
- Alte Galerie, Universalmuseum Joanneum, Gradec, Avstrija.
- Arhiv Jugoslavije, Beograd, Srbija.
- Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (ASEES), University of Pittsburgh, Pittsburgh, ZDA.
- EAHN – European Architectural History Network.
- EAUH – European Association for Urban History.
- Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za povijest umjetnosti, Zagreb, Hrvaška.
- Fondazione Palazzo Coronini Cronberg, Gorica, Italija.
- Heeresgeschichtliches Museum, Dunaj, Avstrija.
- IADE – Universidade Europeia, Lizbona, Portugalska.
- ICM – Istituto per gli Incontri Culturali Mitteleuropei di Gorizia, Gorica, Italija.
- Institut für Geschichte, Gradec, Avstrija.
- Institut für Kunstgeschichte der Universität Wien, Dunaj, Avstrija.
- Institut National d'Histoire de l'Art, Pariz, Francija.
- Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, Hrvaška.
- Institut za savremenu istoriju, Beograd, Srbija.
- Iparművészeti Múzeum, Budimpešta, Madžarska.
- Istituto per gli Incontri Culturali Mitteleuropei, Gorica, Italija.
- Karl-Franzens-Universität, Institut für Kunstgeschichte, Gradec, Avstrija.
- Masarykova univerzita Brno, Češka.
- Národní galerie Praha, Praga, Češka.
- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für kunst- und musikhistorische Forschungen, Dunaj, Avstrija.
- Österreichisches Staatsarchiv, Dunaj, Avstrija.
- Politecnico di Torino (UNOVI), Torino, Italija.
- Republički zavod za zaščitu spomenika kulture – Beograd, Srbija.
- SAH – Society of Architectural Historians, Illinois, ZDA.
- Schloss Eggenberg, Universalmuseum Joanneum, Gradec, Avstrija.
- Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Zagreb, Hrvaška.
- The Hebrew University of Jerusalem, Jeruzalem, Izrael.
- The Society for the History of Collecting.
- Universidad de Oviedo, Oviedo, Španija.
- Università Ca' Foscari di Venezia, Dipartimento di Filosofia e Beni Culturali, Benetke, Italija.
- Università degli Studi di Trieste, Dipartimento di Storia e Storia dell'Arte, Trst, Italija.
- Università degli Studi di Udine, Dipartimento di Storia e Tutela dei Beni Culturali, Videm, Italija.
- Università IUAV di Venezia, Dipartimento di Storia dell'Architettura, Benetke, Italija.
- Universität Bern, Švica.
- Université Paul-Valéry Montpellier 3, Montpellier, Francija.
- Universiteit Maastricht, Faculty of Law, Maastricht, Nizozemska.
- Univerza v Helsinkih, Oddelek za študije kultur, Helsinki, Finska.
- Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet, Odeljenje za istoriju umetnosti, Beograd, Srbija.
- Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, Praga, Češka.
- Vrije Universiteit (VU), Amsterdam, Nizozemska.
- Villa I Tatti, Firenze, Italija.
- Wiener Stadt- und Landes Archiv, Dunaj, Avstrija.
- Zentralinstitut für Kunstgeschichte, München, Nemčija.

PREDAVANJA IN REFERATI

Gorazd Bence

- *Die verwitwete Baronin Katharina Elisabeth Raumschüssl und ihre Loretokapelle in Celje*. Referat na mednarodni konferenci *Visual Arts between Censorship and Propaganda in the Habsburg Lands*, 2. 10., spletni dogodek, https://www.zrc-sazu.si/sites/default/files/mednarodna_konferenca4.pdf.

Nejc Bernik

- *Plečnikovi neuresničeni projekti za Ljubljano*. Predavanje v okviru razstave *Plečnikovi neuresničeni projekti za Ljubljano*, Ljubljana, 23. 1.
- *Zasnova in razvoj mesta Nova Gorica. Virtualni prikaz sejne sobe občinske palače in Ravnikarjevih blokov*. Referat na mednarodni konferenci *Mapiranje prostorov modernističnih mest v kontekstu načel CIAM-ove Atenske listine*, Nova Gorica, 28. 8. (v živo in na spletu).
- Predstavitev rezultatov projekta *Mapiranje urbanih prostorov slovenskih mest v zgodovinskem okviru. Modernistična Nova Gorica in njeni konteksti*, Nova Gorica, 29. 9. (v živo in na spletu).

Renata Komić Marn

- *Razprodaje plemiških zbirk med obema vojnama in slovenski umetnostni zgodovinarji*. Predavanje na konferenci *Umetnostna zgodovina v Srednji Evropi leta 1918 – prelom ali kontinuiteta?*, Ljubljana, 24. 1. (soavtorica T. Košak).
- *Plemiška dediščina iz druge roke. Slike in umetniški predmeti iz zbirke grofa Ladislava Szapáryja v Pomurskem muzeju v Murski Soboti*. Predavanje na znanstveni delavnici *Staro in novo v plemiških rezidencah: adaptacije, prenosi in nove namembnosti*, Ljubljana, 22. 6.
- *Appropriation of cultural assets as a means of predominating over foreign noble elites in interwar Slovenia*. Predavanje na 52. letni konvenciji Združenja za slovanske, vzhodnoevropske & evrazijske študije (ASEEES) *Anxiety & Rebellion*, tematski sklop *A Decade of Slovenian Anxiety: (1918–1929)*, 14. 11., spletni dogodek.

Simona Kostanjšek Brglez

- *Dediščina plemiških družin in imenitnejših meščanov v Slovenski Bistrici*. Predavanje z vodstvom v okviru projekta *Dnevi evropske kulturne dediščine*, Slovenska Bistrica, 3. 10.
- *Župnijski arhivi in njihov pomen za umetnostnozgodovinske raziskave*. Predavanje na 7. Glazerjevem posvetu: *Zasebne knjižnice*, Selnica ob Dravi, 16. 10.

Tina Košak

- *Between Netherlandish and Venetian in late 17th century Styria: Flemish art dealers, intermediaries of Italian descent and the specifics of local demand / Med beneškim in nizozemskim v poznem 17. stoletju na Štajerskem: flamski umetnostni trgovci, posredniki italijanskega porekla in posebnosti lokalnega povpraševanja*. Referat na mednarodni konferenci *Patrons, Intermediaries and Venetian Artists in Vienna and Imperial Domains (1650–1750)*, 25. 9., spletni dogodek.
- *Portraits of benefactors in the monasteries of contemplative orders in Slovenia: the case of Stična (Sittich) cistercian abbey*. Predavanje na mednarodni konferenci *Visual Arts between Censorship and Propaganda in the Habsburg Lands*, 2. 10., spletni dogodek.
- *Picture furnishings and collections in the Cobenzl residences in Carniola*. Predavanje na mednarodni konferenci *ICM International Annual Meeting – 55 Mitteleuropean Cultural Meeting Gorizia at the heart of Europe. The Cobenzls: statesmen, diplomats and patrons at the service of the Habsburgs*, 4. 12., spletni dogodek, <https://youtu.be/Ddh06V9GEn4>.

Vesna Krmelj

- *Vavpotič's painting "John of Carniola" in the context of World War I propaganda*. Referat na mednarodni znanstveni konferenci *Visual Arts between Censorship and Propaganda in the Habsburg Lands*, 2. 10., spletni dogodek, https://www.zrc-sazu.si/sites/default/files/mednarodna_konferenca4.pdf.

Franci Lazarini

- *The Confiscation and Destiny of Private Art Collections in Slovenia after 1945*. Predavanje iz serije predavanj *Mittagsgespräch der Kommission für Provenienzforschung*, Dunaj, Avstrija, 22. 1.
- *Dvorec Boštanj pri Grospljem in njegova usoda v 20. stoletju*. Referat na znanstveni delavnici *Staro in novo v plemiških rezidencah. Adaptacije, prenosi in nove namembnosti*, Ljubljana, 22. 6.
- *In the Search of Slovenian National Style in Architecture*. Referat na mednarodni konferenci *Visual Arts between Censorship and Propaganda in the Habsburg Lands*, 2. 10., spletni dogodek, https://www.zrc-sazu.si/sites/default/files/mednarodna_konferenca4.pdf.

Mija Oter Gorenčič

- *Iconographic motif of a standing Mary holding crucified Christ in her hands*. Predavanje na mednarodni konferenci *Salve Regina. New Approaches on Marian Devotion from the Middle Ages to the Council of Trent*, Benetke, Italija, 28. 9.
- *The Medieval artistic propaganda of the House of Habsburg in the Stična Cistercian monastery*. Predavanje na mednarodni konferenci *Visual Arts between Censorship and Propaganda in the Habsburg Lands*, 2. 10., spletni dogodek, https://www.zrc-sazu.si/sites/default/files/mednarodna_konferenca4.pdf.
- *Emilijan Cevc in raziskovanje slovenskega srednjeveškega stenskega slikarstva*. Predavanje na simpoziju ob stoletnici akad. Emilijana Cevca, 16. 12., spletni dogodek, <http://www.slovenska-matica.si/events/vabilo-na-simpozij-ob-stoletnici-akademika-emilijana-cevca/>.

Helena Seražin

- *Komisija za verska vprašanja in gradnja sakralnih stavb v slovenskih povojnih modernističnih naseljih. Primer Nove Gorice*. Referat na mednarodni konferenci *Mapiranje prostorov modernističnih mest v kontekstu načel CIAM-ove atenske listine*, Nova Gorica, 27. 8. (v živo in na spletu).
- *Cobenzl and architecture. Castles and manors in the county of Gorizia and in Carniola*. Predavanje na *ICM International Annual Meeting – 55 Mitteleuropean Cultural Meeting Gorizia at the heart of Europe. The Cobenzls: statesmen, diplomats and patrons at the service of the Habsburgs*, 4. 12., spletni dogodek, <https://youtu.be/Ddh06V9GEn4>.

Polonca Vidmar

- *Portretne zbirke Franca Jožefa kneza Dietrichsteina (1767–1854)*. Referat na znanstveni delavnici *Staro in novo v plemiških rezidencah: adaptacije, prenosi in nove namembnosti*, Ljubljana, 22. 6.
- *Porträt als Belohnung: zu einer Funktion der Bildnisse am Ende des 19. Jahrhunderts*. Referat na mednarodni konferenci *Visual Arts between Censorship and Propaganda in the Habsburg Lands*, 2. 10., spletni dogodek, https://www.zrc-sazu.si/sites/default/files/mednarodna_konferenca4.pdf.

Barbara Vodopivec

- *Spremembe namembnosti grajske dediščine v času po ukinitvi plemstva – izzivi in izhodišča za nadaljnje raziskovanje*. Predavanje v okviru znanstvene delavnice *Staro in novo v plemiških rezidencah: adaptacije, prenosi in nove namembnosti*, Ljubljana, 22. 6.
- *Zapuščina prve svetovne vojne in identiteta Nove Gorice*. Referat na mednarodni konferenci *Mapiranje prostorov modernističnih mest v kontekstu načel CIAM-ove Atenske listine*, Nova Gorica, 26. 8. (v živo in na spletu).
- *Visual propaganda in the First World War on the territory of Slovenia: influences and specifics*. Referat na mednarodni konferenci *Visual Arts between Censorship and Propaganda in the Habsburg Lands*, 2. 10., spletni dogodek, https://www.zrc-sazu.si/sites/default/files/mednarodna_konferenca4.pdf.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Anja Iskra

- Österreichischen Nationalbibliothek in Bibliothek des Jüdischen Museums Wien, Dunaj, Avstrija, 6.–18. 7.: raziskovalno delo v knjižnicah.

Mija Oter Gorenčič

- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija, 1. 6.–31. 8.: raziskovalno delo v okviru štipendije Joint Excellence in Science and Humanities.

Barbara Vodopivec

- Österreichisches Staatsarchiv in Wiener Stadt- und Landes Archiv, Wien, Avstrija, 6.–12. 9.: delo v arhivih.

PEDAGOŠKO DELO

Gorazd Bence

- *Uvod v študij umetnostne zgodovine*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Uvod v umetnostno topografijo*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina arhitekture*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina umetnosti II*. Vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina kiparstva*. Vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz umetnosti 20. in 21. stoletja*. Vaje za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Praktično usposabljanje*. Vaje za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Srednjeveška umetnina v kontekstu*. Vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Muzeologija in konservatorstvo – teorija in praksa*. Vaje za 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Andrej Furlan

- Praktikum pri predmetu *Zgodovina fotografije*. Vaje iz teorije fotografske tehnike in terensko delo za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Tina Košak

- *Uvod v ikonografijo*. Predavanja in seminarske vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina slikarstva*. Seminarske vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz umetnosti zgodnjega novega veka*. Predavanja in seminarske vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Diplomska seminarska naloga*. Seminarske vaje za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Umetnost in arhivski viri*. Predavanja in seminarske vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Naročništvo, zbirateljstvo in recepcija umetnosti*. Predavanja in seminarske vaje za 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Franci Lazarini

- *Uvod v študij umetnostne zgodovine; Zgodovina arhitekture*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina umetnostne zgodovine*. Predavanja in seminarske vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Uvod v umetnostno topografijo*. Seminarske vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz zgodovine arhitekture in urbanizma; Zgodovina umetnosti IV*. Predavanja in seminarske vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz umetnosti 20. in 21. stoletja*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Začetki moderne umetnosti*. Predavanja in seminarske vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Umetnostna topografija*. Seminarske vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Katarina Mohar

- *Zgodovina umetnosti V – umetnost 20. stoletja*. Predavanja in vaje za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina fotografije*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Tekst in podoba*. Predavanja in vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Umetnost in kultura spomina*. Predavanja in vaje za 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Individualno raziskovalno delo I*. Konzultacije za 1. letnik 3. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Raziskovanje umetnosti po 1945*. Predavanja in seminar za 1. letnik 3. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Mija Oter Gorenčič

- *Pisni viri za umetnostno zgodovino*. Predavanja in seminarske vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz umetnosti srednjega veka*. Predavanja in seminarske vaje za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Srednjeveška umetnina v kontekstu*. Predavanja in seminarske vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Metodologija umetnostnozgodovinskega raziskovanja in interpretacija umetnosti*. Predavanja in seminarske vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

MENTORSTVO

Franci Lazarini

- Mateja Maučec, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- Vesna Krmelj, doktorski študij (somentor), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Mija Oter Gorenčič

- Anja Iskra (mlada raziskovalka), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Polona Vidmar

- Tina Bratuša (mlada raziskovalka), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- Boštjan Roškar, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://uifs.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The research at the France Stele Institute of Art History (UIFS) was conducted within the research programme Slovenian Artistic Identity in European Context. It encompassed the following research fields: the study of Romanesque and Early Gothic architecture and architectural sculpture; medieval painting; architecture, sculpture, painting and graphic arts from the 16th to the 18th century; art and architecture of the 19th and 20th centuries. The research also focused on art patronage, art collecting, early modern art market, iconographic studies (especially the iconography of saints and of individual religious orders), public monuments and memory, art (history) and politics; historiography and methodology of art history. Other activities included the digitalization of the UIFS collections and work on the databases of artists, iconography, art monuments of Slovenia and an on-line library. Individual research activities were performed within the following research projects: Artwork as Reflection of Knowledge and Networking. The Role of Education and Social Connectedness of Artists and Patrons in the Late Middle-Ages and Early-Modern Times; Transformations – from Material to Virtual. Digital Corpus of Mural Painting – New Dimensions of Medieval Art Research in Slovenia; Mapping the Urban Spaces of Slovenian Cities from the Historical Perspective: Modernism in Nova Gorica and its Contexts; Digitization of Jewish Heritage of Slovenia; Visual Arts between Censorship and Propaganda from the Middle Ages to the End of World War I; Refugees – a never ending story; Art and the Nobility in Times of Decline: Transformations, Translocations and Reinterpretations; “Women Power”. Establishment of women in natural and cultural heritage preservation in Finland and Slovenia since 1918; Art for Tourism. Art Historical Themes as a Foundation for the Development of Sustainable Tourism of Eastern Slovenia as well as the international project European Women’s Remembrance – REWOMEN.

Edited and printed were two issues of the *Acta historiae artis Slovenica* journal, 25/1 and 25/2, the quarterly *Umetnostna kronika* [Art Chronicle], nos. 66–69, one book from the series *Art in the Pocket*, i.e. *Portretna galerija škofov v zbirki mariborske nadškofije* [The Portrait Gallery of Bishops in the Collection of the Maribor Archdiocese] by Ana Lavrič and one monograph from the series *Opera Instituti Artis Historiae*, i. e. *Umetnostna in zgodovinska srečevanja z Judi na Slovenskem* [Art and Historical Encounters with Jews in Slovenia], and a monograph from the series *Castellologica Slovenica*, i. e. *Grad Turjak* [Turjak Castle], an English edition of the monograph *Art at the Crossroads of Cultures. Municipality of Nova Gorica*, a monograph *Umetnost na stičišču kultur. Umetnostnozgodovinski oris mestne občine Nova Gorica* and its English edition *Art at a Cultural Crossroads. Art historical outline of the Nova Gorica Municipality*, a bilingual monograph *V ospredje. Pionirke v slovenski arhitekturi in oblikovanju / To the Fore. Female Pioneers in Slovene Architecture and Design* and bilingual book of proceedings *Mapiranje prostorov modernističnih mest v kontekstu načel CIAM-ove Atenske listine / Mapping The Spaces Of Modernist Cities Within The Context Of CIAM’s Athens Charter*.

The researchers participated in several symposia, expert commissions for the preservation of cultural heritage, study programmes at the Faculty of Arts, University of Maribor.

International cooperation continued with numerous institutions in the frame of joint projects, cooperation at conferences, international editorships, research groups, including the International Association of Research Institutes in the History of Art (RIHA), Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (ASEEES) etc.

Several workshops and conferences were organised or co-organised, including workshop *Staro in novo v plemiških rezidencah: adaptacije, prenosi in nove namembnosti* [The Old and the New in Aristocratic Residences: Renovations, Transfers and New Purposes], (Ljubljana, 22 June), and a international conference *Mapiranje prostorov modernističnih mest v kontekstu načel CIAM-ove atenske listine / Mapping the spaces of modernist cities within the context of CIAM’s Athens charter* in cooperation with the Municipality of Nova Gorica, Faculty of Electrical Engineering and Computer Science and Faculty of Arts, both University of Maribor (Nova Gorica, 26–28 August), and international web-conference *Legislation, legal structures and their impact on the art market* as part of the cycle *Tools for the Future: Researching art market Practices from Past to Present* in cooperation with Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Université Paul-Valéry Montpellier 3 and Institut d’études supérieures des arts, Paris-London), 7–8 September.

Several exhibitions have been launched, including *V ospredje III. Pionirke slovenske arhitekture, gradbeništva in oblikovanja* [To the Fore III: Female Pioneers in Slovenian Architecture, Civil Engineering, and Design], House of Architecture Maribor, 8–31 January; *V ospredje* [To the Fore], Spomeniškovarstveni center, Ljubljana [Center for the Protection of Cultural Heritage Ljubljana], 12 October–18 November; *Plečnikovi neuresničeni projekti za Ljubljano* [Plečnik’s Unrealised Projects for Ljubljana], Mekinje Monastery, 1 September 2020–1 September 2021; *Nina Sotelšek. Kje sem, ko spim?* [Nina Sotelšek, Where am I When I am Sleeping?], Atrij ZRC, Ljubljana, 8–31 January; *Andrej Perko. Terra devastata*, Atrij ZRC, Ljubljana 29 September–20 October; and a web-exhibition *Vojna in moč podobe. Vizualna propaganda in cenzura na Slovenskem v času prve svetovne vojne* [War and the Power of the Image. Visual Propaganda and Censorship in Slovenia during the First World War].

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. Janez Matičič (podpredsednik), izr. član SAZU prof. ddr. Janez Höfler, doc. dr. Metoda Kokole, dr. Katarina Šter (predsednica).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Metoda Kokole.

Znanstvena svetnica: doc. dr. Metoda Kokole.

Znanstveni sodelavci: dr. Klemen Grabnar, dr. Marko Motnik, dr. Katarina Šter, dr. Maruša Župančič.

Asistentka, mlada raziskovalka: Jana Erjavec.

Višja strokovna sodelavka: Tonja Čakš.

Projektna sodelavka: Lucija Bizant.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Raziskave slovenske glasbene preteklosti

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: M. Kokole.

Sodelavci: L. Bizant, J. Erjavec, K. Grabnar, M. Kokole, K. Šter; prof. dr. Matjaž Barbo, doc. dr. Katarina Bogunović Hočevar, doc. dr. Aleš Nagode, prof. dr. Svanibor Pettan, izr. prof. dr. Gregor Pompe (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Potekale so nadaljnje raziskave posameznih segmentov glasbenega življenja na Slovenskem od najstarejšega glasbenega repertoarja do prvih desetletij 20. stoletja in analize gradiva iz glasbene dediščine slovenskega prostora, s posebnim ozirom na gregorijanski koral in glasbene predelave predobstoječega gradiva (koralne predelave in kontrafakture iz hranišč po Sloveniji). Potekala je zaključna redakcija besedil za drugi zvezek *Zgodovine glasbe na Slovenskem* in zbiranje gradiva ter besedil za novo serijo knjig *Izbrani viri za slovensko glasbeno zgodovino*. V okviru programa so izšli dve številki revije *De musica disserenda* in spletna ponatisa zvezkov MAMS 1 in 3 z novim biografskim uvodom o Amandusu Ivančiču. Za natis je bila pripravljena monografija o parodičnih mašah v kornih knjigah Tomaža Hrena.

Pritok glasbenikov na Slovensko v dolgem 19. stoletju – njihov vpliv in integracija

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: M. Zupančič.

Sodelavci: T. Čakš; prof. dr. Matjaž Barbo, doc. dr. Katarina Bogunović Hočevar, doc. dr. Aleš Nagode, dr. Vesna Venišnik Peternel, prof. dr. Jernej Weiss (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2018–30. 9. 2021.

V letu 2020 je bil poudarek na vnašanju podatkov v relacijsko podatkovno zbirko; opravljenih je bilo več kot 2.400 vnosov. V okviru izbranih študij so bile opravljene raziskave, rezultati katerih so bili pripravljene za objave v znanstvenih publikacijah in bi morali biti predstavljeni na več mednarodnih znanstvenih simpozijih, ki pa so bili zaradi pandemije covid-19 odpovedani. Iz gradiva, povezanega s projektno raziskavo, je bila pripravljena vsebina programa koncerta, ki je bil izveden 21. 6. v dvorcu Štatenberg.

Stare tradicije v novih oblačilih: glasbene in besedilne predelave v izvajalski praksi liturgične glasbe

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: K. Šter.

Sodelavci: M. Kokole, K. Grabnar, J. Erjavec, L. Bizant, M. Motnik; prof. dr. Matjaž Barbo, dr. Nejc Sukljan (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Po podrobnem pregledu RISM katalogov desetih večjih glasbenih arhivov na Slovenskem (Ljubljana, Maribor, Novo mesto, Koper, Piran) so se začele raziskave izbranega gradiva s koralnimi predelavami na terenu ali v digitalni obliki. Obenem so potekale raziskave za liturgijo predelanega repertoarja cerkve sv. Danijela v Celju. Objavljenih je bilo več razprav in zasnovan je bil mednarodni simpozij.

Digitalna demonstracija cerkvene glasbe dolgega 16. stoletja, povezane s Kranjsko

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: K. Grabnar.

Sodelavci: L. Bizant, J. Erjavec, M. Kokole, M. Kovačič, U. Šivic, K. Šter; doc. dr. Aleš Nagode, prof. dr. Gregor Pompe, doc. dr. Nejc Sukljan (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V letu 2020 je potekalo zbiranje in študij literature o digitalnih notnih izdajah in nekaterih segmentih glasbe dolgega 16. stoletja, povezane s slovenskimi deželami. Izvedeni so bili začetni sestanki o vsebini dela na projektu in povezavah z ostalimi temami raziskav. Pregledani so bili primarni glasbeni viri in izbrane so bile skladbe za prvo pilotno digitalno edicijo. Gradivo za slednjo je bilo delno že pripravljeno. Izdelana je bila spletna stran projekta.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Evidentiranje in katalogiziranje virov

V sodelovanju s centralno redakcijo *RISM* (Mednarodni elektronski katalog glasbenih virov; vodja K. Grabnar) v Frankfurtu se je nadaljevala katalogizacija starejših glasbenih rokopisov (Serija A/II – glasbeni rokopisi po 1600) s pomočjo računalniškega programa Muscat. Vnesenih je bilo 40 novih vpisov ter popravki in dopolnila za skupaj 169 enot. Skupno število zapisov se je povečalo s 4821 na 5850, saj je RISM-ova centrala dodala tudi prenovljene podatke iz starejšega nabora. J. Erjavec se je 18. 11. udeležila spletne delavnice o uporabi RISM-ovega specializiranega programa za katalogiziranje glasbenih virov Muscat.

V okviru projekta *RILM* (Mednarodni popis glasbene oziroma muzikološke literature; vodja T. Čakš) je bil opravljen delni izbor glasbene literature za leto 2020.

Potekali so formalni in neformalni projekti, povezani z digitalno humanistiko na področju muzikologije in širše, delo z večjo relacijsko podatkovno zbirko, urejanje podatkov, vizualizacija ter spletna publicistika. M. Zupančič in E. Erjavec sta se udeležili več mednarodnih spletnih delavnic.

- **L. Bizant** je tehnična urednica revije *De musica disserenda* in drugih publikacij Muzikološkega inštituta.
- **T. Čakš** je vodja nacionalne delovne skupine *RILM* za Slovenijo.
- **K. Grabnar** je vodja nacionalne delovne skupine *RISM* za Slovenijo in član nacionalnega odbora *RILM* za Slovenijo. Je tudi član uredniškega odbora spletne knjižne zbirke *Slovenska glasbena dediščina*, notne zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* s podzbirko *Supplementa* in uredniškega odbora revije *De musica disserenda*. Je član izvršilnega odbora Slovenskega muzikološkega društva. V letu 2020 je bil član organizacijskega odbora mednarodne muzikološke konference *In Search of Perfect Harmony: Giuseppe Tartini's Music and Music Theory in Local and European Contexts*.
- **M. Kokole** je glavna in odgovorna urednica notne zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* s podzbirko *Supplementa* in spletne zbirke *Slovenska glasbena dediščina*. Je tudi članica uredniškega odbora revije *De musica disserenda*, Založniškega sveta ZRC SAZU in nacionalnega odbora *RILM* za Slovenijo ter podpredsednica Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja.
- **M. Motik** je član uredniškega odbora revije *De musica disserenda*. Svetoval je tudi Terminološki sekciji (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU) s predlogi za popravke in dopolnila gesel o plesni umetnosti v *Gledališkem slovarju*.
- **K. Šter** je glavna in odgovorna urednica *Muzikološkega zbornika* ter članica uredniškega odbora revije *De musica disserenda* in zbirke spletnih monografij *Slovenska glasbena dediščina* ter koordinacijskega in uredniškega odbora *Historičnega seminarja*. Je tudi terminološka svetovalka za muzikologijo pri *eSSKJ*, članica Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja in Slovenskega muzikološkega društva ter uredniškega odbora spletne revije *Naši zbori*.
- **M. Zupančič** je urednica spletnih strani Muzikološkega inštituta.

ZNANSTVENI SESTANEK

- ***In Search of Perfect Harmony: Giuseppe Tartini's Music and Music Theory in Local and European Contexts***. Mednarodni znanstveni muzikološki simpozij. Soorganizator: Oddelek za muzikologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, v sodelovanju z ZRC SAZU, 16.–17. 11., spletni dogodek, <http://www.slomd.si/2020/12/17/in-search-of-perfect-harmony-giuseppe-tartinis-music-and-music-theory-in-local-and-european-contexts/>.

GLASBENI DOGODKI

Muzikološki inštitut je v sodelovanju z ansamblom za staro glasbo *musica cubicularis* ter z zavodom *Harmonia Antiqua Labacensis* v Atriju ZRC in po spletu pripravil šest koncertov desete sezone cikla *HARMONIA CONCERTANS – Stara glasba na Novem trgu*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: T. Čakš.

Knjižni fond inštituta se je povečal za 361 enot gradiva, od tega za 65 monografij, 287 serijskih publikacij in 9 zgoščenk. Knjižnica je namenjena predvsem sodelavcem inštituta, a je odprta tudi za zunanje obiskovalce. V preteklem letu je imela 5 obiskovalcev, izposojenih pa je bilo 9 enot knjižničnega gradiva. Del fonda inštitutske knjižnice, predvsem revije, ki so spletno dostopne, je bil urejen, popisane in prenešene na Raziskovalno postajo Iq.

Muzikološki inštitut je izdal 177 kopij desetih licenčnih izvodov posameznih skladb iz zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* za sedem naročnikov iz Slovenije in tri iz tujine.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Amandus Ivančič, **Sonate a tre**. Uredil Danilo Pokorn. Spletno izdajo uredila Metoda Kokole. Ljubljana: ZRC SAZU, Muzikološki inštitut, SAZU (Monumenta artis musicae Sloveniae, I: <https://doi.org/10.3986/9790709004386>).
- Amandus Ivančič, **Simfonije za dve violini in bas / Symphonies for Two Violins and Bass**. Uredil Danilo Pokorn. Spletno izdajo uredila Metoda Kokole. Ljubljana: ZRC SAZU, Muzikološki inštitut, SAZU (Monumenta artis musicae Sloveniae, III: <https://doi.org/10.3986/9790709004393>).
- **De musica disserenda XVI/1**. Uredil Marko Motnik. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **De musica disserenda XVI/2**. Uredil Klemen Grabnar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **The Letters of Count Ignaz Maria von Attems-Heiligenkreuz to his Father (1734–1738)**. Uredili Metoda Kokole in Gabriele Haug-Moritz. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Zgodovina glasbe na Slovenskem IV. Glasba na Slovenskem med letoma 1918 in 2018**. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Karl-Franzens-Universität Graz, Institut für Geschichte der Frühen Neuzeit in Institut für Musikwissenschaft, Gradec, Avstrija: sodelovanje pri spletni izdaji korespondence grofa Attemsa (1734–1738).
- Národní knihovna České republiky, Praga, Češka: izmenjava strokovnih publikacij.
- Kabinet hudební historie, Etnologický ústav Akademie věd České republiky, Praga, Češka: medsebojno obveščanje o tekočih dosežkih in izmenjava literature.
- Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Slovaška: medsebojno obveščanje o tekočih dosežkih in izmenjava literature.
- Magdalen College, University of Oxford, Združeno kraljestvo: sodelovanje prof. dr. Bojana Buijica v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- RILM (Répertoire International de Littérature Musicale), New York, ZDA: sodelovanje slovenskega odbora (T. Čakš, M. Kokole in K. Grabnar) s centralno redakcijo v New Yorku.
- RISM (Répertoire International des Sources Musicales), Frankfurt, Nemčija: računalniški popis starejših glasbenih virov na Slovenskem za svetovno elektronsko podatkovno zbirko (K. Grabnar).
- Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, Varšava, Poljska: izmenjava znanj in podatkov ter izmenjava literature.
- Università degli Studi di Padova, Italija: članstvo M. Kokole v mednarodnem uredniškem odboru za izdajo zbranih del Giuseppa Tartinija.
- Università degli Studi di Palermo, Italija: sodelovanje prof. dr. Ivana Cavallinija v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Université Jean Monnet, Saint-Étienne, Francija: sodelovanje izr. prof. dr. Marca Desmeta v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Odsjek za povijest hrvatske glazbe, HAZU, Zagreb, Hrvaška: sodelovanje prof. dr. Ennia Stipčevića v mednarodnem uredniškem svetu zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae*.
- University of Liverpool, Združeno kraljestvo: sodelovanje prof. dr. Michaela Talbota v mednarodnem uredniškem svetu zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* in lektoriranje letnika XVI revije *De musica disserenda*.
- Sveučilište u Zagrebu, Hrvaška: sodelovanje prof. dr. Stanislava Tuksarja v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Muzički informativni centar, Zagreb, Hrvaška: članstvo M. Kokole v uredniškem odboru za izdajo zbranih del Tomasa Cecchinija.
- G. Henle Verlag, München, Nemčija: sodelovanje M. Zupančič pri izdajah del Oskarja Riedinga.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Katarina Šter

- *Carthusian Chant as Piety in the Form of Active Contemplation*. Referat na mednarodni interdisciplinarni konferenci *The Image of Piety in Medieval Manuscripts in Slovakia and in Europe*, Bratislava, Slovaška, 9. 10., spletni dogodek, <http://cantus.sk/conference>.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Katarina Šter

- Fachhochschule Nordwestschweiz, Schola Cantorum Basiliensis, Basel, Švica, 6.–30. 1.: študijsko izpopolnjevanje na področju stare glasbe in raziskovalno delo v knjižnicah in arhivih.

MENTORSTVO

Klemen Grabnar

- Jana Erjavec (mlada raziskovalka), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://mi.zrc-sazu.si>

SUMMARY

The Institute of Musicology is the only independent research group in the field of musicology in Slovenia involved in basic research of the musical heritage of the geographical area of today's Republic of Slovenia from the Middle Ages to the mid-20th century. The basic research was performed within the scope of the research program *Research in the History of Music in Slovenia* (led by M. Kokole): written were various scholarly texts; published were two volumes of digital editions of *Monumenta artis musicae Sloveniae* (vols. 1 and 3) with new biographical introduction on A. Ivanschiz (Ivančič) and two numbers of volume XVI of the journal *De musica disserenda*. Other research work was performed within three basic research projects financed by the Slovenian Research Agency: the *Influx of Musicians to the Slovene Lands during the long 19th Century – their Impact and Integration* (led by M. Zupančič; the database on musicians, concerts, compositions and sources has been enriched by 2400 items); *Old Traditions in New Vestments: Musical and Textual Reworkings in the Performing Practices of Liturgical Music* (led by K. Šter; monitored have been Slovenian early music funds in search for later reuses of earlier music materials), and *Digital Presentation of the Long-Sixteenth-Century Church Music Connected to Carniola* (from 1. 8., led by K. Grabnar). Due to covid 19 pandemic many planned papers at conferences were cancelled or postponed to 2021 or later. Due to complete closure of many months also research in archives and libraries was impeded.

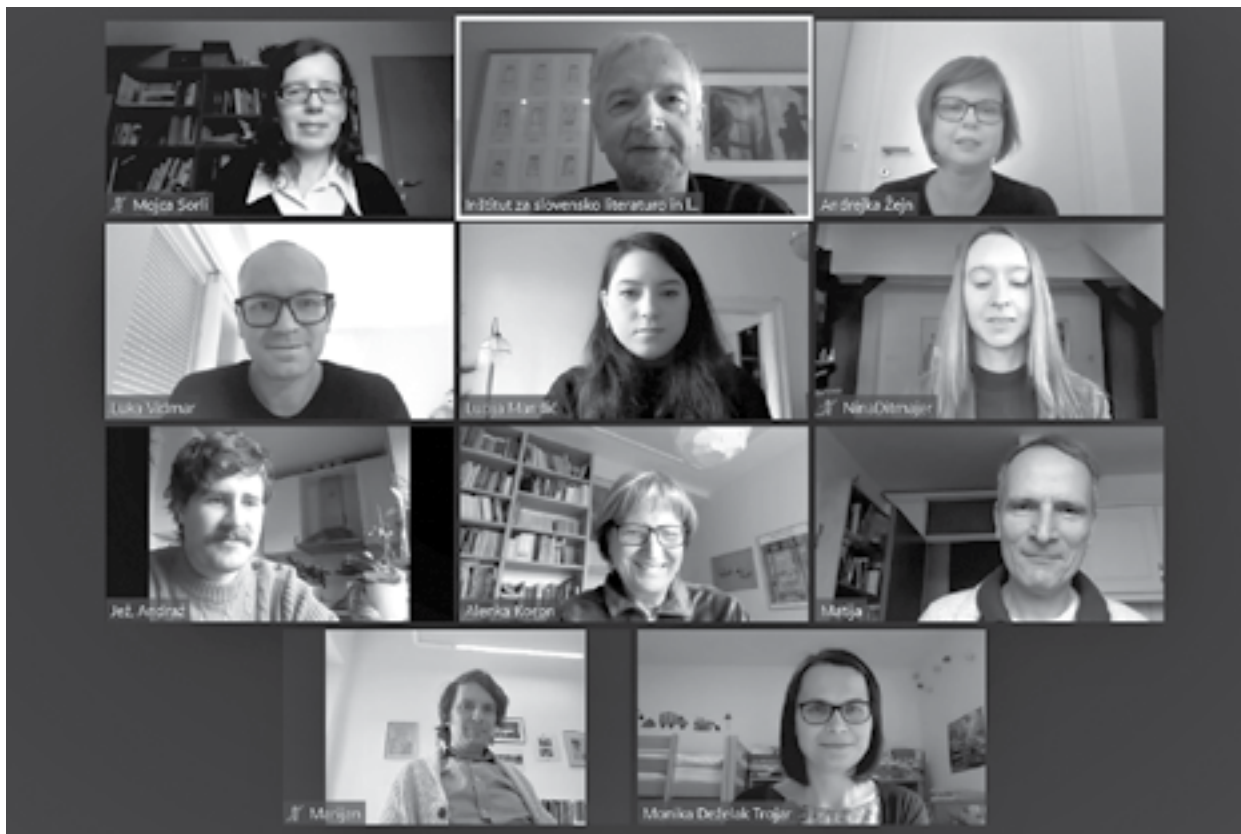
The institute publishing comprised two numbers of volume XVI of the journal *De musica disserenda* and two volumes of digital *Monumenta artis musicae Sloveniae* (1 and 3).

The institute collaborated with the Slovenian Ministry of Culture, City of Ljubljana, Harmonia Antiqua Labacensis, Town Parish Cathedral and Abbey Church of St Daniel in Celje, Society of Slovene Composers, University of Ljubljana, National and University Library, and Slovenian Musicological Society. The international collaboration with *RISM* (Frankfurt am Main) and *RILM* (New York) continued.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Janko Kos, izr. članica SAZU prof. dr. Andreja Žele, doc. dr. Luka Vidmar (predsednik), dr. Monika Deželak Trojar (namestnica predsednika), doc. dr. Jernej Habjan, prof. dr. Marko Juvan, dr. Andrejka Žejn.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: prof. dr. Marko Juvan.

Bibliotekarka: doc. dr. Alenka Koron.

Tajnica: dr. Mojca Šorli.

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Višji znanstveni sodelavec: doc. dr. Matija Ogrin.

Znanstveni sodelavci: dr. Monika Deželak Trojar, doc. dr. Luka Vidmar, dr. Andrejka Žejn.

Asistentka, mlada raziskovalka: dr. Nina Ditmajer.

Sekcija za literarno teorijo in primerjalno književnost

Znanstveni svetnik: prof. dr. Marko Juvan.

Višji znanstveni sodelavec: izr. prof. dr. Marijan Dovič.

Samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki: doc. dr. Alenka Koron.

Znanstvena sodelavca: doc. dr. Jernej Habjan, doc. dr. Andraž Jež.

Asistentka, mlada raziskovalka: Lucija Mandić.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Literarnozgodovinske, literarnoteoretične in metodološke raziskave

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Vodja: M. Juvan.

Sodelavci: M. Deželak Trojar, N. Ditmajer, M. Dovič, J. Habjan, A. Jež, A. Koron, L. Mandič, M. Ogrin, L. Vidmar, A. Žejn; G. Pobežin (Inštitut za kulturno zgodovino); izr. prof. dr. Darja Pavlič (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Objavljeni so prispevki o latinskih napisih, meditativni prozi, slovenskih rokopisnih pesmaricah v dobi knjižnega zastoja, starejši slovenski nabožni in posvetni poeziji, dramatik in gledališču, o Klemensu Metternichu in Žigi Zoisu, Slovenski matici, novomeški pomladi, pesniškem ludizmu in sodobni kratki prozi ter LGBTQ emocijah. Napisan je niz biografij za *Novi Slovenski biografski leksikon*. Izdani so zborniki oz. tematski sklopi s prispevki o novoveški cenzuri na Slovenskem, literarni večjezičnosti in postklasični naratologiji. Pri mednarodni založbi sta izšla monografija o literarnovednem pomenu teorije govornih dejanj ter poglavje o reifikaciji pri György Lukácsu in Walterju Benjaminu. Redno izhajajo *Zbrana dela*, pridobljena je neodkrita zapuščina Mirana Jarca. V prenovi so inštitutske elektronske zbirke in izdaje; poslovenjeno je TEI izrazje.

Maj 68 v literaturi in teoriji: zadnja sezona modernizma v Franciji, Sloveniji in svetu

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Inštitut za novejšo zgodovino.

Vodja: M. Juvan.

Sodelavci: M. Dovič, J. Habjan, A. Jež, A. Koron, L. Mandič, M. Šorli, A. Žejn; dr. Aleš Gabrič (Inštitut za novejšo zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

V mednarodnih revijah so objavljeni tematski bloki o modernizmu, literaturi, teoriji in politiki med majem 1968 in novembrom 1989, poleg tega pa še poglavja v mednarodnem in domačem zborniku (o reizmu, neopozitivistični obravnavi političnih gibanj 60. let in literaturi med revolucijo in tranzicijo). V pripravi je računalniška analiza korpusa literarnih besedil iz študentske periodike.

Alpinistična literatura: Slovenija in onkraj. Intertekstualnost, intersubjektivnost, internacionalnost

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: J. Habjan.

Sodelavci: M. Dovič, A. Jež, A. Koron; doc. dr. Johann Georg Lughofer, doc. dr. Peter Mikša, asist. dr. Lidija Šumah, prof. dr. Tomo Virk (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Zbrano je relevantno gradivo, načrtovani dogodki za 2021. Dokončano je branje vseh knjižnih ter izbranih revijalnih in medijskih objav članov slovenskih alpinističnih odprav na osemtisočake. Z dvema mednarodnima znanstvenima revijama je dogovorjeno, da v letu 2021 izdata posebni številki na temo alpinistične književnosti.

Slovenska literatura in družbene spremembe: nacionalna država, demokratizacija in tranzicijska navzkrižja

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoča organizacija: Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

Vodja: prof. dr. Tomo Virk.

Sodelavci: J. Habjan, M. Juvan; doc. dr. Varja Balžalorsky Antič, asist. dr. Matic Kocijančič, prof. dr. Matevž Kos, prof. dr. Vanesa Matajč, asist. dr. Anja Skapin, doc. dr. Alen Albin Širca, asist. dr. Igor Žunkovič (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); prof. dr. Krištof Jacek Kozak (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 4. 2021.

Na inštitutu je opravljena kvantitativna analiza slovenske literature iz obdobja 1989–2019, ki je izšla kot spletna objava. Načrtovana je objava znanstvenega zbornika v inštitutski knjižni zbirki.

Struktura in genealogija indiference: logika – epistemologija – ideologija

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: doc. dr. Simon Hajdini.

Sodelavci: J. Habjan; prof. dr. Mladen Dolar, prof. dr. Zdravko Kobe, prof. dr. Slavoj Krečič Žižek, asist. dr. Lidija Šumah (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 4. 2021.

Sodelavec z inštituta je pri mednarodni založbi izdal znanstveno monografijo o vlogi literature v teoriji govornih dejanj ter soorganiziral mednarodni spletni simpozij na temo razmerja med znanostjo in umetnostjo.

Slovenski literati in cesarska cenzura v dolgem 19. stoletju

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Univerza v Novi Gorici.

Vodja: M. Dovič.

Sodelavci: L. Vidmar, M. Deželak Trojar, J. Habjan, M. Ogrin, A. Žejn, M. Juvan, N. Ditmajer; izr. prof. dr. Urška Perenič, izr. prof. dr. Tanja Žigon (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); izr. prof. dr. Katja Mihurko Poniž (Univerza v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Izdelan je načrt dogodkov in objav ter pripravljeno gradivo za projektno spletišče. Na 9. kongres evropskih komparativistov je prijavljen tematski panel o cenzuri v habsburški monarhiji (1789–1914). V pripravi sta tematska številka o cenzuri v mednarodni znanstveni reviji in poglavje o rokopisih o Antikristu. Arhivirani so dokumenti o cenzuri *Carniolie*.

Jezujske gledališke igre kot dejavnik razvoja novoveške dramatike: slovenski in srednjeevropski kontekst

Vrsta projekta: temeljni podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: M. Deželak Trojar.

Obdobje trajanja: 1. 3. 2018–28. 2. 2020, podaljšano do 31. 10. 2020.

Vodja projekta je pripravila in uredila digitalni repozitorij o jezuitski dramatiki v Ljubljani (1596–1773) ter elektronsko znanstvenokritično izdajo Schönlebnove drame *Haeresis fulminata*. O temi raziskave je objavila dva znanstvena članka, poglavje v monografski publikaciji, strokovni članek, imela referat, dve predavanji in nastop v radijski oddaji.

Izhodišča slovenske pripovedne proze

Vrsta projekta: temeljni podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: A. Žejn.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2018–31. 7. 2020, podaljšano do 31. 3. 2021.

Vodja projekta se je izobraževala na Inštitutu za poljski jezik v Krakovu in izvedla sistematične aplikacije programskega paketa Stylo na slovensko pripovedno literaturo. O tem je napisala dva članka. Raziskovala je nemško mladinsko bidermajersko literaturo in v to smer na podlagi vsebinske analize uvrstila tudi *Srečo v nesreči* Janeza Ciglerja.

Latinske in nemške kronike na Slovenskem

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: doc. dr. Matej Hriberšek.

Sodelavci: M. Ogrin, L. Vidmar, B. Golec, V. Pavlin, M. Preinfalk (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); G. Pobežin (Inštitut za kulturno zgodovino); doc. dr. Petra Kramberger, doc. dr. David Movrin, prof. dr. Tone Smolej, prof. dr. Tanja Žigon (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Sodelavca z inštituta sta pripravljala podlago za obravnavo in elektronsko izdajo izbranih kroničskih besedil, med njimi potopisa Žige Škerpina.

Distant Reading for European Literary History [Oddaljeno branje za evropsko literarno zgodovino]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, akcija COST.

Vodilna organizacija: Universität Trier, Nemčija.

Sodelujoče organizacije: Univerza v Novi Gorici, Institut Jožef Stefan, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja akcije: Christof Schöch, Universität Trier, Nemčija.

Vodja z ZRC SAZU: M. Juvan.

Sodelavca z ZRC SAZU: M. Ogrin, A. Žejn.

Obdobje trajanja: 3. 11. 2017–2. 11. 2021.

Izdelan je korpus slovenskih daljših pripovedi (romanov in povesti) za evropsko literarno zbirko. Vodjem akcije so posredovane ugotovitve o problematičnosti parametrov za sestavo korpusa v primeru t. i. malih oziroma zamudniških literatur.

Image and Text as a Means of Cross-Cultural Transfer [Podoba in tekst kot sredstvi medkulturnega transferja]

Vrsta projekta: bilateralni projekt, znanstvenoraziskovalno sodelovanje med SAZU in Bolgarsko akademijo znanosti.

Bolgarski partner: Institut za literatura, Bălgarska akademija na naukite, Bolgarija.

Vodja z ZRC SAZU: A. Koron.

Sodelavci z ZRC SAZU: N. Ditmajer, M. Dović, M. Deželak Trojar, J. Habjan, A. Jež, M. Juvan, M. Ogrin, L. Vidmar, A. Žejn.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–1. 1. 2023.

Zaradi epidemije so odpadla vsa gostovanja in obiski, projekt pa je podaljšan za eno leto.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Deželak Trojar** je članica uredniškega odbora zbirke *Dela starejšega slovenskega slovstva*.
- **N. Ditmajer** je urednica za književnost pri *Tretjem dnevu*.
- **M. Dović** je glavni in odgovorni urednik *Primerjalne književnosti* in član uredništva zbirke *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev ter Studia litteraria*. Je ustanovni član BERT (Beyond ERNIE Research Team) pri Vrije Universiteit Amsterdam in član upravnega odbora Can-karjeve nagrade.
- **J. Habjan** je član uredništva znanstvenih založb Sophia in Studia humanitatis ter zbirke *Studia litteraria*. Je član Raziskovalnega odbora za literarno teorijo pri Mednarodni zvezi za primerjalno književnost (ICLA/AILC) in programske skupine združenja Cultural Literacy in Europe (Kulturna pismenost v Evropi). Neformalno sodeluje pri projektu *Prismatic Translation* (Univerza v Oxfordu). Je član Založniškega sveta Založbe ZRC.
- **A. Jež** je član odbora revije *Borec* in do sredine leta tehnični urednik *Primerjalne književnosti*. Bil je tudi eden od recenzentov *Platforme 2: zbornika študentk in študentov Podiplomske šole ZRC SAZU*.
- **M. Juvan** je član uredništva revij *Primerjalna književnost*, *Arcadia* (de Gruyter), *CLCWeb* (Purdue UP), *Context* (Skopje), *Slavica Litteraria* (Brno), *Colloquia Comparativa Litterarum* (Sofija) in *Literaturna misl* (Sofija) ter član uredništva zbirke *Studia litteraria*. Je član svetovalnega odbora Inštituta za svetovno književnost (The Institute for World Literature) na Univerzi Harvard ter izvršnega odbora in odbora za razvoj raziskav pri Mednarodni zvezi za primerjalno književnost (ICLA/AILC). Je tudi član Znanstvenega sveta ZRC SAZU in strokovnega sveta NUK.
- **A. Koron** je članica uredniškega odbora *Novega Slovenskega biografskega leksikona* ter uredništva revij *Primerjalna književnost* in *Slavica Tergestina*.
- **M. Ogrin** je glavni urednik zbirke *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev* ter *Dela starejšega slovenskega slovstva*, član strokovne komisije za književnost v Prešernovem skladu RS in predsednik Znanstvenega sveta ZRC SAZU.
- **L. Vidmar** je koordinator Historičnega seminarja ZRC SAZU, urednik zbirke *Apes academicae* ter član uredniških odborov revije *SLO, Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev* ter *Del starejšega slovenskega slovstva*. Je član izvršilnega odbora Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja, komisije za podeljevanje Trubarjevih priznanj (NUK) in strokovne komisije za področje premične kulturne dediščine (Ministrstvo za kulturo).

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Research in the Arts, the Arts in Research (Raziskovanje v umetnosti, umetnost v raziskovanju).** Znanstveni simpozij. S soorganizatorjema: Cultural Literacy in Europe (CLE), Univerza v Lodžu. Spletna konferenca (<https://cleurope.eu/cle2020-symposium/>). Vodja: J. Habjan. 14.–15. 5.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Koron.

Knjižnični fond z oznako ISLLV se je povečal za 190 knjig in 34 zvezkov revij, večinoma z nakupi. Kartoteki *Tuji literarni avtorji v slovenskem periodičnem tisku* in *Slovenski literarnoteoretični termini* sta bili predstavljeni študentom primerjalne književnosti in literarne teorije s Filozofske fakultete v Ljubljani. Občasno je A. Koron tudi strokovno svetovala študentom Filozofske fakultete v Ljubljani. Obisk knjižnice je bil zaradi epidemije nekoliko manjši od povprečja zadnjih let.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Edvard Kocbek, **Zbrano delo 11.** Uredil Mihael Glavan. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev).
- Miran Jarc, **Zbrano delo 4.** Uredil Drago Bajt. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev).
- Vladimir Bartol, **Zbrano delo 4.** Uredil Miran Košuta. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev).
- **Literarna večjezičnost v slovenskem in avstrijskem kontekstu.** Uredila Alenka Koron in Andrej Leben. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Studia litteraria).
- **Cenzura na Slovenskem od protireformacije do predmarčne dobe.** Uredil Luka Vidmar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Apes academicae).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Članstvo v programski skupini združenja Cultural Literacy in Europe (Kulturna pismenost v Evropi).
- Raziskovalni odbor za literarno teorijo, Izvršni odbor in Odbor za razvoj raziskav pri ICLA/AILC (Mednarodni zvezi za primerjalno književnost), Pariz, Francija: raziskovalno sodelovanje in članstvo.
- Vrije Universiteit Amsterdam: ustanovno članstvo v BERT (Beyond ERNiE Research Team).

OBISKI NA INŠTITUTU

- Snejana Ung, West University of Timișoara, Temišvar, Romunija, 27. 3.–30. 6.: izpopolnjevanje v okviru doktorskega študija v okviru programa *Erasmus+*.
- Prof. dr. Galin Tihanov, Queen Mary University of London, Združeno kraljestvo, 8. 12.: spletno predavanje.

DOKTORSKA DELA

Nina Ditmajer

- *Slovensko pesništvo na Štajerskem med letoma 1758 in 1848: vzori, žanri in recepcija*, Podiplomska šola ZRC SAZU, 20. 11. – doktorska disertacija.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Monika Deželak Trojar

- *Mesto letnih časov in mesecev v ohranjenih dramskih besedilih ljubljanskih jezuitov*. Predavanje na 11. Grošljevem simpoziju *Meseči in letni časi od antike do renesanse*, Ljubljana, 5. 3.
- *Gledališka dejavnost jezuitov v Ljubljani v letih 1597–1773*. Predavanje v Historičnem seminarju ZRC SAZU, Ljubljana, 7. 10.
- *Dramska dejavnost ljubljanskih jezuitov (1596–1773) v luči ohranjenih dramskih besedil in perioh*. Vabljeni predavanje v Slovenskem društvu za preučevanje 18. stoletja, 10. 12., spletni dogodek.

Nina Ditmajer

- *Anton Krempl in etnične identitete na Štajerskem v 19. stoletju*. Referat na znanstvenem simpoziju *Deroči vrec slovenskega domoljubja*, Mala Nedelja, 11. 9.

Marijan Dovič

- *Prešeren po Prešernu: kanonizacija nacionalnega pesnika in kulturnega svetnika*. Predavanje v Čopovi rojstni hiši, Žirovnica, 5. 2.
- *»Očetje naroda« in »nacionalni pesniki«: Bleiweis in Prešernov kult*. Predavanje v organizaciji Gorenjskega muzeja, Kranj, 8. 2.

Marko Juvan

- *Worldliness, worlds, and worlding of literature*. Vabljeni plenarno predavanje na mednarodni konferenci *Locations and Dislocations of Theory*, Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca, Romunija, 10. 3.
- *Peripherocentrism*. Vabljeni plenarno predavanje na 10. seminarju Institute for World Literature, Harvard University, ZDA, 28. 7., spletni dogodek.
- *Worldliness, worlds, and worlding of literature*. Vabljeni predavanje na University of Gour Banga, Malda, Indija, 29. 9., spletni dogodek.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Nina Ditmajer

- Institut für Slavistik, Universität Graz, Gradec, Avstrija, 1.–13. 3.: raziskovalno delo v sklopu štipendije dr. Bojana Erhatica.

Jernej Habjan

- Princeton University, Princeton Institute for International and Regional Studies, Princeton, ZDA, 1. 9.–31. 12.: raziskovalno delo.

Andrejka Žejn

- Inštitut za poljski jezik Poljske akademije znanosti v Krakovu, Poljska, 23. 2.–4. 3.: individualno izobraževanje s štipendijo STSM evropske akcije COST Distant Reading for European Literary History.

PEDAGOŠKO DELO

Marijan Dovič

- *Literatura in kulturni nacionalizem v Evropi*. Izbirni predmet za 1. letnik 2. stopnje slovenistike, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Jernej Habjan

- *Teorija diskurza in literatura*. Konzultacije v modulu *Literatura v kontekstu*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Andraž Jež

- *Uvod v literarno teorijo*. Vaje za 2. letnik 1. stopnje, Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Uvod v študij slovenske književnosti*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje, Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Slovenska književnost 19. stoletja*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje, Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Literatura in kulturne ustanove*. Vaje za 1. in 2. letnik 2. stopnje, Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Marko Juvan

- *Teorija literarnega diskurza*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje, Oddelek za slovenistiko in Oddelek za primerjalno književnost, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Svetovni literarni sistem*. Predavanja pri predmetu *Metodologija in epistemologija literarne vede*, doktorski študij literarnih ved, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Literatura v kontekstu*. Vodenje študijskega modula in konzultacije, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Alenka Koron

- Življenjepisje: avtobiografija, biografija, spomini, dnevniki, pisma. Konzultacije v modulu *Literatura v kontekstu*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Matija Ogrin

- *Tekstologija in digitalna humanistika*. Izbirni predmet v programu *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana

Luka Vidmar

- *Literatura in likovna umetnost*. Konzultacije v modulu *Literatura v kontekstu*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Zgodovina knjige in knjižne cenzure*. Konzultacije v modulu *Literatura v kontekstu*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

MENTORSTVO

Monika Deželak Trojar

- Lucija Mandić (mlada raziskovalka), doktorski študij (somentorica), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Jernej Habjan

- Blaž Gselman, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Erica Johnson Debeljak, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Lucija Mandić (mlada raziskovalka), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Andraž Jež

- Blaž Gselman, doktorski študij (somentor), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Marko Juvan

- Jernej Kusterle, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Anja Hrovatin, magistrsko delo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 25. 9.).
- Lucija Mandić, magistrsko delo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 1. 9.).

Luka Vidmar

- Nina Ditmajer (mlada raziskovalka), doktorska disertacija, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana (zagovor 20. 11.).
- Vesna Krmelj, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Lena Holec Ravnikar, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Andrejka Žejn

- Lucija Mandić (mlada raziskovalka), doktorski študij (somentorica), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Marko Juvan

- Uvrstitev med dosežke Odlični v znanosti 2020 za monografijo *Worlding a peripheral literature*.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je objavljena na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://lit.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

In 2020, the Institute's staff published 13 scientific articles, 16 independent chapters in monographs, 2 scientific monographs, a doctoral thesis (N. Ditmajer) and 42 other papers in domestic and international publications. They are the results of a research program, basic research projects, postdoctoral projects and participation in projects of other organizations. The history of older Slovenian literature was enriched with contributions on Latin inscriptions, meditative prose, Jesuit drama and theater (including a digital repository and M. Deželak Trojar's critical edition of Schoenleben's drama *Haeresis fulminata*), handwritten hymnals in the period of book stagnation, and drama and secular/religious poetry before Romanticism. From the history of the long 19th century, the contacts between Metternich and Zois, the beginnings of Slovenian secular narrative prose (with the help of stylometry) and Biedermeier children's literature in German, the history of Slovenska matica, and censorship in the Romantic period were covered. Comparative research on the avant-garde, modernism, and contemporary literature continued with articles on the so-called Novo Mesto Spring, neo-avant-garde literature and theory in the period of the student movements of the 1960s and 1970s, the quantification of Slovenian literature between 1989 and 2019, contemporary short stories, and LGBTQ emotions. A series of biographies for the *New SBL* was written. The Institute prepared proceedings or thematic journal clusters with the contributions on modern censorship in Slovenia (ed. L. Vidmar), literature and theory of the student movement (eds. J. Habjan, M. Juvan), literary multilingualism, and postclassical narratology (both edited by A. Koron). Habjan's monograph *Ordinary literature philosophy* and Jež's chapter on reification in Lukács and Benjamin have been published by international publishers. In preparation are publications on Slovenian and world alpine literature, a computer analysis of a corpus of literary texts from student journals, and a thematic issue on censorship in an international scholarly journal. Three volumes (Bartol, Jarc, Kocbek) were published in the collection *Collected Works of Slovene Poets and Writers* (ed. M. Ogrin), and one each in *Studia litteraria* and *Apes academicae*. The Institute's electronic collections and editions are being updated, and the Slovenian TEI terms have been adapted. A corpus of Slovenian longer narratives (novels and short stories) was created for the European Literature Collection as part of the COST action. A PhD student from Romania studied at the Institute for one semester. Members of the Institute sit on editorial boards of publishing houses and academic journals (e.g. *Studia humanitatis*, *Arcadia*, *Primerjalna književnost* and *Slavica TerGestina*). The Institute's staff taught at Postgraduate School ZRC SAZU and at the Universities of Ljubljana and Nova Gorica; and participated in boards of academic associations such as ICLA/AILC.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

ZNANSTVENI SVET

Dr. Monika Krojež Telban (predsednica), doc. dr. Tatiana Bajuk Senčar, akad. prof. dr. Kajetan Gantar, izr. prof. dr. Dan Podjed (podpredsednik), doc. dr. Saša Poljak Istenič, dr. Ingrid Slavec Gradišnik, izr. članica SAZU prof. ddr. Marija Stanonik.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Ingrid Slavec Gradišnik.

Znanstveni svetniki: izr. prof. dr. Jurij Fikfak, prof. dr. Maja Godina Golija, dr. Monika Krojež Telban, dr. Ingrid Slavec Gradišnik.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Saša Babič, doc. dr. Tatiana Bajuk Senčar, doc. dr. Barbara Ivančič Kutin, doc. dr. Miha Kozorog, doc. dr. Špela Ledinek Lozej, izr. prof. dr. Dan Podjed, doc. dr. Saša Poljak Istenič, dr. Katarina Šrmpf Vendramin.

Asistentka z doktoratom: dr. Barbara Turk Niskač.

Asistenti, mladi raziskovalci: Daša Ličen, Manca Filak, Rok Mrvič.

Strokovni sodelavci: Stanka Drnovšek, Vanja Huzjan, Miha Peče.

Samostojni tehnik: Aleksander Kuharič.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: J. Fikfak.

Sodelavci: S. Babič, T. Bajuk Senčar, S. Drnovšek, M. Filak, M. Godina Golija, V. Huzjan, B. Ivančič Kutin, M. Kozorog, M. Kropelj Telban, A. Kuharič, D. Ličen, R. Mrvič, M. Peče, D. Podjed, S. Poljak Istenič, I. Slavec Gradišnik, K. Šrimpf Vendramin, B. Turk Niskač, M. Ratej (Inštitut za kulturno zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Raziskave dokumentirajo, analizirajo in interpretirajo manifestacije različnih kulturnih praks in večplastnih identifikacij na lokalni, regionalni, nacionalni in nadnacionalni ravni. Nadaljevale so se raziskave v naslednjih sklopih: *Prostori discipline* (odnos raziskovalcev do ljudskega in ljudske kulture v prostoru Alpe-Jadran, primerjalne raziskave zgodovine in metodologije v evropski etnologiji), *Prostori slovstvene folklore* (pripovedna kultura v prostoru, raziskave folklornih žanrov), *Prostori materialnosti* (dediščina prehrane v sodobnih gospodarskih aktivnostih, dediščinski registri), *Prostori ritualnosti in identitete* (ustno in pisno, rituali; mobilnost in multilokalnost; dediščina), *Vizualne raziskave* (evidenca in produkcija etnografskih filmov in vizualnih zapisov kulture), *Arhiv snovne in nesovne dediščine* (zbiranje, dokumentacija, hramba preteklega in sodobnega gradiva).

Dediščina na obrobjih. Novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: Š. Ledinek Lozej.

Sodelavci: M. Bofulin, N. Rogelja Caf (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); J. Ježovnik (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); P. Pipan, M. Topole (Geografski inštitut Antona Melika); M. Pisk (Glasbenonarodopisni inštitut); prof. dr. Branko Marušič (zunanjji sodelavec, v p.).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2024.

Interdisciplinarna skupina raziskuje razmerja moči v dediščinskih procesih, razpiranje in preseganje nacionalnega pri ustvarjanju dediščine, predvsem pa vrednoti in analizira manjšinske dediščine. Raziskovalna problematika je obravnavana v petih tematskih sklopih: *Dediščina na dinamičnih mejnih območjih*, *Dediščina v mobilnem svetu*, *Jezik v rabi – raba jezika*, *Živeti z dediščino* in *Dediščinenje prostora*. Postavljena je bila spletna platforma *Heriskop* (<https://dediscina.zrc-sazu.si/sl/home/>), kjer so strokovni in širši javnosti posredovana spoznanja o raziskovalnem delu, novice o aktivnostih, dogodkih in terenskem delu. Skupina je organizirala okroglo mizo *Benečija, tako blizu in tako daleč* in dva raziskovalna pohoda (Istra, južna Koroška).

Zavarovana območja ob slovensko-madžarski meji. Izzivi sodelovanja in trajnostnega razvoja

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoče organizacije: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Inštitut za narodnostna vprašanja, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Néprajztudományi Intézet, Budimpešta, Madžarska.

Vodja: J. Fikfak.

Sodelavci: T. Bajuk Senčar, M. Godina Golija, M. Kozorog, M. Peče, D. Podjed, I. Slavec Gradišnik; M. Pisk (Glasbenonarodopisni inštitut); izr. prof. dr. Jože Hudales, izr. prof. dr. Peter Simonič (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); dr. Katalin Munda Hirnök (Inštitut za narodnostna vprašanja); dr. Dániel Babai, dr. Ágota Lídia Ispán, dr. Csaba Mézáros, dr. Viktor Ulicsni (Inštitut za etnologijo Raziskovalnega centra za humanistiko, Budimpešta); doc. dr. László Balázs Mód (Filozofska fakulteta Univerze v Szegedu); Anasztázia Gál (samozaposlena).

Obdobje trajanja: 1. 6. 2017–31. 5. 2020, podaljšano do 31. 12. 2020.

Slovensko-madžarska raziskava o vlogi zavarovanih območij (Krajinski park Goričko in Narodni park Őrszeg) ob slovensko-madžarski meji je namenjena uravnoteženi preučitvi vloge obeh parkov v dnevnem življenju z vidika zgodovine območja, analize naravne in kulturne dediščine, preteklih in aktualnih kulturnih praks, vloge družbenih akterjev, razmerij med centri in obrobjem. Pripravljene so bile objave za revijo *Acta Ethnographica Hungarica*, tekle so priprave za virtualno razstavo.

Pesemski odsevi medkulturnega sobivanja

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Klobčar (Glasbenonarodopisni inštitut).

Sodelavci: K. Šrmpf Vendramin; M. Golež Kaučič, M. Kovačič, A. Moric, M. Pisk, A. Serec Hodžar, U. Šivic, T. Turk, P. Vendramin (Glasbenonarodopisni inštitut).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Tema projekta so pesmi in glasba kot prostor jezikovnega in identitetnega srečevanja. Cilj je ugotoviti, na kakšne načine jezikovna izbira v historični perspektivi in v sodobnih glasbenih pojavih razkriva družbene, kulturne ali transkulturne identifikacije izvajalcev. Izveden je bil mednarodni simpozij *Večjezičnost v folklori* s koncertom dvojezičnih pesmi. Tematika je vključena v izdano monografijo *Poslušajte štimo moja*. Objavljeni so bili trije znanstveni članki in pregledana večina arhiva.

Mladi podjetniki v času negotovosti in spodbujenega optimizma. Etnološka študija podjetništva in etike mladih v sodobni Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: M. Kozorog.

Sodelavci: T. Bajuk Senčar, J. Fikfak, D. Ličen, D. Podjed, S. Poljak Istenič; M. Petrović-Šteger (Inštitut za antropološke in prostorske študije); izr. prof. dr. Peter Simonič, doc. dr. Boštjan Kravanja (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Raziskava mladih, ekonomije in etike v sodobni Sloveniji obravnava mladega podjetnika kot zgodovinski subjekt v sodobnih (nad)nacionalnih družbenih, sistemskih, ekonomskih, medijsko-mnenjskih in moralnih okvirih ter kot ustvarjalca mladinske kulture s pripadajočo etično naravnostjo. Izveden je bil znanstveni simpozij *Mladost v duhu kapitalizma danes*, s študenti Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF UL pa raziskava o načinih čakanja mladih v samoizolaciji med epidemijo in terensko delo v Novi Gorici.

Tradicionalne paremiološke enote v dialogu s sodobno rabo

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Institut Jožef Stefan, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: S. Babič.

Sodelavci: V. Huzjan, B. Ivančič Kutin, M. Kropej Telban, M. Peče, K. Šrmpf Vendramin; N. Jakop (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); dr. Tomaž Erjavec, dr. Nikola Ljubešič (Institut Jožef Stefan); izr. prof. dr. Darja Fišer (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Projekt nadaljuje že začeto delo v slovenski folkloristiki, tj. zbiranje in analizo paremioloških enot. Glavna cilja sta semantična analiza gradiva iz zbirke ISN (raziskave družbenega svetovnega nazora) in obogatitev digitalnega jezikoslovja s slovstvenofolklorim gradivom z uporabo metod digitalne humanistike, ki v folkloristiki še niso bile uporabljene. Pomemben rezultat projekta bo znanstveni in širši javnosti spletno dostopna zbirka slovenskih pregovorov.

Urbane prihodnosti. Zamišljanje in spodbujanje možnosti v nemirnih časih

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoče organizacije: Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Inštitut za novejšo zgodovino, Institut za etnologijo i folkloristiku, Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Vodja: S. Poljak Istenič.

Sodelavci: T. Bajuk Senčar, M. Kozorog; izr. prof. dr. Katja Hrobat Virloget (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem); dr. Nina Vodopivec (Inštitut za novejšo zgodovino); izr. prof. dr. Valentina Gulin Zrnić, prof. dr. Jasna Čapo, dr. Marina Blagaić Bergman (Inštitut za etnologijo in folkloristiko, Zagreb); doc. dr. Tihana Rubić, prof. dr. Nevena Škrbić Alempijević (Filozofska fakulteta Univerze v Zagrebu).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2023.

Raziskava obravnava ustvarjanje prihodnosti v izbranih slovenskih in hrvaških mestih. Projekt je utemeljen v etnografiji in diskurzivni analizi ter prepleta tri osi raziskovanja: javne prostore, ustvarjalnost in inovacije ter participacijo. Raziskovalci preučujejo strateške dokumente in vizije, spremljajo civilna združenja in pobude ter so pozorni na vidike prebivalcev. Organizirani so bili prvi bralni krožki, ki ponujajo razpravo o temeljnih delih, ki se dotikajo obravnavane tematike.

Spremembe v kmetijstvu skozi oči in telesa kmetov

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: D. Knežević Hočevar (Družbenomedicinski inštitut).

Sodelavci: S. Poljak Istenič, M. Črnič Istenič, A. Klemenc Bešo, M. Slovenc, L. Šprah (Družbenomedicinski inštitut).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Projekt namerava zagotoviti boljšo razlago o vplivu radikalno spremenjenega razvoja slovenskega kmetijstva po letu 1991 na stiske in obolenja kmetov kot poročila poklicne zdravstvene evidence. Raziskovalce zanima, kako je kmetijsko prestrukturiranje vplivalo na osebne stiske in obolenja kmetov ter kako se kmetje odzivajo na z zdravjem povezane okoliščine v kmetijstvu, kako jih razlagajo, osmišljajo in se z njimi spoprijemajo. Sodelavke projekta so preučevale relevantno literaturo, načrtovale terensko delo in pregledovale poklicne zdravstvene evidence. Postavljena je bila spletna stran projekta, organizirani so bili trije delovni sestanki o sprotnem poteku dela – zlasti pregledu in analizi znanstvene literature.

Migracije in družbene spremembe v primerjalni perspektivi. Primer zahodne Slovenije po drugi svetovni vojni

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Inštitut za novejšo zgodovino.

Vodja: A. Kalc (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Sodelavci: Š. Ledinek Lozej, M. Gliha, M. Lukšič Hacin, M. Milharčič Hladnik (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); dr. Žarko Lazarevič (Inštitut za novejšo zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Projekt obravnava demografske spremembe in družbeni razvoj mest na zahodnem robu Slovenije po 2. svetovni vojni in novi razmejitvi med Jugoslavijo in Italijo, konkretno Novo Gorico kot novoustanovljeno središče slovenskega dela goriške regije in Koper, kjer je prišlo do korenite etnične, družbene in kulturne transformacije kot posledice skoraj popolne menjave prebivalstva. Projekt je prispevek k zgodovini migracij, družbeni in kulturni zgodovini mest, poznavanju repopulacijskih in urbanizacijskih procesov v primerjalni perspektivi ter narodnih odnosov na multietničnem območju železne zavese na severnem Jadranu.

Nevidno življenje odpadkov. Razvoj etnografsko utemeljene rešitve za upravljanje z odpadki v gospodinjstvih

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, CVS Mobile, informacijske rešitve, d. d.

Vodja: D. Podjed.

Sodelavci: S. Babič, T. Bajuk Senčar, J. Fikfak, V. Huzjan, D. Ličen, S. Poljak Istenič, K. Šrimpf Vendramin; K. Polajnar Horvat, A. Smrekar (Geografski inštitut Antona Melika); doc. dr. Jože Guna (Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani); dr. Alenka Bezjak Mlakar (CVS Mobile, informacijske rešitve, d. d.).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2018–31. 10. 2021.

Cilj projekta je razviti rešitev za spremljanje nastajanja odpadkov v gospodinjstvih in spodbujanje njihovega zmanjševanja. Primerjalni raziskovani kraji so Ljubljana, Gradec, Trst, Zagreb, Oslo in Dubaj. V ospredju so življenje in delo nevidnih akterjev ter navade pri ravnanju z odpadki. Skupina je nadaljevala raziskavo o različnih odpadkih (hrana, oblačila, pohištvo, elektronski pripomočki) in bila posebej pozorna na razumevanje in sprejemanje načel ničelne količine odpadkov ter načinov, kako prepričati ljudi, da spremenijo način življenja z upoštevanjem trajnostnih ciklov. Upoštewane so bile teme, povezane s pandemijo covid-19, o spreminjanju praks, povezanih z odpadki.

Družabni pomen delovnih opravil. Kako misliti delo v otroštvu?

Vrsta projekta: podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: B. Turk Niskač.

Obdobje trajanja: 10. 8. 2019–31. 7. 2021.

Projekt raziskuje, kako so otroštva konstruirana v različnih kulturnih kontekstih ter političnih in družbeno-ekonomskih okoliščinah, in podaja nov premislek o razumevanju dela in prostega časa v otroštvu. Empirična raziskava v Sloveniji upošteva različna časovna obdobja za ustrezno predstavitev na diahroni ravni in v postsocialističnem neoliberalnem ekonomskem sistemu. Izsledki raziskave so bili predstavljeni v dveh izvornih znanstvenih člankih, na dveh simpozijih in v poljudnih prispevkih.

Slovenska in evropska literarna dediščina – pravljice v slovenskem vzgojno-izobraževalnem sistemu od vrtca do srednje šole

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoči organizaciji: Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, Raziskovalni center za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Vodja: izr. prof. dr. Alenka Žbogar.

Sodelavke: B. Ivančič Kutin, M. Kropej Telban; M. Golež Kaučič (Glasbenonarodopisni inštitut); prof. dr. Milena Mileva Blažič (Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani); prof. dr. Katja Mihurko Poniž (Raziskovalni center za humanistiko Univerze v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 4. 2018–31. 3. 2020.

V okviru interdisciplinarnega projekta so bile analizirane razmere za ohranjanje nacionalne identitete z vidika vključenosti slovstvenega izročila v izobraževanje. Tematika je bila reflektirana teoretično, didaktično in v mednarodnem okviru. Rezultati so bili pripravljene za rabo v vzgojno-izobraževalnem sistemu po vsej vertikali: podroben načrt prezrtih vsebin v učbenikih, predlogi za razširjeno informacijsko-komunikacijsko založniško dejavnost (zbirke pravljič, slikanic, antologije ipd.) in za sodobne medije (digitalne zbirke, e-aplikacije).

GRACE – Grounding RRI Actions to Achieve Institutional Change in European Research Funding and Performing Organisations [Osnovne RRI dejavnosti za doseganje institucionalnih sprememb v evropskih organizacijah, ki financirajo in izvajajo raziskave]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, SwafS.

Vodilna organizacija: Fondation Europeenne de la Science, Francija.

Sodelujoče organizacije: Conoscenza e innovazione società a responsabilità limitata semplificata, Italija; Aarhus Universitet, Danska; Kentro erevnon notioanatokis evropis astiki mi kerdoskopiki etaireia, Grčija; Association Europeenne des expositions scientifiques techniques et industrielles, Belgija; Rijksuniversiteit Groningen, Nizozemska; Università degli studi di Siena, Italija; IVL Svenska Miljöinstitutet AB, Švedska; Agencia de gestio d'ajuts universitaris i de recerca, Španija.

Vodja z ZRC SAZU: M. Urbanc (Geografski inštitut Antona Melika).

Sodelavci z ZRC SAZU: Š. Ledinek Lozej; R. Benčin, J. Šumič Riha (Filozofski inštitut); H. Dobrovoljc, U. Vranjek Ošlak (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2021.

Projekt podpira odgovorno raziskovanje in inovacije, spodbuja institucionalne spremembe ter sledi raziskovalcem pri vključevanju javnosti v raziskave. V ZRC SAZU so bili organizirani posvetovanje, anketa in izobraževanje o intenzivnejšem vključevanju javnosti pri nadgradnji jezikovne svetovalnice, anketa in razprava o ustanovitvi skupine za vprašanja etike in integritete v raziskovanju ter mednarodni diseminacijski dogodek *Znanost – med raziskovalno integriteto in plagiatorstvom*.

CTI: Create to Connect > Create to Impact [Ustvarjaj za povezave > Ustvarjaj za vpliv]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Ustvarjalna Evropa.

Vodilna organizacija: BUNKER, zavod za organizacijo in izvedbo kulturnih prireditev.

Sodelujoče organizacije: Artsadmin, Združeno kraljestvo; Altart, Romunija; La Vilette, Francija; BIT Teater, Norveška; Teater Rotterdam, Nizozemska; NT Gent, Belgija; Drugo more, Hrvaška; Santarcangelo dei teatri, Italija; United Artist Labour, Srbija; Noordezon, Nizozemska; Arts and Theatre Institute, Češka; Culturgest, Portugalska; Public Art Platform, Gruzija; Mammama Artist House, Libanon.

Vodja z ZRC SAZU: D. Podjed.

Sodelavke z ZRC SAZU: S. Babič, K. Šrampf Vendramin; M. Kovačič (Glasbenonarodopisni inštitut); I. Kosmos (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2018–31. 8. 2022.

Projekt obravnava vpliv umetniških aktivnosti na spodbujanje družbenih sprememb, inovacij, opolnomočenja in emancipacije. Skupina eviden-tira in analizira te vplive s poglobljeno primerjalno kvalitativno raziskavo in skuša oceniti vpliv, ki ga ima umetnost na ljudi in družbeno okolje. Obravnavala je vpliv pandemije covid-19 na umetniško ustvarjanje in raziskala, kako se zaposleni v kulturno-umetniških ustanovah spoprijemajo z zdravstveno krizo.

100%Local: Boosting the Alpine agri-food value chains with the „100% Local“ approach [Krepitev kratkih kmetijsko-živilskih oskrbovalnih verig na območju Alp s pristopom 100 % lokalno]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Alpine Region Preparatory Action Fund II (ARPAF II).

Vodilna organizacija: Eurac Research, Istituto per lo Sviluppo Regionale, Italija.

Sodelujoči organizaciji: Polo Poschiavo, Švica; Università della Svizzera Italiana, Švica.

Vodja z ZRC SAZU: Š. Ledinek Lozej.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Godina Golija; E. Logar, N. Razpotnik Visković (Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 19. 8. 2019–31. 1. 2021.

Projekt se osredinja na krepitev kratkih kmetijsko-živilskih oskrbovalnih verig na območju Alp. Skupina je sodelovala na virtualnih delavnicah s študijskimi območji in pri oblikovanju modela 100 % lokalno.

Terenske raziskave na jezikovnostičnih območjih – primerjava metodologije dialektoloških, folklorističnih, etnolingvističnih in sociolingvističnih raziskav

Vrsta projekta: bilateralni projekt Slovenija–Rusija.

Slovenski partner: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Ruski partner: Institut slavjanovedenija Rossijskoj akademii nauk, Moskva, Rusija.

Vodja: K. Kenda-Jež.

Sodelavci z ZRC SAZU: B. Ivančič Kutin; N. Gliha Komac, J. Ježovnik (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2021.

Prvi delni cilj projekta obsega popis ter podrobno jezikoslovno analizo in žanrsko opredelitev gradiva iz sanktpeterburškega arhiva. Drugi delni cilj projekta so terenske raziskave na jedrnem območju zgodnjih dialektoloških raziskav Boudouina de Courtenaya, tj. v širši okolici (Nove) Gorice (pridobitev primerjalnega sinhronega zvočnega gradiva).

Slovenska in estonska sodobna šolska folklor

Vrsta projekta: bilateralni projekt med Republiko Slovenijo in Republiko Estonijo (BI-EE/20-22-009).

Slovenski partner: Inštitut za slovensko narodopisje.

Estonski partner: Estonski literarni muzej, Tartu, Estonija.

Vodja: S. Babič.

Sodelavke z ZRC SAZU: S. Poljak Istenič, K. Šrimpf Vendramin, B. Turk Niskač.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022.

Cilja sta dva: analiza in primerjava sodobne šolske folklorne (šale, uganke, rituali) in njene dinamike v dveh evropskih državah z različnimi geografskima položajema in značilnostmi, s podobno zgodovino, a brez neposrednega stika. Projekt bo identificiral tradicijo in transformacije folklornega gradiva, igrivost in kreativnost v (novih) oblikah ter družbeno realnost. Namen projekta je razviti dinamične primerjalne pristope za medkulturne diahrono in sinhrono obravnave.

DARIAH – Digitalna raziskovalna infrastruktura za umetnost in humanistiko

Vrsta projekta: infrastrukturni projekt.

Vodja z ZRC: J. Fridl (Geografski inštitut Antona Melika).

Sodelavca z ZRC SAZU: M. Peče; M. Seručnik (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Obdobje trajanja: od 1. 1. 2013 do preklica.

Skupina DARIAH-SI je članica evropske institucije DARIAH ERIC, ki v EU povezuje širše področje raziskovalne infrastrukture za humanistiko in umetnost. Člani so sodelovali pri rednih mednarodnih srečanjih, v delovnih skupinah in iniciativah. Projekt *Arzenal 2* je pridobil zunanega izvajalca za pripravo testne platforme *Islandora*. Člani skupine so urejali podatke prvih treh pilotnih zbirk za repozitorij. V Sekciji za digitalno humanistiko ZRC SAZU je bila glavnina dela namenjena obnovi spletne strani.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **S. Babič** je članica uredniškega odbora in področna urednica znanstvene revije *Studia Mythologica Slavica* in članica uredniškega odbora *DEDI – Enciklopedija naravne in kulturne dediščine*. Ureja spletno zbirko slovenskih folklornih ugank *Slovenian Riddles* na portalu Estonskega literarnega muzeja in je sourednica (s S. Poljak Istenič) participativnega spletnega bloga *Vsakdanjik*. Včlanjena je v International Society for Folk Narrative Research (ISFNR), International Association of Paremiology (AIP-IAP), Komisijo za folkloristiko Mednarodnega komiteja slavistov (MKS) in Slovensko etnološko društvo (SED).
- **T. Bajuk Senčar** je članica uredniškega odbora znanstvene revije *Traditiones*. Včlanjena je v European Association of Social Anthropologists (EASA), Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) ter njegovo delovno skupino za migracije in mobilnost, v American Anthropological Association (AAA) in European Network for Multilocality Studies (ENMS).
- **J. Fikfak** je (z I. Slavec Gradišnik) glavni urednik znanstvene revije *Traditiones* (souredil je zvezek 48/3) in knjižne zbirke *Ethnologica – Dissertationes*. Ureja zbirko *Opera ethnologica Slovenica*. Uredil je monografijo M. Stanonik *Pesnjenje v vojaški suknji in proti njej* ter souredil (z I. Slavec Gradišnik) knjigo D. Podjeda *Antropologija med štirimi stenami* in (z Božidarjem Jezernikom) monografijo *Dediščina prve svetovne vojne*. Je član mednarodnega uredniškega odbora znanstvenih revij *Studia ethnologica Croatica* (Hrvaška), *Folklore* (Estonija) in *International Yearbook for Balkan and Baltic Studies* (Latvija in Bolgarija), član izvršnega odbora International Association for Semiotic Studies (IASS), član Deutsche Gesellschaft für Volkskunde, Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) in njegovih komisij za ritualno leto, ljudsko religioznost in kulturno dediščino, International Society for Folk Narrative Research (ISFNR), ISA in European Association of Social Anthropologists (EASA).
- **M. Filak** je članica European Association of Social Anthropologists (EASA), Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF), Nordic Anthropological Film Association (NAFA), International Union of Anthropological and Ethnological Sciences (IUAES) in Slovenskega etnološkega društva (SED). Je recenzentka etnografskih filmov pri *Journal of Anthropological Films* (JAF) in *Journal of Video Ethnography* (JVE). Sodelovala je pri organizaciji festivala s simpozijem *Dnevi etnografskega filma 2020: Vidiki vizualne antropologije v Sloveniji*.
- **M. Godina Golija** je članica uredniškega odbora znanstvene revije *Etnolog* in zastopnica za področje etnologije v Znanstvenoraziskovalnem svetu za humanistiko ARRS. Je članica Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) in podpredsednica njegove delovne skupine za raziskovanje hrane. Je stalna korespondentka znanstvene revije *Food&History* in članica Kommission für Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa (KGKDS), International Commission for Research into European Food History (ICREFH) in Slovenskega etnološkega društva (SED).
- **B. Ivančič Kutin** je članica delovne skupine Koordinatorja nesnovne dediščine v Slovenskem etnografskem muzeju, uredniškega odbora knjižne zbirke *Ethnologica – Dissertationes* in zbornika *Domači kraji*. Je članica International Society for Folk Narrative Research (ISFNR), Komisije za folkloristiko Mednarodnega komiteja slavistov (MKS) in Slovenskega etnološkega društva (SED).
- **M. Kozorog** je član uredniškega odbora *Glasnika Slovenskega etnološkega društva*, knjižne zbirke *Zupaničeva knjižnica* (Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani) in mednarodnega uredniškega odbora revije *Lidé města / Urban People* ter glavni urednik knjižne zbirke *Kulturna dediščina* (Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo FF). Je član izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva in predsednik Slovenskega glasbenoinformacijskega centra (SIGIC). Je asistent na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF UL.
- **M. Kropelj Telban** je (z izr. prof. dr. Katjo Hrobat Virloget, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem) glavna urednica znanstvene revije *Studia mythologica Slavica* in sourednica knjižnih zbirk *Studia mythologica Slavica – Supplementa*, *Slovenski pravljicarji* in *Zakladnice slovenskih pripovedi* (s prof. dr. Robertom Dapitom, Univerza v Vidmu, Italija). Uredila je monografijo *Sveti Coprijan: Pravljice, povedke in drugo pripovedno izročilo iz Motnika in okolice* (z Bredo Podbrežnik Vukmir). Je članica Odbora za Štrekljevo nagrado, Znanstvenega sosveta Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik v Celovcu in uredniškega sveta litovske etnološke revije *Tautosakos darbai*. Včlanjena je v mednarodna združenja International Society for Folk Narrative Research (ISFNR), International Society for Contemporary Legend Research (ISCLR), Komisijo za folkloristiko Mednarodnega komiteja slavistov (MKS) in International Association for Comparative Mythology (IACM) ter v Slovensko etnološko društvo (SED).
- **Š. Ledinek Lozej** je članica uredništev *Goriškega letnika*, *Izvestja Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici* in *DEDI – Enciklopedija naravne in kulturne dediščine*. Souredila je (s K. Šrimpf Vendramin) tematsko sekcijo *Dediščinjenje prehrane med Alpami in Jadranom* v reviji *Traditiones* (49/3). Je članica Znanstvenega sveta Odseka za zgodovino in etnografijo Narodne in študijske knjižnice in Trstu, Akcijske skupine 6 Strategije EU za alpsko regijo. Včlanjena je v Slovensko etnološko društvo (SED), Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) in Association of Critical Heritage Studies (ACHS).
- **D. Ličen** je (s S. Poljak Istenič) sourednica *Glasnika Slovenskega etnološkega društva*, predsednica sekcije za kulturno dediščino Zveze zgodovinskih društev Slovenije, članica European Association of Social Anthropologists (EASA), Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF), Food Study Centre (SOAS), Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (ASEEES), Slovenskega etnološkega društva (SED) in Zgodovinskega društva za južno Primorsko (ZDJJP).
- **M. Peče** je sodeloval pri organizaciji prireditve *Dnevi etnografskega filma 2020* in uredil festivalsko-simpozijško knjižico *Vidiki vizualne etnografije v Sloveniji*. Bil je član žirije mednarodnega festivala etnografskega filma GIEFF 2020 v Göttingenu. Je član delovne skupine za digitalno humanistiko ZRC SAZU. Včlanjen je v Slovensko etnološko društvo (SED).

- **D. Podjed** je član uredniškega odbora znanstvene revije *Traditiones*. Z Lano Peternel (Inštitut za družbene raziskave, Zagreb) sta uredila tematsko številko *Traditiones* 49/1 z naslovom *Transforming Sustainability*. V Znanstvenoraziskovalnem svetu za humanistiko ARRS zastopa področje antropologije. Včlanjen je v European Association of Social Anthropologists (EASA) in je član nadzornega sveta njegove Mreže za aplikativno antropologijo. Je član mednarodnega društva Society for Applied Anthropology (SfAA). Soorganiziral je simpozij *Zelena in zabavna mesta prihodnosti* (Gradec, 4.–7. 5.) in sodeloval pri organizaciji mednarodne prireditve *Why the World Needs Anthropologists* (Praga, 16.–17. 10.).
- **S. Poljak Istenič** je (z D. Ličen) glavna urednica *Glasnika Slovenskega etnološkega društva* in (s S. Babič) spletnega dnevnika *Vsakdanjik*. Je članica uredniškega odbora *DEDI – Enciklopedije naravne in kulturne dediščine*. Je tudi članica Stokovnega sveta Slovenskega etnografskega muzeja, Izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva ter mednarodnih združenj Société Internationale d’Ethnologie et de Folklore (SIEF) in European Association of Social Anthropologists (EASA).
- **I. Slavec Gradišnik** je (z J. Fikfakom) glavna urednica znanstvene revije *Traditiones* in knjižne zbirke *Ethnologica – Dissertationes* ter članica uredniškega odbora zbirke *Slovenski pravljicarji*. Je področna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona*, zanj je uredila geselske članke za črki C in Č. Souredila je (z J. Fikfakom) knjigo D. Podjeda *Antropologija med štirimi stenami*. Je članica mednarodnih uredniških odborov znanstvenih revij *Acta Ethnographica Hungarica* (Budimpešta), *Glasnik EI SANU* in *Zbornik EI SANU* (Beograd), *Slovenský národopis* (Bratislava) in *Český lid* (Praga) ter članica Mednarodnega sveta Inštituta za etnologijo Češke akademije znanosti. Včlanjena je v Slovensko etnološko društvo (SED) in Société Internationale d’Ethnologie et de Folklore (SIEF) ter v njegove delovne skupine za ritualno leto, za kulturno dediščino, kraje in prostore in zgodovinske pristope v analizi kulture.
- **K. Šrmpf Vendramin** je članica International Society for Folk Narrative Research (ISFNR) in Slovenskega etnološkega društva (SED). Je članica uredniškega odbora revije *Folkloristik* in posvetovalnega telesa za folklorno dejavnost pri Javnem skladu za kulturne dejavnosti (JSKD). Souredila je (s Š. Ledinek Lozej) tematsko sekcijo *Dediščinjenje prehrane med Alpami in Jadranom* v reviji *Traditiones* 49/3.
- **B. Turk Niskač** je članica European Association of Social Anthropologists (EASA), International Union of Anthropological and Ethnological Sciences (IUAES) in Slovenskega etnološkega društva (SED).

DEF – Dnevi etnografskega filma

Sodelujejo: M. Peče, A. Kuharič, M. Filak.

Audiovizualni laboratorij je sodeloval pri organizaciji mednarodnega festivala *Dnevi etnografskega filma* (soorganizator Slovensko etnološko društvo). Festival je včlanjen v združenje Coordinating Anthropological Film Festivals of Europe (CAFFE). Potekal je v obliki simpozija s filmskim programom. Cilj je bil pridobiti aktualni vpogled v raznovrstne vidike produkcije in rabe filma ter fotografije v etnologiji in antropologiji. Na posvetu je bilo predstavljenih 13 referatov in 12 filmov, ki so bili med 9. in 15. novembrom prikazani na spletni platformi *Vimeo*. Dogodek se je sklenil s spletno diskusijo.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Green and Fun Cities of the Future**. Mednarodna konferenca. Soorganizator: Univerza za aplikativne vede FH JOANNEUM, Gradec, Avstrija, spletni dogodek, 4.–7. 5.
- **The Dirty Lab: Understanding and Changing Toilet and Garbage Cultures**. Delavnica na 16. bienalni konferenci Evropskega združenja socialnih antropologov (EASA). Soorganizator: IADE Universidade Europeia, Lizbona, Portugalska, spletni dogodek, 23. 7.
- **Mladost v duhu kapitalizma danes**. Znanstveni posvet. Ljubljana, ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje, spletni dogodek, 12. 11., https://isn2.zrc-sazu.si/sites/default/files/mladost_v_duhu_kapitalizma_danes_knjizica_povzetkov.pdf.
- **Dnevi etnografskega filma 2020: Vidiki vizualne etnografije v Sloveniji**. Posvet s filmskim programom. Soorganizator: Slovensko etnološko društvo, spletni dogodek, 9.–15. 11., http://www.def.si/wp-content/uploads/2020/03/DEF_katalog_2020.pdf, <https://vimeo.com/476792913>.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Vodja: V. Huzjan.

V letu 2020 je knjižnica pridobila 276 novih naslovov knjižničnega gradiva. Bibliotekarka je skrbela za nemoteno delovanje knjižnice (nabava, hranjenje in urejanje gradiva ter izposoja). Obveščala je primarne uporabnike o knjižnih novostih in stanju gradiva ter skrbela za različne evidence. Rednim in izrednim študentom Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je v spletnem srečanju predstavila inštitutsko knjižnico. Uporabnikom je pomagala pri pripravi bibliografij ter pri iskanju in uporabi elektronskih informacijskih virov.

Dokumentacija

Arhiv ISN

Vodja: S. Drnovšek.

V dokumentaciji se ureja in hrani starejše arhivsko gradivo. Dokumentalistka je dopolnjevala metapodatke po zbirnih tabelah gradiva, pridobljenega iz zapuščin (Milko Matičetov, Tone Cevc, Janez Dolenc, Lajko Milisavljevič), s skenogrami iz zasebnih albumov in gradiva bivših sodelavcev (Roberto Dapit, Polona Šega, Mojca Ravnik). Digitalizirala je starejše gradivo, in sicer 537 negativov (pustovanja, ljudske noše, jaslice, barčice in vleka ploha na Gorenjskem, Višarje in Tržaško primorje ter z desetih filmov fotografij) in 312 diapozitivov Toneta Cevca.

Z digitalizacijo tekstovnih in slikovnih virov je podprto tekoče delo sodelavk in sodelavcev. Za spletni blog *Vsakdanjik* je prispevala starejše posnetke iz arhiva in aktualne posnetke o vsakdanjem življenju v času epidemije in ukrepih za preprečevanje njenega širjenja. Dokumentalistka je urednica inštitutske spletne in Facebook strani. Inštitutsko dejavnost in arhiv je v spletnem srečanju predstavila študentom Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Zbirka vizualne dokumentacije (Avdiovizualni laboratorij)

Vodja: M. Peče.

V zbirki so etnografski filmi in druga avdiovizualna dokumentacija. Večina enot je nastala v lastni produkciji, nekaj filmov je bilo pridobljenih od zunanjih producentov. V filmih prevladuje etnološka tematika, dokumentacijske enote pa se nanašajo tudi na kroniko, na zgodovinske in arheološke dogodke. V arhivu je 1636 enot. V letu 2020 je bilo pridobljeno eno novo gradivo in 13 posnetih predavanj, ena enota je bila montažno urejena. Metapodatkovna zbirka je digitalizirana in dostopna v omrežju ZRC SAZU (http://isn3.zrc-sazu.si/avl_arhiv/index.php).

Digitalna fototeka ISN

Skrbnik: M. Peče.

Digitalni arhiv fotografij dopolnjuje fototeka ISN, ki hrani negative, diapozitive in fotografije v fizični obliki. V arhivu je 206 zbirk (4256 fotografij). Digitalni arhiv je z geslom dostopen v omrežju ZRC SAZU (<http://isn3.zrc-sazu.si/fototeka/index.php>).

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- ***Studia mythologica Slavica 23***. ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje in Università degli Studi di Udine, Dipartimento di Lingue e Letterature, Comunicazione, Formazione e Società, Udine/Videm, Italija. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- ***Traditiones 49/1, 2, 3***. Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU in SAZU.
- ***Heriskop: Razprave o dediščinjenju na obrobjih***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Dan Podjed, ***Antropologija med štirimi stenami***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Dan Podjed, ***Sve te oči***. Beograd: Biblioteka XX vek; Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Marija Stanonik, ***Pesnjenje v vojaški suknji***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- ***Sveti Coprijan. Pravljice, povedke in drugo pripovedno izročilo iz Motnika in okolice***. Uredili Breda Podbrežnik Vukmir in Monika Kropelj Telban. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Tone Košir in Milena Igljčar, ***Bodi pošten in delaj. Folklorne in spominske pripovedi iz župnij Šentjošt in Lučine***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Glasovi; 53).
- Barbara Koritnik, Nastja Koritnik in Breda Podbrežnik Vukmir, ***Jaz pa sem tako slišal. Folklorne in druge pripovedi od Spodnjih Pirnič prek Vodice, Mengša, Domžal, Lukovice, Blagovice, Moravč in Vač do Podgorice***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Glasovi; 54).
- Marija Stanonik in Iva Potočnik, ***Vartac – moja vas. Slovenska narečna besedila in risbe otrok iz Benečije, Rezije in Kanalske doline***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Glasovi; 55).
- ***Mladost v duhu kapitalizma danes: Znanstveni simpozij***. Uredil Miha Kozorog. Elektronski vir, https://isn2.zrc-sazu.si/sites/default/files/mladost_v_duhu_kapitalizma_danes_knjizica_povzetkov.pdf.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Balkanološki inštitut, Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Department of History and Civilization, European University Institute, Firenze, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Dipartimento di Lingue e Letterature, Comunicazione, Formazione e Società, Università degli Studi di Udine, Videm, Italija: raziskovalno in publicistično sodelovanje.
- Durham University, Durham, Združeno kraljestvo: projektno sodelovanje.
- EASA – European Association of Social Anthropologists: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- Eesti Kirjandusmuuseum, Tartu, Estonija: udeležbe na konferencah, primerjalne raziskave, skupne publikacije, dvostranski raziskovalni projekt (2020–2022).
- Etnografski muzej Istre, Pazin, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Etnografski inštitut, Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Etnologický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i., Praga, Češka: raziskovalno in svetovalno sodelovanje.
- Eurac Research, Istituto per lo Sviluppo Regionale, Italija: projektno in raziskovalno sodelovanje.
- Fachbereich Soziologie, Gesellschaftswissenschaften, Universität Basel, Švica: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- Helsingin Yliopisto, Helsinki, Finska: raziskovalno sodelovanje.
- ICREFH – International Commission for Research into European Food History: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- IEHCA – Institut Européen d'Histoire et des Cultures de l'Alimentation: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- Institut etnologii i antropologii, Rossijskaja akademija nauk, Moskva, Ruska federacija: raziskovalno sodelovanje, izmenjava raziskovalcev.
- Institut für Europäische Ethnologie, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Kulturanalyse, Alpe-Adria Universität, Celovec, Avstrija: raziskovalno in pedagoško sodelovanje.
- Institut für Kulturanthropologie und Europäische Ethnologie, Johann-Wolfgang Goethe Universität, Frankfurt, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Kulturanthropologie und Europäische Ethnologie, Karl-Franzens-Universität, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje, priprava projektov.
- Institut für Slawistik, Karl-Franzens-Universität, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Wirtschafts- und Sozialgeschichte, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje, gostovanje raziskovalcev.
- Institut slavjanovedenja, Rossijskaja akademija nauk, Moskva, Ruska federacija: dvostranski raziskovalni projekt (2019–2020).
- Institut za antropologiju, Zagreb, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- Institut za etnografija i folkloristika s etnografski muzei, B'lgarska akademija na naukite, Sofija, Bolgarija: raziskovalno, projektno sodelovanje, gostovanja raziskovalcev.
- Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje, dvostranski temeljni raziskovalni projekt (2020–2023).
- Institut za književnost i umetnost, Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Inštitut za slovensko kulturo / Istituto per la cultura slovena, Špeter / San Pietro al Natisone, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- ISCLR – International Society for Contemporary Legend Research: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- ISEK – Institut für Sozialanthropologie und Empirische Kulturwissenschaft, Universität Zürich, Zürich, Švica: raziskovalno sodelovanje.
- ISFNR – International Society for Folk Narrative Research: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- Kommission für Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa: raziskovalno in svetovalno sodelovanje.
- Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, v. v. i., Praga, Češka: prijava raziskovalnega projekta *Nourishing Victory*.
- Museo della gente della Val Resia, Stolvizza/Solbica, Italija: raziskovalno in publicistično sodelovanje.
- Néprajztudományi Intézet, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje, dvostranski raziskovalni projekt (2017–2020).
- Odelenje za etnologiju i antropologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Odsek za zgodovino in etnografijo, Narodna in študijska knjižnica, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Polo Poschiavo, Švica: projektno sodelovanje.
- SfAA – Society for Applied Anthropology: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- SIEF – Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Celovec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Sociologický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i., Praga, Češka: raziskovalno sodelovanje.

- Sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo, Oslo, Norveška: raziskovalno sodelovanje, gostovanja raziskovalcev.
- Szegedi Tudományegyetem, Néprajzi és kulturális antropológiai tanszék, Szeged, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Tartu Ülikool, Tartu, Estonija: raziskovalno sodelovanje.
- The Arctic University of Norway (UiT), Department of Social Sciences, Tromsø, Norveška: gostovanje raziskovalcev, raziskovalno sodelovanje.
- Università della Svizzera Italiana, Lugano, Švica: projektno in raziskovalno sodelovanje.
- Università di Padova, Dipartimento di Studi Linguistici e Letterari, Padova, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Universidad de Buenos Aires, Facultad de Filosofía y Letras, Instituto de Filología y Literaturas Hispánicas „Amado Alonso“, Buenos Aires, Argentina: primerjalne raziskave argentinske in slovenske slovstvene folklore, raziskava pripovednega izročila med Slovenci v Argentini, priprava monografije.
- Universidad de Burgos, Burgos, Španija: projektno sodelovanje.
- University of Delaware, Newark, Delaware, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- University of Minnesota, Minneapolis-St. Paul, MN, Institute for Global Studies, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Univerzita Karlova, Praga, Češka: projektno sodelovanje.
- Ústav etnológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, Slovaška: raziskovalno sodelovanje, izmenjava raziskovalcev.
- Ústav slavistiky, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Verba Alpina, Ludwig-Maximilians-Universität, München, Nemčija: projektno sodelovanje.
- Vrije Universiteit (VU), Amsterdam, Nizozemska: projektno sodelovanje.
- Zentrum für Südosteuropastudien, Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija: raziskovalno gostovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Prof. dr. Katharina Eisch-Angus, Institut für Kulturanthropologie und Europäische Ethnologie, Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija, 1. 10.: priprava bilateralnega raziskovalnega projekta, gostovanje na Raziskovalni postaji Maribor.
- Doc. dr. Lydia Maria Arantes, Institut für Kulturanthropologie und Europäische Ethnologie, Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija, 1. 10.: priprava bilateralnega raziskovalnega projekta, gostovanje na Raziskovalni postaji Maribor.
- Dr. Marion Hamm, Alpen-Adria-Universität, Institut für Kulturanalyse, Celovec, Avstrija, 1. 10.: priprava bilateralnega raziskovalnega projekta, gostovanje na Raziskovalni postaji Maribor.

DOKTORSKA DELA

Vanja Huzjan

- *Gmotna kultura otrok v Ljubljani in okolici od začetka 20. stoletja do druge svetovne vojne: Imel sem lepo otroštvo. Tudi zato, ker sem si ga sam naredil*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana, 4. 11. – doktorska disertacija.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Saša Babič

- *Semiotic Perspective on the Conspiracy Theories on covid-19 in Slovenia*. Predavanje na konferenci *Covid-19 u humanističkoj perspektivi: Mutacije straha i kulturne promjene*, Zagreb, 30. 9., spletni dogodek, <https://www.ief.hr/wp-content/uploads/2020/12/KNJI%C5%BDICA-SA%C5%BDETAKA.pdf>.
- *Slovenski folklorni obrazci v okviru slovstvene folkloristike*. Vabljen predavanje za študente 1. letnika 2. stopnje pri predmetu *Slovstvena folkloristika med jezikoslovjem in literarno vedo*, Oddelek za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 14. 12., spletni dogodek.

Tatiana Bajuk Senčar

- *Evropska pojmovanja podjetništva mladih*. Referat na znanstvenem simpoziju *Mladost v duhu kapitalizma danes*, 12. 11., spletni dogodek, https://isn2.zrc-sazu.si/sites/default/files/mladost_v_duhu_kapitalizma_danes_knjizica_povzetkov.pdf.
- *The (In)visibility of Multi-local Actors: The Case of Slovenian Second Home Owners*. Predavanje na *Fourth meeting of the European Network for Multi-locality Studies: Services and Policy Making on Multi-local Living*. Milano, Italija, 13. 11., spletni dogodek, <https://unimib.webex.com/unimib/onstage/g.php?MTID=eb702341c1b3192749ad91eb13ef56441>.

Jurij Fikfak

- *Habitus slovenskega podjetnika: Refleksija*. Referat na znanstvenem simpoziju *Mladost v duhu kapitalizma danes*, 12. 11., spletni dogodek, https://isn2.zrc-sazu.si/sites/default/files/mladost_v_duhu_kapitalizma_danes_knjizica_povzetkov.pdf.

Manca Filak

- *Self/reflexivity in Ethnographic Practice and Visual Research: From Shortage to Exaggeration and Onward*. Referat na 16th EASA Biennial Conference: *New Anthropological Horizons in and Beyond Europe*, Lizbona, Portugalska, 20. 7., spletni dogodek, <https://nomadit.co.uk/conference/easa2020/paper/54796>.
- *Vizualna etnografija obiranja tobaka v Bolgariji*. Predavanje in predstavitev filma na posvetu s filmskim programom *Vidiki vizualne etnografije v Sloveniji: Dnevi etnografskega filma 2020*, 13. 11., spletni dogodek, <https://vimeo.com/476792913>, http://www.def.si/wp-content/uploads/2020/03/DEF_katalog_2020.pdf.
- Raziskovalni trendi v vizualni antropologiji. Referat na 8. simpoziju *raziskovalk in raziskovalcev na začetku znanstvene poti: Trendi v znanosti*, 7. 12., spletni dogodek, <https://www.zrc-sazu.si/sl/dogodki/trendi-v-znanosti-8-simpozij-raziskovalk-in-raziskovalcev-zrc-sazu-na-zacetku-znanstvene>.

Miha Kozorog

- *Multispecies Ethnography on the Slovenian-Hungarian Border*. Predavanje v Inštitutu za etnologijo, Raziskovalni center za humanistiko, Budimpešta, Madžarska, 6. 2.
- *The Music of Bosnian Refugees: An Ethnographic Study of Sevdalinka in Slovenia*. Predavanje na Univerzi v Szegedu, Szeged, Madžarska, 11. 2.
- *Borderwork with Wildlife on the Slovenian-Hungarian Border: At the Intersection of Border and Multispecies Ethnography*. Predavanje na Univerzi v Helsinkih, Oddelek za družboslovne raziskave, 4. 12., spletni dogodek.

Špela Ledinek Lozej

- *Camino as Sacred Journey? Some Reflections from Slovenia*. Predavanje na *Sacred Journeys 7th Global Conference*, 30. 6., spletni dogodek (soavtorica N. Rogelja Caf).
- *Slovenian Foodways: Heritage-making at the Crossroads of the Alps, the Mediterranean, the Pannonian Basin and the Balkan Peninsula*. Predavanje na 5. bienalni konferenci Association of Critical Heritage Studies (ACHS) *Futures*, London, Združeno kraljestvo, 30. 8., spletni dogodek, <https://achs2020london.com/programme/>.
- *Mleko, kafe in sir: Razmislek o vizualni etnografiji*. Predavanje in predstavitev etnografskega filma na posvetu s filmskim programom *Vidiki vizualne etnografije v Sloveniji: Dnevi etnografskega filma 2020*, 13. 11., spletni dogodek, <https://vimeo.com/472533466>, http://www.def.si/wp-content/uploads/2020/03/DEF_katalog_2020.pdf.

Daša Ličen

- *Kava v Trstu, Trst v kavi*. Referat na simpoziju *Sem, kar jem: Pogovori o hrani*, 4. 12., spletni dogodek, https://www.ff.uni-lj.si/sites/www.ff.uni-lj.si/files/documents/Sem%20kar%20jem_Pogovori%20o%20hrani_MEIKAvaje_V3_final.pdf.

Miha Peče

- *Problemi kratke forme*. Predavanje na posvetu s filmskim programom *Vidiki vizualne etnografije v Sloveniji: Dnevi etnografskega filma 2020*, 13. 11., spletni dogodek, <https://vimeo.com/476608339>, http://www.def.si/wp-content/uploads/2020/03/DEF_katalog_2020.pdf.

Dan Podjed

- *Ethnography Beyond Thick Data: Sensors As Witnesses of Human Activity*. Vabljen predavanje na konferenci *Machine Anthropology*, Kopenhagen, Danska, 27. 1.
- *Povezovanje kvalitativnih in kvantitativnih pristopov za iskanje novih rešitev na področju obvladovanja pandemije covid-19*. Vabljen predavanje na strokovnem izpopolnjevanju Fakultete za farmacijo *Covid-19: Prevenirna, diagnostika in terapija*, 22., 23. in 29. 9.
- *Humans and Technologies – Collision or Sustainable Coexistence?* Uvodno predavanje na 11th *International Conference Management of Technology Step to Sustainable Production*, Poreč, Hrvaška, 30. 9., spletni dogodek.

Saša Poljak Istenič

- *Ustvariti svojo prihodnost: O izobraževanju mladih bodočih podjetnikov*. Referat na znanstvenem simpoziju *Mladost v duhu kapitalizma danes*, 12. 11., spletni dogodek, https://isn2.zrc-sazu.si/sites/default/files/mladost_v_duhu_kapitalizma_danes_knjizica_povzetkov.pdf.
- *Ljubljana – Environmentally Friendly City? Urban Mobility from Interventions to Visions of the Future*. Vabljen predavanje pri predmetu *Urbana antropologija* (doktorski študij) na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Zagrebu, 9. 12., spletni dogodek.

Ingrid Slavec Gradišnik

- *Zakaj osrednji nacionalni etnološki muzej potrebuje vodstvo etnologa / etnologinje?* Vabljeni prispevek k razpravi Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani Čemu služijo muzeji in galerije danes – javnosti ali samovolji ministra za kulturo?, 11. 12., spletni dogodek, <https://www.ff.uni-lj.si/sites/www.ff.uni-lj.si/files/documents/Vabilo%20za%20javnost%2C%20Muzeji%20in%20galerije%2C%201.12.2020%20%281%29.pdf>, <https://www.youtube.com/watch?v=c9PeCw661QU&feature=youtu.be>.

K. Šrmpf Vendramin

- *Kategorizacija humornega korona gradiva: Metodološki izzivi.* Predavanje na konferenci *Covid-19 u humanističkoj perspektivi: Mutacije straha i kulturne promjene*, Zagreb, Hrvaška, 28. 9., spletni dogodek, <https://www.ief.hr/wp-content/uploads/2020/12/KNJI%C5%BDICA-SA%C5%BDETAKA.pdf>.
- *Tržačan, rock'n'roll in twist: Plesne zabave na Goriškem po 2. svetovni vojni.* Predavanje v ciklu predavanj *Folklorna jesen 2020*, 5. 11., spletni dogodek.

Barbara Turk Niskač

- *Kako misliti (neplačano) delo?* Predavanje pri predmetu *Antropologije spola in spolnosti* na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 8. 1.
- *Participativna fotografija v raziskavah z otroki.* Predavanje na posvetu s filmskim programom *Vidiki vizualne etnografije v Sloveniji: Dnevi etnografskega filma*, 13. 11., spletni dogodek, <https://vimeo.com/476646084>, http://www.def.si/wp-content/uploads/2020/03/DEF_katalog_2020.pdf.
- *»Koronazmagovalci znanja«: Pouk na daljavo in nove oblike discipliniranja v času epidemije.* Predavanje na konferenci *Covid-19 u humanističkoj perspektivi: Mutacije straha i kulturne promjene*, Zagreb, Hrvaška, 30. 9., spletni dogodek, <https://www.ief.hr/wp-content/uploads/2020/12/KNJI%C5%BDICA-SA%C5%BDETAKA.pdf>.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Jurij Fikfak

- Trst in okolica, Italija, 6. 9.: dokumentacija 90-letnice usmrtnice bazoviških junakov.
- Celovec, Avstrija, 10. 10.: dokumentacija 100-letnice plebiscita na Koroškem.

Miha Kozorog

- Univerza v Szegedu, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo (Szeged) in Raziskovalni center za humanistiko, Inštitut za etnologijo (Budimpešta), Madžarska, 17. 1.–16. 2.: pedagoško in raziskovalno delo.
- Institut für Kulturanalyse, Alpe-Adria Universität, Celovec, Avstrija, 4. 5.–19. 6.: spletno raziskovalno sodelovanje.

Daša Ličen

- Zentrum für Südosteuropastudien, Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija, 1. 3.–30. 6.: raziskovalna štipendija.

Dan Podjed

- Vrije Universiteit, Amsterdam, Nizozemska, 19.–22. 1.: udeležba na delavnici *Vključevanje ljudi v razvoj trajnostnih rešitev*.

Saša Poljak Istenič

- Institut für Kulturanalyse, Alpe-Adria Universität, Celovec, Avstrija, 1. 2.–30. 4., 1. 9.–31. 10.: raziskovalna štipendija za projekt *Urgency, Priorities, and Imaginations of the Future* (prof. dr. Alexandra Schwel); terensko delo na Dunaju.

PEDAGOŠKO DELO

Saša Babič

- *Folklorni obrazci v kulturi in družbi*. Predavanja in seminarско delo v podiplomskem programu *Slovenske študije – Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Tatiana Bajuk Senčar

- *Demografija: Kvantitativni in kvalitativni pristopi*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje v študijskem programu *Slovenske študije*, Nova univerza, Fakulteta za slovenske in mednarodne študije, Ljubljana.

Jurij Fikfak

- *Lingvistična antropologija*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Maja Godina Golija

- *Etnologija vsakdanjega življenja*. Predavanja in seminar za 1. letnik 1. stopnje, Oddelek za sociologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Od predmetov do simbolov*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje, Oddelek za sociologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Govorica predmetov – poglavja iz materialne kulture Slovencev*. Predavanja in seminarско delo v podiplomskem programu *Slovenske študije – Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Barbara Ivančič Kutin

- *Slovstvena folkloristika. Med jezikoslovjem in literarno vedo*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje, Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Miha Kozorog

- *Etnološko konservatorstvo*. Vaje za 2. in 3. letnik 1. stopnje, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Etnologija Evrope*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Etnologija Slovenije 3*. Vaje za 2. letnik 1. stopnje, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Antropologija prostora*. Vaje za 1. in 2. letnik 2. stopnje, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Etnografsko terensko delo*. Vaje za 1. letnik 2. stopnje, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Špela Ledinek Lozej

- *Dediščine, dediščinski procesi in prakse*. Seminarско delo v podiplomskem programu *Slovenske študije – Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Dan Podjed

- *Epistemologija vsakdanjega življenja*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Saša Poljak Istenič

- *Placemaking in Urban Societies*. Proseminar za 1. stopnjo programa *Uporabne kulturne študije* in 2. stopnjo programa *Vizualna kultura*, Institut für Kulturanalyse, Fakultät für Kulturwissenschaften, Alpen-Adria-Universität Klagenfurt, Celovec, Avstrija.
- *Slovenska kulturna dediščina in turizem*. Predavanja in seminar za 1. letnik 1. stopnje programa *Turizem*, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.
- *Gastronomija in enogastronomija na Slovenskem*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje programa *Turizem*, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.

MENTORSTVO

Tatiana Bajuk Senčar

- Manca Filak (mlada raziskovalka), doktorski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Jurij Fikfak

- Daša Ličen (mlada raziskovalka), doktorski študij (somentor), Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Maja Godina Golija

- Vanja Huzjan, doktorska disertacija, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana (zagovor 4. 11.).

Barbara Ivančič Kutin

- Rok Mrvič (mladi raziskovalec), doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Miha Kozorog

- Tina Ivnik, doktorski študij (somentor), Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Anja Žnidaršič, magistrski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Marko Senčar Mrdaković, magistrski študij (somentor), Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Tajda Jerkič, diplomski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Monika Krojež Telban

- Maja Berčič, magistrski študij (somentorica), Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Špela Ledinek Lozej

- Manca Filak, doktorski študij (somentorica), Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Dan Podjed

- Ajda Pretnar, doktorski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Gregor Cerinšek, doktorski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Ahac Meden, doktorski študij (somentor), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Anja Pogladič, magistrski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Urška Martun Ciglencečki, diplomski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Hana Ozebek, diplomsko delo, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 7. 7.).

Saša Poljak Istenič

- Vilja Lukan, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Urška Senčar Hočvar, magistrski študij, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.
- Neli Selan, magistrski študij, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.
- Klemen Kerec, diplomski študij, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.
- Mira Reljič, diplomski študij, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.
- Nika Prevodnik, diplomski študij, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.
- Luka Gošek, diplomski študij, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

isn2.zrc-sazu.si

SUMMARY

The Institute of Slovenian Ethnology carries out ethnological and folkloristic research on past and present phenomena and processes of everyday culture - its transformations, social, political, and symbolic functions - and focuses on questions of cultural dynamics and the heteroglossic and multilayered character of culture. These research interests are carried out in the Institute's core research program *Cultural Spaces and Practices: Ethnology and Folklore Studies* and the interdisciplinary research program *Heritage on the Margins: New Perspectives on Heritage and Identity within and beyond National*, as well as through specific research projects (*Protected Areas along the Slovenian-Hungarian Border: Challenges of Cooperation and Sustainable Development*; *The Invisible Life of Waist: Development of an Ethnography-Based Solution for Waste Management in Households*; *Young Entrepreneurs in Times of Uncertainty and Accelerated Optimism: An Ethnological Study of Entrepreneurship and Ethics of Young People in Modern-Day Slovenia*, *Traditional Paremiological Units in Dialogue with Contemporary Use*, and *Urban Futures: Imagining and Activating Possibilities in Unsettled Times*), one postdoctoral research (*The Social Life of Chores: Rethinking Work in Childhood*), and two international research projects (*CTI: Create to Connect >Create to Impact*; *100%L: Boosting the Alpine Agri-Food Value Chains with the „100% Local“ Approach*). Members of the Institute collaborate in the bilateral research project on exchange and valorization of fieldwork material (with Russia) and on contemporary school folklore in Estonia and Slovenia (with Estonia). Members of the Institute cooperate in the ZRC SAZU infrastructure projects (Natural and Cultural Heritage of Slovenian Nation; DARIAH).

The Institute has a library, an archive, and Audiovisual laboratory, which works as a research and production unit for visual research and audiovisual documentation. The Institute's staff publishes the journals *Traditiones* and *Studia mythologica Slavica*, as well as book series: *Opera ethnologica Slovenica*, *Slovenski pravljničarji*, *Ethnologica - Dissertationes*, *Studia mythologica Slavica - Supplementa*, *Glasovi* and *Zakladnica slovenskih pripovedi*.

The Institute cooperates with ethnological institutions, museums, and cultural heritage institutions in Slovenia, Italy, Austria, Hungary, Slovakia, Czech Republic, Serbia, Croatia, Bulgaria, Germany, the Netherlands, Great Britain, Norway, Finland, Estonia, USA, Argentina, etc. The members of the Institute promote their research expertise among experts and the general public.

In 2020, the Audiovisual laboratory participated in the organization of the festival and conference *Days of Ethnographic Film 2020 - Aspects of Visual Ethnography in Slovenia*. The Institute was active as an organizer or partner of the following conferences and meetings: *Green and Fun Cities of the Future* (with FH Joanneum Graz), *The Dirty Lab* (with EASA), *Youth in Capitalism Today*, and the eighth edition of the EASA Applied Anthropology Network Symposium *Why the World Needs Anthropologists* (with EASA Network for Applied Anthropology). Due to the epidemic situation, most of them were organized on virtual platforms.

The researchers teach at universities in Slovenia and abroad and serve as research advisors and mentors for junior researchers (currently three at the Institute). They are active in international networks of related institutions and scholarly associations, participate in international conferences, and serve as international editorial board's members.

GLASBENONARODOPIJNI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Do 18. 11.: Akad. Lojze Lebič, akad. izr. prof. dr. Milček Komelj, izr. prof. dr. Marjetka Golež Kaučič, doc. dr. Marija Klobčar (predsednica), dr. Mojca Kovačič (podpredsednica), doc. dr. Drago Kunej, doc. dr. Rebeka Kunej.

Od 25. 11.: Akad. Lojze Lebič, akad. izr. prof. dr. Milček Komelj, doc. dr. Marija Klobčar (predsednica), dr. Mojca Kovačič, doc. dr. Drago Kunej, dr. Marjeta Pisk, dr. Urša Šivic (podpredsednica).

PERSONALNA SESTAVA

Predstajnica: dr. Mojca Kovačič.

Znanstvena svetnica: prof. dr. Marjetka Golež Kaučič.

Višja znanstvena sodelavca: doc. dr. Marija Klobčar, doc. dr. Drago Kunej.

Znanstveni sodelavci: dr. Mojca Kovačič, doc. dr. Rebeka Kunej, dr. Marjeta Pisk, dr. Gregor Strle, dr. Urša Šivic.

Asistentka z doktoratom: dr. Anja Moric.

Asistentki, mladi raziskovalki: Anja Cizel, Teja Turk.

Višja strokovna sodelavca: mag. Anja Serec Hodžar, Andrej Tomazin.

Strokovni sodelavec: Peter Vendramin.

RAZISKOVALNA PROGRAMA IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, A. Serec Hodžar, G. Strle, U. Šivic.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2024.

V drugem letu so se začele nadaljnje aktivnosti v šestih tematskih raziskovalnih sklopih, ki so obsegali prve raziskave na področju zoofolkloristike, nosilcev in konteksta, glasbe, plesa in glasbenih praks na zvočnih posnetkih ter čustvenega dojemanja folklore. Najpomembnejši rezultati so bili znanstvena članka: *Zoopoetic dwelling: the ecology of the connectedness of animal and human homes and dwelling through folklore and literary representations*; *Lastninske in nelastninske živali v urbanem okolju: aspekti dominacije, odtujenosti in speciestizma* in poglavje v knjigi: *Zoopoetika smrti živali v izbranih folklornih in literarnih besedilih* (M. Golež Kaučič), knjiga *Poslušajte štimo mojo: potujoči pevci na Slovenskem* (M. Klobčar), znanstveni članek in znanstveni prispevek na konferenci *France Marolt's endeavours to sound document folk music* (D. Kunej), *The waltz among Slovenians* (R. Kunej).

Dediščina na obrobjih. Novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci: M. Pisk; M. Bofulin, N. Rogelja Caf (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); J. Ježovnik (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); P. Pipan, M. Topole (Geografski inštitut Antona Melika); prof. dr. Branko Marušič (zunanji sodelavec, v. p.).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2024.

Interdisciplinarna skupina raziskuje razmerja moči v dediščinskih procesih ter razpiranje in preseganje nacionalnega pri ustvarjanju dediščine, predvsem pa vrednoti in analizira manjšinske dediščine. Raziskovalna problematika je obravnavana v petih tematskih sklopih: *Dediščina na dinamičnih mejnih območjih*, *Dediščina in mobilnem svetu*, *Jezik v rabi – raba jezika*, *Živeti z dediščino* in *Dediščinjenje prostora*. Postavljena je bila spletna platforma *Heriskop* (<https://dediscina.zrc-sazu.si/sl/home/>), kjer so strokovni in širši javnosti posredovana spoznanja o raziskovalnem delu ter novice o aktivnostih, dogodkih in terenskem delu. Skupina je organizirala okroglo mizo *Benečija, tako blizu in tako daleč* in dva raziskovalna pohoda (Istra, južna Koroška).

Glasba in etnične manjšine: (Trans)kulturalna dinamika v Sloveniji po letu 1991

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: prof. dr. Svanibor Pettan.

Vodja z ZRC SAZU: M. Kovačič.

Sodelavci: U. Šivic; A. Hofman (Inštitut za kulturne in spominske študije); doc. dr. Alenka Bartulović, prof. dr. Leon Stefanija, prof. dr. Jernej Weiss (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 4. 2021.

Organiziran je bil nacionalni simpozij, na katerem so bili predstavljeni teoretični in metodološki vidiki študija glasb v manjšinskih in migracijskih kontekstih ter dinamike sprememb v slovenskem okolju po osamosvojitvi leta 1991. V pripravi je monografija, ki bo predstavljala rezultate projekta z znanstvenimi članki.

Zavarovana območja ob slovensko-madžarski meji. Izzivi sodelovanja in trajnostnega razvoja

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoče organizacije: Univerza v Ljubljani, Inštitut za narodnostna vprašanja; Madžarska akademija znanosti, Univerza v Szegedu, Muzej v Veszprému (Madžarska).

Vodja: J. Fikfak (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci: M. Pisk; T. Bajuk Senčar, M. Godina Golija, M. Kozorog, M. Peče, D. Podjed, I. Slavec Gradišnik (Inštitut za slovensko narodopisje); izr. prof. dr. Jože Hudales, izr. prof. dr. Peter Simonič (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); dr. Katalin Munda Hirnök (Inštitut za narodnostna vprašanja); dr. Dániel Babai, dr. Ágota Lidia Ispán, dr. Csaba Mészáros, dr. Viktor Ulicsni (Inštitut za etnologijo Raziskovalnega centra za humanistiko); doc. dr. László Balázs Mód (Filozofska fakulteta Univerze v Szegedu); Anasztázia Gál (samozaposlena).

Obdobje trajanja: 1. 6. 2017–31. 5. 2020, podaljšano do 31. 12. 2020.

Poleg terenskega dela na Goričkem je M. Pisk s prispevkom *Heritagization and the Landscape-in-the-making: The Case of Trilateral Park Raab-Goričko-Őrség* sodelovala na konferenci *Association of Critical Heritage Studies Futures*. Objavila je članka *Dediščinjenje Trianonske pogodbe* (na spletišču *Heriskop*) in *Challenges of Cross-border Cooperation: The Initiative of Trilateral Goričko–Raab–Őrség Nature Park* (v *Acta Ethnographica Hungarica*).

Pesemski odsevi medkulturnega sobivanja

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Klobčar.

Sodelavci: M. Golež Kaučič, M. Kovačič, A. Moric, M. Pisk, A. Serec Hodžar, U. Šivic, T. Turk, P. Vendramin; K. Šrampf Vendramin (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Izveden je bil simpozij *Večjezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore*; vprašanju dvojezičnih pesmi in drugih medjezikovnih prepletanj je bilo namenjenih enajst referatov. Simpozij je zaključil koncert dvojezičnih pesmi. Izdana je bila monografija *Poslušajte štimo mojo* (M. Klobčar), v katero je vključena tematika dvojezičnosti v pesmih. Izdani so bili trije znanstveni članki in pregledana večina arhiva.

Misliti folkloro: folkloristične, etnološke in računske perspektive in pristopi k narečju

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Fakulteta za računalništvo Univerze v Ljubljani.

Vodja: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: G. Strle, M. Klobčar, U. Šivic, P. Vendramin; dr. Ciril Bohak, dr. Alenka Kavčič, izr. prof. dr. Matija Marolt, dr. Matevž Pesek, (Fakulteta za računalništvo Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Pripravljene so bile transkripcije pesmi in govora iz več narečnih skupin za poravnavo posnetkov s transkripcijami. Na konferenci *Večjezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore* je skupina sodelovala z referati. Objavi: *Singing Other: Singing in Two Languages or Code-switching / stitching* (M. Golež Kaučič), *The Perception of Bilingual Songs in Slovenia and the Cultural Dimensions of Language Selection* (M. Klobčar).

Glasba in politika v postjugoslovanskem prostoru: k novi paradigmi političnosti glasbe na prelomu stoletij

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: A. Hofman (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Sodelavci: M. Kovačič; T. Petrović, M. Pogačar (Inštitut za kulturne in spominske študije); doc. dr. Alenka Bartulović, prof. dr. Rajko Muršič, prof. dr. Svanibor Pettan (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Pripravljene so bili skupni članek projektne skupine o pglavitnih konceptih teorije afekta, samostojni članek na temo afektivno emocionalnega doživljanja političnosti v kontekstu zborovskega petja in prispevek o metodoloških izzivih etnografije afekta, organizirana je bila delavnica delovne skupine BASE (Telesa, afekti, čutila in čustva) pri Mednarodni zvezi za etnologijo in folkloro SIEF.

Digitalna demonstracija cerkvene glasbe dolgega 16. stoletja, povezane s Kranjsko

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: K. Grabnar (Muzikološki inštitut).

Sodelavci: M. Kovačič, U. Šivic, L. Bizant, J. Erjavec, M. Kokole, K. Šter (Muzikološki inštitut); doc. dr. Aleš Nagode, prof. dr. Gregor Pompe, doc. dr. Nejc Sukljan (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Potekali so dogovori o možnostih in načinih sodelovanja pri projektu.

Slovenska in evropska literarna dediščina – pravljice v slovenskem vzgojno-izobraževalnem sistemu od vrtca do srednje šole

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoči organizaciji: Fakulteta za humanistične študije Univerze v Novi Gorici, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: izr. prof. dr. Alenka Žbogar.

Sodelavci: M. Golež Kaučič, B. Ivančič Kutin, S. Babič (Inštitut za slovensko narodopisje); prof. dr. Milena Mileva Blažič (Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani); prof. dr. Katja Mihurko Poniž (Fakulteta za humanistične študije Univerze v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 4. 2018–31. 3. 2020.

Projekt je bil uspešno zaključen. Na Filozofski fakulteti je bila 14. 2. tiskovna konferenca, na kateri je bila predstavljena vsebina projekta in njegovi rezultati.

ANIMAL: Kulturna animalistika: interdisciplinarna polazišta i tradicijske prakse / Cultural Animal Studies: Interdisciplinary Perspectives and Traditional Practices (IP-2019-04) [Kulturna animalistika: interdisciplinarna izhodišča in tradicijske prakse]

Vrsta projekta: hrvaški nacionalni temeljni projekt.

Vodilna organizacija: Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška.

Vodja: dr. Suzana Marjanić.

Sodelavka z ZRC SAZU: M. Golež Kaučič.

Obdobje trajanja: 1. 3. 2020–28. 2. 2023.

M. Golež Kaučič se je udeležila zagonskega posveta, ki je bil na Inštitutu za etnologijo in folkloristiko v Zagrebu (21. 2.). Za potrebe projekta je raziskala pojav urbanih živali v Ljubljani. Na podlagi te raziskave je bil objavljen izvirni znanstveni članek *Lastninske in nelastninske živali v urbanem okolju: aspekti dominacije, odtujenosti in speciesizma* (M. Golež Kaučič).

CTI: Create to Connect -> Create to Impact [Ustvarjaj za povezave > Ustvarjaj za vpliv]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Ustvarjalna Evropa.

Vodilna organizacija: BUNKER, zavod za organizacijo in izvedbo kulturnih prireditev, Slovenija.

Sodelujoče organizacije: Artsadmin, Združeno kraljestvo; Altart, Romunija; La Vilette, Francija; BIT Teater, Norveška; Teater Rotterdam, Nizozemska; NT Gent, Belgija; Drugo more, Hrvaška; Santarcangelo dei teatri, Italija; United Artist Labour, Srbija; Noordezon, Nizozemska; Arts and Theatre Institute, Češka; Culturgest, Portugalska; Public Art Platform, Gruzija; Mammana Artist House, Libanon.

Vodja z ZRC SAZU: D. Podjed (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavke z ZRC SAZU: M. Kovačič, R. Kunej; S. Babič, K. Šrimpf Vendramin (Inštitut za slovensko narodopisje); I. Kosmos (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2018–31. 8. 2022.

R. Kunej je pripravila poročilo o raziskavi v okviru praške prireditve *Noc divadel / Noč teatra* ter v okviru festivala *Mladi levi* izvedla etnografsko raziskavo in pripravila poročilo.

Folk Music Heritage: Odkrivanje, obdelava in diseminacija skupne dediščine ljudske glasbe

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-A Slovenija-Madžarska.

Vodilna organizacija: Humán Esély Tanácsadó Nonprofit Közhasznú Kft, Madžarska.

Sodelujoči organizaciji: Lenti Város Önkormányzata, Madžarska; Zavod za turizem in kulturo Beltinci.

Vodja z ZRC SAZU: R. Kunej.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Klobčar, D. Kunej, A. Serec Hodžar, U. Šivic, P. Vendramin.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2018–28. 2. 2021.

Zaključena je bila digitalizacija zvočnega, rokopisnega in drugega gradiva, narejene transkripcije 50 slovenskih ljudskih pesmi, opravljeno sodelovanje pri publikaciji *Moj prvi zvezek ljudske glasbe*, izdana strokovni priručnik *Snemanje in arhiviranje ljudske glasbe* in elaborat *Protokol za lastnike zvočnih zbirk*, izvedena praktična delavnica (Ljubljana, 30. 6.), sodelovanje na glasbenem taboru (Beltinci, 16. in 17. 7.) in na konferenci o ljudski glasbi (Lenti, Madžarska, 18. in 19. 9.).

Obdelava in hranjenje zvočnega gradiva Slovenskega gledališkega inštituta

Vrsta projekta: tržni projekt – Slovenski gledališki inštitut.

Vodja: D. Kunej.

Sodelavec z ZRC SAZU: P. Vendramin.

Obdobje trajanja: 2. 7. 2015–31. 12. 2021.

Nadaljevalo se je s pregledom, zaščito in presnemavanjem zvočnih zbirk z magnetofonskih trakov Slovenskega gledališkega inštituta (SLOGI) po dogovorjeni prioritetni listi: pregledanih je bilo 123 trakov, presnetih in digitaliziranih pa 32 trakov (1513 minut gradiva). V arhiv je bilo vnesenih, pregledanih in popisanih dodatnih 15 magnetofonskih trakov.

Obdelava zvočnega arhiva ljudskih pesmi Notranjske

Vrsta projekta: tržni projekt – Občina Cerknica.

Vodja: D. Kunej.

Sodelavec: P. Vendramin.

Obdobje trajanja: 4. 12. 2019–4. 6. 2020.

Obdelano, zaščiteno, digitalizirano in arhivirano je bilo specifično etnomuzikološko in folkloristično zvočno gradivo na 10 DAT kasetah in vsi pripadajoči spremni podatki. V elektronski in tiskani različici je bila izdelana podrobna dokumentacija v obliki zapisnikov, ki vsebujejo meta-podatke o posnetkih, kronološki popis in opis zvočnega gradiva ter dokumentiran celotni postopek digitalizacije.

Digitalizacija magnetofonskih trakov

Vrsta projekta: projektno financiranje javnih ustanov – Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Vodja: R. Kunej.

Sodelavec: D. Kunej.

Obdobje trajanja: 15. 7.–31. 12. 2020.

Digitaliziranih je bilo deset analognih magnetofonskih trakov, ki jih je posnel France Cigan in so v lasti Krščanske kulturne zveze v Celovcu. Opravljeni so bili tudi pripadajoči zapisniki k trakovom.

Koncert izvirne slovenske ljudske glasbe *Zajuckaj in zapoj*

Vrsta projekta: projektno financiranje javnih ustanov – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Urad za UNESCO.

Vodji: M. Klobčar, U. Šivic.

Sodelavka: A. Serec Hodžar.

Obdobje trajanja: 18. 9.–6. 11. 2020.

Koncert *Zajuckaj in zapoj* (*Kam bova vandrata ...*) je bil kot zaključek mednarodnega simpozija *Večjezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore* namenjen predstavitvi dvojezičnih pesmi. Predstavili so jih pevci, združeni v pevsko skupino iz Ziljske doline, in dve domači poustvarjalni skupini. Predstavili so še živo izročilo dvojezičnih pesmi in pesmi, ki so ohranjene v arhivskih zapisih.

Izzivi in perspektive informatizacije, digitalizacije in diseminacije arhivskih zbirk slovenskih in bosansko-hercegovskih raziskovalcev

Vrsta projekta: znanstvenoraziskovalno sodelovanje med Republiko Slovenijo ter Republiko Bosno in Hercegovino.

Sodelujoča organizacija: Muzička akademija Univerziteteta u Sarajevu, BiH.

Vodja: D. Kunej.

Sodelavke: M. Klobčar, M. Kovačič, R. Kunej, T. Turk, U. Šivic, prof. dr. Jasmina Talam, prof. dr. Tamara Karača Beljak, Mirza Kovač (Muzička akademija Univerziteteta u Sarajevu).

Obdobje trajanja: 15. 1. 2019–31. 12. 2020, podaljšano do 31. 12. 2021.

V reviji *Traditiones* je bil objavljen znanstveni prispevek *The importance of Matija Murko's research for understanding the musical tradition of Bosnia and Herzegovina*, skupni rezultat raziskav treh sodelavcev projekta. Projekt je bil zaradi epidemije covida-19 podaljšan, v leto 2021 so bila preložena tudi vsa načrtovana študijska potovanja.

Etno-identitetni ples in glasba slovenskih in drugih priseljencev v ZDA

Vrsta projekta: znanstvenoraziskovalno sodelovanje med Republiko Slovenijo in Združenimi državami Amerike.

Sodelujoče organizacije: The Ohio State University, University Libraries, Columbus, ZDA; National Cleveland-Style Polka Hall of Fame and Museum, Cleveland, ZDA.

Vodja: R. Kunej.

Sodelavci: M. Kovačič, D. Kunej, A. Moric, T. Turk; Nena Couch, Mara Fraizier (The Ohio State University, University Libraries), prof. dr. Danielle Fosler-Lussier (The Ohio State University, School of Music), Joe Valenčič (The National Cleveland-Style Polka Hall of Fame and Museum).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

Zaradi pandemije covida-19 v letu 2020 niso bile izvedene predvidene aktivnosti.

Odras (nekdanje) večkulturnosti in sobivanja v folklornih in dediščinskih praksah slovenskih in kočevarskih izseljenskih skupnosti v ZDA

Vrsta projekta: znanstvenoraziskovalno sodelovanje med Republiko Slovenijo in Združenimi državami Amerike.

Sodelujoče organizacije: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani; Long Island University, New York, ZDA; National Cleveland-Style Polka Hall of Fame and Museum, Cleveland, ZDA; Gottscheer Heritage and Genealogy Association, Louisville, Colorado.

Vodja: A. Moric.

Sodelavke: M. Klobčar, M. Kovačič, R. Kunej, T. Turk; doc. dr. Alenka Bartulovič (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); dr. Michael Rossi (Long Island University); Joe Valenčič (National Cleveland-Style Polka Hall of Fame and Museum); John B. Gladitsch (Gottscheer Heritage and Genealogy Association).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

V okviru projekta sta A. Moric in J. Gladitsch zbrala dostopno slikovno in video gradivo o folklornih in dediščinskih praksah Kočevarjev v New Yorku.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **A. Cizel** je članica Slovenskega etnološkega društva, predsednica Društva za podporo in razvoj kulturno-umetniških dejavnosti Umeti ter umetniška vodja Folklorne skupine ŽKUD Tine Rožanc. Z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti (JSKD) sodeluje kot strokovna spremljevalka srečanj odraslih folklornih skupin Slovenije ter kot mentorica na izobraževanjih s področja folklorne dejavnosti.
- **M. Golež Kaučič** je predsednica mednarodnega združenja raziskovalcev balad Kommission für Volksdichtung (KfV) in članica uredniškega odbora za elektronske publikacije Kommission für Volksdichtung (KfV), članica Société International d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) in Senata Podiplomske šole ZRC SAZU. Je predsednica komisije za študijske zadeve Podiplomske šole ZRC SAZU, koordinatorica modula *Slovenske študije – tradicija in sodobnost* ter članica Slovenskega etnološkega društva in Slovenske matice. Pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je registrirana kot mednarodna ocenjevalka znanstvenih projektov in programov. Je glavna urednica znanstvene zbirke *Slovenske ljudske pesmi*, zbirke znanstvenih monografskih publikacij *Folkloristika* in zbirke *Folkloristični zvezki* ter predsednica uredniškega odbora teh zbirk.
- **M. Klobčar** je članica mednarodnega združenja raziskovalcev balad Kommission für Volksdichtung (KfV), Société International d'Ethnologie et de Folklore (SIEF, Working Group on the Ritual Year) in Slovenskega etnološkega društva. Je sourednica znanstvene zbirke *Slovenske*

ljudske pesmi ter članica uredniških odborov revije *Traditiones*, zbirke znanstvenih monografskih publikacij *Folkloristika*, zbirke *Folkloristični zvezki* ter zbirke zvočnih monografskih publikacij *Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta* in *Knjižnice Glasnika SED*.

- **M. Kovačič** je članica International Council for Traditional Music (ICTM), predstavnica nacionalnega odbora pri ICTM, podpredsednica in članica upravnega odbora Kulturnega in etnomuzikološkega društva Folk Slovenija, članica Slovenskega etnološkega društva in strokovna spremljevalka za folklorno dejavnost pri Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD). Je sourednica znanstvene zbirke *Slovenske ljudske pesmi* ter članica uredniških odborov mednarodne znanstvene revije *Musicologist*, zbirke znanstvenih monografskih publikacij *Folkloristika*, zbirke študij *Folkloristični zvezki* ter zbirke *Glasba na Slovenskem po 1918*.
- **D. Kunej** je član International Council for Traditional Music (ICTM), International Association of Sound and Audiovisual Archives (IASA), Audio Engineering Society (AES), Slovenskega društva za akustiko (SDA), Društva restavradorjev Slovenije (DRS) ter Kulturnega in etnomuzikološkega društva Folk Slovenija. Strokovno in pedagoško sodeluje z Javnim skladom Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD). Je član uredniških odborov revije *Traditiones*, zbirke zvočnih monografskih publikacij *Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta* in zbirke *Glasba na Slovenskem po 1918* ter predsednik komisije slovenskega dela Slovenske raziskovalne iniciative (v partnerstvu s Centrom za slavistične in vzhodnoevropske študije Državne univerze v Ohio).
- **R. Kunej** je članica International Council for Traditional Music (ICTM), članica Executive Committee ICTM Study Group on Ethnochoreology, članica Slovenskega etnološkega društva ter Kulturnega in etnomuzikološkega društva Folk Slovenija. Je članica delovne skupine Koordinatorja varstva nesnovne kulturne dediščine, uredniških odborov znanstvenih revij *Traditiones* in *Glasnik Slovenskega etnološkega društva*, članica Komisije za odprto znanost ZRC SAZU in evalvatorica znanstvenoraziskovalne dejavnosti pri Akademije vied České republiky.
- **A. Moric** je članica Slovenskega etnološkega društva in njegovega izvršnega odbora, kjer vodi tudi Delovno skupino za Slovence izven meja Republike Slovenije. Je direktorica Zavoda Putscherle, centra za raziskovanje, kulturo in ohranjanje kulturne dediščine.
- **M. Pisk** je članica Association of Critical Heritage Studies, Société International d'Ethnologie et de Folklore (SIEF), mednarodnega združenja raziskovalcev balad Kommission für Volksdichtung (KfV) in Slovenskega etnološkega društva. Je sourednica spletne platforme *Heriskop*.
- **A. Serec Hodžar** je članica Slovenskega etnološkega društva, uredniškega odbora znanstvene revije *Etnolog* in *Knjižnice Glasnika SED*. Kot ocenjevalka za področje etnologije je sodelovala na 54. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije 2020, ki ga je organizirala Zveza za tehnično kulturo Slovenije.
- **G. Strle** je član društva Swedish Cognitive Science Society, MEi: CogSci Cognitive Science in društva Interaction Design Foundation.
- **U. Šivic** je članica International Council for Traditional Music (ICTM), Slovenskega etnološkega društva in Glasbene matice ter predsednica Društva za promocijo in raziskovanje kultur Kvali. Je selektorica na revijah poustvarjalcev glasbenega izročila ter vodja pevskih seminarjev pri Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD). Je članica Založniškega sveta Založbe ZRC, uredniških odborov znanstvene zbirke *Slovenske ljudske pesmi*, zbirke zvočnih monografskih publikacij *Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta*, zbirke *Glasba na Slovenskem po 1918* ter revij *Traditiones* in *Folkloristik*. Je članica komisije za podelitev Štrekljeve nagrade, avtorica in vodja prireditve *Dobra štima* v Atriju ZRC.
- **T. Turk** je članica Slovenskega muzikološkega društva.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Glasba in manjšine: (Trans)kulturne dinamike v Sloveniji po letu 1991**. Večdisciplinarni simpozij. Ljubljana, 27.–28. 8.
- **Večjezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore**. Mednarodni večdisciplinarni simpozij. Ljubljana, 1.–2. 10., v živo in na spletu, <https://gni.zrc-sazu.si/sl/dogodki/vecjezicnost-v-folklori-multilinguality-in-folklore#v>.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

- Za knjižnico je bilo na novo pridobljenih 18 monografij in 45 enot serijskih publikacij. Knjižnica je priročna, namenjena predvsem potrebam sodelavcev, vendar je omogočena avtomatizirana izposoja tudi zunanjim obiskovalcem.
- Terenska snemanja: Log pri Rogatcu, Ožbolt, Ljubljana, Logatec, Laško, Horjul, Drežnica, Špeter, Gornji Ruonac, Kobarid, Ponikve, Stari trg pri Ložu, Adlešiči, Beltinci, Ukve. Posnete so bile 204 zvočne enote v skupnem trajanju 1351 minut, 217 minut video posnetkov in 579 fotografij.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Marija Klobčar, *Poslušajte štimo moja: 0 potujočih pevcih na Slovenskem* (Folkloristika, 9). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- *Snemanje in arhiviranje ljudske glasbe: strokovni priročnik = Népzene rögzítése és archiválása: szakmai kézikönyv*. Uredila Rebeka Kunej. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- *Mednarodni simpozij Večjezičnost v folklori: 1.–2. oktober 2020 = International Symposium Multilinguality in Folklore: 1-2 October 2020*. Uredile Marija Klobčar, Marjeta Pisk in Anja Serec Hodžar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- *Traditiones 49/1, 49/2, 49/3*. Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. Glavna urednika Jurij Fikfak in Ingrid Slavec Gradišnik, urednici drugega zvezka (49/2) Mojca Kovačič in Rebeka Kunej. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU in SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Aarhus Universitet, Aarhus, Danska: projektno sodelovanje.
- Akademie věd České republiky, Praga, Češka: strokovno sodelovanje.
- Alpen-Adria-Universität, Celovec, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Audio Engineering Society (AES), New York, ZDA: strokovno sodelovanje.
- Center for Slavic and East European Studies (CSEES) pri Ohio State University, Columbus, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- University Libraries pri Ohio State University, Columbus, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Department of Folklore, Institute of Albanology, Priština, Kosovo: raziskovalno sodelovanje.
- Deutsches Volksliedarchiv, Zentrum für Populäre Kultur und Musik, Freiburg, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Etnologický ústav Akademie věd České republiky, Praga, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Etnografski muzej Istre / Museo etnografico dell'Istria, Pazin, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, Bruselj, Belgija: raziskovalno sodelovanje.
- Herriot-Watt University, Edinburgh, Škotska, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Humán Esély Tanácsadó Nonprofit Közhasznú Kft, Zalaegerszeg, Madžarska: projektno sodelovanje.
- Institut de Recherche et d'Information sur le Volontariat, Pariz, Francija: projektno sodelovanje.
- Institut für Ethnomusikologie der Universität für Musik und darstellende Kunst, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut ruskoj literatury (Puškinskij dom), Rossijskaja akademija nauk, Sankt Peterburg, Ruska federacija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Institut za muzikologiju, Muzička akademija, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Instituto para el Fomento del Desarrollo y la Formación, Valladolid, Španija: projektno sodelovanje.
- Institutul de Etnografie si Folclor „Constantin Brailoiu”, Academia Română, Bukarešta, Romunija: raziskovalno sodelovanje.
- International Association of Sound and Audiovisual Archives (IASA), London, Združeno kraljestvo: strokovno sodelovanje.
- International Council for Traditional Music (ICTM), Dunaj, Avstrija: strokovno sodelovanje.
- Kommission für Volksdichtung (KfV), Aberdeen, Škotska, Združeno kraljestvo: strokovno sodelovanje.
- Lenti Város Önkormányzata, Lenti, Madžarska: projektno sodelovanje.
- Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Latvijas universitāte, Riga, Latvija: raziskovalno sodelovanje.
- Lunds Universitet, Lund, Švedska: raziskovalno sodelovanje.
- Magyar Tudományos Akadémia, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Meertens Instituut, KNAW, Amsterdam, Nizozemska: raziskovalno sodelovanje.
- Muzička akademija, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Muzikološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti, Beograd, Srbija: raziskovalno in projektno sodelovanje.
- National Cleveland-Style Polka Hall of Fame and Museum, Cleveland, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Norsk senter for folkemusikk og folkedans, Trondheim, Norveška: raziskovalno sodelovanje.
- Opéra de Massy, Pariz, Francija: projektno sodelovanje.
- Österreichisches Volksliedwerk, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Philosophisch-historische Fakultät, Bern, Švica: raziskovalno in projektno sodelovanje.
- Phonogrammarchiv, Ethnologisches Museum, Staatliche Museen zu Berlin, Berlin, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Phonogrammarchiv, Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Celovec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Société International d'Ethnologie et de Folklore (SIEF), Amsterdam, Nizozemska: strokovno sodelovanje.
- University of Edinburgh, Edinburgh, Škotska, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.

- University of Glasgow, Glasgow, Škotska, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Zenetudományi Intézet, Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Magyar Tudományos Akadémia, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno in projektno sodelovanje.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Anja Cizel

- *Uspех in pohujšanje sezone: Tango na Slovenskem med letoma 1911 in 1940.* Predavanje za člane društva Tango Slovenija, 28. 10., spletni dogodek, <https://www.tango.si/>.
- »Škandalozni tango je treba prepovedati!«: *O tangu v slovenskem časopisu.* Predavanje na seminarju *Folklorna jesen JSKD*, 12. 11., spletni dogodek, https://www.jskd.si/folklorna-dejavnost/izobrazevanje/seminarji/sezona_20_21/predavanja_jesen_20.htm.

Marjetka Golež Kaučič

- *Jezik govora, jezik pesmi: med narečjem in nadnarečjem / Language of speech, language of song: between dialect and supradialect.* Referat na mednarodnem simpoziju *Večjezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore*, Ljubljana, 2. 10., v živo in na spletu, <https://gni.zrc-sazu.si/sl/dogodki/vecjezicnost-v-folklori-multilinguality-in-folklore#v>.
- *Ekologizacija kulture in družbe: razmerja med človeškimi in ne-človeškimi subjekti skozi zoopoetiko smrti živali.* Nastopno predavanje za izvolitev v naziv redne profesorice za področje folkloristike, Ljubljana, 6. 10.
- Sodelovanje na simpoziju in delavnici *Ekofem-riječ i slika*, 27. 11., spletni dogodek, <https://voxfeminae.net/kalendar-dogadanja/najave/simpozij-ekofem-rijec-i-slika/>.

Marija Klobčar

- *Premursko pesemsko izročilo – odsev zgodovinskih prepletanj.* Predavanje na glasbenem taboru *Ljudska glasbena dediščina*, Beltinci, 16. 7.
- *Simbolne reprezentacije dvojezičnih pesmi v Ziljski dolini na avstrijskem Koroškem / Symbolic representations of bilingual songs in the Gail Valley in Carinthia, Austria.* Referat na mednarodnem simpoziju *Večjezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore*, Ljubljana, 1. 10., v živo in na spletu, <https://gni.zrc-sazu.si/sl/dogodki/vecjezicnost-v-folklori-multilinguality-in-folklore#v>.
- *Poslušajte štimo mojo: O potujočih pevcih na Slovenskem.* Predavanje na seminarju *Folklorna jesen JSKD*, 5. 11., spletni dogodek, https://www.jskd.si/folklorna-dejavnost/izobrazevanje/seminarji/sezona_20_21/predavanja_jesen_20.htm.

Mojca Kovačič

- *The resonance of the political atmosphere in the production of sound, emotions and affect within the choir.* Predavanje na 3rd workshop of SIEF Working Group BASE (*Bodies, affects, senses and emotion*), 5. 6., spletni dogodek, <https://musicandpolitics.zrc-sazu.si/base-delovna-skupina-sief-international-society-for-ethnology-and-folklore-telesa-afekti-cuti-in-custva-3-delavnica-v-ljubljani-4-in-5-junij-2020/>.
- *Dva pogleda na priseljence in njihove glasbene dejavnosti.* Referat na večdisciplinarnem simpoziju *Glasba in manjšine: (Trans)kulturene dinamike v Sloveniji po letu 1991*, Ljubljana, 27. 8.
- *Izbira jezika v glasbenem izražanju glasbenikov na avstrijskem Koroškem / Language choice in the musical expression of musicians in Austrian Carinthia.* Referat na mednarodnem simpoziju *Večjezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore*, Ljubljana, 1. 10., v živo in na spletu, <https://gni.zrc-sazu.si/sl/dogodki/vecjezicnost-v-folklori-multilinguality-in-folklore#v>.

Drago Kunej

- *Šele fonograf nas je naučil o živi glasbi.* Predavanje na glasbenem taboru *Ljudska glasbena dediščina*, Beltinci, 16. 7.
- *Specifike delovanja folklornih skupin v okviru manjšinskih etničnih skupnosti na Slovenskem.* Referat na večdisciplinarnem simpoziju *Glasba in manjšine: (Trans)kulturene dinamike v Sloveniji po letu 1991*, Ljubljana, 27. 8.
- *Zaščita in digitalizacija zvočnega gradiva.* Predavanje na konferenci v okviru projekta *Folk Music Heritage*, Lenti, Madžarska, 19. 9.

Rebeka Kunej

- *Odkrivanje festivalske dediščine.* Predavanje na glasbenem taboru *Ljudska glasbena dediščina*, Beltinci, 16. 7.
- *Ljudskoglasbena dediščina – projektni in raziskovalni izzivi.* Predavanje na konferenci v okviru projekta *Folk Music Heritage*, Lenti, Madžarska, 18. 9.
- *Zaviranje kola v Metliki: S »placa« v register nesnovne kulturne dediščine.* Predavanje na seminarju *Folklorna jesen JSKD*, 19. 11., spletni dogodek, https://www.jskd.si/folklorna-dejavnost/izobrazevanje/seminarji/sezona_20_21/predavanja_jesen_20.htm.

Anja Moric

- *Slovenski Nemci – identiteta in dediščina (nekdanjih?) sosedov*. Vabljeni predavanje na Inštitutu za narodnostna vprašanja, Ljubljana, 26. 2.
- »Nemški jezikovni otok« ali mešano jezikovno območje?: Večjezikovne prakse na območju Kočevske, pokrajine v jugovzhodni Sloveniji / *A "German Linguistic Island" or a Mixed Linguistic Area?: Multilingual Practices in Kočevska / Gottschee area in Southeast Slovenia*. Referat na mednarodnem simpoziju *Večjezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore*, Ljubljana, 2. 10., v živo in na spletu, <https://gni.zrc-sazu.si/sl/dogodki/vecjezicnost-v-folklori-multilinguality-in-folklore#v>.

Marjeta Pisk

- *Heritagization and the landscape-in-the-making: the case of Trilateral park Raab-Goričko-Őrség*. Referat na 5. bienalni spletni konferenci *Association of Critical Heritage Studies (ACHS) Futures*, London, Velika Britanija, 27. 8., spletni dogodek, <https://achs2020london.com/>.
- *Lan san biu u Gorici: dvojezičnost v pesmih ob slovensko-italijanski meji / Lan san biu u Gorici: bilinguality in songs from the Slovenian-Italian border region*. Referat na mednarodnem simpoziju *Večjezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore*, Ljubljana, 1. 10., v živo in na spletu, <https://gni.zrc-sazu.si/sl/dogodki/vecjezicnost-v-folklori-multilinguality-in-folklore#v>.

Anja Serec Hodžar

- *Ljudska pesemska in glasbena dediščina na papirju in fotografijah*. Predavanje na konferenci v okviru projekta *Folk Music Heritage*, Lenti, Madžarska, 19. 9.

Gregor Strle

- *Izzivi računalniške analize leksikalne variantnosti narečij v slovenski ljudski pesmi / Challenges in Computational Analysis of Lexical Dialect Variation in Slovene Folk Songs*. Referat na mednarodnem simpoziju *Večjezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore*, Ljubljana (soavtor Matija Marolt, Fakulteta za računalništvo Univerze v Ljubljani), 2. 10., v živo in na spletu, <https://gni.zrc-sazu.si/sl/dogodki/vecjezicnost-v-folklori-multilinguality-in-folklore#v>.

Urša Šivic

- *Konotacije glasbenih izražanj pripadnikov manjšinskih etničnih skupnosti v Sloveniji*. Referat na večdisciplinarnem simpoziju *Glasba in manjšine: (Trans)kulturene dinamike v Sloveniji po letu 1991*, Ljubljana, 27. 8.
- *Obrednost kot element ohranjanja ostalin slovenskega jezika / Rituality as an Element of Preserving the Slovenian Language in Minority Communities*. Referat na mednarodnem simpoziju *Večjezičnost v folklori / Multilinguality in Folklore*, Ljubljana, 1. 10., v živo in na spletu, <https://gni.zrc-sazu.si/sl/dogodki/vecjezicnost-v-folklori-multilinguality-in-folklore#v>.
- *What Would We Go with This Ethnomusicology? About Institutional Status, Disciplinary Divisions and Neoliberalization of Academic Labour in Slovenia*. Referat na mednarodni konferenci *Musicology in times of crisis* (soavtorici A. Hofman in M. Kovačič), 27. 11., spletni dogodek, <http://www.muza.unizg.hr/zgmusicology50/en/category/conference/>

Teja Turk

- *Raziskave instrumentalne ljudske glasbe v okviru Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU*. Referat na simpoziju *Preučevanje glasbe na Slovenskem nekoč in danes*, Ljubljana, 15. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA**Marija Klobčar**

- Bischöfliches Diözesanarchiv Aachen, Nemčija, 28.–31. 7.: raziskovalno sodelovanje.

Drago Kunej

- Muzička akademija, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 1. 10. 2019–31. 5. 2020: gostujoči profesor s predavanji v okviru predmetov *Akustika I* in *Akustika II* na Odsjeku za muzikologiju i etnomuzikologiju ter raziskovalno delo na Inštitutu za muzikologiju, Univerzitet u Sarajevu.

Marjeta Pisk

- Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška, 1.–29. 2.: gostujoča raziskovalka (štipendija Instituta za etnologiju i folkloristiku, Zagreb).

Gregor Strle

- Univerza v Lundu, Oddelek za filozofijo in kognitivno znanost, Lund, Švedska, 1. 1.–31. 12.: raziskovalno delo na področju kognicije in percepcije glasbe, sodelovanje na raziskovalnih seminarjih oddelka.

PEDAGOŠKO DELO

Marjetka Golež Kaučič

- *Ljudska in umetna pesem – folkloristični in medbesedilni vidiki; Ekokultura: živali in narava v folklori, literaturi in kulturi*. Predavanja, konzultacije in seminarско delo v okviru podiplomskega študija *Primerjalni študij idej in kultur*, modul *Slovenske študije – tradicija in sodobnost*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Marija Klobčar

- *Geneza slovenske folkloristične teorije*. Predavanja v 2. letniku 1. stopnje študija na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Slovensko ustno slovstvo*. Predavanja v 3. letniku 1. stopnje študija na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Mojca Kovačič

- *Uvod v glasbeno folkloristiko*. Predavanja v okviru modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina* v 1. letniku 2. stopnje študija, program *Glasbena pedagogika*, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani.

Drago Kunej

- *Glasbena akustika*. Predavanja na 1. stopnji študija na Akademiji za glasbo in Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Uvod v glasbeno folkloristiko*. Predavanja v okviru modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina* v 1. letniku 2. stopnje študija, program *Glasbena pedagogika*, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani.
- *Ljudska inštrumentalna glasba in ples*. Predavanja v okviru modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina* v 1. letniku 2. stopnje študija, program *Glasbena pedagogika*, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani.
- *Izbrana poglavja iz slovenske ljudske glasbene dediščine*. Predavanja v 2. letniku 2. stopnje študija, program *Glasbena pedagogika*, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani.

Rebeka Kunej

- *Ljudska inštrumentalna glasba in ples*. Predavanja v okviru modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina* za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Glasbena pedagogika*, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani.
- *Doktorski seminar 1: Izbrana poglavja iz etnokoreologije*. Predavanja, konzultacije in seminarско delo v okviru interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa *Humanistika in družboslovje*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Marjetka Golež Kaučič

- Tadej Kralj, doktorski študij (somentorica), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Mojca Kovačič

- Teja Turk (mlada raziskovalka), doktorski študij (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Drago Kunej

- Teja Turk (mlada raziskovalka), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Rebeka Kunej

- Anja Cizel (mlada raziskovalka), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Urša Šivic

- Sašo Oberski, doktorski študij (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Teja Turk (mlada raziskovalka), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Marija Klobčar

- Murkova nagrada za življenjsko delo, ki jo podeljuje Slovensko etnološko društvo,
- dosežek Odlični v znanosti na področju humanistike za monografijo *Poslušajte štimo moja*.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je objavljena na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<https://gni.zrc-sazu.si/sl#v>

SUMMARY

The Institute of Ethnomusicology systematically and methodically explores the widest range of folk intangible culture as well as contemporary music and dance processes and phenomena. Their research is grounded in qualitative research methods, with the emphasis on ethnographic methods of field recording, observation and interviews, as well as on critical processing of resources and materials, systematization, cataloguing and digitization of fieldwork and archival materials. The institute has four organizational units: Department of Textology, Department of Ethnomusicology, Department of Ethnochoreology and the Sound archive and Studio, so the work is divided into four research streams: textological research into folk song, ethnomusicological research of folk music and its contemporary transformations, the reflections of tradition in current dance events, restoration, digitization, interpretation and use of manuscripts and audio and visual materials for folklore and ethnomusicological research.

In 2020 research was carried out within the main research program *Folklore and Ethnological Research on Slovenian Folk Culture*, various national research projects (*Music and Ethnic Minorities: (Trans)cultural Dynamics in Slovenia After the Year 1991; Protected Areas along the Slovenian-Hungarian border; Song Reflections on Intercultural Coexistence; Thinking Folklore: Approaching Dialect from Folkloristic, Ethnological, and Computational Perspectives; Music and Politics in the Post-Yugoslav Space: Toward a new Paradigm of Politics of Music in the 21st Century; Digital Presentation of the Long-Sixteenth-Century Church Music Connected to Carniola; Slovenian and European Literary Heritage: Fairy Tales in Slovenian Education From Preschool to High School; Processing and Storage of Sound Material of the Slovenian Theatre Institute; Processing of Sound Material of the Notranjska Region; The Evening of Slovenian Traditional Music "Zajuckaj in zapoj" / Shout and Sing* and international projects (*Challenges and Perspectives of Informatization, Digitization and Dissemination of Archival Collections of Slovenian and Bosnian-Herzegovinian Researchers; Ethnic and Transethnic Aspects of the Musical Practices of Slovenian Emigrants in the USA; EducOpera: Struggling Against Early School Leaving With an Education to Opera; Cultural Animal Studies: Interdisciplinary Perspectives and Traditional Practices; CTI: Create to Connect -> Create to Impact; Folk Music Heritage: Exploration, Study and Dissemination of Common Folk Music Heritage; Dance as an Identity Symbol; Ethno-identity Dance and Music by Slovenian and Other Immigrants in the US; Digitization of Magnetic Tapes; A reflection of (former) Multiculturalism and Coexistence in the Folklore and Heritage Practices of Slovene and Gottscheer Immigrant Communities in the United States of America*). The Institute has a library, manuscript, photo and video archive, and a special sound archive with studio for preservation, digitization and documentation of sound material.

The Institute publishes two monograph series *Folkloristics* (volume 9, Marija Klobčar, *Listen to My Voice: Itinerant Singers in Slovenia*) and *Folkloristic notebooks*, monograph sound series *From the Archive of the Institute of Ethnomusicology* and co-publish scientific journal *Traditiones* (edition of the thematic volume 49/2). Also *Recording and Archiving of Folk Music: A Professional Handbook* (editor R. Kunej) was published.

The Institute cooperates internationally with many scientific institutions in Europe and around the world (Austria, Hungary, Bosnia and Herzegovina, Kosovo, Croatia, Slovakia, Czech Republic, Poland, Scotland, the Netherlands, Romania, Sweden, Russia, USA). The researchers are active members of international ethnology, folklore, ethnomusicological and archive associations (e.g. International Council for Traditional Music, Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore, International Association of Sound and Audiovisual Archives, Kommission für Volksdichtung).

Researchers from the institute regularly cooperate with other institutions in Slovenia, such as cultural heritage and cultural politics institutions, various university departments, national commissions, schools, local associations and others. They take part in undergraduate and postgraduate teaching programmes at the University of Ljubljana, Postgraduate School ZRC SAZU, the University of Sarajevo and the Lund University.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO IN MIGRACIJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Jože Pirjevec, izr. članica SAZU prof. ddr. Marija Stanonik, prof. dr. Aleksej Kalc, prof. dr. Marina Lukšič Hacin, izr. prof. dr. Mirjam Milharčič Hladnik (podpredsednica), dr. Jernej Mlekuž (predsednik), dr. Kristina Toplak.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: prof. dr. Marina Lukšič Hacin.

Znanstveni svetniki: prof. dr. Aleksej Kalc, prof. dr. Marina Lukšič Hacin, izr. prof. dr. Mirjam Milharčič Hladnik.

Višji znanstveni sodelavec: izr. prof. dr. Jure Gombač.

Znanstveni sodelavci: dr. Martina Bofulin, dr. Jernej Mlekuž, dr. Nataša Rogelja Caf, dr. Kristina Toplak, doc. dr. Mojca Vah Jevšnik, pridr. prof. dr. Marijanca Ajša Vižintin.

Asistenti z doktoratom: dr. Barbara Bezec, dr. Klara Kožar Rosulnik, dr. Miha Zobec.

Asistentki: Špela Kastelic, Asja Pehar Senekovič.

Mladi raziskovalki: Maja Gostič, Lucija Klun.

Strokovni sodelavki: Deja Gliha, Mateja Gliha.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva v kontekstu raziskovanja migracij

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: A. Kalc.

Sodelavci: M. Gliha, J. Gombač, M. Gostič, L. Klun, M. Lukšič Hacin, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž, K. Toplak, M. Vah Jevšnik, M. A. Vižintin.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2022.

Delo programske skupine je bilo v letu 2020 posvečeno preučevanju selitvenih gibanj in slovenskega izseljenstva v zgodovinski in sodobni perspektivi. Pozornost je bila že utečeno namenjena teoretskim vidikom in metodološkim vprašanjem, preizkušanju inovativnih pristopov in novim dokumentarnim virom. Člani programske skupine so v okviru programa objavili 9 znanstvenih člankov in 1 znanstveno monografijo. Med objavami so bili tudi 3 povzetki znanstvenih prispevkov na konferenci, 2 samostojna znanstvena sestavka v monografskih publikacijah, 2 objavljena intervjuja. 9 je bilo predavanj na tujih univerzah, 69 prispevkov na konferencah in vabljenih predavanjih. V letu 2020 je programska skupina izdala dve številki znanstvene revije *Dve domovini / Two Homelands in eno znanstveno monografijo v zbirki Migracije. Tudi delo v okviru nacionalnih, mednarodnih in bilateralnih projektov raziskovalne skupine ter študijskih predmetov, ki so jih člani programske skupine izvajali kot pedagoško dejavnost, je neposredno izhajalo iz programskih vsebin.*

Dediščina na obrobjih. Novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci: M. Bofulin, N. Rogelja Caf, J. Ježovnik (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); P. Pipan, M. Topole (Geografski inštitut Antona Melika); M. Pisk (Glasbenonarodopisni inštitut); prof. dr. Branko Marušič (zunanji sodelavec, v p.).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2024.

Sodelavci interdisciplinarne programske skupine se posvečajo premisleku o razmerjih moči v dediščinskih procesih ter o razpiranju in preseganju nacionalnega pri ustvarjanju dediščine, predvsem pa vrednotenju in analizi manjšinskih dediščin. Dediščino razumejo kot inherentno disonantno, kot preteklost v sedanjosti, predvsem pa procesualno, tj. podvrženo nenehnim spremembam in pogajanjem. Raziskovalno problematiko nagovarjajo v petih tematskih sklopih: (1) Dediščina na dinamičnih mejnih območjih; (2) Dediščina v mobilnem svetu; (3) Jezik v rabi – raba jezika; (4) Živeti z dediščino; (5) Dediščinjenje prostora. Leta 2020 so vzpostavili spletno platformo *Heriskop* (<https://dediscina.zrc-sazu.si/sl/home/>), kjer strokovni in širši javnosti posredujejo spoznanja svojega dela, novice o svojih aktivnostih, dogodkih, ki jih organizirajo ali se jih udeležujejo, in o svojem terenskem delu. Med drugim so organizirali okroglo mizo Benečija, tako blizu in tako daleč (Atrij ZRC SAZU, 22. 1.) ter dva hodinarja, raziskovalna pohoda, in sicer v Istri (14.–16. 1.) in na južnem Koroškem (8.–9. 9.).

Nadzor nad migracijami na Slovenskem od Avstro-Ogrske do samostojne Slovenije

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča ustanova: Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Vodja: A. Kalc.

Sodelavci: M. Gliha, J. Gombač, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž; dr. Lev Centrih, doc. dr. Katja Hrobat Virloget, doc. dr. Petra Kavrečič, prof. dr. Aleksander Panjek (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 4. 2021.

Projekt obravnava odnos migracijske politike in oblike nadzora nad migranti in migracijami na Slovenskem v obdobju največjega izseljevanja do prve svetovne vojne, ko je vladal liberalen odnos do izseljevanja, v letih med svetovnima vojnama, tj. v času državnega poseganja v upravljanje migracijskih gibanj ter vzdrževanja stikov z diasporami po svetu, in v času socializma s prehodom od restriktivne politike do izseljevanja po drugi svetovni vojni k liberalnejši. Raziskovalni rezultati so bili predstavljeni v prispevkih na mednarodnih konferencah in v znanstvenih revijah.

Socialna, gospodarska in kulturna zgodovina slovenskega izseljenstva 1945–2015

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča ustanova: Inštitut za narodnostna vprašanja.

Vodja: M. Lukšič Hacin.

Sodelavci: A. Kalc, Š. Kastelic, M. Milharčič Hladnik, M. A. Vižintin; dr. Damir Josipovič (Inštitut za narodnostna vprašanja).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020.

Projektna skupina je v skladu s sprejetim delovnim načrtom v letu 2020 izvedla tretjo fazo raziskave. Izdelana je bila celovita pregledna študija o prostovoljnih in prisilnih migracijah s slovenskega etničnega prostora v obdobju 1945–1991 ter o Slovencih po svetu v obravnavanem času (pripravljen je rokopis znanstvene monografije). Celovit prikaz na enem mestu povezuje socialne, gospodarske in kulturne vidike slovenskega izseljenstva od konca druge svetovne vojne do osamosvojitve Slovenije. Vsebina je kontekstualizirana tako v novejši zgodovinski razvoj na Slovenskem kot v širši kontekst evropskih migracij. Poseben poudarek je na slovenskem izseljenstvu ter na povezavi razdrobljene, razpršene in jezikovno nedostopne literature tako slovenskemu kot tujemu bralstvu.

Slovenske misijonarke v Indiji: pozabljeno poglavje v medkulturnih odnosih

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči ustanovi: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Znanstveno-raziskovalno središče Koper.

Vodja: A. Jeltnikar (Inštitut za antropološke in prostorske študije).

Sodelavci: N. Rogelja Caf; N. Gregorič Bon, M. Petrovič Šteger (Inštitut za antropološke in prostorske študije), I. Avsenik Nabergoj (Inštitut za kulturno zgodovino); dr. Tamara Ditrich (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani), dr. Helena Motos (Znanstveno-raziskovalno središče Koper).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 4. 2021.

Projekt raziskuje vlogo slovenskih misijonark iz nekdanje Jugoslavije, ki so prišle v Indijo v obdobju pred drugo svetovno vojno in po njej, ter razkriva pozabljeno poglavje kulturne zgodovine, ki vsebuje pomembne povezave med Indijo in osrednjo ter vzhodno Evropo. Eden od ciljev projekta je raziskati in osvetliti individualne doprinose slovenskih misijonark k izobrazbi, družbeni prenovi, zdravstveni oskrbi in drugim aktivnostim v (post)kolonialni Indiji.

Doživljanje vodnih okolij in okoljskih sprememb: antropološka študija vode v Albaniji, Srbiji in Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: N. Gregorič Bon (Inštitut za antropološke in prostorske študije).

Sodelavci: N. Rogelja Caf; A. Grlj, A. Jeltnikar, U. Kanjir, M. Petrovič-Šteger, B. Telban (Inštitut za antropološke in prostorske študije).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Projekt raziskuje pomen vode in vodnih okolij v Albaniji, Srbiji in Sloveniji, natančno dokumentira in analizira načine, kako posamezniki na omenjenih območjih živijo (oz. prilagajajo svoja življenja) glede na svoje okoljske, infrastrukturne, politične in emocionalne izkušnje vode. Izhajajoč iz t. i. okoljevarstvene antropologije, ki presega dualizem med naravo in kulturo in se osredinja na preplet med geološkim, hidrološkim ter družbenim, projekt raziskuje tovrstne preplete in odnosi v vodnih okoljih posameznih rek. S podrobno analizo načinov, kako posamezniki in politične institucije razumejo in živijo vodo ter z njo povezane fenomene, bo raziskava prevpraševala in kritično premislila sodobne debate o trajnosti, okoljevarstvu, odpornosti, prilagajanju in ranljivosti.

Migracije in družbene spremembe v primerjalni perspektivi: primer zahodne Slovenije po drugi svetovni vojni

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči ustanovi: Inštitut za novejšo zgodovino, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Vodja: A. Kalc.

Sodelavci: M. Gliha, M. Lukšič Hacin, M. Milharčič Hladnik; Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje); izr. prof. dr. Katja Hrobat Virloget (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem,); prof. dr. Žarko Lazarevič (Inštitut za novejšo zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Projekt preučuje spremembe v prebivalstvu in družbeni razvoj mest na zahodnem robu Slovenije po drugi svetovni vojni in novi razmejitvi med Jugoslavijo in Italijo. Raziskava se posveča primerjavi dveh zgodovinsko in kulturno različnih stvarnosti: območja Nove Gorice, novoustanovljenega upravnega, gospodarskega in kulturnega središča slovenskega dela goriške regije, in Kopra, ki je doživel skoraj popolno zamenjavo prebivalstva in korenito etnično, družbeno ter kulturno preobrazbo. Cilj raziskave je preučiti oblikovanje oziroma preoblikovanje obravnavanih urbanih stvarnosti v luči migracijskih procesov, politik, gospodarskih, družbenih in drugih dejavnikov, ki so prispevali k oblikovanju strukturnih značilnosti in identitet obravnavanih mestnih skupnosti. Projekt želi prispevati k zgodovini migracij, družbeni in kulturni zgodovini mest, repopulacijskih in urbanizacijskih procesov v komparativni perspektivi ter k poznavanju narodnih odnosov na multietničnem obmejnem območju železne zavesne na Severnem Jadranu.

Le z drugimi smo

Vrsta projekta: aplikativni projekt, Evropski socialni sklad – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Sodelujoča ustanova: Pedagoški inštitut.

Vodja: M. Lukšič Hacin.

Koordinatorica: M. A. Vižintin.

Sodelavci z ZRC SAZU: D. Gliha, M. Gliha, J. Gombač, M. Gostič, A. Kalc, Š. Kastelic, K. Kožar Rosulnik, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž; B. Kern (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); J. Mihajlovič Trbovc (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Obdobje trajanja: 12. 5. 2016–30. 9. 2021.

Za pedagoške delavce, delavke izvaja ZRC SAZU v sodelovanju s Pedagoškim inštitutom po vsej Sloveniji in zamejstvu v okviru petletnega nacionalnega projekta *Le z drugimi smo* pet 16-urnih seminarjev: 1) Živeti raznolikost: vključevanje, slovenščina in medkulturni dialog; 2) Ničelna toleranca do nasilja; 3) Spoštljiva komunikacija in reševanje konfliktov; 4) Izzivi sodobne družbe v šoli in vrtcu; 5) Medkulturni odnosi in integracija. Od oktobra 2016 do konca leta 2020 je enega od petih seminarjev poslušalo 8600 pedagoških delavk, delavcev v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah, na ljudskih univerzah.

Omilitev posledic bega možganov in krepitev mehanizma kroženja možganov

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Vodilni partner: Inštitut ASEF za izobraževanje in raziskovanje.

Vodja: doc. dr. Dejan Valentinčič.

Sodelavci: M. Gostič, M. Lukšič Hacin, A. Pehar Senekovič, K. Toplak, M. Vah Jevšnik, M. A. Vižintin; dr. Urška Lampret, Barbara Zagorc (Inštitut ASEF).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2021.

V letu 2020 je potekalo raziskovalno delo v skladu s projektno prijavo: priprava in izvedba ankete s prvimi analizami rezultatov, analiza migracijskih politik v različnih evropskih državah, priprava kvalitativnega dela raziskave – polstrukturirani intervjuji.

Dr. Branislava Sušnik in sodobniki – ambasadorji slovenske znanosti v Južni Ameriki

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Vodilni partner: Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Sodelujoča ustanova: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: prof. dr. Aleksander Panjek.

Sodelavci: J. Mlekuž; doc. dr. Mojca Terčelj (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem); izr. prof. dr. Jaka Repič, Uršula Geršak (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2020.

V reviji *Dve Domovini / Two homelands* (2021, št. 53) je izšel sklop z naslovom *Zgodbe migrantk*, ki niso obstale pred zidovi, posvečen dr. Branislavi Sušnik in sodobnicam. Konferenca in razstava o dr. Branislavi Sušnik je predstavljena na april 2021.

Made in YU: kako so neljudje gor spravili Jugoslavijo

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Sodelujoča ustanova: Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Vodja: J. Mlekuž.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Gliha, M. Lukšič Hacin, K. Toplak, M. A. Vižintin, N. Rogelja Caf, T. Petrović (Inštitut za kulturne in spominske študije); doc. dr. Natalija Majsova (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2022.

Nacionalizem – ta trmasti globalni fenomen – je prisoten vsepovsod. Skriva se v ribjih konzervah, zabava se v družbi alkoholnih pijač in se vozi po cestah. Toda kljub znanstveni pozornosti, ki je bila vseprisotnost nacionalizma deležna v zadnjem času, ostaja materialnost nacionalizma stvar, o kateri se razpravlja le obrobno. Projekt, ki preučuje nacionalizem v njegovi materialni pojavnosti, razsežnosti in vztrajnosti, na eni strani sledi *ponižnim stvarjem*, neopazno vtkanim v vsakodnevno življenje, in na drugi strani *promiskuitetnim stvarjem*, ki neprestano stopajo v vedno nove gospodarske, politične, kulturne, tehnološke, umetniške idr. mreže in povezave. Pri tem se osredotoča na enega od številnih nacionalnih projektov 20. stoletja, ki ne glede na spremenjene politične konstelacije v pomembni meri prav skozi stvari živi še danes – na Jugoslavijo.

V prvem letu so v okviru projekta izšli knjiga o ribjih konzervah (v slovenskem in hrvaškem jeziku), članek o slivovki (*Traditiones*) in dva članka o kranjski klobasi (v *Rethinking history in Nations and nationalism*).

Migration and development in the mountain borderlands of Switzerland and Slovenia: a comparative perspective (18th–20th c.) [Migracije in razvoj na gorskih obmejnih območjih Švice in Slovenije: primerjalna perspektiva (18.–20. stoletje)]

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Vodilna ustanova: Inštitut za novejšo zgodovino.

Sodelujoča ustanova: Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Vodja: prof. dr. Žarko Lazarević.

Sodelavec z inštituta: A. Kalc.

Obdobje trajanja: 1. 6. 2020–31. 5. 2023.

Tema raziskave so družbeni, gospodarski in kulturni učinki migracij ter mobilnosti na štirih obmejnih geografskih območjih v primerjalni zgodovinski perspektivi. Predmet primerjave so Goriška in Štajerska ter švicarska kantona Neuchâtel in Ticino (Tessin) v časovnem loku od 18. stoletja do desetletij po drugi svetovni vojni. Cilj raziskave je preučiti migracijska gibanja in njihove implikacije v kontekstih družbenoekonomskih specifik s poudarkom na pozitivnih doprinosih in negativnih posledicah. V ospredju obravnave so migracijski vzorci in njihova umeščenost v družbenem kontekstu, vloga migracije kot dejavnika družbene neenakosti, dinamike in strukture čezmejne mobilnosti ter vpliv državnih meja na migracijska gibanja.

BEST: Boosting Entrepreneurial Skills as Tool of integration of migrants to labour market [Spodbujanje podjetniških spretnosti kot sredstvo za vključevanje migrantov na trg dela]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropska komisija, Sklad za azil, migracije in vključevanje (AMIF).

Vodilni partner: Verein zur Forderung von Kulturaustausch und Nachhaltigkeit in Europa (Gain&sustain:europa), Avstrija.

Sodelujoče ustanove: FH Joanneum GmbH, Avstrija; Udruga centar za mirovne studije, Hrvaška; Pokreni ideju – Udruga za promicanje socijalnih inovacija, Hrvaška; Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje; Organization for International KOoperation and Solidarity Onlus, Italija; Friuli innovazione centro di ricerca e di trasferimento tecnologico Scarl, Italija.

Vodja z ZRC SAZU: J. Gombač.

Sodelavke z ZRC SAZU: B. Beznec, D. Gliha, Š. Kastelic, A. Pehar Senekovič.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2019–30. 6. 2021.

Vključevanje državljanov tretjih držav (DTD) na trg dela postaja s spodbujanjem sodelovanja med javnimi in zasebnimi ustanovami učinkovitejša. Projekt se osredotoča predvsem na ekonomsko in socialno vključevanje migrantov povsod tam, kjer se je pojavila potreba po pripravi posebnih strategij za državljane tretjih držav, ki bi se želeli samozaposliti in/ali odpreti svoje podjetje. Samozaposlovanje je eno najuspešnejših orodij za dolgoročno integriranje delovne sile, kar ustvarja situacijo, ki koristi vsem, in povečuje integracijo državljanov tretjih držav na različnih ravneh.

Ključne aktivnosti v letu 2020 so bile:

- 4 krogi tečajev (samo)zaposlovanja za državljane tretjih držav, na katere se je prijavilo 138 ljudi, uspešno zaključilo pa 55 ljudi: 1. krog (spletna izvedba): 4. 3.–6. 5.; 2. krog (spletna izvedba): 1. 6.–14. 7.; 3. krog (v Ljubljani): 14.–25. 9.; 4. krog (spletna izvedba): 28. 9.–9. 10.;

- 3 okrogle mize na temo socialnega in migrantskega podjetništva: v Mariboru 12. 6. (12 udeležencev), v Ljubljani 18. 6. (13 udeležencev) in spletna izvedba 8. 10. (15 udeležencev);
- 2 "business brunch" dogodki: v Ljubljani 15. 1. (13 udeležencev) in spletna izvedba 21. 7. (14 udeležencev);
- 10 individualnih sestankov z zunanjimi deležniki/strokovnjaki, ki se pri svojem delu srečujejo z državljani tretjih držav (v Ljubljani, Mariboru in v spletni izvedbi);
- 1 tečaj za mentorje ("train the trainer" course): spletna izvedba 14. 12. (15 udeležencev).

Con3Post: Posting of Third Country Nationals: Mapping the Trend in the Construction Sector [Napotovanje državljanov tretjih držav. Proučevanje trenda v gradbeništvu]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, EaSI-PROGRESS, Evropska komisija.

Sodelujoče ustanove: European Centre for Social Welfare Policy and Research, Avstrija; Ca' Foscari University of Venice, Italija; University of Jyväskylä, Finska; University of Warsaw, Poljska.

Vodja: M. Vah Jevšnik.

Sodelavki z ZRC SAZU: K. Toplak; S. Cukut Krilić (Družbenomedicinski inštitut).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2020.

V sklopu projekta se je proučeval trend zaposlovanja in napotovanja državljanov tretjih držav znotraj enotnega evropskega trga dela. Pozornost se je osredinjala predvsem na zaposlovanje in napotovanje delavcev iz držav Zahodnega Balkana, Severne Afrike in Vzhodne Evrope (Ukrajine). Izvedena je bila obsežna empirična raziskava in pripravljene tri regionalne študije primera, trije bilteni za oblikovalce politik in primerjalna ekspertiza s priporočili za deležnike. Rezultati projekta so bili predstavljeni na mednarodni zaključni konferenci, ki je potekala po spletu.

FISHERCOAST: Coastal transformations and fisher wellbeing – synthesized perspectives from India and Europe [Obalne spremembe in dobrobit ribičev – sinteza perspektiv iz Indije in Evrope]

Vrsta projekta: mednarodni projekt EqUIP, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodilni partner: Madras Institute of Development Studies (MIDS), Indija.

Sodelujoče ustanove: French Institute of Pondicherry, Indija; University of East Anglia (UEA), Združeno kraljestvo; Arctic University of Tromsø (UIT), Norveška.

Vodja z ZRC SAZU: N. Rogelja Caf.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Bofulin, A. Kalc, Š. Kastelic; U. Kanjir (Inštitut za antropološke in prostorske študije).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2021, podaljšano do 30. 6. 2022.

Obalna območja po vsem svetu se soočajo z ekstremnimi vremenskimi razmerami, radikalnimi spremembami na področju ribolova in s konfliktom med različnimi interesnimi skupinami (ribiči, okoljevarstveniki, upravljalci, turisti, investitorji). Omenjeni akterji imajo različne predstave o ohranjanju in uporabi prostora, ki trajnostni razvoj in blagostanje razumejo in posledično realizirajo na različne načine. Pri tem se dominantne predstave večkrat kažejo kot sporne, saj s svojo samoumevnostjo zasenčijo lokalne specifičnosti, še posebej ribiške skupnosti. Predlagana raziskava vključuje več obalnih terenskih lokacij (Indija, Francija, Slovenija, Anglija, Norveška) in se osredotoča na izzive obalnih transformacij ter na vlogo države, trga in zasebnega sektorja ob teh spremembah, in to s posebnim ozirom na zagotavljanje trajnosti in dobrobiti manjših ribiških skupnosti. Cilj projekta je z etnografsko in diskurzivno analizo identificirati, dokumentirati, ovrednotiti in analizirati spreminjanje obalnih področij na izbranih lokacijah, upoštevajoč različne akterje in relacije moči med njimi, in na temelju tega oblikovati *Atlas obalnih sprememb* za izbrane lokacije v Indiji in potujočo etnografsko razstavo *Dediščina prihodnosti* (Indija, Francija, Slovenija, Anglija) ter napisati več znanstvenih člankov (vse lokacije). Rezultati projekta bodo prispevali k družbenemu in kulturnemu razvoju obalnih področij, zlasti s ozaveščanjem o plural(ističnih) dediščinah in ekološki problematiki ter z opolnomočenjem in povečano vidnostjo marginaliziranih glasov. Sodelavci ISIM-a so vključeni v delovne pakete migracija, industrializacija in dediščina.

Urban Diversity [Urbana diverziteteta]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-A Slovenija-Avstrija.

Sodelujoče ustanove: Regionalna razvojna agencija ljubljanske urbane regije – RRA LUR, Slovenija; Abteilung für Wirtschafts- und Tourismusedwicklung der Stadt Graz – AWTSG, Avstrija; Bildungshaus Schloss St. Martin – SSM, Avstrija.

Vodja: J. Gombač.

Sodelavci z ZRC SAZU: B. Bezec, Š. Kastelic, M. Lukšič Hacin, M. A. Vižintin; J. Kozina (Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 5. 1. 2017–30. 4. 2020.

Projekt obravnava migrante podjetnike, kreativnost in čezmejno sodelovanje. Zasnovan je na predpostavki, da tako v Ljubljani kot Gradcu živijo, delujejo in ustvarjajo migrantski podjetniki in podjetnice. Mesti jim sicer nudita nekatere programe vzpodbude in pomoči, vendar se še vedno soočajo s številnimi administrativnimi, zakonskimi in družbenimi preprekami, ki jih ovirajo tako pri njihovem delu kot pri vsakdanjih aktivnostih. Namen projekta je pridobiti znanje za vzpostavitev konkretnih instrumentov in strategij, katerih cilj je razvijanje kreativnosti, spodbujanje delovanja malih in srednjih podjetij ter aktivna participacija in opolnomočenje migrantk in migrantov podjetnikov.

SiforREF: Integrating Refugees in Society and Labour Market through Social Innovation [Vključevanje beguncev v družbo in na trg dela z družbeno inovacijo]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-B Srednja Evropa.

Vodilni partner: Università Ca' Foscari di Venezia, Italija.

Sodelujoče ustanove: Kulturno društvo Gmajna, Slovenija; Zagovornik načela enakosti, Slovenija; Azienda Pubblica di Servizi alla Persona – ASP Città di Bologna, Italija; Technische Universität Berlin, Nemčija; Caritas Wien, Avstrija; Universität Wien, Avstrija; Die Beauftragte des Berliner Senats für Integration und Migration, Nemčija; Centro Immigrazione Asilo e Cooperazione internazionale di Parma e provincia, Italija.

Vodja: J. Gombač.

Sodelavke z ZRC SAZU: B. Bezec, Š. Kastelic, M. A. Vižintin.

Obdobje trajanja: 1. 4. 2019–31. 3. 2022.

Glavni cilj projekta *SiforREF* je izboljšati obstoječe politike za integracijo beguncev na regionalni in lokalni ravni. Glavni poudarek je na vzpostavljanju družbeno inovativnih in vključujočih ukrepov v družbenih odnosih v Sloveniji. Pri tem ne gre le za izmenjavo dobrih praks, temveč tudi za skupno oblikovanje in implementiranje metodologije v prakso ter opredelitev družbeno inovativnih pogojev, ki morajo biti za to izpolnjeni. Glavni rezultati projekta bodo orodja za ocenjevanje in oblikovanje družbeno inovativnih praks in pilotnih programov, katerih rezultat bo vključujoča politika za integracijo beguncev.

TRANS-MAKING: Art / culture / economy to democratize society. Research in placemaking for alternative narratives discourses [Umetnost / kultura / ekonomija za demokratizacijo družbe. Raziskovanje ustvarjanja prostora alternativnih diskurzov]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, Marie Skłodowska-Curie, RISE.

Vodilni partner: Relais Culture Europe Association, Paris, Francija.

Sodelujoče ustanove: 11 ustanov iz evropskih držav in 9 ustanov iz tretjega sveta (iz Kitajske, Čila, Egipta, Kube, Maroka in Tunizije).

Vodja z ZRC SAZU: J. Mihajlovič Trbovc (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Bofulin, J. Mlekuž, N. Rogelja Caf, M. A. Vižintin.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2020.

Projekt gradi na izmenjavi znanj in izkušenj med akademskimi in neakademskimi partnerji iz Evrope in tretjih držav v skupnem raziskovalnem projektu, njegov cilj pa je okrepiti raziskovalne zmožnosti projektnih partnerjev. Na ta način predvideva okrepitev vezi med umetnostjo, kulturo, gospodarstvom, demokracijo in inovacijo v EU in širše. Poleg tega želi spodbujati večšine podjetništva in zmožnost inovacij (gospodarskih, družbenih in demokratičnih), tudi z izmenjavo znanj med znanstveniki, interesnimi skupinami in politiki.

CHERN: China In Europe Research Network [Raziskovalna mreža Kitajska v Evropi]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, The European Cooperation in Science and Technology (COST) Action.

Vodilni partner: Vrije Universiteit, Amsterdam, Nizozemska.

Vodja z ZRC SAZU: M. Bofulin.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–7. 11. 2023.

S sodelovanjem evropskih, kitajskih in ameriških raziskovalcev želi projekt *CHERN* združiti obstoječe raziskave o naraščajoči gospodarski vlogi LR Kitajske v Evropi, razviti interdisciplinarno, holistično in čezsektorsko razumevanje strategij in učinkov kitajskih gospodarskih projektov v Evropi, bolje razumeti geostrateške in politične implikacije takšnih projektov ter pripraviti priporočila za ustvarjalce politik in druge zainteresirane javnosti tako na ravni Evropske unije kot tudi v njenih posameznih državah. V letu 2020 je mreža (M. Bofulin je del vodstvene skupine) izvedla večje število predavanj uglednih raziskovalcev in gostovanj raziskovalcev na začetku raziskovalne poti ter organizirala dve konferenci o kitajski mobilnosti in kitajskih vlaganjih v evropski kmetijski sektor.

UMN: UnionMigrantNet and Cities Together for Integration

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropska komisija, Sklad za azil, migracije in vključevanje (AMIF).

Vodilni partner: Confederation Europeenne des Syndicats ADF, Belgija.

Sodelujoče ustanove: Ville de Liege, Belgija; Le Monde des Possibles, Belgija; Centre d'éducation populaire André Genot, Belgija; Ergatoyपाललिको Kentro Athinas, Grčija; Tzenereison 2.0 Deyteri genia institouto gia ta dikaiomata tin isotitakai tin eterotita, Grčija; Fisascat Cisl Milano Metropoli, Italija; ANOLF regionale Friuli Venezia Giulia, Italija; Comune di Trieste, Italija; Comune di Milano, Italija; Confederation of Independent Trade Unions in Bulgaria, Bolgarija; Assotsiatsia za razvitie na Sofia, Bolgarija; Neodvisni sindikat delavcev Slovenije; General Labour Organisation of Belgium FGTB, Belgija; Mestna občina Ljubljana, Slovenija; Dimos Athinaion, Grčija; Comune di Pordenone, Italija; Unione Italiana del Lavoro, Italija; CGIL Confederazione Generale Italiana del Lavoro, Italija; Confederazione Italiana Sindacati Lavoratori Nazionale, Italija; NCH „Vasil Levski 1943“, Bolgarija.

Vodja z ZRC SAZU: J. Gombač.

Sodelavka z ZRC SAZU: M. Lukšič Hacin.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–31. 5. 2022.

Projekt teži k izmenjavi in prenosu znanja in praks med strukturami Združene migrantske mreže ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi, da bi čim več migrantom nudili informacije o dostopu do dela in človekovih pravic ter s tem spodbudili njihovo vključevanje na trg dela. V letu 2020 je bila izdelana študija o razmerah v Sloveniji.

Dve domovini in kulturi slovenskih priseljencev v ZDA

Vrsta projekta: bilateralni projekt.

Sodelujoča ustanova: Bucknell University, ZDA.

Vodja z ZRC SAZU: M. Milharčič Hladnik.

Sodelavci: A. Kalc, M. Zobec; dr. John Enyart (Bucknell University).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

Cilj bilaterale je sodelovanje med ISIM in Bucknell University pri nadaljevanju že zastavljenih raziskovalnih nalog in preučevanju vidikov zgodovine slovenskega izseljevanja v ZDA ter odnosov med ZDA in slovenskim prostorom, ki so bili v dosedanjih migracijskih študijah zanemarjeni. Konkretni cilji sodelovanja so:

- evidentiranje virov za zgodovino slovenskega izseljevanja v ZDA v slovenskih in ameriških ustanovah oziroma drugih nahajališčih;
- obojestransko seznanjanje s potekom znanstvenoraziskovalnih projektov in programov, da bi se soočili s koncepti in metodologijami dela na področju migracijskih študij;
- soočenja o konkretnih temah in raziskovalnih vprašanih družbene, politične in kulturne zgodovine Slovencev v ZDA od osemdesetih let 19. stoletja dalje;
- načrtovanje skupnih pobud (znanstvenih sestankov, mednarodnih raziskav, objav in drugih oblik akademskega sodelovanja).

Prenos znanja v kontekstu migracij

Vrsta projekta: doktorski raziskovalni projekt.

Vodja: K. Kožar Rosulnik.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2021.

Podoktorski projekt se posveča proučevanju prenosa znanja z izseljencev in priseljencev kot potenciala za razvoj države. Cilj projekta je ugotoviti, katere vrste znanja se ob izkušnji migracije formirajo v tujem okolju, kakšna je pravzaprav motiviranost priseljencev in izseljencev za sodelovanje pri razvojnih projektih države in za povezovanje matične države z državo priselitve. Identificirali naj bi ovire pri prenosu znanja ter najuspešnejše strategije, s katerimi države v mednarodnem kontekstu spodbujajo prenos znanja s priseljencev in diaspor.

Manjšine, diaspore in subverzivneži: izventeritorialni nadzor nad slovenskimi izseljenci med svetovnimi vojnami

Vrsta projekta: doktorski raziskovalni projekt.

Vodja: M. Zobec.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2019–31. 7. 2021.

Namen raziskave je proučiti vprašanje zunajteritorialnega nadzora nad izseljenci iz obmejnih področij slovenskega etničnega ozemlja med svetovnimi vojnami in odzive nanj. Te izseljence so nadzorovale tako države izvora, ki so jih obravnavale kot svoje državljane, kot tudi sosednje države, ki so jih migranti zaradi svojih etnokulturnih značilnosti pojmovali kot svoje domovine. Zunajteritorialni nadzor se bo skušal razumeti v povezavi s transnacionalnim aktivizmom migrantov in urejanjem medetničnih odnosov v krajih njihovega izvora. Poleg tega se bo vprašanje zunajteritorialnega nadzora kontekstualiziralo v srednjeevropskem okviru. V slovenskem prostoru lahko namreč naletimo na vprašanja, ki so zadevala širše območje srednje Evrope v obravnavanem obdobju. Med njimi velja izpostaviti premik državnih meja, vprašanje nacionalnih manjšin in s tem povezano zaostrovanje medetničnih odnosov.

European Master in Migration and Intercultural Relations / Evropski magistrski študij Migracije in medkulturni odnosi

Direktorica programa: M. Lukšič Hacin.

Koordinatorica: M. Vah Jevšnik.

Sodelavci: J. Gombač, M. Gostič, M. Milharčič Hladnik, M. A. Vižintin; D. Knežević Hočevar (Družbenomedicinski inštitut); T. Petrovič (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Obdobje trajanja: od 2010 dalje.

Nadaljevalo se je delo pri mednarodnem podiplomskem študijskem programu, ki ga evropske in afriške univerze izvajajo v sklopu programa *Erasmus Mundus*. Sodelavke in sodelavci inštituta so v drugem semestru ponovno izvajali štiri module na Univerzi v Stavangerju (Norveška).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **B. Beznec** je članica uredniškega odbora in recenzentka revije *Časopis za kritiko znanosti, domišljijo in novo antropologijo*.
- **J. Gombač** je član uredniškega odbora revije *Dve domovini / Two Homelands*.
- **M. Gostič** je članica mednarodnega uredniškega odbora strokovno-znanstvene revije *AEMI Journal* združenja Association of European Migration Institutions (Aalborg, Danska), organizacijskega odbora 8. simpozija mladih raziskovalk in raziskovalcev na začetku znanstvene poti in strokovne delovne skupine za begunce pod okriljem Slovenske krovne zveze za psihoterapijo.
- **A. Kalc** je član uredniškega odbora znanstvenih revij *Acta Histriae, Annales, Series historia et sociologia*, *Časopis za povijest zapadne Hrvatske* (Reka, Hrvaška), *Dve domovini / Two Homelands* in *Qualestoria* (Trst, Italija); je tudi član Znanstvenega sveta knjižne zbirke *Studi di storia* (Edizioni Università di Trieste) in Upravnega sveta Zgodovinskega društva za južno Primorsko.
- **Š. Kastelic** je članica mednarodnega uredniškega odbora strokovno-znanstvene revije *AEMI Journal* združenja Association of European Migration Institutions (Aalborg, Danska).
- **K. Kožar Rosulnik** je članica mednarodnega uredniškega odbora strokovno-znanstvene revije *AEMI Journal* združenja Association of European Migration Institutions (Aalborg, Danska).
- **M. Lukšič Hacin** je odgovorna urednica revije *Dve domovini / Two Homelands*, članica uredniškega odbora revije *Družboslovne razprave* in zbirke *Thought, society, culture* pri založbi Peter Lang, direktorica mednarodnega magistrskega programa *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici), članica mednarodnega konzorcija *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije*

in medkulturni odnosi, Oldenburg, Nemčija), senata Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Znanstvenega sveta *Humanistika III* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, Znanstvenoraziskovalnega sveta za družboslovne vede pri ARRS, Medresorske gospodarske komisije Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in Posvetovalnega telesa za državljanske in socialne kompetence pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

- **M. Milharčič Hladnik** je glavna urednica revije *Dve domovini / Two Homelands* in članica uredništva revije *Varstvoslovje*, mednarodnega konzorcija European Master in Migration and Intercultural Relations (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*, Oldenburg, Nemčija) in senata Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- **J. Mlekuž** je član uredniškega odbora revije *Dve domovini / Two Homelands* in urednik knjižne zbirke *Migracije* pri Založbi ZRC.
- **N. Rogelja Caf** je članica mednarodnega svetovnega uredniškega odbora časopisa *Slovenika – časopis za kulturo, nauku i obrazovanje* (Beograd, Srbija).
- **K. Toplak** je članica mednarodnega uredniškega odbora revije *Dve domovini / Two Homelands* in odgovorna urednica mednarodne strokovno-znanstvene revije *AEMI Journal* združenja Association of European Migration Institutions (Aalborg, Danska).
- **M. Vah Jevšnik** je zunanja sodelavka pri »ERC Starting Grant« projektu *MiTSopro – Migration and Transnational Social Protection in (post) crisis Europe* (Migracije in transnacionalna socialna zaščita v Evropi po krizi).
- **M. A. Vižintin** sodeluje z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije pri pripravah za organiziranje dopolnilnega pouka romskega jezika in kulture v osnovnih šolah in z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo RS. Je predsednica komisije za podeljevanje nagrade za spodbujanje veselja do branja Sončnica na rami (Sodobnost International).

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Benečija, tako blizu in tako daleč.** Okrogla miza in posvet v okviru programa Dediščina na obrobjih. Ljubljana, 22. 1.
- **Migracije na Slovenskem in slovensko izseljenstvo po letu 1945.** Konferenca v okviru projekta Socialna, gospodarska in kulturna zgodovina slovenskega izseljenstva 1945–2015, Ljubljana, 28. 1.
- **Socialna, gospodarska in kulturna zgodovina slovenskega izseljenstva 1945–1991.** Znanstveni posvet, Ljubljana, 28. 1.
- **Fishercoast.** Znanstveni sestanek v okviru drugega leta projekta Fishercoast. Pondicherry, Indija, 11.–14. 2.
- **Trendi v znanosti = Trends in Science.** 8. simpozij raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti. S soorganizatorji: Glasbenonarodopisni inštitut, Inštitut za antropološke in prostorske študije, Inštitut za arheologijo, Inštitut za kulturno zgodovino, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede. Spletni dogodek, 7.–8. 12.
- **Napotovanje državljanov tretjih držav.** Mednarodna znanstvena konferenca. Spletni dogodek, 10. 12.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJSKI CENTER

Knjižnični fond se je povečal za 95 monografij in 76 serijskih publikacij. V dar smo dobili del knjižnične zapuščine akad. prof. dr. Franceta Bernika.

Nadaljevalo se je zbiranje dokumentacije in urejanje (arhiviranje) inštitutskega dokumentacijskega gradiva v prostorih Raziskovalne postaje Ig.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Dve domovini. Razprave o izseljenstvu / Two Homelands. Migration studies, 51 in 52.** Uredila Mirjam Milharčič Hladnik. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Aleksej Kalc, Mirjam Milharčič Hladnik, Janja Žitnik Serafin, **Doba velikih migracij na Slovenskem.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Abteilung für Wirtschaftswissenschaften Graz, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Ahfad University for Women, Omdurman, Sudan: raziskovalno sodelovanje.
- Association Génériques, Pariz, Francija: projektno sodelovanje.
- Association of European Migration Institutions (AEMI): raziskovalno in publicistično sodelovanje.
- Black & Ethnic Minorities Infrastructure, Edinburg, Škotska, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Oldenburg, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.

- Centar za mirovne studije, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Centro Internazionale sul Plurilinguismo, Università degli Studi di Udine, Videm, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Comune di Bagnoli di Sopra, Bagnoli di Sopra, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Dipartimento di Scienze Umane, Università degli Studi di Udine, Videm, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Društva slovenskih izseljencev po različnih državah sveta: raziskovalno sodelovanje.
- Etnografski institut Srpske akademije nauka i umetnosti, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- European Centre for Modern Languages (ECML), Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- European Centre for Social Welfare Policy and Research, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Folkuniversitetet Kristianstad, Kristianstad, Švedska: raziskovalno sodelovanje.
- French Institute of Pondicherry, Pondicherry, Indija: raziskovalno sodelovanje.
- Georg-August-Universität Göttingen, Göttingen, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Gottfried Wilhelm Leibniz Universität, Hannover, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Immigrant History Research Center Archives, University of Minnesota, Minneapolis, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Indian Institute of Technology Bombay, Bombaj, Indija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Inštitut za informatiko in statistiko, Bratislava, Slovaška: raziskovalno sodelovanje.
- Inštitut za literarne študije, Filozofska fakulteta, Sombotel, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Irecoop Veneto, Padova, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- IRIS – International Institute of Stavanger, Stavanger, Norveška: raziskovalno sodelovanje.
- Jihočeská univerzita, Češke Budějovice, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Josai International University, Tokio, Japonska: raziskovalno sodelovanje.
- Koordinacijski odbor slovenskih društev v južni Nemčiji: raziskovalno sodelovanje.
- KSH Népegyógyintézet Kutatóintézet, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Lancaster University, Lancaster Environment Centre, Lancaster, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Madras Institute of Development Studies, Čenaj, Indija: raziskovalno sodelovanje.
- Makerere University Kampala, Kampala, Uganda: raziskovalno sodelovanje.
- Masarykova univerzita, Brno, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Mbarara University of Science & Technology, Mbarara, Uganda: raziskovalno sodelovanje.
- Mednarodno združenje Lean Sigma, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Norwegian Fisheries College, Arctic University of Norway, Tromsø, Norveška: raziskovalno sodelovanje.
- Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Ohio State University, Center for Slavic and South European Studies, Columbus, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Osaka University, Osaka, Japonska: raziskovalno sodelovanje.
- Provincia di Parma, Parma, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Provincia di Ravenna, Ravenna, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Schloss St. Martin, St. Martin, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Scola Nationala de Studii Politice si Administrativi, Bukarešta, Romunija: raziskovalno sodelovanje.
- Sdružení občanů zabývajících se emigranty, Praga, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Senter for interkulturell kommunikasjon (SIK), Stavanger, Norveška: raziskovalno sodelovanje.
- Shanghai Academy of Social Sciences, Šanghaj, Kitajska: raziskovalno sodelovanje.
- SLORI – Slovenski raziskovalni inštitut, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Slovenska kulturna akcija, Buenos Aires, Argentina: raziskovalno sodelovanje.
- Societât Filologjiche Furlane, Videm, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Society for Slovene Studies, Bowling Green, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Svensk migrationcenter Karlstad, Karlstad, Švedska: raziskovalno sodelovanje.
- Synthesis, Nikozija, Ciper: raziskovalno sodelovanje.
- Universidade de Lisboa, Lizbona, Portugalska: raziskovalno sodelovanje.
- Università Ca' Foscari di Venezia, Benetke, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Università degli Studi di Trento, Trento, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Università degli Studi di Trieste, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Universität Graz, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.

- Universität Wien, Institut für Wirtschafts- und Sozialgeschichte, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Universitetet i Stavanger, Stavanger, Norveška: raziskovalno sodelovanje.
- University of East Anglia, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Uniwersytet Jagielloński, Krakov, Poljska: raziskovalno sodelovanje.
- University of Jyväskylä, Finska: raziskovalno sodelovanje.
- University of Nikosija, Nikozija, Ciper: raziskovalno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Ju-Yu Wu, študentka *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*), 1. 6.–30. 11.: študijski obisk.
- Nikola Lero, študent *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*), 1. 6.–30. 11.: študijski obisk.
- Alejandra Castellanos Breton, študentka *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*), 1. 6.–30. 11.: študijski obisk.
- Marina Cenedese, študentka *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*), 1. 6.–30. 11.: študijski obisk.
- Madison Coronado Perez, študentka *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*), 1. 6.–30. 11.: študijski obisk.
- Tomás de Almeida, študent *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*), 1. 6.–30. 11.: študijski obisk.
- Pedro Henrique de Oliveira Santos Ribeiro, študent *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*), 1. 6.–30. 11.: študijski obisk.
- Lisa Marie Perez Sosa, študentka *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*), 1. 6.–30. 11.: študijski obisk.
- José Guillermo Ricalde Pérez, študent *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*), 1. 6.–30. 11.: študijski obisk.
- Crislene Santos Britos, študentka *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*), 1. 6.–30. 11.: študijski obisk.
- Ivana Spirovska, študentka *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*), 1. 6.–30. 11.: študijski obisk.
- Sasha Hajzler, študentka mednarodnega magistrskega programa *ERMA*, Univerzitet u Sarajevu / Università di Bologna, Italija; Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 22. 6.–31. 7.: študijska praksa.
- Matiul Hoque Masud, študent podiplomskega magistrskega študija na Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Oldenburg, Nemčija, 1. 6.–30. 9.: študijska praksa.
- Malsore Bytyci, Kosovo, Društvo Odnos, 5. 10.–5. 12.: praktično usposabljanje v okviru programa socialne aktivacije *Aktivni odnosi II – opolnomočenje in socialna aktivacija migrantskih žensk*.
- Borjana Filipovska, študentka, Makedonija, 1. 7.–31. 12.: prostovoljno delo.

PREDAVANJA IN REFERATI

B. Bezec

- *It is not too bad in Slovenia, but it could be much better: inclusion of asylum seekers and refugees at the "back doors of Europe"*. Predavanje na 17 *IMISCOE Annual Conference - online* v organizaciji Erasmus University Rotterdam, spletni dogodek, 2. 7.

M. Bofulin

- *Heritage from the Margins: Discovering the Legacies of Chinese Migration*. Uvodno predavanje na mednarodni semantični delavnici Pagode, spletni dogodek, 9. 7.
- *Strauss on the Ou river: Diasporic Heritage-making in an Overseas Chinese Hometown*. Predavanje na 5th *Association of Critical Heritage Studies Biennial Virtual Conference*, spletni dogodek, 27. 8.
- *Chinese Migrants and Covid-19: Mobility and Exclusion in the Time of Pandemic*. Predavanje na delavnici projekta *CHERN*, Central European University, spletni dogodek, 16. 10.

J. Gombač

- *Zaposlovanje prisilcev za azil in beguncev: potencial migrantskega/socialnega podjetništva*. Predavanje na okrogli mizi *Prakse vključevanja migrantov na trg dela: nacionalni in lokalni nivo v okviru projekta BEST – Spodbujanje podjetniških veščin kot orodje za vključevanje migrantov na trg dela* v organizaciji Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, Ljubljana, spletni dogodek, 8. 10.
- *Migrations and Europe: historic perspective*. Predavanje na mednarodnem seminarju *Multidimensional Perspective of Migration Question* v okviru projekta *Citizens Looking for Multidimensional Migration Challenges (CITIMIG)* in v organizaciji Slovenskega panevropskega gibanja, spletni dogodek, 11.–13. 9.
- *Slovenian practices of inclusion*. Predavanje na mednarodnem seminarju v okviru projekta *TownLAB_MEET*, Novo mesto, 23. 9.

M. Gostič

- Povezovanje 8. simpozija raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti: *Trendi v znanosti = Trends in Science*, spletni dogodek, 7.–8. 12.

A. Kalc

- *Migracije in manjšinski prostori*. Referat na konferenci *Migracije na Slovenskem in slovensko izseljenstvo po letu 1945*, Ljubljana, 28. 1.
- *The (un)explored epistolary sources and Slovenian migrations: a slow work in progress*. Predavanje na mednarodnem simpoziju *The Minnesota School of Migration and Refugee Studies in Europe* v okviru tematskega sklopa *Transnational circulation*, Historisch-Kulturwissenschaftliche Fakultät der Universität Wien, Avstrija, 24. 2.

L. Klun

- *Tactics of bordering and counter-tactics of mobility on the Balkan route*. Predavanje na konferenci *DAAD-EU-Ideas-Lab "Research Networks Migration"*, spletni dogodek, 14. 5.
- *Marginalizirane matere: vzgoja in skrbstveno delo na »družbenem robu«*. Referat na kongresu z mednarodno udeležbo *Skupnost v času individualizma* (8. slovenski kongres socialne pedagogike), spletni dogodek, 16. 10.
- *Otroštvo na poti: migracije otrok in njihovih družin na balkanski begunski poti*. Referat na kongresu z mednarodno udeležbo *Skupnost v času individualizma* (8. slovenski kongres socialne pedagogike), spletni dogodek, 16. 10.

M. Lukšič Hacin

- *Med totalitarizmom in liberalizmom: politični, ekonomski in družbeni vidiki migracij na Slovenskem po drugi svetovni vojni*. Predavanje na znanstvenem posvetu v okviru projekta *Socialna, gospodarska in kulturna zgodovina slovenskega izseljenstva 1945–2015*, Ljubljana, 28. 1.
- *Acts of interventions and inclusion*. Predavanje na mednarodnem seminarju v okviru projekta *TownLAB MEET*, Novo mesto, 23. 9.
- *Jezikovna različnost nas povezuje in izpolnjuje: predstavitev projektov Jeziki štejejo – JeŠT in Le z drugimi smo*. Predavanje na strokovnem usposabljanju v okviru *Kulturnega bazarja 2020*, tematski sklop *Enaki v različnosti*, Ljubljana, 6. 10.

J. Mlekuž

- *Hrana, živež, identiteta*. Predavanje na konferenci *Sem, kar jem: Pogovori o hrani*, spletni dogodek, 4. 12.

N. Rogelja Caf

- *Ethnographic research methods*. Vabljeni predavanje za študente podiplomskega študija SOAS Univerze v Londonu pri podiplomskem modulu *"Ethnographic Research Methods"*, spletni dogodek, 20. 10.

M. Vah Jevšnik

- *How we approached the research on posting of third country nationals*. Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci *Con3Post: Posting of Third Country Nationals*, spletni dogodek, 10. 12.

M. A. Vižintin

- *Slovenske izseljenke, izseljenci (1945–1991) v Nemčijo, Bosno in Hercegovino, na Švedsko: primerjava štirih življenjskih zgodb*. Predavanje na 5. znanstveni konferenci: *Raziskovanje v vzgoji in izobraževanju: medsebojni vpliv raziskovanja in prakse*, Ljubljana, 9. 9.
- *Ekonomske migracije in begunstvo v mladinski književnosti*. Prispevek na *Slovenskem slavističnem kongresu: Slovenski jezik in književnost v srednjeevropskem prostoru*, ob 150. obletnici slavistike na Univerzi v Gradcu, Avstrija, spletni dogodek, 9. 10.
- *Our emigrants abroad and the immigrants who come: what do they have in common?* Predavanje na mednarodni konferenci v okviru projekta MiCREATE *„Local dimension of children's migrations and its impact on EU integration policy“*, Krakov, Poljska, spletni dogodek, 4. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

M. Bofulin

- French Institute Pondicherry, Pondicherry, Indija, 30. 1.–16. 2.: aktivna udeležba na sestanku projekta *Fishercoast* s terenskim obiskom raziskovalnega območja.
- University Institute Lisbon (ISCTE), Portugalska, 5.–6. 3.: aktivna udeležba na sestanku upravnega odbora COST akcije *CHERN* (predstavitev STSM aktivnosti).

PEDAGOŠKO DELO

J. Gombač

- *Theorising Migrations 1; Migrations and Borders*. Predavanja za skupni magistrski študij *Migration and Intercultural Relations / Migracije in medkulturni odnosi* na Univerziteti i Stavanger, Stavanger, Norveška.

M. Gostič

- *Social Science Methodology; Forms of scientific misconduct*. Predavanja za skupni magistrski študij *Migration and Intercultural Relations / Migracije in medkulturni odnosi* na Univerziteti i Stavanger, Stavanger, Norveška.

A. Kalc

- *Teorije in metodologije zgodovinopisja*. Predavanja na 1. in 2. stopnji na Oddelku za zgodovino, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

K. Kožar Rosulnik

- Izvajanje mentorstva pri praktičnem usposabljanju študentov andragogike 2. stopnje na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

M. Lukšič Hacin

- *Controversies Over Multiculturalism*. Predavanja za skupni magistrski študijski program *Migration and Intercultural Relations / Migracije in medkulturni odnosi* na Univerziteti i Stavanger, Stavanger, Norveška.
- *Slovenski izseljenci med tradicijo in sodobnostjo*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Theorising migration*. Predavanja za doktorski študijski program na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.
- *Mediji in migracije*. Doktorski študij *Humanistika in družboslovje – sociologija kulture* na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, Ljubljana.

M. Milharčič Hladnik

- *Research, Argumentation, and Writing Methods in the Humanities and Social Sciences*. Predavanja za 1. letnik doktorskega študijskega programa *Humanistika* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.
- *Migration, Gender, Work*. Predavanja za skupni magistrski študijski program *Migration and Intercultural Relations / Migracije in medkulturni odnosi* na Univerziteti i Stavanger, Stavanger, Norveška.

K. Toplak

- *Od predmetov do simbolov*. Vaje za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Sociologija in interdisciplinarno družboslovje* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, Maribor.

M. Vah Jevšnik

- *Migration and integration*. Predavanja za skupni magistrski študijski program *Migration and Intercultural Relations / Migracije in medkulturni odnosi* na Univerziteti i Stavanger, Stavanger, Norveška.

M. A. Vižintin

- *Intercultural education*. Predavanja za skupni magistrski študijski program *Migracije in medkulturni odnosi / European Master in Migration and Intercultural Relations (EMMIR)* na Univerziteti i Stavanger, Stavanger, Norveška.
- *Živeti raznolikost: vključevanje otrok priseljencev, slovenščina in medkulturni dialog*. Predavanja za pedagoške kolektive (osnovnih in srednjih šol, vrtcev, ljudskih univerz) v okviru petletnega nacionalnega projekta *Le z drugimi smo* (2016–2021): Leskovec pri Krškem, Metlika, Ptuj, Ljubljana, Nova Gorica, Jesenice, Koper, Domžale, Vrhnika, Celje.

MENTORSTVO

B. Beznec

- Tinyiko Sithole, magistrska naloga, Univerza v Novi Gorici (zagovor 30. 8.).

J. Gombač

- Michael Tesfay Tewelde, magistrska naloga, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici (zagovor 30. 7.).
- Marina Cenedese, magistrski študij, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.
- Marvin Jammermann, magistrski študij, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.

A. Kalc

- Nejc Potočnik, magistrska naloga, Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper (zagovor 2. 12.).

M. Lukšič Hacin

- Asja Pehar Senekovič, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.
- Maria Teresa Mahdavi, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.
- Anja Polajnar, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.
- Ju-Yu Wu, magistrski študij, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.

M. Milharčič Hladnik

- Miriam Lomas Zuniga, magistrski študij, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.
- Sara Ibrahim, magistrski študij, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.
- Ha Luong, magistrska naloga, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici (zagovor 30. 7.).

K. Toplak

- Nataša Novak, doktorski študij (somentorica), AMEU-ISH, Ljubljana.

M. Vah Jevšnik

- Julia Rovey de Souza, magistrski študij, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.
- Rumsha Shahzad, magistrski študij, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.

M. A. Vižintin

- Beybin Elvin Tunç, magistrski študij, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.
- Lisa Maria Perez, magistrski študij, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.
- Isabella Corieri, magistrski študij, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Aleksej Kalc

- Bartolova nagrada za znanstveno odličnost, Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.

Jernej Mlekuž

- Prispevek *The renaissance of sausage: The role of Kranjska sausage in the contemporary process of reconstructing the Slovenian nation* je bil uvrščen v izbor dosežkov Odlični v znanosti.

Kristina Toplak

- Knjiga *Migracijski pojmovnik za mlade* (Aristej) je prejela znak za kakovost Zlata hruška, ki ga podeljuje Center za mladinsko književnost in knjižničarstvo.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isim.zrc-sazu.si>

SUMMARY

The Slovenian Migration Institute employs 17 researchers and 2 technical assistants. In 2020 we continued with the work on: the *National and Cultural Identity of Slovenian Emigration in the Context of the Migration Studies research programme and the new research programme Heritage on the Margins: New Perspectives on Heritage and Identity within and beyond the National*, 11 national, 12 European/International research projects and 1 bilateral project. In the same year, we published two issues of *Dve domovini / Two Homelands academic journal* (issues 51 and 52) and issued a scientific monograph: *Doba velikih migracij na Slovenskem* (A. Kalc, M. Milharčič Hladnik, J. Žitnik Serafin). In the year 2020, the Institute continued the editorial of an international journal *AEMI Journal*, published by the Association of European Migration Institutions and Založba ZRC.

IMPORTANT EVENTS

The final international conference, Con3Post: Posting of Third Country Nationals, Online event, December 10, 2020.

FILOZOFSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Tine Hribar (predsednik), akad. prof. dr. Janko Kos, akad. prof. dr. Slavoj Žižek, doc. dr. Rok Benčin, prof. dr. Rado Riha (podpredsednik), doc. dr. Tadej Troha, izr. prof. dr. Matjaž Vesel.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: prof. dr. Rado Riha.

Znanstveni svetniki: prof. dr. Marina Gržinić Mauhler, izr. prof. dr. Peter Klepec, prof. dr. Rado Riha, prof. dr. Jelica Šumič Riha, izr. prof. dr. Matjaž Vesel, prof. dr. Alenka Zupančič Žerdin.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Rok Benčin, doc. dr. Aleš Bunta, dr. Boštjan Nedoh, doc. dr. Tadej Troha.

Asistentka: Lea Kuhar.

Mlada raziskovalka: mag. Marisa Žele.

Višji asistent: mag. Matej Ažman.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Pogoji in problemi sodobne filozofije

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: A. Zupančič Žerdin.

Sodelavci: R. Benčin, A. Bunta, M. Gržinić Mauhler, P. Klepec, R. Riha, J. Šumič Riha, T. Troha, M. Vesel.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2025.

Izhodišče raziskovalnega dela je preučevanje usode in mutacij tradicionalnih filozofskih kategorij v sodobni filozofski misli, po drugi strani pa vprašanje, katere so tiste ključne nove kategorije, ki jih v mišljenje vpelje sodobna filozofija. Okvir tega raziskovanja so določala tri temeljna vprašanja, ki so bila organizacijski princip celotnega raziskovalnega dela: vprašanje ontologije in kritike ontologije, vprašanje diskontinuitete (preloma, prekinitve, spremembe) in vprašanje časovnosti v njenih različnih razsežnostih.

Evropa kot filozofska ideja in politični subjekt

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: J. Šumič Riha.

Sodelavci: R. Benčin, A. Bunta, M. Gržinić Mauhler, P. Klepec, R. Riha, T. Troha, M. Vesel, A. Zupančič Žerdin; dr. Aleš Erjavec, dr. Tomaž Mastnak (zunanja sodelavca v p.).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020.

Raziskovalni projekt bo prispeval k nujnemu premisleku Evrope kot filozofske ideje in kot političnega subjekta, izhajajoč iz treh temeljnih razsežnosti:

1. Izvirnost in obenem novost pričujočega raziskovalnega pristopa v preiščljanju Evrope kot ideje in političnega subjekta je v tem, da bo to preiščljanje zasidral v rekonstrukcijo zgodovine evropske ideje.
2. Drugi raziskovalni cilj je analizirati naravo sedanje krize.
3. Ker je za Evropo kot politični subjekt konstitutivna ideja Evrope, je za filozofsko utemeljitev Evrope kot političnega subjekta nujno boljše poznavanje in razumevanje ideje Evrope.

Problem objektivnosti in fikcije v sodobni filozofiji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: A. Zupančič Žerdin.

Sodelavci: R. Benčin, A. Bunta, M. Gržinić Mauhler, P. Klepec, R. Riha, J. Šumič Riha, T. Troha, M. Vesel.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Osnovni cilj raziskave je aktivno in hkrati konceptualno podkrepljeno intervenirati v filozofsko in epistemološko razpravo o statusu objektivnosti ter se pri tem izogniti dvojni pasti ali dvema poenostavitvama: po eni strani relativizaciji resnice in objektivnosti, ki gre v smeri opustitve teh kategorij, po drugi strani pa enostavni opoziciji resnice (objektivnosti) in fikcije, ki vse prepogosto prevladuje v scientističnem diskurzu.

Prelom v tradiciji: Hannah Arendt in spremembe politične pojmovnosti

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoče organizacije: Mirovni inštitut, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: izr. prof. dr. Vlasta Jalušič (Mirovni inštitut).

Sodelavci: B. Nedoh; J. Brumen (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); mag. Franja Arlič, dr. Veronika Bajt, dr. Neža Kogovšek Šalomon, dr. Iztok Šori, dr. Lana Zdravković (Mirovni inštitut); doc. dr. Mirt Komel (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani); doc. dr. Gorazd Kovačič (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Projekt raziskuje politično misel Hannah Arendt (ter sodobne avtorje, ki so njenemu opusu bodisi tematsko blizu, bodisi je na njih neposredno vplival) in njen premislek političnih kategorij, a ne na način zgodovinske sistematike, temveč z razpravo o prelomu tradicije, ki ga kot faktični zlom locira v totalno dominacijo 20. stoletja. To postane negativno izhodišče za kritiko pojmov »političnega« v zahodni politični misli ter za premislek o tem, ali imajo stari koncepti še vedno pomen in kakšne posledice to prinaša za naše razumevanje pojavov, kot so moč, oblast, nasilje, politika, birokracija, imperializem itd.

Struktura in genealogija perverzije v sodobni filozofiji, politiki in umetnosti

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: B. Nedoh.

Sodelavci: R. Benčin, A. Bunta, M. Gržinič Mauhler, P. Klepec, R. Riha, J. Šumič Riha, T. Troha, A. Zupančič Žerdin.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V nasprotju z danes popularnim nestrukturim mišljenjem perverznih fenomenov se predlagani projekt vključuje v to razpravo o razmerju perverzija-oblast z diametralno nasprotno perspektive. Pri tem izhaja iz bogate dediščine sodobnofilozofskih razprav o perverziji, ki jih najdemo na primer v delih Foucaulta, Deleuza, Batailla, Klossowskega pa tudi Agambena ter – sicer na povsem drugačen način – seveda tudi pri Freudu, Lacanu in Žižku, in si prizadeva pokazati, da perverzija nikakor ni zvedljiva na osebne lastnosti ali stil posameznih perverznejšev (čeprav le-te še kako vključuje), temveč da gre pri perverziji v prvi vrsti za *strukturo*, ki nam omogoča *vpogled v naravo delovanja oblastnih razmerij in družbene vezi danes*. Na ta način poskuša predlagani projekt narediti odločilen in sistematičen korak naprej pri *mišljenju perverzije kot imanentno filozofskega koncepta, ki temelji na njeni strukturni dimenziji*.

GRACE – Grounding RRI Actions to Achieve Institutional Change in European Research Funding and Performing Organisations

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, SwafS.

Vodilna organizacija: Fondation Européenne de la Science, Francija.

Sodelujoče organizacije: Conoscenza e innovazione società aresponsabilità limitata semplificata, Italija; Aarhus Universitet, Danska; Kentro erevnon notioanatokis evropis astiki mi kerdoskopiki etaireia, Grčija; Association Européenne des expositions scientifiques techniques et industrielles, Belgija; Rijksuniversiteit Groningen, Nizozemska; Università degli studi di Siena, Italija; IVL Svenska Miljöinstitutet AB, Švedska; Agencia de gestio d'ajuts universitaris i de recerca, Španija.

Vodja z ZRC SAZU: M. Urbanc (Geografski inštitut).

Sodelavci z ZRC SAZU: R. Benčin, J. Šumič Riha; H. Dobrovoljc, U. Vranjek Ošlak (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2021.

Mednarodni projekt *GRACE (Grounding RRI Actions to Achieve Institutional Change in European Research Funding and Performing Organisations)*, ki ga financira Evropska komisija v okviru programa Obzorje 2020, je posvečen institucionalnim spremembam v raziskovalnih organizacijah v smeri t. i. odgovornega raziskovanja (Responsible Research and Innovation), kar vključuje etiko raziskav, enake možnosti, odprti dostop in vključenost javnosti. V okviru projekta vodi Filozofski inštitut dejavnosti v zvezi z raziskovalno etiko in integriteto, da bi se na ZRC SAZU vzpostavili podporni mehanizmi za to problematiko.

Objektivnost onstran dihotomije subjekt-objekt: fikcija, resnica, afekt

Vrsta projekta: mednarodno sodelovanje – Slovenija in ZDA.

Sodelujoča organizacija: University of New Mexico, Albuquerque, ZDA.

Vodji: A. Zupančič Žerdin in prof. dr. Adrian Johnston.

Sodelavec z ZRC SAZU: B. Nedoh.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2018–30. 9. 2020.

Namen bilateralnega sodelovanja med raziskovalci iz raziskovalne skupine Filozofski inštitut ZRC SAZU in raziskovalcev iz oddelka za filozofijo Univerze v Novi Mehiki sta okrepitev in dvig ravni potekajočega temeljnega raziskovalnega projekta »Problem objektivnosti in fikcije v sodobni filozofiji« (J6-9392), ki ga izvajajo raziskovalci Filozofskega inštituta ZRC SAZU. Predlagani bilateralni projekt se bo osredotočil na tiste točke (koncepte, probleme) v sodobni filozofiji, ki zapletejo enostavno zoperstavitev nominalizma in realizma, idealizma in materializma, subjektivnega in objektivnega spoznanja.

Religija, ateizem in perverzija: med filozofijo in psihoanalizo

Vrsta projekta: mednarodno sodelovanje – Slovenija in ZDA.

Sodelujoča organizacija: University of New Mexico, Albuquerque, ZDA.

Vodja: B. Nedoh.

Sodelavci: A. Bunta, P. Klepec, A. Zupančič Žerdin, L. Kuhar; prof. dr. Adrian Johnston, prof. dr. Paul Livingston (University of New Mexico).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

Namen bilateralnega sodelovanja med raziskovalci Filozofskega inštituta ZRC SAZU in raziskovalcev iz oddelka za filozofijo Univerze v Novi Mehiki sta okrepitev in dvig ravni potekajočega temeljnega raziskovalnega projekta »Problem objektivnosti in fikcije v sodobni filozofiji« (J6-9392) ter raziskovalnega programa »Pogoji in problemi sodobne filozofije« (P6-0014), ki ga izvajajo raziskovalci Filozofskega inštituta ZRC SAZU. Cilj bilateralnega projekta je raziskati konceptualne povezave med perverzijo, kritiko religije in ateizmom v sodobni filozofiji in psihoanalizi (na eni strani t. i. »epistemičen« pristop Deleuza, Foucaulta, Batailla, Kiesslovskega, Agambena, ter na drugi strani t. i. »diagnostičen« pristop Freuda, Lacana in Žižka).

Mutacije (bio)politike in resnice v (post)kriznih časih

Vrsta projekta: mednarodno sodelovanje – Slovenija in Finska.

Sodelujoča organizacija: University of Jyväskylä.

Vodja: B. Nedoh.

Sodelavci: P. Klepec, A. Zupančič Žerdin, L. Kuhar; prof. dr. Sergei Prozorov, dr. Marco Piasentier (University of Jyväskylä).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022.

Cilj bilateralnega sodelovanja med raziskovalci Filozofskega inštituta ZRC SAZU in Oddelka za politične vede in filozofijo Univerze Jyväskylä na Finskem je razvitje interdisciplinarne razprave o ključnih in med seboj povezanih zagatah (post)krizne Evrope: transformacije biopolitične vladnosti, vzpon t. i. post-resničnega diskurza, populizma in novih oblik rasizma, ter permanentnega izrednega stanja. Interdisciplinarni prostor sestoji iz kombinacije treh med seboj tesno povezanih perspektiv: sodobne filozofije, politične teorije in teoretske psihoanalize.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Ažman** je področni urednik za filozofijo pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu* in urednik publikacije *Znanstvenoraziskovalni center SAZU: Poročilo o delu 2019*.
- **R. Benčin** je član uredniškega odbora revije *Filozofski vestnik*.
- **A. Bunta** je član uredniškega odbora revije *Filozofski vestnik*.
- **M. Gržinić Mauhler** je članica uredniškega odbora revije *Filozofski vestnik* in časopisa *IDENTITIES: Journal for Politics, Gender and Culture* (Skopje, Severna Makedonija), članica uredniškega odbora za filozofijo pri *Cambridge Scholars Publishing* (Newcastle upon Tyne, Združeno kraljestvo) ter članica svetovalnega organa *Interdisciplinary Book Series: Dance in Dialogue* (Bloomsbury Academic, London, Združeno kraljestvo).
- **P. Klepec** je član Upravnega odbora ZRC SAZU, član uredniškega odbora in odgovorni urednik revije *Filozofski vestnik* ter član uredništva revije *Problemi*.
- **L. Kuhar** je članica programskega odbora Inštituta za delavske študije in uredniškega odbora revije *Platforma*, študentske revije Podiplomske šole ZRC SAZU.
- **B. Nedoh** je član uredniškega odbora revije *Filozofski vestnik* ter član združenja Northern Theory School (Lancaster, Združeno kraljestvo) in Association for Philosophy and Literature.
- **R. Riha** je član uredniškega odbora revij *Filozofski vestnik* in *Continental thought & theory* (University of Canterbury, Nova Zelandija).
- **J. Šumič Riha** je članica uredniškega odbora in odgovorna urednica revije *Filozofski vestnik*, članica uredniškega odbora revij *Continental thought & theory* (University of Canterbury, Nova Zelandija), *Debates y combates* (Buenos Aires, Argentina) in *Politica Comun* (Mexico City, Mehika) ter urednica serij *Moderna* in *Prizma* v okviru zbirke *Philosophica* pri Založbi ZRC.
- **T. Troha** je član uredništva revije *Problemi* in uredniškega odbora revije *Filozofski vestnik*.
- **M. Vesel** je član uredniškega odbora revij *Filozofski vestnik* in *Pro-Fil* (Brno, Češka), urednik zbirke *Historia Scientiae* pri Založbi ZRC ter občasni recenzent pri znanstvenih revijah *Centaurus* in *Teorie Vědy / Theory of Science*.
- **A. Zupančič Žerdin** je sourednica zbirke *Sic!* pri založbi MIT Press, glavna urednica revije *Problemi*, sourednica knjižne zbirke *Analecta* (DTP), članica uredniškega odbora revij *Filozofski vestnik* in *Crisis and Critique* ter članica sveta revij *International Journal of Badiou Studies*, *International Journal of Žižek Studies* in *CLCWeb: Comparative Literature and Culture*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Znanost – med raziskovalno integriteto in plagiatorstvom.** Dogodek v okviru projekta GRACE, 12. 11., spletni dogodek.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2020 je bilo v knjižnico vpisanih 264 knjižnih enot in 31 zvezkov periodike.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Filozofski vestnik XLI**, tri redne številke.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Beirut Institute for Critical Analysis and Research, American University of Beirut, Libanon: znanstveno sodelovanje.
- European Graduate School, Saas Fee, Švica: raziskovalno in pedagoško sodelovanje.
- Filozofický ústav Akademie věd České republiky, Praga, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- RICS School of Arts, Bruselj, Belgija: znanstveno in pedagoško sodelovanje.
- University of New Mexico, Albuquerque, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra filosofie a dějin přírodních věd, Praga, Češka: raziskovalno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Frank Ruda, University of Dundee in European Graduate School, Škotska, Združeno kraljestvo, 11. 9.: predavanje *Grotesque Sovereignty*.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Rok Benčin

- *Raziskovanje in trendi.* Okrogla miza na 8. simpoziju raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti: *Trendi v znanosti*, 7. 12., spletni dogodek.

Marina Gržinič Mauhler

- *How to blow the world of racial global necrocapitalism and provoke rebellion, power, thoughts.* Prispevek na konferenci *The White West III: Automating apartheid*, Dunaj, Avstrija, 13. 2.
- *Subculture and its power: sex, politics, the gay and lesbian movements.* Prispevek na konferenci *Creative Dissent: Alternative Cultures during Socialism and Beyond, 1945–1991*, Riga, Latvija, 27. 10., spletni dogodek.
- *Media art: communication shaping the future.* Prispevek na okrogli mizi, organizacija MediaArtLab, Moskva, Rusija, 16. 12., spletni dogodek.

Boštjan Nedoh

- *The Birth of Perversion From the Death on the Cross: Lacan and Žižek on Christian Atheism and Polymorphous Perversion.* Predavanje na Oddelku za filozofijo, University of New Mexico, Albuquerque, ZDA, 28. 2.

Rado Riha

- *Arhitektura in razsodna moč.* Predavanje na Fakulteti za arhitekturo, Univerza v Ljubljani, 17. 11., spletni dogodek.

Jelica Šumič Riha

- Prispevek na konferenci *Frontiers, limits, margins*, organizacija SIPP, 13. 6., spletni dogodek.

Matjaž Vesel

- *The nature of Copernicus's hypotheses*. Vabljen predavanje v okviru interaktivnega seminarja na spletu *ERC Early Modern Cosmology*, Università Ca' Foscari - Dipartimento di Filosofia e Beni Culturali, Benetke, Italija, 6. 5., spletni dogodek.

Alenka Zupančič Žerdin

- *Antigone*. Vabljen predavanje na konferenci *Future Narratives*, RITCS School of Arts, Bruselj, Belgija, 27. 1.
- *Sexuality as concept*. Vabljen predavanje na Institut for Psykoterapi, Oslo, Norveška, 8. 2.
- *Sexual Violence and Systemic Enjoyment*. Vabljen predavanje na konferenci *Extimacy: Authority, Anxiety and the Desire for Revolution*, American University of Beirut, Libanon, 20. 2.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Boštjan Nedoh

- University of New Mexico, Albuquerque, ZDA, 19. 2.–1. 3.: znanstveno sodelovanje.

PEDAGOŠKO DELO

Rok Benčin

- *Sodobna filozofija in moderna literatura*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Fotografija; Razvoj in teorija oblikovanja*. Gostovanja pri predmetih na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani.

Aleš Bunta

- *Oblikovanje pojmov* (skupaj s T. Trohom). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Marina Gržinič Mauhler

- *Sodobne teorije umetnosti in kulture ter estetika novih tehnologij*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Predavanja v okviru magistrskega in doktorskega študija na Akademie der bildenden Künste Wien, Dunaj, Avstrija.

Peter Klepec

- *Psihoanaliza in družbena vez* (skupaj z A. Zupančič Žerdin). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Rado Riha

- *Psihoanaliza in filozofija* (skupaj z J. Šumič Riha). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Arhitektura in razsodna moč*. Seminar na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani, spletni dogodek, 30. 11.–4. 12.

Jelica Šumič Riha

- *Psihoanaliza in filozofija* (skupaj z R. Rihom). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Tadej Troha

- *Oblikovanje pojmov* (skupaj z A. Buntom). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Etika v vzgoji in izobraževanju*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Pedagogika in andragogika*, Oddelek za pedagogiko in andragogiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Matjaž Vesel

- *Filozofija in znanstvena revolucija*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Alenka Zupančič Žerdin

- *Psihoanaliza in družbena vez* (skupaj s P. Klepcem). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Philosophy and Psychoanalysis*. Predavanja za doktorske študente v okviru istoimenskega predmeta na European Graduate School, Saas Fee, Švica.

MENTORSTVO

Aleš Bunta

- Mag. Marisa Žele, doktorski študij (mlada raziskovalka), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Marina Gržinić Mauhler

- Lenka Đorojević, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Valerija Zabret, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Peter Klepec

- Polona Kukovac, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Aleksandar Matković, doktorska disertacija, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana (zagovor 3. 9.).

Rado Riha

- Jožef Baršij, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Lea Kuhar, doktorska disertacija (mlada raziskovalka), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana (zagovor 22. 10.).
- Magdalena Stanimirović, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Matej Ažman, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Jelica Šumič Riha

- Nika Grabar, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Miha Mikoš, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Petra Jager, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Mag. Jola Škulj, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Tihana Pupovac, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Tadej Troha

- Voranc Kumar, doktorski študij (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Matjaž Vesel

- Adam Radechovský, doktorski študij, v okviru programa *Comenius* z Univerzita Karlova, Přírodovědecké fakultě, Katedra filosofie a dějin přírodních věd, Praga, Češka.

Alenka Zupančič Žerdin

- Peter Rauch, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Arsalan Reihanzadeh, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Aleš Rojc, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Tanja Tivadar, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Bojan Volf, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Amin Aslani, doktorski študij, European Graduate School, Saas Fee, Švica.
- Edie Hitchcock, doktorski študij, European Graduate School, Saas Fee, Švica.
- Helen Miller, doktorski študij, European Graduate School, Saas Fee, Švica.
- Carlos Rivas, doktorski študij, European Graduate School, Saas Fee, Švica.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Boštjan Nedoh

- Odlični v znanosti 2020 (ARRS), za monografijo *Ontology and Perversion: Deleuze, Agamben, Lacan*, London: Rowman & Littlefield International, 2019.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://fi2.zrc-sazu.si/sl#v>

SUMMARY

The Institute of Philosophy of the Scientific Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts was founded in 1979 as the Institute of Marxist Studies and was renamed the Institute of Philosophy in 1988. The research carried out by the Institute covers four areas: philosophy as it relates to science, art, and politics, as well as to philosophy itself. The fields of research systematically and continuously examined by the Institute's researchers and associates include: ethics, aesthetics, contemporary philosophy, political and legal philosophy, philosophy of history and the history of political thought, the history and philosophy of science, the philosophy of Kant, and the philosophical significance of psychoanalysis (particularly Lacanian psychoanalysis).

In 2020, the Institute's research was carried out within the framework of the research programme *Conditions and Problems of Contemporary Philosophy* (programme leader: Dr. A. Zupančič Žerdin) and its basic research projects. The basic outline of the research is defined by investigation of the destiny and mutations undergone by the traditional philosophical categories on the ground of contemporary philosophical thought, as well as by investigation of the new categories introduced by contemporary philosophy.

The Institute published three issues of its journal, *Filozofski vestnik* (the journal is included in the A&HCI and Scopus); the second issue, *Thinking the Infinite / Penser l'infini* (ed. David Rabouin, Jana Ndiaye Berankova, Jelica Šumič Riha), was an international issue, with contributions in English, and French. All issues of *Filozofski vestnik* include original scientific papers by Slovene and international contributors.

The central characteristics of the research remain its interdisciplinary orientation and strong engagement in international discourse. In 2020, research members of the Institute participated in conferences in Slovenia and abroad.

The members of the Institute continued their teaching activities in 2020. Members of the Institute participated in the postgraduate program *Comparative Studies of Ideas and Cultures* (ZRC SAZU); one member of the Institute is a professor at the Academy of Fine Arts Vienna, Austria, and one member of the Institute is a professor at the European Graduate School, Saas Fee, Switzerland.

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

ZNANSTVENI SVET

Do 23. 11.: **akad. prof. dr. Andrej Kranjc**, **akad. dr. Dragica Turnšek**, **doc. dr. Matej Gabrovec** (predsednik), **doc. dr. Drago Kladnik**, **doc. dr. Blaž Komac** (podpredsednik), **doc. dr. Aleš Smrekar**, **izr. prof. dr. Matija Zorn**.

Od 24. 11.: **akad. prof. dr. Andrej Kranjc**, **izr. član SAZU pridr. prof. dr. Franci Gabrovšek**, **doc. dr. David Bole**, **doc. dr. Matej Gabrovec** (predsednik), **doc. dr. Blaž Komac** (podpredsednik), **doc. dr. Nika Razpotnik Visković**, **izr. prof. dr. Matija Zorn**.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Matija Zorn.

Pomočniki predstojnika: dr. Matjaž Geršič, doc. dr. Janez Nared, doc. dr. Nika Razpotnik Visković.

Znanstveni svetniki: doc. dr. Matej Gabrovec, doc. dr. Blaž Komac, dr. Drago Perko, izr. prof. dr. Matija Zorn.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. David Bole, doc. dr. Janez Nared, doc. dr. Aleš Smrekar, dr. Mimi Urbanc.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Mateja Breg Valjavec, doc. dr. Rok Ciglič, doc. dr. Mateja Ferk, dr. Jerneja Fridl, dr. Primož Gašperič, dr. Matjaž Geršič, dr. Mauro Hrvatin, doc. dr. Jani Kozina, dr. Matej Lipar, dr. Primož Pipan, dr. Katarina Polajnar Horvat, doc. dr. Nika Razpotnik Visković, doc. dr. Mateja Šmid Hribar, dr. Jernej Tiran, dr. Maja Topole.

Strokovnoraziskovalna sodelavka: dr. Manca Volk Bahun.

Višja strokovnoraziskovalna asistenta: mag. Miha Pavšek, Peter Repolusk.

Asistentka z doktoratom: dr. Daniela Alexandra Teixeira da Costa Ribeiro.

Višja asistentka, mlada raziskovalka: Maruša Goluža.

Asistenti, mladi raziskovalci: Špela Čonč, Erik Logar, Jure Tičar, Anja Trobec.

Vodilna strokovna sodelavka: dr. Petra Rus.

Samostojna strokovna sodelavka: Meta Ferjan.

Inštitut ima 10 organizacijskih enot:

Oddelek za fizično geografijo

Vodja: Matija Zorn.

Oddelek za humano geografijo

Vodja: Janez Nared (do 6. 12.), David Bole (od 7. 12.).

Oddelek za regionalno geografijo

Vodja: Drago Perko.

Oddelek za naravne nesreče

Vodja: Blaž Komac.

Oddelek za varstvo okolja

Vodja: Aleš Smrekar.

Oddelek za geografski informacijski sistem

Vodja: Rok Ciglič.

Oddelek za tematsko kartografijo

Vodja: Jerneja Fridl.

Fizičnogeografski laboratorij

Vodja: Mateja Ferk.

Zemljepisni muzej

Vodja: Primož Gašperič.

Zemljepisna knjižnica

Vodja: Maja Topole.

Na inštitutu deluje tudi

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.

Predsednik: Matjaž Geršič.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Geografija Slovenije

Vrsta: raziskovalni program.

Vodja: B. Komac.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg Valjavec, R. Ciglič, Š. Čonč, M. Ferjan, M. Ferk, M. Gabrovec, M. Geršič, M. Goluža, M. Hrvatin, J. Kozina, M. Lipar, E. Logar, J. Nared, D. Perko, K. Polajnar Horvat, N. Razpotnik Visković, P. Rus, A. Smrekar, M. Šmid Hribar, J. Tičar, J. Tiran, A. Trobec, M. Urbanc, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Raziskovalni program obsega temeljna analitska in sintezna geografska preučevanja Slovenije. Pri fizični geografiji so preučevali sedimente ter ugotavljali vpliv naravnih nesreč na kulturno dediščino. Pri humani geografiji so obravnavali geografske spremembe slovenskih mest, mejne reke, kulinariko in znamčenje. Pri regionalni geografiji so Slovenijo predstavili kot evropsko vročo točko in ugotavljali značilnosti pokrajinske identitete. Pri varstvu okolja so preučili mestne zelene površine in antropogene vplive na kras ter interpretirali dediščino na primeru zavarovanih območij. Pri geografskih informacijskih sistemih in tematski kartografiji so raziskovali z brezpilotnimi letalniki in analizirali zgodovinske zemljevide. Ukvarjali so se s standardizacijo zemljepisnih imen in arhaičnimi eksonimi v prvem slovenskem pravopisu iz leta 1899. Objavili so monografije o pokrajinskih imenih in o pravopisni reformi, knjige *Kartografski zakladi slovenskega ozemlja*, *Participatory Research and Planning in Practice*, *The Geography of Slovenia: Small but Diverse* in tri številke revije *Acta geographica Slovenica*.

Dediščina na obrobjih: novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci: P. Pipan, M. Topole, M. Bofulin, N. Rogelja Caf (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); J. Ježovnik (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); M. Pisk (Glasbenonarodopisni inštitut); prof. dr. Branko Marušič (zunanji sodelavec, v p.).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2024.

Interdisciplinarna skupina raziskuje razmerja moči v dediščinskih procesih, razpiranje in preseganje nacionalnega pri ustvarjanju dediščine, predvsem pa vrednoti in analizira manjšinske dediščine. Raziskovalna problematika je obravnavana v petih tematskih sklopih: Dediščina na dinamičnih mejnih območjih, Dediščina v mobilnem svetu, Jezik v rabi – raba jezika, Živeti z dediščino in Dediščinjenje prostora. Leta 2020 je bila postavljena spletna platforma *Heriskop* (<https://dediscina.zrc-sazu.si/sl/home>), kjer so strokovni in širši javnosti posredovana spoznanja o raziskovalnem delu, novice o aktivnostih, dogodkih in terenskem delu. Skupina je organizirala okroglo mizo *Benečija, tako blizu in tako daleč* in dva raziskovalna pohoda (Istra, južna Koroška).

Napravite mi to deželo nemško ... italijansko ... madžarsko ... hrvaško! Vloga okupacijskih meja v raznarodovalni politiki in življenju slovenskega prebivalstva

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoči organizaciji: Inštitut za novejšo zgodovino, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: prof. dr. Božo Repe.

Vodja z ZRC SAZU: M. Zorn.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, M. Ferk, P. Gašperič, M. Geršič, M. Hrvatin, J. Tičar, M. Volk Bahun; doc. dr. Kornelija Ajlec, doc. dr. Bojan Balkovec, dr. Božidar Flajšman, doc. dr. Peter Mikša, Maja Vehar, doc. dr. Žiga Zwitter (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); dr. Aleš Gabrič, dr. Bojan Godeša (Inštitut za novejšo zgodovino); doc. dr. Darja Kerec (Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 4. 2021.

Med drugo svetovno vojno so bila na Slovenskem štiri različna mejna območja in meje: med Nemčijo in Madžarsko, med Nemčijo in NDH, med Italijo in Nemčijo ter med Italijo in NDH. Sodelavci so analizirali potek takratnih meja, pokrajinske spremembe, ki so jim sledile, ter življenje prebivalcev in vojno nasilje ob njih.

Zgodovinski atlas slovenskih mest

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Kosi (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Sodelavci: J. Fridl; B. Golec, V. Kočevar, M. Preinfalk (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); B. Štular (Inštitut za arheologijo).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Naloga Geografskega inštituta Antona Melika pri projektu je predvsem priprava kartografskih podlag za *Zgodovinski atlas Ljubljane* in izdelava tematskih zemljevidov ob sklenitvi projekta. Opravljena je bila digitalizacija starejšega katastrskega načrta kot podlaga za izris tlorisov pozidave srednjeveške Ljubljane.

Upravljanje lavinske nevarnosti s pomočjo klasifikacije reliefa

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Gozdarski inštitut Slovenije.

Vodja: B. Komac.

Sodelavci: R. Ciglič, M. Ferk, M. Lipar, M. Pavšek, J. Tičar, M. Volk Bahun, M. Zorn; Andrej Novak, prof. dr. Andrej Šmuc (Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani); Robert Kranjc, prof. dr. Tomislav Levanič (Gozdarski inštitut Slovenije).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V projektu se posvečamo vplivu reliefa na snežne plazove, saj oblikuje območje proženja, gibanja po plaznici in odlaganje plazovine. Izdelali bomo lavinsko klasifikacijo reliefa za model pojavljanja snežnih plazov, Lavinski atlas in Smernice za upravljanje nevarnosti snežnih plazov v slovenskih Alpah.

Koncept soodvisnosti v krasu: povezanost vrtač in jam z vidika antropogenih vplivov

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Breg Valjavec.

Sodelavci: R. Ciglič, Š. Čonč, M. Ferk, M. Hrvatina, B. Komac, M. Lipar, A. Smrekar, J. Tičar, M. Zorn; A. Čarni (Biološki inštitut Jovana Hadžija); S. Šebela (Inštitut za raziskovanje krasa).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V ospredju te raziskave je cona povezljivosti vrtača-jama, ki je opredeljena kot del kraškega vodonosnika v obliki tridimenzionalnega podzemnega prostora, za katerega predvidevamo, da veljajo posebne značilnosti povezljivosti med vrtačami in plitvimi jamami. Vrtače nam bodo služile kot »vhodne točke«, jame neposredno pod njimi pa kot »izhodne točke« sistema, kjer nas bo zanimal dolgoročni vpliv antropogenih dejavnosti v vrtačah. V prvi fazi projekta smo določili tri študijske plitve jame, nad katerimi so vrtače z raznolikimi antropogenimi vplivi.

Ustvarjanje, vzdrževanje, ponovna uporaba: mejne komisije kot ključ za razumevanje sodobnih meja

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Inštitut za novejšo zgodovino.

Sodelujoči organizaciji: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Vodja: doc. dr. Marko Zajc.

Vodja z ZRC SAZU: M. Zorn.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, P. Gašperič, M. Geršič, M. Hrvatina, E. Logar, J. Tičar, M. Volk Bahun; Neja Blaj Hribar, dr. Filip Čuček, dr. Jurij Hadalin, Nataša Henig Mišičič, dr. Žarko Lazarevič, dr. Maja Lukanc (Inštitut za novejšo zgodovino); doc. dr. Petra Kavrečič, prof. dr. Aleksander Panjek (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem); doc. dr. Jernej Kosi, izr. prof. dr. Rok Stergar (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Cilj projekta je boljše razumevanje načina, kako meje kot objekti konservirajo preteklost in kako soustvarjajo prostor in čas. Pomemben ključ za podrobno razumevanje specifične meje so mejne komisije, ki so mejo ustvarile in/ali vzdrževale. Razumevanje sedanjih meja tako ni mogoče brez poznavanja dela mejnih komisij, poznavanje kompleksne dediščine posameznih meja pa edino omogoča uspešno in humano upravljanje z njimi.

AEOLKARST – Geomorfološke posebnosti krasa na eolskih kalkarenitih in njihova pomembnost za preučevanje paleoklime

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Lipar.

Sodelavka: M. Ferk.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2022.

Cilj projekta je okrepiti vlogo eolskih kalkarenitov v kombinaciji s kraško geomorfologijo kot zanesljivim paleopodnebnim arhivom z razjasnitvijo trenutnih znanstvenih vrzeli. To vključuje določitev celotne obsežne porazdelitve in časovnega odlaganja kalkarenitov v Sredozemlju glede na sedanje stanje, ki na splošno ni naklonjeno sedimentaciji velikih sipin; določitev časovne komponente geneze ene najznačilnejših kraških oblik v kalkarenitih – korozijskih cevi; in primerjava kraškega razvoja na kalkarenitih z različnim odstotkom netopnih zrn.

Novi indikatorji klimatskih sprememb v stalagmitih v Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Institut Jožef Stefan.

Vodja: dr. Sonja Lojen.

Vodja z ZRC SAZU: M. Lipar.

Sodelavci: M. Ferk, M. Hrvatin, B. Komac, J. Tičar, M. Zorn; dr. Tjaša Kanduč, Katarina Marković, dr. Primož Pelicon, Leja Rovan, dr. Janez Ščančar, dr. Marko Štok, dr. Polona Vreča, dr. Tea Zuliani (Institut Jožef Stefan).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Namen projekta je raziskati podnebne in okoljske razmere na slovenskem ozemlju v času holocena. Osredotočili se bomo na dogodke pred 8,2, 4,2 in 2,8 tisoč leti, ki so zaenkrat na slovenskem ozemlju slabo dokumentirani (ali pa sploh ne). Analizirali bomo izotopske in geokemične zapise v stalagmitu. Ker so nedvoumne povezave med posameznimi indikatorji v časovnih profilih naravnih arhivov le redke, bomo precej pozornosti posvetili tudi monitoringu izotopske sestave padavin in prenikle vode na mestu odvzetih stalagmitov.

Nevidno življenje odpadkov. Razvoj etnografsko utemeljene rešitve za upravljanje z odpadki v gospodinjstvih

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, CVS Mobile, informacijske rešitve, d. d.

Vodja: D. Podjed (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci: K. Polajnar Horvat, A. Smrekar, S. Babič, T. Bajuk Senčar, J. Fikfak, D. Ličen, S. Poljak Istenič, K. Šrmpf Vendramin (Inštitut za slovensko narodopisje); doc. dr. Jože Guna (Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani); dr. Alenka Bezjak Mlakar (CVS Mobile, informacijske rešitve, d. d.).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2018–31. 10. 2021.

Glavni cilj projekta je razvoj inovativne tehnološke rešitve, ki bo prikazovala in spremljala, kje in kako nastajajo odpadki v gospodinjstvih, ter spodbujala njihovo zmanjšanje. Razvoj te rešitve temelji na etnografiji in pristopu, usmerjenem k ljudem. Raziskava omogoča vpogled v življenje in delo »nevidnih« akterjev, na primer smetarjev, delavcev na smetiščih in ljudi, ki delajo v obratih za recikliranje, predstavlja pa tudi krajevne navade, povezane z odpadki, in odpadne stvari.

Trajnostno upravljanje pokrajin: od teorije k praksi

Vrsta projekta: doktorski raziskovalni projekt.

Vodja: D. Ribeiro.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2021.

Cilj projekta je oblikovanje politik trajnostnega razvoja za učinkovito upravljanje pokrajin. Zaradi velike pokrajinske pestrosti in hkrati občutljivosti pokrajin je Slovenija dober model za oblikovanje takšnih politik. Vrzeli med teorijo in prakso trajnostnega razvoja bo preučena v izbranih pokrajinah, ki so podvržene različnim preobrazbam.

Preučevanje slovenskih ledenikov

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Gabrovec.

Sodelavci: R. Ciglič, M. Lipar, M. Pavšek, M. Topole, M. Zorn; F. Drole, N. Viršek Ravbar (Inštitut za raziskovanje krasa); Anton Bizjak (3BiT, tehnološke rešitve); Filip Pavšek in Filip Šarc (zunanja sodelavca).

Obdobje trajanja: od 1. 9. 1946.

Meritve na Triglavskem ledeniku so potekale 8. in 9. 9. (površina 1,3 ha), na Ledeniku pod Skuto pa 18. 9. (površina 1,4 ha); oba smo posneli tudi z brezpilotnim letalnikom. Triglavski ledenik je bil prekrit s snegom pretekle zime, njegova izmerjena površina je bila zato približno dvakrat večja kot v letu 2019.

Nadgradnja metodologije določanja območij nacionalne prepoznavnosti krajine

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt programa *CRP 2017*, Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kulturo.

Vodilna organizacija: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoča organizacija: Acer d. o. o.

Vodja: dr. Mojca Golobič.

Vodja z ZRC SAZU: M. Šmid Hribar.

Sodelavci: M. Urbanc; prof. dr. Mojca Golobič, doc. dr. Nadja Penko Seidl, doc. dr. Tomaž Pipan (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani); mag. Jelka Hudoklin (Acer d. o. o.).

Obdobje trajanja: 1. 4. 2018–31. 3. 2020.

Projekt je namenjen nadgradnji metodologije pri določanju območij nacionalne prepoznavnosti pokrajine. Na podlagi obsežnega analitičnega in terenskega dela ter prispevkov deležnikov iz intervjujev, ankete ter dveh delavnic smo v projektu predlagali nadgradnjo obstoječe metode, ki med območja prepoznavnosti na nacionalni ravni uvršča: (1) edinstvena območja, ki so prepoznavna kot reprezentativna za Slovenijo, in (2) območja, ki so zaradi prvin in vzorcev značilni predstavniki pokrajinskih tipov.

Medresorsko usklajeno spodbujanje razvoja v obmejnih problemskih območjih

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt programa *CRP 2019*, Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Sodelujoči organizaciji: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Inštitut za ekonomska raziskovanja.

Vodja: J. Nared.

Sodelavci: M. Gabrovec, E. Logar, P. Repolusk, J. Tiran, A. Trobec; dr. Damjan Kavaš, mag. Klemen Koman (Inštitut za ekonomska raziskovanja); dr. Gregor Čok, dr. Mojca Foški, dr. Gašper Mrak, dr. Alma Zavodnik Lamovšek (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–30. 4. 2021.

V projektu preučujemo možnost posebnega programskega financiranja za obmejna problemska območja, da bi se izboljšale njihove razvojne možnosti.

STALAGMIT – Zajem in uporaba podatkov opazovanj jamskih stalagmitov in njihova uporabnost pri interpretaciji okolja in podnebja

Vrsta projekta: projekt evropskih strukturnih in investicijskih skladov, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodja: M. Lipar.

Obdobje trajanja: 1. 6. 2017–31. 5. 2020.

Namen projekta je preučiti pomen dolgoročnih sprememb naravnega okolja in zagotoviti podrobne paleoekološke podatke za natančne ocene podnebnih sprememb. Tem se mora prilagajati sodobna družba v mestih, da bi dosegla višjo kakovost življenja. Poleg poglobitnih osnovnih analiz stalagmitov iz Postojnske jame, opravljenih v zadnjih dveh letih, so bile leta 2020 v ospredju visokokakovostne analize stabilnih izotopov kisika in ogljika.

Interpretacija biotske raznovrstnosti in dediščine kolišč na Ljubljanskem barju

Vrsta projekta: projekt evropskih strukturnih in investicijskih skladov, Ministrstvo za kulturo.

Vodilna organizacija: Občina Ig.

Sodelujoča organizacija: Krajinski park Ljubljansko barje.

Vodji z ZRC SAZU: A. Smrekar; E. Leghissa (Inštitut za arheologijo).

Sodelavci: K. Polajnar Horvat; M. Andrič, T. Tolar, B. Toškan, A. Velušček (Inštitut za arheologijo); Natalija Skok, Maja Zupančič (Občina Ig); Maša Bratina, Dejan Veranič (Krajinski park Ljubljansko barje).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 11. 2021.

Projekt je namenjen povečanemu zavedanju o pomenu ohranjanja biotske raznovrstnosti Ljubljanskega barja in zgodovinsko pomembnih območij koliščarske kulture. Zagotovili bomo kakovostno interpretacijo naravne in kulturne dediščine v Interpretacijskem centru, v rekonstruirani koliščarski naselbini in na povezovalni poti med njima.

Geografska zbirka Zemljepisnega muzeja

Vrsta projekta: infrastrukturni projekt ZRC SAZU.

Vodja: P. Gašperič.

Sodelavca: J. Fridl; M. Peče (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 15. 10. 2020–15. 10. 2021.

Raziskovalna infrastrukturna sredstva za Geografsko zbirko Zemljepisnega muzeja so namenjena posodobitvi zbirke ter povečanju njene uporabne vrednosti. V prvi vrsti bo izvedena digitalizacija zgodovinskega geografskega gradiva, pri čemer izstopa kartografsko gradivo. Posamezno gradivo bo restavrirano in strokovno očiščeno, izveden bo tudi popis kartografskega gradiva in njegovih vsebin. Digitalizirano in popisano gradivo bo prosto dostopno in predstavljeno na spletnih straneh ZRC SAZU.

Kraški artefakti na severnem delu Nullarborja

Vrsta projekta: raziskovalni projekt.

Vodja: M. Lipar.

Sodelavka: M. Ferk.

Obdobje trajanja: 6. 11. 2017–5. 11. 2023.

Namen projekta je zagotoviti znanstveno oceno podatkov TanDEM-X s preučevanjem avstralske kraške planote Nullarbor, preveriti vse ugotovitve daljinskega zaznavanja s terenskim delom ter hkrati nadgraditi poznavanje geomorfologije Nullarborja.

Places that don't matter? Socio-economic transformation of industrial towns in Switzerland and Slovenia [Mesta brez vrednosti? Družbeno-gospodarska preobrazba industrijskih mest v Švici in Sloveniji]

Vrsta projekta: bilateralni temeljni projekt, vodilna agencija SNSF in ARRS.

Švicarski partner: Universität Bern, Geographisches Institut, Bern, Švica.

Vodja z ZRC SAZU: D. Bole.

Sodelavci z ZRC SAZU: P. Gašperič, M. Goluža, J. Kozina, E. Logar, J. Nared, P. Pipan, N. Razpotnik Visković, J. Tiran, A. Trobec.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2023.

V projektu se raziskuje družbenoekonomska preobrazba manjših industrijskih mest v Švici in Sloveniji. Zanima nas, zakaj so se nekatere mesta uspešno preobrazila bodisi v nove industrijske dejavnosti bodisi v storitve, druga pa stagnirajo ali se krčijo. Osredotočamo se na koncepta industrijske kulture in počasnih inovacij, s katerimi skušamo razložiti uspešnost omenjene preobrazbe.

Primerni ekološki ukrepi na področju poplavne nevarnosti v hribovitem območju Madžarske in Slovenije

Vrsta projekta: bilateralni temeljni projekt, vodilna agencija NKIF in ARRS.

Vodilna organizacija: Pécsi Tudományegyetem, Földrajzi Intézet, Madžarska.

Vodja: prof. dr. Dénes Lóczy.

Vodja z ZRC SAZU: R. Ciglič.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Ferk, M. Hrvatini, B. Komac, M. Pavšek, J. Tičar, M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2017–31. 10. 2020 (podaljšano do 31. 10. 2021).

Sodelavci analizirajo naravne in antropogene pokrajinske prvine, ki vplivajo na hidrogeografske razmere porečij v severovzhodni Sloveniji. Leta 2020 so objavili analizo vodnih teles in pregrad v izbranih porečjih, klasificirali gričevja glede na relief in prst in objavili analizo pobočnih procesov z letalniki. Nadaljevali so z meritvami temperature in vlage v prsti ter snemanji z letalniki.

Digitalizacija judovske dediščine v Sloveniji

Vrsta projekta: bilateralni raziskovalni projekt, Slovenija-Izrael.

Izraelski partner: Center for Jewish Art, Hebrew University of Jerusalem, Izrael.

Vodja z ZRC SAZU: P. Vidmar (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Hrvatini; G. Bence, G. Bernik, K. Mohar, N. Vaupotič (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta); O. Luthar (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2018–31. 8. 2020.

V okviru dela na področju geografskega informacijskega sistema smo nadaljevali s pripravo obsežne podatkovne baze o ohranjenih nagrobnih spomenikih na judovskem pokopališču v Rožni Dolini pri Novi Gorici. Večino pridobljenih podatkov smo že vključili v Indeks judovske umetnosti Bezalela Narkissa.

LABELSCAPE: Integration of sustainability labels into Mediterranean tourism policies [Vključevanje trajnostnega certificiranja v turistične politike Sredozemlja]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-B Mediteran.

Sodelujoče organizacije: Anaptyxiaki Etaireia Perifereias Notiou Aigaiou - ENERGEIAKI A. E., Grčija; Associação RCDI – Rede de Competências para o Desenvolvimento e a Inovação, Portugalska; Città metropolitana di Roma Capitale, Italija; Communauté de Communes des Aspres, Francija; Ecole d'Ingénieurs de PURPAN, Francija; Instituto Tecnológico de Aragón, Španija; Javna ustanova RERA S. D. za koordinacijo i razvoj Splitsko-dalmatinske županije, Hrvaška; Kulturno izobraževalno društvo PiNA, Slovenija; Sviluppo Basilicata Spa, Italija.

Vodja: N. Razpotnik Visković.

Sodelavci z ZRC SAZU: D. Bole, P. Gašperič, M. Geršič, E. Logar, P. Rus, M. Šmid Hribar, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–30. 6. 2022.

V projektu se ukvarjamo s certifikati in znamkami na področju trajnostnega turizma in s partnerji preučujemo možnosti za njihovo vključevanje v obstoječe turistične politike v Sredozemlju.

TUNE UP: Promoting multilevel governance for tuning up biodiversity protection in marine areas [Spodbujanje večnivojskega upravljanja za uravnavanje ohranjanja biotske raznovrstnosti na morskih območjih]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-B Mediteran.

Vodilna organizacija: Anaptyxiaki Anonimi Etereia O. T. A. Anatolikis Thessalonikis, Kentro Anaptiksis, Anthropolingu Dinamiku Kai Enisixisis Tis Topikis Ekonomias, Grčija.

Sodelujoče organizacije: Foreas Diaxisirisi Amnvrakiku Kolpu – Lefkadas, Grčija; Federación Andaluza de Municipios y provincia, Španija; Sociedad Española de Ornitología, Španija; L'Initiative pour les zones humides méditerranéennes, pour les zones humides, Francija; La Tour du Valat, Francija; MEDSEA Mediterranean Sea and Coast Foundation, Italija; Università degli studi Roma Tre, Dipartimento di Architettura, Italija; Aquaprogram, Italija; Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Albanija; Univerzitet Crne Gore, Institut za biologiju mora; Črna gora.

Vodja z ZRC SAZU: A. Smrekar.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Breg Valjavec, P. Gašperič, K. Polajnar Horvat, P. Repolusk, J. Tičar.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–30. 6. 2022.

Projekt se sooča s potrebo po strateškem in participativnem pristopu pri upravljanju sredozemskih morskih območij in zaščiti biotske raznovrstnosti s pomočjo orodja za upravljanje različnih deležnikov. Projekt temelji na rezultatih projekta WETNET mehanizma Interreg Mediteran,

pri čemer izkorišča prožnost in izvedljivost metodologije sporazuma o rekah in mokriščih, ki jo nadalje razvija v okviru upravljanja morskih zavarovanih območij in tako oceni njeno učinkovitost z oblikovanjem in izvajanjem 11 pogodb o morskih zavarovanih območjih. Eno izmed njih je v Krajinskem parku Sečoveljske soline.

ECOVINEGOALS - ECOlogical VINEyards GOVERNance and Activities for Landscape's Strategies [Upravljanje in dejavnosti v ekoloških vinogradih kot podlaga za pripravo pokrajinskih strategij]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg Adrion.

Vodilna organizacija: Gal Venezia Orientale, Italija.

Sodelujoče organizacije: Agencija za ruralni razvoj Istre d. o. o. Pazin, Hrvaška; Provincia Autonomadi Trento, Italija; Fondacija Biznis start centar Bar, Črna gora; INFORMO-udruga za poticanje zapošljavanja, stročnog usavršavanja i obrazovanja, Hrvaška; Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Slovenija; Mediterranean agronomic institute of Chania, Grčija; Opština Bar, Črna gora; Razvojni biznis centar Kragujevac, Srbija.

Vodja z ZRC SAZU: M. Šmid Hribar.

Sodelavca z ZRC SAZU: P. Pipan, M. Topole.

Obdobje trajanja: 1. 3. 2020–31. 8. 2022.

Projekt ECOVINEGOALS se loteva reševanja izzivov intenzivnih vinogradniških sistemov in odpravljanja njihovih negativnih posledic. Projekt bo pripomogel k razvoju strategij, akcijskih načrtov, orodij in sposobnosti za agroekološki prehod vinogradniških območij na sisteme upravljanja z nizkimi vnosi in izpusti.

SMART-MR: Sustainable measures for achieving resilient transportation in metropolitan regions [Trajnostni ukrepi za učinkovitejši promet v metropolitanskih regijah]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-C Evropa.

Sodelujoče organizacije: Akershus fylkeskommune, Norveška; Àrea Metropolitana de Barcelona, Španija; Àrea Metropolitana do Porto, Portugalska; BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt., Madžarska; Città Metropolitana di Roma Capitale, Italija; Göteborgsregionens kommunalförbund, Švedska; Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymä, Finska; Oslo kommune Bymiljøetaten, Norveška; Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, Slovenija.

Vodja: J. Nared.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Gabrovec, M. Hrvatin, P. Pipan, P. Rus, J. Tiran, M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 4. 2016–31. 3. 2021.

Sodelavci obravnavajo različne vidike transporta in mobilnosti v osmih evropskih metropolitanskih regijah; poudarek je na urejanju in zgoščanju ob prometnih koridorjih, zlasti ob železniških postajah.

TRANS-BORDERS: TEN-T passenger transport connections to border regions [Povezovanje obmejnih območij z vseevropskim prometnim omrežjem]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-B Srednja Evropa.

Vodilna organizacija: Sächsisches Staatsministerium für Wirtschaft, Arbeit und Verkehr, Nemčija.

Sodelujoče organizacije: Amt der Kärntner Landesregierung, Avstrija; Gmina Miejska Bolesławiec, Poljska; Koordinator veřejné dopravy Libereckého kraje, Češka; Regionalna razvojna agencija za Koroško, Slovenija; Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Poljska; Verkehrsverbund Kärnten, Avstrija; Verkehrsverbund Oberlausitz-Niederschlesien, Nemčija.

Vodja z ZRC SAZU: M. Gabrovec.

Sodelavca z ZRC SAZU: P. Pipan, P. Repolusk.

Obdobje trajanja: 1. 6. 2017–31. 5. 2020, podaljšano do 30. 11. 2020.

Cilj projekta je izboljšava čezmejnih povezav z javnim potniškim prometom med obmejnimi regijami in vozlišči osrednjega evropskega prometnega omrežja. Sodelovali smo pri analizi uspešnosti nove avtobusne linije med Velenjem in Labotom. Pripravili smo predlog za prestopne točke lokalnih čezmejnih avtobusnih linij v sosednjih državah.

KRASn'KRŠ: Ohranjanje in valorizacija dediščine ter razvoj trajnostnega turizma v čezmejni kraški pokrajini

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-A Slovenija-Hrvaška.

Sodelujoče organizacije: Javni zavod Park Škocjanske jame, Slovenija; Komunalno stanovanjsko podjetje Sežana d. d., Slovenija; Muze d. o. o., Hrvaška; Općina Punat, Hrvaška; Prirodoslovni muzej Rijeka, Reka, Hrvaška; Tovarna trajnostnega turizma, Slovenija.

Vodja: M. Breg Valjavec.

Sodelavci z ZRC SAZU: R. Ciglič, M. Ferk, M. Hrvatin, K. Polajnar Horvat, A. Smrekar, J. Tičar, M. Zorn; A. Čarni, I. Dakskobler, B. Vreš (Biološki inštitut Jovana Hadžija).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2017–29. 2. 2020.

Namen projekta je raziskovanje, vrednotenje in promocija naravne in kulturne dediščine v čezmejni kraški pokrajini Slovenije in Hrvaške ter njena predstavitev v okviru novih interpretacijskih centrov in turističnih produktov za aktivne turiste. Sodelavci so pripravili platformo *Smartkarst*, ki bo povezovala štiri interpretacijske centre in poligone ter dediščinske vroče točke v skupno čezmejno trajnostno destinacijo KRASn'KRŠ.

CROSSRISK: Public warnings – reducing rain and snowfall related risks [Javna opozorila – zmanjšanje tveganj zaradi padavin in snežne odeje]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-A Slovenija-Avstrija.

Vodilna organizacija: Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik, Avstrija.

Sodelujoče organizacije: Agencija Republike Slovenije za okolje, Slovenija; Amt der Kärntner Landesregierung Abteilung 8 – Umwelt, Wasser und Naturschutz, Avstrija; Amt der Steiermärkischen Landesregierung Abteilung 14 – Wasserwirtschaft, Ressourcen und Nachhaltigkeit, Avstrija; Fachhochschule Joanneum, Avstrija; Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru, Slovenija.

Vodja z ZRC SAZU: M. Pavšek.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Hrvatin, B. Komac, P. Rus, J. Tičar, M. Volk Bahun.

Obdobje trajanja: 1. 6. 2018–31. 8. 2021.

Projektne aktivnosti za celoten projekt so bile poleg komunikacijskih povezane predvsem z delovnimi sklopi, ki zadevajo problematiko snežnih plazov, posebej področje lavinske preventive. Izdali smo publikacije in gradiva za zbiranje podatkov ter lažje razumevanje snežnih plazov in za uporabo opozorilnih produktov ter pripravo vsebin za spletno aplikacijo, namenjeno načrtovanju aktivnosti na prostem.

YOUIND: Youth in Industrial Regions – Strengthening institutional capacities to cope with the outmigration of young people from industrial towns [Mladi v industrijskih regijah – Krepitev institucionalnih zmogljivosti za preprečevanje izseljevanja mladih iz industrijskih mest]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-A Slovenija-Avstrija.

Vodilna organizacija: Universität Graz, Gradec, Avstrija.

Sodelujoči organizaciji: Občina Idrija, Slovenija; Verein Steirische Eisenstraße, Avstrija.

Vodja: dr. Judith Pizzera

Vodja z ZRC SAZU: J. Kozina.

Sodelavca z ZRC SAZU: D. Bole, J. Tiran.

Obdobje trajanja: 1. 4. 2020–31. 3. 2022.

Projekt *YOUIND* obravnava problem izseljevanja mladih iz perifernih industrijskih mest in regij z vidika industrijske kulture.

BRIGHT FUTURE: Bright future for black towns: reinventing European industrial towns and challenging dominant post-industrial discourses [Mala industrijska mesta v Evropi in njihovo soočanje s prevladujočimi postindustrijskimi diskurzi]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, ERA-NET, Cofund Smart Urban Futures.

Sodelujoče organizacije: Itä-Suomen Yliopisto, Finska; Social Life Ltd., Združeno kraljestvo; The Young Foundation, Združeno kraljestvo; Universitatea din București, Romunija; Universiteit van Amsterdam, Nizozemska.

Vodja: D. Bole.

Sodelavci z ZRC SAZU: P. Gašperič, M. Goluža, J. Kozina, J. Nared, P. Pipan, J. Tiran, M. Volk Bahun.

Obdobje trajanja: 1. 4. 2017–31. 3. 2020.

V projektu se analizira pomen industrije v regionalnem razvoju, ustvarjata se baza podatkov in kartografsko gradivo za spletni atlas. Raziskuje se tudi zgodovina urbanizacije in industrializacije, ustvarjajo se modeli »idealnega« malega industrijskega mesta. V pilotnih mestih se ugotavljajo družbenokulturne in prostorske prednosti ter razvojne priložnosti, ki izhajajo iz industrijske tradicije in dediščine.

CARE4CLIMATE: Boosting greenhouse gas emissions reduction by 2020 with a view to 2030 – promoting sustainable transport, energy efficiency, renewable energies and sustainable, climate-protecting land use in the transition to a low carbon society [Spodbujanje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do 2020 s pogledom na 2030 – promoviranje trajnostne mobilnosti, učinkovite rabe energije, obnovljivih virov energije in v blaženje podnebnih sprememb usmerjeno rabo tal za prehod v nizkoogljično družbo]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, LIFE IP.

Vodilna organizacija: Ministrstvo za okolje in prostor.

Sodelujoče organizacije: Digitalna agencija, agencija za spletno oglaševanje; Eko sklad, slovenski okoljski javni sklad; Focus, društvo za sonaravni razvoj; Gozdarski inštitut Slovenije; Gradbeni inštitut ZRMK d. o. o.; Inštitut Jožef Stefan, Center za energetske učinkovitost; IPOP – Inštitut za politike prostora; Ministrstvo za infrastrukturo; Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj; Univerza v Mariboru, Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo; Urbanistični inštitut RS; ZAG – Zavod za gradbeništvo Slovenije; ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d. o. o.

Vodja z ZRC SAZU: M. Gabrovec.

Sodelavci z ZRC SAZU: D. Bole, R. Ciglič, M. Hrvatini, N. Razpotnik Visković, P. Repolusk, P. Rus, J. Tiran, M. Volk Bahun.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2026.

V okviru trajnostne mobilnosti vodimo akcijo Integriranje javnega potniškega prometa. Namen akcije je implementacija mehkih ukrepov za večjo konkurenčnost javnega potniškega prometa v Sloveniji. Analizirali smo konkurenčnost javnega potniškega prometa v Sloveniji ter pripravljali smernice za njegov razvoj na podeželju. Pripravili smo predlog za novi model povračila stroškov za prevoz na delo. Razvijali smo koncept mobilnosti kot storitve.

**ESPON Transnational Outreach Support 2019–2022
[Podpora mednarodni predstavitvi rezultatov programa ESPON]**

Vrsta projekta: mednarodni projekt, program ESPON.

Vodilna organizacija: Universiteit Gent – Afdeling Mobiliteit en Ruimtelijke Planning, Belgija.

Sodelujoče organizacije: Aalborg Universitet – Institut for Planlægning, Danska; Das Bundesinstitut für Bau-, Stadt- und Raumforschung, Nemčija; Háskólinn á Akureyri, Islandija; LGI Consulting Paris, Francija; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Nizozemska; Tartu Ülikool, Estonija; Università degli Studi di Roma „Tor Vergata“, Italija; Université du Luxembourg – Département Géographie et aménagement du territoire, Luksemburg; Université Paris Diderot – Paris 7 – UMS RIATE, Francija.

Vodja z ZRC SAZU: J. Nared.

Sodelavec z ZRC SAZU: P. Pipan.

Obdobje trajanja: 2. 11. 2019–31. 10. 2022.

Cilj projekta je diseminacija rezultatov programa *ESPON* v obliki nacionalnih pregledov stanja ter tematskih dogodkov, ki promovirajo prostorsko relevantne teme po Evropi.

**FilmInd: The Indian film industry as a driver of new socioeconomic connections between India and Europe
[Indijska filmska industrija kot gonilo novih družbeno-gospodarskih povezav med Indijo in Evropo]**

Vrsta projekta: mednarodni projekt, EU-India Social Science and Humanities Platform, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodilna organizacija: Universität Basel, Švica.

Sodelujoče ustanove: Jawaharlal Nehru University, Indija; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poljska; Yrkeshögskolan Novia, Finska.

Vodja: prof. dr. Walter Leimgruber.

Vodja z ZRC SAZU: J. Kozina.

Sodelavci z ZRC SAZU: D. Bole, R. Ciglič, P. Gašperič, P. Rus, M. Urbanc; A. Jelnicar (Inštitut za antropološke in prostorske študije).

Obdobje trajanja: 1. 3. 2019–28. 2. 2022.

Projekt skuša razumeti mobilizacijo evropskih lokacij v indijski filmski industriji, ki povezuje te prakse s kontekstom kulturnih in ustvarjalnih dejavnosti, turizma, diplomacije in novih gospodarskih priložnosti za naložbe in zaposlovanje.

TRANS-MAKING: Art / culture / economy to democratize society. Research in placemaking for alternative narratives discourses [Umetnost / kultura / ekonomija za demokratizacijo družbe. Raziskovanje ustvarjanja krajev alternativnih narativov]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, Marie Skłodowska-Curie, RISE.

Vodilna organizacija: Relais Culture Europe Association, Francija.

Sodelujoče organizacije: Afroatenas, Kuba; Association Génériques, Francija; Beden-İşlemsel Sanatlar Derneği, Turčija; BUNKER – zavod za organizacijo in izvedbo kulturnih prireditev, Slovenija; Cairo Lab for Urban Studies, Training and Environmental Research, Egipt; CITEMA, Italija; Culture Development Institute, Yunnan University China, Kitajska; El Taller TRES, Čile; Forum Tunisien pour les droits économiques et sociaux, Tunizija; Fundacja Teren Otwarty, Poljska; Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Slovenija; *İstanbul Teknik Üniversitesi*, Turčija; İzmir Ekonomi Üniversitesi, Turčija; Racines, Maroko; Udruženje za kulturo i umjetnost CRVENA, Bosna in Hercegovina; Università degli Studi di Perugia, Italija; Universitat de València, Španija; University College London, Združeno kraljestvo.

Vodja z ZRC SAZU: J. Mihajlovič Trbovc (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Sodelavci z ZRC SAZU: D. Bole, J. Kozina, N. Razpotnik Visković, M. Urbanc; I. Kosmos, O. Luthar, T. Petrović (Inštitut za kulturne in spominske študije); M. Bufolin, M. A. Vižintin, J. Mlekuž, N. Rogelja Caf (Inštitut za izseljenstvo in migracije); A. Tomažič (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2020.

S projektom se želi vzpostaviti raziskovalna in inovatorska mreža tistih, ki se ukvarjajo z vprašanji o ustvarjanju prostora in s tem povezanimi umetniškimi aktivnostmi kot mesta za ustvarjanje alternativnih narativov družbene, gospodarske in demokratične prenovе. Cilj projekta je okrepiti raziskovalne zmogljivosti vključenih partnerjev.

FIRELINKS: Fire in the Earth System: Science & Society [Požari v okoljskem sistemu Zemlje: znanost in družba]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, akcija COST.

Vodilna organizacija: Universitat de València, Španija.

Vodja z ZRC SAZU: M. Zorn.

Sodelavca z ZRC SAZU: M. Ferk, J. Tičar.

Obdobje trajanja: 24. 4. 2019–23. 4. 2023.

Projekt je namenjen povezovanju raziskovalnih ustanov in raziskovalcev, ki se ukvarjajo s problematiko gozdnih požarov, upravljanjem zemljišč z visoko požarno ogroženostjo, s preučevanjem požarnih vplivov na rastlinstvo, živalstvo, prst in vodo ter s socialnoekonomskim, zgodovinskim, geografskim in političnim dojemanjem požarov. Glavni cilj projekta je spodbujanje celostnega pristopa pri oblikovanju »požarno odpornih pokrajin«.

ENRESSH – European Network for Research Evaluation in the Social Sciences and the Humanities Connecting [Evropsko omrežje za vrednotenje raziskav v družboslovju in humanistiki]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, akcija COST.

Vodilna organizacija: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznan, Poljska.

Vodja z ZRC SAZU: M. Urbanc.

Obdobje trajanja: 8. 4. 2016–7. 4. 2020.

V zadnjem letu smo sklenili niz aktivnosti, povezanih z vrednotenjem družboslovja in humanistike (SSH) v Evropi. Pripravili smo vrsto analiz, izvernih člankov in priporočil za politike ter z različnimi dogodki opozorili na družbeni prispevek SSH.

SAGA: The Soil Science & Archaeo-Geophysics Alliance: going beyond prospection [Znanosti o prsteh in arheološko-geofizikalno zavezništvo: širjenje zmožnosti]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, akcija COST.

Vodilna organizacija: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Norveška.

Vodja z ZRC SAZU: M. Ferk.

Sodelavca z ZRC SAZU: M. Lipar, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 26. 10. 2018–25. 10. 2022.

Geofizikalne meritve so neinvazivna metoda, s katero lahko z veliko ločljivostjo pridobimo podatke o zgradbi in spremembi prsti. Uporabljajo jih različne vede. S projektom se oblikuje mednarodna mreža geofizikov, arheologov, geografov, geologov in drugih raziskovalcev prsti, ki z interdisciplinarnim sodelovanjem povečujejo zmožnosti za obsežnejšo in večplastno interpretacijo geofizikalnih podatkov. Vizija je, da bo ustvarjeno okolje, v katerem lahko uspevajo raznovrstne raziskave prsti, se izboljša interpretacija podatkov in pridobi širše razumevanje integriranih geofizikalnih metod med več strokami.

100%Local: Boosting the Alpine agri-food value chains with the „100% Local“ approach [Krepitev kratkih kmetijsko-živilskih oskrbovalnih verig na območju Alp s pristopom 100 % lokalno]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Alpine Region Preparatory Action Fund II (ARPAF II).

Vodilna organizacija: Eurac Research, Istituto per lo Sviluppo Regionale, Italija.

Sodelujoči organizaciji: Polo Poschiavo, Švica; Università della Svizzera italiana, Švica.

Vodja z ZRC SAZU: Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci z ZRC SAZU: E. Logar, N. Razpotnik Visković, M. Godina Golija (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 19. 8. 2019–31. 1. 2021.

Projekt se osredinja na krepitev kratkih kmetijsko-živilskih oskrbovalnih verig na območju Alp. V letu 2000 smo sodelovali na virtualnih delavnicah s študijskimi območji (8., 9. in 16. 6.) ter pri oblikovanju modela 100 % lokalno.

MINERVA: MappINg Cultural HERitage: Geosciences VALUE in Higher Education [Mapiranje kulturne dediščine – pomen geoznanosti v visokošolskem izobraževanju]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Erasmus+.

Vodilna organizacija: Università degli Studi di Firenze, Italija.

Sodelujoče organizacije: Dypilon, Grčija; Universidad de Castilla-La Mancha, Španija; Université Jean Monnet Saint-Étienne, Francija; Univerzitet u Nišu, Srbija.

Vodja: prof. dr. Margherita Azzari.

Vodja z ZRC SAZU: J. Kozina.

Sodelavci z ZRC SAZU: R. Ciglič, E. Logar, P. Repolusk.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2022.

Projekt promovira in razvija inovativne metode ter orodja za poučevanje, učenje in uporabo geotehnologij na področju kulturne dediščine v visokošolskem izobraževanju.

Trajnostno upravljanje skupnega v socio-ekoloških produktivnih pokrajinah (kulturnih pokrajinah) v Sloveniji in na Japonskem

Vrsta projekta: bilateralni projekt, Slovenija-Japonska.

Japonski partner: United Nations University, Institute for the Advanced Study of Sustainability, Japonska.

Vodja z ZRC SAZU: M. Zorn.

Sodelavki z ZRC SAZU: M. Šmid Hribar, M. Urbanc.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2019–31. 3. 2021.

V okviru projekta sta bili v Sloveniji in na Japonskem izvedeni dve mednarodni delavnici ter terensko delo z ogledom dobrih praks v obeh državah. Razvit je bil skupni analitični okvir in metode za nadaljnje raziskovanje, ki bodo omogočile primerjalno analizo »novega skupnega« (ang. *new commons*) na področju kulturnih pokrajin v Sloveniji in na Japonskem.

Geomorfološke značilnosti eogenetskih karbonatnih kamnin v Sloveniji in Združenih državah Amerike

Vrsta projekta: bilateralni projekt, Slovenija-ZDA.

Ameriški partner: Mississippi State University, ZDA.

Vodja z ZRC SAZU: M. Lipar.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Ferk, B. Komac, J. Tičar, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

Projekt temelji na skupnem preučevanju geomorfologije na površinah kamnin v eogenetski fazi. Osredotoča se na geološko, morfološko in genetsko značilnost pokrajine in geomorfoloških oblik na eogenetskih kamninah v Sloveniji in ZDA. Posebno pozornost bodo namenili pozornosti, ki najbolj učinkuje na distribucijo geomorfoloških oblik in njihove morfologije.

Geokemija ledu: Slovenija in ZDA

Vrsta projekta: bilateralni projekt, Slovenija-ZDA.

Ameriški partner: Ohio State University, School of Earth Sciences, ZDA.

Vodja z ZRC SAZU: M. Zorn.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Ferk, B. Komac, M. Lipar, J. Tičar.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

Projekt preučuje kemijske parametre, ki so se v zadnjih nekaj sto tisoč letih shranili v ledeniškem in jamskem ledu. To omogoča pridobivanje podatkov o sestavi ozračja in njegovi naravni spremenljivosti v preteklosti in rekonstrukcijo številnih vidikov onesnaževanja ozračja od predindustrijskih do današnjih dni.

Obisk gora v času podnebnih sprememb

Vrsta projekta: projekt promocije in ozaveščanja na področju izvajanja Alpske konvencije, Ministrstvo za okolje in prostor.

Vodilna organizacija: Gornjesavski muzej Jesenice, enota Slovenski planinski muzej, Mojstrana.

Sodelujoče organizacije: Občina Kranjska Gora, Planinska zveza Slovenije in Turistično društvo Dovje - Mojstrana.

Vodja z ZRC SAZU: M. Pavšek.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Gabrovec, M. Hrvatin, B. Komac, M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 1.–31. 10. 2020.

V Slovenskem planinskem muzeju so organizirali in izvedli strokovni posvet *Obisk gora v času podnebnih sprememb* ter pripravili knjižico povzetkov in dopolnili stalno muzejsko razstavo. Dopolnitve so povezane s slovenskimi ledeniki v luči podnebnih sprememb in njihovih posledic ter s primerjavo naših malih ledenikov pod Triglavom in Skuto z drugimi alpskimi in svetovnimi ledeniki.

Priprava interpretacijskih gradiv za projekt *PolJUBA*

Vrsta projekta: tržni projekt, Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje.

Vodja z ZRC SAZU: A. Smrekar.

Sodelavki z ZRC SAZU: M. Breg Valjavec, K. Polajnar Horvat.

Obdobje trajanja: 6. 9. 2019–15. 8. 2021.

Projekt je namenjen izdelavi vsebin za 3,1 km dolgo krožno interpretacijsko pot na Rakovi jelši. Sodelavci pripravljajo osem postaj, ki bodo opremljene z različnimi interpretacijskimi orodji. Vsebina bo obiskovalce ozaveščala o ogroženih vrstah in habitatnih tipih na Ljubljanskem barju ter o pomenu njihovega ohranjanja. Pot pripravljajo v sodelovanju z arhitektom, ilustratorjem in oblikovalcem. Poleg tega so pripravili še scenarij za naravoslovni film ter interpretirali nižinske ekstenzivno gojene travnike v bližini Podkrajja na robu Ljubljanskega barja.

Spremljanje delovanja Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije

Vrsta projekta: tržni projekt, Geodetska uprava Republike Slovenije.

Vodja: D. Perko.

Sodelavec: M. Geršič.

Obdobje trajanja: od 14. 9. 1995.

Komisija je skladno z nalogami, ki jih ji je podelila Vlada Republike Slovenije, v letu 2020 na nacionalni ravni potrdila imenovanja in preimenovanja 17 uličnih imen in standardizirala šest imen držav. Na regionalni ravni je sodelovala s sorodnimi komisijami sosednjih držav, na mednarodni ravni pa je delovala v imenoslovnih organih OZN in zastopala interese Slovenije v matičnem jezikovno-zemljepisnem oddelku Skupine izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena (UNGEGN).

Opis izbranih klimatskih kazalnikov za potrebe projekta *ProteCHt2save* in priprava plakatov o klimatskih spremembah, naravnih nesrečah in kulturni dediščini

Vrsta projekta: tržni projekt, Občina Kočevje.

Vodja: R. Ciglič.

Sodelavca: M. Hrvatin, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 30. 12. 2019–15. 6. 2020.

Sodelavci inštituta so analizirali izbrane podatke o podnebnih spremembah na območju občine Kočevje ter pripravili poljudnoznanstvene izobraževalne plakate, ki opisujejo podnebne spremembe v občini Kočevje.

Priprava digitalnih zemljevidov kamninsko-reliefnih enot in gozdnih površin za območje dežele suhe robe (po Troštu)

Vrsta projekta: tržni projekt, Javni zavod Rokodelski center Ribnica.

Vodja: R. Ciglič.

Sodelavec: M. Hrvatin.

Obdobje trajanja: 8. 10.–5. 11. 2020

Sodelavca inštituta sta pripravila digitalna zemljevida kamninsko-reliefnih enot in gozdnih površin za območje dežele suhe robe (po Troštu).

Zasnova koncepta organizacije trajnostne mobilnosti s poudarkom na javnem potniškem prometu v Bohinju

Vrsta projekta: tržni projekt, BSC, poslovno podporni center, Kranj.

Vodilna organizacija: IPOPOP – Inštitut za politike prostora.

Vodja z ZRC SAZU: M. Gabrovec.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Geršič, P. Pipan, M. Volk Bahun.

Obdobje trajanja: 27. 1.–31. 12. 2020.

Delo je potekalo v sklopu mednarodnega projekta *SaMBA*. Na podlagi delavnice z deležniki v Bohinju in spletne ankete so pripravili predlog izboljšav javnega potniškega prometa v Bohinju.

Priprava zakonodaje na področju trajnostne mobilnosti v Republiki Sloveniji

Vrsta projekta: tržni projekt, Prometni inštitut Ljubljana.

Vodja: M. Gabrovec.

Obdobje trajanja: 28. 1.–10. 11. 2020.

Pripravili so vprašalnik za deležnike o stanju in predlogih izboljšav trajnostne mobilnosti v Sloveniji, analizo prednosti in slabosti organizacije in izvajanja trajnostne mobilnosti ter predlog ukrepov in scenarijev za izboljšanje trajnostne mobilnosti v Sloveniji z vidika predlaganih sprememb zakonodaje.

Prostorske analize in kartografski prikazi občin Bohinj, Kočevje in Tržič

Vrsta projekta: tržni projekt, Inštitut za politike prostora.

Vodja: J. Tiran.

Sodelavci: R. Ciglič, A. Trobec, M. Volk Bahun.

Obdobje trajanja: 5. 3.–30. 10. 2020.

Izvajalec je za projekt *SaMBA*, prenove mestnega središča Kočevja in stanovanjske strategije v občini Bohinj izračunal gostoto različnih pojavov ter izdelal različne zemljevide.

Kam gredo vode naših ledenikov

Vrsta projekta: tržni projekt, Ljubljanske mlekarne.

Vodja: M. Pavšek.

Sodelavci: M. Hrvatin, J. Tičar, M. Volk Bahun, M. Zorn; M. Blatnik, M. Petrič, N. Ravbar (Inštitut za raziskovanje krasa).

Obdobje trajanja: 27. 12. 2019–31. 12. 2022.

V okviru preučevanja slovenskih ledenikov pripravljajo sledenje voda z ledenikov. V prvem letu so se osredotočili na metode (injiciranje, vzorčenje, analiza pojavitve sledila), oceno stroškov ter iskanje ustreznih lokacij za izpust sledil in vzorčenje za sledenje voda na Triglavskem ledeniku v letu 2021.

Priprava dokumentacije za sklenitev pogodb za izvajanje gospodarske javne službe avtobusnega linijskega prevoza potnikov

Vrsta projekta: tržni projekt, Ministrstvo za infrastrukturo.

Vodilna organizacija: Agencija za promet, razvoj in raziskave.

Vodja z ZRC SAZU: M. Gabrovec.

Sodelavec z ZRC SAZU: M. Geršič.

Obdobje trajanja: 18. 6. 2020–17. 6. 2022.

Inštitut je sodeloval pri pripravi prometnega dela dokumentacije in pripravili standard dostopnosti do javnega potniškega prometa v Sloveniji.

Izvedensko mnenje o zagotavljanju varnosti pred snežnimi plazovi na otroškem smučišču Zatrnik Plana

Vrsta projekta: tržni projekt.

Vodja: M. Pavšek.

Sodelavca: B. Komac, M. Volk Bahun.

Obdobje trajanja: 1.–30. 11. 2020.

Za Rekreativsko-turistični center Zatrnik, ki je upravljavec novega otroškega smučišča in žičnic Zatrnik Plana, je bilo skladno z določili Zakona o varnosti na smučiščih izdelano izvedensko mnenje o zagotavljanju varnosti pred snežnimi plazovi. Ugotovili so, da območje smučišča in žičniške naprave niso na kraju, kjer bi se lahko pojavljali snežni plazovi.

Mreža centrov raziskovalnih umetnosti in kulture: Ex-ante in ex-post raziskave stanja na področju vrzeli med kreativnim potencialom slovenskega gospodarstva in servisnimi zmožnostmi kreativnega sektorja

Vrsta projekta: tržni projekt, Kulturno-izobraževalno društvo Pina.

Vodja: J. Kozina.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2022.

Namen projekta je izvedba ex-ante in ex-post raziskave stanja na področju vrzeli med kreativnim potencialom slovenskega gospodarstva in servisnimi zmožnostmi kreativnega sektorja.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **D. Bole** je član strokovnega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi*. Je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem* in *Regionalni razvoj*, član uredniškega odbora ter področni urednik za regionalno planiranje pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica*, član uredniškega sveta znanstvene revije *Journal of Urban and Regional Analysis* in gostujoči urednik revije *Urban Science*. Je član ocenjevalnega panela evropskega raziskovalnega programa *HERA* za razpis *Public Spaces: Culture and Integration in Europe*.
- **M. Breg Valjavec** je članica Izvršilnega odbora Geomorfološkega društva Slovenije, nadomestna članica Sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije ter članica organizacijskega odbora bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*, organizacijskega in znanstvenega odbora *European SCGIS conference*, znanstvenega odbora *Natural Hazards International Conference* ter uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem* in *GIS v Sloveniji*. Je tudi članica uredniškega odbora in področna urednica za varstvo okolja znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*.
- **R. Ciglič** je upravnik, tehnični urednik in član uredniškega odbora znanstvene revije *Geografski vestnik*, član uredniškega odbora in glavni urednik znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*, član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem*, član uredniških odborov in sourednik knjižnih zbirk *GIS v Sloveniji* in *Naravne nesreče* ter član uredniškega odbora revije *Acta Geobalcanica*. Je tudi član organizacijskega in znanstvenega odbora triennialnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji* in bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* ter član znanstvenega odbora mednarodne konference *Geobalcanica*. Ureja spletne strani Zveze geografov Slovenije. Je predsednik Komisije za uporabo geografskih informacijskih sistemov pri varovanju okolja Zveze geografov Slovenije ter koordinator štipendijskega programa SCGIS (Society for Conservation GIS) za Slovenijo. Je tudi član Komisije za informacijske in komunikacijske tehnologije na ZRC SAZU.
- **Š. Čonč** je članica Izvršnega odbora in referentka za kratke ekskurzije v Ljubljanskem geografskem društvu ter članica društva Dinaricum.
- **M. Ferk** je podpredsednica Komisije za priznanja in nagrade ZRC SAZU in članica uredniškega odbora ter področna urednica za fizično geografijo znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*. Je članica uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem* in *Naravne nesreče* ter organizacijskega odbora triennialnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*. Je članica Geomorfološkega društva Slovenije in Avstralske speleološke zveze – interesne skupine Nullarbor (Australian Speleological Federation – Nullarbor Special Interest Group).
- **J. Fridl** je pomočnica direktorja ZRC SAZU, zadolžena za prijave in spremljanje projektov, dobljenih na razpisih in javnih naročilih, ki jih razpisujejo ministrstva, agencije, občine, uradi in drugi naročniki. Vodi infrastrukturni program ZRC SAZU z naslovom *Naravna in kulturna dediščina*. Je nacionalna predstavnica evropske mreže DARIAH (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities). Odgovorna je tudi za implementacijo poslovno-informacijskega sistema ZRC SAZU.
- **M. Gabrovec** je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem*, znanstvenih revij *Acta geographica Slovenica*, kjer je področni urednik za regionalno geografijo, *Geografski vestnik* in *eco.mont* ter znanstveno-izobraževalnega časopisa *Acta Triglavensia*. Je član disciplinskih komisij Zveze geografov Slovenije in Ljubljanskega geografskega društva, nadzornega odbora Geomorfološkega društva Slovenije in Strokovnega sveta Triglavskega narodnega parka, predsednik Komisije za preučevanje sprememb rabe in pokrovnosti zemljišč (Commission on Land Use and Land Cover Change) pri Mednarodni geografski zvezi ter član skupne delovne skupine Mednarodnega znanstvenega komiteja za preučevanje Alp in Mreže zavarovanih območij v Alpah ISCAR-P. Je tudi član Nacionalne delovne skupine za Celostne prometne strategije. Je član Znanstvenega sveta ZRC SAZU.

- **P. Gašperič** je upravnik in član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*, član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter član Ljubljanskega geografskega društva.
- **M. Geršič** je sourednik in član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter član uredniškega odbora in sourednik knjižne zbirke *GIS v Sloveniji*. Je uredniški pomočnik in področni urednik za regionalno geografijo pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica*, član organizacijskih odborov bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* ter trienalnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*. Je član Izvršnega odbora Zveze geografov Slovenije, član Gorenjskega geografskega društva, Društva učiteljev geografije Slovenije, Delovne skupine za eksonime (Working Group on Exonyms) ter Vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega oddelka (East Central and South-East Europe Division) pri UNGEGN-u (United Nations Group of Experts on Geographical Names). Ureja spletne strani Delovne skupine za eksonime, Vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega oddelka pri UNGEGN-u, Komisije za preučevanje sprememb rabe in pokrovnosti tal (Commission on Land Use and Land Cover Change) pri Mednarodni geografski zvezi in inštitutskega Facebook profila. Je tudi član delovne skupine za pripravo geslovnika za področje geografije pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu* ter član delovne skupine Državnega sveta za pripravo koncepta in zakonodajnih podlag za vzpostavitev prihodnje pokrajinske delitve Republike Slovenije.
- **M. Goluža** je članica Ljubljanskega geografskega društva in Komisije za regionalno in prostorsko planiranje pri Zvezi geografov Slovenije. Je članica uredniškega odbora znanstvene revije *Acta geographica Slovenica* in organizacijskih odborov simpozija *Slovenski regionalni dnevi*, bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* in trienalnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*. Je članica Zveze mladih akademikov (*Young academics network*), ki deluje pod okriljem Evropske zveze prostorsko načrtovalskih šol (*Association of European Schools of Planning*).
- **M. Hrvatinić** je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter član uredniškega odbora in področni urednik za regionalno geografijo znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*.
- **B. Komac** je glavni urednik znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*, glavni in odgovorni urednik strokovne revije za vprašanja naravnih nesreč *Ujma*, član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter revij *International Journal of Disaster Risk Management* in *Földrajzi közlemények: a Magyar Földrajzi Társaság tudományos folyóirata*, sourednik in član uredniškega odbora knjižne zbirke *Naravne nesreče* in član organizacijskega odbora trienalnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*. Je član Evropske svetovalne skupine za znanost in tehnologijo (European Science and Technology Group – E-STAG) pri Uradu Združenih narodov za zmanjšanje tveganja nesreč (United Nations Office for Disaster Risk Reduction – UNDRR). Je terminološki svetovalec za področje geografije pri pripravi novega *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in član delovne skupine za pripravo geslovnika za področje geografije pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.
- **J. Kozina** je član uredniškega odbora in področni urednik za humano geografijo znanstvene revije *Acta geographica Slovenica* in član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem* in *Regionalni razvoj*. Je član RSA (The Regional Studies Association), svetovalnega odbora EUSDR PA 10 Danube Local Actors Platform, Ljubljanskega geografskega društva, strokovnega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* in Medobčinske pobude: čezmejno e-sodelovanje v Podonavski eRegiji ter nadomestni član Sosveta za statistiko prebivalstva pri Statističnem uradu Republike Slovenije.
- **M. Lipar** je član uredniškega odbora in področni urednik za fizično geografijo pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica*. Je član Avstralske speleološke zveze – interesne skupine Nullarbor (Australian Speleological Federation – Nullarbor Special Interest Group), Avstralske in novozelandske geomorfološke zveze (The Australian and New Zealand Geomorphology Group) ter Evropskega geoznanstvenega združenja (European Geosciences Union).
- **E. Logar** je član organizacijskega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* ter član Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva, kjer je referent za ekskurzije po Sloveniji in sosednjih pokrajinah. Je urednik inštitutskih spletnih strani, inštitutskega Twitter profila ter sourednik spletne strani Ljubljanskega geografskega društva.
- **J. Nared** je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter sourednik in član uredniškega odbora knjižne zbirke *Regionalni razvoj*, predsednik strokovnega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* in ambasador RSA (The Regional Studies Association) za Slovenijo. Je član Odbora za gospodarstvo pri Regionalnem razvojnem svetu Ljubljanske urbane regije, član uredniškega odbora ter področni urednik za regionalno planiranje pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica* in član Založniškega sveta Založbe ZRC. Je tudi član organizacijskega odbora letne konference RSA za leto 2022 in delovne skupine Državnega sveta za pripravo koncepta in zakonodajnih podlag za vzpostavitev prihodnje pokrajinske delitve Republike Slovenije.
- **M. Pavšek** je sourednik in član uredniškega odbora knjižne zbirke *Naravne nesreče*, član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* in *Odseva*, glasila Občine Trzin. Soureja inštitutski Facebook profil. Je član odbora Gore in varnost pri Planinski zvezi Slovenije ter Gorski reševalni zvezi Slovenije, član Komisije za ocenjevanje nevarnosti snežnih plazov in Komisije za zaključno preverjanje znanja tečajnikov v programu uvajalnega in temeljnega usposabljanja minerjev snežnih plazov Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter zunanji sodelavec Katedre za gorništvost, športno plezanje in aktivnosti v naravi na Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani. Je tudi poveljnik Civilne zaščite Občine Trzin.
- **D. Perko** je predsednik Upravnega odbora ZRC SAZU. Je odgovorni urednik znanstvene revije *Acta geographica Slovenica* ter sourednik in član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem*, *GIS v Sloveniji* in *CAPACities*. Je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Regionalni razvoj* in *Exploring Cultural Spaces of Europe* pri mednarodni založbi Peter Lang, znanstvenih revij *Acta geographica*

- Slovenica*, *Geografski vestnik* in *Acta Geobalcanica* in revije *National Geographic Slovenija* ter član znanstvenih odborov simpozijev *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*, *Naravne nesreče v Sloveniji* in *Slovenski regionalni dnevi*. Je tudi član Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije in njene Podkomisije za imena držav ter Komisije za informacijske in komunikacijske tehnologije ZRC SAZU, Komisije za register tveganj ZRC SAZU in Prostorske komisije ZRC SAZU.
- **P. Pipan** je član uredniških odborov knjižnih zbir *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter publikacije *Heriskop*, podpredsednik Ljubljanskega geografskega društva in član Mednarodnega združenja za preučevanje skupnega (International Association for the Study of the Commons – IASC).
 - **K. Polajnar Horvat** je članica uredniških odborov knjižnih zbir *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter sourednica in članica uredniškega odbora knjižne zbirke *Regionalni razvoj*. Je predsednica organizacijskega odbora in članica strokovnega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* ter članica organizacijskega odbora bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*.
 - **N. Razpotnik Visković** je članica uredniških odborov knjižnih zbir *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter sourednica in članica uredniškega odbora knjižne zbirke *Regionalni razvoj*, strokovnega in organizacijskega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* ter Odbora za podeželje pri Regionalnem razvojnem svetu Ljubljanske urbane regije. Je članica Nadzornega sveta Slovenskega regionalno razvojnega sklada. Je področna urednica za regionalno planiranje in gostujoča urednica posebne izdaje znanstvene revije *Acta geographica Slovenica* (Gastronomy and territory), ki bo izšla leta 2021. Je koordinatorka modula *Humana geografija* na doktorskem programu *Primerjalni študij idej in kultur* na Podiplomski šoli ZRC SAZU.
 - **P. Repolusk** je član Sosveta za statistiko prebivalstva pri Statističnem uradu Republike Slovenije.
 - **D. Ribeiro** je članica Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije (*Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology – EADSVE*), usklajevalnega organa za izdajanje dovoljenj za poklic inženirja na Portugalskem (*Ordem dos Engenheiros – OE*), Interdisciplinarne skupine za ekosistemske storitve (INTERECOS ZRC SAZU), Skupine za ekosistemske storitve (SOES), Mednarodne zveze za pokrajinsko ekologijo (*International Association for Landscape Ecology – IALE*) ter Partnerstva za ekosistemske storitve (*Ecosystem Services Partnership – ESP*). Je članica organizacijskega odbora bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*. Je članica izvršnega odbora Komisije za preučevanje sprememb rabe in pokrovnosti zemljišč (*Commission on Land Use and Land Cover Change*) pri Mednarodni geografski zvezi.
 - **P. Rus** je članica organizacijskega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi*.
 - **A. Smrekar** je član uredniških odborov knjižnih zbir *Geografija Slovenije*, *Georitem* in *Regionalni razvoj* ter revije *International Journal of Geoheritage*, član uredniškega odbora in področni urednik za varstvo okolja pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica*, član izvršnega odbora Komisije za geoparke (Commission on Geoparks) pri Mednarodni geografski zvezi, predsednik Komisije za ekologijo in varstvo okolja na državnem srečanju mladih raziskovalcev Slovenije pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije. Je vodja pripravljalne skupine dogodka *Noč geografije*. Je član Upravnega odbora Podiplomske šole ZRC SAZU, Izvršnega odbora Zveze geografov Slovenije, delovne skupine Državnega sveta za pripravo koncepta in zakonodajnih podlag za vzpostavitev prihodnje pokrajinske delitve Republike Slovenije, Sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije ter Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor pri Regionalnem razvojnem svetu Ljubljanske urbane regije.
 - **M. Šmid Hribar** je članica Partnerstva za ekosistemske storitve (*Ecosystem Services Partnership – ESP*) in predstavnica Slovenske nacionalne mreže ESP. Je članica Skupine za ekosistemske storitve – SOES, Interdisciplinarne skupine za ekosistemske storitve (INTERECOS ZRC SAZU), Mednarodnega združenja za preučevanje skupnega (*International Association for the Study of the Commons – IASC*), mreže in odbora EUCALAND (*European Cultural and Agricultural Landscapes*) ter Partnerstva za ohranitev in popularizacijo kraške suhozidne gradnje. Je tudi članica uredniškega odbora in področna urednica za varstvo okolja pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica* ter članica uredniških odborov knjižnih zbir *Geografija Slovenije* in *Georitem*. Do novembra je bila vsebinska koordinatorka in članica uredniškega odbora *Digitalne enciklopedije naravne in kulturne dediščine – DEDI*.
 - **J. Tičar** je odgovorni urednik revije *Naše jame*, član uredniških odborov revij *Acta geographica Slovenica*, *Geografski vestnik* in *Jamar* ter član uredniškega odbora in sourednik knjižne zbirke *Naravne nesreče*, član predsedstva Jamarske zveze Slovenije, vodja Službe za varstvo jam pri Jamarski zvezi Slovenije, član Komisije za zaščito jam pri Evropski speleološki zvezi, Komisije za varstvo gorske narave pri Planinski zvezi Slovenije, Geomorfološkega društva Slovenije ter organizacijskih odborov trienalnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*, simpozija *Slovenski regionalni dnevi* in bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*. Je ustanovni član in tajnik Jamarskega kluba Brežice, namestnik vodje reševalnega centra JRS Novo mesto, član operativne sestave Jamarske reševalne službe, evropske enote za hitra mednarodna posredovanja Cave Search and Rescue Slovenia, inštruktor jamarstva pri Jamarski zvezi Slovenije, organizator in vodja jamarskih odprav *Zverinjačke rupe* (Črna gora) ter član organizacijskega odbora prireditve *Dolenjski jamarski tabori*. Soureja inštitutski Facebook profil.
 - **J. Tiran** je član uredniškega odbora in področni urednik za varstvo okolja znanstvene revije *Acta geographica Slovenica* in uredniških odborov knjižnih zbir *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter sourednik knjižne zbirke *CAPACities*. Je tudi član Nacionalne delovne skupine za celostne prometne strategije in predstavnik organizacij civilne družbe v Medresorski delovni skupini za spremljanje in izvajanje Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2013–2022. Je predsednik Ljubljanskega geografskega društva in urednik njegovih spletnih strani.
 - **M. Topole** je članica uredniških odborov knjižnih zbir *Geografija Slovenije* in *Georitem*.
 - **A. Trobec** je članica organizacijskega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi*, pripravljalne skupine dogodka *Noč geografije* in delovne skupine za pripravo Akcijskega načrta za razvoj ekološkega kmetijstva do leta 2027. Ureja spletne strani Zveze geografov Slovenije.

- **M. Urbanc** je namestnica direktorja ZRC SAZU v Raziskovalni pisarni, članica uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*, kjer je tudi področna urednica za humano geografijo. Je članica združenja EARMA (*European Association of Research Managers and Administrators*), mrež EUCALAND (*European Cultural and Agricultural Landscapes*) in *La Rete Montagna* ter znanstvenega odbora mednarodne konference *Alpine landscape meets culture, cultural heritage and landscape for a new Alpine tourism*. Je tudi v odboru ISCAR-ja (*International Scientific Committee on Research in the Alps*), v komisiji za izbor nagrad Alpske konvencije za mladega znanstvenika, v finančnem odboru mreže *LfeWathc Erich* in v Usmerjevalnem odboru projekta *ENRESSH* kot koordinatorka programa mobilnosti.
- **M. Volk Bahun** je članica organizacijskega odbora triennialnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*, uredniškega odbora knjižne zbirke *Naravne nesreče*, članica Štaba Civilne zaščite za Gorenjsko in Službe za varstvo pred snežnimi plazovi Zelenica - Tržič. Soureja inštitutski Facebook profil.
- **M. Zorn** je glavni urednik znanstvene revije *Geografski vestnik*, član uredniškega odbora knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter znanstvenih revij *Acta geographica Slovenica*, v njej je tudi področni urednik za fizično geografijo, in *Retrospektive*. Je član uredniškega odbora naslednjih znanstvenih revij: *The Environment – Journal of Environmental Sciences* (Beograd, Srbija), *Geografski pregled* (Sarajevo, BiH), *Hrvatski geografski glasnik* (Zagreb, Hrvaška), *Acta Geobalcanica* (Skopje, Severna Makedonija), *Problemi na geografiata* (Sofija, Bolgarija), *Studia Geomorphologica Carpatho-Balcanica* (Krakov, Poljska) in *Environmental & Socio-economic Studies* (Katovice, Poljska). Je član Izvršnega odbora Zveze geografov Slovenije, Raziskovalne skupine Planinske zveze Slovenije, Geomorfološkega društva Slovenije, organizacijskega odbora bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* in triennialnega simpozija *Naravne nesreče v Sloveniji* ter sourednik knjižnih zbirk *GIS v Sloveniji* in *Naravne nesreče*. Je predsednik COMLAND, Komisije za degradacijo zemljišč in dezertifikacijo (*Commission on Land Degradation and Desertification*) pri Mednarodni geografski zvezi. Je član znanstvenega odbora mednarodne konference *Geobalcanica 2020* (Ohrid, Severna Makedonija), programskega odbora posveta »Mi tujega nočemo, toda svojega ne damo« (spletni posvet) ter organizacijskega odbora posveta *Obisk gora v času podnebnih sprememb* (Mojstrana).

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Integration of sustainability labels into Mediterranean tourism policies.** Odskočni sestanek projekta LABELSCAPE. Ljubljana, 15.–16. 1.
- **Posvet Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije in Povjerenstva za standardizacijo geografskih imena Republike Hrvatske.** Posvet. Ljubljana, 21. 1.
- **Workshop on developing station areas.** Mednarodna delavnica projekta SMART-MR. Ljubljana, 20. 2.
- **Final Bright Future workshop: The multifaceted and resilient small industrial town.** Zaključna delavnica projekta BRIGHT FUTURE. Ljubljana in Velenje, 25.–26. 2.
- **Nadgradnja metodologije določanja območij nacionalne prepoznavnosti krajine.** Delavnica. Soorganizatorji: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta in ACER d. o. o. Kobarid, 28. 2.
- **Obisk gora v času podnebnih sprememb.** Posvet. Soorganizatorji: Gornjesavski muzej Jesenice, Slovenski planinski muzej, Turistično društvo Dovje - Mojstrana, Planinska zveza Slovenije, Občina Kranjska Gora. Mojstrana, 20. 6.
- Čezmejni javni potniški promet med Slovenijo in deželo Koroško v Avstriji. Mednarodna delavnica. Ljubljana, 21. 9.
- **15. bienalni simpozij Geografski informacijski sistemi v Sloveniji: Modeliranje pokrajine.** Konferenca. Soorganizatorji: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Zveza geografov Slovenije ter Zveza geodetov Slovenije. Ljubljana, 30. 9.
- **Priložnosti in ovire vzpostavitve mobilnosti kot storitve v Sloveniji.** Strokovni posvet projekta CARE4CLIMATE, 15. 10., spletni dogodek.
- **Science – between research ethics and plagiarism / Znanost – med raziskovalno integriteto in plagiatorstvom.** Mednarodni posvet in nacionalna delavnica projekta GRACE. Soorganizatorja: Filozofski inštitut in Založba ZRC. Ljubljana, 12. 11.

MUZEJ, LABORATORIJ, KNJIŽNICA IN ZBIRKE

Zemljepisni muzej

Vodja: P. Gašperič.

Zemljepisni muzej pridobiva, hrani in ureja kartografsko, slikovno in arhivsko gradivo ter pripravlja razstave. Kartografska zbirka obsega zemljevide različnih vsebin in meril od 16. stoletja do sodobnosti. Največ je tematskih in topografskih zemljevidov ter šolskih stenskih zemljevidov in atlasov. Večina gradiva se nanaša na slovensko ozemlje in sosednje dežele. Slikovna zbirka obsega razglednice in fotografije slovenskih krajev in pokrajin ter manjše število bakrotiskov. Zbirka statističnih podatkov za slovensko ozemlje obsega pisno in statistično arhivsko gradivo o Sloveniji.

Različno gradivo, ki ni v redni rabi, je shranjeno v kletnih prostorih razstavišča Zemljepisnega muzeja.

V dvorani Zemljepisnega muzeja se je zvrstilo 74 prireditev, srečanj, posvetov in predstavitev. Zaradi zdravstvenih razmer (covid-19) je bila dvorana zaprta sedem mesecev in tako se v njej niso mogle izvesti številne prireditve, kot na primer počitniške delavnice za otroke, ki jih vsako leto pripravi več inštitutov ZRC SAZU in posameznikov.

Nadaljuje se signiranje in vpisovanje starih knjig in atlasov v sistem COBISS. Več deset zemljevidov je bilo skeniranih. Oktobra je muzej pridobil finančna sredstva za posodobitev zbirke ter povečanje njene uporabnosti. Začele so se priprave na skeniranje kartografskega gradiva, ki bo v elektronski obliki objavljeno in predstavljeno na spletnih straneh ZRC SAZU. Zaradi zdravstvenih razmer je bil zelo omejen tudi obisk muzeja; ogledalo si ga je le 12 obiskovalcev iz Slovenije. Strokovna vprašanja in želena kartografsko gradivo je bilo individualno predstavljeno po spletu.

Fizičnogeografski laboratorij

Vodja: M. Ferk.

Sodelavci: M. Hrvatina, M. Lipar, J. Tičar, M. Zorn.

Fizičnogeografski laboratorij na Igu ima prostor za shranjevanje talnih vzorcev, analiziranih v preteklih in potekajočih raziskavah; tam nastaja tudi inštitutska zbirka kamnin, sedimentov in mineralov. Laboratorij ima še prostor za obravnavo talnih vzorcev za nadaljnje analize, kjer je tudi merilec velikostnih frakcij z lasersko difrakcijo *Malvern* (Mastersizer 3000). Osrednji prostor laboratorija je opremljen z osnovno pisarniško opremo, digestorijem, natančnimi tehnicami, sušilno pečjo, vrtalniki in petrografskim polarizacijskim mikroskopom *Motic* (PantheraTEC – EpiPOL).

Laboratorij je nova pridobitev inštituta, zato še poteka njegovo opremljanje z osnovnimi laboratorijskimi pripomočki, merilnimi napravami in potrebno varovalno opremo. V okviru programa *Geografija Slovenije* so bili v laboratoriju obravnavani in granulometrično analizirani vzorci sedimentov s kraške planote Nullarbor v Avstraliji in s kraškega območja Shivas v Turčiji, ki je oblikovano v sadri. V okviru projekta *Primerni ekološki ukrepi na področju poplavne nevarnosti v hribovitem območju Madžarske in Slovenije* so bili obravnavani in granulometrično analizirani vzroci sedimentov iz Slovenskih goric. V okviru projekta *Geomorfološke posebnosti krasa na eolskih kalkarenitih in njihova pomembnost za preučevanje paleoklime* so bile izvedene kemijske in granulometrične analize sedimentov s Poljske in iz Italije ter vzorci netopnega ostan-ka kvartarnih konglomeratov Zgornjesavske doline.

Zemljepisna knjižnica

Vodja: M. Topole.

Leta 2020, ki je bilo zaznamovano s covidom-19, je bila knjižnica večino leta uradno zaprta. Možna je bila le interna izposoja publikacij, po dogovoru pa tudi najnujnejša medknjižnična in druga izposoja. Sicer sta bila dotok in obdelava publikacij nemotena. Za knjižnico je bilo na novo signiranih 395 knjižničnih enot, od tega 306 monografskih in 89 serijskih izdaj. Veliko večino knjig (251) je knjižnica dobila kot darilo, 47 enot je izšlo pri Založbi ZRC, okrog 70 tujih in domačih geografskih ter sorodnih publikacij je pridobila zamenjavo, manjše število jih je tudi kupila.

Na avtomatski način je bilo izposojenih 95, na klasičnega pa 7 enot knjižnega gradiva, skupaj torej 102 enoti.

Tudi letos so se starejše publikacije Zemljepisne knjižnice opremljale z ustreznimi kodami, saj razvid v COBISS-u olajša njihovo dosegljivost.

Knjižnica se sooča z vse večjim pomanjkanjem prostora, kar se rešuje z notranjim prerazporejanjem oziroma začasno prestavitvijo posameznih paketov knjig.

Izpopolnjevala se je interna accessova datoteka, in to s celotno zalogo serijskega gradiva v knjižnici. Ta datoteka je edini obstoječi popis oziroma vir za tak pregled. Zaradi pomanjkanja kadra namreč celotno gradivo še dolgo ne bo vneseno v COBISS.

Številne publikacije, ki so redkeje izposojane, so preseljene v prostore izpostave ZRC SAZU na Igu, kjer inštitut razpolaga s 300 metri polic v skladišču. Police so trenutno zapolnjene v dolžini 105 metrov.

Geografska zbirka

Vodja: P. Gašperič.

Geografska zbirka je nadgradnja več večjih in nekaj manjših zbirk, ki so nastajale od ustanovitve inštituta, leta 1999 pa se je s pomočjo geografskega informacijskega sistema začelo združevanje v enotno zbirko. Je temeljna podatkovna, kartografska in slikovna baza za inštitutska raziskovanja. Njena organizacija omogoča povezovanje s podobnimi podatkovnimi zbirkami v tujini in na medmrežju. Zbirka se pripravlja in dopolnjuje tako, da se lahko neposredno poveže s podatkovnimi sloji geografskega informacijskega sistema in z grafičnimi sloji digitalnih tematskih zemljevidov. Zasnovana je hierarhično. Na vrhu je Slovenija kot celota, na nižji ravni so slovenske makroregije, na še nižji slovenske mezoregije, nato mikroregije in nazadnje še prostorske enote ali objekti najnižje ravni, na primer Triglavski ledenik. Leta 2020 se je nadaljevala digitalizacija starega gradiva, ki obsega podatke, slike, zemljevide, letalske in druge posnetke, terenske zapiske, zemljepisna imena in podobno. Največ digitaliziranega gradiva se nanaša na Triglavski ledenik. Številčni podatki se v računalnik vnašajo klasično v vpisom, slikovni

podatki pa se skenirajo z natančnostjo vsaj 300 pik na palec (rastrski zapis), kar omogoča tudi njihovo tiskanje, ali pa se digitalizirajo z digitalizatorjem (vektorski zapis). Vsi digitalizirani podatki so geokodirani glede na zemljepisno širino in dolžino ter nadmorsko višino.

Kartografska zbirka

Vodja: M. Ferjan.

Zbirka vsebuje vse temeljne topografske zemljevide Slovenije v merilih 1 : 5000 oziroma 1 : 10.000 in 1 : 25.000 ter množico tematskih zemljevidov, ki se stalno dopolnjujejo in so temelj za izgradnjo inštitutskih geografskih informacijskih sistemov ter zbirk. Je najboljše zbirka tematskih zemljevidov v Sloveniji. V tem letu je bilo na inštitutu izdelanih 259 novih digitalnih tematskih zemljevidov. Sodelavci inštituta zemljevide iz zbirke redno uporabljajo za raziskovalno delo, zunanji obiskovalci pa so si jih izposodili oziroma so jih pregledovali v inštitutski čitalnici. Še naprej nas pesti prostorska stiska. Zemljevidi so sicer sistematično shranjeni v več kot tridesetih kovinskih ognjevarnih omarah za viseče zemljevide ter v številnih kovinskih in drugih dostopnih predalnih omarah, vendar so omare razporejene po več hodnikih in sobah ter v kleti, kar zelo otežuje iskanje in izposojanje zemljevidov, nekateri so skoraj nedostopni.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Acta geographica Slovenica 60/1, 2 in 3.** Uredila Rok Ciglič in Blaž Komac. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Daniela Ribeiro, **Bela krajina – Sustainability in a Karst Landscape.** Uredili Nika Razpotnik Visković in Mateja Šmid Hribar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (CAPACities, 5).
- **Domači odzivi na globalne izzive.** Uredili Matija Zorn, Blaž Komac, Rok Ciglič, Erik Logar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Naravne nesreče, 5).
- Primož Gašperič, Renata Šolar, Matija Zorn, **Kartografski zakladi slovenskega ozemlja = Cartographic treasures of Slovenian territory.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU; soizdajatelj: Narodna in univerzitetna knjižnica.
- **Modeliranje pokrajine.** Uredili Rok Ciglič, Matjaž Geršič, Drago Perko, Matija Zorn. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (GIS v Sloveniji, 15).
- **Obisk gora v času podnebni sprememb: program in knjižica izvlečkov.** Uredila Miha Pavšek in Matija Zorn. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU; soizdajatelj: Gornjesavski muzej Jesenice.
- Matjaž Geršič, **Pokrajinska imena kot dejavniki identitete.** Uredila Drago Kladnik in Drago Perko. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Geografija Slovenije, 36).
- **Velenje, industrijsko mesto v preobrazbi.** Uredil David Bole. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (CAPACities, 4).
- **Živim v Bukovem Vrhu pod Bukovim vrhom. O spremembi pravopisnega pravila za pisanje zemljepisnih imen.** Uredili Manca Černivec, Helena Dobrovoljc in Matjaž Geršič. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Agencija za ruralni razvoj Istre, Pazin, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- Akademien der Wissenschaften Schweiz, Bern, Švica: odbor ISCAR in projektno sodelovanje.
- Akershus fylkeskommune, Oslo, Norveška: projektno sodelovanje.
- Amt der Kärntner Landesregierung, Celovec, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Amt der Steiermärkischen Landesregierung, Gradec, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Anaptiksiaki Anonimi Etereia O. T. A. Anatolikis Thessalonikis, Kentro Anaptiksis, Anthropinu Dinamiku Kai Enisxisis Tis Topikis Ekonomias, Solun, Grčija: projektno sodelovanje.
- Anaptyxiaki Etaireia Perifereias Notiou Aigaiou – ENERGEIAKI A. E., Rodos, Grčija: projektno sodelovanje.
- Aquaprogram, Vicenza, Italija: projektno sodelovanje.
- Àrea Metropolitana de Barcelona, Barcelona, Španija: projektno sodelovanje.
- Área Metropolitana do Porto, Porto, Portugalska: projektno sodelovanje.
- Associação RCDI – Rede de Competências para o Desenvolvimento e a Inovação, Grândola, Portugalska: projektno sodelovanje.
- a-Zone, Lepena, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Budapesti Közlekedési Központ, Budimpešta, Madžarska: projektno sodelovanje.
- Città Metropolitana di Roma Capitale, Rim, Italija: projektno sodelovanje.
- Communauté de Communes des Aspres, Thuir, Francija: projektno sodelovanje.
- Das Bundesinstitut für Bau-, Stadt- und Raumforschung, Bonn, Nemčija: projektno sodelovanje.
- Državna geodetska uprava Republike Hrvatske, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Dypilon, Atene, Grčija: raziskovalno sodelovanje.

- Ecole d'Ingénieurs de PURPAN, Toulouse, Francija: projektno sodelovanje.
- ETH Zürich, Zürich, Švica: projekt *ENRESSH*.
- Eurac Research, Istituto per lo Sviluppo Regionale, Bolzano, Italija: projektno sodelovanje.
- Fachhochschule Joanneum, Gradec, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Federación Andaluza de Municipios y provincia, Sevilla, Španija: projektno sodelovanje.
- Fondacija Biznis start centar Bar, Bar, Črna gora: projektno sodelovanje.
- Foreas Diaxiris is Amnvrakiku Kolpu – Lefkadas, Arta, Grčija: projektno sodelovanje.
- Gal Venezia Orientale, Portogruaro, Italija: projektno sodelovanje.
- Gmina Miejska Bolesławiec, Bolesławiec, Poljska: projektno sodelovanje.
- Göteborgsregionens kommunalförbund, Göteborg, Švedska: projektno sodelovanje.
- Háskólinn á Akureyri, Akureyri, Islandija: projektno sodelovanje.
- Hebrew University of Jerusalem, Jeruzalem, Izrael: projektno sodelovanje.
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymä, Helsinki, Finska: projektno sodelovanje.
- INFORMO - udruga za poticanje zapošljavanja, stručnog usavršavanja i obrazovanja, Vodnjan, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Institute for Research on European Agricultural Landscapes (European Culture expressed in Agricultural Landscapes) EUCALAND, Overath, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Instituto Tecnológico de Aragón, Zaragoza, Španija: projektno sodelovanje.
- Itä-Suomen Yliopisto, Joensuu, Finska: projekt *BRIGHT FUTURE* in raziskovalno sodelovanje.
- Javna ustanova RERA S. D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije, Split, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- Jawaharlal Nehru University, New Delhi, Indija: projektno sodelovanje.
- Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, Amsterdam, Nizozemska: projekt *ENRESSH*.
- Koordinátor veřejné dopravy Libereckého kraje, Liberec, Češka: projektno sodelovanje.
- La Tour du Valat, Arles, Francija: projektno sodelovanje.
- Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- LGI Consulting Paris, Pariz, Francija: projektno sodelovanje.
- L'Initiative pour les zones humides méditerranéennes, pour les zones humides, Arles, Francija: projektno sodelovanje.
- Ludwig-Maximilians-Universität München, München, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Luris (Universiteit Leiden in Leids Universitair Medisch Centrum), Leiden, Nizozemska: projekt *ENRESSH*.
- MEDSEA Mediterranean Sea and Coast Foundation, Cagliari, Italija: projektno sodelovanje.
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Tirana, Albanija: projektno sodelovanje.
- Mississippi State University, Starkville, ZDA: projektno sodelovanje.
- Muze d. o. o., Zagreb, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim, Norveška: projektno sodelovanje.
- Ohio State University, School of Earth Sciences, Columbus, ZDA: projektno sodelovanje.
- Općina Punat, Punat, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- Opština Bar, Bar, Črna gora: projektno sodelovanje.
- Oslo kommune Bymiljøetaten, Oslo, Norveška: projektno sodelovanje.
- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag, Nizozemska: projektno sodelovanje.
- Pécsi Tudományegyetem, Földrajzi és Földtudományi Intézet, Pécs, Madžarska: projektno sodelovanje.
- Polo Poschiavo, Poschiavo, Švica: projektno sodelovanje.
- Polska Akademia Nauk, Varšava, Poljska: medinštitutsko sodelovanje.
- Prirodoslovni muzej Rijeka, Reka, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- Provincia a di Trento, Trento, Italija: projektno sodelovanje.
- Razvojni biznis centar Kragujevac, Kragujevac, Srbija: projektno sodelovanje.
- Roma Tre Università degli studi, Dipartimento di Architettura, Rim, Italija: projektno sodelovanje.
- Sächsisches Staatsministerium für Wirtschaft, Arbeit und Verkehr, Dresden, Nemčija: projektno sodelovanje.
- Social Life Ltd., London, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Sociedad Española de Ornitología, Madrid, Španija: projektno sodelovanje.
- Stalni sekretariat Alpske konvencije, Innsbruck, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Sviluppo Basilicata Spa, Tito, Italija: projektno sodelovanje.
- Szegedi Tudományegyetem Ökológiai Tanszék, Szeged, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Tartu Ülikool, Tartu, Estonija: projektno sodelovanje.

- The Institute for Global Environmental Strategies, Hayama, Japonska: projektno sodelovanje.
- The Young Foundation, London, Združeno kraljestvo: projektno sodelovanje.
- United Nations University, Institute for the Advanced Study of Sustainability, Tokio, Japonska: projektno sodelovanje.
- Universidad de Castilla-La Mancha, Ciudad Real, Španija: projektno sodelovanje.
- Università degli Studi di Firenze, Firenze, Italija: projektno sodelovanje.
- Università degli Studi di Roma „Tor Vergata“, Rim, Italija: projektno sodelovanje.
- Universität Basel, Basel, Švica: projektno sodelovanje.
- Universität Bern, Geographisches Institut, Bern, Švica: projektno in raziskovalno sodelovanje.
- Universitat de València, Valencia, Španija: projektno sodelovanje.
- Universität Graz, Gradec, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Universität Innsbruck, Innsbruck, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Université du Luxembourg - Département Géographie et aménagement du territoire, Luksemburg, Luksemburg: projektno sodelovanje.
- Université Jean Monnet Saint-Étienne, Saint-Étienne, Francija: projektno sodelovanje.
- Université Joseph Fourier, Grenoble, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- Université Paris Diderot - Paris 7 - UMS RIATE, Pariz, Francija: projektno sodelovanje.
- Universiteit Antwerpen, Antwerpen, Belgija: projekt *ENRESSH*.
- Universiteit Gent - Afdeling Mobiliteit en Ruimtelijke Planning, Gent, Belgija: projektno sodelovanje.
- Universiteit Twente, Enschede, Nizozemska: projekt *ENRESSH*.
- Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, Nizozemska: projektno sodelovanje.
- University of Florida, Gainesville, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- University of Melbourne, Melbourne, Avstralija: raziskovalno sodelovanje.
- University of Queensland, Brisbane, Avstralija: raziskovalno sodelovanje.
- Univerzitet Crne Gore, Institut za biologiju mora, Kotor, Črna gora: projektno sodelovanje.
- Univerzitet u Nišu, Niš, Srbija: projektno sodelovanje.
- Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad, Srbija: projekt *ENRESSH* in projektno sodelovanje.
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznan, Poljska: projekta *FilmInd* in *ENRESSH*.
- Uniwersytet Warszawski, Varšava, Poljska: raziskovalno sodelovanje.
- Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Wrocław, Poljska: projektno sodelovanje.
- Verein Steirische Eisenstraße, Eisenerz, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Verkehrsverbund Kärnten, Celovec, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Verkehrsverbund Oberlausitz-Niederschlesien, Bautzen, Nemčija: projektno sodelovanje.
- Vilniaus universitetas, Vilna, Litva: projekt *ENRESSH*.
- Yrkeshögskolan Novia, Vaasa, Finska: projektno sodelovanje.
- Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, Podgorica, Črna gora: raziskovalno sodelovanje.
- Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik, Gradec, Avstrija: projektno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Aino Hatakka, Irma Karjalainen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymä, Helsinki, Finska, 19.–21. 2.: delovni obisk v okviru projekta *SMART-MR*.
- Per Kristersson, Göteborgsregionens kommunalförbund, Göteborg, Švedska, 19.–21. 2.: delovni obisk v okviru projekta *SMART-MR*.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

David Bole

- *Industrial culture as an agent of social innovations in industrial towns: case study of Velenje, Slovenia*. Predavanje na 5th *Geography of Innovation Conference*, Stavanger, Norveška, 30. 1.
- *Bright Future for black towns? Socio-cultural research of the small industrial town in Europe*. Vabljeni predavanje na webinarju *La Ville en dehors des métropoles*, Liège, Belgija, 8. 4., spletni dogodek, https://www.sciences.uliege.be/cms/c_5490608/fr/la-ville-en-dehors-des-metropoles.
- *Community based participatory research in economic geography*. Vabljeni predavanje na *Berner Humangeographisches Kolloquium*, Bern, Švica, 1. 12. (soavtor J. Kozina), spletni dogodek.

Mateja Breg Valjavec

- *Možnosti trženja KarsTrail produktov ter digitalne SmartKarst platforme ter njihov potencial za lokalne turistične ponudnike in turistične vodnike v projektu KRASnKRŠ*. Javna predstavitve na delavnici, Sežana, 26. 2.
- *SmartKarst.eu – spletna navigacijska platforma za razvoj trajnostnega turizma v čezmejni kraški pokrajini*. Predavanje na 15. bienalnem simpoziju *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji: Modeliranje pokrajine*, Ljubljana, 30. 9. (soavtorja R. Ciglič, Matija Klanjšček).

Rok Ciglič

- *Državne meje na ozemlju Slovenije med drugo svetovno vojno na podlagi kartografskega gradiva okupacijskih sil*. Predavanje na simpoziju »Mi tujega nočemo, toda svojega ne damo«, 6. 4. (soavtorja P. Gašperič in M. Zorn), spletni dogodek, <https://www.youtube.com/watch?v=fStF2i-n7FE>.
- *SCGIS Slovenia*. Predavanje na konferenci *SCGIS Virtual Conference Series – International Chapter: Cameroon and Slovenia*, 26. 8., spletni dogodek, <https://scgis.org/cms/article/title/2020-virtual-conference-agenda>.
- *SmartKarst.eu – spletna navigacijska platforma za razvoj trajnostnega turizma v čezmejni kraški pokrajini*. Predavanje na 15. bienalnem simpoziju *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji: Modeliranje pokrajine*, Ljubljana, 30. 9. (soavtorja M. Breg Valjavec, Matic Klanjšček).

Matej Gabrovec

- *Prednosti in slabosti javnega potniškega prometa v Bohinju*. Predavanje na delavnici v okviru projekta *SAMBA*, Bohinjska Bistrica, 3. 3.
- *Cross-border bus lines – transfer points in Carinthia*. Predavanje na delavnici v okviru projekta *TRANS-BORDERS*, Ljubljana, 21. 9.
- *Integriranje javnega potniškega prometa v Sloveniji – projektne aktivnosti in cilji*. Predavanje na strokovnem posvetu projekta *CARE4CLIMATE* o priložnostih in ovirah pri vzpostavitvi mobilnosti kot storitve v Sloveniji, 15. 10., spletni dogodek.

Primož Gašperič

- *Državne meje na ozemlju Slovenije med drugo svetovno vojno na podlagi kartografskega gradiva okupacijskih sil*. Predavanje na konferenci »Mi tujega nočemo, toda svojega ne damo«, 6. 4. (soavtorja R. Ciglič in M. Zorn), spletni dogodek, <https://www.youtube.com/watch?v=fStF2i-n7FE>.

Maruša Goluža

- *Dnevne migracije in možnosti uporabe javnega potniškega prometa med Slovenj Gradcem, Velenjem, Celjem in Ljubljano*. Predavanje na 3. konferenci *Regijski izzivi dnevne mobilnosti – hitre avtobusne linije*, Velenje, 30. 9.

Mauro Hrvatin

- *Podnebne in hidrološke spremembe v gorskem svetu Slovenije med letoma 1961 in 2018*. Predavanje na posvetu *Obisk gora v času podnebnih sprememb*, Mojstrana, 20. 6. (soavtor M. Zorn).
- *Tipi hidrografskega območij v gričevjih severovzhodne Slovenije glede na značilnosti reliefa in prsti*. Predavanje na 15. bienalnem simpoziju *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji: Modeliranje pokrajine*, Ljubljana, 30. 9. (soavtorja M. Volk Bahun in dr. Dénes Lóczy).

Blaž Komac

- *Recently exposed subglacial carbonate deposits at the retreating Triglav Glacier, Slovenia*. Predstavitve na *EGU General Assembly 2020*, Dunaj, Avstrija, 7. 5. (soavtorji M. Lipar, Andrea Martín-Pérez, J. Tičar, M. Pavšek, M. Gabrovec, M. Hrvatin, M. Zorn, dr. Jian-Xin Zhao, dr. Russell N. Drysdale, M. Ferk), spletni dogodek, <https://www.egu2020.eu/>.

Jani Kozina

- *Community based participatory research in economic geography*. Vabljeni predavanje na konferenci *Berner Humangeographisches Kolloquium*, 1. 12. (soavtor D. Bole), spletni dogodek, https://www.geography.unibe.ch/unibe/portal/fak_naturwis/e_geowiss/c_igeogr/content/e39647/e39648/e998187/e998192/BHK_HS2020_ger.pdf.
- *Raziskovanje z družbenim učinkom*. Vabljeni predavanje na dogodku *ZOOM ZOOM DO DELA – Interni dogodek skupine mladih, vključenih v POGON usposabljanje Jaz, družba, služba*, 15. 10., spletni dogodek, <https://docs.google.com/document/d/1YRIUYaf3dUtOpGmDG9kyhU9faTUm7JZP7pxNuMnvlyo/edit#heading=h.gqt0sj5ipl3x>.
- *Youth challenges in industrial towns and regions*. Predavanje na dogodku *Joint stakeholder meeting*, Idrija, 23. 9.

Matej Lipar

- *Speleothems from Postojna Cave, Slovenia*. Predavanje na *12th International training course on karst resources, environmental effects and ecological industries*, Guilin, Kitajska, 30. 10., spletni dogodek, <https://en.unesco.org/news/call-participants-2020-irck-training-course>.
- *Solution pipes*. Vabljeni predavanje na *Society of Exploration Geophysics & University of Warsaw Field Camp (SEGFC)*, Smerdyna, Poljska, 3. 8.

- *Recently exposed subglacial carbonate deposits at the retreating Triglav Glacier, Slovenia.* Predstavitev na *EGU General Assembly 2020*, Dunaj, Avstrija, 7. 5. (soavtorji Andrea Martín-Pérez, J. Tičar, M. Pavšek, M. Gabrovec, M. Hrvatinić, B. Komac, M. Zorn, dr. Jian-Xu Zhao, dr. Russel N. Drysdale, M. Ferk), spletni dogodek, <https://www.egu2020.eu/>.

Erik Logar

- *Predstavitev rezultatov raziskave – blagovna znamka Babica in dedek.* Predavanje s predstavitvijo rezultatov raziskave s pilotnega območja UE Škofja Loka javnosti v okviru *18. tedna podeželja na Loškem*, Škofja Loka, 9. 10.
- *Vpliv blagovne znamke Babica in dedek na razvoj loškega podeželja.* Predavanje o raziskavi v sklopu doktorske naloge študentom v okviru predmeta *Razvojna neskladja na podeželju* na Oddelku za geografijo Univerze v Ljubljani, 12. 11., spletni dogodek.
- *Analiza geografskega proučevanja namčenja kot mehanizma teritorialnega razvoja na slovenskem podeželju z vidika trendov v znanosti.* Predstavitev preliminarnih rezultatov raziskave v okviru doktorskega študija na simpoziju *Trendi v znanosti: 8. simpozij raziskovalcev in raziskovalcev na začetku znanstvene poti* v organizaciji ZRC SAZU, 8. 12., spletni dogodek.

Janez Nared

- *SMART-MR: Sustainable measures for achieving resilient transportation in metropolitan regions.* Predstavitev na delavnici projekta *SMART-MR*, Ljubljana, 20. 2.
- *Reflections from the SMART-MR project.* Predavanje na zaključni konferenci projekta *SMART-MR*, Barcelona, Španija, 26. 11., spletni dogodek, <https://www.interregeurope.eu/smart-mr/events/event/3897/smart-mr-final-web-conference-on-smart-mobility/>.
- *Practical Guide on Station Area Concept and Implementation.* Predavanje na zaključni konferenci projekta *SMART-MR*, Barcelona, Španija, 26. 11., spletni dogodek, <https://www.interregeurope.eu/smart-mr/events/event/3897/smart-mr-final-web-conference-on-smart-mobility/>.

Miha Pavšek

- *Avalanche Basics, Information and Prevention Measures with Focus on Conditions in Slovenian Alps.* Predavanje na tečaju Društva vodnikov reševalnih psov Slovenije *International Avalanche Course 2020*, Kranjska Gora, 31. 1.
- *Triglavski ledenik in podnebne spremembe.* Predavanje za dijake 6. razredov Zvezne gimnazije v okviru EuropeAid DEAR projekta *Change the Power-(Em)Power to Change*, Celovec, Avstrija, 21. 2.
- *Posledice podnebnih sprememb v slovenskih Alpah in obisk gora: na primeru Triglavskega ledenika.* Predavanje na posvetu *Obisk gora v času podnebnih sprememb*, Mojstrana, 20. 6.

Primož Pipan

- *Zemljepisna imena in dediščina v knjigi Beneška Slovenija Simona Rutarja.* Predavanje na *Posvetu o Simonu Rutarju in Beneški Sloveniji*, Ljubljana, 2. 9.

Katarina Polajnar Horvat

- *Ljubljana Wetland Contract.* Predstavitev na konferenci *Urban Promo*, Benetke, Italija, 17. 9., spletni dogodek, https://urbanpromo.it/2020-en/parole_chiave/wetlands/.
- *Primer dobre prakse: Sporazum o ohranjanju mokrišča Krajinski park Ljubljansko barje.* Predstavitev na uvodni konferenci z deležniki projekta *TUNE UP*, 15. 10., spletni dogodek.
- *TUNE UP projekt: Spodbujanje večnivojskega upravljanja za uravnavanje ohranjanja biotske raznovrstnosti na morskih območjih.* Predstavitev na uvodni konferenci z deležniki projekta *TUNE UP*, 15. 10., spletni dogodek.

Nika Razpotnik Visković

- *LABELSCAPE: Integration of sustainability labels into Mediterranean tourism policies. Project and Programme Presentation.* Predstavitev na odskočnem sestanku projekta *LABELSCAPE*, Ljubljana, 15. 1.
- *Creation of Kras Carso Food Tour.* Predavanja za študente magistrskega študija turističnega menedžmenta (European Master in Tourism Management) Univerze v Gironi, 16. 11., spletni dogodek.
- Predstavitev poklicne poti na dogodku *Novoletno-motivacijski venček za geografe* v organizaciji Društva mladih geografov Slovenije, 22. 12., spletni dogodek.

Daniela Ribeiro

- *Spremembe rabe zemljišč in okoljski problemi.* Predavanja za docenturo na Fakulteti za poslovne in upravne vede Univerze v Novem mestu, 22. 4., spletni dogodek.
- *Cultural karst landscapes: Slovenian case studies.* Predavanje na *12th International Training Course on Karst Resources, Environmental Effects and Ecological Industries*, Guilin, Kitajska, 30. 10., spletni dogodek.

Aleš Smrekar

- *TUNE UP projekt: Presentation of target area - Sečovelje Salina Nature*. Predstavitev na odskočnem srečanju projekta, Arles, Francija, 29. 1.
- *TUNE UP projekt: Development of the project*. Predstavitev na projektnem sestanku, 19. 5., spletni dogodek.
- *TUNE UP projekt: Development of the project*. Predstavitev na projektnem sestanku, 26. 11., spletni dogodek.

Mateja Šmid Hribar

- *Ohranjanje prepoznavnosti krajine*. Predavanje na 31. *Sedlarjevem srečanju*, 2. 10. (soavtorji mag. Jelka Hudoklin, dr. Mojca Golobič, dr. Nadja Penko Seidl in dr. Tomaž Pipan), spletni dogodek, https://www.youtube.com/watch?v=dV7GtgIks5w&feature=youtu.be#t=0&ab_channel=Kliker.
- *Insights from the ECOVINEGOALS project: agroecological best practices, landscape enhancement and communities' participation*. Predstavitev posterja na konferenci *Forum 2020: Origin, Diversity and Territories*, Val de Drôme en Biovallée, Francija, 5. 10. (soavtorji dr. Federico Bigaran, Eleni Stamataki, Sanja Terlevič in Andrea Pio Di Leo), spletni dogodek, <https://origin-for-sustainability.org>.
- *Pregled raziskav s področja ekosistemskih storitev v Sloveniji*. Predavanje na 4. delavnici Skupine za obravnavo ekosistemskih storitev (SOES) z naslovom *Trenutno stanje preučevanja ekosistemskih storitev v Sloveniji in njihovo vključevanje v projekt LIFE-IPNATURA.SI*, 10. 12., spletni dogodek.

Jure Tičar

- *Daleč od oči, daleč od srca. Razkrivanje onesnaženosti jam v Sloveniji*. Predavanje na geografskem večeru Ljubljanskega geografskega društva, Ljubljana, 30. 11.

Jernej Tiran

- *Mobilnost kot storitev (MaaS)*. Predavanje na sestanku partnerjev projekta *CARE4CLIMATE* s področja trajnostne mobilnosti, Ljubljana, 29. 1.
- *How bright is the future of Velenje?* Moderiranje pogovora s krajevnimi strokovnjaki na zaključni delavnici projekta *BRIGHT FUTURE*, Velenje, 26. 2.
- *Vzpostavitev mobilnosti kot storitve v Sloveniji: ključni izzivi in dileme*. Predavanje na strokovnem posvetu projekta *CARE4CLIMATE* o priložnostih in ovirah vzpostavitve mobilnosti kot storitve v Sloveniji, 15. 10., spletni dogodek.

Mimi Urbanc

- *Vrednotenje raziskovalnega dela: pogled skozi COST akcijo ENRESSH*. Predavanje na srečanju Slovenskega društva evaluatorjev z naslovom *Ocenjevanje projektov ARRS*, Ljubljana, 3. 7. (soavtor Emanuel Kulczycki).
- *Cultural Heritage and Landscapes in the Alps*. Predstavitev in vodenje sekcije ter poročanje na plenarnem zaključnem delu konference *Alpine Landscape Meets Culture, Cultural Heritage and Landscape for a new Alpine tourism*, 29. 9., spletni dogodek.
- *Raziskovalna etika in integriteta v luči objav*. Sklepno predavanje na delavnici *Znanost – med raziskovalno integriteto in plagiatorstvom*, 12. 11., spletni dogodek.

Manca Volk Bahun

- *Sneg in plazovi*. Predavanje in praktične vaje na *Tečaju varstva pred snežnimi plazovi*, Zelenica, 5. 1.
- *Mehanizmi pojavljanja snežnih plazov v slovenskih Alpah*. Predavanje na simpoziju *Obisk gora v času podnebnih sprememb*, Mojstrana, 20. 6.
- *Prezezi in preizkusi snežne odeje*. Predavanje enoti vodnikov reševalnih psov GRZS, 29. 12., spletni dogodek.

Matija Zorn

- *Temperature and precipitation trends and river discharge trends since the second half of the 20th century*. Vabljen predavanje na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 1. 2.
- *Državne meje na ozemlju Slovenije med drugo svetovno vojno na podlagi kartografskega gradiva okupacijskih sil*. Predavanje na konferenci »*Mi tujega nočemo, toda svojega ne damo*«, 6. 4. (soavtorja R. Ciglič in P. Gašperič), spletni dogodek, <https://www.youtube.com/watch?v=fStF2i-n7FE>.
- »*Modernizacija*« *gora: Triglav in z njim povezani veliki turistični projekti v 20. stoletju*. Predavanje na posvetu *Obisk gora v času podnebnih sprememb*, Mojstrana, 20. 6. (soavtor P. Mikša).

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA**David Bole**

- Universität Graz, Umwelt, Regional und Bildungswissenschaftliche Fakultät, Gradec, Avstrija, 16. 6.: odskočni sestanek projekta *YOUIND*.

Mateja Breg Valjavec

- Općina Punat, Punat, Hrvaška, 10.–12. 2.: terensko delo in sestanek projekta *KRASn'KRŠ*.

Mateja Ferk

- Mississippi State University, Department of Geosciences, Starkville, ZDA, 11.–26. 2.: študijski obisk in terensko delo za projekt *Geomorfološke značilnosti eogenetskih karbonatnih kamnin v Sloveniji in Združenih državah Amerike*.

Jani Kozina

- Orchid hotel, Mumbai, Indija, 10.–13. 3.: sestanek projekta *FilmInd*.
- Universität Graz, Umwelt, Regional und Bildungswissenschaftliche Fakultät, Gradec, Avstrija, 16. 6.: odskočni sestanek projekta *YOUIND*.

Matej Lipar

- Mississippi State University, Department of Geosciences, Starkville, ZDA, 11.–26. 2.: študijski obisk in terensko delo za projekt *Geomorfološke značilnosti eogenetskih karbonatnih kamnin v Sloveniji in Združenih državah Amerike*.

Erik Logar

- EURAC Research, Bolzano, Italija, 24.–26. 2.: koordinacijsko srečanje partnerskih ustanov projekta *100% Local*.

Janez Nared

- BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt., Budimpešta, Madžarska, 4.–6. 3.: sestanek projekta *SMART-MR*.

Primož Pipan

- Raziskovalni pohod / Hodinar po južnem Koroškem, Avstrija, 8.–9. 9.: raziskovalno delo za program *Dediščina na obrobjih*.

Katarina Polajnar Horvat

- La Tour de Valat, Arles, Francija, 29.–30. 1.: sestanek projekta *TUNE UP*.

Daniela Ribeiro

- Università di Trento, Trento, Italija, 5.–7. 2.: usposabljanje *ReNature Training Course: Nature-based Solutions in Urban Planning*.

Aleš Smrekar

- La Tour de Valat, Arles, Francija, 29.–30. 1.: sestanek projekta *TUNE UP*.

Jernej Tiran

- Universität Graz, Umwelt, Regional und Bildungswissenschaftliche Fakultät, Gradec, Avstrija, 16. 6.: odskočni sestanek projekta *YOUIND*.

Maja Topole

- Raziskovalni pohod / Hodinar po južnem Koroškem, Avstrija, 8.–9. 9.: raziskovalno delo za program *Dediščina na obrobjih*.

Matija Zorn

- Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za povijest, Zagreb, Hrvaška, 1. 2.: študijski obisk.

PEDAGOŠKO DELO

Matej Gabrovec

- *Regionalna geografija sveta*. Predavanja na Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje, Ljubljana.

Matjaž Geršič

- *Regionalna geografija Evrope*. Predavanja na Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje, Ljubljana.

Janez Nared

- *Geografski planerski praktikum*. Seminar za 1. in 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Regionalno planiranje*. Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.

Miha Pavšek

- *Uvajalno in temeljno usposabljanje občinskih poveljnikov Civilne zaščite, njihovih namestnikov in članov štabov Civilne zaščite*. Predavanja in terenske vaje v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, lg.

Mateja Šmid Hribar

- *Naravna in kulturna dediščina Slovenije*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Fakulteti za slovenske in mednarodne študije, Nova univerza, Ljubljana.

Matija Zorn

- *Naravne nesreče in trajnostni razvoj*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje na Fakulteti za humanistične študije in Fakulteti za management, Univerza na Primorskem, Koper.

MENTORSTVO

David Bole

- Maruša Goluža (mlada raziskovalka), doktorski študij, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

Mateja Breg Valjavec

- Aleksandra Trenchovska, doktorski študij (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Špela Čonč (mlada raziskovalka), doktorski študij, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Rok Ciglič

- Blaž Barborič, doktorski študij (somentor), Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

Mateja Ferk

- Tadeja Babič, magistrski študij (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Blaž Komac

- Jure Tičar (mladi raziskovalec), doktorski študij, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- Manca Volk Bahun, doktorska disertacija, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 18. 6.).

Janez Nared

- Anja Trobec (mlada raziskovalka), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Nika Razpotnik Visković

- Erik Logar (mladi raziskovalec), doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Matija Zorn

- Blaž Barborič, doktorski študij, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- Jaka Ortar, doktorski študij (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Jure Tičar, doktorski študij (somentor), Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- Manca Volk Bahun, doktorska disertacija (somentor), Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 18. 6.).

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

- **Manca Volk Bahun** je za doktorsko disertacijo *Mehanizmi pojavljanja snežnih plazov v slovenskih Alpah* prejela nagrado Raziskovalne skupine Planinske zveze Slovenije (4. 12.).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://giam.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The Geographical Institute was founded in 1946 by the Slovenian Academy of Sciences and Arts. In 1976 it was named after Slovenia's greatest geographer, academy member Anton Melik (1890–1966), who served as the institute's first director. Since 1981, the institute has been one of the members of the Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. In 2002 the Institute for Geography (established in 1962) and the Geographical Museum of Slovenia (established in 1946) were joined to the institute.

From the very beginning, the institute's main task has been to conduct basic and applied geographical research on Slovenia and its landscapes and to prepare basic geographical texts on Slovenia as a country and as a part of the world. Since Slovenia gained independence, in cooperation with other Slovenian geographers the institute's staff has prepared a large variety of basic geographical works on Slovenia as an independent country. These include national, world, school, and census atlases, a dictionary of geographical terminology, a lexicon of Slovenian place names, and a regional and general monograph. The institute participates in numerous projects in Slovenia and abroad, organizes academic conferences, trains junior researchers, and participates in professional exchanges. In the past ten years, the institute's research team has published several thousands bibliographic units and made several hundreds presentations at conferences in Slovenia and abroad.

The institute has ten organizational units: the Department of Physical Geography, the Department of Human Geography, the Department of Regional Geography, the Department of Natural Disasters, the Department of Environmental Protection, the Department of Geographic Information Systems, the Department of Thematic Cartography, the Physical Geography Laboratory, the Geographical Museum, and the Geographical Library. The institute also houses cartographic and geographical collections, and is the headquarters of the Commission for the Standardization of Geographical Names of the Government of the Republic of Slovenia (Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije).

Most of the Institute research work derives from the Institute's long-term research program *Geografija Slovenije* (Geography of Slovenia) and research program *Dediščina na obrobjih: novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega* (Heritage on the margins: new perspectives on heritage and identity within and beyond national). In 2020, the research work supplemented 7 basic, 2 applied, and 2 target national projects, mainly funded by the Slovenian Research Agency, as well as 1 postdoctoral project, 20 international European projects, 3 bilateral research projects, 4 bilateral cooperation projects and 14 other projects.

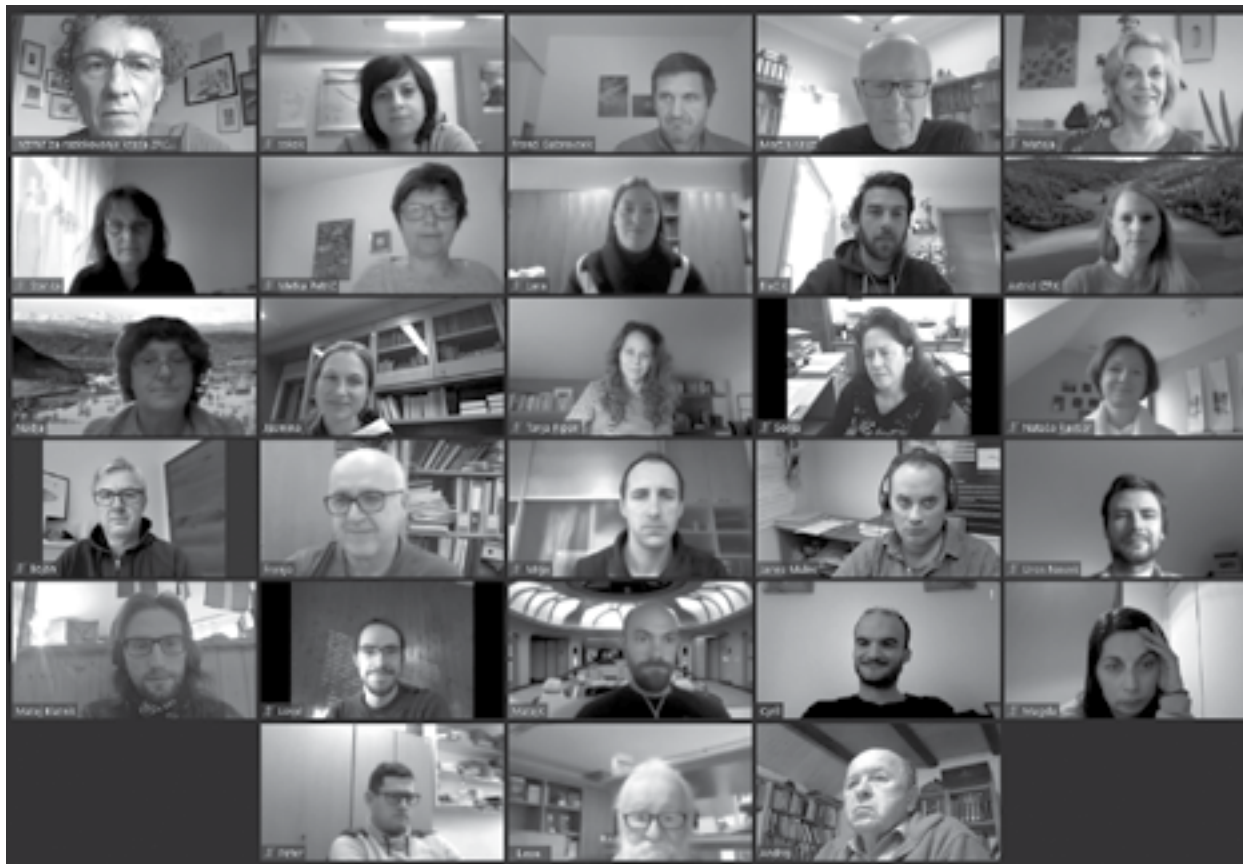
The institute issues seven scholarly publications. *Geografija Slovenije* (Geography of Slovenia) and *Georitem* (Georhythm) are series of volumes in Slovenian that appear several times a year. *Acta geographica Slovenica* is a journal published three times a year in English language. The articles can be downloaded from the institute's homepage (<http://ojs.zrc-sazu.si/ags>). Volumes in the series *GIS v Sloveniji* (GIS in Slovenia) are published in even years, volumes in the series *Regionalni razvoj* (Regional Development) in odd years, volumes in the series *Naravne nesreče* (Natural hazards) every third year, and volumes in the series *CAPACities* occasionally. The monographs are published in Slovenian with English summaries.

Altogether in 2020, 32 institute researchers published 3 monographs, 8 scientific chapters in monographs, and 43 scientific papers, gave 78 lectures and reports, made 15 research trips abroad, and hosted 2 foreign researchers.

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

ZNANSTVENI SVET

Do 25. 11.: **akad. dr. Dragica Turnšek**, **akad. prof. dr. Boris Sket**, **izr. član SAZU pridr. prof. dr. Franci Gabrovšek**, **izr. prof. dr. Andrej Mihevc** (predsednik), **pridr. prof. dr. Metka Petrič**, **prof. dr. Tadej Slabe**, **doc. dr. Nataša Ravbar**, **pridr. prof. dr. Stanka Šebela**.

Od 26. 11.: **akad. prof. dr. Boris Sket**, **izr. član SAZU pridr. prof. dr. Franci Gabrovšek**, **akad. dr. Andrej Kranjc**, **izr. prof. dr. Andrej Mihevc**, **pridr. prof. dr. Metka Petrič**, **prof. dr. Tanja Pipan**, **prof. dr. Tadej Slabe**, **doc. dr. Nataša Ravbar** (predsednica).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: prof. dr. Tadej Slabe.

Znanstveni svetniki: izr. član SAZU pridr. prof. dr. Franci Gabrovšek, izr. prof. dr. Martin Knez, izr. prof. dr. Andrej Mihevc, pridr. prof. dr. Metka Petrič, prof. dr. Tanja Pipan, prof. dr. Tadej Slabe, pridr. prof. dr. Stanka Šebela, izr. prof. dr. Nadja Zupan Hajna.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Janez Mulec, doc. dr. Nataša Ravbar, dr. Bojan Otoničar.

Znanstveni sodelavci: dr. Magdalena Năpăruș-Aljančič, dr. Cyril Claude Alexis Mayaud, dr. Mitja Prelovšek.

Asistenta z doktoratom: dr. Matej Blatnik, dr. Peter Kozel.

Asistenti: Lovel Kukuljan, Uroš Novak, Astrid Švara, Lara Valentič.

Strokovna sodelavca: Jasmina Čeligoj Biščak, Matej Krebelj.

Tehnični sodelavci: Leon Drame, Franjo Drole, Mateja Zadel.

Tajnica: Sonja Stamenković.

Snažilka: Slavuljka Šušak.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Raziskovanje krasa

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, P. Kozel, C. Mayaud, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, S. Stamenković, S. Šebela, N. Župan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Inštitut je eno vodilnih raziskovalnih in študijskih središč mednarodnega krasoslovja, kar je bilo predstavljeno v knjigi z naslovom »Karstology in the Classical Karst«. Sodelavci so proučevali geološko zgradbo površja in mikro-tektonske premike v jamah ter sestavo in starost sedimentov v povezavi z razvojem krasa. Začrtali so razvojni model oblikovanja različnih kamnin površja, ki se razgaljajo izpod prsti in naplavin. Raziskovali so hidravliko kraških kanalov in z njo povezano deformacijo površja. Nadaljevali so z modelskimi raziskavami zgodnjega razvoja kanalov. Dopolnili so računalniški model razvoja jamskih skalnih oblik. Proučevali so vplive sprememb v vegetacijskem pokrovu na napajanje vodonosnikov ter nadaljevali z meritvami recentnih procesov, hidroloških, meteoroloških in geofizikalnih dejavnikov ter oblik v jamah. Raziskovali so jamsko klimo ter biološke in ekološke procese. Proučevali so mikrobne združbe in ocenili vpliv človeka na stanje izbranih jam. Razvili so nov model razvoja jam v hipogenem okolju. Sodelovali so s krasoslovci s celega sveta in so vodili Središče za raziskovanje krasa v Junanu. Razvijali so edinstven doktorski študij *Krasoslovje*, ki je Krasoslovno študijsko središče Unesca, ter sodelovali pri programih slovenskih univerz. Sodelovali so pri razvojnih izzivih na krasu in promociji kraških pokrajin ter njihovih naravnih virov.

Porajajoči mikrobn patogeni človeške ribice (*Proteus anguinus*), endemne troglobionske dvoživke

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: prof. dr. Nina Gunde Cimerman.

Vodja z ZRC SAZU: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 4. 2021.

Človeška ribica je ključni bioindikator stanja podzemeljskega kraškega ekosistema. Po zaključku terenskega dela sodelujoči zaključujejo z analizo pridobljenih podatkov.

Okoljske spremembe in kraški vodni viri: vplivi, ranljivost in prilagoditve rabe prostora

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Urbanistični inštitut Republike Slovenije.

Sodelujoči organizaciji: Fakulteta za Humanistične študije Univerze na Primorskem, Eurofins ERICo.

Vodja: doc. dr. Nataša Ravbar.

Vodja z ZRC SAZU: M. Petrič.

Sodelavci: F. Drole, F. Gabrovšek, C. Mayaud, T. Pipan, M. Zadel; dr. Barbara Goličnik, Andrej Gulič, dr. Boštjan Kerbler, Sergeja Praper Gulič (Urbanistični inštitut Republike Slovenije); prof. dr. Gregor Kovačič, prof. dr. Valentina Brečko Grubar (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem); dr. Zdenka Mazej (Eurofins ERICo).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020.

V zaledjih obravnavanih kraških izvirov Malenščice in Rižane so bili proučeni vplivi podnebnih sprememb in sprememb rabe tal na napajanje kraških vodonosnikov in ocenjena je bila ranljivost vodnih vplivov zaradi teh sprememb. Na podlagi znanstvenih ugotovitev so bila pripravljena strokovna izhodišča in predlogi za načrtovanje upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (PZUV) ter za Dolgoročno podnebno strategijo Slovenije.

Kopenski karbonati: mineralni produkti geobioloških procesov v kritični coni

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča ustanova: Univerza v Novi Gorici.

Vodja: A. Martin Perez (Paleontološki inštitut Ivana Rakovca).

Sodelavci: J. Mulec; V. E. Johnston, A. Košir (Paleontološki inštitut Ivana Rakovca); M. Franko, P. Makorič, I. R. White (Univerza v Novi Gorici)

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Mikroorganizmi igrajo pomembno vlogo pri nastajanju kopenskih karbonatnih sedimentov. Pripravljena so bila dodatna vzorčenja v jamah, laboratorijske analize ter začetek analiz mikrobnih združb na podlagi sekvencirane DNK iz jamskega mleka.

Procesi infiltracije v gozdnatih kraških vodonosnikih ob spremenljivih okoljskih pogojih

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Gozdarski inštitut Slovenije.

Vodja: N. Ravbar.

Sodelavci: M. Năpăruș-Aljančič, F. Drole, F. Gabrovšek, C. Mayaud, J. Mulec, M. Petrič, T. Pipan, S. Šebela, L. Valentić, M. Zadel, N. Zupan Hajna; dr. Mitja Ferlan, dr. Katarina Flajšman, dr. Janez Kermavnar, Erika Kozamernik, doc. dr. Lado Kutnar, dr. Aleksander Marinšek, doc. dr. Primož Simončič, Iztok Sinjur, David Štefanič, dr. Urša Vilhar, Daniel Žlindra (Gozdarski inštitut Slovenije).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Pregledana je bila literatura z obravnavano temo. Nad in v Postojnski in Planinski jami je bila vzpostavljena mreža zveznega spremljanja padavin na prostem, prepuščenih padavin pod krošnjami dreves in drugih sestojev v vrtačah in na uravnanem delu, temperature zraka in prsti, vlage prsti v različnih globinah, pretoka prenikle vode in vode na izvirih, temperature in električne prevodnosti vode.

Koncept soodvisnosti v krasu: povezanost vrtač in jam z vidika antropogenih vplivov

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Breg Valjavec (Geografski inštitut Antona Melika).

Sodelavci: S. Šebela; J. Tičar, M. Zorn, M. Hrvatina, M. Ferk, M. Lipar, A. Smrekar (Geografski inštitut Antona Melika); A. Čarni (Biološki inštitut Jovana Hadžija).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Za izvedbo projekta je bilo izbranih več primernih terenov z vrtačami in plitvimi jamami. Raziskava zajema geomorfološki vidik razvoja plitvih jam in vrtač nad njimi, antropogeni vpliv spreminjanja rabe vrtač in potencialni vpliv tega na plitve jame pod vrtačami.

Razvoj in uporaba metode za količinsko in kakovostno ovrednotenje vodnih virov na krasu

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: HGEM d. o. o. Hidrogeologija, geotehnologija, ekologija in monitoring.

Vodja: F. Gabrovšek.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, M. Knez, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, N. Ravbar, T. Slabe, S. Šebela, M. Zadel, N. Zupan Hajna; S. Kralj Fišer (Biološki inštitut Jovana Hadžija); V. E. Johnston (Paleontološki inštitut Ivana Rakovca); dr. Marija Ulrich-Supovec, univ. dipl. inž. kem. tehn., Martin Tilen Tancar, univ. dipl. inž. geol., doc. dr. Goran Vižintin, univ. dipl. inž. geol. (HGEM d. o. o.).

Obdobje trajanja: 1. 3. 2016–28. 2. 2019, podaljšano do 28. 2. 2020.

V zadnji fazi podaljšanega projekta je bil dokončan znanstveni članek o hidrološkem zaledju Malnov.

Krasoslovne raziskave za trajnostno rabo Škocjanskih jam kot svetovne dediščine

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: MEIS storitve za okolje d. o. o.

Vodja: S. Šebela.

Sodelavci: M. Năpăruș-Aljančič, L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, M. Knez, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, M. Zadel, N. Zupan Hajna; dr. Marija Zlata Božnar, dr. Boštjan Grašič, dr. Primož Mlakar (MEIS storitve za okolje d. o. o.).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 4. 2021.

Podatki meteoroloških postaj v turističnih delih Škocjanskih jam se prenašajo v realnem času in so osnova za spremljanje turistične rabe jame. Poleg tega vzdržujejo tudi meritve v neturističnih delih za primerjavo s turističnimi deli. Vzpostavili so točke za spremljanje spektrofotometričnih lastnosti površin glede na razrast lampenflore in ovrednotili biomaso na pohodnih poteh.

Metodologija za nadzor trajnostne rabe turističnih jam z avtomatskimi meritvami – zgledni primer Postojnska jama

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: MEIS storitve za okolje d. o. o.

Vodja: F. Gabrovšek.

Sodelavci: M. Blatnik, F. Drole, C. Mayaud, J. Mulec, T. Slabe, S. Šebela; dr. Marija Zlata Božnar, dr. Primož Mlakar, dr. Boštjan Grašič (sodelavci iz MEIS storitve za okolje d. o. o.).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Na osnovi zbranih rezultatov so se določili dejavniki, ki vplivajo na dinamiko in sestavo podzemnega zraka v Postojnski jami. Ovrednotili so se različni režimi povezave med zunanjo in jamsko atmosfero. Izvedena je bila podrobna obravnava vpliva vetra na površju na tok zraka v podzemlju. Začelo se je z vrednotenjem sprememb, ki jih je povzročilo dolgotrajno zaprtje jame.

Karakterizacija kraških vodonosnikov v regionalnem in lokalnem merilu: primer zaledja vodnega vira Malni

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sodelujoče organizacije: Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije.

Vodja: F. Gabrovšek.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, L. Kukuljan, C. Mayaud, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, A. Švara, L. Valentič, M. Zadel, N. Zupan Hajna; prof. dr. Gregor Kovačič, prof. dr. Valentina Brečko Grubar (Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V prvem trimesečju projekta so se ponovno ovrednotili že obstoječi podatki širšega območja Javornikov, dopolnili so se konceptualni modeli in pripravilo vse potrebno za širitev opazovalne mreže.

Opredelitev ekohidrološke dinamike Cerknškega jezera z interdisciplinarnim pristopom raziskave

Vrsta projekta: podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: M. Blatnik.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2022.

Začetek zbiranja podatkov, predvsem hidroloških, meteoroloških in bioloških. Predmet analize je bil 70-letni niz podatkov, zlasti glede na spreminjanje količine in razporeditve padavin ter temu primerno spremenjeno dinamiko poplavljanja Cerknškega polja. Med terenskim delom je bilo opravljenih več meritev različnih lastnosti vode, vzorčenje in izmere vodostajev.

KRASn'KRŠ – Ohranjanje in valorizacija dediščine ter razvoj trajnostnega turizma v čezmejni kraški pokrajini

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-A Slovenija-Hrvaška.

Sodelujoče ustanove: Javni zavod Park Škocjanske jame, Slovenija; Komunalno stanovanjsko podjetje Sežana d. d., Slovenija; Muze d. o. o., Hrvaška; Općina Punat, Hrvaška; Prirodoslovni muzej Rijeka, Reka, Hrvaška; Tovarna trajnostnega turizma, Slovenija.

Vodja: M. Breg Valjavec (Geografski inštitut Antona Melika).

Sodelavci z ZRC SAZU: A. Mihevc; R. Ciglič, M. Ferk, M. Hrvatin, K. Polajnar Horvat, A. Smrekar, J. Tičar, M. Zorn (Geografski inštitut Antona Melika); A. Čarni, I. Dakskobler, B. Vreš (Biološki inštitut Jovana Hadžija).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2017–29. 2. 2020.

Namen projekta je bil raziskati naravno in kulturno dediščino na območju Krasa, Gorskega kotarja in Kvarnerja, jo inovativno interpretirati in kot tako ponuditi turistom.

eLTER – Long-Term Ecosystem and socio-ecological Research Infrastructure [Dolgoročna ekosistemska in družbenoekološka raziskovalna infrastruktura]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, INFRAIA.

Vodilna organizacija: Umweltbundesamt GmbH, Avstrija.

Sodelujoče organizacije: Suomen Ympäristökeskus, Finska; Centre National de la Recherche Scientifique, Francija; Forschungszentrum Jülich GmbH, Nemčija; Helmholtz - Zentrum für Umweltforschung GmbH, Nemčija; Technical University of Crete, Grčija; Consiglio Nazionale delle Ricerche, Italija; Międzynarodowy Instytut Polskiej Akademii Nauk - Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii, Poljska; BIOSENSE Institute, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija; Sveriges Lantbruksuniversitet, Švedska; NERC Centre for Ecology & Hydrology, Združeno kraljestvo; Vlaams Gewest Instituut voor Natuur - en Bosonderzoek, Belgija; Institut po Bioraznoolobraziei Ekosistemni Izsledvaniya Balgarska Akademiya na naukite, Bolgarija; GISAT S.R.O., Češka; Helsingin Yliopisto, Finska; MASINOTEK Oy, Finska; Senckenberg Gesellschaft für Naturforschung, Nemčija; GEOHIRES International GmbH, Nemčija; Magyar Tudományos Akademia Okologiai Kutatóközpont, Madžarska; Ben-Gurion University of the Negev, Izrael; Latvijas Universitātes Agentūra Latvijas Universitātes Bioloģijas Institūts, Latvija; Rijksuniversiteit Groningen, Nizozemska; Fundação da Faculdade de Ciências da Universidade de Lisboa, Portugalska; Universitatea Din Bucuresti, Romunija; Ústav krajinnje ekológie SAV, Slovaška; Universidad de Granada, Španija; Agencia Estatal Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Španija.

Vodja z ZRC SAZU: T. Pipan.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Năpăruș-Aljančič, J. Čeligoj Biščak, M. Krebelj, T. Slabe, S. Šebela.

Obdobje trajanja: 1. 6. 2015–31. 5. 2019, podaljšano do 31. 12. 2020.

Organizirana so bila delovna srečanja projektnih partnerjev in izobraževalne delavnice. V okviru infrastrukture sta bila prijavljena in odobrena dva EU projekta: *eLTER PPP* in *eLTER PLUS*.

ENVRI-FAIR: ENVIRONMENTAL RESEARCH INFRASTRUCTURES BUILDING FAIR SERVICES ACCESSIBLE FOR SOCIETY, INNOVATION AND RESEARCH [Okoljske raziskovalne infrastrukture s FAIR načeli upravljanja z raziskovalnimi podatki]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, INFRAEOSC.

Vodilna organizacija: Forschungszentrum Jülich GmbH, Nemčija.

Sodelujoče organizacije: Centre National de la Recherche Scientifique CNRS, Francija; Integrated Carbon Observation System - European Research Infrastructure Consortium, Finska; Lunds Universitet, Švedska; Université de Versailles Saint-Quentin-En-Yvelines, Francija; Fondazione Centro Euro-Mediterraneo sui Cambiamenti Climatici, Italija; Universitetet i Bergen, Norveška; Euro-Argo ERIC, Francija; Institut Français de recherche pour l'exploitation de la mer, Francija; European multidisciplinary seafloor and water column observatory - European research infrastructure consortium (EMSO ERIC), Italija; E-Science European Infrastructure for Biodiversity and Ecosystem Research (LifeWatch ERIC), Španija; Norsk institutt for luftforskning stiftelse, Norveška; Consiglio nazionale delle ricerche, Italija; Ilmatieteen laitos, Finska; Helsingin Yliopisto, Finska; Istituto nazionale di geofisica e vulcanologia, Italija; Natural environment research council, Združeno kraljestvo; Bureau de recherches géologiques et minières, Francija; Koninklijk Nederlands meteorologisch instituut - KNMI, Nizozemska; EISCAT Scientific Association, Švedska; Institutul national de cercetare-dezvoltare pentru geologie si geocologie marina-geocomar, Romunija; Institutul National de Cercetare Dezvoltare pentru Stiinte Biologice, Romunija; The University of Stirling, Združeno kraljestvo; Consiglio per la ricerca in agricoltura e l'analisi dell'economia agraria, Italija; Institut national de la recherche agronomique, Francija; SIOS Svalbard AS, Norveška; Universiteit van Amsterdam, Nizozemska; Technische Informationsbibliothek (TIB), Nemčija; Mariene Informatie Service MARIS B.V., Nizozemska; Institut royal des sciences naturelles de Belgique, Belgija; Istituto nazionale di oceanografia e di geofisica sperimentale, Italija; Agencia estatal consejo superior de investigaciones científicas, Španija; Umweltbundesamt Gesellschaft mit Beschränkter Haftung (UBH GmbH), Avstrija; BioSense institute - Research and development institute for information technologies in biosystems, Srbija; Consortium of European taxonomic facilities, Belgija; Stichting naturalis biodiversity center, Nizozemska; SURFSara BV, Nizozemska.

Vodja z ZRC SAZU: T. Pipan.

Sodelavca z ZRC SAZU: M. Năpăruș-Aljančič, M. Krebelj.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2022.

Projekt je razdeljen na 11 delovnih sklopov, od tega naši sodelavci sodelujejo kot infrastrukturni partnerji pri treh sklopih, namenjenih usposabljanju in krepitvi zmogljivosti, ter pri implementaciji biodiverzitet in ekosistemov.

EPOS SP – European Plate Observing System Sustainability Phase

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020.

Vodilna organizacija: EPOS ERIC, Italija

Sodelujoče organizacije: United Kingdom Research and Innovation, Združeno kraljestvo; Bureau de Recherches Geologiques et Minieres, Francija; Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk, Poljska; Eidgenössische Technische Hochschule Zuerich (ETH), Švica; Univerzitetet i Bergen, Norveška; Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS), Francija; Universidade da Beira Interior, Portugalska; Koninklijke Sterrenwacht Van België, Belgija; Consiglio Nazionale delle Ricerche, Italija; Lulea Tekniska Universitet, Švedska; Stichting ORFEUS, Nizozemska; Geological Survey of Denmark and Greenland, Danska; Helmholtz Zentrum Potsdam Deutschesgeoforschungszentrum (GFZ), Nemčija; Agencia Estatal Consejo Superior Deinvestigaciones Cientificas, Španija; Vedurstofa Islands, Islandija; Ethniko Asteroskopeio Athinon, Grčija; Universiteit Utrecht, Nizozemska; Institutul National de Cercetare-Dezvoltare Pentru Fizica Pamantului, Romunija; Associacao do Instituto Superior Tecnico Para a Investigacao e Desenvolvimento, Portugalska; Drobot Poplawski Przybylowicz Radcowie Prawni Spolka Partnerska, Poljska; Akademia Gorniczo-Hutnicza Im. Stanislaw Staszica W Krakowie, Poljska; Istituto Nazionale di Oceanografia e di Geofisica Sperimentale (OGS), Italija.

Vodja z ZRC SAZU: S. Šebela.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Năpăruș-Aljančič, M. Knez, N. Ravbar, T. Pipan.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2020–31. 1. 2023.

ZRC SAZU je vključen v WP2 Vodenje in finančni okvir (naloga 2.1: Vključevanje nacionalnih organizacij v EPOS in širjenje članstva v EPOS ERIC) in v WP7 Dosežki in izobraževanje (naloga 7.2: Dosežki pri delovanju EPOS servisov). Predstavniki ZRC SAZU so se udeležili uvodnega sestanka v Bruslju ter sodelovali na telekonferenci EGU in na telekonferenci ORFEUS + EPOS SP + AdriaArray Virtual Workshop.

eLTER PPP – eLTER Preparatory Phase Project

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020.

Vodilna organizacija: University of Helsinki, Finska.

Sodelujoče organizacije: Helmholtz-zentrum für Umweltforschung GmbH – UFZ, Nemčija; Umweltbundesamt GmbH (EAA), Avstrija; Pensoft Publishers (PENSOFT), Bolgarija; Helsingin Yliopisto (UH), Finska; Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS), Francija; United Kingdom Research And Innovation (UKRI), Združeno kraljestvo; Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), Belgija; Institut po Bioraznoobrazje i Ekosistemni Izsledvaniya Balgarska Akademiya na Naukite (IBERBAS), Bolgarija; Ustav Vyzkumu Globalni Zmeny AV CR VVI (UVGZ), Češka; Kobenhavns Universitet (UCPH), Danska; Senckenberg Gesellschaft für Naturforschung (SGN), Nemčija; Polytechnic Institute of Technology (TUC), Grčija; Magyar Tudományos Akademia Okologiai Kutatóközpont (MTA), Madžarska (MTAOK), Madžarska; Ben-Gurion University of the Negev (BGU), Izrael; Technion – Israel Institute of Technology (IIT), Izrael; Consiglio Nazionale delle Ricerche (CNR), Italija; Latvijas Universitate Agentura Latvijas Universitates Bioloģijas Instituts (LUBI-IBUL), Latvija; Stiftelsen Norsk Institutt For Naturforskning (NINA), Norveška; Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii Polskiej Akademii Nauk (ERCE PAN), Poljska; Faculdade De Ciencias Da Universidade De Lisboa (FCUL), Portugalska; Universitatea Din Bucuresti (UNI-BUC), Romunija; Biosense Institute - Research And Development Institute For Information Technologies In Biosystems (BSI), Srbija; Institute Of Landscape Ecology Of The Slovak Academy Of Sciences (ILE SAS), Slovaška; Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU), Slovenija; Agencia estatal Consejo Superior de Investigaciones Cientificas M.P. (CSIC), Španija; Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), Švedska; Eidgenössische Forschungsanstalt WSL (WSL), Švica.

Vodja z ZRC SAZU: T. Pipan.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Năpăruș-Aljančič, S. Šebela.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2020–31. 1. 2025.

Projekt pripravljalne faze za raziskovalno infrastrukturo eLTER je usklajevalni in podporni ukrep za podrobne specifikacije in sprejemanje odločitev na visoki ravni glede na pravne, finančne in tehnične vidike zrelosti, potrebne za izvajanje eLTER RI. Sodelavci sodelujejo v petih delovnih sklopih in pri večjem številu projektnih nalog.

eLTER PLUS – European long-term ecosystem, critical zone and socio-ecological systems PLUS research infrastructure

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020.

Vodilna organizacija: University of Helsinki, Finska.

Sodelujoče organizacije: Helmholtz-zentrum für Umweltforschung GmbH – UFZ, Nemčija; Umweltbundesamt GmbH (EAA), Avstrija; Pensoft Publishers (PENSOFT), Bolgarija; Suomen Ympäristökeskus (SYKE), Finska; Forschungszentrum Jülich GmbH (FZJ), Nemčija; Senckenberg Gesellschaft für Naturforschung (SGN), Nemčija; Ben-Gurion University of the Negev (BGU), Izrael; Technion – Israel Institute of Technology (IIT), Izrael; Consiglio Nazionale delle Ricerche (CNR), Italija; Agencia estatal Consejo Superior de Investigaciones Científicas M.P. (CSIC), Španija; UK Centre for Ecology & Hydrology (UKCEH), Združeno kraljestvo; Universität für Bodenkultur Wien (BOKU), Avstrija; Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), Belgija; Institut po Bioraznoobrazie i Ekosistemni Izsledvaniya Balgarska Akademiya na Naukite (IBER), Bolgarija; Ustav Vyzkumu Globalni Zmeny AV CR VVI (UVGZ), Češka; Kobenhavns Universitet (UPCH), Danska; CSC – Tieteen Tietotekniikan Keskus OY (CSC), Finska; Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS), Francija; Polytechnio Kritiscrete (TUC), Grčija; Ökologiai Kutatokozpont (ÖK), Madžarska, Università degli Studi di Milano (UMIL), Italija; Latvijas Universitate (LUBI-IBUL), Latvija; Europejskie regionalne centrum ekohidrologii Polskiej akademii nauk (ERCE PAN), Poljska; ICETA Instituto de Ciencias, Tecnologias e Agroambiente da Universidade do Porto (ICETA), Portugalska; FCIÊNCIAS.ID – Associação Para A Investigação E Desenvolvimento De Ciências (FC.ID), Portugalska; Universitatea Din Bucuresti (UNIBUC), Romunija; Biosense Institute - Research And Development Institute For Information Technologies In Biosystems (BSI), Srbija; Institute Of Landscape Ecology Of The Slovak Academy Of Sciences (ILE SAS), Slovaška; Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU), Slovenija; Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), Švedska; Eidgenössische Forschungsanstalt WSL (WSL), Švica; Institut De Physique Du Globe De Paris (IPGP), Francija.

Vodja z ZRC SAZU: T. Pipan.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Năpăruș-Aljančič, M. Blatnik, N. Ravbar.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2020–31. 1. 2025.

Projekt je zasnovan na treh glavnih stebrih – mreženje (1 – networking), skupne raziskovalne dejavnosti (2 – joint research activities) ter čezmejni, oddaljeni in virtualni dostop (3 – transnational, remote and virtual access). Sodelavci sodelujejo v petih delovnih sklopih in pri večjem številu projektnih nalog.

Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost slovenskega RRI prostora – RI-SI-EPOS

Vrsta projekta: projekt evropskih strukturnih in investicijskih skladov, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Sodelujoče organizacije: Geološki zavod Republike Slovenije, Institut Jožef Stefan, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

Vodja z ZRC SAZU: S. Šebela.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Năpăruș-Aljančič, L. Drame, F. Drole, J. Čeligoj Biščak, M. Krebelj, J. Mulec, M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 22. 7. 2019–31. 8. 2021.

Pridobila se je najnovejša raziskovalna oprema za pridobivanje podatkov na področju geologije, seizmologije, geodezije. ZRC SAZU je skupaj z ARSO vzpostavil delovanje več prenosnih seizmoloških postaj južno od Postojne in širokopasovno potresno opazovalnico, ki je del državne mreže potresnih opazovalnic.

Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost slovenskega RRI prostora – RI-SI-LIFEWATCH

Vrsta projekta: projekt evropskih strukturnih in investicijskih skladov, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodja: T. Pipan.

Sodelavci: M. Năpăruș-Aljančič, F. Drole, J. Čeligoj Biščak, F. Gabrovšek, M. Krebelj, J. Mulec, B. Otoničar, M. Zadel.

Obdobje trajanja: 23. 12. 2019–31. 8. 2021.

V projektu sodeluje šest organizacij. Nabavlja se raziskovalna oprema za proučevanje in pridobivanje podatkov na področju biodiverzitete in z njo povezanih okoljskih spremenljivk.

Trajnostno zagotavljanje endogenih vodnih virov – Žegnan studenec

Vrsta projekta: projekt evropskih kmetijskih skladov za razvoj podeželja, Program razvoja podeželja LAS, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodilna organizacija: Občina Rečica ob Savinji.

Sodelujoče organizacije: Visoka šola za varstvo okolja Velenje, Plastika Skaza, proizvodnja, trgovina, storitve d. o. o., Društvo prijateljev mladine Rečica ob Savinji.

Vodja z ZRC SAZU: N. Ravbar.

Sodelavca z ZRC SAZU: F. Drole, M. Petrič.

Obdobje trajanja: 11. 12. 2018–15. 6. 2020.

Izveden je bil dodatni sledilni poskus z injicirno točko v razpoko. Pridobljeni podatki so se sintetizirali, ugotovitve so bile strnjene v določitev velikosti in razprostranjenosti zaledja izvira Žegnan studenec in njegovih hidrogeoloških značilnosti v zaledju izvirov. Določene so bile tudi hidrološke značilnosti izvira ter smeri, hitrosti in načina pretakanja podzemnih voda v njegovem zaledju.

IGGP 661, Critical Zone in Karst Systems [IGGP 661, Kritična cona v kraških sistemih]

Vrsta projekta: projektno financiranje javnih ustanov – Urad Slovenske nacionalne komisije za UNESCO.

Vodilna organizacija: Karst Institute of Geology, Chinese Academy of Geological Sciences - International Research Center on Karst Under the Auspices of UNESCO, Guilin, Kitajska.

Vodja z ZRC SAZU: M. Knez.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2021.

Delo na projektu se je v preteklem letu nadaljevalo skladno z možnostmi. Sodelavci so pripravljali znanstvene zapise o raziskavah preteklih let, eden zaključenih je o zakrsevanju marmorjev v Altajski republiki. V pripravi je znanstveno poročilo Newsletter za leto 2020. Poteka dogovarjanje o zasnovi novega globalnega IGCP projekta.

MEDSALT – Uncovering the Mediterranean salt giant [MEDSALT – Razkrivanje sredozemskega solnega velikana]

Vrsta projekta: akcija COST.

Vodilna organizacija: OGS Istituto Nazionale di Oceanografia e di Geofisica Sperimentale, Italija.

Vodja z ZRC SAZU: A. Mihevc.

Obdobje trajanja: 22. 3. 2016–21. 3. 2020.

Odzivali so se na dopisovanje znotraj projektne skupine in spremljali posamezne mednarodne akcije.

Jamska meteorologija kot pomembno orodje razumevanja naravnih in antropogenih vplivov na jame

Vrsta projekta: bilateralni projekt med Republiko Slovenijo in ZDA (BI-US/18-20-049).

Sodelujoča organizacija: University of Las Vegas Nevada (UNLV), ZDA.

Vodja z ZRC SAZU: S. Šebela.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2018–30. 9. 2020, podaljšano do 30. 9. 2021.

Na primeru večletnih mikroklimatskih podatkov iz slovenskih kraških jam so se analizirale spremembe temperature zraka in ovrednotil vpliv naravnih in antropogenih faktorjev na jamsko temperaturo. Proučili so se tudi podobni primeri iz nekaterih turističnih jam v ZDA.

Vrednotenje ocen ranljivosti kraških vodnih virov s pomočjo numeričnega modeliranja

Vrsta projekta: bilateralni projekt med Republiko Slovenijo in Nemčijo (BI-DE/19-20-011).

Sodelujoča organizacija: Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, Nemčija.

Vodja z ZRC SAZU: N. Ravbar.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2018–30. 9. 2020, podaljšano do 31. 12. 2021.

Zbrane meteorološke, hidrološke in hidrogeološke podatke so na primeru zaledja Unice povezali v model napajanja. Na podlagi GIS podatkov so z metodo APLIS pridobili prostorsko razporejene informacije o povprečnih letnih vrednostih napajanja. Rezultati bodo skupaj s podatki o pretokih in fizikalno-kemijskih parametrih izvira uporabljeni pri kalibraciji modela VarKarst. Model bo omogočal oceno prostorske in časovne razporeditve napajanja, ki bo osnova za količinsko ovrednotenje izvira.

Jamski sedimenti: multiproksi vir za interpretacijo kraških procesov

Vrsta projekta: CAS–SAZU MOBILITY projekt (SAZU-19-01).

Sodelujoča organizacija: Inštitut za geologijo CAS (Praga), Češka.

Vodja: A. Mihevc.

Sodelavki z ZRC SAZU: A. Švara, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2021.

Nadaljevala sta se priprava publikacij iz že realiziranih analitičnih rezultatov ter terensko delo v Račiški pečini. V tej jami se je s sejanjem sedimentov iz referenčnega profila pridobil nov paleontološki material, rezultati so bili pripravljene za objavo. V breznu pri Lokvah se je vzorčilo 2 m sedimentov za paleomagnetne raziskave.

Zbiranje, obdelava in preverjanje podatkov o jamah ter njihovo sporočanje

Vrsta projekta: javno pooblastilo, Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje.

Vodja: A. Mihevc.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 1. 1.–30. 6. 2020.

V okviru rednega letnega dela za Kataster jam je bilo pridobljenih in v kataster dodanih 757 novih jam ter številne dopolnitve za že znane jame. V Katastru jam je tako registriranih 13.907 kraških jam. Vnosi novih jam v kataster so bili opravljeni na osnovi dokumentov, osnovnih in drugih zapisnikov, ki so bili na Inštitutu za raziskovanje krasa vloženi v Kataster jam do konca leta.

Priprava strokovnih geoloških podlag in analiz kot dela monitoringa geoloških pojavov in monitoringa stanja podzemnih voda

Vrsta projekta: javno pooblastilo, Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje.

Vodja: M. Petrič.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Prelovšek, N. Ravbar, M. Zadel.

Obdobje trajanja: 29. 3. 2017–31. 12. 2023.

V okviru pridobljenega javnega pooblastila sta bila izvedena dva projekta: *Hidrološke analize na krasu v letu 2020 za podporo ukrepom NUV2: OS3.2b2, OS6a, OPZ2b; Hidrogeološke analize za potrebe razvoja konceptualnega modela na območju meddržavnega podzemnega toka vode na Krasu – aktivnosti v letu 2020.*

Strokovni nadzor in svetovanje pri upravljanju z jamskimi sistemi

Vrsta projekta: tržni projekt, Postojnska jama d. d.

Vodja: S. Šebela.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, A. Mihevc, J. Mulec, M. Petrič, T. Pipan, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 14. 5. 2008–1. 9. 2020.

Raba Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema za turizem se je strokovno nadzorovala z rednimi obiski na terenu, meritvami v jamah in zapisniki. Rezultati meritev mikroklima v obdobju, ko je bila Postojnska jama več mesecev zaprta za obiskovalce, kažejo vpliv obiskovalcev na nekatere izmerjene parametre, npr. na temperaturo zraka. Spremljala se je tudi razrast lampenflore in ovrednotila biomasa na pohodnih poteh.

Klimatski in biološki monitoring jamskih sistemov

Vrsta projekta: tržni projekt, Postojnska jama d. d.

Vodja: S. Šebela.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, A. Mihevc, J. Mulec, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–1. 9. 2020.

Redne meritve klimatskega in biološkega monitoringa v Postojnskem in Predjamskem jamskem sistemu se opravljajo že od 2009. Za razumevanje vpliva turistične rabe na obe jami je bilo pomembno večmesečno obdobje v letu 2020, ko v jamah ni bilo obiskovalcev. Tako so bile pridobljene meritve, ki se najbolj približujejo naravnim pogojem. Najpomembnejše ugotovitve so bile predstavljene v poročilu s predlaganimi omiljenimi ukrepi.

Krasoslovni nadzor pri gradnji drugega tira železniške proge Divača–Koper

Vrsta projekta: tržni projekt, 2TDK.

Vodja: M. Knez.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Šebela, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 4. 10. 2018–3. 10. 2025.

Na deloviščih dostopnih cest za izvedbo drugega tira železniške proge Divača–Koper se je izvajal tedenski krasoslovni nadzor gradnje.

Strokovne podlage za izdelavo načrta conacije Škocjanskih jam

Vrsta projekta: tržni projekt, JZ Park Škocjanske jame.

Vodja: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2019–15. 2. 2020.

Ugotavljali so se vplivi turistične rabe na jamski ekosistem Škocjanskih jam, kar je zajemalo spremljanje svetlobnih parametrov, vnosa jami tujerodnih snovi z obiskovalci in živalmi ter kakovosti jamskega zraka. Raziskava je vključevala tudi oceno mikrobne aktivnosti v jamskih sedimentih.

Uvedenje sistema monitoringa za potrebe definiranja pračenja nosivosti speleoloških objekata i njihovog turističnog korištenja – „Cerovačke špilje“ [Vzpostavitev sistema monitoringa, potrebnega za opredelitev nosilne kapacitete in turistične rabe – »Cerovačke špilje« (Cerovške jame)]

Vrsta projekta: tržni projekt, Zagrebška speleološka zveza, Hrvaška.

Vodja: M. Prelovšek.

Sodelavca: F. Gabrovšek, J. Mulec.

Obdobje trajanja: 30. 6. 2019–31. 7. 2021.

Februarja se je izvajal zimski monitoring klime in živalstva v jami, vzorčila se je prenikla voda za potrebe kemijskih in mikrobioloških analiz. Z avtomatskih registratorjev so se redno pobirali meteorološki podatki. Ob koncu leta 2020 se je zaradi gradbenih del v jami končal monitoring v jamah, iz njih je bila iznešena vsa merilna oprema. Začelo se je pisanje poročil.

Izdelava okoljske, investicijske in ostale dokumentacije v postopku državnega prostorskega načrtovanja za dvotirnost nove železniške proge Divača–Koper

Vrsta projekta: tržni projekt, 2TDK.

Vodja: M. Knez.

Sodelavci: F. Drole, F. Gabrovšek, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 29. 10. 2020–26. 2. 2021.

Konec leta se je začelo intenzivno delo za dve temeljni poglavji: *Vrednotenje leve cevi nove dvotirne proge Divača–Črni Kal* in *Študija obstoječe proge Divača–Hrastovlje–Koper*. Za ponazoritev geoloških in speleoloških razmer ter prevotljenosti vzdolž obstoječe proge je bilo opravljeno obsežno terensko delo ter del kabinetnih študij.

Določevanje območij razlivanja na kraških poljih in presihajočih jezerih za potrebe identifikacije vodnih zemljišč

Vrsta projekta: tržni projekt, Geodetski inštitut.

Vodja: N. Ravbar.

Sodelavka: M. Petrič.

Obdobje trajanja: 30. 10. 2020–29. 10. 2021.

V sklopu Metodologije za zajem podatkov hidrografije in vodnih zemljišč, ki ga po naročilu Direkcije Republike Slovenije za vode pripravlja Geodetski inštitut Slovenije, se je pokazala potreba po opredelitvi območij razlivanja na kraških poljih in presihajočih jezerih po razviti metodologiji na 33 dodatnih območjih Dinarskega krasa. Sodelavci inštituta v tem delu nudijo strokovno pomoč.

Hidrogeološki del monitoringa podzemnih vod za odlagališče nenevarnih odpadkov Stara vas – Postojna

Vrsta projekta: tržni projekt, Eurofins ERICo Slovenija d. o. o.

Vodja: M. Petrič.

Sodelavec: B. Kogovšek.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–8. 2. 2020.

Na osnovi samodejno merjenih nivojev in pretočne krivulje so se določili pretoki izvira Fužina pri Stari vasi. Pripravljen je bil hidrogeološki del poročila o monitoringu podzemnih vod v vplivnem območju odlagališča odpadkov.

Izmera zasedimentiranosti s premogovim prahom Željnskih jam pri navezavi na Jamo pri koritu

Vrsta projekta: tržni projekt, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave.

Vodja: M. Prelovšek.

Sodelavec: F. Drole.

Obdobje trajanja: 5. 6.–17. 9. 2020.

Izmeril se je obseg zasedimentiranosti s premogovim prahom nekaj prehodne povezave Željnskih jam z Jamo pri koritu. Teodolitski poligon med obema jamama je bil narejen na novo, nanj se je pripel 3D model Željnskih jam. Na vhodu v Jamo pri koritu se je z vrtnjem do naravne podlage ugotovila debelina vodnega nanosa premogovega prahu in ocenila se je izvedljivost ponovne vzpostavitve prehoda med jamama.

Preveritev lokacije dveh jam na območju gradu Prestranek

Vrsta projekta: tržni projekt, Ipsum d. o. o.

Vodja: T. Slabe.

Sodelavec: F. Drole.

Obdobje trajanja: 10.–24. 9. 2020.

Ogled obeh lokacij v bližini gradu Prestranek je pokazal, da naravni vrednoti Spodmol 1 pod Babo (NV 40838) in Spodmol 2 pod Babo (NV 40839) ne obstajata na mestu, kot sta prikazani v Registru naravnih vrednot. Po pregledu obstoječe dokumentacije v Katastru jam je bilo ugotovljeno, da sta bili legi teh dveh naravnih vrednot – jam popravljene že pred 24 leti. Pravilna lega obeh jam je 2 km južno od prvotno označenih. Zakaj koordinate jam niso bile popravljene tudi v Registru naravnih vrednot, mora odgovoriti skrbnik tega registra – Agencija RS za okolje.

Priprava Strokovnega krasoslovnega mnenja za potrebe priprave OPPN za južno obvoznico mesta Sežana

Vrsta projekta: tržni projekt, Občina Sežana.

Vodja: M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 10. 9. 2019–20. 11. 2020.

Na osnovi na novo izmerjenih jam so se pripravili digitalni georeferencirani načrti jam, ki so se ob upoštevanju prostorskega plana uporabili pri vrednotenju vplivov na znane jame. Zaradi bistvenega vpliva plana na jamski sistem Jama v Bjekovniku Brgevčeva jama se je v nadaljevanju preverjala tudi optimizirana izvedba plana z dvignjenim cestiščem.

Izdelava študije jam na območju kamnoloma Črni Kal – Črnotiče

Vrsta projekta: tržni projekt, Salonit Anhovo d. d.

Vodja: M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 12.–27. 11. 2020.

Na terenu so se preverile lokacije vhodov in trenutno stanje štirih некоč registriranih jam. Za eno najdeno sta se napravila natančna izmera in popis stanja. Ugotovitve so bile strnjene v poročilo, v katerem so bili podani tudi predlogi za jamam neškodljivo nadaljnje upravljanje kamnoloma.

Spremljanje stanja jamskega okolja in lampenflore v Škocjanskih jamah v letu 2020

Vrsta projekta: tržni projekt, JZ Park Škocjanske jame.

Vodja: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 21. 10.–23. 12. 2020.

Spremljale so se temperatura na izbranih točkah vzdolž turistične poti, hitrost gibanja zraka, količina sedimentiranih aerosolov iz jamskega zraka, amikrobne mase na točkah monitoringa lampenflore ter fizikalno-kemijsko in mikrobiološko stanje reke Reke v jami.

Izdelava speleološke študije o Pečini pri Smodnišnici z oceno okoliške zakrasedlosti

Vrsta projekta: tržni projekt, Občina Sežana.

Vodja: M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 19. 11.–24. 12. 2020.

Z geodetskimi metodami sta se izmerila lokacija vhoda in obseg jamskih rogov. Na osnovi predlaganih gradbenih posegov se je ovrednotil vpliv posegov na jamo in se predlagali ukrepi, ki bi vpliv zmanjšali ali v celoti odpravili.

DOKTORSKI ŠTUDIJ KRASOSLOVJA

Krasoslovno študijsko središče Unesca – UNESCO Chair on Karst Education

V sodelovanju z Univerzo v Novi Gorici se na Fakulteti za podiplomski študij izvaja doktorski študij *Krasoslovje*, ki je edini tovrstni v svetu. Od leta 2012 se imenuje *Krasoslovno študijsko središče Unesca – UNESCO Chair on Karst Education*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Năpăruș-Aljančič** je pomočnica uredništva revije *Acta carsologica*, članica Društva za jamsko biologijo (Jamski laboratorij Tular) in Jamarškega društva Carnium Kranj. Z Gregorjem Aljančičem sta ustanovitelja in organizatorja mednarodne bienalne konference *SOS Proteus*.
- **M. Blatnik** je član Mednarodnega združenja hidrogeologov IAH in Slovenskega komiteja IAH, član Društva za raziskovanje jam Ljubljana in Društva za raziskovanje jam Luka Čeč Postojna ter pomočnik uredništva revije *Acta carsologica*.
- **F. Gabrovšek** je glavni urednik revije *Acta carsologica*, član uredništva revije *International Journal of Speleology*, predsednik strokovnega sveta Parka Škocjanske jame in član nacionalne komisije za UNESCO. Je izredni član SAZU, kjer je tudi član Sveta za okolje.
- **M. Knez** je direktor doktorskega študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, predstojnik Krasoslovnega študijskega središča Unesca (UNESCO Chair on Karst Education), član Slovenskega nacionalnega odbora Mednarodnega programa za vede o Zemlji *UNESCO IGCP* ter izvršnega odbora in znanstvenosvetovalnega odbora Mednarodnega središča za raziskovanje krasa na Junanskem inštitutu za geografijo Junanske univerze (Kunming, Kitajska). Je član Komisije za kras Mednarodne geografske zveze, Komisije za kras, hidrogeologijo in speleogenezo Mednarodne speleološke zveze ter član uredniškega odbora revij *Karst development* in *Geologia Croatica*. Sodeluje pri pripravi in izvedbi mednarodnega krasoslovnega izobraževanja *Znotraj in zunaj gora: Geologija, kras in paleontologija* (Sicilija, Italija).
- **P. Kozel** je pomočnik uredništva revije *Acta carsologica*, član mednarodnega združenja za biologijo podzemlja (Société Internationale de Biospéologie – SIBIOS) in član Društva za raziskovanje jam Ljubljana.
- **L. Kukuljan** je predsednik jamarskega društva Estavela (Hrvaška) in član izvršnega odbora Hrvaške jamarske zveze (HSS).
- **C. Mayaud** je član Društva za raziskovanje jam Ljubljana.
- **A. Mihevc** je član Komisije Vlade Republike Slovenije za reševanje vprašanj prikritih grobišč, odbora za spremljanje koncesije za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem (Ministrstvo za okolje in prostor RS, Direktorat za okolje, Sektor za ohranjanje narave) in delovne skupine pri Nacionalni komisiji za UNESCO v zvezi s pripravo skupne kandidature za nominacijo klasičnega krasa Slovenije.
- **M. Petrič** je članica Komisije za hidrogeologijo krasa pri Mednarodnem združenju hidrogeologov IAH, nadzornega odbora Slovenskega komiteja IAH, Nacionalnega odbora mednarodnega hidrološkega programa IHP in strokovne skupine Geoparka Idrija ter področna urednica za kraško hidrologijo pri reviji *Acta carsologica*.
- **T. Pipan** je področna urednica znanstvene revije *International Journal of Speleology* in gostujoča vabljena urednica posebne izdaje revije *Diversity*. Je članica mednarodnega združenja za biologijo podzemlja (Société Internationale de Biospéologie – SIBIOS). Je predsednica komisije za priznanja in nagrade ZRC SAZU, imenovana slovenska predstavnica v Evropski strateški forum za raziskovalne infrastrukture (ESFRI) in v strateško delovno skupino za področje okolja (ENV SWG). Na Fakulteti za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici je predsednica komisije za zagovor magistrskih nalog in predsednica komisije za študijske zadeve ter članica senata. Je pomočnica direktorja doktorskega študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici in nacionalna koordinatorka dveh raziskovalnih infrastruktur: *LifeWatch* in *eLTER*.
- **M. Prelovšek** je član Znanstvenega sveta ARRS za humanistiko, predsednik Geomorfološkega društva Slovenije in član Odbora za spremljanje koncesije za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem (Ministrstvo za okolje in prostor RS, Direktorat za okolje, Sektor za ohranjanje narave).
- **N. Ravbar** je sourednica revije *Acta carsologica* in članica uredniškega odbora mednarodnih revij *Acta carsologica*, *Acta Geobalcanica*, *International Journal of Speleology*, *Research in Tourism and Karst Areas in Urbani izziv*. Je tudi članica Komisije za hidrogeologijo krasa

pri Mednarodnem združenju hidrogeologov IAH. Sodelovala je v komisiji za izdelavo svetovne baze kraških izvirov *WOKAS* in pri vsakoletni organizaciji sekcij na kongresih EGU.

- **T. Slabe** je član uredniškega odbora znanstvenih revij *Acta carsologica*, *Karst development* in *Pesquisas em Turismo e Paisagens Cársticas*. Je v vodstvu Mednarodnega središča za raziskovanje krasa v Kunmingu in član Znanstvenega sveta Mednarodnega raziskovalnega centra za kras pod pokroviteljstvom Unesca v Guilinu. Je član organizacijskega odbora *Mednarodne krasoslovne šole*. Je član Komisije za kras pri Mednarodni geografski zvezi ter Komisije za kras, hidrogeologijo in speleogenezo pri Mednarodni speleološki zvezi. Sodeluje pri pripravi in izvedbi mednarodnega krasoslovnega izobraževanja *Znotraj in zunaj gora: Geologija, kras in paleontologija* (Sicilija, Italija).
- **S. Šebela** je članica PC (Project Council) projekta *EPOS SP*, nacionalna predstavnica projekta *EPOS*, članica nadzornega odbora pri Slovenskem združenju za geodezijo in geofiziko ter področna urednica pri reviji *Acta carsologica*.
- **A. Švara** je članica Jamarskega društva Danilo Remškar Ajdovščina, Geomorfološkega društva Slovenije, Slovenskega geološkega društva in Mednarodnega združenja sedimentologov. Je članica organizacijskega odbora *SINQUA – 6th regional scientific meeting on Quaternary geology (v 2021)*.
- **N. Zupan Hajna** je področna urednica pri reviji *Acta carsologica*; bila je gostujoča urednica pri *Quaternary International*, Volume 546 (2020). Je članica predsedstva Mednarodne speleološke zveze (UIS) kot blagajničarka in zakonita zastopnica zveze v Sloveniji ter predstavnica UIS v International Science Council (ISC). Sodeluje v organizacijskem odboru UIS za pripravo *Mednarodnega leta jam in krasa 2021*. Je članica Geomorfološkega društva Slovenije, članica disciplinskega sodišča in Slovenskega geološkega društva, v okviru Mednarodne zveze za raziskovanje kvartarja (International Union for Quaternary Research - INQUA) pa članica komisije za Stratigrafijo in kronologijo (Stratigraphy and Geochronology Commission – SACCOM) in Sekcije za evropsko kvartarno stratigrafijo (Section on European Quaternary Stratigraphy – SEQS). Je članica organizacijskega odbora Mednarodne krasoslovne šole, organizacijskega odbora *SINQUA – 6th regional scientific meeting on Quaternary geology (v 2021)* in znanstvenega odbora za organizacijo *18. Speleološkega kongresa (18. ICS/ 2021)*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Symposium and Field Workshop Living with Landscapes: "Adaptation with desert and coastal landscapes"**. Soorganizator Univerza v Aleksandriji, Dahan, Egipt, 1.–5. 11.
- **SLOVENIA – NFO Meeting / SLOVENIJA – NFO srečanje**. Soorganizacija v okviru projekta *EPOS IP*, Postojna, 11.–12. 11.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

V letu 2020 je bilo v knjižnico vpisanih 177 monografij in 137 zvezkov periodike ter izposojenih skupaj 50 enot gradiva. Gradivo, ki je bilo potrebno sprotne zaščite oziroma manjšega restavriranja, je bilo ustrezno obdelano. Popis vseh naslovov serijskih publikacij je dostopen v elektronski in natisnjeni različici. Obiskovalcem je bilo brezplačno na voljo izločeno knjižnično gradivo.

Kataster jam

V okviru rednega letnega dela za Kataster jam je bilo v sodelovanju z Jamarsko zvezo Slovenije in drugimi jamarji pridobljenih in v kataster dodanih 757 novih jam ter številne dopolnitve za že znane jame. Skupno število jam v katastru je 13.907.

Kartografska zbirka in ostala dokumentacija

Kartografska zbirka obsega 54 enot, v njej je 6846 tiskanih kart in 5126 risanih kart, načrtov, skic in diagramov. Kataster vodnih objektov – B obsega 869 števil (1 tekoči meter); kataster površinskih oblik – C 525 števil (0,6 tm); kataster umetnih objektov – D (rudnikov, tunelov, vodnjakov in vrtin) 85 števil (0,1 tm); kataster predvojnega Istituto Italiano de Speleologia / Italijanskega speleološkega inštituta – VG pa 3700 števil (4 tm gradiva).

Zapuščinski fondi bivših sodelavcev, ki vsebujejo tipkopise, rokopise, korekture, fotografsko in ostalo gradivo, obsegajo 51 tm, arhiv tajništva inštituta pa 66 tm.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Acta carsologica 49/1, 49/2–3**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU in SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE IN RAZISKOVANJE

- Sveučilište u Rijeci, Građevinski fakultet, Hrvaška: podpisan sporazum o sodelovanju, raziskovalno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Shirin Bahadorinia, Jamarska in speleološka zveza, Shiraz, Iran, 1. 1.–31. 12.: študijski obisk, projekt *Comparison of Iranian and Slovenian karst*.
- Dr. Matthew D. Covington, University of Arkansas, Fayetteville, ZDA, 1. 1.–31. 12.: gostujoči raziskovalec s Fullbrightovo štipendijo, terensko raziskovalno delo (sobotno leto).
- Mohamed Magdy Torab in Noura Hamdy Ismail Foda Fayyad, Damanshour University, Aleksandrija, Egipt, 17.–29. 1.: študijski obisk, terensko raziskovalno delo.
- Markus Handl, Riegl Laser Measurement Systems GmbH, Avstrija, 5.–7. 2.: tečaj uporabe 3D skenerja za projekt *RI-SI-EPOS*.
- Dr. Andrzej Tyc, Uniwersitet śląski, Katowice, Poljska, 20. 2.: terensko raziskovalno delo.
- Dr. Miloš Briestensky in Zdenek Fučík, Ústav struktury a mechaniky hornin, Akademie věd ČR, Praga, Češka, 8.–12. 3.: terensko raziskovalno delo v okviru infrastrukturnega programa *EPOS*.
- Dr. Carol Ramsey, dr. Paul Griffiths, Campbell River, Britanska Kolumbija, Kanada, 17.–21. 6.: študijski obisk.
- Dr. Jaroslav Obu, Justyna Czekirda, Universitetet i Oslo, Institutt for geofag, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, Oslo, Norveška, 1.–29. 7.: skupno terensko raziskovalno delo.
- Zdenek Motyčka, Češka, podpredsednik Mednarodne speleološke zveze – UIS, 12.–14. 8.: sestanek glede organizacije *Mednarodnega leta jam in krasa 2021* in delo v arhivu Mednarodne speleološke zveze.
- Filip Šarc, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Geološki odsjek, Zagreb, Hrvaška, 1. 8.–30. 9.: *Erasmus+*, študijski obisk ter terensko raziskovalno delo.
- Dr. Steffen Birk in Gerfried Winkler s študenti, Karl Franzens Universität, Gradec, Avstrija, 23.–25. 9.: študijski obisk, terensko delo v sklopu predmeta *Kraška hidrogeologija*.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Matej Blatnik

- *Krasoslovje na klasičnem krasu*. Predavanje za študente geografije na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Slovenska vas, 2. 10.

Franci Gabrovšek

- *Environmental Monitoring in Škocjan Caves, Slovenia*. Predavanje na konferenci *Conservation of fragile karst resources: A Workshop on Sustainability and Community in support of UNESCO science programs*, 19. 8. (s soavtorjem Borutom Pericem), spletni dogodek.
- *Wormholes formation and other instabilities during early speleogenesis*. Predavanje na delavnici *Karst modelling*, Dresden, Nemčija, 4. 10.
- *O usposabljanju astronautov v slovenskih jamah*. Predavanje v okviru cikla predavanj Društva za raziskovanje jam Ljubljana, 1. 12., spletni dogodek, <https://youtu.be/hi02S6g7RwA>.

Martin Knez

- *Principal Characteristics and Geology of Classical Karst (Slovenia)*. Predavanje na 4. mednarodnem srečanju *Symposium and Field Workshop Living with Landscapes: "Adaptation with desert and coastal landscapes"*, Dahab, Egipt, 2. 11.

Lovel Kukuljan

- *CO₂ dynamics and dissolutional processes in the karst vadose zone – Case study in Postojna Cave, Slovenia*. Predavanje na *International Training Course in Karst Resources, Environmental Effects and Ecological Industries*, 6. 11., spletni dogodek.

Cyril Mayaud

- *Assessment of different worst-case flood scenarios for Planinsko Polje (Slovenia)*. Spletno predavanje na mednarodni geološki konferenci *European Geosciences Union - EGU General Assembly 2020*, Dunaj, Avstrija, 5. 5. (s soavtorji).
- *Reflexions on the water-balance of poljes (Planinsko Polje, Slovenia)*. Predavanje na *Karst Modelling Workshop*, Dresden, Nemčija, 4. 9. (s soavtorji).
- *About the hydrology of the Pivka Lakes and the Javorniki karst*. Spletno predavanje pri šolskem predmetu ITS (Interdisciplinarni tematski sklop) na temo krasoslovja za 2. letnik gimnazije Šolskega centra Postojna, Postojna, 20. 11. (s soavtorji).

Andrej Mihevc

- *Miocene-Quaternary multi-proxy records from Slovenian cave sediments*. Predavanje na konferenci *Seminar in tribute to Stein-Erik Lauritzen*, Bergen, Norveška, 10. 12. (soavtorji Nadja Zupan Hajna, Pavel Bosák, Petr Pruner), spletni dogodek.

Janez Mulec

- *Vzorčevanje in meritve reke Pivke*. Terensko delo pri predmetu ITS (Interdisciplinarni tematski sklop) za 2. letnik gimnazije Šolskega centra Postojna, Postojna, 28. 2.
- *Upravljanje okolja: primeri iz prakse ter sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Sloveniji*. Vabljen spletno predavanje za študente Fakultete za znanosti o okolju 1. stopnje študijskega programa *Okolje* pri obveznem predmetu *Upravljanje okolja*, Postojna, 20. 11.

Nataša Ravbar

- *Vulnerability mapping in karst: basic concepts & outlook*. Predavanje na Institut für Angewandte Geowissenschaften, Karlsruher Institut für Technologie, Karlsruhe, Nemčija, 10. 2.
- *Changes in hydrological behaviour: case studies of the Unica and Rižana karst springs, Slovenia*. Spletno predavanje na mednarodni geološki konferenci *European Geosciences Union - EGU General Assembly 2020*, Dunaj, Avstrija, 8. 5. (s soavtorji).
- *Modeling spatial and temporal hydrologic variability of karst vulnerability at a large Slovenian karst aquifer*. Spletno predavanje na mednarodni geološki konferenci *European Geosciences Union - EGU General Assembly 2020*, Dunaj, Avstrija, 8. 5. (s soavtorji).

Tadej Slabe

- *Karstology in the Classical Karst*. Vabljen spletno predavanje na Univerzi Shahid Charman, Ahvaz, Iran, 10. 2.
- *Development of Karstology in the Classical Karst*. Uvodno spletno predavanje na 4. mednarodnem srečanju *Symposium and Field Workshop Living with Landscapes: "Adaptation with desert and coastal landscapes"*, Dahab, Egypt, 1. 11.

Stanka Šebela

- Delavnica *Predstavitev projekta RI-SI-EPOS* (uporaba raziskovalne opreme, namen RI (raziskovalne infrastrukture), evidenca uporabe RI, citiranje projekta, objave). Predavanje na delavnici, Postojna, 13. 7.

Astrid Švara

- *Geološki pregled območja raziskav*. Predavanje v sklopu Jamarskega tabora društva Danila Remškarja – JDDR, Col, 9. 10.

Nadja Zupan Hajna

- *Recently exposed subglacial carbonate deposits at the retreating Triglav Glacier, Slovenia*. Predavanje na mednarodni geološki konferenci *European Geosciences Union - EGU General Assembly 2020*, Dunaj, Avstrija, 7. 5. (soavtorji: Matej Lipar, Andrea Martín-Pérez, Jure Tičar, Miha Pavšek, Matej Gabrovec, Mauro Hrvatini, Blaž Komac, Matija Zorn, Jian Zhao, Russell N. Drysdale), spletni dogodek.
- *Kras, jame in ljudje*. Predavanje za predmet *ITS (Interdisciplinarni tematski sklopi)* na temo krasoslovja za 2. letnik gimnazije Šolski center Postojna, 6. 11., spletni dogodek.
- *Miocene-Quaternary multi-proxy records from Slovenian cave sediments*. Predavanje na konferenci *Seminar in tribute to Stein-Erik Lauritzen*, Bergen, Norveška, 10. 12. (s soavtorji Andrej Mihevc, Pavel Bosák, Petr Pruner), spletni dogodek.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Franci Gabrovšek

- Cerovačke pečine, Gračac, Hrvaška, 11. 6.; 10.–11. 7.: terensko raziskovalno delo v okviru projekta *Uvedenje sistema monitoringa za potrebe definiranja pračenja nosivosti speleoloških objekata i njihovog turističkog korištenja – „Cerovačke špilje“*.

Matej Krebelj

- Bruselj, Belgija, 11.–12. 2.: udeležba na uvodnem sestanku projekta *EPOS SP kick off meeting*.

Cyril Mayaud

- Dresden, Nemčija, 2.–5. 9.: udeležba na *Karst Modelling Workshop*.

Tanja Pipan

- CNR, Rim, Italija, 29.–30. 1.: udeležba na sestanku *ENVRI FAIR*.
- *eLTER PPP in eLTER PLUS H2020 projekta – Mercury Online Meeting*, 30. 3.–3. 4.: udeležba na uvodnem (kick-off) spletnem sestanku *eLTER Mercury meeting*.

Mitja Prelovšek

- Cerovačke pečine, Gračac, Hrvaška, 3.–4. 2.; 23.–24. 6.; 29.–30. 10.: terensko raziskovalno delo v okviru projekta *Uvođenje sustava monitoringa za potrebe definiranja pračenja nosivosti speleoloških objekata i njihovog turističkog korištenja – „Cerovačke špilje“*.

Nataša Ravbar

- Karlsruher Institut für Technologie, Karlsruhe, Nemčija, 9.–11. 2.: udeležba na sestanku projekta *KARMA*.

Stanka Šebela

- Bruselj, Belgija, 11.–12. 2.: udeležba na uvodnem sestanku projekta *EPOS SP kick off meeting*.

Nadja Zupan Hajna

- UNESCO, Pariz, Francija, 15.–16. 1.: sestanek s francoskim, slovenskim in libanonskim veleposlanikom pri UNESCO glede *Mednarodnega leta jam in krasa 2021* v organizaciji UIS.
- Geologický ústav AV ČR, Praga, Češka, 23.–29. 2.: študijski obisk in raziskovalno delo v okviru medakademijske izmenjave *Mobility SLO-CZ No. SAZU-19-01*.
- Brno, Češka, 9.–10. 9.: udeležba na letnem sestanku predsedstva Mednarodne speleološke zveze – UIS.
- Sloup na Moravskem krasu, Češka, 11.–13. 9.: udeležba na konferenci CSS Speloforum.

PEDAGOŠKO DELO

Franci Gabrovšek

- *Meritve v krasoslovju*. Nosilec predmeta na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, 2. letnik, Univerza v Novi Gorici.
- *Uvod v krasoslovje; Procesi zakrasevanja*. Nosilec predmetov na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, 1. letnik, Univerza v Novi Gorici.

Martin Knez

- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Predavanja za 1. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za 1. stopnjo študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju, Univerza v Novi Gorici.
- *Kras in krasoslovje*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Razvojni izzivi na krasu*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Krasoslovje v razvojnih izzivih*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju, Univerza v Novi Gorici.
- *Uvod v krasoslovje*. Predavanja za 3. stopnjo študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.
- *Osnove geologije krasa*. Predavanja za 3. stopnjo študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.

Peter Kozel

- *Biodiverziteta*. Laboratorijski praktikum za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Biologija* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru.
- *Biodiverziteta Slovenije*. Laboratorijski praktikum za 5. letnik enovitega magistrskega študijskega programa *Predmetni učitelj* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru.
- *Biologija*. Laboratorijski praktikum za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju, Univerza v Novi Gorici.
- *Biologija živali*. Laboratorijski praktikum za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Biologija in ekologija z naravovarstvom* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru.
- *Biološki terenski praktikum*. Terenski praktikum za 2. in 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Izobraževalna biologija* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru.

- *Sistematska zoologija*. Laboratorijski praktikum za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Biologija* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru.
- *Speleobiologija*. Laboratorijski in terenski praktikum za 2. in 3. letnik 1. stopnje študijskih programov *Ekologija z naravovarstvom*, *Biologija*, *Izobraževalna biologija* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru.
- *Splošna zoologija*. Laboratorijski praktikum za 1. letnik 1. stopnje študijskih programov *Biologija* in *Ekologija z naravovarstvom* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru.

Andrej Mihevc

- *Geografija krasa*. Predavanja za 2. letnik 2. stopnje študija *Geografija* v okviru študijske smeri *Okoljska in fizična geografija* na Oddelku za geografijo na Filozofski fakulteti, Univerza v Ljubljani.
- *Izbrana poglavja iz geomorfologije krasa*. Predavanja na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, 1. letnik, Univerza v Novi Gorici.

Janez Mulec

- *Mikrobiologija in geomikrobiologija I*. Nosilec predmeta na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, 2. letnik, Univerza v Novi Gorici.

Metka Petrič

- *Hidrologija*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju, Univerza v Novi Gorici.
- *Hidrologija in ekologija krasa; Kras in krasoslovje*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Kraška hidrogeologija*. Nosilka predmeta na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, 1. letnik, Univerza v Novi Gorici.
- *Raziskovalne metode in tehnike v kraški hidrologiji; Sledenje kraških voda*. Nosilka predmetov na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, 2. letnik, Univerza v Novi Gorici.

Tanja Pipan

- *Biologija*. Nosilka predmeta in predavanja na 1. stopnji študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju, Univerza v Novi Gorici.
- *Hidrologija in ekologija krasa*. Sonosilka predmeta in predavanja na 2. stopnji študijskega programa *Geografija*, Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Ekologija krasa; Speleobiologija; Plitvi podzemeljski habitati*. Nosilka izbirnih predmetov na doktorskem študijskem programu *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.
- *Uvod v krasoslovje*. Sodelovanje pri obveznem predmetu na doktorskem študijskem programu *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.
- *Ekologija krasa*. Nosilka izbirnega predmeta na 2. stopnji študijskega programa *Biologija in ekologija z naravovarstvom*, Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru.

Nataša Ravbar

- *Metodika raziskovalnega dela; Raba in varovanje kraških vodnih virov*. Predavanja na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, 1. letnik, Univerza v Novi Gorici.
- *Trajnostni razvoj s poudarkom na naravnih virih*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študija za upravljanje podeželja, Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto.

Tadej Slabe

- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Predavanja za 1. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za 1. stopnjo študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju, Univerza v Novi Gorici.
- *Kras in krasoslovje*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Razvojni izzivi na krasu*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Krasoslovje v razvojnih izzivih*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju, Univerza v Novi Gorici.
- *Uvod v krasoslovje*. Predavanja za 3. stopnjo študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.
- *Izbrana poglavja iz speleologije*. Predavanja za 3. stopnjo študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.

Stanka Šebela

- *Vpliv tektonskih struktur na zakrasevanje; Aktivna tektonika in kras; Jamski turizem.* Nosilka predmetov na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, 1. letnik, Univerza v Novi Gorici.
- *Razvojni izzivi na krasu.* Predavanja za 2. letnik 2. stopnje študija *Geografija*, izbirni modul *Kras – Geografija kontaktnih prostorov* na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.

Nadja Zupan Hajna

- *Uvod v krasoslovje.* Predavanja na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, 1. letnik, Univerza v Novi Gorici.
- *Siga in njena sestava; Kraški klastični sedimenti, mineralna sestava in izvor; Starost kraških sedimentov v Sloveniji.* Nosilka predmetov na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij, 2. letnik, Univerza v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Franci Gabrovšek

- Lovel Kukuljan (mladi raziskovalec), doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Martin Knez

- Shirin Bahadorinia, doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- Karin Černac, magistrski študij, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- Tjaša Prunk, magistrski študij, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

Cyril Mayaud

- Barbara Fleck, doktorski študij (somentor), Geologie und Paläontologie Naturhistorisches Museum Wien, Avstrija.

Andrej Mihevc

- Astrid Švara (mlada raziskovalka), doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Janez Mulec

- Rok Tomazin, doktorski študij (somentor), Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Kaja Kotnik, magistrska naloga (somentor in član komisije pri zagovoru), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 15. 9.).

Metka Petrič

- Blaž Kogovšek (mladi raziskovalec), doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Tanja Pipan

- Lara Valentič (mlada raziskovalka), doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- Najla Baković, doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Mitja Prelovšek

- Antoine Serhal, doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- Rok Tomšič, magistrski študij (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Karin Černac, magistrski študij (somentor iz prakse), Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Nataša Ravbar

- Vojkan Gajović, doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- Céline Ortega Oeser, doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Stanka Šebela

- Uroš Novak (mladi raziskovalec), doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Tadej Slabe

- Mariana Barbosa Timo, doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Nadja Zupan Hajna

- Astrid Švara, doktorski študij, študijski program *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://izrk.zrc-sazu.si>

SUMMARY

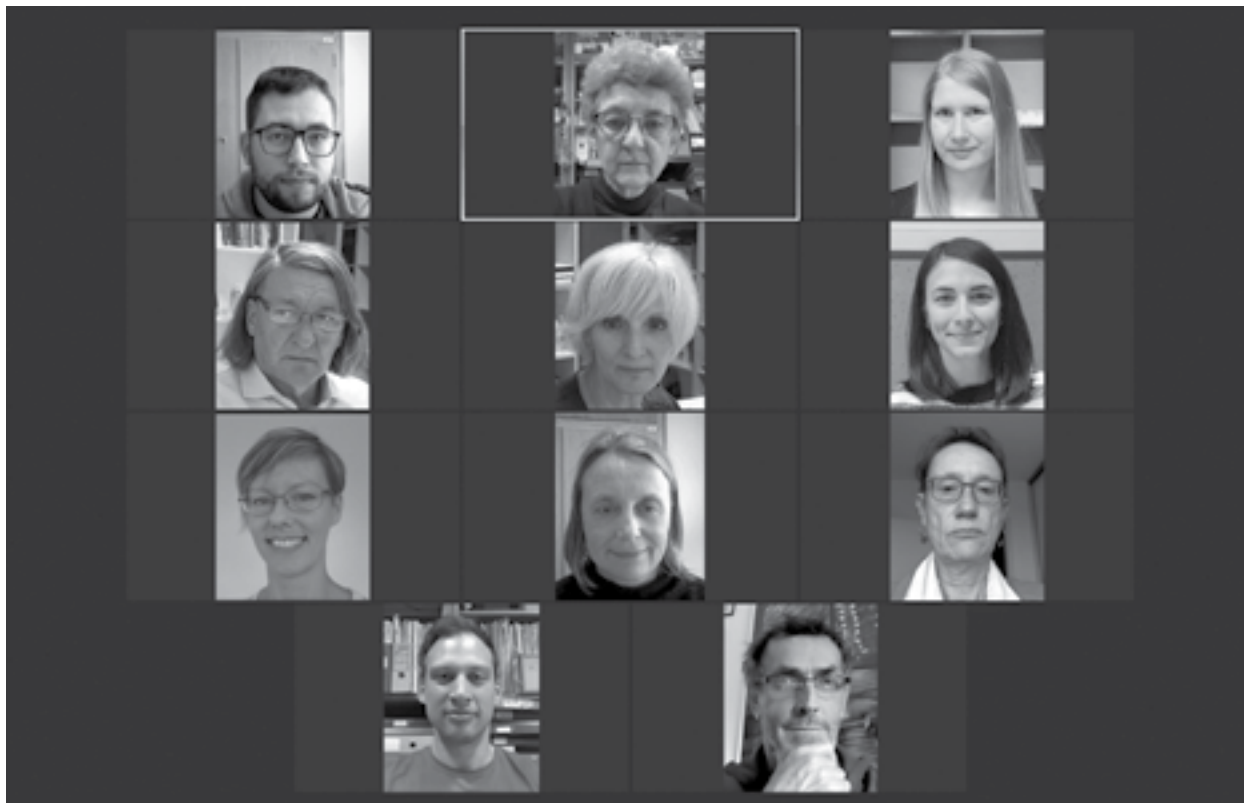
The institute is a leading international karstological research and study centre. It has presented the development of integral karstology in the Classical Karst in a book. Its researchers have examined the geological structure of the karst surface and microtectonic shifts in karst caves, and the composition and age of sediments in relation to the evolution of caves and the karst surface. They have outlined an evolutionary model of the shaping of various rocks on the karst surface, which are denuded of the soil and alluvia. They researched the hydraulics of karst channels and the related deformation of the karst surface. They continued this by conducting model research of the early development of karst channels. They have supplemented the computer model of the evolution of cave rock features. They studied the impact of changes in the vegetation cover on the recharging of karst aquifers. They continued this by measuring recent processes, hydrological, meteorological and geophysical factors and geomorphological features in karst caves. They researched the cave climate, and the biological and ecological processes in the subterranean environment. They studied microbial communities on karst and assessed human impact on the condition of selected subterranean systems using microbial indicators. They have developed a new model of the evolution of caves in a hypogenic environment.

They have collaborated with karstologists from all over the world. They led the Slovenian part of the international projects *LifeWatch*, *eLTER*, *EPOS* and *UNESCO IGCP*. Together with colleagues from Yunnan University, they led the International Joint Research Centre for Karstology. They have developed the unique doctoral study programme *Karstology*, which is a UNESCO Chair on Karst Education, and collaborated on the programmes of Slovenian universities. They were involved in addressing development challenges on karst and in the promotion of karst landscapes and their natural resources.

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

ZNANSTVENI SVET

Do 22. 11.: Akad. dr. Dragica Turnšek (predsednica), izr. član SAZU pridr. prof. dr. Franci Gabrovšek, dr. Irena Debeljak, dr. Špela Goričan, dr. Nina Zupančič.

Od 23. 11.: Akad. dr. Andrej Kranjc, izr. član SAZU pridr. prof. dr. Franci Gabrovšek, dr. Irena Debeljak (predsednica), dr. Špela Goričan, dr. Nina Zupančič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstajnica: dr. Špela Goričan.

Znanstvena svetnica: dr. Špela Goričan.

Višja znanstvena sodelavka: dr. Nina Zupančič.

Znanstveni sodelavci: dr. Aleksander Horvat, dr. Andrea Martín Pérez, dr. Tomaž Verbič.

Strokovnoraziskovalna sodelavka: dr. Irena Debeljak.

Asistentka z doktoratom: dr. Vanessa Elizabeth Johnston.

Višji strokovnoraziskovalni asistent: mag. Adrijan Košir.

Asistenti, mladi raziskovalci: Tim Cifer, Urša Klun, Anja Kocjančič.

Strokovni sodelavec: Filip Litera.

Višja tehničarka: Kata Cvetko - Barič.

Upokojeni sodelavki: dr. Katica Drobne, akad. dr. Dragica Turnšek.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Paleontologija in sedimentarna geologija

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: Š. Goričan.

Sodelavci: T. Cifer, K. Cvetko - Barić, I. Debeljak, A. Horvat, U. Klun, A. Kocjančič, A. Košir, F. Litera, A. Martín Pérez, N. Zupančič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2018–31. 12. 2023.

Program je razdeljen na več nalog, ki obsegajo paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave mezozoika in kenozoika. V letu 2020 so bile obravnavane naslednje teme: Radiolarijske datacije mezozojskih globokomorskih sedimentov v Sloveniji, Avstriji in na Hrvaškem; Mezozojska stratigrafija Julijskih Alp; Sedimentacijsko okolje miocenskih diatomejskih kamnin v Romuniji; Geneza kapnikov v kraških jamah v Sloveniji in Španiji; Mortalitetna dinamika jamskega medveda; Kalcifikacijski produkti rastlinskih korenin v paleogenskih kalkretah in recentnih karbonatnih tleh; Kalkrete na vulkanskih tleh Kanarskih otokov; Petrologija in geokemija magmatskih kamnin Pohorja; Okoljska geokemija; Insekticidna učinkovitost naravnih in umetnih silikatov. Rezultati raziskav so bili predstavljeni na 3 znanstvenih konferencah in objavljeni v 12 člankih.

Kopenski karbonati: mineralni produkti geobioloških procesov v kritični coni

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Univerza v Novi Gorici.

Vodja: A. Martín Pérez.

Sodelavci: A. Košir, V. E. Johnston; J. Mulec (Inštitut za raziskovanje krasa); doc. dr. Iain Robert White, mag. Petra Makorič, prof. dr. Mladen Franko (Laboratorij za vede o okolju in življenju, Univerza v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

V letu 2020 so se v Košelevki in Snežni jami na Raduhi nadaljevale redne meritve fizikalno-kemijskih parametrov vode in zraka (temperature, relativne vlažnosti, pCO₂, konduktivnosti in pH vode itd.). Delo v laboratoriju je bilo usmerjeno v ločevanje vode, organskih snovi in mineralnih faz jamskega mleka in v petrografske preiskave vzorcev speleotemov z optično petrografijo ter s krio in konvencionalno elektronsko mikroskopijo. Rezultati metagenomske analize vzorcev so bili interpretirani v povezavi s petrografskimi in hidrokemičnimi podatki. Za vse vzorce kapljajoče vode je bil izračunan indeks nasičenosti kalcita.

Mezozojska stratigrafija in tektonska evolucija Južnih Alp v Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: Š. Goričan.

Sodelavci: I. Debeljak, A. Horvat, A. Košir, T. Verbič.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Namen projekta je izdelati sodobno tektonsko karto Julijskih Alp in rekonstruirati večfazno zgodovino deformacij v paleogenu in neogenu. Uporabljeni bodo večinoma že obstoječi podatki o mezozojski stratigrafiji, na katerih bodo temeljile nove raziskave s poudarkom na geološkem in strukturnem kartiranju. V letu 2020 je bilo kartirano južno pobočje Ratitovca in ozemlje med Kranjsko Goro in Martuljkom.

5000 let paše in rudarjenja v Julijskih Alpah: proučevanje jezerskih sedimentov, antropogeno preoblikovane krajine in arheoloških najdb ter rekonstrukcija vpliva klime in človeka na okolje

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: M. Andrič (Inštitut za arheologijo).

Sodelavci: Š. Goričan, A. Horvat; J. Horvat, T. Tolar, B. Toškan, T. Podobnik, D. Valoh, N. Caf (Inštitut za arheologijo); prof. dr. Andrej Šmuc (Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Geološki del projekta je usmerjen v paleontološko analizo jezerskih sedimentov, v geološko analizo okolice arheoloških najdišč (litološka karta, vodni viri, bližina železove rude) in v določitev kriterijev za razlikovanje med naravnimi poglobitvami (npr. vrtačami) in umetno preoblikovanim površjem zaradi površinskih izkopov železove rude. V letu 2020 so bili procesirani vzorci vrtnin za diatomejske analize iz jezera pri Planini pri Jezeru, Krnskega jezera in Jezera v Ledvicah.

Sofinanciranje dejavnosti v okviru programa IGGP v letu 2020 – IGCP 710, *Western Tethys meets Eastern Tethys – geodynamical, paleoceanographical and paleobiogeographical events*

Vrsta projekta: projektno financiranje javnih ustanov – Urad za UNESCO.

Vodja: Š. Goričan.

Sodelavka: K. Drobne (upokojena sodelavka).

Obdobje trajanja: 31. 1.–5. 11. 2020.

Raziskave obsegajo kredno–paleogensko zaporedje plitvovodnih apnencev, globljevodnih prehodnih plasti in baze fliša. Glavni namen naloge je s foraminiferami določiti starost litoloških mej na čim več lokalitetah in s tem natančneje datirati stopnje v razvoju Dinarskega predgornega bazena. V letu 2020 je K. Drobne opravila 14 dni terenskega dela v Dalmaciji in v Črni gori.

Geološki nadzor pri gradnji drugega tira železniške proge Divača–Koper

Vrsta projekta: tržni projekt – 2TDK.

Vodilna organizacija: Geološki zavod Slovenije.

Vodja: dr. Bogomir Celarc.

Vodja z ZRC SAZU: A. Košir.

Obdobje trajanja: 19. 2. 2019–18. 2. 2026.

Namen projekta je izvajanje geološkega nadzora pri gradnji drugega tira, ki obsega evidentiranje in ovrednotenje objektov geološke naravne dediščine ter zbiranje vseh relevantnih geoloških informacij na področjih tektonike in strukturne geologije (Geološki zavod Slovenije) ter paleontologije, stratigrafije in sedimentologije (ZRC SAZU). Leta 2020 je bilo opravljenih 64 terenskih dni na gradbiščih servisnih cest za gradnjo in vzdrževanje železniških predorov med Lokvijo na Krasu in Koprom.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **Š. Goričan** je članica uredniškega odbora znanstvenih revij *Folia biologica et geologica*, *Bulletin de la Société géologique de France* in *Revue de Micropaléontologie* ter slovenske izdaje revije *National Geographic*.
- **A. Horvat** je področni urednik *Novega Slovenskega biografskega leksikona*.
- **A. Martín Pérez** je članica uredniškega odbora znanstvene revije *Sedimentology*.
- **A. Košir** je nacionalni korespondent *IAS – International Association of Sedimentologists*.
- **N. Zupančič** je članica uredniškega odbora znanstvene revije *RMZ – materials and geoenvironment* in biltena *Mineralne surovine v letu 2020*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižni fond se je povečal za 15 knjig in 27 enot periodike.

Izdelanih in inventariziranih je bilo 148 standardnih in poliranih zbruskov in 20 izpirkov za mikropaleontološke raziskave. Vrščični elektronski mikroskop JEOL JSM-IT100 je obratoval 88 dni. Analiziranih je bilo okrog 200 vzorcev in posnetih okrog 4000 digitalnih fotografij. Na petrografskih mikroskopih, opremljenih z digitalno kamero, je bilo posnetih in računalniško obdelanih okrog 2000 slik.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Dipartimento di Scienze Geologiche, Ambientali e Marine, Università degli Studi di Trieste, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje, tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentoških foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)*.
- Geološko–paleontološki zavod PMF, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje, tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentoških foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)* in *Paleontologija, stratigrafija, sedimentologija in paleoekologija »gosavskih faciesov«* v Sloveniji, na Hrvaškem in v BiH.
- Hrvatski geološki inštitut, Zagreb, Hrvaška: raziskovalni projekt *GOST – Revealing Middle Triassic Paleotethyan Geodynamics Recorded in the Volcano–Sedimentary Successions of NW Croatia*.
- Institut für Paläontologie, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje, tema *Raziskave jamskega medveda v Sloveniji*.
- Muséum National d'Histoire Naturelle, Pariz, Francija: raziskovalno sodelovanje, tema *Biodiverziteta mezozojskih radiolarijev*.
- Facultad de Ciencias del Mar, Universidad de Cádiz, Cádiz, Španija: raziskovalno sodelovanje, tema *Biodiverziteta mezozojskih radiolarijev*.

- Departamento de Petrología y Geoquímica, Universidad Complutense de Madrid, Madrid, Španija: raziskovalno sodelovanje, tema *Geneza jamskih sedimentov*.
- Departamento de Geología, Escuela Politécnica Superior de Ávila, Universidad de Salamanca, Salamanca, Španija: raziskovalno sodelovanje, tema *Nastanek in diageneza kontinentalnih karbonatov*.
- Departamento de Biogeoquímica y ecología microbiana, Museo Nacional de Ciencias Naturales, CSIC, Madrid, Španija: raziskovalno sodelovanje, tema *Biogenost jamskih sedimentov*.
- Jackson School of Geoscience, University of Texas at Austin, Austin, ZDA: raziskovalno sodelovanje, tema *Karbonatne platforme v kriznih obdobjih globalne acidifikacije*.
- Dipartimento di Scienze della Terra „Ardito Desio“, Università degli Studi di Milano, Milano, Italija: raziskovalno sodelovanje, tema *Diageneza eocenskih karbonatov na Krasu*.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Marína Matejová, Katedra geológie a paleontológie, Univerzita Komenského v Bratislave, Slovaška, 9.–10. 1.: izpopolnjevanje na področju mezozojskih radiolarijev.

PREDAVANJA IN REFERATI

Vanessa E. Johnston

- *Last Interglacial hydroclimate reconstructed from flowstones from Bigonda Cave, N.E. Italy*. Poster na *Climate Change, The Karst Record IX (KR9)*, konferenca *KROnline*, Innsbruck, Avstrija, 16. 12., spletni dogodek.

Adrijan Košir

- *Sedimentologija procesov masnega premikanja: pogled onkraj stroke*. Predavanje na strokovnem posvetu *Mangartski plaz 20 let pozneje*, 17. 11., spletni dogodek, <https://www.youtube.com/watch?v=9f0FGDjeuQg&feature=youtu.be>.

Andrea Martín Pérez

- *Environmental or microbiological factors controlling moonmilk vs. columnar speleothem fabrics?* Predavanje na *Climate Change, The Karst Record IX (KR9)*, konferenca *KROnline*, Innsbruck, Avstrija, 16. 12., spletni dogodek, <https://www.uibk.ac.at/congress/kr9/kronline-seminar/>

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Katica Drobne

- Črna gora, Hrvaška, 9.–23. 2.: terensko delo za projekt *IGCP 710*.

MENTORSTVO

Špela Goričan

- Tim Cifer (mladi raziskovalec), doktorski študij, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

Aleksander Horvat

- Anja Kocjančič (mlada raziskovalka), doktorski študij, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

Nina Zupančič

- Urša Klun (mlada raziskovalka), doktorski študij, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://piir.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The research programme covers palaeontology of selected groups of organisms (diatoms, silicoflagellates, radiolarians, molluscs, foraminifers, echinoderms, corals, and vertebrates), sedimentary geology of Mesozoic and Cenozoic carbonate platforms and basins, and geobiology of Tertiary and Recent terrestrial carbonates. Basic research, representing the major part of activities, has been carried out in the frame of the national research programme *Palaeontology and Sedimentary Geology*, and three research projects *Terrestrial carbonates: mineral products of geobiological processes in the critical zone*, *Mesozoic stratigraphy and tectonic evolution of the Southern Alps in Slovenia* and *5000 years of grazing and mining activities in the Julian Alps (Slovenia)* (all funded by the Slovenian Research Agency). Applied research has been focused on geological monitoring of the railway section between Divača and Koper (funded by 2TDK d.o.o.).

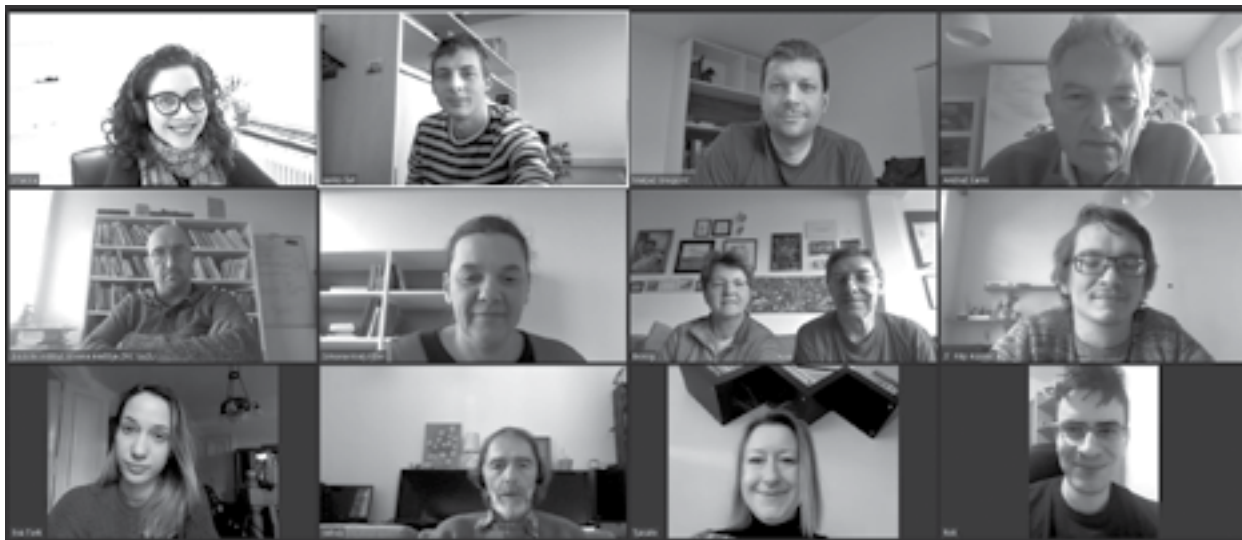
In 2020 the following topics were studied: Radiolarian dating of Mesozoic deep-water sediments in Slovenia, Austria, and Croatia; Mesozoic stratigraphy and geological mapping of the Julian Alps; Miocene diatomaceous rocks as potential source of hydrocarbons; Speleothem formation in caves in Slovenia and Spain; Mortality dynamics of cave bear; Calcification products of plant roots in Palaeogene calcretes and present-day calcareous soils; Geochemical fingerprint of insoluble material in soil on different types of rocks; Petrology and geochemistry of the Pohorje igneous complex; and Insecticidal efficacy of different natural and synthetic silicates. In 2020 the results were presented at 3 scientific meetings and are published in 13 papers.

The institute closely collaborates with other institutes in Slovenia (Department of Geology at Faculty of Natural Sciences and Engineering, Geological Survey of Slovenia, Biotechnical Faculty, Slovenian National Building and Civil Engineering Institute, Laboratory for Environmental and Life Sciences at University of Nova Gorica) and also has a well established cooperation with several foreign institutes from Austria, Croatia, Germany, Italy, France, Montenegro, Spain, USA and Switzerland. One researcher is a full time teacher at the Faculty of Natural Sciences and Engineering, University of Ljubljana.

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

ZNANSTVENI SVET

Do 11. 11.: **akad. prof. ddr. Jože Maček, akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. dr. Mitja Zupančič, prof. dr. Andraž Čarni (predsednik), dr. Tatjana Čelik, izr. prof. dr. Urban Šilc, izr. prof. dr. Simona Kralj - Fišer.**

Od 12. 11.: **akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. prof. dr. Boris Sket, akad. dr. Mitja Zupančič, prof. dr. Andraž Čarni (predsednik), dr. Tatjana Čelik, izr. prof. dr. Urban Šilc, izr. prof. dr. Simona Kralj - Fišer.**

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Urban Šilc.

Znanstveni svetniki: prof. dr. Andraž Čarni, zun. član MANU, izr. prof. dr. Matjaž Kuntner, izr. prof. dr. Urban Šilc.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Igor Dakskobler.

Višji strokovnoraziskovalni sodelavec: dr. Branko Vreš.

Znanstveni sodelavci: izr. prof. dr. Simona Kralj - Fišer, dr. Tatjana Čelik, doc. dr. Matjaž Gregorič.

Asistentka z doktoratom: dr. Shakira Guani Quiñones Lebrón.

Asistenti, mladi raziskovalci: Filip Kuzmič, Eva Turk, Janko Šet.

Višja strokovna sodelavka: Tjaša Lokovšek.

Višji področni referent: Iztok Sajko.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Biodiverziteta: vzorci, procesi, predikcije in ohranjanje

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: S. Kralj - Fišer.

Sodelavci: A. Čarni, T. Čelik, I. Dakskobler, M. Gregorič, O. Kardoš, T. Lokovšek, U. Šilc, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2018–31. 12. 2023.

Nadgradili smo raziskave biotske pestrosti izbranih rastlinskih taksonov in združb, dnevnih metuljev in pajkov na lokalni, regionalni in globalni ravni. Podatki, pridobljeni na terenu in v laboratoriju, so nam omogočili proučevanje vzorcev pestrosti od genskega do ekosistemskega nivoja. Na osnovi poznavanja vzorcev biodiverzitete smo študije nadgradili z raziskovanjem evolucijskih, ekoloških in biogeografskih procesov. Na izbranih taksonih smo preverjali hipoteze o diverzifikaciji in speciaciji organizmov v ekološkem in biogeografskem kontekstu. Raziskovali smo vpliv antropogenih dejavnosti na taksonomsko, filogenetsko in funkcionalno pestrost flore in favne. Osredotočili smo se na spremembe zaradi pospešenih klimatskih sprememb in širjenja ekspanzivnih vrst. Na področju varstvene biologije smo pomembno prispevali k ohranjanju biotske pestrosti Slovenije.

Vibracijska komunikacijska omrežja: od žuželk do rastlin

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Nacionalni inštitut za biologijo.

Vodja: izr. prof. dr. Meta Virant Doberlet.

Sodelavci: S. Kralj - Fišer, M. Kuntner, dr. Špela Alič, dr. Andrej Blejec, dr. Klemen Čandek, prof. dr. Maja Ravnikar, dr. Tatjana Simčič, doc. dr. Al Vrezec (Nacionalni inštitut za biologijo).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020.

Sodelovali smo pri proučevanju vibracijskih napevov malih škržatkov, *Aphrodes bicincta*.

Evolucijske slepe ulice: pasti ekstremnih fenotipov

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Nacionalni inštitut za biologijo.

Vodja: M. Kuntner.

Vodja z ZRC SAZU: S. Kralj - Fišer.

Sodelavci: M. Gregorič, E. Turk, T. Lokovšek, dr. Špela Alič, dr. Andrej Blejec, dr. Klemen Čandek, prof. dr. Maja Ravnikar, dr. Tatjana Simčič, izr. prof. Meta Virant Doberlet, doc. dr. Al Vrezec (Nacionalni inštitut za biologijo).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Z metodami kvantitativne genetike smo ugotavljali, ali ima telesna velikost pri obeh spolih enako gensko arhitekturo in ali je možna od spola neodvisna evolucija velikosti. Na makroevolucijskem nivoju smo analizirali trende speciacije in izumiranja vzdolž filogenetskega drevesa in preverjali faktorje, ki bi lahko razložili dobljene vzorce.

Razvoj delujočih protokolov za uporabo eDNA iz mrež pajkov

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Nacionalni inštitut za biologijo.

Vodja: M. Gregorič.

Sodelavci: M. Kuntner, S. Kralj - Fišer, U. Šilc, T. Lokovšek, dr. Danilo Bevk, dr. Klemen Čandek, Anja Pecman, dr. Maja Ravnikar, dr. Meta Virant Doberlet, dr. Janja Zajc (Nacionalni inštitut za biologijo).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Cilj projekta je razvijanje delovnih protokolov za uporabo okoljske DNK iz mrež pajkov pri spremljanju biotske raznovrstnosti in mikrobiote v zraku ter odkrivanju škodljivih organizmov in invazivnih vrst. V letu 2020 smo opravili velik del terenskega dela v sklopu inventarizacije apoidnih čebel na podlagi okoljske DNK in testiranja učinkovitosti metode za inventarizacijo zračne mikrobiote.

Koncept soodvisnosti v krasu: povezanost vrtač in jam z vidika antropogenih vplivov

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Breg Valjavec (Geografski inštitut Antona Melika).

Sodelavci: A. Čarni; R. Ciglič, M. Ferik, M. Hrvatini, B. Komac, M. Lipar, J. Tičar, A. Smrekar (Geografski inštitut Antona Melika); S. Šebela (Inštitut za raziskovanje krasa).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V okviru projekta se bomo ukvarjali s povezljivostjo med vrtačami in jamami, ki ležijo pod njimi. Tako bodo vrtače pomenile vstopne točke, jame pa izstopne točke različnih snovi, ki se odlagajo v vrtačah. Merili bomo sediment v vrtačah in v jamah pod njimi. Vzorčni objekti bodo na Materijskem, Divaškem in Sežanskem Krasu. Biološki inštitut bo izvajal tudi vzorčenje vegetacije v izbranih vrtačah.

Spremenljiva selekcija vzdržuje fenotipski polimorfizem: empirična študija na površinskih in podzemeljskih rakah

Vrsta projekta: Lead agency projekt (NKFIH).

Vodilna organizacija: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: doc. dr. Cene Fišer.

Sodelavci: S. Kralj - Fišer; dr. Žiga Fišer, doc. dr. Simona Prevorčnik, prof. dr. Peter Trontelj, dr. Valerija Zakšek (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2017–31. 10. 2020.

Zaključili smo raziskavo individualnih razlik v vedenju osmih vrst slepih postranic (*Niphargus*). Analizirali smo posnetke vedenja vodnega oslička (*Asellus aquaticus*) in uredili zbirko vedenjskih in morfoloških podatkov za nadaljnje analize. Identificirali smo ustrezne mikrosatelite, s pomočjo katerih bomo lahko analizirali nevtralno genetsko variabilnost. Zbiranje teh podatkov še poteka.

Razvoj in uporaba metode za količinsko in kakovostno ovrednotenje vodnih virov na krasu

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: HGEM d. o. o. – Hidrogeologija, geotehnologija, ekologija in monitoring, Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: F. Gabrovšek (Inštitut za raziskovanje krasa).

Sodelavci: S. Kralj - Fišer; M. Blatnik, L. Drame, F. Drole, V. E. Johnston, M. Knez, B. Kogovšek, P. Kozel, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, N. Viršek Ravbar, M. Zadel, N. Zupan Hajna (Inštitut za raziskovanje krasa); Martin Tilen Tancar, dr. Marija Ulrich-Supovec (HGEM d. o. o.); dr. Goran Vižintin (Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 3. 2016–28. 2. 2019, podaljšano do 28. 2. 2020.

Sodelovali smo pri sledilnih poskusih z umetnimi markerji na slovenskem krasu.

Trajnostni modeli kmetovanja na območjih Natura 2000

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt, Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: U. Šilc.

Sodelujoči organizaciji: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

Sodelavci: T. Čelik, B. Vreš; prof. dr. Emil Erjavec, izr. prof. dr. Luka Juvančič, izr. prof. dr. Jaka Žgajnar, dr. Tina Kocjančič, Ilona Rac, Tanja Šumrada (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani); Blaž Blažič, Katarina Denac (Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022.

V letu 2020 smo začeli s koordiniranjem ustanov in razdelitvijo nalog na projektu ter s predstavitvijo naročniku na uvodnem sestanku.

Analitične podpore za večjo učinkovitost in ciljnost kmetijske politike v odnosu do okolja in narave Slovenije

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodilna organizacija: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoče organizacije: Kmetijski inštitut Slovenije, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Inštitut za ekonomska raziskovanja.

Vodja: prof. dr. Andrej Udovč.

Vodja z inštituta: T. Čelik.

Sodelavci: U. Šilc, B. Vreš, doc. dr. Zalika Črepinšek, prof. dr. Emil Erjavec, dr. Matjaž Glavan, prof. dr. Klemen Jerina, izr. prof. dr. Luka Juvančič, Ana Novak, dr. Anton Perpar, Ilona Rac, Janja Rudolf, Klavdija Strmšek, Tanja Šumrada, dr. Marko Župan (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani); mag. Matej Bedrač, Tomaž Cunder, mag. Ben Moljk, dr. Tanja Travnikar, Barbara Zagorc (Kmetijski inštitut Slovenije); Katarina Denac, dr. Primož Kmecl, dr. Urša Koce (Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije); dr. Renata Slabe Erker, dr. Miroslav Verbič (Inštitut za ekonomska raziskovanja).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2018–31. 10. 2020, podaljšano do 31. 10. 2021.

Zaključili smo delo v naslednjih delovnih sklopih: 3 – Analiza možnosti za večjo rezultatsko in ciljno naravnost kmetijsko-okoljskih ukrepov, 4 – Alternativni predlogi podnebne in okoljske strukture SKP in intervencijska logika instrumentov v obdobju 2021–2027, 5 – Metodologija za finančno ovrednotenje instrumentov stebrov SKP in 6 – Upravljanje projekta in diseminacija rezultatov in prenos v prakso.

Zasnova monitoringa divjih opraevalcev v Sloveniji

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodilna organizacija: Nacionalni inštitut za biologijo.

Sodelujoča organizacija: Prirodoslovni muzej Slovenije.

Vodja: doc. dr. Al Vrezec.

Sodelavci: M. Gregorič; dr. Danilo Bevk, Blaž Koderman, Mojca Pibernik, Urška Ratajc, dr. Meta Virant Doberlet (Nacionalni inštitut za biologijo); dr. Andrej Gogala (Prirodoslovni muzej Slovenije).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2022.

Sodelavec BIJH izvaja pilotni projekt o možnostih monitoringa divjih opraevalcev z uporabo okoljske DNK, pridobljene s pajčjih mrež. V preteklem letu je v celotni sezoni sočasno s klasičnim terenskim vzorčenjem opraevalcev izvedel vzorčenje mrež pajkov. Rezultati tega dela projekta bodo dali vpogled v morebitno hitrejše, enostavnejše in cenejše vzorčenje in spremljanje pestrosti divjih opraevalcev.

Biotska raznovrstnost podgorskih bukovih gozdov vzdolž klimatskega gradienta na južnem obrobju Panonske nižine

Vrsta projekta: bilateralni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Univerzitet u Banjoj Luci, Bosna in Hercegovina.

Vodji: A. Čarni; doc. dr. Vladimir Stupar.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2020.

V letu 2020 zaradi zdravstvenih razmer nismo imeli medsebojnih obiskov. Nadaljevali pa smo z obdelavo podatkov in pripravili preliminarni sintetski pregled podgorskih gozdov od južnega obrobja Alp do osrednjega dela Balkanskega polotoka.

Floristične in ekološke značilnosti sestojev robinije in ameriškega javorja na južnem delu Panonske nižine

Vrsta projekta: meddržavni projekt BI-SR/20-22/031.

Sodelujoča organizacija: Univerzitet u Novom Sadu, Srbija.

Vodji: A. Čarni; prof. dr. Ružica Igić.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2022.

V okviru projekta bomo vzorčili sestoje robinije in ameriškega javorja na območju Slovenije in Srbije in ovrednotili njuno pojavljanje na območju južnega dela Panonske nižine. V letu 2020 zaradi zdravstvene situacije nismo uspeli izvesti terenskih del.

Atlas Florae Europaeae

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Luonnontieteellinen keskusmuseo, Finska.

Vodja: prof. dr. Arto Kurtto.

Sodelavec z ZRC SAZU: B. Vreš.

Obdobje trajanja: od 1965 dalje.

18. del *Atlasa* je v tisku; sodelavec je opravil korekture oz. pregled za izbrane rodove (vrste) družine *Fabaceae* (*Cercis* - *Calophaca*) za Slovenijo.

Harmonization of UAS techniques for agricultural and natural ecosystems [Harmonizacija tehnik z uporabo brezpilotnih sistemov za kmetijske in naravne ekosisteme]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, COST akcija CA 16219.

Vodilna organizacija: Università degli Studi della Basilicata, Italija.

Vodja: prof. dr. Salvatore Manfreda.

Sodelavec z ZRC SAZU: U. Šilc.

Obdobje trajanja: 17. 10. 2017–16. 10. 2021.

V okviru akcije bomo poskušali razviti uporabo brezpilotnih sistemov (UAS) za potrebe okoljskega monitoringa. Brezpilotni sistemi bodo omogočili zapolnitev vrzeli med daljinskim zaznavanjem in terenskimi meritvami, kar je uporabno pri okoljskem monitoringu klimatskih sprememb in hidroloških procesov, optimizaciji vodnih virov, ocenjevanju stanja vegetacije in preprečevanju naravnih nesreč.

KRASn'KRŠ – Ohranjanje in valorizacija dediščine ter razvoj trajnostnega turizma v čezmejni kraški pokrajini

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-A Slovenija-Hrvaška.

Sodelujoče organizacije: Javni zavod Park Škocjanske jame, Slovenija; Komunalno stanovanjsko podjetje Sežana d. d., Slovenija; Muze d. o. o., Hrvaška; Općina Punat, Hrvaška; Prirodoslovni muzej Rijeka, Hrvaška; Tovarna trajnostnega turizma, Slovenija.

Vodja: M. Breg Valjavec (Geografski inštitut Antona Melika).

Sodelavci z ZRC SAZU: A. Čarni, I. Dakskobler, U. Šilc, B. Vreš; R. Ciglič, M. Ferk, M. Hrvatin, B. Komac, K. Polajnar Horvat, A. Smrekar, J. Tičar, M. Topole, M. Volk Bahun, M. Zorn (Geografski inštitut Antona Melika); A. Mihevc (Inštitut za raziskovanje krasa).

Čas trajanja: 1. 9. 2017–29. 2. 2020.

Zaključili smo izvajanje projekta, ki se je ukvarjal z raziskavami in prezentacijo naravne in kulturne dediščine na območju matičnega krasa, Gorskega kotarja in Kvarnerja.

Knowledge conversion for enhancing management of Europe riparian ecosystems and services [Prenos znanja za izboljšanje upravljanja evropskih obrežnih ekosistemov in storitev]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, COST akcija CA 16208.

Vodilna organizacija: Université de Rennes, Francija.

Vodja: prof. dr. Simon Dafour.

Sodelavec z ZRC SAZU: A. Čarni.

Trajanje projekta: 9. 11. 2017–8. 11. 2021.

Na podlagi raziskav smo ugotovili, da so obrežni ekosistemi med bolj ogroženimi. Zbirali in analizirali smo podatke o vegetaciji obrežnih gozdov v jugovzhodni Evropi. Pripravili bomo sintezo obrežnih gozdov na tem območju.

Načrt košnje ter spremljanje stanja populacije Loeselove grezovke (*Liparis loeselii*) in njenega habitata na mokrišču Planik v Občini Mengeš

Vrsta projekta: LAS (EKSRP) – Zgodbe naših mokrišč – naročnik: Občina Mengeš.

Vodja: B. Vreš.

Sodelavca: T. Čelik, U. Šilc.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–30. 10. 2021.

Izvedli smo populacijski monitoring stanja populacije Loeselove grezovke (*Liparis loeselii*) na mokrišču Planik.

Obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov na območju Ljubljanskega barja – *PoLJUBA*; Raziskava stanja potencialnih izvornih populacij vrste barjanski okarček (*Coenonympha oedippus*) in stanja njihovega habitata s smernicami za ustrezno upravljanje

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: JZ Krajinski park Ljubljansko barje.

Vodja: T. Čelik.

Sodelavca: U. Šilc, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 23. 7. 2018–15. 11. 2021.

Izvedli smo monitoring razširjenosti in velikosti obstoječe populacije med Igom in Škofljico ter ovrednotili ohranitveno stanje njenega habitata in habitata načrtovane reintroducirane populacije v NR Iški morost.

Izboljšanje hidroloških razmer za HT6410 s spremljanjem stanja v naravnem rezervatu Mali plac

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: JZ Krajinski park Ljubljansko barje.

Vodja: U. Šilc.

Sodelavci: T. Čelik, B. Vreš, F. Kuzmič.

Obdobje trajanja: 25. 9. 2018–30. 9. 2021.

Na Barju smo postavili trajne opazovalne ploskve in izvedli drugi popis vegetacije. Vzpostavili smo tudi merilna mesta za spremljanje vodostaja, ki je potekalo v 14-dnevnih intervalih. V letu 2020 smo pri iztoku postavili jez za uravnavanje vodostaja.

Obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov na območju Ljubljanskega barja – *PoLJUBA*; Povečanje velikosti populacije in izboljšanje stanja ohranjenosti vrste barjanski okarček (*Coenonympha oedippus*) na Ljubljanskem barju s suplementacijo in reintrodukcijo osebkov

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: JZ Krajinski park Ljubljansko barje.

Vodja: T. Čelik.

Sodelavci: U. Šilc, B. Vreš, S. G. Quiñones Lebrón.

Obdobje trajanja: 2. 4. 2019–30. 9. 2021.

Zaključili smo *ex situ* gojenje potomcev I. generacije samic v gojilnici RP Barje, izvedli reintrodukcijo osebkov (bub) v NR Iški morost in suplementacijo v izvorno populacijo ter spremljali izleganje metuljev na obeh lokacijah. Iz izvorne populacije smo odvzeli matične osebkove (II. generacija samic) za drugo gojenje vrste *ex situ* in jih po ovipoziciji vrnili v populacijo.

Kartiranje habitatnih tipov na območju Radenskega polja ter dodatni popis izbranih rastlinskih vrst

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: Center za kartografijo favne in flore.

Vodja: A. Čarni.

Sodelavec: I. Sajko.

Obdobje trajanja: 17. 5. 2019–10. 1. 2020.

Oddali smo poročilo (habitati, ocena ohranjenosti mokrotnih travnikov) in sodelovali pri izdelavi skupnega poročila o naravovarstveni problematiki Radenskega polja.

Začetni in končni popis vegetacije, začetna in končna ocena stanja ohranjenosti ciljnih HT 7230 in HT 6410 ter začetna in končna ocena stanja populacije Loeselove grezovke na območjih projekta Mala barja – Marja Podhom, Bodešče, Brje – Zasip (sklop 2)

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: Zavod RS za varstvo narave.

Sodelujoča organizacija: Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem.

Vodja: U. Šilc.

Sodelavci: T. Čelik, B. Vreš, I. Sajko, I. Dakskobler, F. Kuzmič; asist. dr. Peter Glasnovič, izr. prof. dr. Boštjan Surina (Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem).

Obdobje trajanja: 22. 5. 2019–20. 9. 2021.

V letu 2020 nismo izvajali projektnih aktivnosti.

Začetni in končni popis vegetacije, začetna in končna ocena stanja ohranjenosti ciljnega HT 7230, začetna in končna ocena stanja populacije Loeselove grezovke ter izhodišni in končni popis vegetacije na območju habitata strašničinega mravljiščarja z začetno ter končno oceno stanja habitata strašničinega mravljiščarja na območjih projekta *PoLJUBA* številka 7 (Strajanov breg) in na območju številka 4 (sklop 5)

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: Zavod RS za varstvo narave.

Sodelujoča organizacija: Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem.

Vodji: T. Čelik (Varstveni cilj 4.1.6 – strašničini mravljiščar), B. Vreš (Varstveni cilj 4.1.3 – Strajanov breg).

Sodelavci: I. Sajko, U. Šilc; asist. dr. Peter Glasnovič, izr. prof. dr. Boštjan Surina (Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem).

Obdobje trajanja: 22. 5. 2019–30. 10. 2021.

V letu 2020 nismo izvajali projektnih aktivnosti.

Začetni, vmesni in končni popis vegetacije na območjih posameznih metod zatiranja vrst iz rodu zlatih rozg (*Solidago* sp.) v Naravnem rezervatu Iški morost v okviru projekta *PoLJUBA*

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

Vodja: U. Šilc.

Sodelavci: T. Čelik, I. Sajko, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 3. 7. 2019–31. 10. 2021.

Na izbranih površinah v območju pojavljanja ITRV zlate rozge (*Solidago gigantea*) in predvidenih različnih načinov gospodarjenja za njeno odstranjevanje smo izvedli drugi popis vegetacije. Ocenili smo ohranitveno stanje izbranih površin ter analizirali spremembo vegetacije glede na različne načine gospodarjenja na izbranih površinah.

Priprava strokovnih izhodišč s predlogi varstvenih ukrepov za pripravo Akcijskega načrta za ohranjanje biotske raznovrstnosti v Triglavskem narodnem parku – področje praprotnice in semenke ter negozdne rastlinske združbe in habitatni tipi

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: Triglavski narodni park.

Vodja: U. Šilc.

Sodelavci: I. Dakskobler, F. Kuzmič, I. Sajko, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 19. 10. 2020–31. 10. 2021.

Pripravili smo kritični pregled ter vsebinsko dopolnitev ali popravo seznama vseh varstveno pomembnih prostoživečih rastlinskih vrst iz skupin praprotnic (*Pteridophyta*) in semenk (*Spermatophyta*) na ozemlju Triglavskega narodnega parka in na nekaterih bližnjih območjih.

Botanični popis za potrebe vzpostavitve dodatnih parkirišč ob državni cesti RT-902, odsek 1019 Strmec–Mangart, od km 8,5 do km 9,5

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: Direkcija za ceste Republike Slovenije.

Vodja: I. Dakskobler.

Sodelavci: I. Sajko, B. Vreš; prof. dr. Andrej Martinčič (v p.).

Obdobje trajanja: 10. 5.–30. 10. 2020.

V štirih terenskih dneh smo popisali in kartirali rastlinstvo in rastje na dveh površinah ob Mangartski cesti, kjer so načrtovana nova parkirišča, in ugotovili veliko raznolikost in mozaični preplet rastlinskih združb ter veliko vrstno pisanost rastlin. Delo smo končali z izdelavo in oddajo poročila.

Oznaka rastlinstva in rastje soteske Vintgar pri Podhому

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: Turistično društvo Gorje.

Vodja: I. Dakskobler.

Sodelavci: I. Sajko, U. Šilc, B. Vreš; prof. dr. Andrej Martinčič (v p.).

Obdobje trajanja: 27. 1.–30. 11. 2020.

V petih terenskih dneh smo v soteski Vintgar pri Podhому naredili 214 fitocenoloških in florističnih popisov in popisali 543 praprotnic in semenk. Delo smo končali z izdelavo in oddajo poročila.

Popis rastlin v Scopolijevem vrtu v Idriji

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: Muzejsko društvo Idrija.

Vodja: I. Dakskobler.

Zunanji sodelavki: Tinka Gantar (v p.), Nada Praprotnik (v p.).

Obdobje trajanja: 20. 4.–30. 11. 2020.

V Scopolijevem vrtu v Idriji smo v štirih terenskih dnevih popisali 381 praprotnic in semen. Delo smo končali s pripravo obsežnega članka, ki bo predvidoma objavljen v reviji *Idrijski razgledi*.

Popis vegetacije na travnikih (Pokljuka, Podjelje, Gorjuše)

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: Kmetijski inštitut Slovenije.

Vodja: U. Šilc.

Sodelavec: B. Vreš.

Obdobje trajanja: 9. 6.–31. 10. 2020.

Na Pokljuki (Uskovnici) smo opravili botanični popis vegetacije izbranih gorskih travnikov zaradi odvzema semen in zelenega mulča ob re-naturaciji biatlonske smučarske proge na Pokljuki.

Popis vegetacije izsekane površine pri Dolenji vasi

Vrsta projekta: tržni projekt – naročnik: Kmetijski inštitut Slovenije.

Vodja: U. Šilc.

Sodelavec: B. Vreš.

Obdobje trajanja: 11. 6.–31. 12. 2020.

Na krasu pri Dolenji vasi smo popisali vegetacijo izbranih travnikov in zaraščajoče kraške gmajne (grmišče, gozd) zaradi renaturacije kraškega pašnika.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **A. Čarni** je član uredniškega odbora revij *Hacquetia*, *Hladnikia*, *Biologia* (Bratislava, Slovaška), *Biologia Macedonica*, *Drypis*, *Fitosociologia*, *Vegetation of Russia*, *Prilozi MANU*, *Acta Botanica Croatica*, *Tuexenia* in *Plant Biosystems* ter podpredsednik Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije. Je član svetovalnega odbora komisije za pregled vegetacije Evrope in nomenklaturne komisije Mednarodne zveze za preučevanje vegetacije.
- **T. Čelik** je članica sveta Javnega zavoda Krajinski park Ljubljansko barje ter podpredsednica Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije – Birdlife Slovenia – in članica njegovega upravnega odbora.
- **I. Dakskobler** je član uredniškega odbora revij *Hacquetia*, *Proteus*, *Scopolia* in *Wulfenia*.
- **M. Gregorič** je področni urednik revije *The Science of Nature*, predsednik Društva za popularizacijo znanosti Metamorfoza in član organizacijskega odbora znanstvenega dela medijske mreže *Metina lista*.
- **S. Kralj – Fišer** je članica uredniškega odbora revije *Hacquetia*.
- **M. Kuntner** je akademski urednik revije *PLoS ONE*, področni urednik revije *ZooKeys* in član uredniškega odbora revije *Hacquetia*. Kot pridružen profesor občasno predava na Univerzi Hubei (Wuhan, Kitajska), kot znanstveni sodelavec pa gostuje na inštituciji Smithsonian (Washington, ZDA).
- **F. Küzmič** je član izvršnega odbora Botaničnega društva Slovenije in uredniškega odbora revije *Hladnikia*.
- **U. Šilc** je glavni urednik revije *Hacquetia*, urednik pri reviji *Phyton* in član uredniškega odbora revij *Tuexenia* in *Vegetation Classification and Survey*. Je član sveta pri European Vegetation Archive (EVA).
- **B. Vreš** je podpredsednik mednarodne raziskovalne družbe CLUSIUS v Güssingu (Avstrija), področni urednik za biologijo pri *Novem Sloven-skem biografskem leksikonu* ter član uredniškega odbora revij *Acta biologica Slovenica* in *Folia biologica et geologica*.

KNJIŽNICA IN ZBIRKE

Knjižnica

Vodja: F. Kuzmič.

V letu 2020 se je knjižnični fond povečal za 13 monografij in 77 enot serijskih publikacij. Prevladujejo publikacije, ki jih je knjižnica pridobila z izmenjavo, manjši del pa z nakupom ali prejemom v dar. Uporabniki knjižnice so bili večinoma sodelavci inštituta.

Podatkovna zbirka popisov plevelne vegetacije Evrope

Vodja: F. Kuzmič.

Podatkovna zbirka z imenom *European Weed Vegetation Database* nastaja od leta 2015 in je bila v letu 2020 vključena v svetovno podatkovno bazo vegetacijskih popisov *sPlot*. Razen te je vključena tudi v *Global Index of Vegetation Databases (GIVD)* in *European Vegetation Archive (EVA)*. S tem so podatki v bazi postali dostopni širšemu krogu zainteresiranih raziskovalcev. V bazi so zbrani vegetacijski popisi z obdelovalnih površin in ruderalnih rastišč z območja cele Evrope, večji del podatkov je iz južne Evrope. Zbirka vsebuje skoraj 25.000 popisov, v letu 2020 novih popisov nismo dodajali.

Podatkovna zbirka vegetacijskih popisov

Vodja: U. Šilc.

Vegetacija Slovenije – podatkovna zbirka vegetacijskih popisov v programu *Turboveg* – nastaja od leta 2003. V njej so zbrani vsi vegetacijski popisi z ozemlja Slovenije od leta 1932, večinoma narejeni po standardni srednjeevropski metodi (Braun-Blanquet), pokriva pa vse vegetacijske tipe od makrofitskih vodnih združb do gozda. Popisi so iz objavljene literature, sive literature (disertacije, elaborati, poročila), delno tudi iz neobjavljenega popisnega gradiva. Zbirka obsega 20.630 vegetacijskih popisov. Podatkovno bazo uporabljamo za shranjevanje vegetacijskih popisov, za klasifikacijo vegetacije in drugih analiz vegetacije v Sloveniji in sosednjih državah. V preteklem letu smo geokodirali popisno gradivo. Podatkovna baza se aktivno povezuje z bazami na Balkanu (Zagreb, Beograd, Podgorica). Zbirka je del *European Vegetation Archive (EVA)*.

Digitalna podatkovna zbirka *FloVegSi* (Favna, flora, vegetacija in paleovegetacija Slovenije)

Vodja: B. Vreš.

Vodje sklopov: T. Čelik – favna metuljev, I. Dakskobler – vegetacija, B. Vreš – flora.

Med izvajanje projektov in raziskovalnega programa spadata tudi vnašanje in obdelovanje zbranih terenskih podatkov: vnesenih je bilo skupno 5.536 popisov oz. 71.690 digitalnih zapisov s florističnimi, fitocenološkimi in favnističnimi (metulji, hrošči idr.) podatki. Pri delu sta nam s prostovoljnimi delom pomagala zunanja sodelavca Branko Dolinar in Dijana Kosić.

Herbarijska zbirka LJS

Vodja: B. Vreš.

Med letom je bilo zbranih okrog 100 pol herbarijskih rastlin, od tega je bilo 56 pol dokumentiranih (digitaliziranih in etiketiranih). Posamezni podatki iz herbarijske zbirke, vodeni v podatkovni zbirki *FloVegSi*, so predstavljeni na spletnem naslovu <http://bijh.zrc-sazu.si/BISER/FloVegSi/Flo/HerbZRC/herbZRC.htm>.

Zbirka pajkov

Vodja: M. Gregorič.

Zbirka vsebuje primerke v etanolu, tkiva za ekstrakcijo DNK ter globoko zamrznjeno izolirano genomsko DNK. Primerki so iz Evrope in od drugod.

Lepidopteroška zbirka

Vodja: T. Čelik.

Zbirka prepariranih dnevnih in nočnih metuljev (predvsem iz Slovenije, držav nekdanje Jugoslavije in z ostalega ozemlja Balkanskega polotoka) obsega okrog 152.000 osebkov. Je delno urejena. Od leta 2018 je hranjena v prostoru za suhe zbirke Raziskovalne postaje Barje ZRC SAZU na Igu. V letu 2020 zbirke nismo dopolnjevali.

Palinološka zbirka

Vodja: dr. Metka Culiberg (zunanja sodelavka).

Zbirka vsebuje fizikalno in kemično obdelane vzorce peloda, shranjene v glicerinu in tako primerno pripravljene za pelodno analizo. Celotna zbirka vsebuje 8911 vzorcev. Rezultati mikroskopsko analiziranih vzorcev so zabeleženi na kartotečnih lističih oz. v podatkovni bazi in so osnova za izdelavo pelodnih diagramov in tabel.

Karpološka zbirka

Vodja: dr. Metka Culiberg (zunanja sodelavka).

Zbirka vsebuje rastlinske makro ostanke (lesnega oglja, semen in plodov) iz arheoloških najdišč od paleolita do srednjega veka. Redno se dopolnjuje tudi zbirka semen recentnega rastlinstva.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- ***Hacquetia* 19/1.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- ***Hacquetia* 19/2.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, Črna gora: raziskovalno sodelovanje.
- Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija: raziskovalno sodelovanje (travniška vegetacija).
- Batı Akdeniz Ormançılık Araştırma Müdürlüğü, Antalya, Turčija: raziskovalno sodelovanje.
- Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet Sv. Kiril i Metodij, Skopje, Makedonija: raziskovalno sodelovanje.
- Smithsonian National Museum of Natural History, Washington DC, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Université de Rennes, Rennes, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- Botanical Museum, Luonnontieteellinen museo, Helsingin yliopisto, Helsinki, Finska: raziskovalno sodelovanje.
- Università degli Studi di Torino, Scienze della Vita e Biologia dei Sistemi, Torino, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Université Joseph Fourier, Laboratoire d'Ecologie Alpine, Grenoble, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- University of Akron, Akron, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- University of California Davis, Davis, Kalifornija, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- National Chung Hsing University, Taichung, Tajvan: raziskovalno sodelovanje.
- University of Massachusetts-Lowell, Lowell, Massachusetts, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- University of Vermont, Burlington, Vermont, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- University of the Free State, Bloemfontein, Južnoafriška republika: raziskovalno sodelovanje.
- Természettudományi Kar, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Brno, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Universität Wien, Fakultät für Lebenswissenschaften, Department für Botanik und Biodiversitätsforschung, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Universität für Bodenkultur Wien, Department für Integrative Biologie und Biodiversitätsforschung, Dunaj, Avstrija: priprava projektnega predloga.
- Universität Rostock, Agrar- und Umweltwissenschaftliche Fakultät, Rostock, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- International Association for Vegetation Science (IAVS), Young Scientists working group, spletni dogodek: Filip Kuzmič, 1. mednarodna delavnica.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Manuela Winkler, Universität für Bodenkultur, Dunaj, Avstrija 20.–21. 1.: predstavitev in prijava projekta.
- Dejan Mandžukovski, Šume Makedonije, Makedonija, 24. 1.–4. 2.: sodelovanje pri obdelavi podatkov o sintezi borovih gozdov Balkana, v okviru COST akcije.
- Prof. dr. Željko Škvorc, Šumarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvaška, 12. 2.: sodelovanje pri prijavi projekta.
- Prof. dr. Željko Škvorc, prof. dr. Jozo Franjić, doc. dr. Daniel Krstonošić, Šumarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvaška, 3. 6.: popisovanje robinije v Beli krajini.
- Dr. hab. Helena Więclaw, Instytut nauk o morzu i środowisku, Uniwersytet Szczeciński, Poljska, 24.–25. 7.: raziskovalno delo in revizija herbarijskega materiala rodu *Carex* v herbariju LJS.
- Dr. Jacob Koopman, Choszczno, Poljska, 24.–25. 7.: raziskovalno delo in revizija herbarijskega materiala rodu *Carex* v herbariju LJS.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Shakira Guani Quiñones – Lebrón

- *Testing sexual and other selection pressures influencing male size in sexually size dimorphic spiders (Testiranje spolnih in drugih selekcijskih pritiskov, ki vplivajo na velikost samcev pajkov s spolnim velikostnim dimorfizmom)*, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, 17. 4. – doktorska disertacija.

Filip Küzmič

- *Classification and gradient analysis of weed vegetation in Europe (Klasifikacija in gradientna analiza plevelne vegetacije v Evropi)*, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, 14. 12. – doktorska disertacija.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Andraž Čarni

- *Sto let vegetacijskih raziskav v Evropi*. Javno predavanje pred izvolitvijo v naziv redni profesor na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 28. 2.

Tatjana Čelik

- Udeležba na delavnici *Predlog prenove ukrepov za ohranjanje biotske pestrosti travišč*, spletni dogodek, 19. 11. (s soavtorji), https://www.youtube.com/playlist?list=PLuqACrKiYTLU5e8emerljYBBADA_2w0pP.

Shakira Guani Quiñones – Lebrón

- *Oral Sexual Contact May Be a Common Behavior in Sexually Dimorphic Spiders*. Predavanje na *2020 Virtual ABS Conference*, 29. 7. (soavtorji R. Golobinek, S. Kralj - Fišer, M. Kuntner, M. Gregorič), spletni dogodek.
- *Nephilingis cruentata as a model for the study of sexual dimorphism in spiders*. Predavanje na *Labre2020 Open Seminar Cycle*, Universidad de Córdoba, Argentina, 4. 12., spletni dogodek.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Andraž Čarni

- Univerza v Zagrebu, Gozdarska fakulteta, Gorski kotar, Banovina, Istra, Hrvaška, 3.–4. 9.: popisovanje sestojev robinije.

Eva Turk

- Kaohsiung Medical University, College of Life Science, Kaohsiung, Tajvan, 17. 2.–23. 3.: laboratorijsko raziskovalno delo.

PEDAGOŠKO DELO

Andraž Čarni

- *Botanika*. Predavanja za študente 1. letnika 1. stopnje, Fakulteta za vinogradništvo in vinarstvo Univerze v Novi Gorici.
- *Ekologija*. Predavanja za študente doktorskega študija *Bioznanosti*, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Pregled gozdnih združb Slovenije*. Izbirni predmet za študente 2. in 3. letnika 1. stopnje, Fakulteta za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz Pregleda gozdnih združb Slovenije*. Izbirni predmet za študente doktorskega študija *Ekološke znanosti*, Fakulteta za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.

Simona Kralj - Fišer

- *Vedenjska genetika*. Predavanja za študente 1. letnika 2. stopnje, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.

Matjaž Kuntner

- *Sistematika in evolucija*. Sodelovanje pri predmetu v okviru interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa *Bioznanosti*, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Urban Šilc

- *Vrednotenje biodiverzitete*. Predavanja, vaje in terenski pouk v okviru programa *Naravovarstvo* na Biotehniškem centru Naklo – Višji strokovni šoli.
- *Ekologija kopenskih ekosistemov*. Predavanja za študente 2. stopnje študija *Varstvo narave*, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.

MENTORSTVO

Matjaž Gregorič

- Janko Šet (mladi raziskovalec), doktorski študij, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Špela Popit Prelogar, doktorski študij (somentor), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Simona Kralj - Fišer

- Janko Šet, magistrska naloga, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 14. 9.).
- Shakira Guani Quiñones - Lebrón (mlada raziskovalka), doktorska disertacija (somentorica), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 17. 4.).
- Eva Turk (mlada raziskovalka), doktorski študij, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Rok Golobinek, doktorski študij, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Katarina Štamulak, magistrski študij, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- Lea Krajnc, magistrski študij, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- Neža Gabrovšek, magistrski študij (somentorica), Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.

Matjaž Kuntner

- Shakira Guani Quiñones - Lebrón (mlada raziskovalka), doktorska disertacija (somentor), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (17. 4.).
- Eva Turk (mlada raziskovalka), doktorski študij (somentor), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Urban Šilc

- Filip Kuzmič (mladi raziskovalec), doktorska disertacija, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 14. 12.).
- Milica Stanišić Vujović, doktorski študij (somentor), Univerzitet Crne Gore, Prirodno-matematični fakultet, Podgorica, Črna gora.
- Diana Kosić, magistrski študij, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.

Branko Vreš

- Diana Kosić, magistrski študij (somentor), Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://bijh.zrc-sazu.si/>

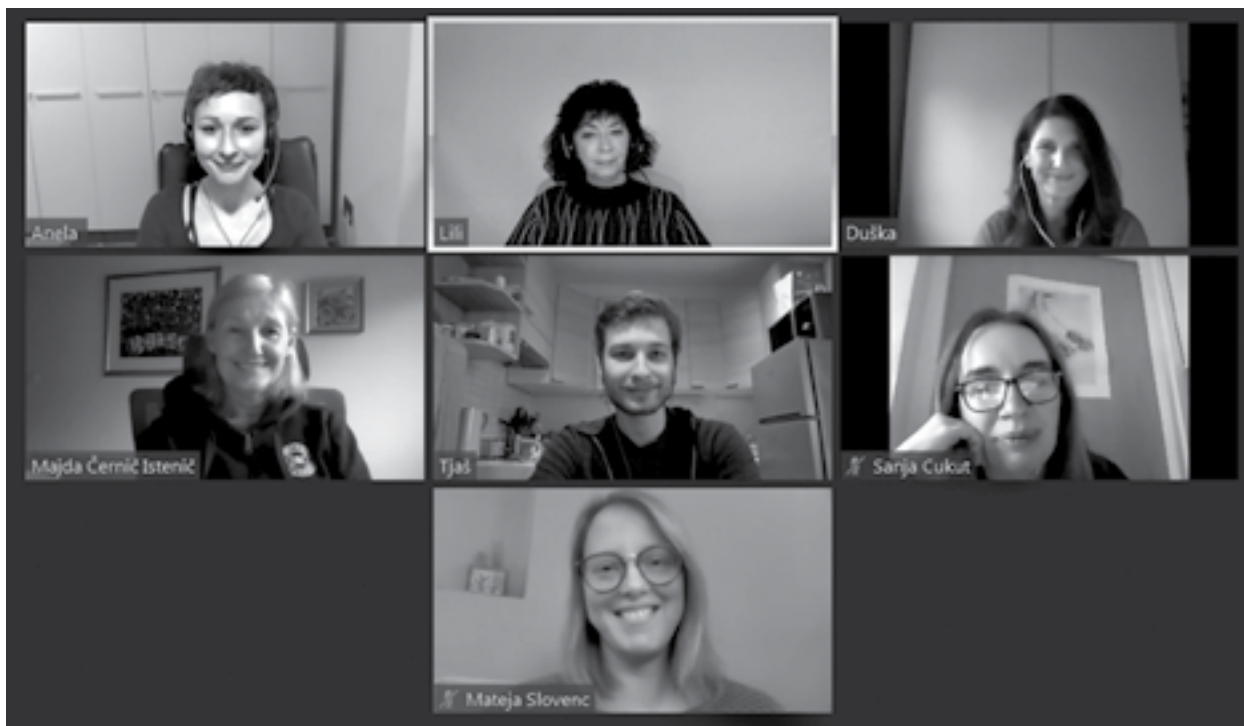
SUMMARY

The research at the Jovan Hadži Institute of Biology comprises basic and applied, plant and animal research, on both regional and global scales. The Institute has two subgroups, one for basic botany, the other for basic zoology. Botanists research the ecology, structure, systematics, distribution, conservation, maintenance, and reconstruction of vegetation; this research contributes to sustainable development and conservation of biodiversity. Zoological research delves into taxonomy, systematics, evolutionary biology, biogeography, ethology, ecology, genetics, and genomics; and mainly focuses on spiders and butterflies. The research in 2020 was performed in the framework of the research programme *Biodiversity: patterns, processes, predictions and conservation* and numerous national projects. Basic research projects included the *Vibration communication networks: from insects to plants*, *Evolutionary blind alleys: traps of extreme phenotypes*, *Development of functioning protocols for spiderweb eDNA usage*, *Connectivity concept in karst: the doline-cave coupling in the context of human impacts*, and *Variable selection maintains fenotypic polymorphism: empirical study of surface and subterranean crustaceans*. Applied research projects funded by ARRS included the *Development and usage of methods for massive and quality evaluation of karstic water sources*. Target research projects included the *Sustainable farming models in the Natura 2000 areas*, *Analytical support for higher efficiency and better targeting of agricultural politics in regards to environment and nature in Slovenia* and *Monitoring basis for wild polinators in Slovenia*. International projects included the *Biodiversity of beech forests along climatic gradient in southern brink of the Pannonian basin*, *Floristic and ecological characteristics of robinia and american maple stands in the southern part of the Pannonian basin*, *Atlas Florae Europaeae*, *Harmonization of UAS techniques for agricultural and natural ecosystems*, *KRASn'KRS – Preservation and valorisation of heritage and development of sustainable tourism in the cross-border karstic region*, and *Knowledge conversion for enhancing management of Europe riparian ecosystems and services*. Applied research projects without ARRS funding included *Mowing plan and monitoring of the population of the fen orchid (Liparis loeselii) and its habitat at the Planik wetland in the Municipality of Mengeš*, *Recovery and preservation of wetlands in area of Ljubljansko barje – PoLJUBA; research of the state of potential original populations of Coenonympha oedippus their habitat with guidelines for proper management*, *Improving hidrological condition for HT6410 with monitoring of the state of natural reserve Mali plac*, *Recovery and preservation of wetlands in area of Ljubljansko barje – PoLJUBA; Improving population size and state of preservation of Coenonympha oedippus in area of Ljubljansko barje with supplementation and reintroduction of individuals*, *Cartography of habitat types in the area of Radensko polje and additional inventoring of chosen plant species*, *Initial and final inventoring of vegetation, initial and final assessment of the conservation status of target HT 7230 and HT 6410 and initial and final assessment of the status of the population of the fen orchid (Liparis loeselii) in the areas of the project Mala barja - Marja Podhom, Bodešče, Brje - Zasip (set 2)*, *Initial and final vegetation inventoring, initial and final assessment of the conservation status of target HT 7230, initial and final assessment of the fen orchid (Liparis loeselii) population and baseline and final vegetation inventoring in the area of the scarce large blue (Phengaris teleius) habitat with initial and final assessment of the scarce large blue habitat in project PoLJUBA areas number 7 (Strajanov breg) and number 4 (set 5)*, *Intermediate vegetation inventoring in the areas of different potential methods of extermination of Solidago gigantea in Iški morost natural reserve within the PoLJUBA project*, *Preparation of expert starting points with proposals for protection measures for the preparation of the Action Plan for the Conservation of Biodiversity in the Triglav National Park - the area of ferns and seeds and non-forest plant communities and habitat types*, *Botanical inventory for the purpose of establishing additional parking lots along the state road RT-902, section 1019 Strmec - Mangart, from km 8.5 to km 9.5*, *Designation of flora and vegetation of the Vintgar gorge near Podhom*, *List of plants in Scopoli's garden in Idrija*, *Inventoring of grasslands at Pokljuka, Podjelje and Gorjuše*, and *Inventory of vegetation of the cut area near Dolenja vas*. The institute also publishes its own scientific journal, *Hacquetia*. The institute collaborates with many Slovenian institutions, national authorities, and non-governmental organizations. Several researchers are involved in pedagogical processes at universities in Ljubljana, Maribor, Nova Gorica, Koper, Vocational college in Naklo, and abroad (Hubei University, China, Belgrade, Serbia). Even in social distancing times the researchers presented their studies at few (international) scientific meetings; they collaborate with many important scientific institutions in Europe and worldwide.

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Marjan Kordaš, akad. prof. dr. Zdravko Mlinar, dr. Sanja Cukut Krilič (predsednica), izr. prof. dr. Majda Černič Istenič (podpredsednica), doc. dr. Lilijana Šprah.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Lilijana Šprah.

Višje znanstvene sodelavke: izr. prof. dr. Majda Černič Istenič, izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar, doc. dr. Lilijana Šprah.

Znanstvena sodelavka: dr. Sanja Cukut Krilič.

Višja strokovna sodelavka: Anela Klemenc Bešo.

Mlada raziskovalka: Mateja Slovenc.

Asistent: Tjaš Debeljak.

RAZISKOVALNI PROJEKTI

Historične interpretacije 20. stoletja

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sodelujoča organizacija: Univerza v Novi Gorici.

Vodja: O. Luthar (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Sodelavci: D. Knežević Hočevar, A. Hofman, J. Fakin Bajec, I. Kosmos, J. Mihajlovič Trbovc, T. Petrovič, M. Pogačar, T. Komel Klepec (Inštitut za kulturne in spominske študije); prof. dr. Katja Mihurko Poniž, dr. Ana Toroš, dr. Aleš Vaupotič, Rok Andres (Univerza v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2022.

V letu 2020 je bila D. Knežević Hočevar mentorica mladi raziskovalki M. Slovenc v okviru začrtanih smernic programa.

Dolgotrajna oskrba ljudi z demenco v teoriji in praksi socialnega dela

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Sodelujoča organizacija: Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Vodja: izr. prof. dr. Jana Mali.

Sodelavci: D. Knežević Hočevar; prof. dr. Vito Flaker, izr. prof. dr. Mojca Urek, prof. dr. Darja Zaviršek, doc. dr. Vera Grebenc, doc. dr. Liljana Rihter, asist. dr. Anamarija Kežžar, mag. Mirjam Ten Veen (Fakulteta za socialno delo); prof. dr. Valentina Hlebec (Fakulteta za družbene vede).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Organizirana sta bila uvodni in prvi delovni sestanek, na katerih smo dorekli naloge med partnerji in vsebinsko prilagoditev projekta glede na zmanjšan obseg financiranja. D. Knežević Hočevar je pregledala del antropološke znanstvene literature o demenci.

Spremembe v kmetijstvu skozi oči in telesa kmetov

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: D. Knežević Hočevar.

Sodelavke: M. Černič Istenič, A. Klemenc Bešo, M. Slovenc, L. Šprah; S. Poljak Istenič (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V letu 2020 je bila vzpostavljena spletna stran projekta, organizirani so bili trije delovni sestanki o sprotne poteku dela – zlasti pregledu in analizi znanstvene literature. Novost je sodelovanje v projektu *neMOČ podeželja* (vodja je Zveza slovenske podeželske mladine) za namene terenskega dela v spremenjenih okoliščinah covida-19.

Odzivanje kmečkih družin na posledice delovnih nesreč in poklicnih bolezni

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt, Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: M. Černič Istenič.

Sodelavci: S. Cukut Krilič, T. Debeljak, A. Klemenc Bešo, D. Knežević Hočevar, M. Slovenc, L. Šprah.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022.

Oblikovana je bila informacija o projektu in objavljena na spletni strani inštituta, organizirana sta bila dva delovna sestanka projektne skupine, na drugem je bila predstavljena že opravljena pilotna študija projekta.

Con3Post: Posting of Third Country Nationals: Mapping the Trend in the Construction Sector [Napotovanje državljanov tretjih držav. Proučevanje trenda v gradbeništvu]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, EaSI-PROGRESS, Evropska komisija.

Sodelujoče organizacije: European Centre for Social Welfare Policy and Research, Avstrija; Ca' Foscari University of Venice, Italija; University of Jyväskylä, Finska; University of Warsaw, Poljska.

Vodja z ZRC SAZU: M. Vah Jevšnik (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Sodelavki z ZRC SAZU: S. Cukut Krilič; K. Toplak (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2020.

Pripravljeno je bilo regionalno poročilo o napotovanju delavcev med Bosno in Hercegovino, Slovenijo in Avstrijo. Na osnovi treh regionalnih poročil je bilo pripravljeno primerjalno poročilo o tokovih napotovanja delavcev iz tretjih držav. V sodelovanju z Univerzo v Varšavi je bila organizirana spletna zaključna konferenca projekta.

Opismenjevanje o motnjah razpoložanja in osebnostnih motnjah

Vrsta projekta: sofinanciranje programov varovanja in krepitev zdravja, Ministrstvo za zdravje.

Sodelujoče organizacije: Inštitut Karakter, Društvo Altra, Društvo Projekt človek.

Vodja: L. Šprah.

Sodelavci: S. Cukut Krilič, M. Černič Istenič, T. Debeljak, A. Klemenc Bešo, D. Knežević Hočevar, M. Slovenc; A. Tomažič (Uprava ZRC SAZU); dr. Mojca Zvezdana Dernovšek, Maja Valič, Malka Čeh, dr. Jernej Kaluža, dr. Barbara Vogrinec (Inštitut Karakter), Anja Iberčič, dr. Suzana Oreški (Društvo Altra), Luka Agrež (Društvo Projekt človek).

Obdobje trajanja: 14. 1. 2020–15. 11. 2022.

Spletna izobraževalna platforma se je nadgradila z novimi izobraževalnimi vsebinami s področja motenj razpoložanja, stresa v času epidemije in osebnostnih motenj. Izdelana sta bila dva priročnika o prepoznavanju osebnostnih motenj ter stigmatizaciji oseb s težavami v duševnem zdravju. Izvedenih je bilo 11 spletnih delavnic (400 udeleženk in udeležencev) *Stres povzroča stiske, okrepite svoje moči* ter serija spletnih dogodkov v sklopu svetovnega dneva duševnega zdravja (virtualna likovna razstava, okrogla miza in predavanja).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Černič Istenič** je članica Sveta za ženske na podeželju pri Ministrstvu za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo in recenzentka Agencije za raziskave (Research Executive Agency – REA) pri EU v okviru *Obzora 2020: Innovative Training Networks (ITN) 2020, Marie Skłodowska-Curie actions Individual Fellowships 2020 SOC PANEL*.
- **L. Šprah** je vodja interdisciplinarnih delovnih skupin za evalvacijo implementacije *Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028* pri Ministrstvu za zdravje; je članica nacionalne strokovne skupine v okviru *Globalnega partnerstva za umetno inteligenco (GPAI)* za področje *Prihodnost dela*, ki deluje pod okriljem OECD in Ministrstva za zunanje zadeve.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Sanja Cukut Krilič

- *Final comparative report with recommendations: posting of third-country nationals: a comparative study*. Predavanje na *Final transnational conference: Posting of third-country nationals*, 10. 12., spletni dogodek.

Tjaš Debeljak

- *Kako se spopadati z izgorelostjo na delovnem mestu; Izgorelost*. Predavanje na strokovni konferenci *Vloga sveta delavcev pri preprečevanju psihosocialnih tveganj*, Bled, 30. 9.

Duška Knežević Hočevar

- *Negotiating critical anthropological insights within the mental health literacy programme*. Referat na 16. konferenci EASA: *New anthropological horizons in and beyond Europe*, Lizbona, Portugalska, 23. 7., spletni dogodek, <https://easaonline.org/conferences/easa2020/panels#8520>.

Lilijana Šprah

- *Kako se spopadati z izgorelostjo na delovnem mestu; Psihosocialna tveganja na delovnem mestu in duševno zdravje delavcev*. Predavanje na strokovni konferenci *Vloga sveta delavcev pri preprečevanju psihosocialnih tveganj*, Bled, 30. 9.

PEDAGOŠKO DELO

Sanja Cukut Krilič

- Modul MM32: *Migracije in mali narodi / Migration and small nations*. Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Nemčija, Češka, Južnoafriška republika, Norveška, Slovenija, Sudan, Uganda, 2. letnik 2. stopnje študija na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Ljubljana, 1. 10.–30. 11., tri gostujoča predavanja (nosilka predmeta: D. Knežević Hočevar).

Majda Černič Istenič

- *Sociokulturna animacija in lokalni razvoj*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Andragogika* na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Ruralna sociologija*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Ekonomika naravnih virov* na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Duška Knežević Hočevar

- Modul MM32: *Migracije in mali narodi / Migration and small nations*. Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Nemčija, Češka, Južnoafriška republika, Norveška, Slovenija, Sudan, Uganda, 2. letnik 2. stopnje študija na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Ljubljana, 1. 10.–30. 11.
- *Antropologija rodnosti*. Individualne konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Mateja Slovenc

- *Kvalitativni pristop pri raziskovanju*. Predavanje za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Ekonomika naravnih virov* na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Majda Černič Istenič

- Ana Novak, magistrsko delo (somentorica), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 25. 9.).
- Melita Žnidaršič, diplomsko delo (somentorica), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 23. 12.).

Duška Knežević Hočevar

- Mateja Slovenc (mlada raziskovalka), doktorski študij (somentorica), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://dmi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Since 2000, the interdisciplinary research group at the Sociomedical Institute ZRC SAZU has focused its research interest on phenomena of well-being and mental health. The Institute combines knowledge and research orientations of sociology, anthropology and medical and health psychology. Broad array of research topics extends from migration and ageing, family farming to mental health, stress at the workplace, long-term care, domestic violence, digital health, and mental health literacy. Within the national public health project OMRA, the associates implemented three web workshops designed for improving mental health literacy of mood disorders and personality disorders and stigma, published two manuals on recognition and coping with personal disorders and stigma in mental health field, carried out 11 of five-hour web workshops OMRA (Stress causes distress, empower yourself!), attended by 400 participants and conducted a series of educational events within the framework of the World Mental Health Day 2020.

Within the international project Con3Post under the EC Progress Programme a regional and a comparative report on posting flows of third-country workers in construction were prepared and a final conference was organised.

Target-oriented research project Response of farming families to the consequences of accidents at work and occupational diseases and basic research project Changes in agriculture through the farmer's eyes and bodies were launched with their first activities, presented on the Institute's website.

The institute cooperates with several institutions in Slovenia; among them are: Faculty of Arts, University of Ljubljana, Faculty of Social Sciences, University of Ljubljana, Faculty of Social Work, University of Ljubljana, University of Nova Gorica, Association of Free Trade Unions of Slovenia, Institute Karakter, NGOs: Altra and Project Man, University Medical Centre Ljubljana, Ministry of Labour, Family and Social Affairs, Ministry of Health, Health Insurance Institute of Slovenia, National Institute of Public Health, Ministry of Agriculture, Forestry and Food.

Some of the associates are university professors and invited lecturers who gave lectures and lessons at the University of Ljubljana, the University of Nova Gorica and the Postgraduate School ZRC SAZU.

The institute bibliography for 2020 is available at: <http://dmi.zrc-sazu.si>.

INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO

ZNANSTVENI SVET

Do 14. 12.: **akad. prof. dr. Kajetan Gantar**, **akad. prof. dr. Peter Štih** (predsednik), **akad. dr. Mitja Zupančič**, **dr. Mateja Ratej**, **izr. prof. dr. Gregor Pobežin**.

Od 14. 12.: **akad. prof. dr. Janez Kranjc** (predsednik), **akad. dr. Mitja Zupančič**, **izr. prof. ddr. Irena Avsenik Nabergoj**, **izr. prof. dr. Gregor Pobežin**.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Gregor Pobežin.

Namestnica predstojnika: dr. Mateja Ratej.

Znanstvena svetnika: prof. ddr. Igor Grdina, prof. ddr. Irena Avsenik Nabergoj.

Znanstveni sodelavci: dr. Jaša Drnovšek, izr. prof. dr. Gregor Pobežin, dr. Mateja Ratej, dr. Petra Testen Koren, dr. Neža Zajc.

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: Martin Grum.

Višja strokovna sodelavca: Ahac Meden, mag., Rok Kraigher.

Asistentka, mlada raziskovalka: Vita Zalar.

RAZISKOVALNI PROGRAMI IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: J. Fikfak (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci: M. Ratej; S. Babič, T. Bajuk Senčar, S. Drnovšek, M. Filak, M. Godina Golija, V. Huzjan, B. Ivančič Kutin, M. Kozorog, M. Kropelj Telban, A. Kuharič, D. Ličen, R. Mrvič, M. Peče, D. Podjed, S. Poljak Istenič, I. Slavec Gradišnik, K. Šrimpf Vendramin, B. Turk Niskač (inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Raziskave dokumentirajo, analizirajo in interpretirajo manifestacije različnih kulturnih praks in večplastnih identifikacij na lokalni, regionalni, nacionalni in nadnacionalni ravni.

Literarnozgodovinske, literarnoteoretične in metodološke raziskave

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Vodja: M. Juvan (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).

Sodelavci: G. Pobežin; M. Deželak Trojar, N. Ditmajer, M. Dovič, J. Habjan, A. Jež, A. Koron, L. Mandič, M. Ogrin, L. Vidmar, A. Žejn (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede); izr. prof. dr. Darja Pavlič (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Sodelavec je svoje raziskave v okviru raziskovalnega programa, usmerjene v dediščino srednjeveške in zgodnjenooveške epigrafike, sežehl v članku »Napis Vergerijev v koprski stolnici: kratka zabeležka in rekonstrukcija napisnega polja«, objavljenem v reviji *Studia universitatis hereditati* 8/1 (2020).

Historične interpretacije 20. stoletja

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sodelujoča organizacija: Univerza v Novi Gorici.

Vodja: O. Luthar (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Sodelavci: V. Zalar; A. Hofman, J. Fakin Bajec, I. Kosmos, J. Mihajlovič Trbovc, T. Petrovič, M. Pogačar, T. Komel Klepec (Inštitut za kulturne in spominske študije); D. Knežević Hočevlar (Družbenomedicinski inštitut); Rok Andres, prof. dr. Katja Mihurko Poniž, izr. prof. dr. Ana Toroš, prof. dr. Aleš Vaupotič (Univerza v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2022.

Sodelavka se v okviru raziskovalnega programa usposablja kot mlada raziskovalka in pripravlja doktorsko disertacijo z naslovom *A conceptual history of Gypsiness: Habsburg and post-Habsburg perspectives*. Napisala je članek »Essentialism and constructionism in Romani Studies«, ki je bil sprejet v objavo in bo izšel v zborniku pri založbi New Academic Press poleti 2021.

Slovenske misijonarke v Indiji: pozabljeno poglavje v medkulturnih odnosih

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoči organizaciji: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Vodja: A. Jelnicar (Inštitut za antropološke in prostorske študije).

Sodelavke: I. Avsenik Nabergoj; N. Gregorič Bon, M. Petrovič-Šteger (Inštitut za antropološke in prostorske študije); N. Rogelja (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); izr. prof. dr. Tamara Ditrich (Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani); doc. dr. Helena Motoh (Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020.

Sodelavka je rezultate projekta, objavljene v dveh znanstvenih člankih: »The mission of the church in dialogue with non-Christian religions« (*Dve domovini*) ter »Narodi, religije in misijon v dokumentih drugega vaticanskega koncila« (*Bogoslovni vestnik*), predstavila na simpoziju v Gdansku na Poljskem (14. 11. 2020).

Zgodovinski atlas slovenskih mest

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Kosi (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Sodelavci: G. Pobežin; B. Golec, V. Kočevar, M. Preinfalk (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); J. Fridl (Geografski inštitut Antona Melika); B. Štular (Inštitut za arheologijo).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Sodelavec pripravlja korpus srednjeveških in zgodnjenovoveških napisov na Slovenskem.

Jeziki staroslovenskega sveta

Vrsta projekta: bilateralni projekt.

Vodja: N. Zajc.

Sodelavca: G. Pobežin, I. Grdina.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2022.

Raziskava se osredotoča na obdobje od 13. do konca 16. stoletja, ko so se začeli diferencirati nacionalni jeziki, kar je še zlasti pomembno za slovanske jezike. V projektu se raziskuje problematika treh t. i. svetih jezikov in formiranje ne samo nacionalnih, ampak tudi individualnih jezikov (pisav, govorov in avtorstva).

Dislocations and Resistances. Persecutions and Genocidal Violences of Roma, Sinti and Travellers in Western Europe, 1940–1946 – ROMARESIST

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Vodilni partner: CNRS-EHESS.

Sodelujoči organizaciji: Freie Universität Bozen-Bolzano, Italija; Kazerne Dossin, Belgija.

Vodja: dr. Ilse About.

Sodelavka z ZRC SAZU: V. Zalar.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2019–1. 3. 2022.

Sodelavka raziskuje genocidne politike, ki so se izvajale nad Romi in Sinti na Slovenskem med drugo svetovno vojno.

Osrednji specializirani informacijski center za humanistiko (OSICH)

Vrsta projekta: raziskovalna infrastruktura OSIC.

Vodja: G. Pobežin.

Sodelavec z ZRC SAZU: M. Grum.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2022.

Sodelavci OSICH – G. Pobežin, M. Grum; Simona Frankl, Marjana Benčina (Biblioteka SAZU) – so samostojno in v sodelovanju z ARRS, Znanstvenim svetom za humanistiko pri ARRS, IZUM ter ostalimi OSIC opravljali naloge, opredeljene v programu dejavnosti OSIC za obdobje 2020–2022. Spremljali in nadzirali so, ali razvrstitev bibliografskih enot, ki popisujejo znanstvene objave raziskovalk/raziskovalcev, ustreza veljavni tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS (verificiranih je bilo 2793 zapisov s področja humanistike, ndr. 893 izvirnih znanstvenih člankov, 764 samostojnih znanstvenih sestavkov v znanstvenih publikacijah in 346 znanstvenih monografij), redigirali so neustrezne bibliografske zapise, pripravili redni letni pregled seznamov v humanističnih mednarodnih bazah, ki so na seznamu ARRS indeksiranih revij, informirali raziskovalce, urednike revij in druge o sistemu vrednotenja znanstvenega in raziskovalnega dela, pripravljali gradiva za seje ZS za humanistiko pri ARRS, sodelovali pri optimiranju metodoloških osnov za vodenje bibliografij raziskovalcev in pri reševanju drugih vprašanj, povezanih z vodenjem bibliografij. Na sestankih predstavnikov OSIC, ARRS in IZUM 15. in 30. 10. ter 19. 11. so bila v ospredju vprašanja, povezana s tipologijami dokumentov/del (dopolnjevanje definicij tipov), verifikacijo zapisov, mednarodnimi bibliografskimi bazami podatkov, ki se upoštevajo pri kategorizaciji znanstvenih publikacij (BIBLIO-A), seznamom revij, ki niso vključene v mednarodne bibliografske baze podatkov, se pa upoštevajo pri kategorizaciji znanstvenih publikacij (BIBLIO-B), in seznam mednarodnih založb, ki se upoštevajo pri kategorizaciji znanstvenih del (BIBLIO-C).

Izdelava epigrafskega korpusa srednjeveških in zgodnjenovoveških napisov na Slovenskem MEMIS

Vrsta projekta: projekt CLARIN.

Vodja: G. Pobežin.

Obdobje trajanja: 1. 6.–31. 10. 2020

V projektu je bilo testno zbranih, evidentiranih, obdelanih v formatu XML in prevedenih 51 napisov v latinskem jeziku iz poznega srednjega in zgodnjega novega veka od leta 1222 do srede 17. stoletja; v pričujočem obsegu korpus vsebuje le napise iz slovenskih obalnih mest s poudarkom na Kopru in Piranu, tako vse napise, ki se nahajajo v svojem primarnem kontekstu, kot tiste, ki so bili premaknjeni ali celo uničeni in so dostopni samo še v prepisih.

Koprska Pretorska palača: podoba, pomen in namen

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoča organizacija: ZVKDS OE Piran.

Vodja: doc. dr. Renata Novak Klemenčič.

Sodelavci: G. Pobežin; H. Seražin (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta); Mojca Kovač (ZVKDS OE Piran); Ana Jenko Kovačič, David Kabalin, dr. Dušan Mlacović (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Projekt preučuje umestitev, kronologijo gradbenih posegov, razporeditev prostorov in njihovo funkcijo od nastanka t. i. Pretorske palače do konca 15. stoletja. Preučuje tudi vpliv političnega in gospodarskega razvoja v Istri in Beneški republiki na predelave Pretorske palače, ikono-grafsko in prostorsko umestitev palače v širši prostor današnjega Titovega trga (Platea Communis) ter umetnostnozgodovinsko vrednotenje in umestitev Pretorske palače v prostor nekdanje Beneške republike in v širši jadranski in sredozemski prostor.

Latinske in nemške kronike na Slovenskem

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: doc. dr. Matej Hriberšek.

Sodelavci: G. Pobežin; B. Golec, V. Pavlin, M. Preinfalk (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); M. Ogrin, L. Vidmar (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede); doc. dr. Petra Kramberger, doc. dr. David Movrin, prof. dr. Tone Smolej, izr. prof. dr. Tanja Žigon (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Projekt zajema raziskave latinskih in nemških kronik na Slovenskem, v okviru katerih želi postaviti teoretične in praktične osnove za objavljanje in znanstveno obdelavo kronik in del kronikalnega značaja, urediti njihov popis ter predstaviti njihovo vsebino in digitalizirati kar največ teh kronik.

In/Tangible European Heritage – Visual Analysis, Curation and Communication

Vrsta projekta: mednarodni projekt H2020.

Vodilna organizacija: Universität für Weiterbildung Krems, Avstrija.

Sodelujoče organizacije: Stichting VU, Nizozemska; Aalto Korkeakouluosaatio SR, Finska; Syddansk universitet, Danska; Österreichische Akademie der Wissenschaften, Avstrija; Universität Stuttgart, Nemčija; Fluxguide Ausstellungssysteme GmbH, Avstrija; Helsingin Yliopisto, Finska.

Vodja z ZRC SAZU: G. Pobežin.

Sodelavki z ZRC SAZU: N. Zajc, P. Testen Koren.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2023.

Projekt združuje digitalizacijo snovne in nesnovne evropske kulturne dediščine z namenom njune vzajemne kontekstualizacije. Razviti želi nova sredstva za ustvarjanje, urejanje in nadnacionalno povezovanje podatkov ter okolja za vizualno analitiko, ki bo strokovnjakom pomagala pri boljšem dostopu do kulturne dediščine in njeni analizi.

Novi Slovenski biografski leksikon (NSBL)

Vodja projekta: O. Luthar (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Glavna urednica: B. Šterbenc Svetina (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Namestnica glavne urednice: M. Ratej.

Tehnični urednik: M. Grum.

Tehnični urednik NSBL za spletni portal: A. Meden.

Uredniški odbor: M. Grum, R. Kraigher, A. Meden, G. Pobežin, M. Ratej; O. Luthar (Inštitut za kulturne in spominske študije); A. Pogačnik (Založba ZRC); B. Šterbenc Svetina (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); akad. Tadej Bajd, akad. Alenka Šelih (SAZU).

Področni uredniki: Matej Ažman in Vojo Likar (filozofija), Marjetka Balkovec Debevec (šolstvo), Dragan Božič (arheologija), Vojteh Cestnik (veterina), Martin Grum (leksikografija), Eva Holz (zgodovina do 1918, zgodovinoisje), Aleksander Horvat (paleontologija, geologija), Drago Kladnik (geografija), Andrej Kranjc (krasoslovje), Ahac Meden (uprizoritvene umetnosti, film, popularna glasba, novomedijska umetnost), Peter Mikša (alpinizem, planinstvo), Jasna Milinković (šport), Jožica Narat (jezikoslovje, prevajanje), Mateja Ratej (gospodarstvo po 1918, politika po 1918, novinarji, pravniki, gledališče, narodni heroji), Andreja Rakovec, Helena Seražin, Barbara Vodopivec (umetnostna zgodovina, arhitektura, urbanizem), Ingrid Slavec Gradišnik (etnologija, antropologija), Jurij Snój (glasba), Henrik Neubauer in Petra Testen Koren (balet), Kristina Toplak in Jerneja Brumen (izseljenstvo), Tatjana Veljanovski (geodezija), Alenka Koron (literatura), Branko Vreš, Marko Kreft, Andrej Seliškar (biologija), Irena Avsenik Nabergoj (verstva in teologija).

Strokovni sodelavci/svetovalci: Janez Bogataj (kulinarika), Gvido Bratina (fizika), Robert Brus (gozdarstvo), Katarina Čufar (lesarstvo), Davorin Kračun (ekonomija), Aleš Krbavčič (farmacija), Edi Majaron (lutkarstvo), Marijan Pavčnik (pravo), Tita Porenta (čebelarstvo), Matija Svetina in Lilijana Šprah (psihologija), Alenka Švab (sociologija), Zvonka Zupanič Slavec (medicina), Aleš Krbavčič (farmacija), Peter Svetina (mladinska literatura), Jože Rakovec (meteorologija), Marijan Prosen (astronomija), Franc Perdih (kemija).

Na spletnem portalu *Slovenska biografija* je bilo v okviru *NSBL* do konca leta objavljenih 1210 gesel (173 v letu 2020), iz *Primorskega slovenskega biografskega leksikona (PSBL)* pa 1857. Vsi še nimajo izdelanih biogramov. Že objavljeni biogrami so se redno (praviloma mesečno) posodabljali z novimi podatki in popravki. Potekala so dela za izdajo četrtega zvezka *NSBL* (gesla o osebnostih in družinah s priimki na C, Č in Ć).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **I. Avsenik Nabergoj** je področna urednica za verstva in teologijo pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*. Bila je članica strokovne komisije za književnost za podelitev Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada. Je področna urednica za književnost in pomočnica glavnega urednika znanstvene revije *Bogoslovni vestnik* in članica uredniškega odbora znanstvene revije *Romanoslavica* (Bukarešta, Romunija). Deluje kot članica Komisije za znanstvenoraziskovalno delo Teološke fakultete Univerze v Ljubljani. Je redna članica EASA: European Academy of Sciences and Arts; članica IOSOT: International Organization for the Study of the Old Testament; EABS: European Association of Biblical Studies; ISCH: International Society for Cultural History; AATSEEL: American Association of Teachers of Slavic and East European Languages. Bila je poročevalka v habilitacijskih postopkih na Filozofski in Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani ter na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.
- **I. Grdina** je član Upravnega odbora Prešernovega sklada in Senata AMEU-ISH. Je tudi član uredništva znanstvenih revij *Dileme*, *Stati inu obstatu* ter *Monitor ISH*; prav tako je avtor več habilitacijskih ocen in ocen disertacij na Univerzi v Novi Gorici in na AMEU.
- **M. Grum** je odgovorna oseba OSIC za humanistiko, član Komisije za preverjanje izpolnjevanja pogoja citiranosti pri ARRS; pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu* je tehnični urednik, področni urednik za bibliotekarstvo in leksikografijo ter član strokovnega in ožjega uredniškega odbora; je sodelavec *Slavistične revije*.
- **R. Kraigher** je član uredniškega odbora *Novega Slovenskega biografskega leksikona* in spletnega časopisa *Vox alia*, revije Društva za pomoč odraslim z aspergerjevim sindromom.
- **A. Meden** je pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu* področni urednik za uprizoritvene umetnosti, film, popularno glasbo in novomedijsko umetnost, tehnični urednik NSBL za spletni portal *Slovenska biografija* in član ožjega uredniškega odbora.
- **G. Pobežin** je član uredniškega odbora pri založbi Univerze na Primorskem in glavni urednik revije *Studia Universitatis hereditati*. Je član uredniškega odbora mednarodne znanstvene revije *Quaestiones oralitatis*, ki jo izdaja Univerza v Vroclavu (Poljska), zbirke *SITULA – DISSERTATIONES MUSEI NATIONALIS SLOVENIAE* in ožjega uredniškega odbora pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.
- **M. Ratej** je sourednica zbirke *Življenja in dela* (oz. urednica *Biografskih študij*) in področna urednica pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*; do junija je bila namestnica glavne urednice in članica ožjega uredniškega odbora *NSBL*. Je članica Založniškega sveta Založbe ZRC.
- **P. Testen Koren** je članica ožjega uredniškega odbora pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu* (od oktobra dalje) in koordinatorka za balet. Je sourednica inštitutske zbirke *Življenja in dela* oz. urednica podzbirke *Kulturnozgodovinske študije*. Je članica uredniškega odbora pri znanstveni reviji *Retrospektive* (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

- **N. Zajc** je področna urednica za znanstvene prispevke *Fundacije in spletne strani sv. Maksima Greka* v Moskvi, članica uredniškega odbora znanstvene revije *Gumanitarnye nauki v Sibiri* (Humanistične znanosti v Sibiriji) ter članica NASS – Nordic Semiotics Association, EABS – European Association of Biblical Studies in IABS – International Association of Byzantine Studies.
- **V. Zalar** je sourednica znanstvene monografije *Platforma: zbornik študentk in študentov Podiplomske šole ZRC SAZU*. Je članica organizacijskega odbora vsakoletnega simpozija mladih raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU. V akademskem letu 2019/20 je bila predsednica Študentske skupnosti Podiplomske šole ZRC SAZU, 2020/21 pa je predstavnica študentov v Komisiji za kakovost Podiplomske šole ZRC SAZU. Je članica mednarodnega združenja Gypsy Lore Society. Nominirana je bila za članico Upravnega odbora Gypsy Lore Society.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Skupna knjižnica IKZ in ISLLV ZRC SAZU

Skupna knjižnica Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede (ISLLV) in IKZ je pridobila 338 enot knjižničnih gradiv: 230 monografij in 108 zvezkov serijskih publikacij. Knjižnica je največ gradiva pridobila z nakupi (181 enot) in darovi (132 enot), nekaj tudi z zamenami (15 enot). Lastnih izdaj obeh inštitutov je bilo 18. Od navedenega gradiva nosi signaturo z oznako Lb (IKZ) 114 enot. Obisk knjižnice in izposoja sta bila zaradi epidemije nižja od povprečja zadnjih nekaj let. Vsa dela, povezana s knjižnico in knjižnično-informacijsko dejavnostjo, sta opravljala A. Koron (ISLLV) in M. Grum (IKZ).

Arhiv Slovenskega biografskega leksikona

Urejanje arhivskega gradiva

Sodelavca: R. Kraigher, A. Meden.

Sodelavci v Arhivu Slovenskega biografskega leksikona smo v tem letu posredovali informacije zainteresiranim uporabnikom arhiva, ki so bili pisci člankov za *NSBL*, kakor tudi NUK-u in drugim. Precej gradiva smo uporabili pri redakcijah že napisanih člankov za *NSBL*. Osebnih in družinskih map v arhivu je ostalo enako prejšnjemu letu (22.000), sproti pa nastajajo nove digitalne osebne in družinske mape, kompletno k fizičnim ali samostojno. Zbira se tudi še fizično biografsko gradivo, predvsem časopisni izrezki pomembnejših člankov biografskega značaja o posameznih osebnostih, nekrologi, osmrtnice.

Slovenska biografska podatkovna zbirka

Nadaljevalo se je zbiranje in dopolnjevanje informacij o osebnostih, pomembnih za slovenski prostor. Zbirka je do konca leta narasla za skoraj 1.000 dodatnih zapisov in obsega skupno preko 62.000 oseb in družin (brez podvajanj oz. variantnih zapisov z vodilkami pod različnimi imenskimi iztočnicami). Seznam se neprestano tudi kvalitativno izpopolnjuje z novimi podatki in popravki obstoječih imen in zapisov ter osnovnih osebnih podatkov iz različnih, predvsem spletnih virov, večinoma s (pravilnimi) datumi rojstva in pogosto tudi zabeležbami smrti. Obenem s tem poteka vzajemno usklajevanje podatkov v obstoječih spletnih biografskih virih (poleg Slovenske biografije še regionalni leksikoni, Wikipedija itd.). Biografska zbirka služi tudi kot evidenca (fizičnih) osebnih map z gradivom ter s tem tudi kot osnova za skupno digitalno biografsko platformo. Za zbirko skrbi Rok Kraigher.

V nastajanju je Podatkovna zbirka Slovenskega biografskega leksikona (PZSBL), ki bo nudila digitalno podporno okolje vodenju dela pri *NSBL*, vodenju in pregledu map Arhiva SBL ter popisu gradiva v njih (22.000 osebnih map), vodenju in dopolnjevanju Slovenske biografske podatkovne zbirke (62.000 zapisov), povezljivosti z digitalnim gradivom SBL (trenutno 1.000 digitalnih map) ter vsebinskemu dopolnjevanju in razširitvi z raziskovalnim gradivom raziskovalk in raziskovalcev IKZ.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- ***Osebnosti slovenske medicine***. Uredila Mateja Ratej. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Življenja in dela 24. Biografske študije 17).
- Jaša Drnovšek, ... ***in den vnbeweglichen vnd vnuerruckten Fußstapffen : frühneuzeitliche Karfreitagsprozessionen als Projekt der Gegenreformation und katholischen Erneuerung***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Institut slavjanovedenja Rossijskoj akademii nauk, Moskva, Ruska federacija: I. Grdina, študijsko sodelovanje.
- ASEF, Ameriško-slovenska izobraževalna fundacija, Ljubljana: I. Grdina, mentorstvo pri študijskem izpopolnjevanju.
- University of Cambridge, Združeno kraljestvo: I. Avsenik Nabergoj, študijsko sodelovanje.
- Universität Wien, Avstrija: I. Avsenik Nabergoj, študijsko sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- María Soledad Barrionuevo, ASEF, Universidad de Buenos Aires, Argentina, 4.–30. 12.: študijsko izpopolnjevanje.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Irena Avsenik Nabergoj

- *Maternal compassion and emotional devotion in old Slovenian prayers and meditations on the Passion of Jesus*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem posvetovanju *Colloquia Gedanensia XII "Piety – How, Where and for What?"*, Gdansk, Poljska, 14. 11., spletni dogodek.
- *Sveto pismo v pridigi na Slovenskem: primeri pridig Janeza Svetokriškega in Janeza Župeta*. Predavanje na mednarodnem simpoziju *Obdobja 39: Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo*, 20. 11., spletni dogodek.
- *Judje v evropski literaturi*. Strokovno predavanje na Slovenski matici, 21. 12., spletni dogodek.

Igor Grdina

- *Nadžkof Pogačnik – kulturni delavec*. Predavanje na znanstvenem posvetu o nadškofu metropolitu dr. Jožefu Pogačniku, 21. 10., spletni dogodek.

Gregor Pobežin

- *Firm but so delicate: instances of damaged early modern inscriptions in Koper*. Predavanje na mednarodni epigrafski konferenci *Lapides clamabunt*, Gdansk, Poljska, 5. 11., spletni dogodek.

Mateja Ratej

- *Abortus mariborske tkalke kot »gospodinjska« tema zgodovinopisja*. Predavanje na znanstvenem sestanku *Prezrte dimenzije spola v znanstvenih raziskavah*, Ljubljana, 9. 3.

Petra Testen Koren

- *Beneške »dikle« v Matajurju (1950–1973)*. Predavanje na *Posvetu o Simonu Rutarju in Beneški Sloveniji*, Ljubljana, 2. 9.

Neža Zajc

- *Izvori meniškega nazora sv. Maksima Greka (ok. 1470–1556)*. Referat na 2. mednarodni znanstveni konferenci *Staroslovske literature in knjižnosti: novejša raziskave in znanstveni projekti*, Moskva, Ruska federacija, 12. 9.

Vita Zalar

- *Genocid nad Romi v primežu sodobnih populizmov*. Javno predavanje, Maribor, 31. 7.
- *Trendi raziskovanja in obeleževanja genocida nad Romi*. Predavanje na simpoziju *Trendi v znanosti: 8. simpozij raziskovalcev in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti*, 8. 12., spletni dogodek.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Irena Avsenik Nabergoj

- University of Cambridge, Združeno kraljestvo: spletna delovna srečanja.
- Universität Wien, Avstrija: spletna delovna srečanja.

Neža Zajc

- Universiteit Gent, Gent, Belgija, 3.–4. 2.: izobraževalni tečaj grške paleografije.
- Theological School of the Church of Cyprus, 21.–30. 7.: spletni izobraževalni tečaj (Classical languages summer school, Byzantine-Greek reading class).

PEDAGOŠKO DELO

Irena Avsenik Nabergoj

- *Uvod v študij književnosti z literarno teorijo*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Pisanje zvrstnih besedil*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Duhovnost v literaturi, likovni umetnosti, glasbi in filmu*. Predavanja na programu *Duhovno izpopolnjevanje*, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Ženska v Svetem pismu in literarni interpretaciji*. Predavanja za 1. letnik 3. stopnje študijskega programa *Teologija*, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani.

Igor Grdina

- *Politična zgodovina habsburške monarhije v 19. in 20. stoletju*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Kultura fevdalne družbe*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Gregor Pobežin

- *Zgodovina antike*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskih programov *Zgodovina / Arheologija / Kulturna dediščina*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Latinski jezik in osnove epigrafike 1*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Latinski jezik in osnove epigrafike 2*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Rimska regionalna zgodovina*. Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Petra Testen Koren

- *Kulturna zgodovina slovenskega prostora*. Seminar za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Irena Avsenik Nabergoj

- Mateja Eniko (mlada raziskovalka), doktorski študij, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- David Ahačič, doktorski študij, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Urška Jeglič (mlada raziskovalka), doktorski študij, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://ikz.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The Institute of Cultural History has been operating under the current name since 2005. Its predecessors were the Institute of Biography and Bibliography (1999–2005) and the Section for Biography and Documentation of the Institute of Slovenian Literature and Literary Studies of ZRC SAZU before that (1999). In 2020, the institute employed eight researchers (some of them part-time) and three specialized staff members. Four members of the institute participate in the pedagogical work at the University of Ljubljana, University of Nova Gorica and the University of Primorska in Koper.

The institute's central activities include the compilation of the *Novi slovenski biografski leksikon* (*New Slovenian Biographical Lexicon*), participation in the making of the web portal *Slovenska biografija* (*Slovenian Biography*) and studies of Slovenian cultural history, with an emphasis on biographical studies. Individual researchers conduct research also within the frameworks of the programs and projects carried out by other institutes of ZRC SAZU as well as other research institutions. *Novi slovenski biografski leksikon* is compiled on the level of ZRC SAZU. In 2020 the institute published two scientific monographs and its members collaborated in other scientific monographs as authors or co-authors. Researchers also took part in scientific symposia in Slovenia and abroad. Work continued on extending and editing the *archival collections* of the *Slovenski biografski leksikon* (*Slovenian Biographical Lexicon*) and *Slovenska biografska podatkovna zbirka* (*Slovenian Bio-Bibliographical Database*).

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. prof. dr. Mitja Zupančič, dr. Tatjana Veljanovski (predsednica), doc. dr. Maja Petrovič-Šteger (podpredsednica), prof. dr. Ivan Šprajc, doc. dr. Nataša Gregorič Bon, dr. Aleš Marsetič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: prof. dr. Ivan Šprajc.
Strokovna sodelavka: Melita Robič.

Oddelek za antropološke študije

Vodja: prof. dr. Borut Telban.
Znanstvena svetnika: prof. dr. Ivan Šprajc, prof. dr. Borut Telban.
Znanstveni sodelavki: doc. dr. Nataša Gregorič Bon, doc. dr. Maja Petrovič-Šteger.
Asistenta z doktoratom: dr. Ana Jelnikar, dr. Tomi Bartole.
Asistentka, mlada raziskovalka: Nastja Slavec.

Oddelek za daljinsko zaznavanje

Vodja: doc. dr. Žiga Kokalj.
Znanstveni sodelavci: doc. dr. Žiga Kokalj, dr. Aleš Marsetič, dr. Tatjana Veljanovski.
Višji strokovni sodelavec: Peter Pehani.
Strokovna sodelavka: Petra Vovk.
Asistenti: Urša Kanjir, Maja Somrak, Aleš Grlj, Jasmina Štajdohar, Nejc Čož, Andrej Draksler.
Asistentka, mlada raziskovalka: Liza Stančič.

RAZISKOVALNA PROGRAMA IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Antropološke in prostorske raziskave

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: I. Šprajc.

Sodelavci: N. Gregorič Bon, B. Telban, T. Veljanovski, M. Petrovič-Šteger, L. Stančič, T. Bartole, A. Marsetič, P. Pehani, M. Robič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2020 (podaljšanje do 31. 12. 2021).

Na področju prostorskih raziskav so sodelavci v arheologiji in antropoloških vedah še naprej uporabljali daljinsko zaznavanje in geografske informacijske sisteme (GIS) ter razvijali nove tehnike in metode obdelave podatkov. Pri daljinskem zaznavanju so težišče raziskav usmerili v lasersko skeniranje (lidar) in obdelavo visokoločljivih satelitskih posnetkov. Pri razvoju metod GIS so se posvečali zlasti razvoju metod za geomorfološke analize različnih digitalnih modelov reliefa. V okviru antropoloških raziskav so nadaljevali socialno- in kulturnoantropološke študije na Papui Novi Gvineji in v Albaniji ter arheološke in arheoastronomske raziskave na območju Mezoamerike; posebna pozornost je bila posvečena prostorskim razsežnostim kulturnih procesov.

Opazovanje Zemlje in geoinformatika

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodilna organizacija: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

Vodja: prof. dr. Krištof Oštir.

Sodelavci: Ž. Kokalj, M. Somrak, L. Stančič; dr. Urška Drešček, doc. dr. Samo Drobne, dr. Miran Ferlan, doc. dr. Dejan Grigillo, doc. dr. Mojca Kosmatin Fras, izr. prof. dr. Anka Liseč, dr. Jernej Tekavec, asist. Ana Potočnik Buhvald in asist. Matej Račič (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2024.

Sodelavci so posebno pozornost posvečali izdelavi in testiranju nove metode za prikaz podatkov aerolaserskega skeniranja in nadgraditvi prosto dostopnega, odprtokodnega programskega orodja, ki omogoča njen izračun. Prav tako so se ukvarjali z naprednimi metodami pri pridobivanju informacij iz podatkov aerolaserskega skeniranja. Na primeru podatkov o antropogenih modifikacijah pokrajine, zlasti o arhitekturnih naselbinskih ostankih ter večjih zadrževalnikih vode, ki so jih zgradili Maji v osrednjem nižavju polotoka Jukatan, so testirali uspešnost metod globokega učenja pri zaznavanju tovrstnih ostalin. Podrobno so proučili tudi uspešnost zaznavanja ob upoštevanju različnih vhodnih podatkov, to je različnih prikazov visokoločljivih modelov višin.

Slovenske misijonarke v Indiji: pozabljeno poglavje v medkulturnih odnosih

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoče organizacije: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Vodja: A. Jelnicar.

Sodelavke: N. Gregorič Bon, M. Petrovič-Šteger; N. Rogelja (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); I. Avsenik Nabergoj (Inštitut za kulturno zgodovino); izr. prof. dr. Tamara Ditrich (Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani); doc. dr. Helena Motoh (Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020.

Raziskava se osredinja na povsem prezrto vlogo slovenskih misijonark v Indiji od konca dvajsetih let preteklega stoletja pa vse do leta 2010, ko je indijsko podcelino zapustila še zadnja slovenska misijonarka. Obenem razkriva pozabljeno poglavje kulturne zgodovine, ki obsega pomembne povezave med Indijo in osrednjo ter vzhodno Evropo.

Opazovanje suše v visoki ločljivosti z modeliranjem talnih in satelitskih podatkov

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: Ž. Kokalj.

Sodelavci: U. Kanjir, A. Grlj, P. Pehani, T. Veljanovski, M. Somrak.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Projekt se osredotoča na razvoj inovativnega modela za visokoločljivo zaznavanje kmetijske suše na podlagi prosto dostopnih satelitskih posnetkov, talnih meteoroloških in hidroloških meritev ter vseh razpoložljivih pomožnih podatkov o zgodovinskih sušah, tipih poljščin in značilnostih tal. Model bo razvit na osnovi globokih nevronske mreže.

M3Sat – Metodologija analize časovnih vrst satelitskih posnetkov različnih senzorjev

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

Vodja: prof. dr. Krištof Oštir.

Sodelavci: T. Veljanovski.

Sodelavci: A. Marsetič, M. Somrak, P. Pehani, P. Vovk; izr. prof. dr. Anka Lisec, dr. Jernej Tekavec in asist. Fetai Bujar (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Namen projekta je sistematično ovrednotiti obstoječe pristope (pred)obdelave časovnih vrst satelitskih posnetkov (priprava podatkov) in vpliv lastnosti časovnih vrst (radiometrične značilnosti in gostota) za različne aplikacije. V projektu se osredotočamo na medsenzorsko usklajevanje in tvorjenje dolgih/gostih časovnih vrst ter na oceno kritičnih točk pri prostorsko-časovnih analizah.

Doživljanje vodnih okolij in okoljskih sprememb: antropološka študija vode v Albaniji, Srbiji in Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: N. Gregorič Bon.

Sodelavci: M. Petrovič-Šteger, B. Telban, U. Kanjir, A. Grlj; N. Rogelja (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Projekt raziskuje pomen vode in vodnih okolij v Albaniji, Srbiji in Sloveniji. Njegov namen je dokumentirati in analizirati načine, kako posamezniki na omenjenih območjih živijo, glede na svoje okoljske, infrastrukturne, politične in emocionalne izkušnje vode. Osredinja se na preplete med geološkim, hidrološkim in družbenim ter na odrajanje teh prepletov v določenih vodnih okoljih.

Mladi podjetniki v času negotovosti in spodbujenega optimizma: etnološka študija podjetništva in etike mladih v sodobni Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: M. Kozorog (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci: M. Petrovič-Šteger; T. Bajuk Senčar, J. Fikfak, D. Ličen, D. Podjed, S. Poljak Istenič (Inštitut za slovensko narodopisje); izr. prof. dr. Peter Simonič, doc. dr. Boštjan Kravanja (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Raziskava obravnava mladega podjetnika kot zgodovinski subjekt v specifičnih sodobnih (nad)nacionalnih družbenih, sistemskih, ekonomskih, medijsko-mnenjskih in etičnih okvirih ter kot ustvarjalca mladinske kulture s pripadajočo etično naravnanoostjo. Do pred kratkim (samo) pripis »mladi podjetnik« ni bil v rabi, danes pa je široko prisoten v javnem in strokovnem diskurzu.

Vladovanje v Pacifiku: Sepiško binško gibanje kot pacifiška oblika množične demokracije, Papua Nova Gvineja

Vrsta projekta: temeljni doktorski raziskovalni projekt.

Vodja: T. Bartole.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2018–31. 7. 2020 (podaljšanje do 31. 3. 2021).

Raziskovalni projekt se ukvarja z melanezijskimi oblikami vladovanja, ki omogoča preizpraševati domene vednosti, moči in svobode v Papui Novi Gvineji. T. Bartole je napisal poglavje o vaških sodiščih v Papui Novi Gvineji za knjigo, ki bo izšla leta 2021 pri Australian National University Press.

Metodološka zrelost zračnega laserskega skeniranja v arheologiji – pilotni projekt

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: B. Štular (Inštitut za arheologijo).

Sodelavci: Ž. Kokalj; M. Belak, L. Lavrenčič, E. Lozić, T. Podobnik (Inštitut za arheologijo).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2022.

Cilj projekta MALiAp je izvesti integrirano raziskavo na študijskem primeru arheološke interpretacije podatkov aerolaserskega skeniranja na območju Notranjske in matičnega Krasa (400 km²). Ž. Kokalj sodeluje pri projektu s pripravo novih metod za prikazovanje podatkov aerolaserskega skeniranja.

Sodelovanje antropologije in daljinskega zaznavanja pri oblikovanju trajnostnega pristopa in ravnanja z okoljem

Vrsta projekta: bilateralni projekt.

Ameriški partner: Center for Geospatial Research, Department of Geography, University of Georgia, ZDA.

Vodja: N. Gregorič Bon.

Sodelavki z ZRC SAZU: U. Kanjir, T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2018–30. 9. 2020.

Z združevanjem analiz daljinskega zaznavanja in antropološke metode skuša dani multidisciplinarni projekt globlje razumeti pretekle in trenutne okoljske spremembe na določenih območjih v Albaniji in Sloveniji. Cilj projekta je razviti interpretativne modele za lažje razumevanje omenjenih prepletanj in s tem ponuditi rešitve za trajnejše ravnanje z okoljem.

Satelitsko opazovanje kmetijske suše

Vrsta projekta: bilateralni projekt.

Partner iz Bosne in Hercegovine: Građevinski fakultet, Univerzitet u Sarajevu, Bosna in Hercegovina.

Vodja: I. Šprajc.

Sodelavci z ZRC SAZU: Ž. Kokalj, T. Veljanovski, A. Marsetič, M. Somrak.

Obdobje trajanja: 15. 1. 2019–31. 12. 2020.

V bilateralnem projektu se osredotočamo na izmenjavo izkušenj pri opazovanju kmetijske suše s prosto dostopnimi satelitskimi podatki. Namen je pridobiti novo znanje, da bi izboljšali model zaznavanja kmetijske suše, ki poleg satelitskih posnetkov upošteva še talne meteorološke in hidrološke meritve ter vse razpoložljive pomožne podatke o zgodovinskih sušah, tipih poljščin in značilnostih tal.

Ugotavljanje poselitvenega vzorca Majeve

Vrsta projekta: bilateralni projekt.

Ameriški partner: Middle American Research Institute, Tulane University, New Orleans, LA, ZDA.

Vodja: I. Šprajc.

Sodelavci z ZRC SAZU: Ž. Kokalj, A. Marsetič, M. Somrak.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

Ž. Kokalj in A. Marsetič sta se v pogovorih s partnerji na Univerzi Tulane seznanila z delovanjem Centra za srednjeameriške študije. Ugotovili so sinergije med projektnim delom obeh inštitucij in opredelili skupne točke za nadaljnje sodelovanje. Imela sta tudi predavanji o daljinskem zaznavanju pri proučevanju poselitvenega vzorca Majeve.

Inovativni prostorsko informacijski izdelki za namene gozdarstva z uporabo modernih satelitskih tehnologij

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Sodelujoče organizacije: Gozdarski inštitut Slovenije, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Karlsruhe Institute of Technology (KIT).

Vodja: dr. Mitja Skudnik.

Sodelavci: U. Kanjir, L. Stančič, Anže Martin Pintar (Gozdarski inštitut Slovenije), asist. Ana Potočnik Buhvald (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2021.

Projekt *INSANE* združuje daljinsko zaznavanje, gozdarstvo in ekologijo, njegov namen pa je razviti napredne metode (strojno in globoko učenje, računanje v oblaku) za gozdne aplikacije z uporabo najnovejših satelitskih tehnologij in referenčnih terenskih podatkov. V projektu razvijamo karto drevesnih vrst, ki temelji na veččasovnih podatkih Sentinel-1/-2 na območju Slovenije in Baden-Württemberga.

Strokovno vodenje – Mehika

Vrsta projekta: tržni projekt, Akademsko potovalna agencija Ars longa.

Vodja: I. Šprajc.

Obdobje trajanja: od 2008 do preklica.

Predmet sodelovanja je strokovno vodenje po arheoloških najdiščih Mezoamerike v sklopu turističnih izletov, ki jih organizira turistična agencija Ars longa. V letu 2020 ni bilo potovanja zaradi pandemije.

Servis za samodejno ortorektifikacijo visokoločljivih optičnih satelitskih posnetkov

Vrsta projekta: tržni projekt, Evropska vesoljska agencija.

Vodja: A. Marsetič.

Sodelavci: Ž. Kokalj, P. Pehani, P. Vovk, N. Čož.

Obdobje trajanja: 17. 6. 2019–16. 6. 2020.

Namen projekta je definirati in razviti servis za samodejno ortorektifikacijo optičnih satelitskih posnetkov, ki bodo ustrezali zahtevam uporabnikov iz javnega ali zasebnega sektorja. Prototipni servis bo v kratkem času obdelal veliko količino podatkov različnih senzorjev. Večina pomožnih podatkov, potrebnih za obdelavo, bo pridobljena iz spletnih baz. Servis bo pripravljen za delovanje v oblaku.

Testiranje možnosti in izvedba kartiranja traviščnih habitatnih tipov z daljinskim zaznavanjem s poudarkom na ločevanju intenzivnih in ekstenzivnih travnikov

Vrsta projekta: tržni projekt, Zavod RS za varstvo narave.

Vodja: T. Veljanovski.

Sodelujoča organizacija: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

Sodelavci: Ž. Kokalj, P. Pehani, L. Stančič, M. Somrak; izr. prof. dr. Anka Liseč, prof. dr. Krištof Oštir, asist. Ana Potočnik Buhvald in asist. Matej Račič (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 27. 6. 2019–31. 7. 2020.

V projektu se osredotočamo na uporabo podatkov daljinskega zaznavanja za kartiranje traviščnih habitatnih tipov, s poudarkom na ločevanju med intenzivnimi in ekstenzivnimi travniki. Predlagani pristop bo primeren za vsakoletno pridobivanje aktualnih informacij o stanju teh habitatnih tipov na območju celotne Slovenije, kar bo vključevalo tudi primerjavo trenutnega stanja s preteklim.

Testiranje možnosti in izvedba kartiranja krajinskih struktur, pomembnih za biotsko raznovrstnost, in blaženje podnebnih sprememb z daljinskim zaznavanjem

Vrsta projekta: tržni projekt, Zavod RS za varstvo narave.

Vodja projekta: Ž. Kokalj.

Sodelavka: L. Stančič.

Obdobje trajanja: 9. 10. 2019–31. 7. 2020.

V projektu testiramo možnosti za uporabo podatkov aerolaserskega skeniranja in satelitskih posnetkov za kartiranje mejic, obvodne drevnine, posameznih samostojnih grmov in dreves ter sklenjenih otokov grmovja ali drevja. Predlagani postopki bodo primerni tudi za vsakoletno pridobivanje aktualnih informacij o odstranjenih krajinskih strukturah.

Kontekstualizacija podatkov za opazovanje Zemlje za poglobljeno razumevanje sprememb rečnih okolij v jugovzhodni Evropi

Vrsta projekta: mednarodni tržni projekt (finančni vir ESA).

Sodelujoča organizacija: Inštitut za narodnostna vprašanja.

Vodja projekta: U. Kanjir.

Sodelavci: N. Gregorič Bon, L. Stančič; Damir Josipovič (Inštitut za narodnostna vprašanja).

Obdobje trajanja: 27. 8. 2020–27. 12. 2021.

Cilj projekta je razviti pristope za poglobljeno razumevanje rek in njihovih okolij. Na osnovi analize satelitskih posnetkov projekt združuje metode daljinskega zaznavanja, antropologije in geografije. Primerjalna analiza dveh rek bo pomagala razumeti, kako lahko taki infrastrukturni posegi kot na zajezeni reki Muri (SV Slovenija) spremenijo rečno okolje na še nezajezeni reki Vjosi (J Albanija).

Izpodbijanja in izzivi neke plovne poti: upravljanje in ekologija spodnje Donave, 1800–2018

Vrsta projekta: mednarodni projekt.

Vodilna organizacija: Leibniz-Gemeinschaft, Nemčija.

Sodelujoče organizacije: Leibniz-Institut für Ost- und Südosteuropaforschung in Regensburg in Universität Leipzig, Nemčija; Instituteul de Antropologie Francisc I. Rainer, Bukarešta, Romunija; Universitatea Duñarea de Jos Galați, Romunija; Central European University, Budimpešta, Madžarska.

Vodji: dr. Luminita Gajetel (Leibniz-Institut für Ost- und Südosteuropaforschung in Regensburg) in dr. Dietmar Müller (Univerza v Leipzigu).

Sodelavci: Maja Petrovič-Šteger; Stefan Dorondel (Instituteul de Antropologie Francisc I. Rainer, Romunija), Constantin Ardeleanu (Universitatea Duñarea de Jos Galați, Romunija), Constantin Iordachi (Central European University, Budimpešta, Madžarska).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2020–31. 7. 2023.

Donava je bila od nekdaj pomembno križišče raznolikih političnih, družbenih, gospodarskih in okoljskih procesov. Namen projekta je analizirati zadnji dve stoletji človeških posegov in posledičnega preoblikovanja Spodnje Donave.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **GeoDev Meetup.** Posvetovanje. Organizatorji: Anja Vrečko (Sinergise), Nejc Dougan (Flycom), Ž. Kokalj. Ljubljana, 27. 1.
- **Trendi v znanosti / Trends in Science.** Simpozij. Spletni dogodek, 7.–8. 12.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **T. Bartole** je član upravnega odbora Evropskega društva za oceaniste za obdobje 2019–2021. Od leta 2020 je sokurator razstave *Green sky, blue grass. colour coding worlds* v Muzeju svetovnih kultur (Weltkulturen Museum) v Frankfurtu, Nemčija.
- **N. Gregorič Bon** je urednica za knjižne recenzije pri reviji *Anthropological Notebooks* in sourednica inštitutske knjižne zbirke *Prostor, kraj, čas*.
- **Ž. Kokalj** je sourednik inštitutske zbirke monografij *Prostor, kraj, čas* in član uredniškega odbora revije *Geodetski vestnik*. Je član znanstvenega odbora bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* in mednarodnega srečanja *Training and Research in the Archaeological Interpretation of Lidar (TRAIL)*. Je tudi član *Aerial Archaeology Research Group (AARG)* in *European Geosciences Union (EGU)*.
- **M. Petrovič-Šteger** je članica mednarodnih uredniških odborov: knjižne zbirke *Koda* (Ljubljana) ter revij *Social Analysis Berghahn* (Oxford) in *Medicine, Anthropology Theory* (Edinburgh). Je članica upravnega odbora Cambridge Rivers Group na Univerzi v Cambridgeu (2013–) in članica Society for Ethnographic Theory (HAU, Združeno kraljestvo, 2019–). Prav tako redno deluje kot recenzentka za *Journal of Royal Anthropological Theory* ter kot ocenjevalka raziskovalnih projektov za tuje znanstvene ustanove: Independent Social Research Foundation (London) in Christ College (Univerza v Cambridgeu, obe Združeno kraljestvo). Je podpredsednica Znanstvenega sveta Inštituta za antropološke in prostorske študije (2016–). Organizira in vodi redna mesečna srečanja bralnega krožka *Sodobna antropologija* (2011–).
- **I. Šprajc** je član uredniških odborov revij *Anthropological Notebooks*, *Arqueologia Mexicana*, *Journal of Skyscape Archaeology*, *National Geographic Slovenija* in *Latin American Antiquity*.
- **B. Telban** je član *ZS ZRC SAZU*, koordinator antropološkega modula na Podiplomski šoli ZRC SAZU, podpredsednik Društva antropologov Slovenije, glavni urednik *Anthropological Notebooks* ter član mednarodnih uredniških odborov pri revijah *Suomen Antropologi: Journal of the Finnish Anthropological Society*, *Ethnos*, *The Asia Pacific Journal of Anthropology*, *Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien* in knjižni zbirki *Studies of the European Society for Oceanists* (Berghahn Books, Združeno kraljestvo).
- **T. Veljanovski** je področna urednica (področje geodezije) pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Jack Gilbert, **Translation into the Original: Selected Poems / Prevod v izvornik: Izbrane pesmi.** Uredila in prevedla Ana Jelnikar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Jack Gilbert, **Translation into the Original: Selected Poems / Prijevod na izvornik: Izbrane pjesme.** Uredila Ana Jelnikar, prevedla Lora Tomaš. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Historic Environment Scotland, Edinburg, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Instituto Nacional de Antropología e Historia, Ciudad de México, Mehika: raziskovalno sodelovanje.
- Université de Franche-Comté, Besançon, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- University of Kent, Bruselj, Belgija: raziskovalno sodelovanje.
- Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Univerza v Helsinkih, Helsinki, Finska: raziskovalno sodelovanje.
- Centre de recherche et de documentation sur l'Océanie (CREDO), Université d'Aix-Marseille, Marseille, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- European University Institute, Firence, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- University College London, London, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- University of Cambridge, Cambridge, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Univerza v Osaki, Osaka, Japonska: projektno, bilateralno sodelovanje.
- Univerza v Tirani, Tirana, Albanija: raziskovalno sodelovanje.
- Sveučilište u Zadru, Zadar, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt (DLR), Oberpfaffenhofen, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Department of Geography, University of Georgia, Athens, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Univerza Ohio, Athens, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- King's College, London, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Center for Geospatial Research, Department of Geography, University of Georgia, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Karlsruher Institut für Technologie, Karlsruhe, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Univerza Bologna, Bologna, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Columbia University, New York, ZDA: raziskovalno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Fabian Fassnacht, dr. Christoph Mager, Eric Zimermann, Elhan Shafeian, Jannika Schafer, Karlsruher Institut für Technologie, Karlsruhe, Nemčija, 13.–17. 7.: bilateralno sodelovanje.
- Johannes Mast, Julius-Maximilians-Universität Würzburg, Nemčija, 1. 3.–10. 8.: raziskovalno delo.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Ana Jelnikar

- *Giras ma ek dungari / To survive and to prevail*. Vabljeno predavanje in seminar o adivasijski književnosti misijonske sestre Marije Sreš, Oddelek za gudžaratski jezik, St. Xavier's College, Ahmedabad, Indija, 22. 1.

Urša Kanjir

- *Zaznavanje in kartiranje invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst s satelitskimi posnetki Sentinel-2*. Referat na znanstveni konferenci GIS v Sloveniji, Ljubljana, 30. 9. (soavtorja Ana Smerdu, Žiga Kokalj).

Žiga Kokalj

- *Classification of ancient Maya structures with deep learning*. Vabljeno predavanje na *Conference on Geospatial Data Processing*, Esztergom, Madžarska, 27. 10., spletni dogodek.

Maja Petrović-Šteger

- *On the value of being in the present*. Referat na bienalni znanstveni konferenci EASA 2020 Lisboa: new anthropological horizons in and beyond Europe, 20.–24. 7., spletni dogodek, <https://easaonline.org/conferences/easa2020/panels#8386>.
- *O oblačilih kot »drugi koži« in teksturah prostora in časa v organskem oblikovanju*. Referat na znanstvenem simpoziju Mladost v duhu kapitalizma danes, 12. 11., spletni dogodek, https://isn2.zrc-sazu.si/sites/default/files/mladost_v_duhu_kapitalizma_danes_knjizica_povzetkov.pdf.

Liza Stančič

- *Spectral unmixing for fluvial gravel bar mapping*. Predavanje na Technische Universität Graz, Institut für Geodäsie, Gradec, Avstrija, 19. 11.
- *Opazovanje razvoja na Zemlji iz vesolja: Težnje pri uporabi daljinskega zaznavanja za spremljanje ciljev trajnostnega razvoja*. Referat na simpoziju Trendi v znanosti, 8. 12., spletni dogodek.

Ivan Šprajc

- *Maya astronomy and Group E-type complexes: Fiction and fact*. Predavanje na konferenci *The 2020 Mesoamerica Meetings: Center and the Four Corners: City, Symbol, and Space*, Austin, ZDA, 18. 1.
- *Aspectos astronómicos de los grupos E en la arquitectura maya*. Predavanje na konferenci *Observaciones del cielo, calendarios y cosmovisión en Mesoamérica: Homenaje a la Dra. Johanna Broda*, Mehika, 7. 12., spletni dogodek, <https://www.youtube.com/watch?v=W8iQSmb-g6ac&t=7811s>.
- *Vzpon in zaton kulture Majev*. Predavanje za National Geographic Slovenija, 10. 12., spletni dogodek, https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/rokus-video-transcode/player/index.html?video=marketing/posnetek_webinarja_ngm_sprajc_1/stream&utm_source=Rokusove+novice&utm_campaign=62f300965f-EMAIL_CAMPAIGN_2020_03_05_07_48_COPY_01&utm_medium=email&utm_term=0_80d222169a-62f300965f-177058794.

Borut Telban

- *Christianizing custom and customizing Christianity in a Sepik society*. Referat na panelu *Positioning Culture within Pacific Christianities* na konferenci *Association for Social Anthropology in Oceania (ASAO)*, Hilo, Havaji, ZDA, 24. 1.
- *Dojemanje sveta, bogastva in belcev na Papui Novi Gvineji*. Vabljeni predavanje v sklopu *Festivala Slovenija 2050*, Ljubljana, 20. 2.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Ana Jelnikar

- Indija, 19. 1.–26. 2.: terenske raziskave v okviru projekta *Slovenske misijonarke v Indiji*.

Maja Petrovič-Šteger

- Cachoeiras, Felicio dos Santos, Mina Gerais, Brazilija, 21. 1.–3. 2.: terensko delo na temo vizionarstva in antropologije religije.

Liza Stančič

- Technische Universität Graz, Institut für Geodäsie, Gradec, Avstrija, 1. 10.–30. 12.: strokovno usposabljanje.

PEDAGOŠKO DELO

Tomí Bartole

- *Imagining Social Worlds: Texts*. Vodenje vaj za 1. letnik študijskega programa antropologije ter sociologije na College of Social Sciences and International Studies, University of Exeter Združeno kraljestvo.

Ivan Šprajc

- *Arheologije sveta – Mezoamerika*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Borut Telban

- *Metode raziskovanja, argumentiranja in pisanja v humanistiki in družboslovju*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

MENTORSTVO

Maja Petrovič-Šteger

- Ahac Meden, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Aleksandra Gačić, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Žiga Kokalj

- Liza Stančič (mlada raziskovalka), doktorski študij, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.
- Matjaž Krebs, diplomska naloga, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (zagovor 22. 9.).
- Kristina Cerar, diplomska naloga, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (zagovor 22. 9.).

Nataša Gregorič Bon

- Nastja Slavec (mlada raziskovalka), doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://iaps.zrc-sazu.si>

SUMMARY

The Institute of Anthropological and Spatial Studies, with its Departments for Anthropological Studies and Remote Sensing, combines anthropological research with the development and application of methods and techniques of Geographic Information Systems (GIS) and remote sensing. Our anthropological research has been focused on social anthropology of Papua New Guinea, Albania and Serbia, and on archaeology and archaeoastronomy of Mesoamerica. Developing the methodology of spatial analyses, which have an important role in our interpretations, we take into consideration specific problems under study and the nature of research. Within the remote sensing research, we investigate the problems of automatic satellite imagery registration and its advanced classification, paying particular attention to the development of new techniques of artificial intelligence and modelling, and to the application of remote sensing in various areas.

Our past year anthropological research included analyses, interpretation and publication of formerly acquired data. In the field of spatial studies, we continued with the application of remote sensing and GIS in specific applied projects, both national and international, as well as with the development of novel techniques and methods of data processing, with a special emphasis on laser scanning, object-based satellite image classification and the application of machine learning to remote sensing. Our research activities have been conducted within the programs *Anthropological and Spatial Studies* and *Earth Observation and Geoinformatics*, and in a number of projects covering a wide range of topics, including the applicability of laser scanning in archaeology, high-resolution observations of droughts by modelling satellite and ground data, automatic procedures for the identification of changes in the actual use of agricultural land, archaeological research of cultural landscape in an area in central Maya Lowlands, ethnography of maritime and land routes with a comparative approach, Slovene women missionaries in India, and anthropological studies of governance forms in Papua New Guinea.

The Institute collaborated with a number of universities and other institutions, both in Slovenia and abroad, including University of Cambridge, UK, Historic Environment Scotland, UK, King's College, UK, Université Franche-Comté, France, University of Kent at Brussels, Belgium, Univerzitet u Sarajevu, Bosnia and Herzegovina, University of Helsinki, Finland, Instituto Nacional de Antropología e Historia, Mexico, Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt, Germany, Department of Geography, University of Georgia, USA, Columbia University, New York, USA, and Centre de recherche et de documentation sur l'Océanie (CREDO), France.

INŠTITUT ZA KULTURNE IN SPOMINSKE ŠTUDIJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Andrej Kranjc, akad. prof. dr. Renata Salecl, doc. dr. Ana Hofman (predsednica), dr. Martin Pogačar, prof. dr. Tanja Petrović.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: prof. dr. Tanja Petrović.

Znanstvena svetnika: prof. dr. Oto Luthar, prof. dr. Tanja Petrović.

Višja znanstvena sodelavka: doc. dr. Ana Hofman.

Znanstveni sodelavci: dr. Jasna Fakin Bajec, dr. Martin Pogačar, dr. Jovana Mihajlović Trbovc, dr. Ksenija Bogetić Pejović.

Asistentka z doktoratom: dr. Iva Kosmos.

Samostojna strokovna sodelavka: Teja Komel Klepec.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Historične interpretacije 20. stoletja

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sodelujoča organizacija: Univerza v Novi Gorici.

Vodja: O. Luthar.

Sodelavci: A. Hofman, J. Fakin Bajec, I. Kosmos, J. Mihajlovič Trbovc, T. Petrovič, M. Pogačar, T. Komel Klepec; D. Knežević Hočevar (Družbenomedicinski inštitut); Rok Andres, prof. dr. Katja Mihurko Poniž, izr. prof. dr. Ana Toroš, prof. dr. Aleš Vaupotič (Univerza v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2022.

Programska skupina se pri svojem delu osredotoča na odnos med zgodovinskim in drugimi diskurzi o preteklosti. Ob tem nas zanimajo naslednji aksiološki vidiki tega odnosa: 1) Zgodovinske in »afektivni obrat«: osredotočamo se na napetosti in dvoumnosti, ki nastajajo ob soočanju zgodovinskih naracij na eni ter izkustvenega spomina in afektivnega vlaganja v preteklost na drugi strani. 2) Politike spomina (revizionizem, vpliv popularne kulture, vpliv institucij na popularne interpretacije zgodovine ipd.): v primerjalni perspektivi obravnavamo spremembe v spominski krajini v srednji in jugovzhodni Evropi na različnih družbenih ravneh in v stičišču med lokalnim, nacionalnim, evropskim in globalnim. 3) Prostor, spomin in zgodovina: prostorske kontekstualizacije in materializacije preteklosti nam ponujajo produktiven okvir za raziskovanje kompleksnega odnosa med afektom, spominom in institucionaliziranimi naracijami o preteklosti. 4) Spomin, zgodovina in digitalni mediji: v raziskavi se osredotočamo na spremembe razumevanja »biti v času« v dobi takojšnje povezanosti.

Glasba in etnične manjšine: (trans)kulturalna dinamika v Sloveniji po letu 1991

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoča organizacija: Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani.

Vodja: prof. dr. Svanibor Pettan.

Sodelavci: A. Hofman; M. Kovačič, U. Šivic, D. Kunej (Glasbenonarodopisni inštitut); doc. dr. Alenka Bartulović, prof. dr. Leon Stefanija (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); prof. dr. Jernej Weiss (Akademija za glasbo).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020, podaljšano do 30. 4. 2021.

Projekt se problemsko osredotoča na strukture in procese transkulturnih dinamik manjšinskih glasbenih praks v Sloveniji po letu 1991. Čas po osamosvojitvi Slovenije, vojna ob razpadu Jugoslavije, vstop Slovenije v Evropsko unijo in aktualna begunska kriza: to je obdobje velikih identitetnih sprememb pri obstoječih in novih manjšinskih skupnostih, kar je močno zaznamovalo kulturno podobo Slovenije. Projekt se osredotoča na glasbene prakse manjšin, ker predstavljajo okvir, v katerem manjšine ustvarjajo, doživljajo in izprašujejo svoje identitetne diskurze.

Glasba in politika v postjugoslovanskem prostoru: k novi paradigmi političnosti glasbe na prelomu stoletij

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Vodja: A. Hofman.

Sodelavci: T. Petrovič, M. Pogačar; M. Kovačič (Glasbenonarodopisni inštitut); doc. dr. Alenka Bartulović, prof. dr. Rajko Muršič, prof. dr. Svanibor Pettan (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Projekt raziskuje moč glasbe in zvoka v politični mobilizaciji, participaciji in ustvarjanju političnih skupnosti. Projektna skupina se osredotoča na odnos med glasbo, zvokom, občutki in afektom kot posebno močnim konceptualnim okvirom za razumevanje zmožnosti glasbe v političnem delovanju danes. S posebno kombinacijo teoretične in empirične raziskave projekt prispeva k temeljni rekonfiguraciji razumevanja idej o političnem delovanju v 21. stoletju. Osrednji cilj projekta je pokazati, kako intenziteta senzorične izkušnje kolektivnega poslušanja in izvajanja glasbe omogoča posameznikom in skupinam, da delujejo kot politični subjekti. Teoretično temelji projekt v tako imenovanem afektivnem obratu, ki se je pojavil v zadnjih dvajsetih letih kot pomembno področje raziskovanja v številnih disciplinah, vključno s teorijo kulture, filozofijo, politično teorijo, antropologijo in psihologijo.

Šole in imperialne in transnacionalne identifikacije: Habsburška monarhija, Jugoslavija in Slovenija

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelujoče organizacije: Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani, Inštitut za novejšo zgodovino, Univerza v Gradcu, Avstrija.

Vodja: izr. prof. dr. Rok Stergar.

Sodelavci: J. Mihajlovič Trbovc; V. Zalar (Inštitut za kulturno zgodovino); doc. dr. Jernej Kosi (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); dr. Karin Almasy (Univerza v Gradcu); doc. dr. Tamara Pavasović Trošt (Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani); doc. dr. Marko Zajc (Inštitut za novejšo zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Cilj raziskovalnega projekta je analizirati, koliko je nastanek slovenskega naroda in njegov nadaljnji obstoj posledica različnih nacionalnih klasifikacij v osnovnem šolstvu. Ta cilj želi projekt doseči z analizo tako šolske ideologije kot vsakodnevnih praks v treh stoletjih in treh državah: Habsburški monarhiji, Jugoslaviji in Sloveniji.

Oblikovanje novega kulturnega polja v Sloveniji v 1980-ih: Civilna družba med nacionalističnimi politikami in medkulturnim sodelovanjem

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: O. Luthar.

Sodelavci: T. Petrović, M. Pogačar, J. Mihajlovič Trbovc.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Projekt se ukvarja z rekonstrukcijo slovenskih civilnodružbenih mrež kot povezovalnega elementa nastajajočega kulturnega polja in temelji na razumevanju kompleksnih razmer v Jugoslaviji in Evropi. V okviru analize zgodovine v nastajanju se je projektna skupina lotila raziskovanja, kako so emancipatorne zapuščine iz 1980ih let postale predmet procesov historizacije in dehistorizacije.

(Re)imaginacije jezika, naroda in kolektivne identitete v 21. stoletju: Jezikovne ideologije kot nove povezave v postjugoslovanskih digitalnih medijskih krajinah

Vrsta projekta: raziskovalni projekt Marie Skłodowska-Curie. *Pečat odličnosti.*

Vodja: K. Bogetić Pejović.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

Projekt se ukvarja s percepcijami jezika in naroda v šestih državah nekdanje Jugoslavije, pri čemer se osredotoča na medijske diskurze časopisov in na državljanske medijske diskurze. Obravnava (1) povezavo med razumevanjem jezika in nacionalnih identitet v medijih ter v digitalnih odgovorih državljanek in državljanov ter (2) potencial digitalnih interakcij za prevpraševanje obstoječih delitev in standardnojezikovnih ideologij.

Dediščina v akciji: Participativne metode in digitalni učni viri za vključevanje mladih v dediščinske prakse in izobraževalno-vzgojne vsebine

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Arctur, d. o. o.

Vodja: M. Pogačar.

Sodelavci: J. Fakin Bajec; dr. Hrvoje Ratkajec, Matevž Straus (Arctur, d. o. o.).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2021.

Osrednji namen projekta je razviti in analizirati participativne metode in IKT orodja, da bi osnovnošolcem in srednješolcem približali kulturno dediščino na zanimiv, kreativen in sodoben način ter jih hkrati aktivno vključili v različne dediščinske akcije, ki se izvajajo v okviru lokalnih ali nacionalnih skupnosti.

Glavni cilj projekta je razviti in testirati prototip digitalnega učnega vira, ki bo na interaktiven in kreativen način mladim približal različne dediščinske prakse in digitalne dediščinske vsebine. Posebna vloga bo namenjena aktivnemu vključevanju različnih deležnikov, zlasti mladih, ki bodo sodelovali kot razvijalci vsebin in preizkuševalci učnega vira.

Made in YU: Kako so neljudje gor spravili Jugoslavijo

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Sodelujoča organizacija: Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Vodja: J. Mlekuž.

Sodelavci: T. Petrovič; M. Gliha, M. Lukšič Hacin, K. Toplak, M. A. Vižintin, N. Rogelja Caf (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); doc. dr. Natalija Majsava (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2022.

Nacionalizem – ta trmasti globalni fenomen – je prisoten vsepovsod. Skriva se v ribjih konzervah, zabava se v družbi alkoholnih pijač in se vozi po cestah. Toda kljub znanstveni pozornosti, ki je bila njegova vseprisotnost nacionalizma deležna v zadnjem času, ostaja materialnost nacionalizma stvar, o kateri se razpravlja le obrobno. Projekt, ki proučuje nacionalizem v njegovi materialni pojavnosti, razsežnosti in vztrajnosti, na eni strani sledi *ponižnim stvarim*, neopazno vtkanim v vsakodnevno življenje, na drugi strani pa *promiskuitetnim*, ki neprestano stopajo v vedno nove gospodarske, politične, kulturne, tehnološke, umetniške idr. mreže in povezave. Pri tem se osredotoča na enega od številnih nacionalnih projektov 20. stoletja – ki ne glede na spremenjene politične konstelacije – v pomembni meri prav skozi stvari živi še danes – na Jugoslavijo.

V prvem letu so v okviru projekta izšli knjiga o ribjih kontervah (v slovenskem in hrvaškem jeziku), članek o slivovki (*Traditiones*) in dva članka o kranjski klobasi (v *Rethinking history* in *Nations and nationalism*).

Gender in academia: researching inequalities at the early career stages from comparative perspective [Spol v akademski sferi: raziskovanje neenakosti v zgodnjih stopnjah kariere v primerjalni perspektivi]

Vrsta projekta: bilateralni raziskovalni projekt.

Srbski partner: Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu.

Vodja: A. Hofman.

Sodelavki z ZRC SAZU: T. Petrovič, J. Mihajlovič Trbovc.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2021.

Cilj projekta je proučiti tematiko neenakosti spolov v akademski sferi s primerjalnega vidika. Projekt temelji na obsežnih raziskavah o spolu, ki sta jih projektna partnerja opravila vsak v svojih akademskih ustanovah. Pri tem je uporabljen pristop, s katerim se osredotočamo na poglobljene težave in izzive neenakosti med spoloma v zgodnjih obdobjih akademskih karier ter na povezave s socialistično zapuščino v obeh državah.

Le z drugimi smo

Vrsta projekta: aplikativni, Evropski socialni sklad – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Sodelujoča organizacija: Pedagoški inštitut.

Vodja: M. Lukšič Hacin.

Koordinatorica: M. A. Vižintin.

Sodelavci: J. Mihajlovič Trbovc; D. Gliha, M. Gliha, J. Gombač, M. Gostič, A. Kalc, Š. Kastelic, K. Kožar Rosulnik, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); B. Kern (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Obdobje trajanja: 12. 5. 2016–30. 9. 2021.

Za pedagoške delavce, delavke izvaja ZRC SAZU v sodelovanju s Pedagoškim inštitutom po vsej Sloveniji in zamejstvu v okviru petletnega nacionalnega projekta *Le z drugimi smo* pet 16-urnih seminarjev: 1) Živeti raznolikost: vključevanje, slovenščina in medkulturni dialog; 2) Ničelna toleranca do nasilja; 3) Spoštljiva komunikacija in reševanje konfliktov; 4) Izzivi sodobne družbe v šoli in vrtcu; 5) Medkulturni odnosi in integracija. Od oktobra 2016 do konca leta 2020 je enega od petih seminarjev poslušalo 8600 pedagoških delavk, delavcev v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah, na ljudskih univerzah.

ACT: Communities of Practice for Accelerating Gender Equality and Institutional Change in Research and Innovation across Europe [Skupnosti prakse za pospeševanje enakosti spolov in institucionalnih sprememb v evropski znanstvenoraziskovalni sferi]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, SWAFS.

Vodilna organizacija: Universitat Oberta de Catalunya, Barcelona, Španija.

Sodelujoče organizacije: Portia, Združeno kraljestvo; Notus, Španija; Joanneum Research, Avstrija; Advance HE, Združeno kraljestvo; Loughborough University, Združeno kraljestvo; Facultad Latinoamericana de Ciencias Sociales, Argentina; Technische Universität Berlin, Nemčija; Karolinska Institutet, Švedska; Science foundation Ireland, Irska; Umweltbundesamt – UBA, Nemčija; Deutsches Elektronen-Synchrotron – DESY, Nemčija; Centre National de la Recherche Scientifique, Francija; Centre for Genomic Regulation, Španija; Uniwersytet Jagielloński, Poljska; Háskóli Íslands, Islandija.

Vodja z ZRC SAZU: A. Hofman.

Sodelavki z ZRC SAZU: J. Mihajlovič Trbovc, T. Petrovič.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2018–30. 4. 2021.

Cilj projekta je promoviranje enakosti spolov v evropskem znanstvenoraziskovalnem prostoru z delovanjem »skupnosti prakse« znotraj znanstvenoraziskovalnih organizacij. V zadnjem desetletju je na tem področju prišlo v EU do pomembnega napredka. Žal so izkušnje in prakse v tem močno razpršene, kar ovira sistematično in sistemsko delovanje. ACT v ta namen razvija mrežo sedmih »skupnosti prakse«, ki se lotevajo neenakosti med spoloma na treh področjih: delovanje kadrovskih služb, odločevalski procesi ter raziskovalne in izobraževalne vsebine.

Te mreže se bodo opirale na mehanizme učenja in praks: internetno središče za posredovanje relevantnih uporabnih vsebin; prilagodljiv in prožen evalvacijski okvir za načrtovanje in nadzorovanje dejavnosti v zvezi z enakostjo spolov (gender equality plan); priročniki za privzemanje najboljših praks; materiali za izobraževanje in delavnice o participativnih metodah za institucionalne spremembe; sinergijske konference; tematski videi, ki naslavljajo skupne potrebe. ZRC SAZU koordinira skupnost prakse z imenom Skupina za vzpostavljanje alternativnih infrastrukturnih za enakost spolov v akademskih ustanovah (skupina Alt+G).

CTC->CTI: Create to Connect -> Create to Impact [Ustvarjaj za povezave > Ustvarjaj za vpliv]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Ustvarjalna Evropa.

Vodilna organizacija: BUNKER – zavod za organizacijo in izvedbo kulturnih prireditev, Slovenija.

Sodelujoče organizacije: Culturgest, Portugalska; AltArt Foundation, Romunija; La Villette, Francija; Artsadmin, Združeno kraljestvo; Santarcangelo dei Teatri, Italija; Noorderzon, Nizozemska; Theater Rotterdam, Nizozemska; Arts and Theatre Institute, Češka; United Artist Labour, Srbija; Drugo more, Hrvaška; NT Gent, Belgija; Public Art Platform, Gruzija.

Vodja z ZRC SAZU: D. Podjed (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci z ZRC SAZU: I. Kosmos, A. Hofman, M. Pogačar; R. Kunej (Glasbenonarodopisni inštitut); S. Babič, K. Šrimpf (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2018–31. 8. 2022.

Pozornost je namenjena vplivu umetniškega delovanja na spodbujanje družbenih sprememb, inovacij, opolnomočenja in emancipacije. Skupina evidentira in analizira te vplive s poglobljeno kvalitativno raziskavo med projektnimi partnerji in skuša oceniti vpliv, ki ga ima umetnost na ljudi in družbeno okolje. Pred epidemijo so bile opravljene terenske raziskave na Portugalskem, Češkem in v Ljubljani, po epidemiji pa skupina naprej raziskuje in opravlja intervjuje z vključenimi partnerji s pomočjo spletnih orodij. Končne ugotovitve in premisleki o družbenem vplivu bodo zbrani v monografiji, ki jo urejajo sodelavci z inštitutov, nastala pa bo v sodelovanju med umetniki in raziskovalci.

NewPilgrimAge: 21th century reinterpretation of the St. Martin related shared values and cultural heritage as a new driver for community-sourced hospitality [Reinterpretacija dediščine sv. Martina in z njim povezanih vrednot delitve kot novi promotor na skupnosti temelječe gostoljubnosti v 21. stoletju]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-B Srednja Evropa.

Vodilna organizacija: Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata, Madžarska.

Sodelujoče organizacije: Mindspace Nonprofit Kft., Madžarska; Mestna občina Maribor, Slovenija; FEMAN Slovensko-európska kulturna družba, Slovaška; Karpatský Euroregión Slovensko, Slovaška; Comitato Regionale Unpli Veneto, Italija; Comune di Albenga, Italija; Grad Dugo Selo, Hrvaška.

Vodja z ZRC SAZU: J. Fakin Bajec.

Sodelavka z ZRC SAZU: T. Komel Klepec.

Obdobje trajanja: 1. 6. 2017–31. 5. 2020.

Namen projekta je bil iskanje in testiranje različnih pristopov, metod in sodobnih interpretacijskih orodij, kako dediščino sv. Martina približati mladim in malim podjetnikom, da jo bodo razumeli kot pomemben vir za iskanje možnih poti pri reševanju trenutnih socialnih, kulturnih, gospodarskih in okoljevarstvenih problemov. V projektu so se oblikovali in testirali inovativna komunikacijsko-informacijska orodja za promocijo, ohranjanje in rabo dediščine, model o načinih valorizacije in trajnostne rabe neizkoriščenih dediščinskih potencialov, povezanih z dediščino sv. Martina, ter lokalni akcijski načrti. Hkrati je projekt postavil temelje za kvalitetnejšo in prodorno transnacionalno mrežo mest, povezanih z dediščino sv. Martina, ki bo obogatena s skupno blagovno znamko in prepoznavno strategijo.

R-I PEERS: Pilot experiences for improving gender equality in research organisations [Pilotne izkušnje za izboljšanje enakosti spolov v raziskovalnih organizacijah]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, SWAFS.

Vodilna organizacija: Università degli studi di Salerno, Observatory for the Gender studies and Equal Opportunity (OGEP0), Italija.

Sodelujoče organizacije: Future Worlds Center – Cyprus Neuroscience and Technology Institute, Ciper; Consiglio Nazionale delle Ricerche (IRPPS), Italija; Confindustria Salerno – Associazione Industriali della Provincia di Salerno, Italija; Asociacion – Centro de Investigacion Cooperativa en Nanociencias (CIC nanoGUNE), Španija; MIGAL Galilee Research Institute Ltd., Izrael; Digital Leadership Institute, Belgija; Agence Nationale de la Promotion de la Recherche Scientifique, Tunizija; General Secretariat for Gender Equality, Grčija.

Vodja z ZRC SAZU: T. Petrović.

Sodelavki z ZRC SAZU: A. Hofman, J. Mihajlović Trbovc.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2018–30. 4. 2022.

Projekt skuša ustvariti in ovrednotiti pilotne izkušnje v oblikovanju in izvajanju načrtov za uveljavljanje enakosti med spoloma, da bi tako prekinili z ustaljenimi spolno pristranskimi pristopi ter z nezavednimi pravili, ki omejujejo udeležbo in kariero žensk na področju raziskovanja in inovacij v sredozemskih družbah. Pri tem se opiramo na sinergije, ustvarjene s strukturiranimi dialogi, in na opolnomočenje žensk s pomočjo podjetniških veščin in pristopov k raziskovanju in inovacijam. Podati in uveljaviti skušamo dvojno vizijo enakosti (povečati število žensk na vodilnih položajih v znanstvenoraziskovalni sferi ter s tem zmanjšati razsipavanje z evropskimi talenti) in priložnosti (podpora znanstvenoraziskovalnemu podjetništvu bo temeljila na učinkovitejši rabi ženskega človeškega kapitala ter s tem ponudila pomembno kompetitivno prednost za krepitev znanstvenega dela).

TRANS-MAKING: Art / culture / economy to democratize society. Research in placemaking for alternative narratives discourses [Umetnost / kultura / ekonomija za demokratizacijo družbe. Raziskovanje ustvarjanja prostora alternativnih diskurzov]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, Marie Skłodowska-Curie, RISE.

Vodilna organizacija: Relais Culture Europe Association, Francija.

Sodelujoče organizacije: Universidad de Valencia, Španija; Udruženje za kulturo i umjetnost CRVENA, Bosna in Hercegovina; Bunker, zavod za organizacijo in izvedbo kulturnih prireditev, Slovenija; Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Slovenija; Body-Process Arts Association, Turčija; Izmir Ekonomi Üniversitesi, Turčija; İstanbul Teknik Üniversitesi, Industrial Design Department, Turčija; Warsztaty Kultury, Poljska; University College London, Institute for Global Prosperity, Združeno kraljestvo; Università degli Studi di Perugia, Dipartimento di Economia, Italija; CITEMA, città europea dei mestieri d'arte Cetona, Španija; Association Génériques, Francija; Yunnan University, Culture Development Institute Kunming, Kitajska; Racines, Association for Cultural Development, Maroko; CLUSTER, Cairo Lab for Urban Studies, Training and Environmental Research, Egipt; Universidad de la Habana, Kuba; El Taller TRES, Santiago, Čile; Tunisian Forum for Economic and Social Rights, Tunizija.

Vodja z ZRC SAZU: J. Mihajlović Trbovc.

Sodelavci z ZRC SAZU: I. Kosmos, O. Luthar, T. Petrović; M. Bofulin, M. A. Vižintin, J. Mlekuž, N. Rogelja (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); M. Urbanc, J. Kozina, N. Razpotnik Visković, D. Bole (Geografski inštitut Antona Melika); A. Tomažič (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2021.

Projekt želi vzpostaviti mrežo raziskovalk in raziskovalcev ter inovatorok in inovatorjev, ki se ukvarjajo z vprašanji o ustvarjanju lokacij in s tem povezanimi umetniškimi dejavnostmi kot prostora za ustvarjanje alternativnih narativov družbene, ekonomske in demokratične prenove. Cilj projekta, ki gradi na izmenjavi znanj in izkušenj med akademskimi in neakademskimi partnerji, je okrepiti njihove raziskovalne kapacitete.

Nova faza raziskovanja vzhodnoevropskih disidentnih kultur

Vrsta projekta: COST.

Vodilna organizacija: Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, Poljska.

Vodja z ZRC SAZU: O. Luthar.

Sodelavec z ZRC SAZU: M. Pogačar.

Obdobje trajanja: 16. 10. 2017–15. 10. 2021.

Opdor in disidentstvo v socialistični Evropi v obdobju 1945–89 predstavlja pomembno poglavje evropske preteklosti, ki pomembno vpliva na identitete postsocialističnih družb in še danes predstavlja referenčno točko sodobnih družbenih gibanj po svetu.

Osrednji cilj akcije je sprožiti novo fazo v raziskovanju zapuščine disidentstva z ustvarjanjem novih, reflektivnih pristopov ter platforme za inkubacijo mreženja, transnacionalnega, multidisciplinarnega in tehnološko osveščenega raziskovanja, pri čemer je pomemben poudarek na kreativni diseminaciji. Akcija bo ustvarila pomembno okolje za komunikacijo med tremi skupinami: raziskovalci in arhivisti, kuratorji umetnosti

in kulturne dediščine ter strokovnjaki za informacijske tehnologije ter humanistiko in družbene vede, da bi tako zagotovili tehnološko napredno raziskovanje in boljšo diseminacijo rezultatov. Akcija bo sodelujočim raziskovalkam in raziskovalcem omogočila usposabljanje z najnaprednejšimi digitalnimi orodji ter povečala kapacitete za kreativno diseminacijo s spodbujanjem produktivnega dialoga.

KAŠTELIR – Prazgodovinska gradišča in etnobotanika za trajnostni turizem in razvoj podeželja – od Krasa (preko Brkinov, Čičarije in Istre) do Kvarnerja

Vrsta projekta: Interreg V-A Slovenija-Hrvaška, tržni projekt – Občina Komen.

Vodja: J. Fakin Bajec.

Obdobje trajanja: 2. 9. 2020–28. 2. 2021.

Glavni namen čezmejnega projekta je aktivno ohranjati dediščino gradišč ter obuditi starodavno povezanost ljudi z divjimi užitnimi rastlinami in jih tako predstaviti za sodobni čas. Sodelavka inštituta sodeluje pri projektu kot zunanja raziskovalka Občine Komen. Analizirala je strokovno in znanstveno gradivo o življenju v gradiščih in etnobotaniki obravnavanega območja ter pripravila izhodišča za razvoj turističnih paketov po merilih za pridobitev znamke Slovenia Unique Experience.

Domače in umetnostne obrti: dediščina in sodobnost – izvedba delavnic na temo obujanja domačih obrti za otroke

Vrsta projekta: Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, operacija sodelovanja LAS, ukrep LEADER, podukrep 19.3, izvaja Občina Ajdovščina.

Vodja z ZRC SAZU: J. Fakin Bajec.

Obdobje trajanja: 19. 10.–31. 12. 2020.

Občina Ajdovščina se v okviru projekta ukvarja z oživitvijo, revitalizacijo, prenosom in nadgradnjo znanj s področja mlinarstva in pekarstva. Sodelavka z inštituta je v sodelovanju z dijaki iz Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina pripravila izobraževalne filme in učno gradivo o tradicionalnih postopkih pridelave žita in peke kruha v Vipavski dolini. Filmi so bili predšolskim otrokom in učencem predstavljeni v okviru tradicionalnega slovenskega zajtrka.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **K. Bogetić Pejović** je članica uredniškega odbora mednarodne znanstvene revije *Gender and Language* (Equinox) in revije *Language.Text.Society*. Je stalna članica znanstvenega odbora mednarodnih konferenc *Researching and Applying Metaphor*.
- **J. Fakin Bajec** je članica uredniškega odbora *Izvestja Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici* in revije *Andragoška spoznanja*. Aktivno sodeluje s Šolskim centrom Srečka Kosovela v Sežani in Srednjo šolo Veno Pilon v Ajdovščini pri izvedbi izobraževalnih delavnic o ohranjanju in razvoju kulturne dediščine – novi pogledi, pristopi in razumevanja. V sodelovanju z Društvom Planta je prejela zlato nagrado za turistični gastronomski spominek *Kraška gmajna v šalčki* in z njim kandidirala na mednarodnem tekmovanju Evropske gastronomske regije.
- **A. Hofman** je članica upravnega odbora in izvršilna sekretarka *Seminarja evropskih etnomuzikologov* (*European Seminar in Ethnomusicology*). Je zunanja sodelavka pri Escola de Música da Universidade Federal do Rio de Janeiro (Brazilija). Je članica delovne skupine BASE (Body, affect, senses and emotions) v okviru mednarodnega združenja za etnologijo in folkloro (International Society for Ethnology and Folklore, SIEF).
- **I. Kosmos** je članica uredništva revije *Literatura*, ki jo izdaja Literarno-umetniško društvo Literatura v Ljubljani.
- **O. Luthar** je član uredništva slovenske izdaje *National Geographic* in knjižne serije *Thought, society, culture: Slovenian and South Eastern European Perspectives*, ki izhaja v sodelovanju med ZRC SAZU, SAZU in založbo Peter Lang.
- **J. Mihajlovič Trbovc** je članica Komisije za enake možnosti na področju znanosti, svetovalnega telesa Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Je članica ekspertne skupine za komentiranje priporočil o zgodovinskem spominu pri Visokem komisarju za nacionalne manjšine OVSE.
- **T. Petrović** je urednica zbirke *Kulturni spomin*, ki izhaja pri Založbi ZRC. Je članica uredništva znanstvene revije *Etnološka tribina*, uredniškega odbora revije *Communist and Post-Communist Studies* ter svetovalnega odbora Mednarodnega združenja za antropologijo jugovzhodne Evrope (InASEA). Je članica svetovalnega odbora za polje odličnosti Dimenzije evropeizacije na Univerzi v Gradcu. Je tudi častna raziskovalka na Podiplomski šoli za študije vzhodne in jugovzhodne Evrope, Univerza v Regensburgu in Univerza v Münchnu (Nemčija).
- **M. Pogačar** je glavni urednik zbirke *Thought, society, culture: Slovenian and South Eastern European Perspectives*, ki izhaja v sodelovanju med ZRC SAZU, SAZU in založbo Peter Lang. Poleg tega je tudi član uredniškega odbora revij *Memory Studies* ter *Memory, Mind and Media*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Prezrte dimenzije spola v znanstvenih raziskavah.** Posvet v soorganizaciji s Komisijo za enake možnosti na področju znanosti, Ljubljana, 9. 3.
- **3. srečanje delovne skupine BASE** (Body, affect, senses and emotions) v okviru Mednarodnega združenja za etnologijo in folkloro (International Society for Ethnology and Folklore, SIEF), 4.–5. 6., spletni dogodek, <https://www.facebook.com/events/791614764647459/>

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica inštituta je v letu 2020 pridobila 90 novih monografij.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Tomaž Vuga, **Projekt: Nova Gorica** [drugi natis]. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Zgodbe iz konzerve. Zgodovine predelave in konzerviranja rib na severovzhodnem Jadranu.** Uredili Iva Kosmos, Tanja Petrović in Martin Pogačar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Izar Lunaček, **Sveto in smešno. Stripovski esej o hecni plati religije.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Ivan in Zoran Smiljanič, **Črni plamen. Požig Narodnega doma v Trstu.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Un Pays au Carrefour. Histoire de la Slovénie.** Uredil Oto Luthar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- George Orwell, **Fašizem in demokracija.** Izbrala in uredila Oto Luthar in Tomaž Mastnak. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Jasna Fakin Bajec, **Community-Sourced Cultural Heritage Valorization Model.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Abteilung für Südosteuropäische Geschichte, Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Centre for Women's Studies, Jawaharlal Nehru University, Delhi, Indija: raziskovalno sodelovanje.
- Das Leibniz-Institut für Ost- und Südosteuropaforschung (IOS) Universität Regensburg, Regensburg, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Escola de Música da Universidade Federal do Rio de Janeiro, Rio de Janeiro, Brazilija: raziskovalno sodelovanje.
- Fakultet muzičkih umetnosti, Univerzitet umetnosti u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Fakulteta za komunikacije, Univerza v Havani, Kuba: raziskovalno sodelovanje.
- Graduate Center of City University New York, New York, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Muzička akademija u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Muzikološki institut SANU, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Odeljenje za etnologiju i antropologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń, Poljska: raziskovalno sodelovanje.
- WIZO College Haifa, Haifa, Izrael: raziskovalno sodelovanje.
- Yad Vashem Jerusalem, Jeruzalem, Izrael: raziskovalno sodelovanje.
- Zentrum für Südosteuropastudien der Karl-Franzens-Universität Graz, in Abteilung für Südosteuropäische Geschichte, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Lancaster University, Lancaster, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Wulf Kansteiner, Aarhus Univerzitet, Aarhus, Danska, 21.–23. 1.: gostujoči raziskovalec.
- Dr. Christian Promitzer, Institut für Geschichte – Südosteuropäische Geschichte und Anthropologie, Karl Franzens Universität Graz, Gradec, Avstrija, 3.–14. 2.: gostujoči raziskovalec.
- Una Blagojević, Central European University (CEU), Budimpešta / Dunaj, Madžarska / Avstrija, 1. 9.–30. 11.: štipendistka programa *Erasmus+*.

- Iva Jelušič, Central European University (CEU), Budimpešta / Dunaj, Madžarska / Avstrija, 20. 9.–20. 12.: štipendija za izmenjavo raziskovalk_cev, *Doctoral Research Support Grant (DRSG)*.
- Dr. Vladan Šutanovac, Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 7.–9. 10.: gostujoči raziskovalec.
- Dr. Irena Šentevska, neodvisna raziskovalka, Beograd, Srbija, 22. 10.–1. 11.: gostujoča raziskovalka.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Ksenija Bogetić Pejović

- *Military frames for the pandemic in Central and Eastern Europe: a corpus-linguistic perspective on figurative battles, historical battles, and the rhetorical potential of WAR*. Predavanje na panelu *Discourses of Covid-19* na konferenci *Corpora and Discourse International Conference 2020*, University of Sussex, Združeno kraljestvo, 21. 6., spletni dogodek, <https://corporadiscourse.com/covid-19-panel-videos/>.
- *Direct metaphors as manifestos of Manosphere masculinities*. Predavanje na konferenci *RaAM 2020: Researching and Applying Metaphor*, Hamar, Norveška, 18. 6., spletni dogodek, <https://eng.inn.no/conferences/previously-held-conferences/raam-2020/conference-program>.

Jasna Fakin Bajec

- *Significance of Cultural Heritage in Karst Management: 2030 Agenda for Sustainable Development*. Predavanje in sovođenje spletne delavnice skupaj z Darjo Kranjc iz Parka Škocjanske jame na mednarodni konferenci *Conservation of Fragile Karst Resources: A Workshop on Sustainability and Community in support of UNESCO science programs*, Kentucky, ZDA, 19. 8., spletni dogodek, <https://karst2020.com/>.
- *Kulturna dediščina, skupnost, EU projekti in lokalni razvoj*. Predavanje v okviru predmeta *Etnološke regionalne raziskave Slovenije* (2. stopnja, 1. letnik) na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 27. 10., spletno predavanje.
- *Relazione principale: il patrimonio culturale: uno strumento per la cooperazione e amicizia tra le comunità*. Prispevek na 55. posvetu *Incontro culturale mitteleuropeo: Humanitas, Arte, Kultur, Sožitje, Tiara, Mosaico (Mittel)Europeo*, Gorica, Italija, 13.11., spletni dogodek, <https://www.icmgorizia.it/site/index.php?area=3&subarea=4&formato=scheda&id=9>.

Ana Hofman

- *Partisan songs on screen: an affective archive of antifascism*. Predavanje na Institut für Slawistik Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 8. 1.
- *Música em debate*. Predavanje na Escola de Música da Universidade Federal do Rio de Janeiro, Rio de Janeiro, Brazilija, 15. 5., spletni dogodek.

Jovana Mihajlović Trbovc

- *Sprava – od iskanja resnice do redukcije resnic*. Sodelovanje na okrogli mizi na festivalu *Grounded*, Ljubljana, 22. 8.
- *Konstrukcija nacionalne identitete v učbenikih po osamosvojitvi Slovenije*, Sodelovanje na okrogli mizi *Identiteta in nacija v slovenskih učbenikih zgodovine na Sociološkem srečanju 2020*, 7. 11., spletni dogodek, <https://www.sociolosko-drustvo.si/wp-content/uploads/2020/10/SSD-Program-sociolo%C5%A1kega-sre%C4%8Danja-2020-2.pdf>.

Tanja Petrović

- *Budučnost u prošlom vremenu: Istorijska i politička svijest nakon socijalizma*. Predavanje na srečanju *Korčula after Party*, tretji Forum za raspravo o izazovima i nasljeđu ljevice, Korčula, Hrvaška, 19. 9.
- *Improving female researchers' careers through GEP actions at ZRC SAZU (Slovenia)*. Predavanje na mednarodni konferenci *Gender equality in CEE countries: Policies and practices 2020, Institutional change through implementation of GEPs at the RPOs and RFOs* v organizaciji Lithuanian Social Research Centre in Vilnius University, Vilna, Litva, 12. 11., spletni dogodek, http://www.kst.pk.edu.pl/images/GEECCO/GEinCEE_Wilno/Press_release_CoP_Vilnius_Gender_Conference_2020_11_12-13.pdf
- *Od ljudi, ki so premikali gore, do naivnih (post)socialističnih subjektov: Kaj nam lahko mladinske delovne akcije povedo o naši sedanjosti?* Predavanje v okviru predmeta *Etnologije Balkana* na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, 9. 12., spletni dogodek, <https://psihologija.ff.uni-lj.si/sites/default/files/documents/VabiloTanja.pdf>

Martin Pogačar

- *Affective, historical, mnemonic: on potentials of sound recording to distil the past*. Predavanje na delavnici v okviru projekta *Glasba politika afekt*, Ljubljana, 6. 6.
- *Konzervirana preteklost. Kaj in o čem govorijo konzerve?* Predavanje na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 23. 11., spletni dogodek, <https://www.ff.uni-lj.si/dogodki/predavanje-konzervirana-preteklost-kaj-o-cem-govorijo-konzerve>.
- *Poosamosvojitvene spominske bitke: Mediatizacija interpretativne praznine*. Predavanje na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani, 14. 12., spletni dogodek.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Ana Hofman

- Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija, 2.–7. 10.: obisk v okviru bilateralnega projekta *Spol v akademski sferi: raziskovanje neenakosti v zgodnjih stopnjah kariere v primerjalni perspektivi*.

Oto Luthar

- British Library, London, Združeno kraljestvo, 18.–24. 2.: delo v zaprti zbirki rokopisov.

Tanja Petrović

- Fakulteta za komunikacije Univerze v Havani, Kuba, 5.–15. 3.: študijski obisk v okviru projekta *TRANS-MAKING: Umetnost / kultura / ekonomija za demokratizacijo družbe. Raziskovanje ustvarjanja lokacij za alternativne narativne diskurze*.

PEDAGOŠKO DELO

Ana Hofman

- *Angažirana antropologija in aktivizem*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Zgodovina, identiteta in popularna kultura*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Oto Luthar

- *Epistemologija zgodovine*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Zgodovina*, letni semester študijskega leta 2019/20, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana.
- *Spomin narodov v historični perspektivi*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Spomin in zgodovina*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Koordinacija modula *Kulturna zgodovina* v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Jovana Mihajlović Trbovc

- *Gender and Science*. Predavanje v okviru podiplomskega predmeta na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani, Ljubljana.

Tanja Petrović

- *Politični smeh: k antropologiji humorja*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Spomin na socializem v JV in centralni Evropi*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *The Politics of Utopia*. Predavanja v okviru poletne šole na St. Petersburg Institute of Linguistics, Cognition and Culture (NYI) v organizaciji Rossijskiy Gosudarstvennyy Pedagogičeskij Universitet Im. A. I. Gertzena (Sankt Peterburg, Rusija) in Stony Brook University (New York, ZDA), 20.–31. 7.

MENTORSTVO

Ana Hofman

- Ana Marković, doktorski študij, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani.
- Adriana Sabo, doktorski študij, *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Oto Luthar

- Vita Zalar, doktorski študij (somentor), *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Vilja Lukan, doktorski študij (somentor), *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Anja Iskra, doktorski študij (somentor), *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Tanja Petrović

- Jelena Gledić, doktorski študij, *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Martin Pogačar

- Nejc Slukan, doktorski študij (somentor), Filozofska fakulteta in Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani.
- Dragan Petrevski, doktorski študij, *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je dostopna na spletni strani inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

ikss.zrc-sazu.si

SUMMARY

The researchers at the Institute of Culture and Memory Studies ZRC SAZU (IKSŠ) focus on the relationship between language, history and politics of representation in Slovenia and in the wider area of Central and South-Eastern Europe. Our research is distinctly marked by interdisciplinary approaches and research methods that result from members' different professional backgrounds (historiography, anthropology, linguistics, ethnomusicology, cultural studies, ethnology, political science) and their specific approaches.

IKSŠ members continue to run a research programme "Historical interpretations of the 20th century" (in collaboration with a colleague from the Socio-medical Institute and colleagues from the University in Nova Gorica). They participate in several basic research and international projects dealing with the issues of cultural heritage, popular music, the memory of 20th century's seminal events and the traumatic experiences of the Second World War, shaping and negotiating ideas of Europe in its south-eastern regions.

In 2020, IKSŠ continued its collaboration with the Faculty of Humanities (University of Nova Gorica), Faculty of Arts and the Faculty of Social Sciences (University of Ljubljana), Ministry of Foreign Affairs and Ministry of Education, Science and Sports of the Republic of Slovenia.

Through bilateral projects, invited lectures and joint publications, IKSŠ continues and intensifies fruitful collaboration with numerous research and higher education institutions: University of Vienna, University of Sarajevo (Faculty of Political Sciences), University of Pula (Centre for Cultural and Historical Research of Socialism), St. Kliment Ohridski University of Sofia (Faculty of Arts), University of Belgrade (Faculty of Philosophy), University of Regensburg, Humboldt University in Berlin, University of Graz, University of the Western Cape, Cape Town, University of Havana, and the Jawaharlal Nehru University, New Delhi.

INFRASTRUKTURNI PROGRAM NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA

Vrsta projekta: infrastrukturni program.

Financer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS).

Vodja: dr. Jerneja Fridl.

Čas trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Dejavnosti ZRC SAZU v okviru infrastrukturnega programa *Naravna in kulturna dediščina* lahko z vidika sodelovanja organizacijskih enot, zastavljenih ciljev in doseženih rezultatov delimo na:

- (A) skupne infrastrukturne dejavnosti, ki so vodene centralizirano in postavljajo infrastrukturne temelje vsem organizacijskim enotam, vključno z dejavnostjo Založbe ZRC;
- (B) infrastrukturne dejavnosti osemnajstih organizacijskih enot, ki so prvenstveno namenjene podpori raziskovalne dejavnosti na posameznih inštitutih;
- (C) sodelovanje v evropskih raziskovalnih infrastrukturah ESFRI.

Podobno kot v preteklih letih je bil tudi v letu 2020 največji del infrastrukturne podpore namenjen nacionalnim raziskovalnim programom ter nacionalnim raziskovalnim in aplikativnim projektom, ki jih je financirala Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS). Sodelavci infrastrukturnega programa so tehnično in strokovno podpirali sedemnajst raziskovalnih programov, ki so potekali v ZRC SAZU, in dva zunanja programa, 49 temeljnih in aplikativnih raziskovalnih projektov, katerih nosilci smo bili sodelavci ZRC SAZU, in 23 projektov, pri katerih smo sodelovali. V manjšem obsegu se je infrastrukturna dejavnost vključevala tudi v enajst podoktorskih projektov in prav toliko ciljno naravnanih projektov (CRP). Ker se programsko obdobje evropskih projektov izteka, se je povečala tudi infrastrukturna podpora pri pripravi njihovih raziskovalnih rezultatov. Sodelovanje infrastrukturnih sodelavcev je tako zajelo še 17 mednarodnih centraliziranih projektov, 13 mednarodnih decentraliziranih projektov in osem kohezijskih projektov. Prav tako je bilo nujno infrastrukturno sodelovanje pri 39 tržnih projektih, kjer so praviloma zahtevane terenske meritve, zbiranje in urejanje podatkov ali ustrezna obdelava in predstavitev rezultatov projekta.

A. Skupne infrastrukturne dejavnosti

Ena najpomembnejših skupnih infrastrukturnih dejavnosti poteka v okviru **Založbe ZRC**, ki je podrobneje predstavljena v svojem poglavju, zato bomo na tem mestu povzeli le nekaj ključnih dosežkov.

Čeprav je leto 2020 zaznamovala pandemija, se je knjižna produkcija ZRC SAZU v primerjavi s prejšnjimi leti celo povečala. Z letnico 2020 je izšlo 74 monografij (vključno s petimi ponatisi), od tega jih je 29 sočasno tudi prosto dostopnih na našem repozitoriju znanstvenih monografij (<https://omp.zrc-sazu.si/>). Repozitorij je konec leta v prostem dostopu ponujal 458 monografskih publikacij ali dobro tretjino vse naše knjižne produkcije.

V letu 2020 je izšlo še 31 revijalnih številčk. Vse so (razen *Umetnostne kronike*) prav tako prosto dostopne v repozitoriju znanstvenih revij OJS (<https://ojs.zrc-sazu.si/>), ki je namenjen spletnim objavam revijalnega gradiva. V letu 2020 je bilo na spletišču predstavljenih 13 znanstvenih revij ZRC SAZU in štiri gostujoče. Med njimi sta bili prvič predstavljeni reviji *Arheološki vestnik* in *Izvestje*.

Založba ZRC si je s svojimi tiskanimi izdajami prizadevala za stalno prisotnost v slovenski knjigotrški mreži in na vseh večjih knjižnih sejnih. Takšnih je bilo v letu 2020 kar nekaj, tako spletnih (Frankfurtski knjižni sejem, Sejem akademske knjige Liber.ac, Slovenski knjižni sejem, Knjige pod jelkami) kot fizičnih (Sejmi na zraku I, II in III v Ljubljani, Slovenski dnevi knjige v Mariboru, Festival Mesto knjige v Novi Gorici). Spomladi so pri založbi na lastno pobudo zagnali Knjige n@recept, prvi spletni knjižni sejem s poudarkom na humanistiki in družboslovju.

V letu 2020 je Založba ZRC zaradi promocije in prodaje publikacij sodelovala na 41 prireditvah, od tega jih je 22 organizirala sama. YouTube kanal ZRC SAZU je v preteklem letu pridobil več kot 150 novih naročnikov, skupaj že 447. Na njem je bilo konec leta objavljenih 500 posnetkov z več kot 150 prireditvev.

Na spletnem portalu **Slovenska biografija** (<https://www.slovenska-biografija.si/>) je bilo v okviru *Novega Slovenskega biografskega leksikona (NSBL)* v letu 2020 objavljenih 173 novih gesel (osebnosti s priimki na C, Č in Ć pa tudi nekaj osebnosti s priimki na D–Ž). Izdelan je bil program za izvoz izbranih gesel za pripravo preloma. Potekale so priprave za izdajo četrtega zvezka *NSBL* (gesla o osebnostih in družinah s priimki na C, Č in Ć) – izbrana so bila gesla in opravljene korekture ter zbrano slikovno gradivo zanje. Pripravljeni in pregledani so bili še nekateri geslovniki za osebnosti s priimki na D, E in F, predvideni avtorji pa povabljeni k sodelovanju.

Za **Arzenal 2.0**, projekt vzpostavitve repozitorija raziskovalnih podatkov, gradiv in virov, smo v sodelovanju z izbranim zunanjim izvajalcem Abak net d. o. o. naredili raziskavo obstoječih programskih rešitev oz. orodij, ki jih uporabljajo večje evropske raziskovalne in izobraževalne institucije, ter izbrali za nas primerno odprtokodno repozitorijsko platformo. Pred začetkom instalacije strežnikov in strežniških storitev je bilo potrebno zagotoviti sistem persistenčnih identifikatorjev, zato se je ZRC vpisal v register predpon HANDLE (www.handle.net), ki jih izdaja CNRI (korporacija nacionalnih raziskovalnih infrastruktur). Naš izvajalec je nato razvil modul za Drupal CMS, ki bo omogočil samodejno dodajanje HANDLE identifikatorjev v metapodatke repozitorijskih objektov. Začeli smo tudi z instalacijo repozitorijskih strežniških programov.

Za prost dostop do objav ZRC SAZU uporabljamo odprtokodni programski rešitvi Public Knowledge Project (PKP), in sicer **Open Journal Systems** za urednikovanje, arhiviranje in predstavitev serijskih publikacij ter **Open Monograph Press** za monografije. V letu 2020 smo na portalu serijskih publikacij (<https://ojs.zrc-sazu.si/>) naredili naslednje: (a) dodali nove številke znanstvenih revij in jih opremili z identifikatorji DOI (CrossRef); (b) pripravili podatke za indeksiranje v CNKI Scholar; (c) nadgradili sistem OJS 2.4.4.1 v OJS 3.1 ter zaradi nove različice programa prenesli spremljajoče dokumente za urednikovanje, posodobili splošna besedila in uvedli uporabnike za delo z novim sistemom. Na portalu znanstvenih monografij (<https://omp.zrc-sazu.si/>) smo z metapodatki opremili vse monografije, dodali manjkajoče ter zanje uredili identifikatorje DOI (CrossRef). Z DOI so od 2020 opremljeni tudi vsi strokovni slovarji, objavljeni na *Terminologišču* (<http://isjfr.zrc-sazu.si/terminologisce>).

Pri **Jezikovni svetovalnici** (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/>) smo v letu 2020 zaključili večjo programsko nadgradnjo, ki smo jo začeli v predhodnem letu. Nadgradnja je obsegala več dejavnosti: (a) nov sistem za dodajanje odgovorov iz delovnega foruma, v katerem deluje uredniški odbor svetovalnice, na javni del spleta in umeščanje v obstoječo bazo; (b) dodajanje poljubnega števila oznak pri umeščanju tem v kategorijo ali podkategorijo ter hierarhično razvrščanje oznak v tri nivoje; (c) ureditev ključnih besed v tristopenjski sistem z možnostjo sprotnega preurejanja in popravljanja kategorij in oznak, ki jih lahko uporabniki s skrbniškimi pravicami zdaj urejajo preko skrbniške konzole; (d) dodajanje avtorjev in popravkov seznama/baze avtorjev; (e) moderatorju je bila dodeljena možnost kategoriziranja avtorjev; (f) spremljanje obiska na spletišču; (g) pripravo poročil glede na čas, avtorje in tematiko odgovora – poročilo je mogoče izvoziti v Microsoft Excel.

B. Infrastrukturne dejavnosti osemnajstih organizacijskih enot

Sodelovanje inštitutskih sodelavcev infrastrukturnega programa obsega predvsem:

- (a) *terensko dejavnost* (geodetske izmere kraških jam in ledenika, arheološka izkopavanja, popis in fotografiranje umetnostnozgodovinskih spomenikov, sledilne poskuse voda, kartiranje vegetacije in biotopov, intervjuvanje deležnikov, obiske arhivov, muzejev in drugih inštitucij doma in v tujini, snemanje etnoloških in drugih dokumentacijskih filmov ...);
- (b) *laboratorijsko dejavnost* (paleontološke, mikrobotanične, arheološke, biološke, speleološke analize terenskih vzorcev ...);
- (c) *informacijsko dejavnost* (geografsko informacijske analize, obdelave satelitskih posnetkov, modeliranje, leksikološke analize, fotografiranje, skeniranje in digitaliziranje rokopisnih virov ali tiskov, urejanje podatkovnih zbirk z metapodatki ...);
- (d) *dokumentacijsko dejavnost* (urejanje in vnašanje rezultatov vzorcev, gradiv in podatkov v podatkovne zbirke, razvrščanje in katalogiziranje gradiva, arhiviranje, statistične obdelave vzorcev ...);
- (e) *predstavitveno dejavnost* (pripravo raziskovalnih podatkov in rezultatov za objave v publikacijah in na spletu, organizacijo simpozijev, razstav in srečanj projektnih partnerjev, informiranje širše javnosti ...).

Za leto 2020 so med številnimi infrastrukturnimi dejavnostmi izpostavljene le nekatere odmevnejše:

- dopolnjevanje in vzdrževanje spletne aplikacije *Historična topografija Slovenije* ter priprava nove, izpopolnjene verzije;
- podatkovna zbirka pokopanih na avstro-ogrskih vojaških pokopališčih na prostoru nekdanje soške fronte;
- podpora pri pripravi razstav (pregledne arhitekturne razstave *V ospredje; Plečnikovi neuresničeni projekti za Ljubljano; spletne razstave Vojna in moč podobe: Vizualna propaganda in cenzura na Slovenskem v času prve svetovne vojne*);
- podpora pri mednarodnem sodelovanju (mdr. RIHA), organiziranju konferenc, ozaveščanju javnosti in prenosu znanja na uporabnike;
- urejanje digitalnih zbirk: ARKAS, ZBIVA, PTUJ, LIBERA, DIGITALNI ARHIV;
- izdelava in oblikovanje grafične dokumentacije (risarsko dokumentiranje arheoloških najdb, izdelava načrtov, skeniranje in priprava slikovnega gradiva za tisk, razstavne plakate in oblikovanje panojev);
- nacionalni *Register starejše glasbene dediščine na Slovenskem RISM* (Répertoire International des Sources Musicales) v sodelovanju s centralno redakcijo v Frankfurtu na Majni; skupaj že 5.850 popisanih enot iz slovenskih arhivov in knjižnic;
- spletna knjižna zbirka *Slovenska glasbena dediščina* (<http://ezb.ijs.si/sgd>);
- organizacija znanstvenih in strokovnih dogodkov: okrogla miza in posvet *Benečija, tako blizu in tako daleč* (Ljubljana), konferenca *Migracije na Slovenskem in slovensko izseljenstvo po letu 1945* (Ljubljana), znanstveni posvet *Socialna, gospodarska in kulturna zgodovina slovenskega izseljenstva 1945–1991* (Ljubljana), znanstveni sestanek *Fishercoast* (Pondicherry, Indija);
- podpora mednarodnemu podiplomskemu študiju migracij MA – Migration and Intercultural Relations (Erasmus Mundus);
- izvajanje aktivnosti v *Terminološki svetovalnici* (<http://www.fran.si/152/terminolosko-svetovanje>);

- vzpostavitev novega jezikoslovnega fonolaboratorija;
- tehnološka prenova pretvorb *Elektronskih znanstvenokritičnih izdaj slovenskega slovstva* iz zapisa XML-TEI v uporabniku prijaznejši prikaz na zaslonu;
- priprave na posodobitev interaktivnega spletišča GIS *Prostor slovenske literarne kulture*;
- podpora z opremo in strokovnimi nasveti za video-dokumentacijsko snemanje za potrebe inštitutov in Uprave ZRC SAZU;
- vzdrževanje, dopolnjevanje, urejanje zbirk v Avdiovizualnem laboratoriju (digitalna fototeka, AV gradiva in filmi);
- nadgradnja, dopolnjevanje in urejanje obstoječe podatkovne baze slovenskih gramofonskih posnetkov (*Digitalna zbirka gramofonskih plošč*) iz obdobja pred 2. svetovno vojno;
- priprava in obdelava zvočnega, avdio, video in foto gradiva za razne multimedijske publikacije (avdio zgoščenke, video produkcije in drugo);
- oblikovanje več sto novih osebnih map v bio-bibliografski podatkovni zbirki in dopolnjevanje obstoječih;
- vzpostavljanje dveh podatkovnih baz, ki sta osrednjega pomena za raziskave, povezane s kulturnozgodovinsko topografijo slovenskega prostora: digitalni arhiv *Novega Slovenskega biografskega leksikona* in digitalna zbirka del humanistov, ki so delovali v slovenskem prostoru;
- dopolnjevanje in urejanje spletnega portala *Glasba, afekt, politika* (<https://musicaffectpolitics.zrc-sazu.si>);
- dopolnjevanje in urejanje spletnega portala *Spol in znanost* (<https://spolinznanost.zrc-sazu.si/>);
- snemanje 3D modelov kraških jam (Snežna jama na planini Arto, Velika ledena jama v Paradani, Željske jame, Križna jama, Barka, Planinska jama, Škocjanske jame) in površja (Postojna, vkop 2TDK pri Lokvah) z novim lidarskim skenerjem;
- pridobivanje podatkov o potresni aktivnosti izbranih kraških območij s potresnimi opazovalnicami na več lokacijah v jamah;
- stalne meritve ledenika pod Skuto in Triglavskega ledenika od leta 1946 ter dopolnjevanje podatkov za bazo *World Glacier Monitoring Service*;
- vzpostavljanje, delovanje in urejanje digitalnih baz zemljepisnih imen kot podlaga za delovanje Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije;
- analiziranje 200 paleontoloških vzorcev in posnetki 4.000 fotografij na vrstičnih elektronskih mikroskopih;
- vzdrževanje in rekonstrukcija optične in elektronske mikroskopije;
- sortiranje osebkov iz vzorcev, priprava preparatov za določanje vrst, mikroskopsko fotografiranje, gojenje in opazovanje pajkov, izolacija in čiščenje genomske DNK, pomnoževanje DNK in čiščenje PCR produktov ter genetske analize;
- urejanje in etiketiranje herbarijev ter zbirk metuljev, pajkov, tkiv in dednega materiala;
- testiranje možnosti in izvedba kartiranja traviščnih habitatnih tipov z daljinskim zaznavanjem, poudarek je na ločevanju intenzivnih in ekstenzivnih travnikov;
- razvoj spletne kartografske aplikacije, povezane z javno dostopnimi podatkovnimi zbirkami, in dopolnitev rezultatov arheološkega reko-gnosciranja v jugovzhodnem delu mehiške zvezne države Campeche;
- pomoč pri prevajanju in urejanju filozofskih in psihoanalitičnih del nemškega govornega področja;
- strokovno tehnična podpora pri organizaciji spletnih dogodkov in ciklusov predavanj;
- kvalitativne in kvantitativne evalvacije učinkov delavnic o prepoznavanju in rešitvah težav, povezanih s stresom, depresijo, anksioznimi in drugimi duševnimi motnjami;
- izvedbe intervjujev z uporabniki in izvajalci socialnozdravstvenih storitev na področju duševnega zdravja za oblikovanje široke izobraževalne platforme na področju prepoznavanja in spoprijemanja z motnjami razpoloženja.

C. Sodelovanje v okviru evropskih raziskovalnih infrastruktur ESFRI

ZRC SAZU je po ločitvi raziskovalnih infrastruktur LifeWatch in eLTER aktivno vključen v partnerstva petih evropskih raziskovalnih infrastruktur ESFRI, ki jih je MIZŠ v Načrtu razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020 uvrstilo med prioritete projekte. Tako se obseg sodelovanja pri mednarodnih infrastrukturnih projektih iz leta v leto večja.

DARIAH – Digitalna raziskovalna infrastruktura za umetnost in humanistiko (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities)

DARIAH (Digitalna raziskovalna infrastruktura za umetnost in humanistiko) je namenjena podpori digitalno usmerjenih raziskav na področju umetnosti in humanistike. Te se nanašajo tako na tradicionalne topike posameznih raziskovalnih disciplin, kjer se uporabljajo nove kvantitativne računalniške metode, kot na ukoreninjeno digitalno ali virtualno stvarnost našega vsakdana, ki zahteva humanistično raziskovalno refleksijo in analizo. Zaradi vseobsežnih sprememb, ki so jih nove tehnologije in mediji sprožili v širšem akademskem polju, se posebna pozornost namenja vprašanjem odprte znanosti, avtorskih pravic in etičnih konsekvenc. Slovenska infrastruktura DARIAH-SI je članica DARIAH ERIC in je organizirana kot konzorcij partnerjev – Inštituta za novejšo zgodovino (INZ) kot koordinatorja in ZRC SAZU kot sodelujočega partnerja.

Pomembnejši dosežki ZRC SAZU v letu 2020

- Mednarodno sodelovanje z DARIAH-EU, ostalimi nacionalnimi DARIAH infrastrukturami in ostalimi evropskimi raziskovalnimi infrastrukturami, ki pa je bilo zaradi pandemije nekoliko okrnjeno in je potekalo predvsem virtualno.
- Sodelovanje v delovnih skupinah ELDAH (Ethics and Legality in the Digital Arts and Humanities), DIMPO (Digital Methods and Practices Observatory) in GeoHumanities.
- Upravljanje in vzdrževanje založniške elektronske arhitekture v okolju Open Journal Systems (OJS) ter dodajanje novih številke revij (<https://ojs.zrc-sazu.si>), ki so izšle z letnico 2020; nadgradnja sistema iz različice 2.4.4.1 na 3.1, dodajanje možnosti za objavljanje besedil v formatu HTML in objava 31 novih revijalnih številke.
- Začeli smo z dvoletno podatkovno in oblikovno prenovo portala *Fran* (<https://fran.si>), ki obsega: dodajanje štirih novih slovarjev; spremembo v prikazu paradigem; označevanje slovarskih skupin z značkami; prilagoditev izpisa rastočih slovarjev in manjše funkcionalne nadgradnje.
- Testna postavitev digitalne arhitekture za upravljanje in objavo raziskovalnih podatkov, gradiv in virov repozitorija Arzenal 2.0 v ISLANDORI; priprava nabora pilotnih zbirk, zagotovitev edinstvenih persistentnih identifikatorjev.
- Zaključek večje programske nadgradnje *Jeziškovne svetovalnice* (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si>).
- Priprava arhivskega gradiva za objavo v javnem repozitoriju *Slovenska biografija* (<https://www.slovenska-biografija.si>), selekcija in ustrezne digitalne pretvorbe; konstruiranje posebne metapodatkovne sheme, zgrajene na splošnih in domensko specifičnih ontologijah za opise po principu odprtih povezanih podatkov.
- Digitalizacija kartotečnih listkov, dopolnjevanje zbirke, sondažni poskusi oblikovanja TEI dokumentov in začetek konstruiranja metapodatkovne sheme za objavo gradiva v repozitoriju *Centralne kartoteke srednjeveških listin*.
- Zaradi sprememb v metapodatkovni shemi prilagoditev relacijske baze *Slovenske historične topografije* (<https://topografija.zrc-sazu.si>).
- Digitalizacija in restavracija starih analognih magnetofonskih posnetkov ter metapodatkovna obdelava gradiv za etnologijo in folkloristiko.
- Digitalizacija starejšega kartografskega gradiva Zemljepisnega muzeja in priprava metapodatkovne sheme.
- Priprava arhitekturnih posnetkov v digitalni obliki, 3D modelov, vizualizacij stavb, animacije urbanističnega razvoja in razvoja gradnje ter fotografij s 360-stopinjno kamero.
- Strojna računalniška obdelava in predpriprava gradiv za izdelavo zbirke slovenskih pregovorov (v sodelovanju z Institutom Jožef Stefan oz. CLARIN.SI).
- Implementacija formata GEDCOM na spletni platformi za popis rodovnikov plemiških družin na Slovenskem.
- Sodelovanje pri organizaciji konference *Znanost – med raziskovalno integriteto in plagijatorstvom* (12. november, ZRC SAZU).
- V sodelovanju z Institutom za novejšo zgodovino priprava zbirke eZISS (*Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva*), eZMono (*Elektronske znanstvene monografije*) in e-MAMS (*Elektronska zbirka Monumenta artis musicæ Sloveniæ*) za repozitorij SI-DIH.
- Soorganizacija konference *Jeziškovne tehnologije in digitalna humanistika* (24. in 25. september, virtualna izvedba).

LIFEWATCH – Znanstvena in tehnološka infrastruktura za podatke o biotski raznovrstnosti in opazovalnice (Science and Technology Infrastructure for Biodiversity Data and Observatories)

Znanstvena in tehnološka evropska infrastruktura za biodiverzitetne in ekosistemske raziskave je evropski infrastrukturni konzorcij, ki nudi raziskovalne zmogljivosti e-znanosti vsem znanstvenikom, ki želijo prispevati znanje ter poglobiti razumevanje o biotski raznovrstnosti, ekosistemskih storitvah in uslugah, da bi civilni družbi pomagali pri reševanju ključnih planetarnih izzivov. Aktivnosti, ki so se izvajale v letu 2020, temeljijo na sprejetih smernicah in odločitvah mednarodne infrastrukture ESFRI in LifeWatch ERIC ter strnjeno potekajo že od ustanovitve LifeWatch ERIC leta 2017.

Pomembnejši dosežki ZRC SAZU v letu 2020

- 9th LifeWatch ERIC Communicator group, 15. 1., spletni sestanek, udeleženci: M. Aljančič, J. Čeligoj Biščak.
- LifeWatch ENVRI FAIR meeting, 29.–30. 1., Rim, Italija, udeleženci: T. Pipan, U. Vilhar (GIS).
- 10th LifeWatch ERIC Communicator group, 19. 2., spletni sestanek, udeleženka: J. Čeligoj Biščak.
- 11th LifeWatch ERIC Communicator group, 10. 3., spletni sestanek, udeleženci: J. Čeligoj Biščak.
- Delavnica FAIR načela, 11. 3., Ljubljana, udeleženca: J. Čeligoj Biščak, M. Krebelj.
- 12th LifeWatch ERIC Communicator group, 16. 4., spletni sestanek, udeleženka: J. Čeligoj Biščak.
- LIFE Info Day 2020, 30. 4., spletna konferenca, udeleženca: J. Čeligoj Biščak, M. Krebelj (<https://eu-life-2020.b2match.io/>).
- Projekt LIFE ENVRI OPEN SCIENCE TREK - COMMON DATA MARKETPLACE, 5.–7. 5., spletni dogodek, udeleženka: J. Čeligoj Biščak (<https://envri.eu/envri-science-trek/>).
- 13th LifeWatch ERIC Communicator group, 12. 5., spletni sestanek, udeleženka: J. Čeligoj Biščak.
- Raziskovalni podatki in evropski oblak odprte znanosti, 18. 6., spletna konferenca, udeleženka: J. Čeligoj Biščak (<http://www.ctk.uni-lj.si/konferenca-raziskovalni-podatki-in-evropski-oblak-odprte-znanosti/>).
- 4th LifeWatch ERIC Communicator group, 22. 6., spletni sestanek, udeleženka: J. Čeligoj Biščak.
- 15th LifeWatch ERIC Communicator group, 14. 7., spletni sestanek, udeleženka: J. Čeligoj Biščak.
- 16th LifeWatch ERIC Communicator group, 17. 9., spletni sestanek, udeleženka: J. Čeligoj Biščak.

- Stakeholder Brainstorming Exercise LifeWatch ERIC Communicator group, 21.10. 2020, spletni sestanek, udeleženka: J. Čeligoj Biščak.
- 17th LifeWatch ERIC Communicator group, 19. 11., spletni sestanek, udeleženka: J. Čeligoj Biščak.
- LifeWatch ERIC, National Support Committee meeting, 16. 12., spletni sestanek, udeleženci: T. Pipan.
- Brainstorming session LifeWatch ERIC Communicator group, 17. 12., spletni sestanek, udeleženka: J. Čeligoj Biščak.
- Objavljenih je bilo pet znanstvenih člankov in monografij z afiliacijo LifeWatch.

eLTER – Integrirana evropska dolgoročna socio-ekološka raziskovalna infrastruktura ekosistemov & kritičnih con (Integrated European Long-Term Ecosystem, Critical Zone & Socio-Ecological Research Infrastructure)

Projekt razvija temeljit sistemski pristop pri opazovanju in analiziranju okoljskega sistema, saj vključuje biološko, geološko, hidrološko in socio-ekološko perspektivo. Je edina raziskovalna infrastruktura, ki celostno vključuje integrirane vplive stresorjev na najrazličnejše evropske ekosisteme in kritične cone. eLTER RI vključuje kopenska, sladkovodna in priobalna vodna raziskovalna območja. V okviru eLTER RI se in situ opravljajo ekosistemske in biodiverzitetne raziskave ter monitoring, omogoča se sočasno locirano pridobivanje in zbiranje okoljskih podatkov, tako biofizikalnih kot biotske raznovrstnosti in socio-ekoloških podatkov.

Pomembnejši dosežki ZRC SAZU v letu 2020

- Podpis sporazuma oz. *MoU on the "Integrated European long-term ecosystem, critical zone and socio-ecological system research infrastructure" (eLTER RI)* osmih nacionalnih partnerjev, s čimer so podprli ustanovitev eLTER ESFRI RI.
- Podpis sporazuma (MoU) med komplementarnima RI LifeWatch in eLTER, s čimer je bila zagotovljena sinergija med obema raziskovalnima infrastrukturama na mednarodni ravni.
- Redne udeležbe nacionalne koordinatorke Tanje Pipan ali predstavnika, ki mu koordinatorica zaupa svoj glas na sestankih Generalne skupščine ILTER.
- Definiranje visoko razvitih tehnoloških in raziskovalnih območij na območju Slovenije (»critical zone«, »transnational access sites«), ki so vključena v EU projekte v okviru eLTER RI.
- V okviru projekta *RI eLTER ESFRI* smo začeli z izgradnjo informacijskega središča z vozlišči, kjer se bodo zbirali in urejali podatki, pridobljeni v projektu *eLTER*, ki bodo prosto dostopni in uporabni za raziskovalne namene, izobraževanje, razumevanje globalnih klimatskih sprememb in antropogenih vplivov na okolje.
- Sodelovanje pri devetnajstih mednarodnih in nacionalnih srečanjih v okviru eLTER RI, katerih spoznanja so pomembna tudi za nacionalno infrastrukturno dejavnost eLTER.

EPOS – Evropski sistem opazovanja plošč (European Plate Observing System)

Evropski sistem opazovanja plošč zajema številne vede s področja geoznanosti: seizmologijo, vulkanologijo, geologijo, geokemijo, geodezijo, geomagnetizem, analitične in eksperimentalne laboratorijske raziskave s področja ved o Zemlji, satelitske podatke, geomorfologijo. Osnovni namen EPOS-a je s pomočjo terenskih meritev na izbranih infrastrukturnih mestih spremljati in zbirati podatke o trdni Zemlji z vidika fizikalnih, kemijskih in geoloških sistemov. Za ta namen je izjemnega pomena razvoj skupnih metodoloških platform za zbiranje, analizo in predstavitev podatkov. Ključno je, da bo Slovenija s tem sodelovanjem pridobila dostop do mednarodnih baz podatkov na področju geoznanosti, hkrati pa bo tudi sama prispevala podatke v izbrane TCS-ICS.

Pomembnejši dosežki ZRC SAZU v letu 2020

- Sodelovanje v aktivnostih WP7 in WP2 projekta *H2020 EPOS SP*. V februarju 2020 so se trije predstavniki ZRC SAZU udeležili uvodnega (kick off) sestanka v Bruslju. Zaradi pandemije covid-19 so kasnejši delovni sestanki potekali virtualno: 30. 3. videokonferenca EPOS SP, WP7, organizator: Department of Earth Science, University of Bergen, Norveška ter med 2. in 6. novembrom videokonferenca ORFEUS + EPOS SP + AdriaArray Virtual Workshop.
- Na rednem letnem srečanju EGU-European Geophysical Union (maj, Dunaj, Avstrija) so predstavniki ZRC SAZU, Instituta Jožef Stefan in Urada za seizmologijo ARSO sodelovali na videokonferenci s prispevkom *Postojna Cave as Near Fault Observatory site in SW Slovenia* (egu2020-4657-print.pdf).
- Predvidena prijava projekta v programu *COST Action* je bila zaradi pandemije covid-19 prestavljena na kasnejše obdobje.
- V okviru projekta *RI-SI-EPOS* je bila takoj po dobavi nameščena terenska, laboratorijska in kabinetna raziskovalna oprema. Tako smo v letu 2020 z njo že izvajali meritve, dobljene podatke pa pripravili za arhiviranje, omogočili dostop do njih, urejali podatkovne baze in zagotovili njihovo obdelavo za raziskave na področju geoznanosti.
- V inštitutskih prostorih v Postojni smo aktivirali informacijsko središče EPOS (<https://izrk.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/ri-si-epos>) s povezavami do vozlišč ZRC SAZU in drugih partnerjev, kjer se zbirajo in urejajo podatki, uporabni za državno upravo, raziskovalne namene, za pomoč pri preprečevanju posledic naravnih nesreč, izobraževanje in podobno.
- Rezultate in analize, ki smo jih pridobili z uporabo opreme *RI-SI-EPOS*, smo objavili v monografiji *Karstology in the Classical Karst (Advances in Karst Science)*, ki je izšla pri založbi Springer.
- Kot ustanovna članica (7. 11. 2018) je Slovenija v letu 2020 aktivno sodelovala v EPOS ERIC.

CLARIN – Infrastruktura za skupne jezikovne vire in tehnologije (Common Language Resources and Technology Infrastructure)

Infrastruktura za skupne jezikovne vire in tehnologije je namenjena zagotavljanju dostopa do jezikovnih virov in storitev in njihovega razvoja za namene raziskav v humanistiki in družboslovju ter na drugih raziskovalnih področjih, ki vključujejo raziskave jezika oz. jezikovnih podatkov. Spodbuja empirično podprto raziskovanje slovenščine, izgradnjo in uporabo jezikovnih virov in tehnologij za slovenščino. Slovenska infrastruktura CLARIN.SI je članica CLARIN ERIC in je organizirana kot konzorcij partnerjev, v katerem so združene vse glavne institucije, ki se v Sloveniji ukvarjajo z razvojem ali uporabo jezikovnih virov in tehnologij, od univerz (Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru, Univerza na Primorskem, Univerza v Novi Gorici), raziskovalnih inštitutov (ZRC SAZU, Institut Jožef Stefan, Inštitut za novejšo zgodovino), raziskovalnih podjetij (Alpineon, d. o. o., Amebis, d. o. o., Abak net d. o. o.) do društev oz. zavodov (Slovensko društvo za jezikovne tehnologije, Zavod za uporabno slovenistiko Trojina).

Pomembnejši dosežki konzorcija v letu 2020

- CLARIN.SI je 30. 9. pridobil certifikat CTS (Certified Technology Specialist), s čimer je postal drugi repozitorij v Sloveniji (poleg ADP) s tem certifikatom, kar je omogočilo izpolnitev zadnjega pogoja, da je bil CLARIN.SI recertificiran tudi kot CLARIN Centre B. V sklopu te certifikacije je CLARIN.SI sklenil tudi sporazum s češko CLARIAH o njihovi pripravljenosti prevzeti naše podatke v primeru popolnega izpada financiranja CLARIN.SI.
- Repozitorij CLARIN.SI vsebuje 140 slovenskih in 62 drugojezičnih vnosov, kar je 51 več kot lani, nalagajo se tudi posodobljene različice starejših virov, kar pomeni, da postaja repozitorij osrednje mesto za hrambo jezikovnotehnoloških virov.
- Na spletni strani CLARIN.SI delujeta konkordančnika noSketch Engine in KonText, s katerima je mogoče iskati po 105 korpusih. Na platformi GitHub ima virtualna organizacija CLARIN.SI 40 repozitorijev, v letu 2020 je bila posodobljena platforma WebAnno.
- K-center CLASSLA - CLARIN.SI K-Centre CLASSLA (središče znanja za južnoslovanske jezike) je 6. 5. organiziral svojo prvo (virtualno) delavnico, ki ji je prisostvovalo 42 udeležencev, odzivi so bili zelo spodbudni. Repozitorij ima 29 vnosov za razne modele orodja CLASSLA-StanfordNLP, in sicer za oblikoskladenjsko označevanje, lematizacijo, skladenjsko razčlenjevanje, označevanje imenskih entitet za standardno/nestandardno slovenščino, hrvaščino, srbsščino, bolgarščino, makedonščino.
- CLARIN.SI je sodeloval pri organizaciji (virtualne) konference *JT-DH 2020*, kjer je bil CLARIN eden izmed organizatorjev, organiziranih je bilo več sklopov predavanj o infrastrukturi in repozitoriju CLARIN.SI. Podprti so bili tudi projekti za izdelavo novih virov: *Razvoj učnega gradiva na korpusu siParl 2.0: Korpusni pristop k raziskovanju parlamentarnega diskurza* in *Izdelava epigrafskega korpusa srednjeveških in zgodnje novoveških napisov na Slovenskem MEMIS*.
- Projekt *RSDO*, ki se je začel v 2020, pomeni za CLARIN.SI vodenje in izvajanje delovnega sklopa 6, ki vsebuje naslednje: preverjanje deponiranih virov (vsi javno dostopni viri bodo deponirani v repozitorij CLARIN.SI), standarde zapisa (kateri nabori oznak naj bi se uporabljali in validacijske sheme), pomoč pri označevanju (WebAnno).
- CLARIN.SI je sodeloval v projektu *ADP/FDV Vozlišče RDA Slovenija*, ki naj bi tudi po izteku projekta povezoval ljudi, ki se ukvarjajo s podatki v Sloveniji in RDA, primarna naloga je osveščanje o delu z raziskovalnimi podatki.
- Sodelovanje v CLARIN ERIC – člani UO redno sodelujejo pri delu svojih odborov, infrastruktura se je udeležila letne konference, ki je potekala virtualno 5.–7. 10. (Tomaž Erjavec je sodeloval v programskem odboru; slovenske predstavitve: Jakob Lenardič, Darja Fišer: *Extending the CLARIN Resource and Tool Families*; Nikola Ljubešič, Petya Osenova, Tomaž Erjavec, Kiril Simov: *The CLASSLA Knowledge Centre for South Slavic Languages*; Kristina Pahor de Maiti, Darja Fišer: *The making of the siParl tutorial*).

SPLETNI NASLOV INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA:

<http://www.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/naravna-in-kulturna-dediscina-2015-2020>

PREDSTAVITEV
RAZISKOVALNIH
REZULTATOV
IN PRENOS ZNANJA

ZALOŽBA ZRC

PERSONALNA SESTAVA

Vodja in glavni urednik: mag. Aleš Pogačnik.

Likovno-grafični urednik: Branko Vidmar.

Vodja prodaje: Barbara Borovnik Filipič.

Knjižna prodaja in promocija: mag. Anita Abram, mag. Ciril Oberstar, Tamara Mateša, dr. Anja Skapin.

Vodja prireditev (Atrij ZRC): Irena Naglič.

Samostojna tehnika: Igor Lapajne, Marko Zaplatil.

Tajnica: Barbara Šuštar.

Tehnik: Gašper Gabrijelčič.

Sodelavki knjigarne Azil: Vita Kobal, Nika Štumberger.

ZALOŽNIŠKI SVET ZALOŽBE ZRC

Člani: **dr. Matjaž Bizjak**, **doc. dr. Helena Dobrovoljc**, **doc. dr. Jernej Habjan**, **doc. dr. Metoda Kokole**, **dr. Janez Nared**, **mag. Aleš Pogačnik (po funkciji)**, **dr. Mateja Ratej**, **dr. Urša Šivic**, **dr. Snežana Tecco Hvala**, **doc. dr. Nataša Ravbar**.

Poslanstvo Založbe ZRC, ki v okviru ZRC SAZU deluje kot enota za založniško in izdajateljsko dejavnost, je opravljanje treh med seboj tesno prepletenih dejavnosti: produkcije ter založništva znanstvene literature, prodaje knjig in promocije znanstvenih dosežkov.

PRODUKCIJA

Založba ZRC je hišna akademska založba, ki je bila ustanovljena leta 1993 in v prvi vrsti skrbi za objavlanje del, ki nastajajo v okviru inštitutov ZRC SAZU. Zalaga 16 strokovnih revij in izdaja – večinoma v kateri od še vedno živih 54 knjižnih zbirk – izvirne znanstvene monografije, vključno s prevodi, leksikografskimi deli, kritičnimi izdajami virov in zemljevidi. Dejavnost založbe zajema tudi elektronske medije (CD-plošče, spletne publikacije) in avdiovizualno produkcijo. Od leta 2011 sodita pod organizacijsko enoto Založba ZRC še knjigarna Azil, specializirana za humanistično in družboslovno literaturo, in Atrij ZRC, javni prostor za promocijo znanstvenoraziskovalnega dela ZRC SAZU, ki se z več prireditvami tedensko dejavno vključuje v kulturno in družabno življenje mesta.

Čeprav je leto 2020 zaznamovala izolacija, se je knjižna produkcija ZRC SAZU v primerjavi s prejšnjimi leti povečala. Tudi prodajni podatki kažejo na to, da so bile novejšje knjige zanimive tudi za nestrokovno javnost. Z letnico 2020 je izšlo 71 monografij (vključno s petimi ponatisi), od tega jih je 29 sočasno izšlo tudi v prostem dostopu na našem OMP repozitoriju (<https://omp.zrc-sazu.si/>), 8 pa le v e-formatu (pdf ali html). Monografski repozitorij se je v letu 2020 močno povečal tudi zaradi objav starejših knjig: decembra 2020 je v prostem dostopu ponujal 458 monografskih publikacij ali dobro tretjino vse knjižne produkcije ZRC SAZU. V letu 2020 je izšlo še 30 revijalnih števil. Vse so (razen števil *Umetnostne kronike* in prve številke najnovejše revije *Heriskop*) prav tako prosto dostopne na spletišču <https://ojs.zrc-sazu.si>. V letu 2020 sta se na portal preselili reviji *Arheološki vestnik* in *Izvestje*, na spletišču je 13 znanstvenih revij ZRC SAZU (in 4 gostujoče). Mednarodno oznako DOI ima 3177 naših člankov, 477 monografij in 228 poglavij (<https://www.crossref.org/members/prep/2363>). Decembra 2020 je bilo na portalu *Google Books* 791 naših monografij. V letu 2018 so si obiskovalci s pomočjo te storitve ogledali 4,9 milijona strani, skupno (od maja 2012) pa že 27,8 milijona.

Najodmevnejše knjige Založbe ZRC, ki so izšle v prvi polovici leta 2020, so bile monografija o slovenskih potujočih pevcih *Poslušajte štimo mojo* Marije Klobčar (Glasbenonarodopisni inštitut), dobitnice Murkove nagrade za leto 2020, jezikoslovni priročnik *Kje pa vas jezik žuli?*, zbirka izbranih odgovorov na vprašanja v Jezikovni svetovalnici, ki sta ga uredili Helena Dobrovljč in Tina Lengar Verovnik (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša) in smo ga morali že dotisniti, ter *Zgodbe iz konzerve*, tako po tematiki kot metodologiji izviren zbornik o pomenu predelave rib v Jadranu, ki so ga uredili Iva Kosmos, Tanja Petrovič in Martin Pogačar (Inštitut za kulturne in spominske študije). Posebno omembo med knjigami iz začetka epidemije si zaslužijo prva v seriji prihajajočih monografij o slovenskem izseljenstvu (*Doba velikih migracij na Slovenskem*, uredili Aleksej Kalc, Mirjam Milharčič Hladnik in Janja Žitnik Serafin), poljudna knjiga *Kdo smo. Ilustrirana zgodovina slovenstva* Andreja Pleterškega (Inštitut za arheologijo), monumentalna dvojezična monografija *Kartografski zakladi slovenskega ozemlja / Cartographic Treasures Of Slovenian Territory*, skupni podvig NUK in ZRC SAZU oziroma Renate Šotar, Primoža Gašperiča in Matije Zorna (Geografski inštitut Antona Melika), ter *Izbrani spisi 1* Isaaca Newtona s prvimi slovenskimi prevodi tega znamenitega misleca, ki jih je za zbirko *Historia Scientia* uredil avtor obsežne spremne besede Matjaž Vesel. Pozivom k nujnosti kritičnega mišljenja v tem posebnem letu se je ZRC SAZU pridružil tudi s prvo knjigo nastajajoče zbirke Pamflet, *Fašizem in demokracija*, v kateri več spisov Georgea Orwella opozarja na srljivo podobnost s časi pred začetkom druge svetovne vojne. Prav na dan stoletnice požiga Narodnega doma v Trstu je julija izšel največji založniški podvig Založbe ZRC v letu 2020: strip Črni plamen Ivana in Zorana Smiljanića (Inštitut za kulturne in spominske študije). Izid stripa, ki je izhajal tako v *Primorskem dnevniku* kot *Mladini*, je spremljala izdatna medijska pozornost in je bil kljub visoki nakladi konec leta razprodan. Je dobitnik priznanja za najboljši izvirni strip v letu 2020 (festival *Tinta 2020*), bil je nominiranec za knjigo leta 2020 na virtualnem slovenskem knjižnem sejmu, že zagotovljen pa je tudi italijanski prevod. Jesensko-zimsko založniško dejavnost so zaznamovale tri nove knjige iz zbirke Glasovi, ki jo že od leta 1988 ureja Marija Stanonik (Inštitut za slovensko narodopisje), v njej pa so zbrane ljudske pripovedke, anekdote ipd. iz področno zaokrožene enote. Tokrat so iz širšega območja Ljubljane (Nastja in Barbara Koritnik ter Breda Podbrežnik Vukmir: *Jaz sem pa tako slišal*), Šentjošta in Ličin (Tone Košir in Milena Igličar: *Pošten bodi in delaj*) in zamejske Italije (Marija Stanonik in Iva Potočnik: *Vartac – moja vas*). *Sveto in smešno* Izarja Lunačka (Inštitut za kulturne in spominske študije) je izviren primer znanstvene razprave s pomočjo risbe, obsežni *Slovar Pohlinovega jezika* Marka Snoja (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša) pa dragocen razlagalni slovar starejše slovenščine. Med zbirkami je prvak leta 2020 zbirka Inštituta za arheologijo Opera Instituti Archaeologici Sloveniae s petimi novimi naslovi.

Nekatere v letu 2020 izdane monografije so izšle v soizdajateljstvu z drugimi ustanovami. To so (po abecednem vrstnem redu): Balassijev inštitut Ljubljana, Fakulteta za arhitekturo, Fakulteta za družbene vede, Knjižnica Franceta Balantiča (Kamnik), Kommission für neuere Geschichte Österreichs (Dunaj), Ljubljansko geografsko društvo, Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK), Slovensko društvo za preučevanje 18. stoletja, Urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu, založba XX. vek (Beograd), Zadruga Primorski dnevnik (Trst). Izid večine naših revij in več knjig je podprla Javna agencija za raziskovalno dejavnost (ARRS), zbirko Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev podpira Javna agencija za knjigo, knjige iz zbirke Glasovi pa je podprlo več ustanov in posameznikov. V letu 2020 se je povečala tudi dejavnost mednarodnega združenja za humanistiko in družboslovje Operas (<https://www.operas-eu.org/>), h kateremu je v letu 2019 pristopila ZRC SAZU, koordinacijo pa je prevzela Založba ZRC.

Zbirke

(od starejših do novejših); * = zgolj kot elektronska publikacija

Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev

Vladimir Bartol: *Zbrano delo, 4. knjiga. Krajša proza po letu 1945.*

Miran Jarc: *Zbrano delo, 4. knjiga. Esejistična kratka proza / Fabulativna proza / Vojna proza / Proza za otroke.*

Edvard Kocbek: *Zbrano delo, 11. knjiga, 3. del. Esejistika 1958–1960.*

Glasovi

Tone Košir, Milena Iglčar: *Pošten bodi in delaj. Folklorne in spominske pripovedi iz župnij Šentjošt in Lučine.*

Nastja Koritnik, Barbara Koritnik, Breda Podbrežnik Vukmir: *Jaz sem pa tako slišal. Folklorne in druge pripovedi od Spodnjih Pirnič prek Vodic, Mengša, Domžal, Lukovice, Blagovice, Moravč in Vač do Podgorice.*

Marija Stanonik, Iva Potočnik: *Vartac – moja vas. Beneška Slovenija, Rezija, Kanalska dolina.*

GIS v Sloveniji

Rok Ciglič, Matjaž Geršič, Drago Perko, Matija Zorn (ur.): *Modeliranje pokrajine.*

Opera Instituti Archaeologici Sloveniae

Jana Horvat, Irena Lazar, Andrej Gaspari (ur.): *Manjša rimska naselja na slovenskem prostoru.*

Slavko Ciglencečki, Zvezdana Modrijan, Tina Milavec: *Višinska naselbina Korinjski hrib nad Velikim Korinjem in vprašanje poznoantičnih vojaških utrd / Hilltop settlement Korinjski hrib above Veliki Korinj and the question of late antique military forts.*

Branko Mušič, Jana Horvat, Andreja Dolenc Vičič: *Arheološka najdišča Ptuja. Panorama.*

Benjamin Štular (ur.): *Srednjeveški Blejski otok v arheoloških virih / Medieval archaeology of Bled Island.*

Miha Mlinar: *Most na Soči. Arheološke raziskave v letih 2000–2016 na levem bregu Idrijce / The 2000–2016 archaeological investigations on the left bank of the Idrijca.*

Slovarji

Marko Snoj (ur.): *Slovar Pohlinovega jezika. Na osnovi njegovih jezikoslovnih del.*

*Nataša Gliha Komac, Nataša Jakop, Janoš Ježovnik, Boris Kern, Simona Klemenčič, Domen Krvina, Nina Ledinek, Matej Meterc, Mija Michelizza, Tanja Mirtič, Matic Pavlič, Andrej Perdih, Špela Petric, Marko Snoj, Andreja Žele (ur.): *Slovar slovenskega knjižnega jezika 2019.*

*Helena Dobrovoljc, Aleksandra Bizjak Končar, Tina Lengar Verovnik, Urška Ošlak Vranjek (ur.): *ePravopis 2019.*

*Helena Dobrovoljc, Aleksandra Bizjak Končar (ur.): *Pravopisne kategorije ePravopisa 2019.*

Vodniki LGD – Evropa

Drago Kladnik (ur.): *Slovenija IX.*

Linguistica et philologica

Silvo Torkar: *Zgodovinska antroponimija in toponimija vzhodne Tolminske.*

Geografija Slovenije

Matjaž Geršič: *Pokrajinska imena in identiteta.*

Življenja in dela

Mateja Ratej (ur.): *Osebnosti slovenske medicine.*

Migracije

Aleksej Kalc, Mirjam Milharčič Hladnik, Janja Žitnik Serafin (ur.): *Doba velikih migracij na Slovenskem.*

Historia Scientia

Isaac Newton: *Izbrani filozofski spisi I.*

Thesaurus memoriae

Boris Golec: *Slovenska posebnost – dvorec Podšentjur v Podkumu. Od nenavadnega nastanka do desetih rodov rodbine Čop.*

Folkloristika

Marija Klobčar: *Poslušajte štimo mojo. Potujoči pevci na Slovenskem.*

Opera Instituti Artis Historiae

Polona Vidmar, Oto Luthar (ur.): *Umetnostna in zgodovinska srečevanja z Judi na Slovenskem.*

Studia mythologica Slavica – Supplementa

Pavel Medvešček Klančar: *Iz nevidne strani neba. Razkrite skrivnosti staroverstva.* [Četrtri natis.]

Lingua Slovenica

Mojca Šorli: *Semantična prozodija. Leksikografski in besedilno-diskurzivni vidiki.*

Studia litteraria

Alenka Koron, Andrej Leben, Marko Juvan (ur.): *Literarna večjezičnost v slovenskem in avstrijskem kontekstu.*

CapaCities

David Bole (ur.): *Velenje, industrijsko mesto v preobrazbi.*

Daniela Ribeiro: *Bela krajina. Sustainability in a Karst Landscape.*

Naravne nesreče

Matija Zorn, Blaž Komac, Rok Ciglič, Erik Logar (ur.): *Domači odzivi na globalne izzive.*

Umetnine v žepu

Ana Lavrič: *Portretna galerija škofov v zbirki mariborske nadškofije. Škofovski memorialni portreti od ustanovitve lavantinske škofije do mariborske nadškofije.*

Kulturni spomin

Iva Kosmos, Tanja Petrović, Martin Pogačar (ur.): *Zgodbe iz konzerve. Zgodovine predelave in konzerviranja rib na severovzhodnem Jadranu.*

Teoretska praksa arhitekture

Peter Šenk (ur.): *Funkcija v arhitekturi.*

Apes academiae

Luka Vidmar (ur.): *Cenzura na Slovenskem od protireformacije do predmarčne dobe.*

Castellologica

Miha Preinfalk, Mija Oter Gorenčič, Renata Komić Marn (ur.): *Grad Turjak.*

Samostojne izdaje

(po datumu izida, od novejših do starejših)

Jaša Drnovšek: ... *In den vnbeweglichen vnd vnuerruckten Fußstapffen. Frühneuzeitliche Karfreitagsprozessionen als Projekt der Gegenreformation und katholischen Erneuerung.*

Vanja Kočevar (ur.): *Tridesetletna vojna in Slovenci. Evropski konflikt in slovenski prostor v prvi polovici 17. stoletja.*

Vita Zalar, Lea Kuhar (ur.): *Platforma 2.*

Helena Seražin, Katarina Mohar (ur.): *Art at a Cultural Crossroads. Art historical outline of the Nova Gorica Municipality.*

*Metoda Kokole, Gabriele Haug-Moritz (ur.): *Culture and Politics in mid-eighteenth century Europe - the letters of Count Ignaz Maria von Attems-Heiligenkreuz to his father (1734 – 1738). Digital edition.*

Helena Seražin, Katarina Mohar (ur.): *Art at a Cultural Crossroads. Art historical outline of the Nova Gorica Municipality.* [Protokolarna izdaja.]

Mojca Zvezdana Dernovšek, Lilijana Šprah, Duška Knežević Hočevar: *Depresija in bipolarna motnja razpoloženja. Priročnik za vse, ki si želijo vedeti več o duševnih motnjah in bolje poskrbeti za svoje duševno zdravje.* [Drugi natis.]

- Mojca Zvezdana Dernovšek, Lilijana Šprah, Duška Knežević Hočevar: *Stres in anksioznost. Priručnik za vse, ki si želijo vedeti več o duševnih motnjah in bolje poskrbeti za svoje duševno zdravje*. [Drugi natis.]
- Mojca Zvezdana Dernovšek, Lilijana Šprah, Duška Knežević Hočevar: *Vodič po motnjah razpoloženja. Poti iz labirintov: rešitev vedno obstaja*. [Drugi natis.]
- Tomaž Vuga: *Projekt: Nova Gorica*. [Drugi natis.]
- Izar Lunaček: *Sveto in smešno. Stripovski esej o hecni plati religije*.
- Dan Podjed: *Antropologija med štirimi stenami. Spoznavanje družbe in sebe med pandemijo*.
- *Andrej Hozjan, Darja Kerec, Péter Halmaj, Gregor Antoličič: *István Széchenyi. Iz vizije v dejanja*.
- Helena Seražin, Katarina Mohar (ur.): *Umetnost na stičišču kultur. Umetnostnozgodovinski oris mestne občine Nova Gorica*.
- Jack Gilbert: *Prevod v izvornik. Izbrane pesmi*.
- Jack Gilbert: *Prijevod na izvornik. Odbrane pjesme*.
- Rebeka Kunej (ur.): *Snemanje in arhiviranje ljudske glasbe / Népzene rögzítése és archiválása. Strokovni priručnik / Szakmai kézikönyv*.
- Helena Seražin (ur.): *V ospredje / To the fore. Pionirke v slovenski arhitekturi in oblikovanju / Female Pioneers in Slovene Architecture and Design*.
- Marija Stanonik: *Pesnjenje v vojaški suknji in proti njej 1515–1918. Monografija z antologijo vojaških pesmi*.
- Ivan in Zoran Smiljanič: *Črni plamen. Požig Narodnega doma v Trstu*.
- Monika Kropelj Telban, Breda Vukmer Podbrežnik (ur.): *Sveti Coprijan. Pravljice, povedke in drugo pripovedno izročilo iz Motnika in okolice*.
- Primož Gašperič, Renata Šotar, Matija Zorn: *Kartografski zakladi slovenskega ozemlja / Cartographic Treasures Of Slovenian Territory*.
- Helena Dobrovoljc (ur.): *Živim v Bukovem Vrhu pod Bukovim vrhom*.
- George Orwell: *Fašizem in demokracija*.
- *Trevor Shaw, Christine Ballinger: *A Biographical Bibliography. Explorers, Scientists & Visitors In the World's Karst 852 BC to the Present*.
- Dan Podjed: *Sve te oči*.
- Špela Kastelic (ur.): *Zaključno poročilo Urban Diversity*.
- Špela Kastelic (ur.): *Endpublikation Urban Diversity*.
- *Jasna Fakin Bajec (ur.): *Community-Sourced Cultural Heritage Valorization Model*.
- Andrej Pleterski: *Kdo smo. Ilustrirana zgodovina slovenstva*.
- *Katarina Mohar, Barbara Vodopivec (ur.): *Mapiranje prostorov modernističnih mest v kontekstu načel CIAM-ove Atenske listine / Mapping The Spaces Of Modernist Cities Within The Context Of CIAM's Athens Charter. Zbornik prispevkov mednarodne konference / Proceedings of the international conference*.
- Manca Volk Bahun, Miha Pavšek (ur.): *Terenski snežni priručnik. Priručnik za izvedbo prereza in preizkusa stabilnosti snežne odeje*.
- Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik (ur.): *Kje pa vas jezik žuli?*
- Sanja Cukut Krilič, Simona Zavrtanik (ur.): *»Digitalni begunci«. Transformacije migracijskih poti ali ko pametni telefon nadomesti kovček*.
- Mirna Draženović, Dragana Lucija Ratković Ajdemir, Mateja Breg Valjavec, Aleš Smrekar: *Priručnik za interpretacijo dediščine / Priručnik za interpretacijo baštovine*.

PERIODIKA

- Acta carsologica*, 49, št. 1, 2–3.
- Acta geographica Slovenica*, 60, št. 1, 2, 3.
- Acta historiae artis Slovenica*, 25, št. 1, 2.
- AEMI Journal*, št. 17–18.
- Arheološki vestnik*, št. 71.
- De musica disserenda*, 15, št. 1, 2.
- Dve domovini / Two Homelands*, št. 51, 52.
- Filozofski vestnik*, 41, št. 1, 2, 3.
- Hacquetia*, 19, št. 1, 2.
- Heriskop*, št. 1.
- Izvestje*, št. 17.
- Jezikoslovni zapiski*, 26, št. 1, 2.
- Studia mythologica Slavica*, št. 23.
- Traditiones*, 47, št. 1, 2, 3.
- Umetnostna kronika*, št. 66, 67, 68, 69.

PRODAJA

Založba ZRC si s svojimi tiskanimi izdajami prizadeva za stalno prisotnost v slovenski knjigotrški mreži in na vseh večjih knjižnih sejmi. Takšnih je bilo v letu 2020 kar nekaj, tako spletnih (Frankfurtski knjižni sejem, Sejem akademske knjige Liber.ac, Slovenski knjižni sejem, Knjige pod jelkami) kot fizičnih (Sejmi na zraku I, II in III in Ljubljani, Slovenski dnevi knjige v Mariboru, Festival Mesto knjige v Novi Gorici). Spomladi je bila Založba ZRC pobudnik prvega spletnega knjižnega sejma s poudarkom na humanistiki in družboslovju, Knjige n@recept. Povabilu se je odzvalo deset domačih založnikov. Spletni sejem, ki so ga v celoti izvedli sodelavci Založbe ZRC, so v decembru zaradi izjemno dobrega odziva obiskovalcev in knjigotrške srenje ponovili. Knjige n@recept 2.0 so združile dvakrat toliko domačih založb (20), obiskovalcem pa je prav za potrebe sejma oblikovana spletna platforma ponudila tudi vrsto spletnih dogodkov.

Knjigarni Azil, hišni knjigarni Založbe ZRC, si je nedvomno uspelo pridobiti vidno mesto med najpomembnejšimi ljubljanskimi knjigarnami. Izstopa s svojo skrbno izbrano in vselej aktualno ponudbo domačih in tujih naslovov z najrazličnejših področij humanistike in družboslovja. V letu 2020 je knjigarna izdatno okrepila svojo navzočnost na družbenih omrežjih (Facebook, Instagram in Twitter). Zaradi povečanega števila različnih objav, s katerimi so se promovirali tako ponudba kot dogodki, je bil krog sledilcev, ki so postali obiskovalci in stranke, vedno večji. Knjigarna skrbno sodeluje tudi s spletnim časopisom *ZRCalnik*, kjer je mogoče spremljati predstavitev knjig iz njene ponudbe, tako publikacij Založbe ZRC kot izbranih publikacij tujih znanstvenih založb. Vse promocijske dejavnosti prispevajo k povečanemu obisku knjigarne in vedno boljši prodaji knjig Založbe ZRC ter knjig drugih domačih in tujih znanstvenih založb.

Najbolje prodajane knjige Založbe ZRC v letu 2020

* = vnaprej dogovorjen odkup večje količine

George Orwell: <i>Fašizem in demokracija</i>	2020	708
Ivan in Zoran Smiljanič: <i>Črni plamen</i>	2020	655
Pavel Medvešček Klančar: <i>Iz nevidne strani neba</i> [tretji in četrti natis]	2019/2020	447
Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik (ur.): <i>Kje pa vas jezik žuli?</i>	2020	436
Aleksej Kalc, Mirjam Milharčič Hladnik, Janja Žitnik Serafin (ur.): <i>Doba velikih migracij na Slovenskem</i>	2020	295
*Tone Košir, Milena Igličar: <i>Pošten bodi in delaj. Folklorne in spominske pripovedi iz župnij Šentjošt in Lučine</i>	2020	254
Andrej Pleterski: <i>Kdo smo. Ilustrirana zgodovina slovenstva</i>	2020	219
Boris Golec: <i>Slovenska posebnost – dvorec Podšentjur v Podkumu</i>	2020	214
Primož Gašperič, Renata Šotar, Matija Zorn: <i>Kartografski zakladi slovenskega ozemlja / Cartographic Treasures Of Slovenian Territory</i>	2020	141
Dan Podjed: <i>Antropologija med štirimi stenami</i>	2020	137
Nikola Tesla: <i>Problem povečevanja človekove energije</i>	2019	126
Iva Kosmos, Tanja Petrovič, Martin Pogačar (ur.): <i>Zgodbe iz konzerve</i>	2020	100
Izar Lunaček: <i>Sveto in smešno</i>	2020	98
Drago Kladnik (ur.): <i>Slovenija IX.</i>	2020	90
Marija Klobčar: <i>Poslušajte štimo mojo</i>	2020	85

PROMOCIJA

V letu 2020 je Založba ZRC z namenom promocije in prodaje publikacij sodelovala na 41 prireditvah, od tega jih je 22 organizirala sama. Nekatere izmed njih so potekale v sodelovanju s sorodnimi slovenskimi založbami in ob podpori Javne agencije za knjigo RS. YouTube kanal ZRC SAZU je letos pridobil več kot 150 novih naročnikov, skupaj jih je 447. Na njem je objavljenih 500 posnetkov z več kot 150 prireditve, tudi z novinarskih konferenc Založbe ZRC (184 posnetkov posameznih predstavitev knjig, ki so vključene na spletne strani publikacij) in s predstavitvami v knjigarni Azil in Atriju ZRC (69 posnetkov).

V Atriju ZRC se je v letu 2020 skupno zvrstilo 75 prireditev – od literarnih večerov, predavanj, okroglih miz, novinarskih konferenc, javnih tribun, simpozijev, razstav, kongresov, umetniških festivalov, koncertov, filmskih projekcij do družabnih srečanj. Število prireditev je bilo leta 2020 žal občutno nižje kot sicer zaradi znanih zdravstvenih razmer. Tako smo veliko načrtovanih prireditev prestavili na prihodnje leto, nekaj pa jih je bilo organiziranih brez prisotnosti publike, ki si je prireditev lahko ogledala preko video prenosa.

Med prireditvami bi izpostavili tradicionalne prireditve ZRC SAZU: redne novinarske konference Založbe ZRC, *Generacije znanosti*, *Zajuckaj in zapoj*, *Stara glasba na Novem trgu*. Redna so postala tudi predavanja v okviru *Tedna možganov* in projekta *Znanost na cesti*. Atrij ZRC je bil tudi letos del festivalskih prireditev *Svetlobna gverila* in *Indigo festival*. Med prireditvami, ki se poklanjajo raziskovalcem in raziskovalkam, velja seveda omeniti vsakoletne *Generacije znanosti*. Med večjimi znanstvenimi konferencami in simpoziji, ki vedno pogosteje potekajo v Atriju, naj omenimo arheološki *Grošljev simpozij*. Gostili smo tudi tuje predavatelje, med njimi enega vodilnih strokovnjakov za arheologijo Majev prof. dr. Geoffreya E. Braswella.

Del prireditev v Atriju je tudi letos potekal v soorganizaciji z drugimi sorodnimi ustanovami – Mestnim muzejem, Pedagoškim inštitutom, Filozofsko fakulteto, več založbami in nevladnimi organizacijami. Pogosto je tudi sodelovanje z glasbeniki in drugimi ustvarjalci.

Med novostmi v letu 2020 naj omenimo organizacijo razstav. Atrij smo tehnično dodatno opremili z novimi razstavnimi površinami in osvetljavo. Osredotočali se bomo na razstave umetniških fotografij, ki jih kurira Andreja Rakovec z Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta. V letu 2020 je pripravila dve razstavi.

Prireditve v organizaciji Založbe ZRC in knjigarne Azil:

- Jani Kovačič v Atriju ZRC z Orfejem iz pekla (20. 1., Atrij ZRC).
- Prva redna novinarska konferenca Založbe ZRC (6. 2., Atrij ZRC).
- Predstavitve knjige *Migracijski pojmovnik za mlade* (12. 2., Atrij ZRC).
- Pogovor Alenke Zupančič in Tadeja Trohe o koncu (12. 2., Atrij ZRC).
- Predstavitve knjige *Zgodovina živali* z Oksano Timofeevo in Baro Kolenc (28. 2., Atrij ZRC).
- 11. Grošljev simpozij (3.–5. 3., Atrij ZRC in knjigarna Azil).
- Spletni pogovor Petra Klepca in Alenke Zupančič o gospodarstvu (23. 4., spletni dogodek).
- Spletni knjižni sejem *Knjige n@recept* (23. 4.–2. 5., spletni dogodek).
- Spletni pogovor o knjigi *Kje pa vas jezik žuli?* (28. 5., spletni dogodek).
- Druga redna novinarska konferenca Založbe ZRC (17. 6., Atrij ZRC).
- Okrogla miza: *Verige globalnega kapitalizma* (17. 6., Atrij ZRC).
- Mednarodna filozofska konferenca ob 250. obletnici Heglovega rojstva: *Prepozno?* (7.–9. 9., Atrij ZRC in knjigarna Azil).
- *Kdo smo*. O prvi zgodovini Slovencev v stripu (16. 9., Atrij ZRC).
- *Črni plamen* – pogovor o zgodovinskem stripu (17. 9., Atrij ZRC).
- Tretja redna novinarska konferenca Založbe ZRC (21. 9., Atrij ZRC).
- Pogovor o knjigi *Antropologija med štirimi stenami* (23. 9., Atrij ZRC).
- Pogovor o stripovskem eseju *Sveto in smešno* (1. 10., Atrij ZRC).
- Stripovski festival *Tinta* (7.–11. 10., knjigarna Azil).
- Kozmologija z Naratologijo: predstavitev knjige *Kozmologija* Kozme Ahačiča in glasbeni nastop Boštjana Narata (8. 10., Atrij ZRC).
- Dan slovarjev (16. 10., knjigarna Azil).
- Četrta redna novinarska konferenca (14. 12., spletni dogodek).
- Spletni knjižni sejem *Knjige n@recept 2.0* (10.–17. 12., spletni dogodek.)

Druge prireditve, na katerih se je predstavljala tudi Založba ZRC:

- Predstavitve knjige *Problem povečanja človekove energije* (14. 1., Knjižnica dr. Toneta Pretnarja, Tržič).
- Oto Luthar o stripih in zgodovinopisju (15. 1., Mestna knjižnica Kranj).
- Jani Kovačič z Orfejem iz pekla v Celju (29. 1., Muzej novejšje zgodovine Celje).
- Znanstveni simpozij *Oživiljeni Vodnik: ob 200-letnici smrti Valentina Vodnika* (31. 1., Vodnikova domačija Šiška).
- *Sejem akademske knjige Liber.ac* (18.–24. 5., spletni dogodek).
- *Sejem na zraku I* (29.–31. 5., vrt Društva slovenskih pisateljev, Ljubljana).
- *Sejem na zraku II* (19.–21. 6., park Zvezda, Ljubljana).
- *Slovenski dnevi knjige v Mariboru* (19.–24. 6., Grajski trg).
- *Črni plamen: Požig narodnega doma v Trstu* – predstavitev stripovskega albuma (8. 7., Amfiteater Kosovelovega doma, Sežana).
- Ob 100-letnici požiga Narodnega doma v Trstu: pogovor s konceptom uporniških pesmi (18. 7., Muzejska ploščad Metelkova, Ljubljana).
- Predstavitve stripa *Črni plamen* v Kranju (21. 7., Grad Khislstein, Kranj).
- Predstavitve stripa *Črni plamen* v striparnici Buch (23. 7., Strip.art.nica Buch, Ljubljana).
- Sejem na zraku III (4.–6. 9., vrt Društva slovenskih pisateljev, Ljubljana).
- *Mesto knjige* (15.–18. 9., Bevkov trg, Nova Gorica).
- Predstavitve knjige *Doba velikih migracij na Slovenskem* (21. 9., Knjižnica Otona Župančiča, Ljubljana).
- *Frankfurtski knjižni sejem* (14.–18. 10., spletni dogodek).
- *Stripovski festival Tinta* (7.–11. 10., Kino Šiška, Ljubljana).
- *36. Slovenski knjižni sejem* (23. 11.–5. 12., spletni dogodek).
- *Knjige pod jelkami* (15.–24. 12., spletni dogodek).

KONCERTNI CIKEL V ATRIJU

ZRC SAZU je podprl izvajanje koncertnega cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*. V letu 2020 je Muzikološki inštitut v sodelovanju z ansambлом za staro glasbo *musica cubicularis* ter z zavodom *Harmonia Antiqua Labacensis* pripravil jubilejno, deseto sezono tega cikla v obliki šestih koncertov (24. 2., 18. 6., 28. 8., 24. 9., 16. 11. [spletno] in 28. 12. [spletno]) za manjše in večje sestave. Koncerti so bili tematski in vsak izmed njih je bil skrbno zasnovan kot slogovno zaokrožena celota.

Na prvem koncertu so zazvene skladbe iz glasbenih zbirk, ki so izšle med letoma 1600 in 1619 in so jih nekoč hranili v arhivu ljubljanske stolnice. Na podlagi izvirnih tiskov so posebej za koncert nastale nove transkripcije. Spored so zaokrožili plesi iz zbirke *Musicalische Tafelfreudt* Isaaca Poscha, ki je izšla leta 1621 s posvetilom kranjskim deželnim stanovom. Na sporedu drugega koncerta je bila glasba z dvema violinama, ki je tako ali drugače povezana s Slovenijo. Nekatere skladbe s prvega in drugega koncerta so zazvene prvič po več stoletjih. Plesni stavki Arcangela Corellija in anonimnih skladateljev so se ohranili v rokopisu s konca 17. stoletja v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Slišali smo nove rekonstrukcije triov na podlagi fragmentov, ki so jih našli med papirji koprskega organista Antonia Tarsie. Corellijev učenec Francesco Bonporti je drugi natis zbirke triosonat op. 2 leta 1703 posvetil tedanjemu ljubljanskemu knezoškofu Ferdinandu grofu Kuenburgu. Anonimna pastoralna stavka in komorni koncerti za čembalo in godala Johanna Christiana Bacha so se ohranili v arhivu frančiškanskega samostana v Novem mestu. Na sporedu je bila tudi triosonata najslavnejšega Pirančana Giuseppeja Tartinija. Štirje koncerti so bili posneti, cikel pa sta podprla tudi Mestna občina Ljubljana ter Ministrstvo za kulturo.

Koncertni cikel ima svojo spletno stran: <http://hc.zrc-sazu.si>.

HISTORIČNI SEMINAR ZRC SAZU

KOORDINACIJSKI ODBOR

Vodji: dr. Katarina Keber, dr. Luka Vidmar.

Članici: dr. Katarina Šter, dr. Mojca Žagar Karer.

Člani svetovalci: dr. Maja Godina Golija, dr. Metoda Kokole, dr. Marina Lukšič Hacin, mag. Aleš Pogačnik, dr. Petra Svoljšak.

UREDNIŠKI ODBOR PUBLIKACIJE *HISTORIČNI SEMINAR*

Člani: dr. Katarina Keber, dr. Katarina Šter, dr. Luka Vidmar, dr. Mojca Žagar Karer.

V letu 2020 so bila v okviru Historičnega seminarja izvedena 4 samostojna predavanja domačih predavateljev. Ostala načrtovana predavanja so bila zaradi epidemije bolezni covid-19 odpovedana.

Matjaž Geršič: *Sledovi krščanstva v Sudanu in Iraku* (23. 1.).

Jernej Kotar: *Deželni glavari na Kranjskem v srednjem veku* (12. 2.).

Monika Deželak Trojar: *Dramska ustvarjalnost ljubljanskih jezuitov v letih 1597–1773* (7. 10.).

Mitja Potočnik: *Zgodovina mednarodnih odnosov med Gano in Jugoslavijo 1959–1991*

(19. 10.). Predavanje je bilo izvedeno brez občinstva in posneto, posnetek je dostopen na ZRC-jevem Youtube kanalu: <https://www.youtube.com/watch?v=NRduNfSYr54&feature=youtu.be>.

V letu 2020 je potekalo uredniško delo v zvezi s štirinajsto številko publikacije *Historični seminar* v uredništvu Mojce Žagar Karer in Katarine Šter.

